

JACQUELINE KASUN

RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA POPULAȚIEI

ECONOMIA ȘI IDEOLOGIA CONTROLULUI
MONDIAL AL POPULAȚIEI

JACQUELINE KASUN

RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA POPULAȚIEI

Traducere de

Prof. univ. dr. hab. Lavinia Mădăraș

EDITURA UNIVERSITĂȚII

BUCHAREST 2005

402

Coperta I
Pieret Brucel cel Bătrân. "Jurnalul marelui" de la
Tehnoredactare
Ovidiu Kassin

JACQUELINE KASUN

RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA POPULAȚIEI

Economia și ideologia controlului mondial
al populației

Ediție revăzută
Traducere din limba engleză de Larisa Iftime

PROVITA MEDIA

București 2008

Coperta I

Pieter Bruegel cel Bătrân, „Triumful morții”, detaliu

Tehnoredactare

Ovidiu Zanfir

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

Războiul împotriva populației Economia și ideologia controlului mondial al populației/Jacqueline Kasun - București: Provita Media, 2008

ISBN 973-86620-2-8

Tit. orig. (eng.)

Jacqueline Kasun

The War against Population

The Economics and Ideology of World Population Control

Ediția a II-a, © 1999, Ignatius Press, San Francisco

Ediția I, © 1988 Ignatius Press, San Francisco

© 2008 Provita Media, București

Toate drepturile rezervate

**De dragul copiilor care sunt
„precum săgețile în tolba celui viteaz” și
care „vorbesc pentru părinți în poartă”...**

Cuprins

Cuvânt înainte de Julian L. Simon
Prefață la a doua ediție
Prefață la prima ediție
Mulțumiri

1. „Suprapopularea”: o dogmă necercetată pag. 20
 - „Educația cu privire la populație” finanțată de stat
 - Disputa oamenilor de știință privind „suprapopularea”
 - Sunt oare metodele tradiționale de rezolvare a problemelor neadecvate?
 - Ar putea duce oare decizia individuală la haos?
 - Este necesară planificarea centralizată?
 - Metafora Pământului ca navă spațială
 - Stimulentele pentru administratori
 - Schimbarea criteriilor privind luarea deciziilor
 - Binele speciilor versus binele indivizilor
 - Este necesar rolul statului în luarea de decizii privind reproducerea?
2. Deficitul sau economia bărcii de salvare : care-i adevărul? pag. 32
 - Deficitul definit în termeni economici
 - Metafora „bărcii de salvare”
 - Tendențele în estimarea producției de hrană a lumii
 - Resursele agricole ale lumii
 - Pământul
 - Îngrășămintele
 - Energia
 - Apa
 - Productivitatea agricolă potențială
 - Resursele industriale
 - Tendențe în ceea ce privește disponibilitatea metalelor și energiei
 - Poluarea mediului
 - Tendențe în stabilirea indicilor poluării
 - Relația dintre populație și poluare
 - Perspectivele controlului
 - Impactul activităților guvernamentale asupra mediului
 - Relația dintre creșterea economică și creșterea populației
 - Modele teoretice
 - Studii empirice
 - Relația dintre populație și investiție
 - Efectele politice asupra creșterii populației
3. Planificare versus piață în problema controlului populației pag. 80
 - Tendențe în creșterea și distribuția populației
 - Teorii privind determinanții creșterii populației
 - Gândirea rațională în deciziile privind fertilitatea
 - Dovezi empirice
 - Costul copiilor
 - În societățile mai puțin dezvoltate

- În societățile mai dezvoltate
- Costurile externe ale copiilor
- Beneficiile externe ale copiilor
- Abilitatea familiilor de a prevedea
- Abilitățile planificatorilor de stat de a prevedea
- Creșterea populației împiedică oare investiția și generează șomajul?
 - Explicații alternative ale problemelor de dezvoltare
- Restrângerile din sistemul de prețuri
- Natura planificării

4. Ajutorul dat țărilor străine de Statele Unite și controlul populației pag. 107

Punctul de vedere al Departamentului de Stat asupra „planificării populației”

Contribuțiile SUA la programele mondiale ale controlului populației

Legea pentru asistența internațională privind hrana și dezvoltarea

- Secțiunea 104(d)

- Secțiunea 102

Declarațiile oficiale ale SUA privind nevoia aplicării controlului populației

Strategiile USAID

Rezistența străină la programele americane în controlul populației

„Sistemul de la sate”

- Exemplul indonezian

- Importanța stimulentei de grup

Alte exemple de „motivație”

- India

- Taiwan

- Singapur

- Tailanda

- Iran

Conferința Internațională pentru Populație, 1984

Conferința Internațională pentru Populație și Dezvoltare, 1994

5. Promovarea noii filozofii: Mișcarea pentru educație sexuală pag. 142

Nevoia de a promulga controlul populației

Scopurile declarate ale instructorilor de educație sexuală

- Accentul pe combaterea „suprapopulării”

Organizațiile care promovează educația sexuală

- Planned Parenthood

- Agenția Americană de Dezvoltare Internațională (USAID)

- Banca Mondială

Natura programelor de educație sexuală: „învățarea afectivă”

și „clarificarea valorilor”: citate din programe specifice

- Accentul pe familiile restrânse

- Furnizarea mijloacelor pentru controlul nașterilor în mod confidențial

- Informația explicită despre sexualitate

- Accentul pe moduri de viață alternative

- Accentul pe schimbare ca o nouă realitate

- Rolurile sexelor

Noua dogmă a educației sexuale

- Disputa combativă

- Construirea de coaliții
- Finanțarea educației sexuale de către stat

6. Sarcina la adolescente: Planificarea familială de stat pe frontul din SUA pag. 175

Legislația federală privind sarcina la adolescente

- Fondul
- Scopurile

Tendențele nașterilor de copii în rândul femeilor sub 20 de ani

- Ratele fertilității
- Numărul nașterilor
- Nașterile în afara căsătoriei
- Comparații pe plan internațional
- Distorsiunea obișnuită a faptelor

Problemele presupuse ale sarcinilor la adolescente și faptele reale

- Abandonarea școlii
- Mortalitatea maternă
- Toxemia
- Prematuritatea
- Rate ale suicidului
- Mortalitatea infantilă
- Abuzul asupra copilului
- Dependența de asistența socială

Îngrijorări cu privire la promovarea eugeniei

Poate oare statul „soluționa” problema sarcinilor la adolescente?

- Concordanța dintre cheltuielile de stat și ratele sarcinilor la adolescente
- Activitatea sexuală în rândul adolescenților
- Efectele avortului: rezultatele cercetărilor
- Sterilizarea în rândul adolescenților

7. Mișcarea, istoria și liderii săi pag. 235

Ideile lui Malthus

Influența lui Darwin

Spencer, Sumner, Galton și Pearson

Darwinismul social: ideile sale despre competiție comparate cu cele ale lui Adam Smith

Congresele eugeniei

Margaret Sanger

Guy Irving Burch și eugenia după războiul al doilea mondial

Campania de verificare a exploziei demografice

Primele subvenții pentru planificarea familială date de guvernul federal

Comisia privind Controlul Populației și Viitorul American

Titlul X și alte legi

Influențarea Națiunilor Unite

- Anul mondial al populației

Conferința Internațională pentru Populație, 1984

Conferința Internațională pentru Populație și Dezvoltare, 1994

Organizațiile influente: activitățile și sursele lor de finanțare

Avocații tinerilor

Institutul Alan Guttmacher

Asociația Americană pentru Progresul Științei
 Asociația Americană pentru Economia Internă
 Asociația Americană Umanistă
 Asociația Americană a Sănătății Publice
 AVSC International
 Care/Grija
 Centrul pentru Populație din Carolina
 Centrul pentru Sănătatea Familiei și Populației
 Serviciul Mondial al Bisericii
 Centrul Est-Vest
 Sănătatea Internațională a Familiei
 Asistența Internațională a Planificării Familiale
 Fundația Ford
 Serviciile de Asistență a Proiectelor Internaționale
 Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii
 - Uniunea Mondială pentru Conservare
 Programul „John Hopkins” pentru Educație Internațională în Sănătate Reproductivă
 Liga Națională de Acțiune pentru Avort și Drepturile Reproductive
 Academia Națională de Științe
 Alianța Națională pentru Parentalitate Opțională
 Asociația Națională pentru Planificare Familială și Sănătatea Reprodusei
 Exploratorul Internațional
 Planned Parenthood
 - Federația Planned Parenthood din America
 - Federația Internațională Planned Parenthood
 - Planned Parenthood International/Emisfera Vestică
 Acțiunea pentru Populație Internațional
 Consiliul pentru Populație
 Institutul pentru Populație
 Biroul de Referințe în problemele Populației
 Serviciile Internaționale pentru Populație
 Fundația Rockefeller
 Clubul Sierra
 Comisia Trilaterală
 Institutul pentru Resursele Mondiale
 Institutul Worldwatch
 Fondul pentru Viața Sălbatică
 Creșterea Populației Zero
 Altele
 - Fondul Națiunilor Unite pentru Populație

8. Planificarea familială de stat în prezent și în viitor pag. 314

Justificarea planificării familiale de stat

Scopurile reducerii numărului și îmbunătățirii „calității”

Sumarul concluziilor din capitolele precedente

Poate oare corecta un guvern „erorile” private?

Caracteristicile principale ale controlului și planificării guvernamentale

Rolul „agenților schimbării”

Viitorul probabil al planificării familiale de stat

CUVÂNT ÎNAINTE

Surpriza acestei cărți o constituie mai ales bogăția conținutului informativ, iar munca științifică – dacă înțelegem că faptele și teoria sunt de nedespărțit – este importantă în aceeași măsură pe cât de surprinzătoare sunt și rezultatele. Cartea profesoarei Jacqueline Kasun *Războiul împotriva populației* este surprinzătoare chiar și pentru cineva ca mine, care a urmărit de-a lungul vremii literatura care a stat la baza acestui volum. Mai mult, faptele sale par a fi corecte și relevante, iar punctul ei de vedere este de un bun simț teoretic.

Câteva exemple: (1) Prezentarea surselor utilizate pentru educația sexuală și a motivațiilor implicate, subliniate de Kasun, au constituit un șoc neplăcut pentru mine. Eu credeam că mișcarea pentru educația sexuală era mai blândă și mai puțin perfidă. (2) Multe materiale, pe care dna Kasun le-a dezgropat din arhivele oficiale referitoare la activitățile Agenției de Dezvoltare Internațională a SUA (eng. *United States Agency for International Development, USAID*) privind populația din India, Tailanda și din alte țări, dovedesc existența politicilor ilegale și scandaloase, care, altădată, nu erau decât subiect de zvonuri. (3) Datele pe care le prezintă autoarea despre tendințele sarcinilor la adolescente au constituit o mare surpriză pentru mine. Ca toată lumea, și eu am avut creierul spălat de relatările din ziare și de valul uriaș de date venit dinspre instituția care se ocupă de domeniul populației. Apoi, autoarea face o analiză critică extraordinară și deosebit de valoroasă, în același timp, a declarațiilor eronate apărute ca urmare a interpretării false a datelor.

Munca dificilă întreprinsă de dna Kasun, care a adunat informații despre zecile de organizații ce compun instituția care se ocupă de problema populației în Statele Unite, reprezintă un mare serviciu făcut publicului. Materialul pe care îl prezintă poate fi luat ca o referință de mare preț și poate deschide multe căi de abordare pentru cei din acest domeniu. Cu siguranță că eu, împreună cu mulți alții, ne vom întoarce mereu la aceste capitole pentru a le cita și pentru a face apel la datele pe care le conțin privind circuitul banilor între aceste organizații și guvernul SUA.

Primele trei capitole, despre consecințele economice ale creșterii populației și rezultatele politicilor economiei planificate vizavi de politicile

„spontane”, nu ar trebui să fie o surpriză în 1987, deoarece până acum s-a publicat multă literatură care sprijină ideea prezentată de dna Kasun. Este trist totuși că aceste idei și date vor fi atât de suprinzătoare pentru majoritatea oamenilor din țările vestice încât nu vor putea să creadă că dna Kasun prezintă cu adevărat o analiză temeinică și reală. Și mai important este că volumul ne oferă acest material într-o formă bine scrisă și accesibilă.

Trebuie să-i fim recunoscători cu toții dnei Jacqueline Kasun pentru hărnicia, talentul și curajul de a scrie această carte.

Julian L. Simon

PREFAȚĂ LA EDIȚIA A DOUA

În prima jumătate a acestui secol, când Margaret Sanger înființa mișcarea pentru controlul populației la New York și în Europa, eu nu eram decât un copil, care locuia în localitatea Watts. Trăiam acolo printre oamenii săraci, care o îngrijorau atât de mult pe dna Sanger și pe prietenii săi sus-puși. După ce am crescut mai mare și i-am citit cărțile, nu am putut decât să mă mir de această persoană, care nu putea vedea decât niște caricaturi grotești, acolo unde eu vedeam niște naturi complexe, bogate, interesante și dramatice. Îmi imaginez că aceasta era din cauza faptului că ea nu-i văzuse niciodată pe acești oameni sau îi vedea doar printr-o sticlă întunecată foarte mult de propria sa fixație despre ei.

Localitatea Watts clocotea de viață – copii care se jucau, bătrâni care se plimbau în baston, tinere femei care își îngrijeau copiii, bărbați, în haine de muncă – fețe albe, fețe ciocolatii, fețe negre –, care lucrau în tipografii și în magazine *second-hand*, în băcănii și în magazine de încălțăminte. Erau și curți pline de flori, dar și curți pline de gunoaie. Puțini oameni aveau mașină, iar străzile erau pline de oameni interesați. Familiile erau mici, căci oamenii nu-și permiteau să hrănească mulți copii. Fiind copil unic (mama mea a murit la scurt timp după ce m-am născut), am învățat devreme ce însemna ceea ce economiștii numesc „beneficii cu efect de propagare” (când beneficiile unui bun sunt primite de alți indivizi din comunitate decât cei care au plătit pentru el - n.tr.) pentru oamenii cu copii. Aceștia din urmă erau prietenii mei de joacă, iar noii lor frați - bucuria mea cea mai mare.

Era perioada marii depresiuni economice, cu vremuri grele, când slujbele erau foarte greu de obținut. Copiii veneau la școală fără pantofi sau fără mic dejun, iar profesorii le făceau spaghetti în bucătăria școlii. La începutul secolului, mama tatălui meu a venit în America și a început o mică afacere de familie, care a prosperat în economia liberă de atunci. Dar lucrurile nu mai stăteau la fel. Tatăl și unchiul meu vorbeau noaptea despre „masa monetară”. (Am aflat mai târziu că guvernul și Banca Centrală lăsase masa monetară să se prăbușească). Ne adunam împreună în jurul aparatului de radio al vecinului să-l ascultăm pe președintele Roosevelt. El era foarte încurajator, avea multe intenții, însă locurile de muncă tot nu apăreau.

Bărbați, femei și copii făceau comerț ambulant, vânzând ață, șireturi și

gogoși din ușa în ușă. Îmi amintesc de un copil cu fața arsă, fapt ce-i dădea o înfățișare grotescă și care vindea ziare la colțul străzii. Un avocat fără slujbă îi tunde bunicii gazonul pentru numai 25 de cenți. Tâmplarul de peste drum nu avea nici o slujbă. A făcut un atac cerebral și își petrecea nopțile înjurând „afurisitul de sindicat”. Bunica mea îi pune pachete de la băcănie pe veranda din fața casei. Cutia milei de la Biserica Catolică ajută pe mulți, însă unii oameni mințeau ca să primească bani, apoi se duceau să-i bea.

Muncitorii agricoli sezonieri din Oklahoma au construit un orașel de barăci pe un mare teren viran, iar polițiștii i-au dat foc.

Toate acestea le cunoșteam, dar habar nu aveam ce era rău în acel peisaj. Spre deosebire de Margaret Sanger și prietenii săi, eu nu aveam nici diagnostic și nici remediu pentru ceea ce se întâmpla în Watts. Așa era lumea. Mi-a părut rău când tatăl meu a pierdut afacerea cu obiecte comerciale de artă, dar și alți oameni își pierdeau slujbele și afacerile. Ceea ce mă frapa pe mine, chiar copil fiind, era lumea plină de oameni capabili și talentați, care ardeau de nerăbdare să fie productivi, însă nu puteau găsi un mod de a face acest lucru. Dacă cineva mi-ar fi spus atunci că existau și oameni care considerau că eram prea mulți pe pământ, aș fi fost uimită și l-aș fi privit cu neîncredere.

Bunicul meu își păstrase slujba de învățător și noi puteam să ne petrecem verile în pădurile din nordul Californiei. Acolo mătușa mea ținea o mică prăvălioară, ai căror clienți erau mineri, indieni și fermieri din împrejurimi. Am învățat să înot în râul Feather, am învățat să iubesc munții și copacii. Și dacă cineva mi-ar fi spus atunci, la fel cum oamenii le spun copiilor acum, că prezența mea umană distrugea frumusețea naturii, m-ar fi cuprins disperarea.

Am plecat din Watts când aveam 14 ani. Orașelul s-a schimbat mult de atunci. Multe din micile afaceri au dispărut, iar slujbele sunt chiar mai greu de găsit. În schimb, există clinici pentru controlul nașterii și clinici de avort peste tot. Am crescut mare și am mers la universitate, am devenit economistă, apoi m-am căsătorit și am devenit mamă a trei copii. Și m-am simțit de parcă toată lumea îmi spunea că ameninț întreaga rezervă de hrană a planetei împreună cu progeniturile mele nestăpânite. Zvonurile m-au pus pe gânduri și m-au făcut să cercetez aceste idei, întotdeauna având în minte următoarea întrebare: suntem noi cu adevărat prea mulți pe această planetă? (Faptul că am crescut la Watts, cred, mă face să privesc cu

neîncredere ideea că *ceilalți* oameni reprezintă un surplus). Sau, de fapt, societatea noastră economică largă face dificil sau imposibil pentru unii dintre noi să dăruie și să primească la rândul lor? După ce am studiat economia o viață întreagă, cred că acum cunosc răspunsul. De aceea am și scris această carte.

A doua ediție a acestei cărți a devenit necesară nu doar pentru că mai multe date statistice recente au devenit disponibile, ci deoarece pe scenă au apărut noi actori importanți. Națiunile Unite s-au extins și au creat un mamut al noilor birocrății ecologice și demografice, cu birouri pe domenii în toată lumea. O serie de conferințe ale ONU au produs o avalanșă întreagă de planuri – planuri pentru populație, planuri pentru folosirea pământului, planuri pentru consum, planuri pentru reducerea consumului de energie și tot așa mai departe – pentru „societatea durabilă” a viitorului.

Administrația Clinton va avea opt ani ca să aplice aceste planuri în Statele Unite, să implementeze în legislație și în practică convingerile referitoare la populație și mediu. Sub ploaia dulce de grant-uri guvernamentale, „organizațiile neguvernamentale”, susținătoare ale acestor idei, cresc și înfloresc, iar mass-media relatează cu evlavie despre „cercetările” și declarațiile lor. Noua ediție a cărții pune în discuție aceste evenimente.

Mă simt îndatorată aceluiași oameni care m-au ajutat să scriu prima ediție a acestei cărți. Și, iată, au mai apărut și alții care mi-au oferit informații, curaj și beneficiile competenței lor. În special aș vrea să le mulțumesc lui Joseph Fessio, membru al „Societății lui Iisus”, Philip Lawler, Robert Sassone, Matthew Habiger, membru al Ordinului „Sf. Benedict”, Paul Marx, membru al Ordinului „Sf. Benedict”, Vernon Kirby, Steven W. Mosher, David Tennessen, William Grigg, Pat Riehle, Jean Guilfoyle, Judith Reisman, Henry Lamb, Marguerite Peeters, dr. S.D. Ravenel, dr. Joseph Stanton, Judie Brown, Donald Bishop, John D. Hartigan, Jim Sedlak, Betty Arras, dr. Joe McIlhaney, jr., James Schall, membru al „Societății lui Iisus”, dr. Stanley K. Monteith și Suzanne Bodoh. Aceștia și mulți alții le datorez mulțumiri. Greșelile, desigur, îmi aparțin în totalitate.

PREFAȚĂ LA PRIMA EDIȚIE

A scrie despre un fenomen în dezvoltare ridică inevitabil problema omiterii evenimentelor care apar după ce cartea este scrisă. Drama descrisă în paginile care urmează nu se sfârșește în ultimul capitol, după ce manuscrisul a fost dat la tipar, ci continuă. Se duc noi campanii, apar noi fronturi și se duc noi bătălii pe vechile fronturi în războiul contra populației.

Unul dintre principalii combatanți, Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (eng. *United Nations Fund for Population Activities, UNFPA*), a pierdut sursa sa principală de finanțare – Statele Unite – în 1986 și 1987, din cauza că a sprijinit continuu controlul forțat al populației în China. Au existat respingeri înfocate ale acuzațiilor și jurăminte date în scopul de a influența anularea deciziei. Congresul american a refuzat de asemenea finanțarea Federației Internaționale de Planificare Familială (eng. *International Planned Parenthood Federation, IPPF*), cu sediul la Londra, deoarece sprijinea avortul ca metodă de planificare familială. Aceasta, totuși, n-a însemnat nicidecum o reducere a milioanele de dolari date clinicilor locale de planificare familială, cunoscute sub denumirea *Planned Parenthood*, din SUA sau de peste hotare. Aceste organizații au primit în continuare subvenții de la guvernul SUA, independent de Federația Internațională de Planificare Familială *Planned Parenthood*.

În rândul birocrăției de la Serviciile Umane și de Sănătate din SUA, s-a iscat o bătălie, în 1987, asupra problemei dacă să se continue direcționarea subvențiilor către clinicile *Planned Parenthood* locale, având în vedere legea ce interzice subvențiile pentru „programele ce sprijină avortul ca metodă de planificare familială”. Rezolvarea a fost emiterea de reglementări care, dacă ar fi intrat în vigoare, trebuia să reducă subvențiile guvernamentale către *Planned Parenthood* cu zeci de milioane de dolari anual. Organizația a lansat prompt un război mediatic pentru a „proteja drepturile reproductive”. *Planned Parenthood* și-a asumat de asemenea rolul de lider în campania împotriva confirmării judecătorului Robert Bork la Curtea Supremă a SUA, din motiv că Bork nu ar fi fost omul care să sprijine „dreptul la intimitate” – cheia de boltă a cazurilor privind dreptul la avort, dar și a legislației dreptului la moarte.

S-a făcut un pas înapoi în Filipine, țară care, începând din 1973, a fost

unul din laboratoarele și pepinierele rețelei de organizații internaționale devotate controlului populației. În noua constituție, propusă de Guvernul Aquino și ratificată în mod covârșitor de mase, a fost ștearsă clauza existentă în Constituția din 1973, care impunea controlul de stat al populației. Noua constituție includea o clauză care cerea „protejarea vieții mamei și vieții copiilor nenăscuți de la concepție”. Retragera, totuși, n-a însemnat decât o tentativă și în nici un chip atât de sigură încât să fie susținută de administrațiile și guvernele care s-au succedat.

Pe alt front, tendința de planificare totală a populației a înaintat ferm, după cum se menționează în Capitolul 8. Deciziile tribunalelor care permiteau îndepărtarea alimentației și hidratării artificiale a pacienților au crescut ca număr și amploare pe teritoriul Statelor Unite. De la pacienții în vârstă asistați la domiciliu, până la tinerii deveniți invalizi din cauza accidentelor, scopul noilor hotărâri judecătorești era să facă astfel încât controlul morții să devină o realitate, exact ca și în cazul controlului nașterii aplicat ceva mai devreme.

Au existat câteva semne de slăbiciune pe frontul filozofic. Într-un raport al Academiei Naționale de Științe a SUA, descris în Capitolul 7, au fost retrase anumite chestiuni dintr-o cerință anterioară privind „controlul adevărat al populației” și s-a recunoscut că mărirea populației nu poate determina epuizarea resurselor naturale, iar creșterea mai lentă a populației nu poate aduce progres economic. Cu toate acestea, raportul concluziona că dacă populația ar crește mai lent, s-ar atinge un mai mare progres economic. În același timp, unele voci atrăgeau atenția la posibilele consecințe nedorite ale ratelor scăzute sau negative de creștere populației. Cartea lui Ben Wattenberg *The Birth Dearth (Criza Nașterilor)* (Pharos, 1987) prezicea pierderea puterii economice și a importanței internaționale ca rezultat al ratelor scăzute ale natalității în țările din Vest.

Aceste divergențe au reprezentat doar excepții. Alarmismul „suprapopulării” a continuat să predomină lumea ca și în trecut. Acuzând „ruina economică și umană fără precedent, ce rezultă din creșterea rapidă a populației globale”, Institutul pentru Populație a instruit 39 de guvernatori americani ca să proclame Săptămâna Cunoașterii Problemelor Demografice Globale, în aprilie 1987, „ca parte a stabilirii unui consens național cu privire la criza demografică mondială”. Institutul a pregătit de asemenea 45 de șefi de stat care să-și anunțe intențiile de a „stopa creșterea populației în viitorul

apropiat”, adoptând „politici necesare și programe în acest scop”. Biroul de Referințe în problemele Populației, finanțat de guvernul american, a continuat să distribuie materiale în școli, asimilând „aglomerările umane” cu înmulțirea drozofilei.

Guvernul SUA a continuat să direcționeze sute de milioane de dolari anual pentru controlul nașterilor intern și internațional, cum am scris în Capitolul 7. Iar când anumitor organizații primitoare de fonduri, cum ar fi ONU și *Planned Parenthood*, li s-au refuzat subvențiile SUA, sume imense au fost acordate altor organizații. Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională, în intenția sa de nestrămutat în legătură cu controlul forțat al populației, și-a continuat programele, așa cum am arătat în Capitolul 4.

Pe frontul sarcinii în rândul adolescentelor, activitatea era extrem de intensă. Mișcarea pentru înființarea de clinici de distribuire a mijloacelor de control al populației în școli acumula noi puteri, iar numărul unor astfel de clinici s-a înmulțit rapid în 1986 și 1987. Organizația Națională privind Parentalitatea și Sarcina la Adolescente – o coaliție a *Planned Parenthood*, a Centrului pentru Opțiuni privind Populația și a altor organizații enumerate în Capitolele 5, 6, și 7 – a ținut o serie de conferințe, discutând strategiile privind mandatarea tipurilor de „educație a vieții de familie”, descrise în Capitolul 5, înființând clinici pentru școli, care să reducă „drastic” sarcina în rândul adolescentelor. Acestea aveau drept scop realizarea unei „creșteri a populației egală cu zero”, printre multe alte scopuri primordiale.

Într-un cuvânt, cu cât se schimbau lucrurile, cu atât rămâneau la fel. Iar Asociația pentru Sterilizare Voluntară, organizație finanțată de guvernul SUA, operator al unei rețele internaționale de clinici de sterilizare și de lobby în cadrul guvernelor, și-a schimbat numele în Asociația pentru Contracepție Chirurgicală Voluntară.

octombrie 1987

Mulțumiri

Ideea acestei cărți a apărut după ce am scris un articol despre programele demografice internaționale din Statele Unite, pe care Fundația Heritage l-a publicat în numărul revistei sale, intitulată *Policy Review*, în iarna anului 1981. Capitolul 6 se bazează pe munca pe care am făcut-o în acea perioadă, scriind un capitol despre sarcina la adolescente pentru volumul *Economics and the Family*, editat de Stephen J. Bahr și publicat de *Lexington*, în 1980. El include și materialul care a apărut într-un capitol din cartea *The American Family and the State*, editată de Joseph R. Peden și Fred R. Glahe, publicată de *Pacific Institute*, în 1986. Capitolul despre educația sexuală s-a dezvoltat dintr-un articol al meu, publicat în primăvara lui 1979 de revista *The Public Interest*.

Un număr de oameni mi-au citit manuscrisul și mi-au dat sugestii folositoare. Îi sunt în special recunoscătoare profesorului Julian Simon pentru comentariile făcute la primele ciorne ale manuscrisului.

Mă simt îndatorată față de Universitatea de Stat Humboldt pentru că mi-a acordat timpul necesar să scriu, colegilor mei de la Departamentul de economie și studenților mei, pentru prietenie și inspirație, personalului de la Biblioteca Universității de Stat Humboldt și în special dlui Erich F. Schimps, pentru asistența sa amabilă și negreșit eficientă. La fel, îi mulțumesc fiicei mele, Audrey Kasun Moruza, pentru că mi-a împărtășit din competența sa în demografie, din rezultatele cercetării sale și perspicacitatea sa. Îi mulțumesc fiului meu, Walter Joseph Kasun, și lui Danny Ihara pentru că m-au ajutat cu problemele de statistică. Îi sunt îndatorată altei fiice ale mele, Christine Kasun Moruza, și tuturor copiilor mei pentru că, la fel ca în Psalmul 126, „au vorbit în poartă” (Psalmul 126:5, „Fericit este omul care-și va umple casa de copii; nu se va rușina când va grăi cu dușmanii săi în poartă.”). Îi mulțumesc soțului meu Joseph, pentru asistență în cercetare și încurajarea continuă. De asemenea le aduc mulțumirile mele celui mai talentat editor, dna Patricia B. Bozell, și celei mai conștiincioase și eficiente dactilografe, dna Diane Eklund.

În sfârșit, datorez enorm de mult prietenilor mei care, știindu-mi interesul pentru această problemă, mi-au trimis știri, articole, note de carte și alte materiale. Această carte a fost inspirată datorită lor și nu ar fi putut fi scrisă fără ajutorul lor. Dintre toți aceștia, îi sunt în special recunoscătoare dnei Judie Brown.

CAPITOLUL I

„SUPRAPOPULAREA”: O DOGMĂ NECERCETATĂ

Exista, pe la mijlocul anilor '70, o expoziție itinerantă pentru elevi, intitulată „Populația: problema suntem noi”. Expoziția a făcut ocolul țării pe cheltuiala guvernului. Ea consta dintr-un set de panouri ilustrate și era acompaniată de o broșură în care se spunea:

... există prea mulți oameni în lume. Nu mai avem spațiu. Nu mai avem resurse energetice. Nu mai avem hrană. Și, deși prea puțini oameni își dau seama de acest lucru, timpul trece cu repeziciune.¹

În această broșură li se mai spunea copiilor că „rata natalității trebuie să scadă și/sau rata mortalității trebuie să crească”, deoarece resursele sunt pe sfârșite, iar foametea în masă se conturează cu claritate. Broșura mai avertiza că „mânați de foame, se știe că oamenii au mâncat câini, pisici, excremente de păsări și chiar pe copiii lor”² și prezenta o imagine cu un șobolan mort pe o farfurie ca exemplu de „sursă de hrană” pentru viitor.³ Suprapopularea, se scria în acest text, va duce nu numai la inaniție și canibalism, ci la violențe civile și război nuclear.

Expoziția a fost organizată de Muzeul Smithsonian, Muzeul Național al guvernului SUA, utilizându-se fonduri federale, oferite de Fundația Națională pentru Științe, o agenție a guvernului american.

Simultan, alți elevi americani au început să primească „educație despre populație”, finanțată de la bugetul federal. Ei au început să fie instruiți despre „presiunile crescânde ale resurselor globale, cum ar fi hrana, slujbele și stabilitatea politică”.⁴ Ei erau sfătuiți să citească volumul lui Paul Ehrlich

¹ Broșura de prezentare a expoziției „Population: The Problem Is Us”: A Book of Suggestions for Implementing the Exhibition in Your Own Institution (Washington D.C.: The Smithsonian Institution, nedatat, a circulat în anii '70), p.9.

² *Ibid.*, p.20, 23

³ *Ibid.*, p.51

⁴ *Interchange*, Buletin informativ al educației pentru populație, publicat de Biroul de Referințe în problemele Populației, vol.9, nr.2 (septembrie 1980): I.

„Bomba demografică”. Erau învățați, în mod fals, că „populația lumii crește cu 2% pe an, iar rezervele de hrană, cu 1% pe an”.⁵ De asemenea, li se spunea în mod eronat că „sporirea populației și creșterea bunăstării au redus rezervele de minerale ale planetei”.⁶ Lor li se prezentau diafilme despre „catastrofele biologice” care ar rezulta din suprapopulare⁷ și se duceau discuții la ore despre „ce ar putea sau ce ar face cetățenii responsabili într-o „lume suprapopulată”, pentru reducerea creșterii populației”.⁸ Elevii învățau că lumea este ca o navă spațială⁹ sau ca o barcă de salvare aglomerate,¹⁰ și trebuie să evalueze soarta omenirii, care se confrunta cu o „criză a populației”.¹¹ Apoi, elevilor li se mai spunea că familiile cu copii mulți cresc problemele suprapopulării,¹² și, pe lângă asta, copiii sunt o povară costisitoare care „au nevoie de atenție... 24 de ore din 24” și că distrug mariajele, făcându-i pe tații lor „geloși”, iar pe mame „epuizate”.¹³ Erau învățați să-și ia adio de la numeroasele specii de animale, păsări și plante sălbatice sortite dispariției ca rezultat al exploziei demografice.¹⁴

Această campanie de propagandă din școlile publice, care a în doctrinat o generație întreagă de copii, era finanțată de la bugetul statului american, în ciuda faptului că nici o lege nu angaja SUA să ducă o asemenea

⁵ John J. Burt și Linda Brower Meeks, *Education for Sexuality: Concepts and Programs for Teaching* (Philadelphia: W.B.Saunders, 1975), p.408

⁶ Elaine M. Mrphy, „Population and Resources: What about Tomorrow?” (Washington D.C.: Biroul de Referințe în problemele Populației, nedatat, distribuit pentru utilizarea la ore la mijlocul anilor '70.)

⁷ *Ibid.*

⁸ *Interchange* 8, nr.3 (octombrie 1979): I.

⁹ Isaac Asimov, *Earth, Our Crowded Spaceship* (New York: John Day, 1974).

¹⁰ Garret Hardin, „Living on a Lifeboat”, *Bioscience*, octombrie 1974, republicat în revista *The CoEvolution Quarterly*, vara 1975, p.16-23.

¹¹ Sue Titus Reid și David L.Lyon, ed., *Population Crisis: An Interdisciplinary Perspective* (Glenview: Scott Foresman, 1972).

¹² *Arcata School District Family Life/Sex Education Curriculum Guide* (Arcata, Calif., iunie 1976).

¹³ Ferndale Elementary School District și Ferndale Union Highschool District, *Family Life/Sex Education Curriculum Guide: Kindergarten – Twelfth Grade* (Ferndale, Calif., iulie 1978), p.322; Planned Parenthood-Regiunea Santa Cruz, *Sex Education: Teachers' Guide and Resource Manual* (Santa Cruz, 1979), p.149.

¹⁴ *Say Goodbye* (Wilmette, Ill.:Films, Inc. 1972), film recomandat pentru orele de clasă, folosit de către Biroul de Referințe în problemele Populației, *Population Education: Sources and Resources*, mai 1979, p.23.

politică. Nu fusese încheiat nici un acord cu organizațiile de informare potrivit căruia problema „suprapopulării” ar fi existat în general. Din contra, în perioada în care campania guvernului împotriva populației lua avânt, apăreau date contradictorii. Unul dintre cei mai de vază specialiști în demografie economică, Colin Clark, de la Universitatea Oxford, a publicat o carte, *Population Growth: The Advantages* (Creșterea populației: Avantaje)¹⁵, iar economiști ca Peter Brauer și Basil Yamey, de la Școala de Economie din Londra, au descoperit că sperietoarea populației „se bazează pe statistici eronate..., nu înțelege progresul economic..., interpretează greșit cauzalitățile din schimbările în fertilitate și schimbările în venit” și „înfățișează copiii în mod exclusiv ca pe niște poveri”.¹⁶ Mai mult, în studiul său important despre *Economia creșterii populației* (*The Economics of Population Growth*), Julian Simon a ajuns la concluzia că, din punct de vedere economic, creșterea populației este benefică.¹⁷ Alți economiști au aderat, sub diverse forme, la poziția antinatalistă oficială.¹⁸

Comentând asupra acestui corp de descoperiri economice, Paul Ehrlich, biolog, autorul cărții *The Population Bomb* (Bomba demografică), a acuzat că economiștii „continuă să șoptească la urechile politicianilor tot felul de prostii”.¹⁹ Nefiind de partea realității, cu siguranță că Ehrlich se situa de partea guvernului SUA, care, începând cu mijlocul anilor '60, a devenit tot mai angajat într-o campanie mondială de reducere a creșterii populației. Această campanie a absorbit rapid sume tot mai mari de bani publici, precum și energia unui număr din ce în ce mai mare de agenții publice și organizații subvenționate de stat.

Spiritul propagandei a pătruns viața americană la toate nivelele – de la cele mai mari amplitudini ale birocrăției de stat până la mijloacele mass-

¹⁵ Colin Clark, *Population Growth: The Advantages* (Santa Ana, Calif.: R.L. Sassone, 1972).

¹⁶ Peter T. Brauer și Basil S. Yamey, „The Third World and the West: An Economic Perspective”, în W. Scott Thompson, ed., *The Third World: Premises of US Policy* (San Francisco: Institute for Contemporary Studies, 1978), p.108.

¹⁷ Julian L. Simon, *The Economics of Population Growth* (Princeton: Princeton University Press, 1977).

¹⁸ Vezi, de ex., Mark Perlman, „Population and Economic Change in Developing Countries: A Review Article”, *The Journal of Economic Literature* 19, nr.1 (martie 1981): p.74-82; Richard A. Easterlin, „Population”, în Neil W. Chamberlain, ed., *Contemporary Economic Issues* (Homewood, N.J.: Richard D. Irwin, Inc.), p. 301-352.

¹⁹ *Christian Science Monitor*, 30 iulie, 1980, p.B7.

media, care raportau frecvent despre problemele suprapopulației –, iar educația despre populație a fost impusă în școlile de stat. Această campanie a devenit o parte din viața de zi cu zi a SUA, încât supozițiile și implicațiile abia dacă sunt cercetate. Deși se publică frecvent cărți pe această temă, ele nu reprezintă nimic mai mult decât un preludiu al propunerilor de metode „mai bune” de planificare familială.

Dar și mai îngrijorătoare sunt anumite caracteristici neglijate, inerente nevoilor propuse și rezultatelor probabile ale planificării populației. Erorile faptice sunt evidente, strigătoare la cer, iar alarmiștii greșesc enorm atunci când afirmă că producția de hrană la nivel mondial pe cap de locuitor și resursele minerale scad, că perspectiva economică umană s-a înrăutățit și nu, dimpotrivă, a devenit mai sigură și mai prosperă la toate standardele obiective disponibile. Dar acestea nu sunt cele mai importante afirmații făcute de către susținătorii planificării de stat a populației. Lucrul cel mai izbitor - adesea promovat implicit mai degrabă decât explicit - este faptul că lumea se confruntă cu o problemă fără precedent, care a luat proporții de „criză”, ce sfidează toate metodele cunoscute de soluționare.

În mod specific, se implică faptul că reacția firească cunoscută la lipsuri – cea de economisire – este neadecvată „noilor” condiții. Astfel, este descalificat sprijinul tradițional al celor care economisesc pe seama abilității individului de a alege pe piețe impersonale. Uneori, se afirmă că mecanismul de piață se va prăbuși din cauza „externalităților”²⁰, dar mai des se spune că omenirea intră printr-un salt uriaș într-o nouă eră, în care toate metodele și valorile tradiționale sunt inaplicabile.²¹ Câteodată, se sugerează că unicitatea acestei noi ere constă în noua tehnologie, iar altă dată se afirmă că natura umană în sine se schimbă în mod fundamental.

Oricare ar fi cauza acestui salt spre un viitor nedefinit, concluzia susținută pe larg este că, din moment ce toate instituțiile umane cunoscute se prăbușesc și vor continua să se prăbușească, în aceste „noi” circumstanțe, ele trebuie abandonate și înlocuite cu altele. În primul rând, printre aceste instituții care se presupune că s-ar prăbuși se află mecanismul de piață – această acumulare de instituții și activități prin care

²⁰ J.J. Spengler, *Origins of Economic Thought and Justice* (Southern Illinois Univ. Press, 1980), p. 144.

²¹ Robert L. Heilbroner, *An Inquiry into the Human Prospect* (New York: W.W. Norton & Co., 1980)

indivizii și organizațiile realizează producție și iau decizii despre alocarea resurselor și distribuirea venitului. Nu numai piața, ci și instituțiile politice democratice și devotamentul față de țară de asemenea sunt considerate nepotrivite pentru „noile” circumstanțe. Chiar și familia tradițională este etichetată ca fiind pe cale de dispariție din cauza inabilității sale de a se adapta la situația creată. Noile programe școlare de educare a vieții de familie și educație sexuală, de exemplu, pun accentul pe declinul familiei tradiționale – mariajul heterosexual, relațiile de rudenie de sânge sau adoptive – și înlocuirea acestei instituții tradiționale cu forme noi, „opționale”, cum ar fi comuniunile și parteneriatele homosexuale.²² Nu mai constituie nici o surpriză afirmația că învățăturile morale și etice trebuie abandonate.²³

Decizia de a repudia piața a intrat în sfera de interes nu numai a economiștilor, ci a tuturor celor care înțeleg că piețele impersonale pot media conflictul intern dintre cererea consumatorului și lipsa de resurse. Cele mai elegante modele de socialism au încorporat mecanismul de piață în proiectele lor fundamentale.²⁴ „Mâna invizibilă” a lui Adam Smith îi ghidează pe oameni să-și servească unul altuia și să folosească resursele cu economie, atunci când își urmăresc propriul lor interes. John Maurice Clark a numit acest lucru „simplul miracol prin care fiecare își crește câștigurile, prin dezvoltarea serviciilor, nu prin restrângerea lor”,²⁵ iar Walter Eucken a declarat că acest lucru protejează indivizii prin ruperea marilor concentrații de putere economică.²⁶ Cel mai comun element de aici este, desigur, înțelegerea că luarea de decizii în mod individual duce nu la haos, ci la armonie socială.

Acest punct de vedere este negat de către planificatorii populației, dar anume de la el ar trebui să se plece sau să se continue dezbaterile. De ce

²² Mary S. Calderone și Eric W. Johnson, *The Family Book about Sexuality* (New York: Harper and Row, 1981), p. 132-135; Departamentul de Stat pentru Educație din California, *Education for Human Sexuality: A Resource Book and Instructional Guide for Kindergarten through Grade Twelve* (Sacramento, Calif., 1979), p. 27-28.

²³ Departamentul de Stat pentru Educație din California, *Education for Human Sexuality*, p. 28, 80, 81; Mary S. Calderone, „Sex Education and the Roles of School and Church”, *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 376 (martie 1968): 53-60.

²⁴ Vezi de ex., Oskar Lange și Fred M. Taylor, *On the Economic Theory of Socialism* (New York: McGraw-Hill, 1964).

²⁵ John Maurice Clark, *Alternative to Serfdom* (New York: Alfred A. Knopf, 1948), p. 62.

²⁶ Walter Eucken, *The Foundations of Economics* (Edinburgh: Hodge, 1950).

sunt atât de siguri susținătorii planificării de stat a populației că mecanismele de piață nu pot controla creșterea populației? De ce sunt ei atât de siguri că piața nu va reacționa, cum făcea altădată, la lipsurile de resurse – ridicând prețul așa încât să-i facă pe consumatori să economisească, iar pe producători să furnizeze înlocuitori ai produsului deficitar? De ce nu se poate avea încredere în familiile individuale, care pot să-și ajusteze numărul copiilor la veniturile lor și, deci, la o disponibilitate dată a resurselor? De ce susținătorii controlului de stat al populației pretind că ființele umane se „supraînmulțesc”, în detrimentul lor și al societății?

Se afirmă uneori că motivul pentru acest eșec ipotetic ar fi faptul că indivizii nu suportă costurile complete ale deciziilor de a crește copiii, și transferă o mare parte din această povară asupra societății, tinzând să aibă „prea mulți” copii. Această afirmație este foarte dubioasă deoarece trece cu vederea faptul că familiile individuale nu primesc toate beneficiile generate din creșterea de copii. Productivitatea pe toată durata vieții și contribuția socială pentru copii merg în mare parte spre alte persoane decât părinții lor, fenomen – discutabil, de altfel – care face ca familiile să aibă mai puțini copii decât ar trebui pentru binele societății. Care dintre aceste „externalități” este mai importantă și se echilibrează oare ele una pe alta este o întrebare care așteaptă nu doar răspuns, ci, mai degrabă, o analiză temeinică.

Un alt motiv, pus de obicei pe seama pretinsului eșec al deciziilor personale, este că indivizii nu știu cum să-și controleze mărimea familiilor lor. Însă, la o privire mai atentă, se vede limpede că motivul care stă la baza acestor dispute este faptul că susținătorii planificării populației nu cred în oameni - chiar dacă oamenii sunt pe deplin informați -, nu pot avea încredere că vor face alegerea potrivită. Accentul pus pe „ajutorul pentru cei în nevoi”, cât și pe stimulentele SUA, ce alimentează eforturile pentru controlul demografic la nivel intern și extern, confirmă acest lucru, așa cum vom arăta în detaliu în cele ce urmează.

Mai importantă decât aceste argumente este totuși afirmația că noile descoperiri tehnologice nu pot fi controlate de forțele pieței – un argument tradițional în favoarea socialismului. Din timpurile lui Saint-Simon, până la Veblen și mai încoace, până în veacul nostru, s-a promovat ideea că forțele cererii și ofertei de piață sunt incapabile să controleze puterile enorme ale tehnologiilor moderne. La începutul sec. al XIX-lea, Saint-Simon chema la o regândire a societății umane pentru a face față noilor forțe ale științei scăpate

din frâu. Numai organizarea și controlul planificat ne pot satisface, afirma el. „Oamenii de afaceri” și forțele de piață pe care aceștia le reprezintă vor trebui înlocuiți de către „experți”²⁷ în planificare. La mijlocul sec. XIX, Marx a creat un model teoretic de piață capitalistă, prin care încerca să dovedească faptul că noile dezvoltări tehnologice vor sfârâma formele proprietății private și ale pieței capitaliste. Trei sferturi de veac mai târziu, în 1921, Veblen vorbea despre mentalitatea planificării în felul următor:

Bunăstarea materială a comunității este legată în mod absolut de munca necesară acestui sistem industrial și, prin urmare, de controlul total al inginerilor, care sunt singurii competenți să gestioneze. Pentru a-și face munca așa cum trebuie, acești oameni de la nivelele generale de conducere a industriei trebuie să aibă mână liberă, neîmpiedicată de considerații comerciale...²⁸

În timpurile noastre, Heilbroner exprimă o neîncredere chiar mai mare față de forțele de piață:

...provocarea externă a perspectivei umane, cu pericolele unei populații de necontrolat, cu războaie distrugătoare și un potențial colaps ecologic, poate fi văzută ca o criză extinsă și în dezvoltare, indusă de apariția unui control asupra proceselor și forțelor naturale, care depășesc de departe amplitudinea mecanismelor de control social din prezent.²⁹

Poziția lui Heilbroner este neobișnuit de modernă prin pesimismul său. Spre deosebire de Marx și Veblen, care credeau că aspectele căutării profitului cererii și ofertei limitau pe nedrept noua tehnologie să atingă potențialul său *benefic*, Heilbroner consideră piața drept incapabilă de a controla o tehnologie esențial *distructivă*. Tehnologia, din punctul lui de vedere, aduce arme nucleare, poluare industrială și reduce ratele mortalității, responsabile de „explozia” demografică. Toate acestea se opun cu

²⁷ Vezi Keith Taylor, trad. și ed., *Henri Saint-Simon (1760-1825): Selected Writings on Science, Industry and Social Organization* (New York: Holmes and Meier, 1975).

²⁸ Thorstein Veblen, „The Captains of Finance and the Engineers”, în Wesley C. Mitchell, ed., *What Veblen Taught: Selected Writings of Thorstein Veblen* (New York: Viking Press, 1947), p.432

²⁹ Heilbroner, *Inquiry*, p.57

incăpățânare controlului pieței sau progreselor tehnologice fără consecințe grave. Heilbroner are puține speranțe că tehnologia controlului poluării, de exemplu, va putea contracara efectele nocive ale poluării industriale.

Un argument în plus este că omenirea se apropie rapid sau chiar a atins limitele „creșterii” sau ale „capacității de a duce” o planetă cu resurse „finite”. Departe de a constitui o nouă poziție, această idee se bazează pe eseul lui Thomas Malthus, *Eseu despre principiul populației*, (*Essay on the Principle of Population*) (1798), care susținea că, în mod inevitabil, creșterea populației va depăși creșterea rezervelor de hrană. Una din curiozitățile epocii noastre este faptul că deși prognoza lui Malthus s-a dovedit a fi greșită - căci, de fapt, standardele materiale ale unui om simplu au atins un nivel probabil nedepășit în istorie -, se prezice în continuare pieirea omenirii. Literatura modernă a „limitelor” este amplă, incluzând și asemenea lucrări ca mult criticatul volum *Limits to Growth (Limitele creșterii)*, publicat de Clubul de la Roma,³⁰ și *Global 2000* al Administrației Carter.³¹ Împreună, aceste două lucrări prezic o epuizare amenințătoare a diverse resurse economice mondiale, care se consideră că există într-o cantitate fixă și pentru care nu se pot găsi înlocuitori. Lumea este asemuită cu o „navă spațială”, la fel ca și în scrierile lui Bouldings³² și Asimov³³. Sau este descrisă în culori chiar mai sumbre, ca fiind o „barcă de salvare” supraaglomerată, ca în articolele lui Garret Hardin.³⁴

Se cuvine să precizăm - în primul rând, în ceea ce privește afirmația din aceste scrieri, că limitele sunt fixe și cunoscute (sau cum spune Garrett Hardin și că fiecare „barcă de salvare” a unei țări are un semn care-i arată capacitatea)³⁵ - nici o asemenea informație nu există de fapt, cu referire la planeta noastră, la vreo țară în parte sau referitor la vreuna din resurse. Nimeni nu știe cât petrol există pe pământ sau câți oameni își pot câștiga

³⁰ Donella H.Meadows, Dennis L.Meadows et al., *The Limits to Growth: A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind* (New York: Universe Books, 1972)

³¹ Raportul *Global 2000* către președinte, elaborat de Consiliul pentru calitatea mediului și Departamentul de Stat al SUA. (Washington D.C.: Tipografia Guvernului SUA, 1980).

³² Kenneth E.Boulding, „The Economies of the Coming Spaceship Earth”, în Henry Jarrett, ed., *Environmental Quality in a Growing Economy* (Baltimore: Johns Hopkins, 1966), p.3-14

³³ Asimov, *Earth*.

³⁴ Hardin, „Lifeboat”, vezi de asemenea și Harold Hayes, „A Conversation with Garrett Hardin”, *The Atlantic Monthly*, 247, nr.5, mai 1981: p.60-70.

³⁵ Hayes, „Hardin”.

existența în statul Illinois. Ceea ce se cunoaște este faptul că tipurile de resurse economice se schimbă continuu, precum și capacitatea diferitor domenii de a sprijini viața. Pe teritoriile în care oamenii odinioară se luptau și erau înfometați, o populație mult mai numeroasă trăiește pe cont propriu în liniște. Diferența, desigur, stă în *cunoștințele* pe care ființele umane le aduc problemei descoperirii și gestionării resurselor umane.

Dar, în al doilea rând, literatura limitelor elimină toate aceste cunoștințe care se extind tot mai mult. Într-adevăr, adoptând metafora bărcii de salvare sau a navei spațiale, apostolii limitelor elimină și resping nu numai toate noile cunoștințe, ci și descoperirea de noi resurse și, de fapt, toată producția. E limpede că dacă lumea ar fi o navă spațială sau o barcă de salvare, atunci atât tehnologia, cât și resursele ar fi absolut fixe și, dacă ar depăși o limită cât de mică, creșterea populației ar fi dezastruoasă. Susținătorii acestui punct de vedere insistă asupra faptului că fie ne apropiem vertiginos de acea limită, fie am depășit această limită, despre care vom vorbi mai încolo. Important aici este că nici măcar această opinie extremă a situației oamenilor nu exclude potențialul forțelor de piață. Marea parte a omenirii, în decursul istoriei, a trăit în condiții considerate în prezent drept privațiuni extreme, chiar desperate. Și, în decursul mileniilor, deciziile și tranzacțiile personale au jucat un rol important, adesea dominant, în viața economică. Arhivele istorice arată în mod clar că ființele umane pot acționa și coopera în interesul superior, care privește supraviețuirea lor, chiar și în cele mai dificile condiții.

În ciuda a ceea ce ne spune istoria, pretențiile că necesitățile extreme de un anume tip sau altul cer o direcție centralizată a vieții economice și sociale, s-au repetat periodic, în special în acest secol, care, în mod ironic, a fost cel mai prosper din punct de vedere economic. Astăzi, avocații impunerilor – promotorii controlului populației – sugerează o apropiere iminentă de momentul epuizării resurselor și al prăbușirii ecologice, când ființele umane vor renunța la toate ideile despre comportamentul rațional și civilizat. Conform acestor profeți, omenirea este amenințată în viitor de încălzirea globală, ridicarea nivelului mării, inundațiile de coastă, tsunami, rarefierea stratului de ozon, prefacerea zonelor bogate în deșert, despăduririle și dispariția masivă de specii și aceasta este ultimă șansă a omenirii de a salva planeta. Această ultimă șansă, desigur, constă în a ceda conducerea unor conducători luminați ai elitei ecologiste și ai controlului

populației. Vicepreședintele american Al Gore ne avertizează să nu fim prea îngrijorați de afirmațiile oamenilor de știință, care nu sunt de acord cu sperietorile ecologice; aici e nevoie de acțiuni rapide, fără prea multe întrebări și reflecții.³⁶

Pentru a preveni „situațiile de urgență” pe care le proclamă, promotorii controlului populației cer adoptarea de măsuri pe care recunosc că nu ar fi posibile în mod normal. Unii cer limitarea nașterilor prin autorizarea lor.³⁷ Guvernul chinez folosește această metodă, cu pedepse severe pentru nesupunere. Documente recente ale Națiunilor Unite cer guvernelor să creeze schimbări de atitudine profunde și cu bătaie lungă în rândul populației pentru a atinge „stabilizarea populației” și „dezvoltarea durabilă”.³⁸ Asemenea acțiuni și propuneri cu siguranță că merită o examinare atentă și profundă.

Planificarea socială și economică are nevoie de o birocrație administrativă cu puteri executive. Analiza economică modernă arată clar că nu există mecanisme impersonale, automate în sectorul public care pot compensa simplu și perfect „eșecul” pieței private.³⁹ Alternativa publică este împovărată de nedreptăți și ineficiență, ceea ce poate fi esențial și extrem de important. Deși teoria comportamentului birocratic s-a bucurat de o atenție mai mică decât cea a alegerii consumatorului privat, administratorii publici s-au dovedit de asemenea vulnerabili la lăcomie, fapt care presupune cu greu armonia socială. Angajații și antreprenorii de stat au aceleași motive de a evita competiția și formarea de monopoluri, ca și firmele private.⁴⁰ Ei pot să-și crească veniturile umflând prețurile și încărcând proiectele și pot să-și justifice acțiunile prin exagerarea necesităților serviciilor lor, discreditând soluțiile alternative.

³⁶ Al Gore, *Earth in the Balance* (Boston; Houghton Mifflin, 1992), p.39-40.

³⁷ Herman E. Daly și John B.Cobb, jr., *For the Common Good: Redirecting the Economy toward Community, the Environment and a Sustainable Future* (London: Merlin Press [Green Print], 1990).

³⁸ Vezi în special *Programul de acțiune al Conferinței Internaționale a Națiunilor Unite pentru Populație și Dezvoltare*, Cairo, 1994, precum și documentele celei de-a IV-a Conferință Mondială a Femeilor de la Beijing, 1995.

³⁹ Richard B. McKenzie și Gordon Tullock, *Modern Political Economy* (New York: McGraw-Hill, 1978), p. 385-421.

⁴⁰ *Ibid.*, Charles Wolf, jr., „A Theory of Non-Market Failures”, *Public Interest* nr. 55 (primăvara 1979): 114-133.

Directorii proiectelor de stat nu trebuie să treacă testul pieței din moment ce scapă de produsele lor și chiar le împing forțat unui public care nu le dorește. Iar pe de altă parte, colectează cu forța fonduri necesare, prin sistemul de impozitare. Ei pot folosi banii publici pentru a face lobby pentru alte fonduri guvernamentale, prin care să-și finanțeze acțiuni legale de creștere a propriei lor puteri. Ei pot mitui alți birocrați și le pot oferi receptorii care să le sprijine proiectele cu promisiunea de servicii reciproce. Prin fonduri interguvernamentale și „subvenții” își pot aranja propriile lor afaceri financiare așa încât, aparent, nimeni nu este responsabil de deciziile luate sau de program. Pe scurt, istoria comportamentului birocratic confirmă afirmația marelui om de știință socialist Oskar Lange, că „pericolul real al socialismului este cel al birocrațizării vieții economice”.⁴¹ Pericolul poate fi mai grav decât ne putem da seama – nimic altceva decât totalitarism.

În final, cei care susțin „criza demografică” consideră nu numai că *agențiile* și *metodele* de control trebuie schimbate, în „noile” circumstanțe, ci, de asemenea, trebuie modificate *criteriile de alegere*. Ei sunt de părere că din cauza faptului că evenimentele demografice și tehnologice ale erei moderne renunță la toate standardele tradiționale de bine și valori, fie învechite, fie îndoielnice, toate acestea trebuie revizuite sub conducerea, desigur, a celor care înțeleg implicațiile noilor evenimente.

Mai presus de toate, ei susțin că ideea tradițională de valoare și demnitate a ființei umane trebuie complet revizuită.⁴² Binele *speciilor* – adică a tuturor *speciilor*, fără vreo preferință specială pentru *specia umană*⁴³ - după cum este înțeles pe deplin doar de susținătorii noilor puncte de vedere, trebuie în toate cazurile să depășească binele așa cum este perceput și după care năzuiesc indivizii umani.

Este clar că la sfârșitul secolului al XX-lea a apărut un concept asupra lumii care pune la îndoială nu numai ipotezele gândirii economice, ci și anumite concepte politice și filozofice elementare. Istoria veacului nostru poate fi determinată de rezultatul confruntării dintre aceste puncte de vedere.

Trebuie să subliniem că problema esențială nu este controlul nașterilor și planificarea familială. Oamenii au folosit de-a lungul istoriei

⁴¹ Lange și Taylor, *Socialism*, p.109

⁴² Hayes, „Hardin”.

⁴³ Vezi Bill Devall și George Sessions, *Deep Ecology: Living As If Nature Mattered* (Salt Lake City: Peregrine Smith, 1985).

diverse mijloace pentru a determina mărimea familiilor, care au generat multe discuții și dezbateri. Însă problema crucială pusă în istoria recentă, în special în Statele Unite și la Națiunile Unite, este: Are statul dreptul sau datoria de a controla procesul reproductiv? Din ce motive și în ce măsură?

Acțiunile oficiale recente luate în Statele Unite și de la nivelul Națiunilor Unite s-au derulat într-un asemenea mod ca și cum răspunsul a fost deja dat. Ideea este că, totuși, despre acest lucru nu ne-a întrebat nimeni în mod explicit, nici nu s-a discutat despre asta. Nu ne-a rămas decât să ne îndreptăm grăbiți spre un viitor modelat după răspunsul afirmativ. Întrebările puse mai sus trebuie analizate.

CAPITOLUL II

DEFICITUL SAU ECONOMIA BĂRCII
DE SALVARE: CARE-I ADEVĂRUL?

Problema deficitului este problema fundamentală a economiei. După cum este definită încă din primele pagini ale unui manual important de economie, deficitul înseamnă „nevoile care depășesc ceea ce este disponibil”.¹ Acest lucru are legătură atât cu bogații, cât și cu săracii, deoarece deficitul nu este unul și același lucru cu sărăcia. Un alt text le spune studenților că „nivelele mai înalte de producție se pare că aduc cu ele o suită întreagă de standarde de consum totdeauna mai mari. Deficitul însă rămâne.”²

Alt manual explică:

Realitatea vieții pe planeta noastră este că... resursele utilizate în producerea bunurilor... sunt limitate. Prin urmare, bunurile și serviciile sunt și ele limitate. La polul opus sunt dorințele oamenilor care sunt practic nelimitate. Aceste fapte ne pun în fața a două componente de bază a chestiunii economice – economisirea și alegerea.³

Faptul că deficitul nu este mai puțin real în societățile bogate față de cele sărace este explicat în termeni mai generali de alți economiști, care accentuează necesitatea de a face *alegerile*, oricând există o alternativă. După cum susțin McKenzie și Tullock,

individul face *alegerile* dintr-un șir de opțiuni alternative... în fiecare situație de alegere, o persoană trebuie întotdeauna să se abțină să facă un lucru sau altul, în detrimentul alteia. Din moment ce *costul* este alternativa cel mai mult prețuită, tot comportamentul rațional presupune un cost.⁴

¹ Armen A. Alchian și William R. Allen, *University Economics*, ed.3-a (Belmont: Wadsworth Publishing Co., 1972), p.7

² Paul A. Samuelson, *Economics*, ed.II-a (New York: McGraw-Hill, 1980), p.17.

³ James D. Gwartney și Richard L. Stroup, *Microeconomics: Private and Public Choice*, ed.6-a (New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1992), p.4.

⁴ Richard McKenzie și Gordon Tullock, *Modern Political Economy* (New York: McGraw-Hill, 1978), p.18.

Evident, persoana sau societatea bogată se confruntă cu o listă lungă de alternative foarte prețuite și se pare că are o alegere dificilă de făcut – să fie mult mai conștientă de lipsuri și de nevoia de a renunța la un lucru pentru a putea avea altul. Reiese că lipsurile nu scad o dată cu bogăția, ci mai degrabă cresc.

Mai pe înțelesul tuturor, economiștii înțeleg lipsurile ca pe un fapt de neevitat: bomboanele și înghețata nu se pot face din același lapte și din aceeași ciocolată. Trebuie făcută o alegere, indiferent de cât lapte și câtă ciocolată există. Iar decizia de a produce lapte și ciocolată mai degrabă decât brânză și cafea este o altă alegere inevitabilă. Astfel, lista continuă la nesfârșit, constituind miezul economiei. Cum să alegi ce să produci, pentru cine și cum – este chestiunea de bază a economiei.

Este important să observăm cât de diferite sunt aceste concepte tradiționale economice ale deficitului și alegerii față de noțiuni precum „barca de salvare a economiei”. În metafora lui Garreth Hardin,⁵ capacitatea bărcii de salvare este înscrisă pe bordul său. Literatura alarmistă a limitelor este impregnată de închipuiri despre capacitatea absolută, termen străin economiei. Nu mai puțin adevărat e că omenirea este văzută din punct de vedere economic, nu numai în sensul *rațiunii de a fi* a altor forme de bogăție, ci ca una din sursele de bogăție. Munca omului și ingeniozitatea sa sunt resurse, mijloace pentru crearea bogăției. În teoria bărcii de salvare, ființele umane nu sunt decât simple poveri, care apasă asupra capacității bărcii. Care din aceste puncte de vedere este mai aproape de realitate?

Este adevărat că pământul se apropie rapid de limitele de susținere a vieții umane sau și-a depășit capacitatea de a susține viața umană? Dar înainte de a cerceta existența și natura limitelor, țineți minte că noțiunea de capacitate limitată nu este unicul argument pentru controlul populației. Punctul de vedere al oamenilor sau cel puțin al mai multor oameni despre capacitatea limitată a globului ca un blestem sau o nenorocire are susținătorii săi. Astfel, Kingsley Davis scrie despre „dezastrul demografic”,⁶ iar Paul Ehrlich scrie cu evidentă aversiune despre „oameni, oameni, oameni, oameni”.⁷ Alți

⁵ Harold Hayes, „A Conversation with Garreth Hardin”, *The Atlantic Monthly*, 247, nr.5 (mai 1981): 60-70.

⁶ Kingsley Davis, „The Climax of Population Growth”, *California Medicine*, 113 (noiembrie 1970): 33-39.

⁷ Paul R.Ehrlich, *The Population Bomb* (New York: Balantine Books, 1968), p.15.

autori, atât vechi cât și noi, atribuie oamenilor o valoare, dacă nu negativă, cel puțin o valoare egală cu zero. Astfel, John D. Rockefeller III, prezentând raportul final al Comisiei privind Creșterea Populației și Viitorul American, scria:

Pe lungă durată, nici un beneficiu substanțial nu va rezulta din creșterea populației țării; mai degrabă... stabilizarea treptată a populației noastre va contribui semnificativ la capacitatea țării de a-și rezolva problemele. Noi am căutat, însă n-am găsit vreun argument economic convingător, care să susțină creșterea continuă a populației. Nici sănătatea țării noastre și nici vitalitatea afacerilor sau bunăstarea oamenilor simpli nu depind de acest lucru.⁸

Noțiunea înglobată în această declarație – după care, pentru a-și valida existența, viața unei persoane umane trebuie justificată prin contribuirea la prosperarea unor asemenea lucruri ca „vitalitatea afacerilor” – este un exemplu perfect de etică utilitară. Deși economia a evitat utilitarismul în anumite perioade, niciodată nu l-a respins în acest sens, ci mai degrabă în sensul că ființele umane trebuie să fie raționale în alegere. Economia s-a mulțumit să prețuiască toate lucrurile în termeni de ceea ce înseamnă ele pentru ființele umane. Economia niciodată nu a pus în balanță valoarea vieții omului față de presupuse valori mai mari.

Ideile că pământul nu poate continua să susțină viața umană abundă în publicațiile guvernului Statelor Unite. Comisia Camerei Reprezentanților privind populația raporta în 1978 că

cele patru mari sisteme biologice de care depind oamenii în ceea ce privește hrana și materiile prime – pescăriile oceanice, pășunile, pădurile și grânarele – sunt încărcate de creșterea rapidă a populației până în punctul în care, în unele cazuri, își pierd de fapt capacitatea de producție.⁹

Raportul Administrației Carter *Global 2000*, foarte mult criticat de către cercetătorii specialiști în domeniu,¹⁰ prezicea:

⁸ John D. Rockefeller III, Scrisoare către Președinte și Congres, prezentarea Raportului final al Comisiei privind Creșterea Populației și Viitorul American, 27 martie 1972.

⁹ Comisia Camerei Reprezentanților privind populația, *Raportul World Population: Myth and Realities (Populația lumii: mit și realitate)*, Congresul 95, 2 sesiune parlamentară (Washington, D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, 1978), p.5.

¹⁰ Julian L. Simon, „Global Confusion, 1980: A Hard Look at the Global 2000 Report”, *The Public Interest* 62 (iarna 1981): 3-20.

O dată cu escaladarea mizeriei și sărăciei umane, creșterea înspăimântătoare a populației umane și cerințele crescânde ale cererii populației reprezintă reale posibilități de stres și de pericol permanent pentru viitorul resurselor planetare.¹¹

În 1992, senatorul (foarte curând vicepreședinte) Al Gore scria despre abordarea unui „holocaust ecologic fără precedent”,¹² pe care îl asemuia cu o „gaură neagră”¹³, cauzate de „extinderea peste capacitatea de susținere ecologică”.¹⁴ Pentru a stăvi această catastrofă, „primul scop strategic ar trebui să fie *stabilizarea populației mondiale...*”¹⁵

Cel mai mare prieten al lui Al Gore, subsecretarul de Stat pentru Afaceri Globale din Administrația Clinton, Timothy Wirth, a spus:

Deficitul resurselor reprezintă o sursă radicală de... conflicte violente.... Aceste conflicte ar putea să se intensifice și să se lărgască pe măsură ce creșterea continuă a populației intră în competiție cu descreșterea continuă a rezervei de pământ, combustibil și apă. Sistemele noastre biologice se află sub... stres... Două tendințe confirmă acest lucru. În primul rând, e vorba de *creșterea exponențială a populației globului...* îndreptându-ne spre un impas – populația globului crește cu o rată egală sau depășită de capacitatea noastră crescândă de a consuma resursele și a produce deșeuri... Necontrolat, vârtejul creșterii populației va spulbera orice speranță de progres economic... și... orice efort ecologic...¹⁶

Spre norocul întregii populații mondiale, conform dlui Wirth, Administrația Clinton a reinstaurat „conducerea americană... în politica internațională demografică și a ajutat la crearea unui plan pentru Cairo [Conferința Internațională privind Populația și Dezvoltarea din 1994], care

¹¹ Raport către președinte, *Global 2000: Global Future: Time to Act*, elaborat de Consiliul privind Calitatea Mediului și Departamentul de Stat al SUA. (Washington D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, ianuarie 1981), p.ix.

¹² Al Gore, *Earth in the Balance: Ecology and the Human Spirit* (Boston: Houghton Mifflin, 1992), p.177.

¹³ *Ibid.*, p.49.

¹⁴ *Ibid.*, p.78.

¹⁵ *Ibid.*, p.177.

¹⁶ Timothy Wirth, textul cuvântării ținute la Clubul Național de Presă, 12 iulie 1994.

va lansa o... abordare cuprinzătoare a... schimbărilor demografice rapide.”¹⁷

Declarații alarmiste cu privire la „deficitul de resurse” și creșterea populației au fost pe larg difuzate de mass-media, în ciuda faptelor care demonstrează cu totul altceva.

În primul rând, producția mondială de hrană a crescut considerabil mai rapid față de creșterea populației din ultimele decenii. În timpul pregătirilor pentru Summit-ul Mondial privind Alimentația de la Roma, din noiembrie 1996, Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (eng. *United Nations Food and Agriculture Organization, FAO*) raporta:

Rezervele de hrană pe plan mondial au crescut de peste două ori, în ultimii 40 de ani... în perioada 1962-1991; rezervele medii zilnice pe cap de locuitor au crescut cu peste 15%...¹⁸

...la nivel global, probabil, nu există obstacol pentru creșterea producției de hrană pentru a face față cererii.¹⁹

Creșterea populației se așteaptă să se stabilizeze după 2050.²⁰

Unele dintre cele mai uimitoare creșteri au apărut în cele mai sărace țări, cele destinate „triajului” de către cei care predicau pierrea lor. De exemplu, producția de orez și de grâu în India, în 1995, a fost de 4 ori mai mare față de începutul anilor '50. Aceasta a însemnat considerabil mai mult decât procentajul creșterii populației indiene, în aceeași perioadă.²¹

De asemenea, în timpul pregătirilor pentru Summitul privind rezerva de hrană a lumii din 1996, FAO raporta următoarele mari îmbunătățiri în disponibilitatea hranei în lume:²²

¹⁷ Ibid.

¹⁸ „Food Requirements and Population Growth” („Cerințele hranei și creșterea populației”), documentele tehnice ale Summit-ului privind Alimentația Globală 1-05, vol.I (FAO, 1996), p.6.

¹⁹ Ibid., p.17.

²⁰ Ibid., p.2.

²¹ Conform cifrelor prezentate de Biroul pentru Recensământ din SUA, din *Extras, Date statistice despre Statele Unite*, ed. 1957 și 1997, care prezentau datele ONU și FAO.

²² WFS 96/Tech I Executive Summary (FAO, 1996)

Calorii zilnice pe persoană:	1969-1971	1990-1992
În lume	2.440	2.720
În țările dezvoltate	3.190	3.350
În țările în curs de dezvoltare	2.140	2.520

Creșterea disponibilității hranei a crescut cu 5% în țările dezvoltate și aproape cu 18% în țările în curs de dezvoltare!²³ Cerințele calorice depind de vârstă și climă, printre multe alte lucruri. Populațiile din Africa și America Latină, care au mai mulți copii, trebuie să mănânce cam 2.150 calorii pe zi de persoană, conform FAO, în timp ce nord-americanii au nevoie de 2.400 calorii în medie pe zi.²⁴ Este clar că rezervele de hrană mondiale depășesc necesitățile în toate zonele lumii, atingând un surplus ce se apropia de 50%, în 1990, în țările dezvoltate, și de 17%, în țările în curs de dezvoltare!²⁵ Consumul foarte mare de calorii în țările dezvoltate arată că obezitatea a devenit o problemă majoră de sănătate.

FAO raporta de asemenea, în 1990-1992, că mai puțin de o treime din oamenii de pe glob au consumat mai puțin de 2.100 calorii pe zi de persoană, față de perioada 1969-1971.²⁶

Perioadele de foamete repetate periodic în Africa par să contrazică aceste rezultate optimiste. Africa, totuși, este un continent divizat de războaie, fermierii nu pot cultiva și recolta în zonele unde se duc lupte, iar trupele adversarilor adesea capturează sau ard recolta. Guvernele colectiviste, de asemenea, proprii acestui continent, la fel, confiscă recolta și animalele domestice, neluând în seamă cerințele fermierilor. Războiul și socialismul sunt doi mari distrugători ai rezervei de hrană din Africa, așa cum au fost și pe alte continente.

Cu toate acestea, în ciuda propriilor dovezi de îmbunătățire evidentă a rezervelor de hrană, „Planul de acțiune” a Summit-ului privind rezervele de hrană ale lumii cereau delegaților să semneze în continuare pentru „stabilizarea la timp a populației lumii”, „servicii reproductive pentru populație” (contracepție, avort, sterilizare), „perspectiva genurilor” (mai puține mame și mai multe femei de carieră) și „mai multă asistență internațională”.

²³ *Ibid.*

²⁴ *Ibid.*, vol.I, „Food Requirements and Population Growth”, p.8.

²⁵ *Ibid.*, p.8-9.

²⁶ *Ibid.*, Executive Summary.

Planul avertiza că, dacă nu se vor lua aceste măsuri, lumea se va confrunta cu o „acută criză a hranei”.²⁷

Creșterile impresionante a producției de hrană din ultimele decenii abia dacă au folosit suprafața disponibilă pentru creșterea resurselor agricole, conform datelor autorizate. Fermierii folosesc mai puțin de jumătate din pământul arabil al planetei și doar o infimă parte din apă este folosită pentru irigație. Într-adevăr, trei pătrimi din pământul arabil al lumii nu necesită irigație.²⁸

Ce populație pot susține resursele agricole ale globului pământesc, folosind actualele metode agricole? Colin Clark, fost director al Institutului de Economie Agricolă de la Universitatea Oxford, clasifică tipurile de terenuri arabile ale lumii după capacitatea lor de a fi cultivate și a descoperit că, dacă toți fermierii ar utiliza cele mai bune metode, ar putea cultiva destule produse care să ofere hrană de tipul dietei americane pentru 35,1 miliarde de oameni, cifră care depășește de peste șase ori populația actuală.²⁹ Deoarece dieta americană este foarte bogată, Clark găsește că ar fi posibil să se hrănească încă de trei ori mai mulți oameni sau de 18 ori mai mulți decât sunt în prezent, dacă se apelează la o dietă după standardul japonez. Estimarea lui Clark arată că aproape jumătate din pământul cultivat al globului va rămâne în zone de conservare, pentru recreere și păstrarea vieții sălbatice.³⁰

Roger Revelle, fost director al Centrului Harvard pentru Studii despre Populație, a estimat că resursele agricole mondiale au capacitatea de a oferi o dietă adecvată (2.500 kilocalorii/zi), precum și fibre, cauciuc, tutun și băuturi pentru 40 miliarde de oameni sau de șapte ori numărul populației din prezent.³¹ Acest lucru, consideră el, ar necesita utilizarea a mai puțin de o pătrime, nu a noua parte, cum se procedează în prezent – din zonele neacoperite de gheață ale pământului.³² El a considerat că recolta medie ar fi de aproape o jumătate din cea produsă în prezent în Vestul Mijlociu al

²⁷ Declarația de la Roma privind Siguranța Alimentației Mondiale.

²⁸ Roger Revelle, „The Resources Available for Agriculture”, *Scientific American* 235, nr.3 (septembrie 1976):168, vezi de asemenea FAO Production Yearbook 48 (Cartea FAO a anului despre producție 48) (1994).

²⁹ Colin Clark, *Population Growth: The Advantages* (Santa Ana, Calif.: R.L.Sassone, 1972), p.44.

³⁰ *Ibid.*, p.48.

³¹ Revelle, „Resources”, p.177.

³² *Ibid.*, p.174-175.

SUA.³³ Evident că recoltele mai bune și/sau utilizarea unei părți mai mari din pământul arabil ar putea susține mai mult decât 40 de miliarde de oameni.

Revelle a estimat că acele continente mai puțin dezvoltate, ale căror rezerve de hrană actuale sunt cele mai precare, au capacitatea de a hrăni 18 miliarde de oameni sau de trei ori numărul actual al populației globului.³⁴ El a mai apreciat că numai continentul african are capacitatea de a hrăni 10 miliarde de oameni, care înseamnă aproape de 2 ori populația actuală a lumii și de 13 ori populația Africii, estimată în 1998.³⁵ Revelle susținea că nu există „nici un motiv biologic sau fizic cunoscut” pentru care recoltele agricole din Asia „să nu poată crește semnificativ de mult”.³⁶ În mod similar, economistul indian, Raj Krishna, scria că

...totalul pământurilor din India, care ar putea fi irigate poate fi dublat... Chiar în Punjab, statul indian în care agricultura este cea mai avansată, recolta de grâu ar putea fi dublată. În alte state, aceasta ar putea fi mărită de 3 până la 7 ori. Recolta de orez, în perioadele musonului, poate crește de 2 până la 13 ori, recolte de orez, în perioada uscată, de 2 până la 3,5 ori, recolta de mei indian poate fi crescută de 2 până la 11 ori, recolta de porumb poate crește de 2-10 ori, recolta de arahide, de 3,5-5,5 ori, iar recolta de cartofi poate crește de 1,5-5,5 ori.³⁷

Ceea ce spune dl Krishna, de fapt, este că agricultura indiană are capacitatea potențială de a hrăni nu numai oamenii care locuiesc pe teritoriul indian, ci întreaga populație a lumii!

În 1993, doi economiști cu funcții superioare din cadrul Băncii Mondiale au elaborat un document numit *The World Food Outlook (Perspectivă asupra rezervei de hrană lumii)*. Concluzia lor a fost:

... recoltele de cereale continuă să crească mai repede decât populația.³⁸

³³ *Ibid.*, p.177.

³⁴ Roger Revelle, „The World Supply of Agricultural Land”, în Julian L. Simon și Herman Kahn, ed., *The Resourceful Earth: A Response to Global 2000* (Oxford, England: Basil Blackwell, 1984), p.186.

³⁵ *Ibid.*, p.190.

³⁶ *Ibid.*, p.193.

³⁷ Raj Krishna, „The Economic Development of India”, *Scientific American* 243, nr.3 (septembrie 1980): 173-174.

³⁸ Donald O.Mitchell și Merlinda D. Ingco, *The World Food Outlook* (Washington, D.C.: Banca Mondială, Departamentul de Economie Mondială, noiembrie 1993), p.226.

...Aceasta nu înseamnă că toți oamenii au diete adecvate, ci că dietele pentru majoritatea oamenilor... s-au îmbunătățit substanțial în ultimii ani și... vor continua să se îmbunătățească.³⁹

Ratele creșterii populației încetinesc...⁴⁰

...prețurile la alimente au scăzut cu 78% din 1950 până în 1992, în mod constant.⁴¹

Mai departe, autorii observă că deși „Africa rămâne vulnerabilă la... foamete”, problema „ar putea fi mai puțin gravă de cum este prezentată”, deoarece rapoartele privind alimentația mondială se bazează pe achizițiile guvernamentale, iar mulți fermieri africani au învățat să evite prețurile mici oferite de stat și să-și vândă recolta în mod privat sau să o oprească pentru consum propriu.

Mare parte din documentul *The World Food Outlook* este, desigur, contrar liniei duse de Banca Mondială precum că „suprapopulația este cauza principală a sărăciei”. Iată de ce, în pagina introductivă a documentului, Banca Mondială avertiza că „concluziile... exprimate în acest document aparțin în întregime autorilor și nu trebuie atribuite în vreun fel Băncii Mondiale” și „Banca Mondială nu garantează acuratețea datelor... din această publicație și nu-și asumă nici o responsabilitate... pentru orice consecință a utilizării lor.” Mai mult decât atât, Banca Mondială nu a distribuit raportul și a solicitat celor interesați de el să se adreseze direct autorilor.⁴²

În 1994, un alt specialist în agricultură a abordat direct impactul alimentației populației lumii asupra mediului. Răspunzând temerilor că se va cultiva „fiecare palmă de pământ”, se va tăia fiecare copac, se va folosi fiecare strop de apă și orice revărsare de apă va fi umplută cu deșeuri de îngrășăminte chimice și pesticide, Paul E. Waggoner, de la Stația Agricolă Experimentală din Connecticut, a scris volumul *How Much Land Can Ten Billion People Spare for Nature* (Cât de mult pământ pot lăsa naturii 10

³⁹ Ibid.

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ Ibid., p.227

⁴² Persoană de contact: Donald O. Mitchell, economist șef, Unitatea pentru Analiza Politicilor și Bunurilor, Departamentul pentru Economie Mondială, Banca Mondială, 1818 H St., Washington DC 20433.

miliarde de oameni?) Bazată pe o analiză atentă a resurselor și tendințelor, el a ajuns la concluzia că fermierii pot „crește mai multă recoltă pe pământul pe care-l au”, și pot astfel hrăni în mod real 10 miliarde de oameni, utilizând mai puțin pământ arabil și producând mai puține deșeuri și pesticide decât în prezent, lăsând mai puțin pământ pentru natură. El considera că 10 miliarde era o prognoză „rezonabilă” pentru populația mondială din 2050, dar s-ar putea ca cifra să fie și mai mică.⁴³ O prognoză mai recentă a ONU arată că, în 2050, populația globului va atinge cifra de 9 miliarde de oameni.⁴⁴ Steven Mosher susține că această cifră e posibil să nu fie atinsă deoarece 79 de țări ale lumii, care dețin 40% din populația lumii, au acum ratele fertilității prea joase ca să mai prevină declinul populației.⁴⁵

Revelle rezumă concluziile sale și pe cele ale altor specialiști, citându-l pe David Hopper, o altă autoritate cunoscută în agricultură:

Problema hranei omenirii nu reiese din nici o limită fizică asupra producției potențiale sau din vreun pericol care agresează pe nedrept mediul. Limitările abundenței trebuie găsite în structurile politice și sociale ale țărilor și în relațiile economice dintre ele. Resursa neexploatarea globală de hrană este acolo, între Rac și Capricorn. Gospodărirea cu succes a acestor resurse depinde de voință și acțiunile oamenilor.⁴⁶

Evident, extinderea producției va necesita cantități mai mari de îngrășăminte chimice, energie și mână de muncă. După cum arată Revelle: „Majoritatea pasivelor necesare pot fi construite în țările sărace dens populate, cu mână de muncă, cu puține mijloace tehnice moderne, proces în care se poate ameliora foarte mult situația șomajului și a forței de muncă neutilizate.”⁴⁷ Cu alte cuvinte, cum afirma și Clark, generațiile viitoare pot și își vor construi propriile lor case și ferme, ca și în trecut.

⁴³ Paul E. Waggoner, *How Much Land Can Ten Billion People Spare for Nature?* (Ames, Iowa: Consiliul pentru Știință și tehnologie agricolă, februarie 1994).

⁴⁴ Departamentul Națiunilor Unite pentru Informații Economice, Sociale și Analiză Politică, Divizia pentru Populație, *World Population Prospects: The 1996 Revision* (New York: Națiunile Unite, 1996).

⁴⁵ Steven W. Mosher, „Too Many People? Not by a Long Shot!” *Population Research Institute Review* 7, nr.2 (martie-aprilie, 1997): 3.

⁴⁶ Revelle, „World Supply”, p.184, citat din David Hopper, „The Delopment of Agriculture in Developing Countries”, *Scientific American*, septembrie 1976, p.197-205.

⁴⁷ Revelle, „Resources”, p.172.

Referitor la îngrășămintele chimice, Clark a arătat că rezervele mondiale ale componentelor principale ale acestora, potasa și sulfatii, sunt adecvate pentru câteva secole, iar cel de-al treilea component principal, azotul, este disponibil gratuit în atmosferă, totuși necesitând energie pentru extragerea sa. Deoarece rezerva de cărbune a lumii este estimată a ajunge pentru încă vreo două mii de ani, acest lucru nu poate pune probleme.⁴⁸ Revelle susține că

în principiu... majoritatea – poate chiar toată – energia necesară în agricultura modernă cu recolte înalte ar putea fi furnizată chiar de fermieri. Pentru fiecare tonă de cereale, există 1-2 tone de reziduuri cerealiere necomestibile, cu un conținut energetic considerabil mai mare decât energia alimentară din cereale.⁴⁹

În mod surprinzător, cu toate semnalele de alarmă repetate privind extinderea deșertului, extinderea rapidă a orașelor, și a altor forțe care se presupune că ar reduce terenurile agricole ale lumii, lucrurile se schimbă vizibil.⁵⁰ În Statele Unite, în anii '90, guvernul federal plătea fermierilor ca aceștia să nu utilizeze o cincime din terenul arabil al țării.⁵¹

Dennis T.Avery relatează:

Argentina paște vitele pe 75 milioane de acri de pământ din cea mai bună calitate, care ar putea fi preschimbat în teren arabil în doi ani... Recoltele de cereale ale SUA au crescut rapid... Recolta de grâu a crescut de la 25 bușeli pe acru, la recordul recent de 130 bușeli... Recoltele mari salvează în prezent milioane de kilometri pătrați de habitat sălbatic ca să nu fie cultivat cu cereale prost-roditoare. Acest habitat salvat este la fel de întins ca și teritoriul Americii de Nord.⁵²

Dar Alex Avery avertizează:

[Organizația pentru Agricultură și Alimentație a ONU]... recomandă folosirea minimală de îngrășămintă chimice și energie... Acest tip de agricultură

⁴⁸ Clark, „Population Growth”, p.8, 10, 17.

⁴⁹ Revelle, „Resources”, p.168.

⁵⁰ FAO Production Yearbook 48 (1994).

⁵¹ Waggoner, *How Much Land*, p.9.

⁵² Dennis T.Avery, „Plenty of Food to Go Around – and More on the Way”, *Hudson Policy Bulletin*, no.18, (ianuarie 1996): 1.

se numește agricultură durabilă cu mijloace puține (LISA, *Low-Input Sustainable Agriculture*). Dar LISA înseamnă nu numai mijloace puține, ci și recoltă puțină. Utilizarea insuficientă a îngrășămintelor este unul dintre principalele motive ale... recoltelor mai mici decât potențialul... Referitor la cercetarea din agricultură... FAO practic nu a fost prezentă la Revoluția Verde... În loc să se alăture cercetărilor, FAO a organizat... monopoluri guvernamentale care să crească... prețul la alimente în rândul conumatorilor cei mai săraci din lume... Soluția principală a ONU la problemele mondiale se bazează pe ideea de a avea cât mai puțină populație... FAO a înființat Serviciul pentru Programul Populației (Population Program Service) în 1995... De ce cheltuie FAO resursele prețioase... pe controlul populației? Din cauza că știe că agenda de dezvoltare a ONU este îndreptată spre distrugerea majorității sistemelor productive agricole din istoria umană... Ei impun în mod agresiv sistemele agricole cu mijloace ultraminime și sisteme agricole radicale organice. Ei numesc aceste sisteme „agricultură durabilă”⁵³, însă... agricultura trebuie să sprijine oamenii, dacă trebuie să fie durabilă.

Simon observă că

În SUA există un total de 2,3 miliarde de acri de pământ. Zonele urbane plus șoselele, drumurile neagricole, căile ferate și aeroporturile însumează 61 de milioane de acri – exact 2,7 % din total. Evident că există puțină competiție între agricultură și orașe și drumuri.⁵⁴

Punctul de vedere a lui Simon este semnificativ: o parte foarte mică din teritoriul total este folosit pentru scopuri urbane – mai puțin de 3% din teritoriul SUA. Acesta este un procentaj mare, după standardele mondiale, deoarece SUA are un tip de dezvoltare extinsă. Doxiadis și Papaioannou au estimat că doar trei zecimi dintr-un procent din suprafața de teren a globului pământesc este utilizată pentru „așezările umane”.⁵⁵ Mai recent, Waggoner estima că transformarea pământului în teritorii urbane cu

⁵³ Alex Avery, „Meeting World Food Needs – Positive Change, or Empty Rhetoric”, *The Rome Notebook: Reports from UN Food Summit* (Front Royal, Va: Global Family News Network, Human Life International 1996).

⁵⁴ Julian L.Simon, „Worldwide, Land for Agriculture is Increasing, Actually”, *New York Times*, 7 octombrie, 1980, p.23.

⁵⁵ C.A. Doxiadis și G. Papaioannou, *Ecumenopolis, The Inevitable City of the Future* (New York: W. W. Norton and Co., 1974), p.179.

construcții, în următoarele decenii, pentru a oferi adăpost unei populații mai mari, va absorbi mai puțin de 2% din suprafețe, la nivel mondial, ceea ce „nu pare să diminueze grav suprafețele folosite pentru producția agricolă.”⁵⁶

Biologul Francis P. Felice a arătat că toți oamenii lumii ar încăpea în statul Texas, formând un oraș gigant, cu o densitate a populației sub cea a multora din orașele de astăzi, iar restul lumii ar rămâne gol.⁵⁷ Fiecărui bărbat, femeie și copil din populația lumii a anului 1995 îi reveneau aproape 400 de metri pătrați de pământ într-un asemenea oraș (o casă medie în SUA are între aproximativ 430 și 550 metri pătrați). Dacă o treime din teritoriul acestui oraș ar fi transformată în parcuri și o treime ar fi dată industriei, fiecare familie ar putea totuși ocupa un etaj al unei locuințe medii din SUA.⁵⁸

Evident, dacă omenirea se află pe o barcă de salvare, aceasta este un adevărat mamut capabilă să-și ducă pasagerii mult timp. Un observator din afară, ar avea de fapt impresia că barca este goală, din moment ce pasagerii ei din prezent ocupă nu mai mult de 1-3 % din spațiul bărcii și utilizează mai puțin de a noua parte din teritoriul neacoperit de gheață al pământului pentru cultivarea hranei. Senzația tipică a unui pasager din avion care se uită în jos spre pământ și acesta îi pare aproape gol este corectă.

Și așa va fi. Deși populația mondială se află în creștere, rata creșterii este din ce în ce mai mică, din cauza scăderii rapide a fertilității umane, atât în țările dezvoltate, cât și în țările în curs de dezvoltare. Și, dacă tendința actuală se menține, creșterea se va stabiliza probabil la o cifră de două ori mai mare față de cea actuală sau chiar puțin mai mică, cu mult înainte de sfârșitul secolului următor⁵⁹ (sec. XXI). Până atunci, țările europene vor avea cu câteva milioane de oameni mai puțin decât în prezent. O femeie obișnuită din Spania are acum 1,3 copii pe tot parcursul vieții fertile. O italiancă are 1,2 copii. În țările în curs de dezvoltare, o femeie are mai puțin de 4.⁶⁰

În ciuda optimismului din domeniul agriculturii privind viața umană și a faptului că majoritatea oamenilor din țările mai puțin dezvoltate sunt

⁵⁶ Waggoner, *How Much Land*, p.11.

⁵⁷ Francis P.Felice, „Population Growth”, *The Compass*, 1974.

⁵⁸ Populația lumii în număr de 5,7 miliarde de oameni de împărțit la 262.000 mile pătrate, care înseamnă teritoriul Texasului, este egal cu mai puțin de 22.000 de oameni pe milă pătrată sau 1.300 de picioare la pătrat de persoană.

⁵⁹ Națiunile Unite, *World Population Prospects: The 1996 Revision*.

⁶⁰ *Ibid.*

Implicați în agricultură, totuși, trăim într-o epocă industrială. Aproximativ o pătrime din populația globului locuiește în țările dezvoltate, și doar o mică proporție din acești oameni sunt fermieri. În Statele Unite, de exemplu, mai puțin de un om din 30 aflați în câmpul muncii este fermier.

Chiar și cel mai superficial punct de vedere asupra economiei industriale arată cât de mult diferă aceasta de economia agriculturii. Industria folosește mari cantități de combustibil mineral și de metal, este relativ independentă de climă și anotimpuri, iar o mare parte din deșeurile sale nu sunt „biodegradabile”. Ea necesită îngrămădirea, nu dispersarea unităților de producție, ceea ce încurajează urbanizarea. În timp ce multe din resursele sale depind de agricultură, inclusiv capitalul său acționar inițial, industria a contribuit din plin la productivitatea și siguranța agriculturii, furnizând energie, mașini care economisesc munca fizică și îngrășăminte chimice. Și mai înainte de toate, furnizează agriculturii transport ieftin și rapid, așa încât compromiterea recoltei pe plan local să nu mai însemne foamete.

Este acceptat în general că industrializarea are o contribuție importantă în reducerea mortalității și, deci în creșterea populației. Iar îngrijorările în legătură cu limitele industriei sunt la fel ca cele privind capacitatea agriculturii. Până unde putem duce procesul de industrializare, înainte să epuizăm resursele de energie și minerale, care îi sunt esențiale? Cât de mult poate „distruge” natura sistemul industrial și cât de multă industrializare pot îndura pământul și locuitorii săi?

Este foarte evident că intelectualilor – cu puține excepții – nu le-a plăcut niciodată procesul industrial. Zgomotul, fumul – ștergerea frumuseții naturii – niciodată n-a câștigat afecțiunea clasei mai subțiri și, în general, am putea spune că n-a fost pe placul nimănui. Dar, acolo unde caracteristicile sale neatractive erau văzute drept costuri inevitabile, fiind beneficiile pentru oameni, acum există o convingere tot mai mare – în special printre ecologiști – că aceste costuri sunt insuportabile și ar putea fi evitate pur și simplu dispensându-ne de o parte din populație. Dar aceasta este o alegere simplă dintr-un set de alternative complexe, care ridică întrebări cu bătaie lungă, față de ideea că pur și simplu „se epuizează toate resursele”.

În primul rând, apare întrebarea: Chiar se epuizează toate resursele? Dacă da, procesul de industrializare, precum și alte beneficii și probleme pe care le creează, trebuie să dispară. (Pentru cei cărora nu le place industria,

aceasta ar trebui să constituie o veste bună, deși ei tac chitic asupra acestui argument).

În acest sens, semnele sunt clare. Există o probabilitate foarte redusă că s-ar epuiza ceva esențial din procesul industrial în viitorul previzibil. În ultimele decenii au fost făcute fel de fel de previziuni în ceea ce privește epuizarea iminentă a tuturor tipurilor de energie și a tuturor metalelor de bază, nimic din care nu s-a întâmplat până în prezent. Și foarte bine, căci există un principiu chimic cunoscut, potrivit căruia nimic „nu se epuizează” niciodată. Substanțele pur și simplu se transformă. Unele din aceste forme fac reciclarea ulterioară mai ușoară, altele, mai puțin ușoară. Este mai ieftin să colectezi metalele uzate din cimitirele de fier vechi ale orașelor, decât să le extragi din minereul de fier, însă o dată ce ai ars combustibilul, el nu mai există. Economiiștii evaluează disponibilitatea materiilor prime calculând schimbarea prețurilor lor în timp. O materie al cărei preț a crescut în timp (admițând schimbări în media valorii banilor), devine deficitară, iar una al cărei preț a crescut devine din ce în ce mai abundentă, în dependență de cererea pentru ea. Două studii economice majore privind disponibilitatea materiilor prime și combustibililor n-au găsit nici o dovadă de creștere a deficitului vreuneia din materiile prime, în perioada 1870-1972.⁶¹ Iar în 1984, un grup de specialiști recunoscuți în resurse relatau că tendințele costurilor la minerale necombustibile, în perioada 1950-1980, „au respins ipoteza insuficienței crescânde de resurse”.⁶²

Julian Simon observa tendința de descreștere a deficitului de materii prime:

Cu o oră de muncă în SUA se cumpără mult mai mult cupru, grâu și petrol (materii prime reprezentative și importante), începând cu 1800 și până în prezent. Și aceeași tendință s-a menținut cu siguranță în decursul istoriei umane. Calculele cheltuielilor pentru materii prime ca proporție a bugetelor totale familiale întăresc acest argument. Aceste tendințe implică faptul că materiile prime au devenit tot mai disponibile și mai puțin deficitare în legătură cu

⁶¹ H.J.Barnett și C.Morse, *Scarcity and Growth: The Economics of Natural Resource Availability* (Baltimore: John Hopkins Press, 1963); V.Kerry Smith, „Re-Examination of the Trends in the Prices Natural Resources Commodities, 1870-1972”, distribuit la a 87-a întâlnire anuală a Asociației Economice Americane, San Francisco, decembrie 1974.

⁶² Harold J. Barnett, Gerard M. Van Muiswinkel, Mordecai Schechter și John G. Myers, „Global Trends and Non-Fuel Minerals”, în Simon și Kahn, *Resourceful Earth*, p.321.

elementul fundamental și cel mai important al vieții – munca umană. Prețurile materiei prime au scăzut față de bunurile de consum și față de Indicele Prețurilor la Consumator. Toate articolele din Indicele Prețurilor la Consumator au fost produse cu eficiență tot mai mare în ceea ce privește munca și capitalul în timp, dar scăderea prețului materiilor prime a fost chiar mai mare decât cea a celorlalte produse, ceea ce reprezintă o demonstrație foarte solidă a deficitului care scade progresiv și a creșterii disponibilității materiilor prime.⁶³

Simon de asemenea a mai observat că prețul real al electricității a scăzut, la sfârșitul anilor '70, ajungând la aproape o treime din nivelul său din anii '20.⁶⁴

Chiar și în Raportul Administrației Carter *Global 2000* se recunoștea că „prețul real al majorității produselor minerale a fost constant sau a scăzut mulți ani la rând”,⁶⁵ indicând o insuficiență redusă. Totuși, raportul, confruntat cu toate datele privind scăderea istorică a deficitului de resurse industriale, trâmbița o răsturnare iminentă a acestei tendințe, o creștere abruptă a prețurilor și un deficit de materii prime.

Mai sunt și alți analiști care nu sunt de acord cu acest lucru. Cum subliniază Ansley Cole, metalele există în cantități enorme în concentrații mici. Geologii știu că, pornind de la o concentrație de 6% spre 5%, cantitățile disponibile se multiplică de la factori de zeci până la mii de unități, în dependență de metal.⁶⁶

Ridker și Cecelski, autori ai lucrării „*Resources for the Future*” („Resurse pentru viitor”), susțin același lucru, asigurându-ne că „pe termen lung, mare parte din necesitățile noastre pentru metale pot fi furnizate de fier, aluminiu și magneziu, toate putând fi extrase din resursele noastre inepuizabile.”⁶⁷

Chiar dacă deficitul acestor produse va apărea, impactul economic va fi mic:

⁶³ Simon, „Global Confusion”, p.11.

⁶⁴ *Ibid.*, p.13

⁶⁵ Raportul către Președinte *The Global 2000*, vol.2, *Raport tehnic*, pregătit de Comisia pentru calitatea mediului și Departamentul de Stat al SUA (Washington DC: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, 1980), p.213.

⁶⁶ Ansley J. Coale, „Too Many People?” *Challenge* 17, nr.4 (septembrie – octombrie 1974): 32

⁶⁷ Ronald G.Ridker și Elizabeth W. Cecelski, „Resources, Environment and Population: The Nature of Future Limits”, *Population Bulletin* 34, nr.3 (august 1979): 29.

metalele... reprezintă doar o mică parte a costului bunurilor finite. Același lucru se poate spune și despre energie... În SUA, de exemplu, mineralele necombustibile intră în componența a mai puțin de jumătate dintr-un procent din producția totală de bunuri și servicii, iar costurile energetice cuprind mai puțin de un procent.⁶⁸

În 1995, Stephen Moore a rezumat creșterea în abundență a materiilor prime în felul următor: „Astăzi, resursele naturale sunt de două ori mai scumpe față de salariile din 1980 și aproximativ de opt ori mai puțin costisitoare decât în 1900.”⁶⁹

În cazul combustibililor, există mai multe rezerve de petrol și au fost descoperite altele noi în multe părți ale lumii. Depozite extrem de mari de cărbune există în SUA și în toată lumea, suficient pentru o mie de ani, posibil de două ori mai mult, la o evaluare previzibilă a creșterii cererii.⁷⁰

Într-adevăr, prin anii '90, cei care prevesteau sfârșitul și-au schimbat modul de atac. Ei nu mai amenințau cu epuizarea iminentă a resurselor energetice și a altor resurse industriale. Colapsul prețurilor după descoperirea de petrol în Texas a dezumflat investitorii, care au mizat pe epuizarea resurselor de petrol. Petrolul, evident, nu s-a epuizat, iar prețurile au căzut și multe slujbe și speranțe s-au prăbușit. Însă alarmiștii n-au pierdut nici un moment. Problema era acum că oamenii utilizau prea multă energie și provocau „încălzirea globală”. Evident, epuizarea iminentă a combustibilului mineral va rezolva această problemă și nu se va mai recurge la ea. Dar, dacă unul din pericole nu funcționează, se încearcă altul.

Mesajul este clar: barca este prea încărcată, căci sistemul industrial nu poate intra în impas din cauza lipsei de resurse.

Dar ce putem spune despre așa-zisa „descompunere” (un termen obscur și cu atât mai înspăimântător) generată de către creșterea populației și/sau industrializare? După cum declară Heilbroner: „Proiectul intervenției noastre în fragila biosferă este acum atât de mare încât suntem forțați să acționăm cu mare precauție, ca să nu provocăm un dezastru de mediu ireversibil în mod intolerabil.”⁷¹

⁶⁸ *Ibid.*, p.28.

⁶⁹ Stephen Moore, „The Coming Age of Abundance”, în Ronald Bailey, ed., *The True State of the Planet* (New York: Free Press, 1995).

⁷⁰ Clark, *Population Growth*, p.10; Ridker and Cecelski, „Future Limits”, p. 26.

⁷¹ Obert L. Heilbroner, *An Inquiry into the Human Prospect* (New York: W.W. Norton and Co., 1980), p.73.

Omul intervine în biosferă de mii de ani. Probabil cea mai masivă intervenție umană a fost invenția agriculturii. Nu este sigur dacă industria modernă, care se limitează la zone mult mai mici, are chiar același efect. Atât umanitatea, cât și restul biosferei au supraviețuit aparent destul de bine intervenției agricole. De fapt, atât de bine încât temerile noastre în prezent țin mai mult de faptul dacă nu cumva am supraviețuit prea mulți.

Ne vine în minte întrebarea: „Prea mulți, în ce sens?” Faptul că mai mulți oameni trăiesc acum mai mult, sunt mai sănătoși, mai bine hrăniți și duc o viață mai confortabilă, deja de mai multe decenii, mai degrabă sugerează că intervențiile au fost mai degrabă tolerabile decât intolerabile. Potrivit unui număr de specialiști, indicatorul general cel mai bun al calității mediului este așteptarea de viață, care a crescut în toată lumea în acest secol.⁷² Anume acestei creșteri se datorează creșterea populației, chiar dacă ratele natalității au scăzut. Este posibil, desigur, ca ceea ce au în vedere alarmiștii creșterii populației este tocmai existența prea multor *alți* oameni decât cei care le-ar conveni lor sau celor care preferă solitudinea, ceea ce este cu totul alt lucru.

Încă o dată precizăm, la fel ca în cazul epuizării hranei sau a altor resurse, că cei care strigă „suprapopulare” vor susține, doar atunci (și numai atunci) când vor fi presați, că dezastrul ecologic nu atârână chiar deasupra noastră, dar este iminent. Probabil cea mai înspăimântătoare sperietoare pe care o agită acum este Încălzirea Globală.

Administrația Clinton își instruește asiduu funcționarii din serviciul afacerilor externe asupra pericolelor schimbărilor climaterice globale, promițând că „negocierile în această problemă vor afecta toate zonele politicii externe americane”.⁷³ Un conferențiar a declarat în audierea sa la Departamentul de Stat că modelele executate pe computer arată că încălzirea globală va face ca nivelul apelor mărilor să crească, iar suprafețele aflate sub nivelul mării să se scufunde (de exemplu, 17% din Bangladesh). Alte dezastre presupuse includ creșterea bolilor, descreșteri masive de recolte în țările sudice, creșterea foametei și dispariția unei treimi din pădurile lumii.⁷⁴ Totuși, veștile nu sunt chiar în totalitate sumbre.

⁷² Simon, „Global Confusion”, p.9-10; vezi de asemenea Programul de Dezvoltare al ONU, *Human Development Report (Raportul de dezvoltare umană)*, anuar.

⁷³ Timothy Wirth, subsecretar de stat pentru probleme globale, prezentarea Grupului de experți „Schimbarea climaterică globală”. Departamentul de Stat al SUA, Washington D.C., 4 octombrie 1996.

⁷⁴ Michael Oppenheimer, audieri pe tema „Schimbarea climaterică globală”.

Departamentul de Stat al Administrației Clinton a lansat o nouă inițiativă de proporții „pentru a ajuta afacerile americane să câștige partea leului din piața mondială de 400 de miliarde de dolari pentru produsele ecologice.”⁷⁵

Experții sunt de acord asupra creșterii conținutului de carbon din atmosferă, iar măsurările arată clar că, față de secolul trecut, acesta s-a mărit de la 280 de părți milion pe volum la 360 de părți milion pe volum.⁷⁶ Aerul nostru constă în principal din oxigen și azot, iar bioxidul de carbon constituie doar o mică parte din volumul total. Și „360 de părți pe milion” înseamnă, desigur, 360 de părți de bioxid de carbon într-un milion de părți de aer, care înseamnă o cantitate foarte mică. Schimbarea ar putea să aibă importanță, deși nu putem fi siguri. Idso comentează:

Deși concentrațiile atmosferice actuale și previzibile de bioxid de carbon sunt... extrem de mici, acest minuscul component al aerului este absolut esențial pentru aproape toată viața pe pământ. Deoarece CO₂ reprezintă materia primă principală utilizată de plante pentru a se preface în hrană, prin procesul de fotosinteză, hrana care este esențială pentru toate animalele și... toată umanitatea... Este imperativ să determinăm ce prevestește creșterea conținutului de CO₂ în atmosferă în relație cu rezervele de hrană ale planetei... și să... nu ne grăbim să legiferăm controale ale emisiei de bioxid de carbon, ceea ce ar însemna să mușcăm mâna care ne hrănește.”⁷⁷

Unii oameni de știință prezic că o creștere a bioxidului de carbon poate cauza încălzirea globală din cauza reducerii eliminării radiației de pe glob în spațiu. Pe de altă parte, este recunoscut la nivel general că radiația din bioxidul de carbon răcește stratosfera.⁷⁸ Oamenii de știință din anii '70 se temeau de sosirea unei noi epoci glaciare.⁷⁹ În ciclul carbonului există mulți factori necunoscuți, dintre care cei mai importanți sunt oceanele, care acoperă peste 70% din suprafața pământului.

⁷⁵ 96 State 32 577, Telegramă a Departamentului de Stat, 4 octombrie 1996.

⁷⁶ H.E. Landsberg, „Global Climatic Trends”, în Simon și Kahn, *Resourceful Earth*, p.290; Keith Idso, „Rising CO₂: A Breath of New Life for the Biosphere”, *World Climate Review* 3, nr.3 (primăvara 1995): 8-15.

⁷⁷ Idso, „Rising CO₂”.

⁷⁸ Landsberg, „Global Climatic Trends”.

⁷⁹ Lowell Ponte, *The Cooling* (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall, 1976), semnalat în volumul lui Michael Sanera și Jane S.Shaw, *Facts Not Fear: A Parent's Guide to Teaching Children about the Environment* (Washington, D.C.: Regnery Publishing, 1996).

În acest „vârtej al nesiguranței”, cum a fost numit de doi oameni de știință,⁸⁰ este posibil să se tragă aproape orișice concluzie, în dependență de ipotezele pe care cineva le introduce în programul modelului computerizat. Agenția de Protecție a Mediului din SUA s-a împotmolit cu succes în această mlaștină de necunoscut, fapt care se vede dintr-un raport din 1988 către Congresul american. În acest raport, se *presupune* că temperatura globului va crește cu 5-9 grade pe scara Farenheit,⁸¹ temperatură cu mult mai mare decât variația estimată de 2,7-8,1 grade F, de alte grupuri de oameni de știință în acea perioadă.⁸²

Măsurările actuale au arătat schimbări modeste sau deloc ale temperaturii. James Hansen relatează, în 1987, că globul s-a încălzit de la o jumătate de grad până la 7/10 grade dintr-o sută, în ultimul secol.⁸³ Un grup de oameni de știință de la Administrația Națională Atmosferică și Oceanică a studiat înregistrările temperaturii și căderilor de precipitații la șase mii de stații din SUA din secolul trecut. Ei au descoperit o variabilitate destul de mare de la an la an, însă nici o tendință crescătoare sau descrescătoare.⁸⁴ Oamenii de știință de la Institutul de Tehnologie din Massachusetts au studiat înregistrările de temperatură oceanică începând cu mijlocul sec. XIX și au relatat că nu a existat „nici o diferență apreciabilă în perioada 1856-1986”.⁸⁵

Administrația Națională pentru Aeronautică și Spațiu a colectat măsurătorile sateliților privind temperatura pământului, începând cu anul 1979. Harta 2-1 prezintă datele așa cum apar ele pe site-ul NASA, concepute ca „anomalii” sau plecări de la media din perioada 1951-1980. Ele arătau „anomalii” sau devieri de la media estimată, în perioada 1951-1980. Există o

⁸⁰ Landsberg, „Global Climatic Trends”, p.292-293.

⁸¹ Agenția de Protecție a Mediului din SUA, „The Potential Effects of Global Climate Change on the United States: Draft Report to Congress” („Efectele potențiale ale schimbărilor climatice în SUA: Raport preliminar pentru Congres”)

⁸² Landsberg, „Global Climatic Trends”, p.290-291.

⁸³ J.Hansen și S. Lebedeff, „Global Trends of Measured Surface Air Temperature”, *Journal of Geophysics Research* 92, nr.13 (1987): 345-413.

⁸⁴ Kirby Hanson, George A.Maul și Thomas R.Karl, „Are Atmospheric Greenhouse' Effects Apparent in the Climatic Record of the Contiguous U.S. (1895-1987?” manuscris, copyright 1988 al Uniunii Americane de Geofizică ; vezi de asemenea Richard S. Lindzen, „Some Coolness concerning Global Warming”, *Bulletin of the American Meteorological Society* 71, nr.3 (martie 1990): 288-299.

⁸⁵ Reginald E.Newell, Jane Hsiung, Wu Zhongxiang et al., *Global Ocean Surface Temperature Atlas*, Massachusetts Institute of Technology Press, relatat în *Technology Review*, noiembrie-decembrie 1989.

variabilitate mare, însă nici o tendință de încălzire sau răcire (cum a observat și Robert C. Balling, directorul Biroului de Climatologie de la Universitatea Statului Arizona)⁸⁶, până la creșterea bruscă din 1998, cauzată de fenomenul „El Niño”. Tendința însă a revenit la normal la sfârșitul celui an. Într-adevăr, când se ia ca reper temperatura extrem de rece din ianuarie 1997, datele arată o ușoară tendință de răcire.⁸⁷

Specialistul în meteorologie Hugh Ellsaesser, de la Laboratorul Național Lawrence Livermore, a declarat că fantoma încălzirii globale este agitată în van.⁸⁸ În Declarația de la Leipzig privind Schimbările Climaterice Globale, semnată de 79 de oameni de știință recunoscuți pe plan mondial, se afirmă același lucru.⁸⁹

Richard Lindzen, profesor de meteorologie de la Institutul de Tehnologie din Massachusetts, spune: „Datele nu arată nici o dovadă de încălzire globală provocată de oameni”⁹⁰ și „...dezbaterele asupra încălzirii globale nu se referă la știință... [ele] reprezintă... o problemă a îndreptării informației spre altă direcție și falsificarea intențională a datelor”⁹¹.

O dispută majoră asupra acestei chestiuni a izbucnit în 1996, când fostul președinte al Academiei Naționale de Științe a SUA a afirmat că cineva „a rescris materialul tehnic de bază... iar rezultatul a fost că îndoielile oamenilor de știință în legătură cu încălzirea globală datorată omului erau ascunse”, în raportul Comisiei Interguvernamentale despre Schimbarea Climaterică.⁹² Un alt om de știință a acuzat că raportul disputat „ignoră total datele temperaturii globale colectate de sateliții climaterici, care contrazic rezultatele modelelor computerizate, utilizate pentru a prognoza o încălzire

⁸⁶ Robert C. Balling, jr., „Global Warming: The Gore Vision Versus Climate Reality”, în John A. Baden, *Environmental Gore: A Constructive Response to Earth in the Balance* (San Francisco: Pacific Research Institute for Public Policy, 1994), pp.109-122, vezi de asemenea Sanera și Shaw, *Facts Not Fear*, p. 153.

⁸⁷ Robert C. Balling, citat în revista *eco-logic*, martie-aprilie 1997, p.5.

⁸⁸ Hugh W. Ellsaesser, „The Threat of Global Warming Is Maintained By Ignoring Much of What We Know”, mărturie depusă în fața Comisiei de Energie din California, 30-31 iulie, 1990, Los Angeles.

⁸⁹ Declarația de la Leipzig s-a bazat pe Simpozionul Internațional despre Controversa Efectului de Seră, Leipzig, Germania, noiembrie 1995, republicat în *eco-logic*, iulie-august 1996, p.15.

⁹⁰ Richard S. Lindzen, „Global Warming: The Origin and Nature of the Alleged Scientific Consensus”, în Baden, *Environmental Gore*, p.124.

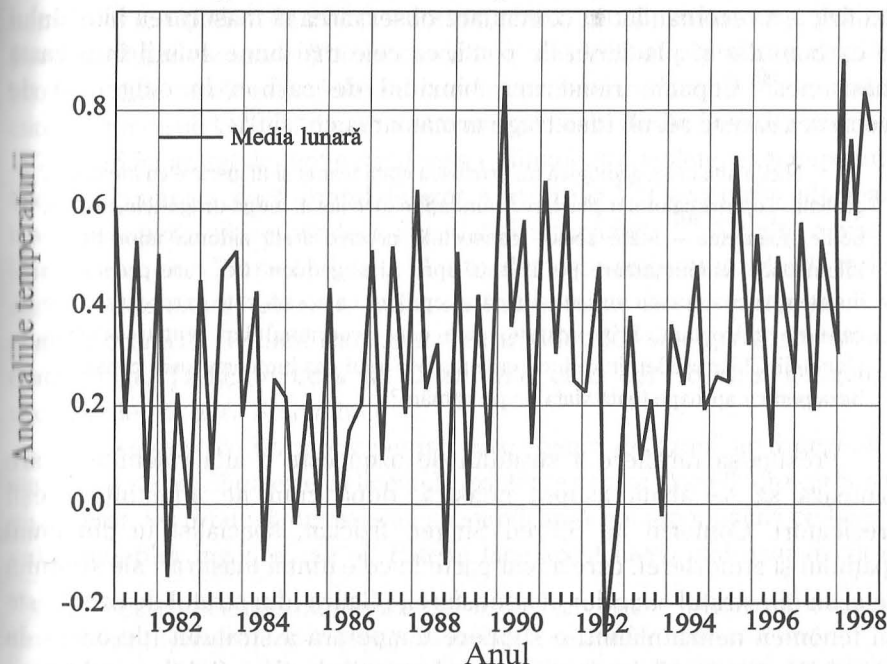
⁹¹ *Ibid.*

⁹² Frederick Seitz, „A Major Deception on Global Warming”, *The Wall Street Journal*, 12 iunie 1996.

substanțială viitoare”, iar „politicienii și activiștii, care se luptă pentru controlul internațional al utilizării de energie..., abia așteaptă să declare că știința îi confirmă și încearcă să marginalizeze creșterea numărului de critici din partea oamenilor de știință.”⁹³

Raportul disputat a fost pregătit pentru întâlnirea de la Geneva privind Tratatul Climateric Global, raport care a devenit controversat. Țările mai puțin dezvoltate au protestat față de insistența Administrației Clinton, refuzând să promită că vor duce lupta cu bioxidul de carbon.⁹⁴ Problema era încă nerezolvată în momentul întâlnirilor privind Tratatul Climateric Global din 1997 și 1998.

Diagrama 1-2
Temperatura aerului la suprafața pământului

Sursa: Institutul Goddar al NASA pentru Studii Spațiale, 18 noiembrie 1998, la adresa: <http://www.giss.gov/data/GISTEMP/GLB.gif>.

⁹³ S. Fred Singer, Scrisoare către editor, *The Wall Street Journal*, 11 iulie 1996.

⁹⁴ Associated Press, 7 aprilie 1995; Bill Clinton, „Remarks from Port Douglas, Australia”, 21 noiembrie 1996, relatat în *eco-logic*, noiembrie-decembrie 1996, p.9

Iar până la mijlocul anului 1998, 15.000 de oameni de știință, inclusiv Frederick Seitz, fost președinte al Academiei Naționale de Științe a SUA, au semnat o Petiție Anti-încălzire Globală, în care se spunea, în parte, că nu „există nici o dovadă științifică precum că emisiile de bioxid de carbon, metan sau de alte gaze cu efect de seră în atmosferă provoacă sau vor provoca, într-un viitor previzibil, încălzirea catastrofică a atmosferei pământului și distrugerea climei Pământului”. Petiția și semnatarii săi au apărut pe site-ul Proiectului Petiției la sitewave.net/pproject/s33p427.htm

Un număr de oameni de știință au observat că, de fapt, creșterea bioxidului de carbon încurajează creșterea plantelor și ar putea fi un factor în creșterea recoltelor, aducând într-adevăr „un suflu de viață nouă biosferei”.⁹⁵ H.E. Landsberg, fost președinte al Uniunii Americane de Geofizică, a recomandat în continuare observarea și măsurarea bioxidului de carbon, dar și plantarea de pomi, ca cele mai bune soluții în această chestiune.⁹⁶ Copacii transformă bioxidul de carbon în oxigen și de asemenea răcesc aerul. Idso trage următoarea concluzie:

Nici o altă criză ecologică nu provoacă atâta teamă și disperare ca încălzirea globală. Topirea calotelor glaciare, inundațiile de coastă, mega-uraganele, seceta, bolile, foametea – toate aceste consecințe prezise arată aidoma unor borne kilometrice amenințătoare pe drumul spre Armageddon. Cei care propun cu insistență acest traseu vor să ne facă să credem că acesta este exact traseul pe care ne îndreptăm. Prin urmare, care este programul lor pentru salvarea planetei? Chiar credeți în reducerea emisiilor unui gaz inofensiv, care constituie baza pentru aproape toată viața de pe pământ?⁹⁷

Presupusa rarefiere a stratului de ozon este o altă calamitate care urmează să se abată asupra noastră, după cum ne amenință acești prezicători. Conform lui S.Fred Singer, fizician, specialist în domeniul spațiului și atmosferei, care a luat parte în cele dintâi măsurări ale stratului de ozon din stratul superior al atmosferei, „Gaura [din stratul de ozon] este un fenomen nemaîntâlnit, o subțiere temporară a stratului [de ozon], în fiecare lună octombrie, în timpul primăverii arctice. Subțierea durează

⁹⁵ Idso, „Rising CO₂”; Sherwood B.Idso și Bruce A. Kimball, „Tree Growth in Carbon Dioxide Enriched Air and Its Implications for Global Carbon Cycling and Maximum Levels of Atmospheric CO₂”, *Global Biochemical Cycles* 7, nr.3 (septembrie 1993): 537-555.

⁹⁶ Landsberg, „Global Climatic Trends”.

⁹⁷ Idso, „Rising CO₂”.

câteva săptămâni, iar apoi stratul se reface. Mecanismul exact nu poate fi explicat...”⁹⁸ Modelele computerizate create, în încercarea de a explica apariția „găurii”, nu iau în calcul jumătate din ozonul din stratosferă.⁹⁹ Nu știm dacă cloro-fluoro-carbonații (CFC) sau sursele naturale de clor, cum ar fi vulcanii, reprezintă cauza. Nu știm dacă reducerile din utilizarea cloro-fluoro-carbonaților, convenite prin Protocolul de la Montreal, în 1987, vor reduce așa-numita „gaură”. CFC sunt folosiți în echipamentele pentru frigider. Interzicerea acestora va reprezenta în special o împovărare a țărilor în curs de dezvoltare, care abia încep să utilizeze industria frigului.

Pericolul, dacă există, în pierderea stratului de ozon, este că partea cea mai mare a radiației ultraviolete solare ar putea ajunge pe pământ, cauzând o oarecare creștere a îmbolnăvirilor de cancer de piele în rândul oamenilor cu pielea deschisă, care ar putea, totuși, evita acest pericol, purtând pălării de soare. Totuși, cercetările din 1993 au arătat că ozonul nu protejează de razele ultraviolete care provoacă melanomul, forma mortală a cancerului de piele.¹⁰⁰ Mai mult decât atât, măsurările din SUA din perioada 1974-1985 au arătat de fapt o scădere a radiației ultraviolete, exact opusul a ceea ce se aștepta, dacă stratul de ozon s-ar rarefia.¹⁰¹ Cercetările ulterioare n-au descoperit nici o creștere a radiației ultraviolete.¹⁰² Cu alte cuvinte, interzicerea prin Protocolul de la Montreal a fost nerelevantă. Marile țări în curs de dezvoltare, China și India, nu l-au semnat, iar pe americani îi va costa o grămadă de bani transformarea frigiderelor și a aparatelor de aer condiționat. Țările în curs de dezvoltare care doresc să-și congeleze vaccinurile pot avea dificultăți.

S-a sugerat că un motiv pentru care „gaura de ozon” ar fi devenit o cauză atât de populară este că licențele existente pentru cloro-fluoro-carbonați au expirat, iar producătorii sperau să stabilească noi monopoluri pe licența substituenților inventați de ei. Puteau face acest lucru mai ușor decât să

⁹⁸ S. Fred Singer, „Science: Use, Misuse, and Abuse”, curs ținut la Colegiul Saint Vincent, Latrobe, Pa., 1 februarie 1995, republicat în *eco-logic*, septembrie-octombrie 1995.

⁹⁹ T.G. Slanger *et al.*, „A New Laboratory Source of Ozone and Its Potential Atmospheric Implications”, *Science* 241, nr. 4868 (august 1988): 945.

¹⁰⁰ Richard Setlow *et al.*, în *Proceedings Academia Națională de Știință*, iulie 1993, citat de Singer, „Science”.

¹⁰¹ Joseph Scotto *et al.*, „Biology Effective Ultraviolet Radiation: Surface Measurements in the United States, 1974-1985”, *Science* 239 (februarie 1988): 762-764.

¹⁰² Singer, „Science”.

interzică vechii CFC.¹⁰³ Singer a numit sperietoarea stratului de ozon „un exemplu cras de folosire greșită a științei... din teamă și emoție, fără existența unor date temeinice.”¹⁰⁴

Răspunzând temerilor privind gaura din stratul de ozon, dr. Michael Oppenheimer, de la Fondul de Apărare Ecologică, a declarat: „Dacă [oamenii de știință sceptici] pot face publicul să creadă că influența ozonului nu e bună,... atunci nu există nici un motiv ca publicul să creadă tot ceea ce se spune în chestiunea mediului.”¹⁰⁵ La care Singer a adăugat „Având în vedere exagerarea mizerabilă a temerilor nefondate, promovată de organizațiile ecologiste, ce lucrează mână în mână cu mass-media vânătoare de catastrofe și cu o birocrăție internațională avidă de putere, eu cred că el [Oppenheimer] are dreptate!”¹⁰⁶

Cu toate acestea, Administrația Clinton a continuat interzicerile de CFC. Inhalatoarele pentru copii cu astm au devenit ținta acestor interziceri, în 1997, chiar dacă aceste aparate nu sunt responsabile decât de 1,5% din totalul emisiilor de CFC la nivel mondial, iar Protocolul de la Montreal nu a prevăzut o asemenea interzicere. Robert M. Goldberg, cercetător principal de la Centrul de Neuroștiință, Progres Medical și Societate, de la Universitatea George Washington, a protestat împotriva acestei „eliminări din medicină, esențială pentru a ține copiii bolnavi de astm în viață.”¹⁰⁷

Apar tot mai multe articole îndoielnice despre impactul malefic al creșterii populației asupra resurselor forestiere și managementul solului. Raportul Administrației Carter, *Global 2000*, a apărut într-o perioadă de prognoză întunecată – chiar disperată – a situației pădurilor lumii în 2000, presupunându-se, în mod destul de arbitrar, că „despăduririle” din ultimele două decenii se vor resimți la o rată de aproape 2 ori mai mare față de cele mai mari estimări ale ratelor curente. Ei au continuat să aplice această rată falsă din 1973 (nu din 1980) până în 2000. Manipulările statistice pot, desigur, să garanteze orice rezultate dorite.¹⁰⁸

¹⁰³ George Melloan, „Is Science, or Private Gain, Driving Ozone Policy?” *The Wall Street Journal*, 24 octombrie 1989, p.A19.

¹⁰⁴ Singer, „Science”.

¹⁰⁵ ABC News „Nightline”, februarie 1994, citat de Singer, „Science”.

¹⁰⁶ Singer, „Science”.

¹⁰⁷ Robert M. Goldberg, „EPA to Asthmatic Kids: Hold Your Breath”, *The Wall Street Journal*, 19 septembrie 1997.

¹⁰⁸ Raportul *The Global 2000*.

Reprezentanții organizației Acțiunea Internațională pentru Populație (eng. *Population Action International*), care au făcut presiuni tot mai mari la guvernul american pentru creșterea fondurilor pentru „asistența populației”, susțin: „Pădurile lumii se retrag rapid în fața extinderii activităților umane, ca rezultat al creșterii populației”.¹⁰⁹ Agenția Americană pentru Dezvoltare Internațională (eng. *United States Agency for International Development, USAID*) a publicat afirmații precum că pădurile tropicale ar „pieri” și ar putea „dispărea complet până la sfârșitul următorului secol”.¹¹⁰ Afirmațiile au fost însoțite de o expoziție itinerantă pregătită de către Institutul Guvernamental Smithsonian. Al Gore amenința: „Având în vedere rata actuală a despăduririi, practic, toate pădurile tropicale vor dispărea parțial în decursul următorului secol.”¹¹¹

De fapt, estimări ale Organizației pentru Agricultură și Alimentație a ONU arată că regiunile împădurite ale lumii ocupă până la 4 miliarde de hectare, acoperind 30% din suprafața agricolă a globului, cifre egale cu cele din anii '50 ai secolului XX.¹¹²

Unii susțin, alarmați la culme, că o regiune tropicală împădurită de două ori suprafața Belgiei este acum tăiată și vândută bușteni în fiecare an, însă suprafața Belgiei este de cinci sute de ori mai mică decât suprafața pădurilor tropicale ale lumii,¹¹³ și, între timp, restul copacilor – 99,6% – continuă să crească.

Există foarte multe povești de groază despre despăduririle din Brazilia. De fapt, Brazilia, una dintre țările cu o populație cel mai puțin densă din lume, are o suprafață la fel de mare ca a Statelor Unite ale Americii și este aproape în totalitate acoperită cu păduri. Nu este deloc surprinzător că Brazilia dorește să folosească unele dintre aceste păduri pentru lemn. Reprezentanții revistei londoneze *The Economist* s-au arătat iritați de faptul că Brazilia a tăiat pentru lemn o suprafață de pădure de mărimea Elveției. Dar Elveția este o țară mai mică de 138 de ori decât Brazilia. Adică Brazilia a tăiat în acel an o fracțiune de 1% din regiunea sa împădurită.

Păduri vaste acoperă o treime din teritoriul Statelor Unite.¹¹⁴ Este aceeași

¹⁰⁹ Population Action International, *Why Population Matters* (Washington, D.C., 1996), p.37.

¹¹⁰ *USAID Highlights*, iarna 1989, p.1.

¹¹¹ Gore, *Earth in the Balance*, p.119.

¹¹² Organizația pentru Agricultură și Alimentație a ONU, *Production Yearbook*, 1950-1994.

¹¹³ *Ibid.*

¹¹⁴ Ministerul Agriculturii al SUA, Serviciul Păduri, *Forest Resources of the United States*, 1992.

suprafață egală cu cea din 1920, iar creșterea anuală a pădurilor astăzi este de peste 3-5 ori mai mare față de 1920.¹¹⁵ În California, pădurile și suprafețele împădurite acoperă aproape 40% din teritoriul statului,¹¹⁶ iar aici nu sunt incluse multe suprafețe mici împădurite din jurul caselor particulare. Copacii cresc mai repede decât sunt tăiați, cu 33% în țară și cu 14% în regiunea Coasta Pacificului, unde disputele ecologice influențează mult industria lemnului.¹¹⁷

Peste 47 de milioane de acri de pădure din SUA se află în sălbăcie și în parcuri, de unde copacii nu vor fi tăiați niciodată.¹¹⁸ Această suprafață este egală cu cea a statelor Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island și Connecticut – toate la un loc însemnând tot teritoriul statului Noua Anglie -, plus New Jersey. Sistemul Național de Conservare a Sălbăciei este mai mare de două ori decât regiunea amintită, crescând de la 9 milioane de acri, la 104 milioane, în perioada 1964-1994.¹¹⁹ Restricțiile impuse de conservare au fost aplicate asupra 271 milioane de acri de pământ din fondul federal, în 1993,¹²⁰ iar Sistemul Național de Refugiu în Sălbăcie a crescut la peste 92 de milioane de acri, până în 1997.¹²¹

Însă aceasta nu este de ajuns pentru ecologiștii de la Proiectul pentru Pădurile Sălbăcie. Cu sprijinul financiar și moral al Administrației Clinton, ei speră să încadreze nici mai mult nici mai puțin decât o jumătate din cei 2,3 miliarde de acri de pădure din Statele Unite în asemenea zone de sălbăcie, aflate sub controlul guvernului federal sau al Națiunilor Unite, „iar marea majoritate a celorlalte 50% din această suprafață să fie inteligent administrate ca o zonă de tampon”. Zonele trebuie să fie „în afara granițelor exploatării umane” și dedicate conservării unor „prădători de talie mare”, cum ar fi „Ursul grizzly, lupul sur, zibelinea și puma (leul de munte)”.¹²²

¹¹⁵ *Ibid.*

¹¹⁶ *Ibid.*

¹¹⁷ *Ibid.*

¹¹⁸ *Ibid.*

¹¹⁹ Alston Chase, *In a Dark Wood: The Fight over the Rising Tyranny of Ecology* (Boston: Houghton Mifflin, 1995), p.1-2, pe baza cifrelor de la Biroul General de Contabilitate și Serviciul de Păduri al SUA; „National Wilderness Preservation System”, 1994, nps.gov/partner/nwpsacre.html.

¹²⁰ Chase, *In a Dark Wood*.

¹²¹ Camera Congresului, *Audierile privind H.R. 1420*, Congresul 105, 7 ianuarie 1997.

¹²² Reed F.Noss, „The Wildlands Projects”, *Wild Earth*, ediție specială, 1992, p.15; David Foreman, „The Wildlands Project”, *Patagonia*, toamnă-iarnă 1995; V.H.Heywood și R.T. Watson, *Global Biodiversity Assessment* (Cambridge: Cambridge University Press, 1995), pentru Programul de Mediu al ONU, p.993.

Un singur fapt nu este menționat de cei care promovează panica despăduririlor: copacii cresc. Un copac de secvoia din California, de exemplu, va crește din nou până la 6 picioare în înălțime, într-un singur an, din propriul trunchi, după ce este tăiat. Acesta crește foarte repede atunci când este tânăr. Proprietarii particulari de păduri pentru lemn pun accentul pe această recreștere naturală, replantând zonele pe care le taie. Este foarte profitabil să se facă așa, pentru a avea lemn în viitorii ani. Ei mai plantează copaci din motive estetice.¹²³

Rezumând situația pădurilor lumii pentru părinții care doresc să-i învețe pe copiii lor ceva despre mediu, Sanera și Shaw concluzionează în mod corect: „Lumea nu duce lipsă de păduri sau de copaci”.¹²⁴

Când a devenit evident că statul California nu rămânea fără păduri, că, într-adevăr, existau două milioane de acri de păduri de secvoia, care creșteau rapid, și existau alte sute de mii de acri blocate în cadrul parcurilor, iar companiile de prelucrare a lemnului plantau milioane de puiți anual,¹²⁵ o pasăre necunoscută le-a venit în ajutor salvatorilor copacilor. Bufnița pătată, susținea ecologiștii, își pierde habitatul și, prin urmare, tăiatul copacilor trebuia stopat. Biologii au venit cu argumente într-o succesiune de procese la tribunal, care n-au reușit să stabilească dacă pasărea era în pericol într-adevăr, însă tăiatul buștenilor a scăzut la volumul anterior. Prețul lemnului și profiturile companiilor au crescut deoarece oferta s-a redus. Au dispărut locuri de muncă, iar costul construcțiilor de case a crescut,¹²⁶ descurajând astfel creșterea populației. Micii proprietari din industria lemnului nu-și mai permiteau cheltuieli mari pentru licențe și vindeau totul marilor companii.

Conform organizației *Population Action International*, bufnița pătată nu este unica pasăre pe cale de dispariție. Într-adevăr, „în medie, 27 de mii de specii dispar anual.”¹²⁷ Această distrugere uriașă este rezultatul „expansiunii populației umane”, care aduce în urma sa „despădurire”, „dezvoltare economică” și „tendința omului de a transforma sălbăticia în pământ agricol.”¹²⁸

¹²³ Din experiența personală a autoarei, care deține 10 acri de pădure de secvoia în partea de nord-vest a Pacificului.

¹²⁴ Sanera și Shaw, *Facts Not Fear*, p.106

¹²⁵ Chase, *In a Dark Wood*, p.415; American Forest Council *et al.*, *State of the Redwoods Today* (Portland, fără dată, probabil 1989).

¹²⁶ Chase, *In a Dark Wood*.

¹²⁷ Population Action International, *Why Population Matters*, p.41.

¹²⁸ *Ibid.*

Deși adulții ar putea considera acest material școlar incredibil, tinerii, care se „hrănesc” din el pe tot parcursul anilor de școală, adesea acceptă acest lucru și acționează în consecință. Dar nu există nici o dată pentru susținerea acestui punct de vedere. Paleontologul de la Universitatea din Chicago, David Jablonski, care consideră că sunt posibile dispariții de specii masive, recunoaște, totuși: „Nu avem nici o idee cât de multe specii există și câte mor.”¹²⁹ Unii observatori consideră în prezent că bufnița pătată este mult mai numeroasă decât înainte.¹³⁰ Balena albastră se relatează că este mult mai numeroasă decât se credea înainte.¹³¹ Dihorele a fost declarat de două ori dispărut, pentru a fi găsit în alte locuri.¹³²

Sanera și Shaw au arătat modul în care reclama deșănțată și minciunile au creat o altă panică – printre altele, ploile acide, criza înaripatelor și cea a gunoiului.¹³³ Nu e vorba că nu există probleme de mediu. Marile orașe din toată lumea suferă din cauza poluării și a traficului intens. Milioane de oameni locuiesc în sărăcie extremă în vecinătatea gunoaielor.¹³⁴ Politizarea problemelor de mediu și „dispozitivele și mijloacele pentru controlul nașterilor... disponibile peste tot”, după cum cerea Al Gore,¹³⁵ nu a însemnat aproape nimic pentru a soluționa aceste probleme reale, ci a contribuit la creșterea puterii și bogăției birocrăției internaționale pe cheltuiala săracilor.

Teoria economică presupune că la baza relației dintre creșterea populației și impactul asupra mediului se află probleme mult mai complicate. Afirmția cunoscută este că pe măsură ce crește numărul populației, crește și „presiunea” asupra folosirii pământului și a altor resurse. Dar, de fapt, de obicei, regiunile cel mai dens populate tind să aplice cea mai eficientă administrare a pământului. Teoria economică sugerează și motivul. Când populația este puțin numeroasă în relație cu resursele de teren agricol, cum

¹²⁹ „Species Loss: Crisis or False Alarm?”, *New York Times*, *Science Times*, 20 august 1991.

¹³⁰ „Group Wants Owls Removed from List”, *The Times Standard*, Eureka, Calif., 8 octombrie 1993.

¹³¹ „Blue Whale Population May Be Increasing off California”, *Science* 260, nr. 5106, 16 aprilie 1993.

¹³² Roland Lamberson, Lectorul anului, specialist în modele matematice, Universitatea de Stat Humboldt, mai 1994.

¹³³ Sanera și Shaw, *Facts Not Fear*.

¹³⁴ Vezi Greg Easterbrook, *A Moment on the Earth: The Coming Age of Environmental Optimism* (New York: Penguin Books, 1995), cap.31, „The Third World” (Lumea a treia).

¹³⁵ Gore, *Earth in the Balance*, p.134.

se întâmplă în cadrul granițelor SUA, iar acum și în Africa sau America de Sud, este recomandată administrarea pământului și practicile de exploatare a pădurilor intolerabile în zonele în care populația este mai numeroasă. Perioadele lungi de rotație permit recuperarea naturală, iar efectele „externe”, cum ar fi eroziunea, abia dacă îi afectează pe ceilalți oameni.

Istoria confirmă teoria. Germania are o densitate a populației de 12 ori mai mare decât cea a Braziliei. Europa este de 9 ori mai populată decât America de Sud, iar resursele de pădure pe cap de locuitor din America de Sud sunt de 16 ori mai mari decât cele ale Europei Occidentale. Administrarea pământului și practicile de tăiere a pădurilor din Brazilia ar fi intolerabile în Germania, exact așa cum cultivarea pământului și practicile exploatării pădurilor ale străbunicilor noștri ar fi intolerabile astăzi în SUA. Deși ecologiștii susțin faptul că va fi prea târziu pentru impunerea unui control, istoria economiei arată că acesta se impune pe măsură ce avem nevoie de el, prin mersul firesc al prețului relativ al pământului, muncii și al altor resurse productive.

În mod similar, costurile externe, acelea precum eroziunea, care sunt transferate persoanelor – altele decât cele care le vor suporta –, aduc de asemenea controale sociale, când există prea mulți oameni. Există numeroase exemple de controale sociale stricte impuse managementului pământului și pădurilor pe tot cuprinsul Europei, până la reglementări antifumat în anumite zone ale SUA. Îmbunătățirea extraordinară a calității aerului Londrei,¹³⁶ a apei din Bazinul Râului Ruhr¹³⁷ și din Marile Lacuri¹³⁸ se datorează tocmai unor asemenea controale. În SUA, poluarea aerului cu monoxid de carbon a scăzut cu 37% din 1984, urmată de o scădere cu 89%. A existat apoi o scădere a bioxidului de azot cu 12% și a ozonului cu 12%.¹³⁹ Chiar și în Los Angeles, patria aerului foarte poluat din cauza vehiculelor, calitatea aerului s-a îmbunătățit foarte mult.¹⁴⁰ De exemplu, în 1979, au fost înregistrate 71 de zile în care concentrațiile de ozon depășeau .20 ppm în Azusa, unul dintre cele mai poluate cu fum orașe din districtul Los Angeles.

¹³⁶ *Newsweek*, 16 noiembrie 1970, p.67.

¹³⁷ Allen V. Kneese, „Water Quality Management by Regional Authorities in the Ruhr Area”, în Marshall I. Goldman, ed., *Controlling Pollution: The Economics of a Cleaner America* (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1967), p.109-129.

¹³⁸ Simon, „Global Confusion”, p.8-9.

¹³⁹ Agenția SUA pentru Protecția Mediului, *National Air Quality and Emissions Trends Report*, 1993.

¹⁴⁰ Sanera și Shaw, *Facts Not Fear*, p.142-145.

În 1995, au fost doar 3 astfel de zile.¹⁴¹

Teoria se aplică de asemenea resurselor care fac parte din „proprietatea comună”, cum ar fi somonul din nordul Californiei și pământurile pe care crește lemn de foc în unele țări mai puțin dezvoltate. Accesul public liber la aceste resurse invită la supraexploatare, dar dacă o populație mai mare crește exploatarea, se ajunge în punctul în care se simte impactul negativ și se impun controale. Astfel, restricțiile asupra pescuitului de somon din California crește, iar unele țări mai puțin dezvoltate conferă drepturi de proprietate loturilor de pădure, ce oferă proprietarilor stimulente pentru exploatările susținute. Economisții au observat că oamenii în general răspund la aceste stimulente și aduc îmbunătățire mediului, la fel ca și în zona Florida Everglades, unde fermierii au redus reziduurile poluante ca reacție la reducerea impozitului.¹⁴² Reziduurile nu se datorau „suprapopulării”, ci folosirii tehnologiei pe care fermierii puteau să o controleze atunci când aveau motiv s-o facă.

Nu există în mod necesar o relație între distrugerea mediului și mărimea sau rata creșterii populației. Greșeala constă în comportamentul oamenilor față de tehnologie, cum arăta Barry Commoner în anii '70.¹⁴³ Economisții sunt în favoarea taxelor pentru poluare și singura speranță pentru curățirea mediului constă în atacarea directă a motoarelor poluante, a depozitării la întâmplare a deșeurilor în sursele de apă și aer și a altor mijloace și tipuri de comportament care duc la degradarea mediului. Principiul este simplu: utilizatorii tuturor resurselor trebuie să plătească costul lor total, din moment ce „nimic nu e gratis”.

Se pretinde uneori că oamenii foarte săraci nu-și permit să elimine poluarea și că „suprapopularea” duce la sărăcie. De fapt, nu există nici o dovadă că „suprapopularea” provoacă sărăcie (mai multe despre acest lucru vom spune în cele ce urmează) sau că oamenilor săraci le place murdăria mai mult decât celor bogați, sau că aceștia ar răspunde la stimulente diferite față de oamenii bogați. Din păcate, săracii locuiesc în asemenea zone care nu pot fi curățite. Remediul nu este să-i eliminăm pe cei săraci, ci să le

¹⁴¹ California Air Resources Board, *California Air Quality Data*, sumar anual pentru 1979 și 1995.
¹⁴² „Incentives Outpace Bureaucracy”, *The Wall Street Journal*, 15 mai 1997, p.A22.

¹⁴³ Barry Commoner, „The Environmental Costs of Economic Growth”, în Robert Dorfman și Nancy S. Dorfman, ed., *Economics of the Environment: Selected Readings* (New York: W.W. Norton, 1972), p.261-218.

permitem să aibă grijă de ei înșiși în libertate și siguranță, într-o economie deschisă.

Un alt mit al anti-nataliștilor este că sporirea populației diminuează calitățile estetice ale mediului uman. Totuși, cele mai minunate și mai bune de locuit orașe sunt cele mai dens populate. Problemele diferite, cum ar fi congestia traficului și crima, au fost atribuite de asemenea suprapopulării, cu aceeași lipsă de dovezi. Dimpotrivă, unele probleme urbane devin mai ușor de rezolvat pe măsură ce populația crește și localitățile sunt mai dens populate. Congestia traficului se pare că este mai acută, de exemplu, în orașele cu o populație mai rară, cum ar fi Los Angeles, care se bazează, în principal, pe automobile personale pentru transport, față de orașele mai dens populate, în care mersul pe jos, bicicletele și transportul public sunt obișnuite.¹⁴⁴

Experiența arată că nu este vorba de creșterea populației sau de comportamentul afacerilor private care prezintă un mare pericol asupra calității mediului. E vorba de guvern cu impunerile sale de taxe infinite și stimulente ca să-și mărească activitățile, indiferent de relațiile cost-beneficiu, după cum dovedesc multele baraje și șosele din SUA. Și deoarece programele de ajutor extern adesea finanțează proiecte publice de această natură, făcând posibil ca guvernele străine să ignore semnalele pieței care limitează sectorul privat, ele sunt deschise efectelor de distrugere a mediului. Contrastul dintre economiile planificate centralizate și cele orientate spre piața liberă este instructiv în acest sens. Fondul Monetar Internațional a raportat că nivelele poluării industriale din fosta URSS erau de 10 până la 100 de ori mai mari decât cele din Vest.¹⁴⁵ Iar această regiune avea una dintre cele mai joase natalități și una dintre cele mai puțin populate regiuni, dacă comparăm suprafața sa cu alte zone ale lumii. În mod similar, Germania de Est avea o populație mai puțin densă decât Germania de Vest și avea o poluare foarte mare. Poluarea din zonele industriale ale Poloniei este legendară, dar Polonia avea mai puțin de jumătate din densitatea populației

¹⁴⁴ Jacqueline R. Kasun, „The Love Affair Was a Forced Marriage”, *America* 129, nr. 18 (1 decembrie 1973): 418-421. După cum se arată în acest articol, ambuteiajele traficului modern cresc percepția de aglomerație și aparent de „suprapopulare”, dar, de fapt, sunt o problemă de politică publică și nu depind de mărimea sau de rata populației umane.

¹⁴⁵ Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială et al., *The Economy of the USSR: Summary and Recommendations* (1990), p.37.

din Germania de Vest. În toate aceste cazuri, economia dirijată de guvern a putut să se ridice „deasupra” restricțiilor pieței și a poluat cât a vrut.

Dar probabil că motivul principal pentru care oamenii pot crede cu ușurință în suprapopulare este ideea că omenirea trăiește astăzi, ca și în trecut, în condiții aglomerate. Oamenii se adună împreună nu din cauza lipsei de spațiu pe planetă, ci din cauza nevoii de a lucra împreună, de a cumpăra și a vinde, de a oferi și a primi servicii unul de la altul, de a face schimb de bunuri și servicii. Orașele și localitățile noastre întotdeauna au gemut de lume și trafic – cai, măgari și cămile în trecut și vehicule motorizate în prezent.

Acestea se referă la o temă recurentă în istoria lumii, cea a suprapopulării. Platon și Aristotel erau îngrijorați de asta în urmă cu o jumătate de mileniu înainte de Hristos.¹⁴⁶ Atena a fost un mare centru comercial și cultural și un oraș foarte aglomerat. Orașele chinezești erau centre aglomerate pentru schimb de produse și idei. Iar Confucius și alți gânditori chinezi erau îngrijorați de creșterea „excesivă” a populației.¹⁴⁷ Tertulian, care a scris în Cartagina aglomerată în cel de-al II-lea secol după Hristos, susținea:

Ceea ce corespunde, de cele mai multe ori, punctelor noastre de vedere (iar ocaziile abundă), este densitatea populației. Numărul nostru este împovărat pentru pământ, care abia dacă ne poate susține pe toți... De fapt și de drept, ciuma bubonică, foametea, războaiele și cutremurele de pământ trebuie văzute ca remedii pentru națiuni, ca mijloace de reducere a abundenței rasei umane.¹⁴⁸

Sfântul Ieronim, care a trăit în sec. IV, scria că „lumea este deja plină, iar populația este prea multă pentru pământul care există.” Mănăstirile, credea el, ar fi putut soluționa problema.¹⁴⁹

Nimeni dintre acești filozofi de oraș din antichitate nu putea să privească de sus la pământ și să vadă că dincolo de orizontul lor imediat nu erau oameni deloc. Așa se întâmplă și cu noi. Ne petrecem viața zilnică în mijlocul mulțimilor de oameni și vehicule, îngrămădindu-ne, ca să ne conducem afacerile comune, să facem schimb de bunuri și idei și să culegem beneficiile specializării și schimbului. Dat fiind impactul imediat,

¹⁴⁶ Platon, *Legile*; Aristotel, *Politica*, citate în Divizia pentru Populație a Națiunilor Unite, „History of Population Theories”, în Joseph J. Spengler și Otis Dudley Duncan, ed., *Population Theory and Policy: Selected Readings* (Glencoe, Ill.: The Free Press, 1956), p.6-7.

¹⁴⁷ Divizia pentru Populație a ONU, „Population Theories”, p.6.

¹⁴⁸ Tertulian, *De Anima: A Treatise on the Soul*, citat din Jacob Viner, *Religious Thought and Economic Society* (Durham, N.C.: Duke University Press, 1978), p.34.

¹⁴⁹ Jerome, *The Principal Works*, citat în Viner, *Religious Thought*, p. 33-34.

comun condiției umane de toate vârstele, este ușor de presupus, împreună cu Tertulian, că „numărul nostru este împovăraător pentru pământ”.

Datorită faptului că, cel puțin, barca are mari provizii și poate merge înainte cu curaj, atunci când voința există, este posibil oare ca ratele mai lente ale creșterii populației să fie de folos? Când sunt presați, tot mai mulți opozanți ai creșterii populației recunosc că problemele de resurse și mediu nu sunt chiar atât de acute pe cât sunt cele ale fraților noștri, dar aceste alte probleme sunt exacerbate de oameni. De exemplu, Comisia Camerei Reprezentanților pe problemele populației pretinde că:

Prin împiedicarea progresului social și economic, într-o eră a creșterii așteptărilor, creșterea rapidă a populației în viitor poate submina stabilitatea internă a unor țări în curs de dezvoltare. Instabilitatea internă din aceste țări ar putea, la rândul ei, să ofere un element catalizator al respingerii sistemelor politice, economice și sociale, ducând la creșterea revoltelor interne și a revoluțiilor, precum și a condițiilor internaționale instabile.¹⁵⁰

Împiedică oare cu adevărat creșterea populației „progresul economic și social”? De la mijlocul anilor '60, și până în 1984, politica și declarațiile oficiale ale SUA se bazau pe presupunerea că răspunsul la această întrebare era, da. Abia începând cu Conferința Internațională pentru Populație din 1984, această țară a început să afirme, oficial, că o creștere a populației ar putea să nu frâneze creșterea economică. Administrația Clinton a răsturnat această poziție și, la Conferința Internațională pentru Populație și Dezvoltare din Cairo, în 1994, a insistat din nou pe ideea că mărirea populației reprezintă o barieră majoră în calea dezvoltării. Argumentul antinatalist era – și este – simplu: cu cât mai multe guri avem de hrănit, cu atât mai puțină hrană pentru fiecare gură. Pentru cei care sugerează că gurile în plus vin și cu brațe în plus ca să producă hrana, argumentul urcă spre un nivel mai mare de sofisticare: creșterea rapidă a populației limitează investiția și astfel acționează ca o frână asupra creșterii venitului pe cap de locuitor. După cum susține Nancy Birdsall, autor de materiale antinataliste pentru Banca Mondială și pentru alte organizații,

Ideea că o creștere a populației încetinește venitul pe cap de locuitor se bazează în principal pe două presupuneri. În primul rând, odată cu o creștere rapidă a numărului de muncitori, fiecare din aceștia produce mai puțin în relație

¹⁵⁰ Comisia pe problemele populației, „World Population”, p.5-6.

cu pământul și capitalul cu care lucrează... În al doilea rând, pe măsură ce, la acești muncitori, crește numărul de copii dependenți se presupune că economiile totale ale țării respective scad, restricționând banii pentru investiții în educație și în capital fizic, cum ar fi locuințe, drumuri și fabrici.¹⁵¹

Observați că dra Birdsall a folosit cuvântul „a presupune” cât se poate de literal. Cel mai surprinzător fapt este că presupunerile sale nu au fost nici verificate, nici puse la îndoială de către strategii. Ele au fost luate de bune, fără a se mai apela la mijloacele de verificare a lor, mijloace care au fost și sunt disponibile permanent.

Cineva ar putea presupune că o politică majoră a SUA și a agențiilor internaționale de împrumut, cum ar fi Banca Mondială – o politică ce se întinde pe mai mulți ani, care costă miliarde de dolari, și care implică riscuri importante în termeni de bunăstare economică și bunăvoință internațională – ar trebui să se bazează pe investigații temeinice a faptelor relevante. Politica populației, totuși, nu se bazează pe asemenea cercetări. Ea se bazează, așa cum dezvăluie dra Birdsall, pe presupuneri – un fapt surprinzător, nu pentru că există date pentru testarea acestor presupuneri, ci pentru că agențiile implicate cheltuie milioane de dolari anual anume pe cercetare. Atunci de ce nu au intrat în miezul acestor chestiuni?

Mai exact, ce ne arată dovezile disponibile despre relația dintre creșterea populației și creșterea economică? Deși agențiile oficiale și cercetătorii lor subvenționați au tăcut mîlc în ceea ce privește această chestiune, economiștii au studiat problema timp de ani de zile. Rezultatele lor sunt clare și surprinzătoare, referitor la tot ceea ce s-a spus și făcut privind ideea că sporirea populației este dăunătoare. *Studiile economice nu au reușit să demonstreze că înmulțirea populației are efecte economice proaste.* Mai surprinzător este faptul că datele statistice arată că, în rândul țărilor *în curs de dezvoltare*, un ritm mai rapid de creștere a populației poate fi asociat cu o creștere mai rapidă a venitului pe cap de locuitor.

Într-un studiu complet, care cuprinde mai multe țări, Goran Ohlin, economist cunoscut, specialist de marcă în demografie la Universitatea din Uppsala, n-a găsit nici o relație importantă între ratele creșterii populației și ratele creșterii economice. Concluzia sa a fost: „cu cât mai riguroasă e analiza

¹⁵¹ Nancy Birdsall, „Population Growth and Poverty in the Developing World”, *Population Bulletin* 35, nr.5 (decembrie 1980): 14.

și cu cât mai scrupuloasă este examinarea datelor, cu atât este mai mic rolul atribuit populației, ca sursă independentă de probleme economice”.¹⁵²

În mod similar, într-o revistă importantă de studii statistice, în care semnează mai mulți autori cunoscuți, Richard Franke a ajuns la concluzia că rata creșterii populației nu este un factor critic în creșterea economică.¹⁵³

În diagrama 2-2 de la pag. 68 se arată relația dintre rata medie anuală a creșterii populației și rata medie anuală a creșterii produsului intern brut (PIB) real pe cap de locuitor în 106 țări, atât dezvoltate, cât și mai puțin dezvoltate, în perioada 1960-1982. Convingerea impusă de către promotorii controlului populației, inclusiv de către instituția SUA de ajutor internațional, USAID, ne va sugera o relație puternic negativă a acestor date cu rate înalte ale creșterii populației, asociate cu rate reduse sau negative a creșterii venitului. Multe țări, cu rate înalte ale creșterii populației au rate mari ale creșterii venitului populației pe cap de locuitor, iar opusul acestei situații este de asemenea adevărat. Datele Băncii Mondiale privind creșterea PIB, pentru anii 1985-1995, arată un model similar. Țările care au prosperat au atât rate scăzute, cât și crescute ale creșterii populației, în timp ce țările a căror economie lăncezește sau scade aveau de asemenea atât creșteri mici, cât și creșteri mari ale populației. Diagrama 2-3 de la pag. 69 prezintă toate aceste date. Nici o relație statistică importantă nu apare în aceste cifre. Vedem, totuși, că un număr mare de țări tind să aibă o creștere *negativă* a venitului în ultimul timp, față de perioadele trecute. Mai multe despre aceasta vom vorbi în cele ce urmează.

Atunci când investigațiile sunt limitate în țările în curs de dezvoltare, o relație mai clară apare din unele studii, însă aceasta înseamnă opusul la cel adus în față de către promotorii controlului populației. Colin Clark, fost director al Institutului Economic de Agricultură de la Universitatea Oxford, studiind un număr mare de țări în curs de dezvoltare, în perioada 1950-1969, a descoperit că, în general, țările *cu cea mai înaltă* rată a creșterii populației aveau cele mai înalte rate ale creșterii produsului pe cap de locuitor.¹⁵⁴ Clark, împreună cu alți economiști, subliniază că, pentru a avea o

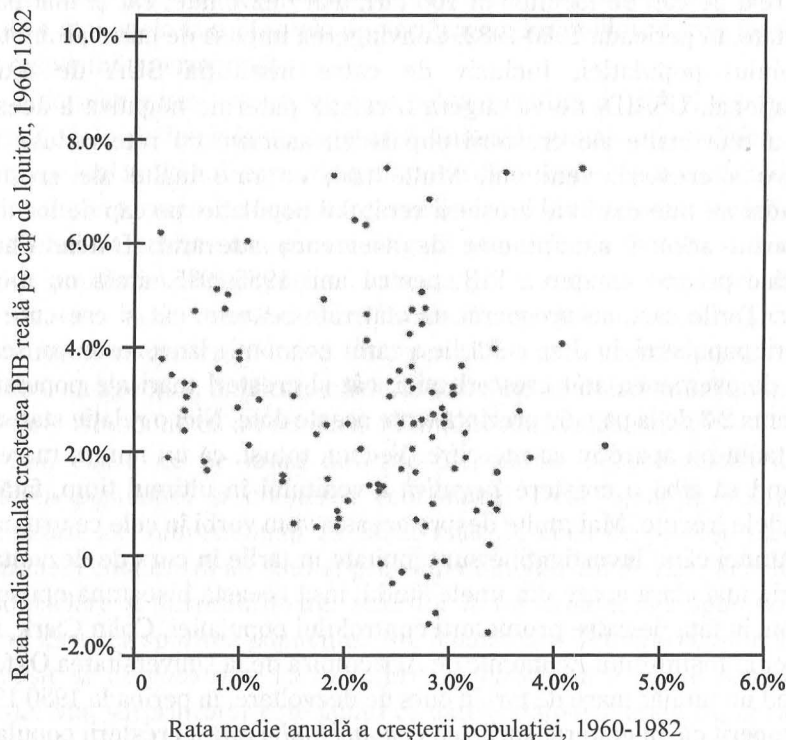
¹⁵² Goran Ohlin, „Economic Theory Confronts Population Growth”, în Ansley J. Coale, ed., *Economic Factors in Population Growth* (New York: John Wiley, 1976), p.1.

¹⁵³ Richard Franke, „Critical Factors in the Post-War Economic Growth of Nations”, în E. Pusic, *Participation and Self-Management* (Zagreb: The Institute for Social Research, 1973), vol.5.

¹⁵⁴ Clark, *Population Growth*, p.84.

infrastructură modernă a transportului și alte facilități, cheltuielile pe cap de locuitor în societate scad pe măsură ce crește populația, ceea ce facilitează o creștere a venitului net pe cap de locuitor¹⁵⁵, echivalând cu principiul cunoscut în afaceri al „distribuirii cheltuielilor indirecte”.

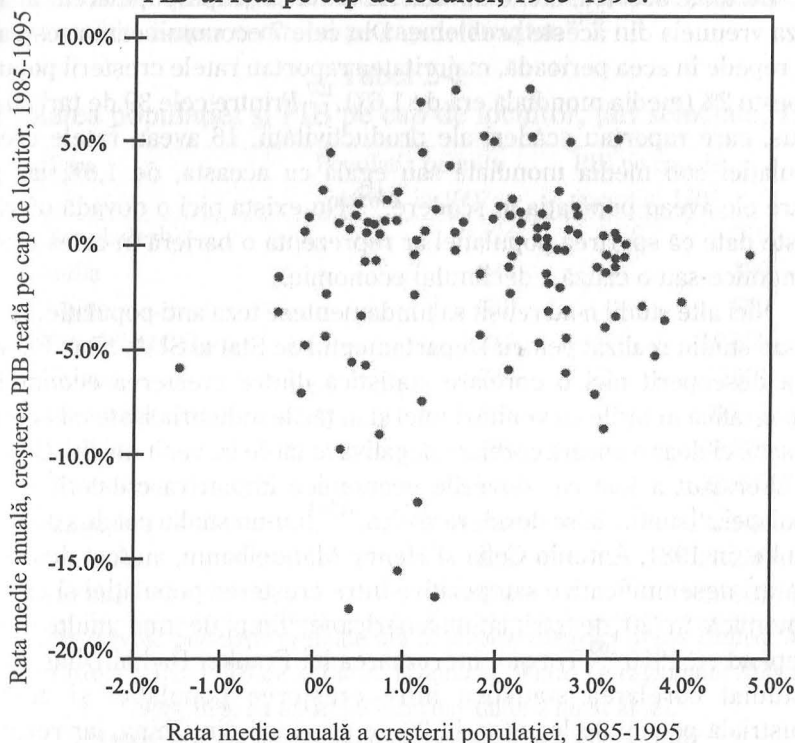
Diagrama 2-2
Relația dintre ratele creșterii populației și
PIB-ul real pe cap de locuitor, 1960-1982

Sursa: Pe baza datelor de la Banca Mondială, *Raportul de dezvoltare a lumii* (World Development Report), 1984.

¹⁵⁵ Ibid., vezi și Colin Clark, *Conditions of Economic Progress* (New York: MacMillan, 1957); Julian L. Simon, *The Economic of Population Growth* (Princeton: Princeton Univ. Press, 1977, capit.12.

Diagrama 2-3
Relația dintre ratele creșterii populației și
PIB-ul real pe cap de locuitor, 1985-1995.

Sursa: Pe baza datelor de la Banca Mondială, *Raportul de dezvoltare a lumii* (World Development Report), 1997 și Națiunile Unite, *Prospecte asupra populației lumii: Revizuire 1996* (World Population Prospects: The 1996 Revision).

Aceeași relație apare în datele privind dezvoltarea țării pentru perioada 1960-1982.¹⁵⁶ În perioada 1985-1994, totuși, relația a devenit mai puțin clară. Din 80 de țări cu venit redus, mai mult de jumătate aveau o creștere *negativă* a productivității, în ciuda sau poate din cauza ajutorului extern mai mare decât oricând. Războiul înghițea mulți bani. Cum să plătești sau să nu plătești împrumuturile străine devenise o temă acaparatoare

¹⁵⁶ Jacqueline Kasun, *The War Against Population: The Economics and Ideology of Population Control* (San Francisco: Igantius Press, 1988), p.50-51.

la conferințele internaționale. Țările din fostul bloc sovietic raportau mari scăderi ale producției.

Cu toate acestea, nici o dovadă nu arăta că „suprapopularea” ar fi fost cauza vreuneia din aceste probleme. Din cele 7 economii care creșteau cel mai repede în acea perioadă, majoritatea raportau ratele creșterii populației de peste 2% (media mondială era de 1,6%).¹⁵⁷ Printre cele 39 de țări cu venit redus, care raportau scăderi ale productivității, 16 aveau ratele creșterii populației sub media mondială sau egală cu aceasta, de 1,6%, iar patru dintre ele aveau populația în scădere.¹⁵⁸ Nu există nici o dovadă oferită de aceste date că sporirea populației ar reprezenta o barieră în calea creșterii economice sau o cauză a declinului economic.

Nici alte studii n-au reușit să fundamenteze teza anti-populație. În 1981, într-un studiu realizat pentru Departamentul de Stat al SUA, Nick Eberstadt nu a descoperit nici o corelare statistică dintre creșterea economică și demografică în țările cu venituri mici și în țările industrializate cu economie de piață, ci doar o ușoară corelare negativă în țările cu venit mediu. Concluzia lui Eberstadt a fost că „dovezile economice împotriva creșterii rapide a populației... [sunt]... false de-adevăratelea.”¹⁵⁹ Într-un studiu condus de Richard Franke, în 1981, Antonio Celia și Henry Mandelbaum, au fost descoperite legături nesemnificative sau pozitive între creșterea populației și creșterea economică în 20 de țări latino-americane, timp de mai multe decenii, începând cu 1950.¹⁶⁰ Tot sub îndrumarea lui Franke, Da-hai Ding, în 1982, a studiat corelarea statistică între creșterea populației și creșterea industrială pe cap de locuitor, în 29 de provincii din China, iar rezultatele obținute nu au arătat nici o legătură între cele două probleme cercetate.¹⁶¹

În 1992, Julian L. Simon și Roy Cobin au rezumat relația dintre rata creșterii populației și creșterea economică, observată într-un număr de studii din țările mai puțin dezvoltate. Ei au concluzionat: „Nu a fost găsită

¹⁵⁷ Națiunile Unite, *World Population Prospects: The 1996 Revision* (Prospecte asupra populației lumii: Revizuire 1996).

¹⁵⁸ *Ibid.*

¹⁵⁹ Nick Eberstadt, „'Population Control' and the Wealth of Nations: The Implications for American Policy”, raport pregătit pentru subsecretarul de stat pentru Securitate, Asistență, Știință și Tehnologie, Washington D.C., 24 noiembrie 1981, p.21.

¹⁶⁰ Antonio Celia și Henry Mandelbaum, „Economic Growth in 20 Latin American Countries”, lucrare prezentată la Institutul Politehnic din Worcester, Mass., 31 martie 1981.

¹⁶¹ Da-hai Ding, „Economic Development and Population Control in China”, lucrare prezentată la Institutul Politehnic din Worcester, Mass., 21 mai 1982.

nici o legătură între rata creșterii populației și a creșterii economice. Aceasta confirmă o serie lungă de studii anterioare ce folosesc alte exemple și alte perioade.” Dar ei observă că „...în general, creșterea populației are un efect pozitiv asupra venitului pe cap de locuitor.”¹⁶²

Tabel 2-1

Densitatea populației și PIB pe cap de locuitor, țări selectate, 1997

Țara	Populația pe milă pătrată, în 1997	PIB pe cap de locuitor, 1997
Bangladesh	2.424	\$ 270
India	843	390
China	339	860
Republica Coreea	1.212	10.550
Taiwan	1.739	12.390*
Marea Britanie	628	20.710
Olanda	1.195	25.820
Hong Kong	16.794	22.990
Singapore	14.369	32.940
Germania	622	28.260
Japonia	825	37.850

Sursa: Cifre privind populația preluate din *Statistical Abstract of the United States, 1997*; Cifrele privind PIB de la Banca Mondială, *World Development Report, 1998-1999*, cu excepția locurilor unde e notat altfel.

*1995, din *Statistical Abstract of the United States, 1997*.

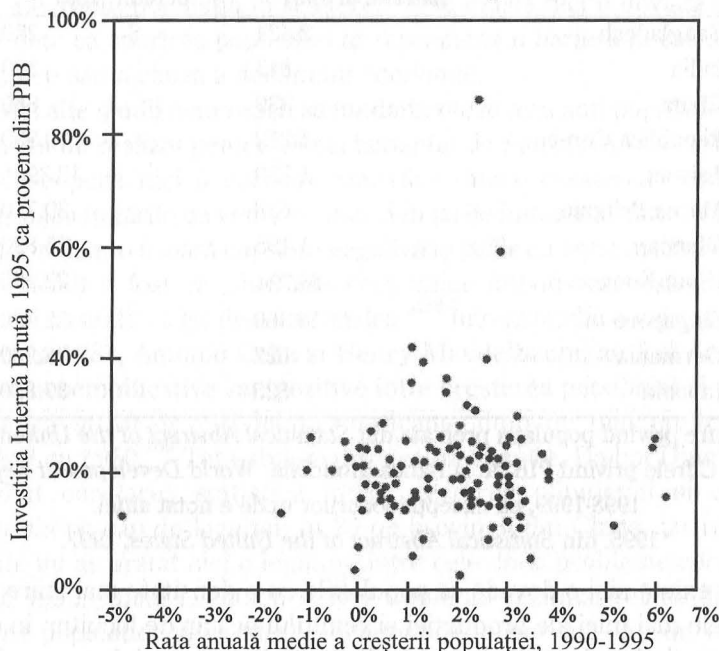
Nu există nici o dovadă că populațiile cu o densitate mai mare tind să aibă nivele mai mici ale producției și venitului pe cap de locuitor, în ciuda a ceea ce pretind anti-nataliștii. Unele dintre țările cele mai dens populate din lume – cum ar fi fosta Germanie Federală, Olanda sau Japonia – au nivele foarte mari al venitului și producției pe cap de locuitor. În Asia, zonele cele mai dens populate – Japonia, Singapore, Hong Kong și Taiwan – au cea mai mare producție pe cap de locuitor, așa cum arată Tabelul 1-2. (Bangladesh, care are probleme, este o excepție). China și India, pe de altă parte, cu o densitate a populației mult mai mică (similare celei din Pennsylvania și

¹⁶² Julian L. Simon și Roy Gobin, „The Relationship between Population and Economic Growth in LDCs”, în Julian Simon, *Population and Development in Poor Countries: Selected Essays* (Princeton Univ. Press, 1992), p.191

Regatul Unit al Marii Britanii, respectiv), au de asemenea, nivele mult mai mici al producției pe cap de locuitor. Taiwan, cu o densitate a populației de cinci ori mai mare decât a Chinei, produce mult mai mult pe cap de locuitor. Republica Coreea, cu o densitate a populației de 3,6 ori mai mare decât a Chinei, are o producție pe cap de locuitor de 12 ori mai mare.

Diagrama 2-4

Relația dintre Investiția Internă Brută, 1995, și o parte din PIB și Ratele Creșterii Populației, 1900-1995

Sursa: Banca Mondială, *World Development Report*, 1997.

Pe de altă parte, densitatea scăzută a populației (ca în Statele Unite, care are doar 75 de oameni pe o milă pătrată), nu trebuie să fie o barieră pentru venitul mare. În toate țările, totuși, zonele cele mai dens populate – orașele – au cele mai înalte nivele ale producției și ale venitului pe cap de locuitor. Economisții au explicat mult timp aceste relații care există din motivele descrise mai sus – cu cât este mai densă populația, cu atât sunt utilizate mai bine sistemele de transport și comunicare, precum și alte părți ale infrastructurii economice. Aceste zone au de asemenea posibilități mai

multe pentru contacte directe care încurajează inovația și productivitatea.

De asemenea, nu există nici o dovadă în sprijinul afirmației anti-nataliștilor că înmulțirea populației ar inhiba investițiile. Dacă acest lucru ar fi adevărat, țările cu o populație care crește rapid ar avea proporții mai mici ale venitului total dedicat investiției. Dar nu este așa, după cum se arată în Diagrama 2-4, ratele înalte ale investiției sunt la fel de probabil de atins atât de țările cu rate mari ale creșterii populației, cât și de țările cu rate mici ale creșterii populației. În anii '80, țările mai puțin dezvoltate cu populații care creșteau rapid investeau o parte mai mare din PIB, față de țările industrializate din America de Nord și Europa Occidentală, cu populații stabile sau cu o creștere mică a populației. Malaezia, de exemplu, cu o creștere rapidă a populației de 2,3% pe an aproximativ (comparativ cu o creștere de 1% în Statele Unite), a atins un nivel al investițiilor, în 1985, de 28% din PIB, comparativ cu 19% în SUA. În 1994, cu o populație care crește într-un ritm de 2 ori mai mare față de cel al SUA, Malaezia a dedicat 39% din PIB investițiilor, comparativ cu 16% investite în SUA.¹⁶³ Alte țări cu rate relativ mari ale creșterii populației au avut de asemenea rate înalte ale investițiilor, cum ar fi Tanzania, Lesotho și Costa Rica.

Motivul economic aici este direct: investiția voluntară depinde în primul rând de profitabilitatea așteptată – care este o funcție a eficienței utilizării resurselor –, nu de rata natalității. Științele economice arată că industriile și țările care acordă oportunități investitorilor, ca să câștige de pe urma utilizării eficiente a resurselor, vor atrage capital de investiție indiferent de rata creșterii populației sau de bogăția lor internă. Rata natalității este pur și simplu nerelevantă în aceste considerații. Alți economiști au observat de asemenea lipsa dovezilor potrivit cărora creșterea populației ar inhiba investițiile.¹⁶⁴

Astfel vorbesc dovezile statistice. Dar ce spun modelele teoretice, modelele computerizate? În cazul lor, rezultatele depind de *presupuneri* programate de calculele computerizate. Un model computerizat adesea citat de cei devotați controlului populației – faimosul model Coale-Hoover¹⁶⁵ – include presupuneri conform cărora creșterea economică depinde de rata investiției iar investițiile nu pot ține pasul cu creșterea populației. Dat fiind

¹⁶³ Banca Mondială, *World Development Report (Raport privind dezvoltarea mondială)*, 1996.

¹⁶⁴ Simon, *Economics of Population Growth*, cap.4,10; Julian L.Simon, *The Ultimate Resource* (Princeton Univ Press, 1981), cap.13; Eberstadt, „Population Control”, p.22-23.

¹⁶⁵ Ansley J.Coale și Edgar M.Hoover, *Population Growth and Economic Development in Low-Income Countries* (Princeton: Princeton University Press, 1958).

presupuneri înglobate în el, acesta demonstrează în mod necesar ca sporirea populației inhibă creșterea economică, neluându-se în calcul ca presupunerile sale nu sunt în concordanță cu faptele urmărite.

138 Mult-trambișatul model computerizat *Global 2000*, creat sub Administrația Carter, și-a atins previziunile sale sumbre, presupunând pur și simplu, fără a se baza pe fapte, că pământul își epuizează rapid resursele de bază. De ce trebuie să ne preocupe atât demult trecerea unui asemenea material prin computer? Utilizând presupuneri similare, prin programul *Chicken Little* s-a ajuns la aceleași concluzii. Dar computerele vrăjesc audiența modernă.

139 Pe de altă parte, modelul computerizat foarte sofisticat al lui Julian Simon este utilizat în mod adecvat. Acesta înglobează presupuneri rezonabile bazate pe fapte economice urmărite și demonstrează *beneficiile* pe termen lung ale creșterii populației, atât în țările în curs de dezvoltare, cât și în țările dezvoltate.¹⁶⁶ Acest model încorporează atât presupunerea că oamenii în surplus „diluează” stocul de capital (adică reduc proporția unelte: muncitori), după cum se presupune în modelul Coale-Hoover, dar, de asemenea, și fapte contradictorii urmărite, conform cărora populațiile mai numeroase procură și folosesc „infrastructura” economică cu o ușurință și o eficiență mai mare, iar numărul mai mare de muncitori generează mai rapid o rată a îmbunătățirii tehnologice datorită interacțiunii lor interactive. Pentru țările mai puțin dezvoltate, modelul lui Simon încorporează de asemenea fapte urmărite, conform cărora cererile unei populații mai numeroase stimulează investiția, oamenii consacră mai multe ore muncii, deoarece mărimea familiei crește, iar munca trece din agricultură spre industrie, pe măsura creșterii dezvoltării.

140 Rezumând ceea ce economiștii cunosc despre relația dintre creșterea populației și creșterea economică, Mark Perlman de la Universitatea din Pittsburgh a declarat fără ocolișuri, în 1975: „Dacă utilizăm programe anti-nataliste, facem asta din alte motive decât cele oferite pur și simplu de ceea ce noi, ca economiști, *cunoaștem*”.¹⁶⁷

În articolul în care face o trecere în revistă a istoriei poziției anti-nataliste, Perlman a subliniat că Malthus însuși s-a distanțat în mod semnificativ de opinia sa inițială despre efectele proaste ale creșterii populației. Ca să-l cităm pe Perlman, „pe scurt, Malthus a fost la sfârșitul vieții sale un soi de

¹⁶⁶ Simon, *Economics of Population Growth*, cap. 6 și 13.

¹⁶⁷ Mark Perlman, „Some Economic Growth Problems and the Part of Population Policy Plays”, *Quarterly Journal of Economics* 89, nr.2 (mai 1975):247-256.

malthusianist dubios”.¹⁶⁸ (Într-o revistă despre cercetările demografice recente, Perlman și-a reiterat poziția sa inițială).¹⁶⁹

Cunoscutul economist în problema dezvoltării P.T. Bauer a criticat aspru punctul de vedere conform căruia creșterea populației împiedică creșterea economică. Concluzionând că „sporirea rapidă a populației nu a constituit un obstacol pentru progresul economic susținut, nici în țările lumii a treia, nici în vest”,¹⁷⁰ el și-a documentat concluzia pe o mulțime de studii de caz și date statistice din toate țările.

În 1960, distinsul economist Simon Kuznets, a subliniat avantajele creșterii populației pentru dezvoltarea economică într-o analiză complexă. El a evidențiat că un număr mai mare de oameni înseamnă un număr mai mare de oameni talentați și capabili care, interacționând unul cu altul, descoperă și răspândesc îmbunătățirile din tehnologie.¹⁷¹

Alți economiști au criticat ideea că sporirea populației ar împiedica creșterea economică. Easterlin de la Universitatea din Pennsylvania scrie: „Există puține dovezi ale oricărei legături importante, pozitive sau negative, între ratele creșterii populației și a venitului.”¹⁷² Fred R.Glahe de la Universitatea din Colorado, comentând asupra dovezilor că țările dezvoltate cu cele mai mari rate de creștere a populației au atins cea mai înaltă creștere economică, a declarat: „Ar trebui să se sublinieze că nu există nici o lege de diminuare a veniturilor în legătură cu tehnologia.”¹⁷³ Julian Simon și Karl Zinsmeister au repetat, în 1995:

Studiile care compară ratele creșterii populației cu ratele creșterii economice... au arătat că venitul pe cap de locuitor crește la fel de repede sau mai repede în țările mai puțin dezvoltate, precum și în țările dezvoltate, în ciuda

¹⁶⁸ Ibid., p.249.

¹⁶⁹ Mark Perlman, „Population and Economic Change in Developing Countries: A Review Article”, *The Journal of Economic Literature* 19, nr.1 (martie 1981): 74-82.

¹⁷⁰ P.T.Bauer, *Equality, the Third World, and Economic Delusion* (Cambridge, Mass.: Harvard Univ. Press, 1981), p.43. Vezi întregul cap.3 în „The Population Explosion: Myths and Realities”.

¹⁷¹ Simon Kuznets, „Population Change and Aggregation Output”, în *Demographic and Economic Change in Developing Countries: A Conference of the Universities* (Princeton: Princeton Univ. Press pentru Biroul Național al Cercetării Economice, 1960, p.324-340.

¹⁷² Richard A. Easterlin, „Population”, în Neil W.Chamberlain, ed, *Contemporary Economic Issues* (Homewood, Ill.: Richard D.Irwin, 1973), p.337-347.

¹⁷³ Fred R.Glahe și Dwight R.Lee, *Microeconomics: Theory and Applications* (New York: Hartcourt Brace Jovanovich, 1981), p.189.

faptului că populația a crescut mai repede în țările mai puțin dezvoltate.¹⁷⁴

Aceștia mai observau:

Cititorul... ar putea să se întrebe dacă *densitatea* populației ar putea fi mai importantă decât creșterea populației... datele arată că densitatea mai mare a populației este în general asociată cu rezultate economice mai bune, nu mai proaste.¹⁷⁵

Aceștia și alți economiști au explicat cum stau lucrurile referitor la presupunerile și învățăturile celor care susțin existența unei explozii demografice: creșterea populației permite procurarea mai ușoară a infrastructurii, precum și utilizarea mai eficientă a infrastructurii economice – transportul modern și sistemele comunicaționale, educația, electrificarea, irigarea și sistemele de gestionare a deșeurilor. Creșterea populației încurajează investițiile agricole – asanarea și irigarea pământurilor, construirea de grajduri și garduri, îmbunătățirea alimentării cu apă. Creșterea populației crește volumul pieței, încurajând producătorii să se specializeze și să utilizeze metode de economisire a producției la scară largă. Creșterea populației încurajează guvernele, precum și părinții, filantropii, plătitorii de impozite, să acorde mai multe resurse educației. Dacă sunt direcționate cu înțelepciune, aceste eforturi pot duce la nivele înalte de competență a forței de muncă. Populațiile mari nu numai că sunt generatoare de mai multe idei, ci și de mai multe *schimburi*, îmbunătățiri ale ideilor între oameni într-o proporție care este mai mult necesară decât proporțională numărului suplimentar de oameni. (De exemplu, dacă o persoană se alătură unui cuplu existent, numărul posibil de schimburi nu crește cu o treime, ci se triplează.) Unul dintre avantajele orașelor, precum și a marilor universități, este faptul că acestea stimulează creativitatea și generează creativitate.

Dovezile și argumentele conform cărora creșterea populației nu duce la epuizarea resurselor, foamete și catastrofe ecologice n-au reușit să-i convingă pe adepții convinși ai exploziei demografice. Aceștia au, la urma urmei, alte rațiuni pentru temerile lor de dezastre. O altă temă recurentă a scenariilor apocaliptice este, conform unei declarații emisă de Departamentul

¹⁷⁴ Julian Simon și Karl Zinsmeister, „Population Growth and Progress”, în Michael Cromartie, ed., *The 9 Lives of Population Control* (Grand Rapids, Mich.: William B. Eerdmans, 1995), p.68.

¹⁷⁵ *Ibid.*

de Stat al SUA: sporirea populației crește mărimea „grupurilor de vârstă volatile din punct de vedere politic, oamenii de 15-24 de ani”,¹⁷⁶ care contribuie la revoltele politice. Ambasadorul Elliot Benedict, coordonator al Afacerilor privind Populația de la Departamentul de Stat, a explicat îngrijorarea Comisiei de relații externe a Senatului, în 1980:

Creșterea rapidă a populației... creează o mare proporție de tineret în rândul populației. Experiența recentă din Iran și din alte țări arată că acest grup de oameni tineri – frecvent șomeri și adunat la periferiile marilor orașe – este în particular susceptibil la extremism, terorism și violență, comportamente prin care își descarcă frustrările.¹⁷⁷

Ambasadorul a continuat să enumere o listă întreagă de țări de importanță strategică și economică pentru SUA, unde, pretindea el, creșterea populației încuraja „instabilitatea politică”. Lista includea Turcia, Egipt, Iran, Pakistan, Indonesia, Mexico, Venezuela, Nigeria, Bolivia, Brazilia, Maroc, Filipine, Zimbabwe și Tailanda – țări de o importanță specială pentru Statele Unite, din cauza „poziției strategice, a furnizării de sprijin sau baze militare, a furnizării de petrol sau a altor materii prime importante”.¹⁷⁸ În timp ce recunoștea că este „difícil să fii precis din punct de vedere analitic în evidențierea cauzelor exacte ale unui declin istoric în ordine națională sau internațională”, el totuși a insistat că „presiunile demografice fără precedent” erau de o importanță majoră.¹⁷⁹

Nici un rezultat al cercetărilor științifice nu sprijină convingerile lui Benedict. Este pur și simplu o altă *presupunere* neverificată din multitudinea celor care se bazează pe recomandarea controlului populației pentru susținerea cauzei. S-ar putea, desigur, ca ambasadorul Benedict să aibă dreptate, că tinerii tind să aibă vederi mai revoluționare, iar birocrațiile care doresc să stea la putere e posibil să fie interesate de încurajarea îmbătrânirii populației prin scăderea ratelor natalității. Așa cum birocrațiile de stat își sporesc puterea, în această eră a creșterii puterii guvernamentale, am putea fi martorii unei manipulări din ce în ce mai mari a populației, așa încât să se asigure o populație mai îmbătrânită și mai docilă. Totuși, lăsând la o parte

¹⁷⁶ Departamentul de Stat al SUA, Biroul Afacerilor Publice, „World Population Problem”, *Gist*, aprilie 1978.

¹⁷⁷ Richard Elliot Benedict, Declarație în fața Comisiei de relații externe a Senatului SUA, 29 aprilie 1980, republicat în *Department of State Bulletin* 80, nr. 2042 (septembrie 1980): 58.

¹⁷⁸ *Ibid.*

¹⁷⁹ *Ibid.*

implicațiile de natură etică și bunăstarea socială, și vorbind doar de propriul interes al birocrăției conducătoare, riscurile sunt evidente. Asemenea politică ar stârni un antagonism profund printre cei aflați „pe lista neagră”, în special dacă sunt cetățeni din țările care percep politica respectivă ca pe un instrument de intervenție exterioară în treburile lor naționale cele mai intime.

Războiul și mutilările din Africa și din oricare altă parte a lumii se consideră de obicei că apar din cauza „suprapopulării”, însă Africa are doar o cincime din densitatea populației Europei. În plus, are un potențial de creștere a producției alimentare neexploatat, care ar putea hrăni de două ori populația actuală a lumii.¹⁸⁰ Africa și-a transformat plugurile în săbii și i s-au dat încă multe alte săbii de către țările industriale, cu mari industrii de armament și interes în bogățiile naturale ale acestui continent. Guvernele africane au descurajat producția pașnică și comerțul între oamenii lor, și oricine ia arma în mână știe că poate câștiga o parte din fluxul de ajutoare străine care intră în țară.¹⁸¹

Chestiunea este apoi rezolvată în favoarea noțiunii economice de deficit mai degrabă decât în termeni de model al bărcii de salvare la limite absolute, ca cel mai corect model. În timp ce resursele sunt întotdeauna mai puține față de cerințele impuse de oameni, nu există nici un indiciu de existență a unor limite absolute iminente. Limitele sunt atât de departe de nivelele noastre de utilizare a resurselor așa încât sunt aproape invizibile și de fapt chiar se reduc după cum arată noi cunoștințe. În mod ironic, totuși, percepția deficitului economic poate crește o dată cu creșterea bogăției și venitului. Nu există dovezi reale că ratele mai lente ale creșterii populației încurajează creșterea economică sau bunăstarea economică. Ea poate, desigur, fi în interesul birocrăției conducătoare de a scăpa de acei oameni pe care îi consideră deranjați. Iar această politică poate promova cu greu bunăstarea generală și ar fi foarte costisitoare, chiar și pentru elita conducătoare.

Pe scurt, evenimentele ne-au arătat că Ehrlich, McNamara, Birdsall și Benedick nu au avut dreptate. Și, prin urmare, succesorii acestora au schimbat termenii dezbaterii. Scopul lor nu mai este dezvoltarea economică, ci „dezvoltarea durabilă”, orice ar însemna această sintagmă.

În Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare se recunoaște că

¹⁸⁰ Revelle, „World Supply”.

¹⁸¹ Jacqueline R.Kasun, „Does Overpopulation Cause War? An Economist's View”, 1995 Symposium, The William Edgar Borah Outlawry of War Foundation, Univ. din Idaho, 12-13 aprilie, 1995.

Statisticile dezvoltării umane... sunt neprevăzute, țările în curs de dezvoltare au un ritm de creștere de 3 ori mai rapid de cum aveau țările industrializate acum un secol. Creșterea așteptării de viață, scăderea mortalității infantile, creșterea cunoștințelor educaționale și nutriția mult îmbunătățită sunt câțiva dintre indicatorii stimulativi.¹⁸²

Cu toate acestea, „reducerea creșterii populației” este unul din „obiectivele noastre cheie”, împreună cu „drepturile omului... protecția mediului... [și] integrarea socială”.¹⁸³ Observați că „reducerea creșterii populației” nu mai este demult un mijloc al unui scop, ci un scop în sine, un bine suprem pentru omenire. Planificatorii sociali nu mai trebuie să-și justifice programele lor pentru controlul populației. Ei pot merge înainte fiind absolut siguri că „fac bine”.

În noua paradigmă, „dezvoltarea durabilă” reprezintă elementul esențial în atingerea tuturor scopurilor omenirii:

...dezvoltarea umană durabilă... dă prioritate reducerii sărăciei, susținerii locurilor de muncă productive, integrării sociale și regenerării mediului. Ea aduce numărul populației în echilibru cu capacitățile societăților de a se dezvolta și cu capacitățile naturii.¹⁸⁴

Încă o dată (iar și iar în toate rapoartele UNDP), vedem accentul pus pe reducerea fertilității.

În ciuda progresului recunoscut și în fața tuturor dovezilor contrarii, „baza resurselor pentru agricultura durabilă se erodează”,¹⁸⁵ „combustibilul mineral amenință stabilitatea climaterică”,¹⁸⁶ iar „distrugerea pădurilor globului și pierderea bogăției și diversității biologice continuă neîncetat”.¹⁸⁷ Prin urmare, așa cum ziua vine după noapte, e clar că și „Națiunile Unite trebuie să se întărească substanțial”, să-și întărească puterea și baza proprie de impozitare.¹⁸⁸ Astfel birocrăția Națiunilor Unite, care uită de toate, dar nu și de propria sa agendă dinainte stabilită, este pregătită pentru sarcini viitoare.

¹⁸² James Gustave Speth, cuvânt înainte la Programul de Dezvoltare al ONU, *Raport privind Dezvoltarea Populației 1994* (New York: Oxford Univ. Press), p.iii.

¹⁸³ *Ibid.*

¹⁸⁴ *Ibid.*, p.4

¹⁸⁵ *Ibid.*, p.2

¹⁸⁶ *Ibid.*

¹⁸⁷ *Ibid.*

¹⁸⁸ *Ibid.*, p.iii, 3, 6, 10-11, 69-89.

CAPITOLUL III

**PLANIFICARE *VERSUS* PIAȚĂ ÎN
PROBLEMA CONTROLULUI POPULAȚIEI**

Faptele care se evidențiază referitor la populația lumii de astăzi sunt: populația devine mai urbanizată, crește mult mai lent decât acum un deceniu și ceva în urmă. Cât de numeroasă este populația comparativ cu un secol sau cu un mileniu în urmă se poate doar presupune, din moment ce nu există date certe disponibile. Cele mai bune date estimative se concentrează pe țările industrializate și dezvoltate, care dețin aproximativ o pătrime din populația globului. Date fiind acestea, creșterea zero a populației este aproape sau se apropie rapid.

În lumea mai puțin dezvoltată, populația crește, dar, probabil, mai puțin rapid decât odinioară. Deși ratele natalității au scăzut, reducerea marilor maladii a dus la rate mai mici ale deceselor față de ratele natalității. Estimările privind mărimea, distribuția și ratele creșterii populației lumii sunt date în Tabelul 3-1. În tabel se arată că Africa este unicul continent pe care ratele creșterii populației nu au scăzut în perioada 1965 și 1995. Totuși, estimările populației pentru Africa sunt departe de a fi exacte. În 1991, de exemplu, cel mai minuțios recensământ realizat vreodată în Nigeria a descoperit că această țară avea sub 90 de milioane de oameni, comparativ cu cifra de 122 milioane de oameni, estimată de „experții”¹ în populație din Occident. Tabelul 3-2 (pag. 82) arată scăderile dramatice ale fertilității în întreaga lume.

Declinul ratei mortalității din întreaga lume arată că oamenii trăiesc mai mult și sunt mai sănătoși. După cum vedem în Tabelul 3-3 (pag. 83), producția au crescut remarcabil, mai rapid decât populația, începând cu 1965, așa încât nivelul salariului mediu la nivel mondial a crescut semnificativ. Tabelul 3-3 arată că venitul pe cap de locuitor a crescut mai rapid în țările în curs de dezvoltare în general, din 1965, iar din 1985, venitul pe cap de locuitor a crescut cel mai rapid în economiile cu venituri mici și medii din Asia. Economiiile cu venituri mari au crescut mai încet. Declinul economic a apărut în Africa subsahariană și în economiile fostelor state comuniste, unde populația scade.

¹ Biroul de Referință pentru Populație, *Population Today*, mai 1992, p.10

Economiștii și alți oameni de știință din domeniul socialului sunt interesați de determinanții creșterii populației pe termen lung. Ultimul capitol a examinat întrebarea dacă mărimea populației amenință creșterea economiei, așa cum arăta Malthus (mai ales la începutul carierei sale), și cum se temeau și alții. Răspunsul era că limitele capacității resurselor au depășit atât de mult nivelele utilizării din prezent, încât abia pot fi percepute. Dar, în teorie cel puțin, ratele înalte ale creșterii populației pot crește numărul absolut într-o cantitate mare într-un timp relativ scurt. Care, deci, sunt determinanții acestor creșteri și care este probabilitatea că ei vor depăși capacitatea globului de a susține populația?

Tabel 3-1
Estimările populației și ratele creșterii populației
în lume și în anumite țări și regiuni

	Estimările populației		Rata anuală estimată a creșterii populației		
	1985 (milioane)	1998 (milioane)	1965-1970	1990-1995	1998
În lume	5,687	5,901	2.04	1.48	1.33
America de Nord	297	305	1.06	1.01	...
Statele Unite	267	...	1.01	1.00	...
Europa	728	729	0.66	0.16	...
Europa Occidentală	181	...	0.63	0.56	...
Franța	58	...	0.81	0.48	...
Germania	82	...	0.44	0.55	...
Europa de Nord	93	...	0.56	0.19	...
Regatul Unit al Marii Britanii	58	...	0.47	0.18	...
Europa de Est	311	...	0.68	-0.02	...
Federația Rusă	148	...	0.57	0.02	...
Europa de Sud	143	...	0.72	0.04	...
Asia	3,438	3,585	2.44	1.53	...
India	929	...	2.28	1.76	...
R.P.China	1,220	...	2.61	1.09	...
Japonia	125	...	1.07	0.25	...
Africa	719	720	2.56	2.68	...
America Latină și					
țările din Caraibe	477	524	2.58	1.70	...

Sursa: Națiunile Unite, *World Population Prospects: 1996 Revision*, 24 octombrie 1996; Națiunile Unite, *1998 Revision World Population Estimates and Projections*, popin.org/pop 1998.

Economiștii, dar și alți specialiști, au avansat un număr de teorii care să explice diferite rate ale creșterii populației, care au apărut în diverse regiuni, în diferite perioade. Dar reflectă oare aceste teorii și statisticile din anii trecuți un comportament armonios social și rațional al oamenilor? Acționează familiile în mod sensibil, ajustându-și creșterea copiilor la resursele disponibile? Și aceste decizii personale armonizează ele oare cu bunul tuturor? Sau familiile, după cum acuză alarmiștii creșterii populației, merg în mod egoist „prea departe”, în ceea ce privește reproducerea?

Multe studii din diverse perioade și diferite locuri din lume au descoperit că familiile, atât din țările dezvoltate, cât și din țările în curs de dezvoltare își limitează procrearea în conformitate cu bunăstarea și veniturile lor. Tipic pentru literatura de acest tip este un pasaj din sumarul unui articol despre alegerea mărimii familiei în Africa:

Majoritatea respondenților au subliniat povara financiară a creșterii unui mare număr de copii, în special a educării lor, ca motiv al limitării mărimii familiei.²

Tabel 3-2
Numărul mediu al copiilor pe femeie
În lume și în diverse regiuni ale lumii, 1960-1965 și 1998

	1960-1965	1998
În lume	4.95	2.7
În Africa	6.76	5.1
Asia	5.62	2.6
America Latină și Caraibe	5.97	2.7

Sursa: Națiunile Unite, *World Population Prospects: The 1996 Revision și Revision of the World Population Estimates and Projections*, 1998.

² John C. Caldwell și Pat Caldwell, „The Achieved Small Family: Early Fertility Transition in an African City”, *Studies in Family Planning* 9, nr.1 (ianuarie 1978): 1.

Într-un studiu al Indiei rurale, Djurfeldt și Lindberg au descoperit că

Mărimea familiei este mai puțin un rezultat al pornirilor oarbe sexuale, cum consideră majoritatea neomalthusienilor și mai mult un rezultat al planificării și previziunilor. Familiile Thaiyur sunt, de fapt, într-o mare măsură „planificate”... Sărăcii au mai puțini copii...”³

Un alt studiu al familiei din Africa a concluzionat că „marea majoritate a femeilor (87%) știau foarte precis dezavantajele economice ale unei familii mari, în special dificultatea de a plăti taxele școlare.”⁴

Tabelul 3-3

Rata anuală de creștere:

Produsul Intern Brut pe cap de locuitor, 1965-1997

	1965-1980	1980-1993	1985-1995	1996-1997
În lume	2.0	0.9	0.8	1.8
În toate țările dezvoltate	3.2	2.0
În economiile medii și mici			0.4	3.3
Africa Sub-sahariană			-1.1	1.2
Asia de Est și Pacific			7.2	5.6
Asia de Sud			2.9	2.9
Europa și Asia Centrală			-3.5	...
Orientul Mijlociu și Africa de Nord			-0.3	...
America Latină și Bazinul Mării Caraibe			0.3	2.7
Economiile cu venituri mari			1.9	2.2

Sursa: Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite,
Human Development Report, 1997; Banca Mondială,
World Development Report, ediția din 1997 și ediția din 1998/1999.

³ Goran Djurfeldt și Staffan Lindberg, „Family Planning in a Tamil Village”, în Lars Bondestam și Staffan Bergstrom, ed., *Poverty and Population Control* (Londra: Academic Press, 1980), p.108.

⁴ Thomas E.Dow Jr. și Linda H. Werner, „Family Size and Family Planning in Kenya: Continuity and Change in Metropolitan and Rural Attitudes”, *Studies in Family Planning* 12, nr.6-7 (iunie-iulie 1981): 273.

Un studiu făcut în zona rurală a Guatemalei a descoperit că atitudinile locale față de mărimea familiei erau „bazate pe motive economice...”⁵

Alte studii au descoperit aceeași limitare a mărimii familiei pentru a corespunde constrângerilor venitului și bunăstării în diverse perioade de timp și diferite locuri, cum ar fi localități rurale din Irlanda, sudul Italiei, Suedia sec. XVIII, Polinezia, Statele Unite, Africa tropicală și din alte părți ale lumii.⁶

În măsura în care familiile fac greșeli în legătură cu viitorul lor, nu există nici un motiv să presupunem că acestea duc întotdeauna la a avea „prea mulți” copii. Bunul simț și legea probabilității arată greșelile făcute la fel de partea celor cu „prea puțini” copii, dacă privim lucrurile retrospectiv.

Familiile au înțeles și au utilizat metode de reglare a natalității timp de mii de ani⁷, iar aceste metode tradiționale, precum și varietatea lor modernă, sunt utilizate pe larg astăzi în locuri îndepărtate cum ar fi India⁸, Pacificul de sud,⁹ America Latină¹⁰ și Africa¹¹. Un studiu efectuat de Națiunile Unite privind avortul și politicile pentru controlul natalității în toată lumea a arătat că o mare parte din femei cunoșteau foarte bine și utilizau metodele „tradiționale” de limitare a nașterilor.¹²

Simplul motiv pentru care oamenii din țările mai puțin dezvoltate au familii mai mari decât oamenii din țările cele mai dezvoltate ale lumii este că oamenii din țările sărace și-i doresc din motive sociale și economice

⁵ Jane T. Bertrand *et al.*, „Ethnic Differences in Family Planning Acceptance in Rural Guatemala”, *Studies in Family Planning* 10, nr. 8-9 (august-septembrie 1979): 243.

⁶ Julian L.Simon, *The Economics of Population Growth* (Princeton: Princeton University Press, 1977), cap.14; Julian L.Simon, *The Ultimate Resource 2* (Princeton N.J.: Princeton Univ.Press, 1996), p.342-356.

⁷ John T.Noonan, Jr., *Contraception: A History of Its Treatment by the Catholic Theologians and Canonists* (Cambridge, Mas.: Harvard Univ.Press, 1965), p.9-29, 200-231, 387-394.

⁸ Djurfeldt și Lindberg, „Family Planning”, p.107.

⁹ David Lucas and Helen Ware, „Fertility and Family Planning in the South Pacific”, *Studies in Family Planning* 12, nr.8-9 (august-septembrie 1981): 303-315.

¹⁰ Michele Goldzieber Shedlin și Paula E. Hollerbach, „Modern and Traditional Fertility Regulation in a Mexican Community: The Process of Decision Making”, *Studies in Family Planning* 12, nr.6-7 (iunie-iulie 1981): 278-296.

¹¹ Eugene Weiss și A.A.Udo, „The Calabar Rural Maternal and Child Health/Family Planning Project”, *Studies in Family Planning* 12, nr.2 (februarie 1981): 47-57.

¹² Divizia ONU pentru Populație, *Abortion Policies: A Global Review* (New York: Națiunile Unite, 1995).

excelente. Un studiu efectuat în localitățile rurale din Bangladesh a arătat că 82% din femei sperau să aibă o familie de 5-7 copii.¹³ În momentul în care acest studiu a fost publicat, o femeie din Bangladesh avea 7 copii pe perioada fertilă; de atunci numărul copiilor a scăzut la 3,4.¹⁴ Printre femeile participante într-un studiu nigerian, mai mult de 3/4 își doreau cel puțin 6 copii.¹⁵ În momentul efectuării aceluși studiu, femeia nigeriană naștea 6 copii în perioada fertilă; numărul era același în perioada 1990-1995.¹⁶ Problema majoră de fertilitate a unui număr foarte mare de oameni din țările mai puțin dezvoltate, cel puțin în trecut, era că ei nu aveau *atât de mulți* copii pe cât și-ar fi dorit.¹⁷

Nu există nici o dovadă sănătoasă că oamenii, indiferent de țara în care locuiesc, ar avea semnificativ mai mulți copii decât doresc. Studiile mediatizate pe larg privind nașterile „nedorite” sunt eronate deoarece acestea nu deosebesc între termenii „nedorit” și „neplanificat”. Majoritatea nașterilor sunt probabil neplanificate.¹⁸ Chiar dacă timpul exact al nașterilor nu poate fi ușor administrat, mărimea familiei poate fi gestionată, iar dovezile arată că familiile din toate țările nu au mai mulți copii decât și-i doresc.¹⁹ S-a vorbit mult despre „necesarul neatins” pentru controlul nașterilor, dar din țările mai puțin dezvoltate ne vin știri că prezervativele în

¹³ Nilufer R.Ahmed, „Family Size and Sex Preferences among Women in Rural Bangladesh”, *Studies in Family Planning* 12, nr.3 (martie 1981): 100-109.

¹⁴ Departamentul Națiunilor Unite pentru Informații Economice și Sociale și Analiza Politicilor, Divizia de Populație, *World Population Prospects: The 1996 Revision* (New York: United Nations, 1996).

¹⁵ Weiss și Udo, „Calabar”.

¹⁶ Națiunile Unite, *World Population Prospect: The 1996 Revision*.

¹⁷ Joseph A. McFalls, Jr., „Frustrated Fertility: A Population Paradox”, *Population Bulletin* 34, nr.2 (mai 1979); Anne Bamisaiye *et al.*, „Developing a Clinic Strategy Appropriate to Community Family Planning Needs and Practices: An Experience in Lagos, Nigeria”, *Studies in Family Planning* 9, nr.2-3 (februarie-martie 1978): 47.

¹⁸ Pentru discutarea acestor probleme, vezi J.Kasun, „Adolescent Pregnancy in the United States: An Evaluation of Recent Federal Action”, în Stephen J. Bahr, ed., *Economics and the Family* (Lexington Books, 1980), p.132; James Ford, M.D., mărturie depusă în fața Comisiei de Muncă și Resurse Umane a Senatului american, 31 martie 1981, pct.2, p.5.

¹⁹ Elise F.Jones *et al.*, „Contraceptive Efficacy: The Significance of Method and Motivation”, *Studies in Family Planning* 11, nr.2 (februarie 1980): 39-50; N.K.Nair și L.P.Chow, „Fertility Intentions and Behaviour: Some Findings from Taiwan”, *Studies in Family Planning* 11, nr.7-8 (iulie-august 1980): 255-263.

exces și pilulele pentru controlul nașterilor umplu depozitele, iar femeile merg la lucrătorii din domeniu și-i roagă să le îndepărteze implanturile și dispozitivele intrauterine (DIU).²⁰

Dorința noastră reală de a crede în „problema suprapopulației” poate fi dovada impresiei că prea mulți copii pot produce sărăcie. De aici cădem într-o eroare de logică după care presupunem că oamenii săraci trebuie că au prea mulți copii. Dar acest lucru nu este neapărat adevărat. Chiar dacă prea mulți copii pot duce la sărăcie, sărăcia poate avea și multe alte cauze. Nu există nici o dovadă că sărăcia este de obicei rezultatul a prea mulți copii. După cum știm din logica elementară, faptul că *a* presupune *b* nu înseamnă în mod necesar că *b* presupune *a*. Profunzimea cu care oamenii percep posibilele pericole sugerează că nu aceasta este amenințarea reală. Amenințarea reală vine în mare parte din pericolele care nu sunt percepute și controlate.

Se știe deja că sporirea populației tinde să încetinească, pe măsură ce se dezvoltă economia modernă. În stadiul final de dezvoltare, totuși, creșterea populației se poate accelera, deoarece creșterea venitului și siguranței fac mai ușoară supraviețuirea copiilor.²¹ Dar pe măsură ce procesul continuă, nivelele mai mari ale venitului familiei înseamnă nivele mai mari de educație a femeilor. Nivelul mai mare de educație al femeii, la rândul său, ar putea însemna câștiguri mai mari pentru femei și pierderi mai mari în zona câștigurilor familiei, deoarece femeia părăsește locul de muncă bine plătit pentru a naște și crește copii. Așa se întâmplă că, în societatea urbană industrializată, copiii devin în mod progresiv mai costisitori.²²

Dacă copiii sunt iubiți în toate societățile, cum și sunt de fapt, circumstanțele economice din jurul lor variază foarte mult. În societățile în care copiii încep să lucreze la o vârstă foarte fragedă, în care mamele lor nu lucrează decât acasă, și în care copiii nu primesc o educație îndelungată și costisitoare, familiile mari costă relativ puțin. Iar familiile mari chiar se adaugă bogăției întregului. Economii de scară, familiare destul cu industria,

²⁰ „Pills for Godown”, *The Bangladesh Observer*, 2 decembrie 1996; Population Research Institute, *Review*, martie-aprilie 1997, p.4-6; Ubinig et al., *Declaration of People's Perspectives on „Population” Symposium*, Comilla, Bangladesh, 12-15 decembrie 1993.

²¹ Simon, *Economics of Population Growth*, p.362-363.

²² *Ibid.*, p. 351; Mark Perlman, *Population and Economic Change in Developing Countries: „A Review Article”*, *The Journal of Economic Literature* 19, nr. 1 (martie 1981): 74-82.

apelează de asemenea la familii. Și, în absența sistemelor publice de asigurare socială, un număr mai mare de copii pot avea grijă de părinții lor în vârstă cu un sacrificiu individual mai mic.

Dar într-o societate industrială dezvoltată, urbanizată, toate aceste lucruri se schimbă. Copiii nu lucrează, ei au nevoie de o educație îndelungată și costisitoare. Creșterea și educarea lor înseamnă mari pierderi de câștiguri pentru mamele lor, iar venitul din pensie depinde de câștigurile părinților, nu de copiii lor. Costul copiilor crește disproporțional cu creșterea venitului pe care îl aduce dezvoltarea, iar mărimea medie a familiei scade. Nesurprinzător, în țările industrializate, ratele creșterii populației sunt sub nivelele de înlocuire, iar populația scade în câteva asemenea țări.²³

Pe scurt, este clar că există constrângeri privind creșterea populației și că familiile răspund rațional la aceste constrângeri. Dar alte două întrebări apar de aici: nu cumva creșterile inițiale ale venitului stimulează o creștere prea mare a populației înainte să înceapă să funcționeze constrângerile? Și, e adevărat că familiile transferă suficient din costurile copiilor lor societății, încât să aibă mai mulți copii decât ar „trebui”?

Ca răspuns, să ne amintim că producția a depășit formidabil creșterea populației în perioada în care aceste date au devenit disponibile, chiar în regiunile în care populația a crescut cel mai rapid. În perioada 1960-1982, printre cele 106 țări enumerate de către Banca Mondială, au existat doar 12 în care creșterea populației a depășit creșterea producției. Două dintre acestea – Kuweit-ul și Emiratele Arabe Unite, bogate în petrol – aveau cele mai mari venituri pe cap de locuitor din lume. Celelalte 10 trecuseră printr-o distrugere gravă a vieții economice – conflictele civile și/sau externe – din acea perioadă. În 1997, Banca Mondială a publicat cifre care arătau că, în perioada 1985-1995, majoritatea țărilor aveau din nou o creștere a producției pe cap de locuitor. Excepțiile le constituiau tot țările aflate în război. De asemenea, așa-numitele economii „de tranziție” din fostul bloc sovietic erau în declin, cu excepția Poloniei, care avea o creștere economică pozitivă. În majoritatea altor țări, creșterea economică prevala.²⁴ Datele pentru ultimele trei decenii și jumătate, deci, nu sprijină ideea că oamenii ar fi adus pe lume „prea mulți” copii în raport cu abilitatea lor de a-i crește.

²³ Națiunile Unite, *World Development Report*, 1997.

²⁴ Banca Mondială, *World Development Report*, 1997.

Aruncând o privire la „costurile externe” ale creșterii copiilor, acestea sunt cele mai importante pentru economiile cu nivele înalte de îngrijire a sănătății publice „gratuită”, educație „gratuită” și alte servicii publice oferite. Puține asemenea servicii sunt oferite în țările mai puțin dezvoltate, unde ratele creșterii populației sunt cele mai înalte. Nivele înalte ale acestor servicii sunt caracteristice țărilor bogate, unde ratele populației sunt în general sub nivelul de înlocuire. Cu alte cuvinte, nu există oportunitatea de a transfera o parte din costurile copiilor pentru a încuraja creșterea de copii în țările mai puțin dezvoltate. Și atunci când este disponibilă în țările dezvoltate, aceasta nu compensează costul mare al copiilor pe familie.

De reținut, de asemenea, că așa-numitele servicii „gratuite” pentru copii sunt plătite din impozite. Din moment ce agențiile publice au un stimulent, în propriul lor interes, de a oferi mai multe servicii la un cost mai mare decât consumatorii pot să le cumpere, serviciile „gratuite” reduc venitul real al familiei și abilitatea ei de a susține copiii, precum și tendința de a-i avea. Cetățenii unor țări ca Suedia – unde nu mai puțin decât jumătate din PIB (și o proporție și mai mare din venitul familiei) merge la stat pentru pensii substanțiale de vârstă și handicap, ajutoare de șomaj, alocații de îngrijire a copilului, concedii de familie, îngrijire medicală, educație și așa mai departe – evident că au o capacitate sau stimulente mai mici pentru asemenea protecție pentru ei înșiși. Contribuțiile obligatorii a angajatorilor la aceste programe cresc costurile angajării muncitorilor și duc la șomaj. Iar cheltuielile birocratice de transferare a fondurilor de la familii către guvern și înapoi către familii reduc sumele disponibile pentru servicii.²⁵ Nu este surprinzător, deci, că Suedia este singura țară cu venit mare din Occident, unde producția pe cap de locuitor de fapt a scăzut în perioada 1985-1995, conform cifrelor Băncii Mondiale. Într-un cuvânt, serviciile publice „gratuite”, departe de a transfera societății o parte din costurile copiilor care nu produc, de fapt transferă către familii o parte din costurile birocrățiilor care nu produc.

Mai departe, dacă copiii impun „costuri externe” societății, ei extind de asemenea beneficiile externe. Fiecare copil născut nu numai că va consuma servicii publice, cum ar fi educație, îngrijire medicală publică, apărare

²⁵ Assar Lindbeck, „Hazardous Welfare State Dynamics”, *The American Economic Review: Papers and Proceedings*, mai 1995, p.9-15.

militară, dar va contribui de asemenea la sprijinirea acestor servicii. În SUA, de exemplu, fiecare copil născut în 1996 se așteaptă să petreacă 47 de ani în câmpul muncii, să câștige cam 1 milion de dolari pe toată perioada vieții sale și să plătească statului impozite în valoare de peste 400.000 de dolari. Valoarea scontată netă, în 1996, a câștigurilor viitoare ale unui copil, peste și pe deasupra costului întreținerii sale, se ridică la aproape 100.000 de dolari.²⁶ Această sumă ar putea fi disponibilă pentru susținerea serviciilor publice și să sporească capitalul social. Datorită faptului că acei copii care s-au născut, au devenit adulți și au contribuit cu mult mai mult decât cheltuielile pentru ei, bunăstarea socială și venitul au crescut la fel de mult.

Prin urmare, nu reiese deloc că familiile ar fi motivate să aibă „prea mulți” copii deoarece ar exista capacitatea de a se transfera costurile reale ale creșterii lor societății. Dimpotrivă, din cauză că ajutoarele sociale mari create de copii nu ajung direct la familii, externalitățile ar putea influența adesea familiile să aibă mai puțini copii, în detrimentul societății.

Se pot aduce dovezi în susținerea argumentației că dacă populația nu depășește o anumită creștere economică, aceasta se întâmplă din cauza forței programelor internaționale pentru controlul populației din ultimele decenii. Programele au fost cu siguranță puternice și s-ar putea să fi redus fertilitatea. Dar nu se știe cu siguranță dacă efectul lor net a fost să reducă sau să crească venitul pe cap de locuitor în țările în care acestea au fost implementate. Deși creatorii de programe de ajutor din SUA, cum ar fi R.T.Ravenholt sunt siguri că „resursele împărțit la populație egal cu bunăstare” și reducerea populației va însemna întotdeauna și oriunde creșteri ale venitului pe cap de locuitor,²⁷ economiștii nu sunt siguri de aceasta. Mărirea populației determină nu numai numărul consumatorilor, dar de asemenea și numărul producătorilor și, prin urmare, modifică producția totală, „vârful” al proporției pe care planificatorii populației speră să-l îmbunătățească. Pe lângă această complexitate, rata creșterii populației afectează de asemenea ratele economiilor, investiției și a îmbunătățirii noilor tehnologii, din nou cu efecte complexe la vârful proporției. Și – o problemă pe larg ignorată – metodele energice pentru controlul populației pot afecta moravurile, cu consecințe la nivelul producției. Toate acestea

²⁶ Bazată pe câștigurile medii, așteptarea de viață medie și cheltuieli existențiale medii. Vezi discuțiile de la cap.6.

²⁷ *St. Louis Dispatch*, 22 aprilie 1977.

înseamnă că efectele recentelor metode energice de control al fertilității la o producție pe cap de locuitor nu pot fi cunoscute. Ceea ce este cunoscut, pe baza rațiunii și a observațiilor la nivel mondial, este faptul că familiile își ajustează procrearea la resursele lor.

Totuși, un alt argument este că în timp ce familiile își pot ajusta procrearea la resurse, ele nu au cum să prevadă luarea unor decizii bune. Este adevărat că nimeni nu poate face previziuni perfecte sau chiar foarte bune. Toate deciziile umane, fie că sunt luate în mod particular de indivizi, fie că sunt luate de planificatori profesioniști, implică un risc. Evenimentele reale sunt de obicei mai bune sau mai rele decât se așteaptă. Dar, atât în prezicerea viitorului, cât și în gestionarea prezentului, o familie are mai multe motive de a lua o decizie corectă decât planificatorii profesioniști, deoarece are de departe mai puține oportunități de a transfera costurile greșelilor sale unor terțe părți. Dacă deciziile luate de o familie se dovedesc a fi greșite, familia va suferi. Planificatorii, în schimb, nici nu utilizează propriile resurse, nici nu riscă pierderea propriilor resurse, ci pe cele ale altora.

Cum putem fi siguri că planificatorii au informații mai bune decât familiile despre viitor? Să presupunem că informații ar avea. Dar faptele trebuie să ducă undeva. Și, deoarece tot felul de planificatori, specialiști în prognoze, cititori în stele și profeți doresc să impresioneze publicul cu puterile lor, datele previziunilor lor sunt sumbre. Istoria cunoaște o invazie de epave care nu reprezintă nimic altceva decât prognoze economice sofisticate eronate. E de mirare că lumea mai ascultă așa ceva. Singurul motiv pe care-l are este că nu poate evita luarea deciziilor, este nevoită să încerce prognozarea viitorului necunoscut și trage cu ochiul la profetii autoprocamați.

George Gilder scrie despre datele sumbre ale prognozelor, făcute de experți:

În sec. al XV-lea, arcul lung - cu surse nelimitate de muniție, capacitate rapidă de acțiune (douăzeci de trageri pe minut) și distanța lungă de 200 de iarzi - era privit ca arma supremă. Intelectualii de frunte din sec. XVII își închipuiau că toate invențiile posibile erau în urma lor. În sec. XVIII, chiar Adam Smith însuși prevedea un eventual mers al capitalismului spre o stare staționară. Sismondi considera că dezvoltarea economică se încheiase în 1815, iar John

Stuart Mill presupunea să am atins linia de sus a dezvoltării economice în 1830. În 1834, Comisarul pentru Brevete al SUA credea că asaltul invențiilor ar putea „face presiuni asupra [unei perioade] când îmbunătățirile umane ar ajunge la un sfârșit.” Alvin Hansen și o mulțime de alți economiști preziceau o stagnare socialistă la fel ca și prospectul uman probabil de după cel de-al doilea război mondial. Chiar Thomas Edison credea că majoritatea invențiilor au fost realizate în totalitate în timpul vieții sale.²⁸

Și lista continuă. Să luăm în considerare câteva previziuni recente ale specialiștilor... În 1949, Conferința Științifică a Națiunilor Unite pentru Conservarea și Utilizarea Resurselor a estimat rezervele mondiale ale metalelor și combustibililor importanți. Cum sublinia Colin Clark, la ratele utilizării acestor resurse estimate, în anii '50 și '60, lumea trebuia să fi rămas fără plumb, crom, zinc și aramă până în 1975.²⁹ Nu numai că nimic din cele prezise nu s-a întâmplat, ci rezervele acestora au crescut enorm, în eluda ratelor fără precedent (și neprevăzute) de utilizare a lor. Motivul, desigur, este: companiile nu știu și nici nu au de unde ști despre localizarea tuturor bazinelor minerale. Ele explorează ceea ce este optim din punct de vedere economic, în vederea ratei lor de extragere, care înseamnă o rezervă de 10-30 de ani.

În 1968, cunoscutul biolog Paul Ehrlich prevestea: „În anii '70, omenirea va trece prin perioade de foamete – sute de milioane de oameni vor muri de foame.”³⁰ Nimic din toate acestea nu s-a întâmplat. În 1972, Dennis L. Meadows, în faimoasa sa carte *The Limits to Growth* („Limitele creșterii”), prezicea că, dacă tendințele de consum din acea perioadă continuau, rezervele de cupru, aur, plumb, petrol, argint, aramă, zinc și mercur se vor epuiza în următoarele două decenii.³¹ Acum, la peste 25 de ani de atunci, epuizarea este la fel de iminentă ca pe timpul când Meadows o prorocea.

De ce se sunt specialiștii atât de pesimiști în previziunile pe care le fac

²⁸ George Gilder, *Wealth and Poverty* (New York: Basic Books, 1981), p.256.

²⁹ Colin Clark, *Population Growth: The Advantages* (Santa Ana, Calif.: R.L.Sassone, 1972), p.8-9.

³⁰ Paul R.Ehrlich, *The Population Bomb* (New York: Ballantine Books, 1968), prolog.

³¹ Donella H.Medows, Dennis L.Medows et al., *The Limits to Growth: A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind* (New York: Universe Books, 1972), p.56-59.

asupra orice afară de viitorul propriilor lor politici? Gilder sugerează: „Deoarece ființele umane se epuizează și decad pe măsură ce cresc, ele sunt înclinate să creadă că și societățile se comportă la fel.”³² Dar el crede că problema merge și mai departe, ajungând până la o „profundă neînțelegere a situației umane”, cu riscurile și posibilitățile sale inerente.³³ Și cu siguranță orgoliul își joacă rolul aici. Este orgoliul convingerilor nestrămutate ale specialiștilor că ei dețin prognozele, înțelepciunea – și, prin urmare, dreptul – de a gestiona treburile celorlalți oameni.

A avea un copil înseamnă întotdeauna să accepți un risc – riscul unor dezastre viitoare neprevăzute. Faptul că venitul pe cap de locuitor, bunăstarea și asigurarea socială au crescut în ultimele decenii în toată lumea este o dovadă certă că familiile au mai multe drepturi în a accepta riscurile decât prevestitorii disperării, care clamează că ar împiedica aceste riscuri.

Și atunci ce putem spune despre acuzele aduse de oameni ca Robert S. McNamara, fost director al Băncii Mondiale, precum că sporirea populației, prin hrănirea copiilor, „seacă” resursele care ar putea fi investite „mai bine” în industrie?³⁴ Răspunsul este simplu – dl McNamara are preferințele sale, iar familiile lumii au acționat exact împotriva lor. Dl McNamara s-a apărat, susținând că nașterile „excesive” – copiii – din țările subdezvoltate blochează investițiile, acestea nemaiputând crea slujbe pentru prevenirea șomajului.³⁵ Dar așa cum arătăm în ultimul nostru capitol, planificatorii de stat ai familiei pur și simplu *presupun*, fără nici un fel de dovezi că ratele înalte ale nașterilor descurajează investiția. Țările cu rate înalte ale nașterilor, *de fapt*, chiar ating nivele la fel de mari ale economiilor și investițiilor, ca și țările cu rate scăzute ale nașterilor. Este totuși de asemenea un fapt că multe din economiile țărilor în curs de dezvoltare au nivele inacceptabil de înalte de șomaj. Acest lucru oferă o explicație destul de diferită de cea a dlui McNamara și a altor susținători ai controlului de stat al populației. Mulți economiști, specialiști în dezvoltare, consideră că strategiile sponsorizate de stat pentru dezvoltare creează ele însele șomaj, prin impozitarea agriculturii și subvenționarea dezvoltării industriale înalt automatizate și capital intensive, care necesită puțină mână

³² Gilder, *Wealth and Poverty*, p.256.

³³ *Ibid.*

³⁴ *Christian Science Monitor*, 5 iulie 1977, p. 20-21.

³⁵ *Ibid.*

de muncă.³⁶ Efectul acestor planuri, care au fost încurajate chiar de către Banca Mondială, sub tutela lui McNamara, a fost reducerea veniturilor relative din agricultură și creșterea celor din industria urbană, dar numai pentru puținii privilegiați și pe cheltuiala celor care rămân în agricultură. Rezultatul a fost etichetarea unor segmente relativ mari de populație ca fiind „un surplus” al economiei moderne. Următorul lor pas mic este să scape de acești oameni în „surplus”, adică să clameze „suprapopularea”.

Dacă McNamara ar fi avut dreptate în convingerea sa că șomajul provine din subinvestiții, echipamentele industriale ar fi fost folosite la maximum în țările subdezvoltate sau chiar supra folosite. Dar lucrurile nu stau așa. Echipamentele industriale în multe țări subdezvoltate sunt adesea folosite doar la o fracțiune din capacitatea lor, ceea ce sugerează prea multe investiții, chiar în exces, față de capacitățile economiei de a oferi alte intrări și piețe pentru produsele industriale.³⁷ Așa cum explică White, problema este următoarea:

Prețurile relative ale capitalului și mâinii de muncă sunt adesea necorespunzătoare valorii sociale reale: o largă varietate de politici guvernamentale a făcut capitalul ieftin în mod artificial în economiile în criză de capital, iar mâna de muncă a fost scumpită artificial în multe economii similare. Capitalul este ieftinit prin împrumuturi cu dobânzi mici subvenționate de stat, prin ratele de schimb preferențiale sau prin tarife scăzute pentru mijloacele de producție importate, prin perioadele scutite de impozite pentru noi investiții și deprecierea accelerată a mijloacelor de producție... Mâna de muncă din producția urbană a fost scumpită prin legislații ale salariului minim, prin bonusuri obligatorii pe lângă salarii, prin restricții pe posibilitatea de a concedia muncitorii și prin presiunile sindicatelor încurajate de guvern. Aceste prevederi de muncă sunt pe cale de a fi impuse în sectorul de stat, în firmele mari și în CMN [corporațiile multinaționale]... ele reprezintă un factor major de încurajare a șomajului urban. Salariile reale din mediul urban sunt adesea de două sau de trei ori mai mari decât cele din mediul rural.³⁸

³⁶ Vezi Derek T.Healey, „Development Policy: New Thinking about an Interpretation”, *Journal of Economic Literature* 10, nr.3 (septembrie 1972): 757-797.

³⁷ *Ibid.*; Lawrence J.White, „The Evidence on Appropriate Factor Proportions for Manufacturing in Less Developed Countries: A Survey”, *Economic Development and Cultural Change* 27, nr.1 (octombrie 1978): 27-59.

³⁸ White, „Factor Proportions”, p.47-48.

Analiza lui White aruncă lumină nu numai asupra șomajului mare, ci și asupra migrării mult-criticate spre zonele urbane, în țările mai puțin dezvoltate. Problemele există, însă ele au fost create nu de suprapopulare sau de lipsa de capital, ci de către înseși politicile planificatorilor dezvoltării.

Pe lângă prețurile neadecvate ale capitalului și forței de muncă, White învinuiește și „tendința puternică a antreprenorilor și în special a inginerilor de a gândi în termenii ideali ai tehnologiei mecanizate a țărilor dezvoltate”, „confuzia dintre productivitatea și eficiența forței calificate de muncă” și „proiectele publice capital-intensive și prost concepute”. Toate duc la investiții excesive, mecanizare și subutilizare a forței de muncă.³⁹ Aceste probleme, observă White, devin treptat mai severe ori de câte ori cei care iau decizii au posibilitatea să scape de constrângerile impuse de competiția pieței libere.⁴⁰

Greșelile economice ale planificatorilor dezvoltării includ erori de la cele stupide, până la greșeli tragice. Corpul Păcii din SUA a băgat bani în producția de iepuri din Filipine, unde carnea acestui animal este considerată murdară, iar iepurii s-au înmulțit îngrijorător.⁴¹ În timpul programului Marele Pas Înainte din China, planificatorii chinezi din domeniul dezvoltării obligau oamenii să construiască proiecte de irigație și abordau noi metode de cultivare, care deteriorau calitatea pământului. Ei au forțat o folosire nerațională a resurselor industriale, care a frânat o mare parte a capacității lor industriale și a supraexploatat restul.⁴² Rezultatul acestui dezastru a fost înfometarea a milioane de oameni.⁴³

În Filipine, guvernul protejează monopolurile care cumpără recoltele fermierilor la prețuri coborâte artificial și le vinde acestora producție la prețuri crescute în mod artificial. Acest lucru întărește monopolurile puternice politic și-i sărăcește pe fermieri. Guvernul îi învinuiește pe cei

³⁹ *Ibid.*, p.49-50.

⁴⁰ *Ibid.*

⁴¹ Corespondență personală a lui Jacqueline Kasun.

⁴² Arthur G.Ashbrook, „Main Lines of Chinese Communist Economic Policy, în *An Economic Profile of Mainland China*, Studii pregătite pentru Comisia Economică Unită, Congresul Statelor Unite (Washington, D.C.; Biroul pentru Tipărituri al Guvernului SUA, 1967), p.15-44.

⁴³ Comisia Juridică a Senatului, Subcomisia de investigare a administrării Legii securității interne, raport, *The Human Cost of Communism in China*, Congresul 92, 1 sesiune, 1971, p.13-16.

săraci de faptul că poluează rezervele de apă și se bazează pe ajutorul extern în reducerea fertilității.⁴⁴

În Etiopia, guvernul marxist a înființat așa-numita „socializare” a sectorului agricol, care sprijinise populația etiopiană și oferise producție pentru export timp de secole, până atunci. În mod tradițional, comercianții privați cumpărau surplusurile agricole în anii buni, le stocau, le transportau pe măgari și le vindeau în anii secetoși. Guvernul a confiscat stocurile de cereale ale comercianților privați și le-a exportat în schimbul armelor. El a confiscat de asemenea animalele comercianților, care apoi au pierit, deoarece nimeni nu era interesat să aibă grijă de măgarii „socializați”. Când seceta inevitabilă s-a produs, nu a existat nici un stoc pentru a hrăni pe cei infomețați și nici un mijloc de a transporta și distribui ajutoarele de hrană ce veneau din afară. La aceste orori s-a adăugat și războiul civil.⁴⁵

În multe țări, nu numai în Africa, dar și în Mexic, India și China, guvernele s-au autonumit principalii cumpărători ai hranei, plătind mai puțin decât costul adevărat, pentru a subvenționa electoratul politic din orașe. Nemaiavând posibilitatea să semene, fermierii au sărăcit, iar producția agricolă s-a prăbușit. Fermierii au migrat spre orașe și au îngroșat rândurile șomerilor. Când guvernul a crescut plățile către fermieri, semănatul și producția de hrană a crescut.

Chiar înainte de Conferința pentru Populație și Dezvoltare de la Cairo din 1994, Fondul Monetar Internațional a dat vina pe problemele economice din Africa: cheltuieli guvernamentale excesive, impozite mari asupra fermierilor, inflație, restricții ale comerțului, prea multă proprietate de stat, suprareglementarea activității economice private și crearea de către guvern a „intereselor puternice oneroase”, care blocau posibilitățile economice pentru oamenii de rând.⁴⁶ Nu se menționa deloc „suprapopularea”.

În Bangladesh, unde fertilitatea a scăzut pe jumătate, din 1975, oamenii au fost supuși consecințelor gestionării proaste de către guvern a economiei timp de mai mulți ani. În 1974-1975, în special, ca să protejeze săracii, guvernul a stabilit un preț maximal pentru orez, care era mai mic

⁴⁴ Ministrul Sănătății din Filipine, Conferință de presă, Conferința ONU pe Populație și Dezvoltare, Cairo, 7 septembrie 1994.

⁴⁵ Yonas Deressa, „The Politics of Famine”, *Biblical Economics Today* 8 (aprilie-mai 1985).

⁴⁶ Christine Jones și Migel A.Kiguel, „Afirca's Quest for Prosperity: Has Adjustment Helped?” *Finance & Development*, iunie 1994, p.2-5.

decât suma pe care exportatorii o primeau pentru orez din afară. Drept rezultat, exportatorii au trimis orezul din țară. Acest lucru s-a adăugat la efectele declinului recoltelor, iar rezultatul a fost o foamete dintre cele mai cumplite din istoria modernă.

Guvernul din Bangladesh domină cumpărarea și procesarea iutei, principalul produs care aduce bani, iar fermierii primesc mai puțin pentru eforturile lor, decât ar fi primit pe o piață liberă. Fermierii sărăciți pleacă la orașe, dar și acolo găsesc greutăți de nedepășit. Guvernul deține 40% din industrie, iar restul îl reglementează prin diverse mijloace: controlul prețurilor, impozite mari și alte reguli nescrise, administrate de către o birocratie uriașă coruptă și dependentă de ajutoarele din afară. Locurile de muncă sunt greu de găsit, iar sărăcia a ieșit de sub control.⁴⁷

Variații pe aceeași temă apar, cu unele excepții strălucite, în experiența economică recentă a întregii lumi în curs de dezvoltare. De aici incapacitatea lor de a plăti împrumuturile pentru dezvoltare, după cum s-a văzut atât de evident în crizele bancare și financiare din Mexic și Asia, din anii '90.

Leitmotivul tuturor acestor orori combinate este că greșelile nu au fost suportate de către autorii lor. Nu contează care au fost intențiile, dar ei știau de la bun început că nu vor fi responsabili de costuri. Acest lucru nu ajută, ci încurajează experimentele și inovațiile, numite astfel în mod admirativ. Nedorința mult criticată a micilor fermieri și a oamenilor de afaceri din țările mai puțin dezvoltate de a „inova” pornește din faptul că ei știu că nu pot scăpa de propriile greșeli. Familiile au același motiv excelent de a-și gestiona afacerile cu prudență, inclusiv și afacerile privind reproducerea. Toți – și fermierii, și micii oameni de afaceri, și familiile – nu numai că suportă costurile propriilor lor greșeli, ci și pe cele făcute de către planificatori, care înseamnă o restricție ulterioară și încă una puternică împotriva oricărei acțiuni grăbite.

Cu alte cuvinte, nu familiile sunt de vină, ci planificatorii dezvoltării, care se comportă irațional față de constrângerile economice, neținând cont de ele. Ei pot dispune, prin impozitări și grant-uri interguvernamentale, de resurse care nu ar ajunge la ei în mod voluntar. Ei pot dispune de resurse,

⁴⁷ Ambasada SUA, Dhaka, *Bangladesh: Country Commercial Guide 1996*; Kim R. Holmes et al., ed., *1997 Index of Economic Freedom* (The Heritage Foundation și *The Wall Street Journal*, 1997), p. 80-82; „Poverty Pushes from Villages to Cities”, *The Morning Sun*, Dhaka, 18 septembrie 1996.

fară a se împiedica de testarea pieței, care restricționează familiile și afacerile private. Și ei se pot folosi de puterea lor, sprijinită de impozite, pentru a face presiuni asupra mass-media ca să le facă propagandă și să facă lumea să creadă căe vorba de suprapopulație și nu de o neputință a lor de a utiliza adecvat resursele, fapt care amenință pacea și prosperitatea lumii.

Această stare de lucruri poate apărea doar într-un mediu de planificare. Ea nu poate apărea într-o economie de piață, în care utilizatorii resurselor trebuie să plătească costul total, licitând împreună cu alți utilizatori și recuperându-și costurile prin ofertă, în competiție cu alții, bunuri și servicii pe care publicul *dorește* să le cumpere. Planificatorii dezvoltării, ca toți birocrății guvernamentali, pot dispune cu voluntarism de piață.

Teoria economică arată că, în aceste circumstanțe, planificatorii au atât stimulentele, cât și oportunitatea de a optimiza propria lor bunăstare prin aplicarea proiectelor lor, cu ignorarea completă a testelor de piață. Ei exagerează „necesitatea” proiectelor lor și „beneficiile” care rezultă și minimalizează costurile directe și efectele colaterale dăunătoare. Ei de asemenea formează alianțe mutuale avantajoase cu afacerile private și cu birocrății din alte agenții publice, ca să-și promoveze planurile.

Evident, aceste planuri nu armonizează cu cele ale altor grupuri din economie. Spre deosebire de economia de piață, în care toți participanții sunt atât restricționați, cât și motivați de preferințele reciproce, planificarea este, prin natura sa, autarhică. Vanzătorii din economia de piață trebuie să-și mulțumească clienții, altfel îi pierd. Iar cumpărătorii nu trebuie să dispună de resurse, ci să concureze pentru ele.

Prețurile de piață mediază între cumpărători și vânzători, reflectând simultan preferințele clienților și deficitul resurselor pe toate piețele asociate din toată economia.

Această înrudire impune o armonie naturală asupra prețurilor care transmit mesaje economice la o societate economică orientată către piață. De exemplu, orice dificultate de a obține o resursă dată – să spunem, petrol – crește prețul acelei resurse, ceea ce îi face pe consumatori să economisească utilizarea ei și să recompenseze afacerile care creează înlocuitori ai resursei. Mașinile mai mici, explozia extracției de cărbune, industria cuptorului cu lemne, convertizorii pentru cămine, puloverele groase și lenjeria de iarnă, cererea mare pentru păturile de lână și plăpumi sunt doar unele dintre undele mai vizibile care anunță schimbările prețului petrolului.

Nu numai că prețurile pieței libere acționează ca semnale, care fac ca milioane de persoane care nu se cunosc între ele să servească, totuși, una alteia. Dar și ca drepturile de proprietate definite cu grijă și protejate în economia de piață să-i protejeze pe săraci în casele lor, dar și pe fermieri și pe micii întreprinzători de abuzurile celor puternici. Astfel se promovează justiția economică. Unul dintre cele mai flagrante abuzuri în unele părți ale lumii în curs de dezvoltare este că cei săraci beneficiază de foarte puțină protecție a micilor lor proprietăți și sunt în plus continuu amenințați cu evacuarea și „redistribuirea”.

Drepturile de proprietate clar definite protejează de asemenea și mediul. La fel cum Bunul Păstor nu era simbriaș, ci Unul care avea oile în proprietatea Sa, nu este obișnuit ca proprietarii de animale, pământuri și păduri să abuzeze de ele, ci să le folosească la fel ca pe o „proprietate comună” din care nu câștigă sau nu pierde nimic din buna sau reaua utilizare a lor.

În anii '90, oamenii de știință de la Fundația *Heritage* (Moștenirea) au evaluat atitudinea diferitor guverne ale lumii față de protecția libertăților economice esențiale – dreptul de a face comerț, de a munci, de a avea o proprietate. Nesurprinzător, ei au descoperit că țările care protejau aceste drepturi cu cea mai mare atenție erau cele mai prospere.⁴⁸ Guvernele care distorsionează activitățile semnalizatoare ale pieței – prin fixarea directă a prețurilor, prin reglementări excesive, prin impozitare, prin inflație sau prin nerespectarea drepturilor proprietății – distrug nervii și vigoarea economiei.

Nu există forțe în activitățile planificatorilor publici care să aducă o armonie socială naturală. Aceste planuri sunt prin definiție arbitrare, înlocuind libertatea pieței cu forța autorității. Deși piețele rămase libere vor încerca să-și adapteze acțiunile la cele ale planificatorilor, ajustările lor vor fi probabil inacceptabile pentru planificatori, dat fiind că în situația inițială s-au simțit constrânși să le „corecteze”. Și vor fi obligați să intervină mai departe. Un exemplu la îndemână este încercarea guvernului SUA de a crește prețurile la produsele agricole, care au stimulat o serie de alte intervenții, variind de la vânzarea de surplus pe piețele străine, până la scoaterea de ferme din producție.

Departate de a fi surprinzător, este de așteptat ca planificatorii publici să

⁴⁸ Holmes, *1997 Index of Economic Freedom*.

producă dislocări economice – șomaj, inflație, sărăcie și multe altele. Remediu, din punctul de vedere al planificatorilor dezvoltării nu este desigur să renunțe la planificare, ci s-o intensifice. Și astfel, inevitabil, planificarea populației, care înseamnă controlul populației, devine o parte integrantă a planificării dezvoltării. Planificatorii trebuie să știe și să controleze mărimea, compunerea, rata creșterii, localizarea, deprinderile și nivelul consumului populației. Altfel, planificarea economică atotcuprinzătoare ar fi imposibilă deoarece prea multe variabile ies de sub controlul planificatorilor.

De partea sa, economia de piață impune restricții asupra participanților săi – restricții care împiedică suprapopularea și suprainvestiția sau orice alt comportament excesiv în detrimentul societății. Planificarea publică centrală devine planificare atotcuprinzătoare care duce la controlul populației – nu deoarece oamenii se înmulțesc, ci deoarece planificatorii vor să-și extindă activitățile.

Realizările economiilor planificate au constituit unul dintre eșecurile majore ale secolului nostru. Ele au cunoscut pierderi îngrozitoare, alocarea greșită a resurselor, distrugerea mediului și in Justiția economică. Istoria economică recentă a Chinei este un exemplu la îndemână. Deși, în mod obișnuit descrisă ca fiind „suprapopulată”, China are de fapt aceeași densitate a populației ca și statul Pennsylvania sau New York, după cum se arată în Tabelul 3-4.

Cu toate acestea, după decenii de gestionare proastă a Chinei de către planificatorii săi de la centru, populația chineză are unul dintre cele mai scăzute standarde de viață din lume. Deși are resurse vaste industriale și agricole, și are un popor inteligent și harnic, producția Chinei, în 1985, se ridică la 300 dolari de persoană, aproape cât să le ajungă pentru supraviețuire. Experimentele întârziate cu unele stimulente de piață liberă, de la sfârșitul anilor '80 și '90, au dus la o creștere viguroasă care a îmbunătățit standardul de viață dar, totuși, a lăsat China mult în urma altor țări de departe mai numeroase din restul Asiei. Taiwanul, cu o densitate a populației de cinci ori mai mare decât a Chinei produce mult mai mult pe cap de locuitor.⁴⁹

⁴⁹ Vezi Tabelul 3-4.

Tabelul 3-4

Cât de gravă este așa-numita „problemă a populației” în China?

Multe țări sunt mai aglomerate decât China, dar puține au o producție atât de mică pe cap de locuitor, după cum arată și tabelul

Țara/statul	Populația pe milă pătrată, 1997	Produsul Național Brut pe cap de locuitor, 1997
Taiwan	1.739	\$ 12.390
Republica Coreea	1.212	10.550
Japonia	825	37.850
Germania	622	28.260
India	843	390
Regatul Unit al Marii Britanii	628	20.710
Elveția	472	44.320
China	339	860
Franța	278	26.050
Statele Unite	76	28.740
Pennsylvania	269**	24.668***
Maryland	519**	27.221***
New York	385**	28.782***

Sursa: Cifre privind populația din *Statistical Abstract of the United States*, 1997; cifrele PIB sunt de la Banca Mondială, *World Development Report*, 1998-1999, cu excepția locurilor marcate.

* 1995 din *Statistical Abstract of the United States*, 1997.

** 1996, *Statistical Abstract of the United States*, 1997.

*** 1996 venitul personal pe cap de locuitor din *Statistical Abstract of the United States*, 1997.

Republica Coreea cu o densitate a populației de 3,6 ori mai mare decât a Chinei are o producție pe cap de locuitor de 12 ori mai mare.⁵⁰

Faptul că în China se înregistrează acum succes în experimentarea unor stimulente de piață liberă este o mărturie a eficienței superioare a economiei de piață cu sistemul său de prețuri libere. Contrastul dintre piața liberă din Germania de Vest și economia condusă de stat din Germania de Est, după cel de-al doilea război mondial este un alt exemplu.⁵¹ Și mai multe dovezi există în experiența dezvoltării reușite a Coreei de Sud (în

⁵⁰ *Ibid.*

⁵¹ Julian L.Simon, *Population and Development in Poor Countries* (Princeton, N.J., Princeton University Press, 1992), p.366-370.

comparație cu Coreea de Nord).⁵² În mod similar, putem compara ce a însemnat recuperarea rapidă și dezvoltarea din perioada 1921-1928 a economiei sovietice sub noua politică economică (NEP) a lui Lenin, care se baza pe principiile de piață liberă, față de devastările umane și economice create de Planul cincinal, care a urmat.⁵³

Asemenea exemple nu pot rezolva, desigur, toate chestiunile în ceea ce privește rolul exact al guvernului în economie, dar ele arată în mod clar că el trebuie să fie strict limitat și că planificarea de la centru înseamnă un dezastru economic și uman. Faptul că guvernele apelează atât de des la planificarea centralizată în timpul războiului nu înseamnă că planificarea atinge o eficiență sau o justete mai mare, ci ea dă conducătorilor controlul pe care-l doresc, indiferent de costurile asupra maselor. Economia planificată este, de fapt, așa cum Lange observa cu privire la sistemul sovietic „*sui generis* o economie de război”.⁵⁴ Este postura economică a unui guvern aflat într-un război, fie cu un dușman extern, fie, așa cum se întâmplă de obicei, cu propriul popor.

Nu este adevărat, așa cum pretind unele oficialități guvernamentale autoritariste, că economia de piață necesită un nivel economic de dezvoltare mai mare decât cel existent în majoritatea țărilor din lumea a treia. Înclinația spre „troc, barter și schimb” este, așa cum observa Adam Smith,⁵⁵ adânc înrădăcinată în natura umană – orice părinte american poate observa schimburile pe care le fac copiii în jocurile lor. Comerțul și negustorii apar în toată literatura antică. În toată istoria, conducătorii și-au dedicat o mare parte din energia lor pentru a controla, în propriul lor interes, piețele și comerțul, prin care supușii își ridicau bunăstarea economică. Economisti specialiști în dezvoltarea modernă au descris în mod fascinant „capitalismul de măruntișuri”, descoperit în țările mai puțin dezvoltate.⁵⁶

Experiența recentă a arătat de asemenea că planificarea, o dată începută,

⁵² *Ibid.*

⁵³ Vezi Howard J. Sherman, *The Soviet Economy* (Boston: Little, Brown and Company, 1996), cap.3, 4.

⁵⁴ Oskar Lange, *The Political Economy of Socialism* (Warsaw, 1957), p.16.

⁵⁵ Adam Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, ed.5 (London, 1789; ed. retipărită, New York: Modern Library, 1937), p.13.

⁵⁶ Peter T.Bauer și Basil S.Yamey, *The Economics of Under-developed Countries* (Chicago: Univ. of Chicago Press, 1957), p.38-40.

se perpetuează și se extinde. Deși Uniunea Sovietică s-a dezintegrat din punct de vedere politic, apropiindu-se de marginea haosului, „reforma” economiei pietrificate, începută încă înainte de 1965, a fost extrem de înceată și dureroasă. Iugoslavia, altădată favorita pieței socialiștilor, a intrat în război civil, la fel ca Albania. Firul roșu al „economilor de tranziție” îl reprezintă dificultățile enorme apărute în trecerea de la dominația statului la libertatea economică.⁵⁷

Este de discutat faptul că fosta Uniune Sovietică nu e un bun exemplu de planificare economică, care a contribuit la controlul populației, dat fiind faptul că urmând dogma marxistă, niciodată nu a dus o politică anti-natalistă și chiar a criticat țările capitaliste pentru înclinațiile lor malthusiene.⁵⁸ Dar politica anti-natalistă sovietică niciodată nu a trebuit să fie explicită deoarece se baza pe fundamentul economiei sovietice, cu salarii și consum mici, cu locuințe limitate. Bătător la ochi era avortul gratuit care juca un rol important în controlul populației operat de guvernul sovietic. Controlul populației era controlat la rândul său, ajustat din când în când, în susținerea scopurilor planificatorilor, cum a fost restricționarea avortului în perioada 1936-1955, când s-a ajuns la concluzia că deficitul de mână de lucru ar fi putut împiedica dezvoltarea industriei și serviciile armate.⁵⁹ În general, manipularea era eficientă. Sistemul cuprinzător de pașapoarte interne și externe, serviciul militar obligatoriu și restricțiile din câmpul muncii dădeau guvernului control direct asupra localizării populației și control indirect asupra ratei de creștere.

Acest lucru pune în evidență paradoxul următor: cel mai fervent tip de anti-natalism era pronunțat în SUA, care este sau pretinde că este, sediul mondial al întreprinderii libere. Dacă este adevărat că piața liberă impune constrângeri naturale așa încât oamenii tind să nu supra-producă nimic, atunci piața liberă trebuie să militeze împotriva anti-natalismului.

Există câteva explicații posibile pentru această aparentă contradicție. În primul rând, Statele Unite susțin economia de piață liberă și piața liberă a ideilor, dar, paradoxal, ideile planificării socialiste au fost promovate pe larg în această țară, ducând în mod implacabil la planificarea populației. În

⁵⁷ Jeffrey D. Sachs, „The Transition at Mid Decade”, *The American Economic Review* 86, nr.2 (mai 1996): 128-133.

⁵⁸ Audrey Kasun, „The Orthodox Soviet View of Demographic Policy as Compared to Policies in Hungary, Romania, and Bulgaria”, manuscris nepublicat, scris la Universitatea California din Berkeley, martie 1979.

⁵⁹ *Ibid.*, p.11-12.

al doilea rând, în mare parte, datorită mării depresiuni economice, a crescut convingerea că economia de piață poate funcționa bine numai sub egida guvernului. Mână în mână cu această idee, merge opinia că „specialiștii” pot ajuta – sunt de fapt necesari – în afacerile tuturor instituțiilor umane, inclusiv în familie. Succesul și bunăstarea adevărată a economiei de piață liberă face posibil ca o mare parte din forța de muncă să fie inclusă în aceste activități orientate spre specialiști mai degrabă decât înspre producerea de hrană și alte bunuri de consum de bază.

Un motiv în plus este că participanții la economia de piață liberă nu sunt încântați de constrângeri sau nu sprijină constrângerile, în special, deoarece acestea se aplică pe ei înșiși. Din timpul lui Adam Smith, oamenii de afaceri au cheltuit multă energie ca să evite rigorile competiției, încercând să evite testarea pieței. Eforturile de a monopoliza piețele, de a ridica ziduri de protecție tarifară, de a obține subvenții guvernamentale și de a transfera costurile către terțe părți au fost probleme eterne. În măsura în care aceste eforturi se bucură de succes, este echivoc să vorbim despre SUA ca despre o economie de piață liberă, în ciuda tuturor retoricilor.

Încasările totale ale guvernului SUA au crescut de la 34% din venitul național, în 1960, la 40%, în 1995,⁶⁰ care înseamnă o parte mai mare decât în unele țări deschis socialiste. Extensia logică a tendinței de planificare centralizată – caracteristică atât de proeminentă a vieții noastre economice recente – ar putea explica anti-natalismul din SUA. Este șocant că la mijlocul anilor '60, guvernul federal a început programul său de planificare familială în același timp cu programul „Război sărăciei”, un plan cuprinzător federal pentru a eradica nu numai sărăcia, ci și toate tipurile de probleme sociale.

Congresmanul Richard L. Ottinger și-a justificat proiectul de lege de a controla creșterea populației SUA pe motiv că acest lucru este necesar pentru ca „Guvernul Federal [să aibă] capacitatea de a prognoza mai exact și de a răspunde eficient la tendințele pe termen lung și scurt în raportul dintre populație, resurse și mediu, atât pe plan intern, cât și pe plan extern...”.⁶¹ Evident, asemenea putere este necesară unui guvern care planuiește să controleze destinul economic al poporului său mai degrabă decât să-i permită să găsească soluții proprii.

⁶⁰ Conform cifrelor Departamentului Comerțului din SUA, reproduse în *Economic Report of the President 1996* (Washington, D.C.: Biroul de tipărituri al guvernului SUA, 1996).

⁶¹ *Congressional Record* 127, nr.9 (19 ianuarie, 1981).

Problema controlului populației reprezintă parte integrantă din disputa asupra pieței planificate *versus* piața liberă. Economia pieței libere, cu sistemul său incorporat de restricții și stimulente, nu are nevoie de controlul populației. Economia planificată, care vede asemenea control ca parte integrantă al controalelor sale administrative, are nevoie de controlul populației. Planificatorii nu mai pot permite populației să aibă grijă de ea însăși precum nici nu pot lăsa investiția să aibă grijă de ea însăși. S-ar putea să nici nu aibă nevoie să formuleze vreo politică de populație specială – ei chiar ar putea să formuleze una pe care să n-o urmeze – dar ei trebuie să controleze creșterea, localizarea și atributele majore ale populației.

Pe măsură ce guvernul central își extinde rolul economic prin impozitare și împrumut pentru a crește partea de cheltuieli totale, apetitul pentru interese speciale crește de asemenea. Subvențiile guvernamentale pentru „planificare familială” servesc drept stimulente pentru organizațiile cu interese speciale care lucrează ca să crească mărimea acelor subvenții, precum și puterea economică și politică a celor care le primesc. Expansiunea statului are loc de la sine, precum și influența organizațiilor de interese speciale, cum ar fi cele anti-nataliste.

Există motive ce explică de ce au devenit Statele Unite mai antinataliste în politica lor externă decât în politica internă. În primul rând, deși nu există nici o îndoială că această politică a stârnit antagonisme în țările străine, SUA promovează controlul populației ca o condiție a ajutoarelor străine, fapt ce tinde să reducă la tăcere obiecțiile. În schimbul unor fluxuri mai mari de ajutoare americane, conducătorii străini pragmatici consideră cerințele impuse drept un preț mic ce trebuie să-l plătească, în special dacă alegerile democrate nu reprezintă un factor important în politica lor. Acest tip de politică ce ar stârni imediat nemulțumiri și repercusiuni politice grave în SUA este posibil, printr-o formă de șantaj, într-o țară străină. Americanii înșiși se arată dispuși să tolereze programe politice externe pe care ei le-ar respinge dacă s-ar aplica lor înșiși. Argumentul logic este că „atâta timp cât le dăm de mâncare, trebuie să avem și un cuvânt de spus”. Ideea este că, desigur, ajutorul american nu hrănește nici un popor din nici o țară și se adaugă unei părți relativ mici a propriului ajutor din orice țară. Însă sumele sunt destul de mari pentru a provoca elitele conducătoare din țările străine, care primesc aceste ajutoare, să accepte intervenția SUA (poate pentru faptul că elitele primesc ajutoarele și restul experiența intervenției), ceea ce îi convinge pe americani că trebuie „să aibă ceva de spus”.

În plus, programul de ajutoare cere noi planuri de alocare și utilizare a fondurilor: deși SUA uneori încearcă în mod marginal să încurajeze activitățile de piață liberă, însăși natura programului de ajutor arată că resursele sunt furnizate de guverne în mod atipic pieței. Programul de ajutor din afară necesită o planificare centrală și extensia sa logică este planificarea și controlul populației. Congresmanul Ottinger, care cerea o politică internă a controlului populației, susținea pe drept că „nu cerem nimic din ceea ce nu am recomandat deja țărilor mai puțin dezvoltate din lume”.⁶²

Pe același ton, Timothy Wirth, ambasadorul Administrației Clinton pentru „Afaceri Globale”, a avertizat că o creștere a populației SUA va „diminua... abilitatea noastră de a crește prosperitatea, de a ne educa tinerii, de a elimina poluarea, de a decongestiona traficul, de a gestiona extinderea orașelor și de a reduce... consumul.” Dar „din fericire”, adaugă el,

„putem stabiliza populația prin aplicarea Planului de Acțiune de la Cairo și la noi... Moștenirea [noastră] depinde... de abilitatea noastră de... a reacționa la... noile provocări globale... în special... cele care privesc populația. Posibilitatea viitoare a habitatului și echilibrului lumii este în joc.”

Astfel programele pentru controlul populației servesc drept „modele” de politică internă și invers.

Unul dintre motivele oferite de obicei de planificarea familială și socială este că justetea o cere – motivul profitului în economia de piață duce la asemenea inechități grosolane încât numai intervenția publică la scară largă le poate corecta. În mod similar, unul dintre argumentele eterne pentru planificarea familială suportată de la bugetul public este acela că altfel săracii nu și-ar putea permite această planificare.

La aceste argumente există două fațete ale răspunsului. În primul rând, nu există nici o dovadă că economiile planificate ating un grad mai mare de justiție economică, față de economia de piață liberă. Chiar dacă presupunem că ar exista un consens asupra necesității redistribuirii puterii de cumpărare, acest lucru poate fi făcut fără distrugerea libertății alegerii și eficienței din economia de piață. Cei care doresc ca săracii să se bucure mai mult de controlul nașterii ar putea sprijini în mod voluntar serviciile pe o bază caritabilă privată, fără a distruge cuiva libertatea de a alege. În mod

⁶² *Congressional Record*, Extensii ale observațiilor făcute, 2 august 1979.

alternativ, săracilor li s-ar putea da bani în acest scop donați de cei mai bogați. Cei care cred că săracii sunt prea săraci, le pot oferi servicii pentru controlul nașterii sau bani pe care săracii să-i cheltuie pentru controlul nașterii sau pe altceva din ceea ce aleg ei. Dar cei care sprijină orice tip de planificare în interesele justiției și onestității față de săraci nu vor favoriza voluntar niciodată soluții la problemele pe care le detectează în distribuirea venitului sau proprietății. Când li se dă posibilitate, adepții planificării publice acumulează invariabil oricât de multă putere asupra venitului și proprietății. Dacă le scoți măștile, îți dai seama că ceea ce vor de fapt nu este echitate, ci control asupra vieților altor oameni.

În concluzie: dinamica economiei de piață, comparată cu cea a economiei planificate arată că piața impune constrângeri asupra participanților așa încât ei au stimuli puternici de a nu face nimic în exces. Ca rezultat, în economia de piață liberă, nu există nici o nevoie de eforturi publice de a restrânge sau încuraja reproducerea umană.

Intervențiile economice făcute de planificatorii publici nu sunt în nici un caz autorestrictive. Ele generează condiții care inspiră sau cer la rândul lor alte intervenții, ducând aproape inevitabil la controlul reproducerii. Reiese că tendința pentru controlul populației, în timpurile noastre, reprezintă o supra-creștere firească a curentului general spre o planificare socială și economică de stat, care a fost o caracteristică atât de proeminentă a istoriei secolului XX în SUA și în multe alte țări.

Colapsul economiilor planificate de stat nu i-a neliștit pe planificatorii populației. Înarmați cu amenințări de genul „criză ecologică globală”, ei concep mai departe „summit”-uri mondiale, unul după altul, pentru a impune nu numai simple controale la nivel național, ci și la nivel internațional asupra comportamentului uman, în special, asupra comportamentului reproductiv. De la Agenda 21, stabilită la Rio de Janeiro în 1992, la Summit-ul privind Alimentația globală de la Roma din 1996, ei și-au lărgit birocrăția, veniturile și influența. Muncind neobosit pentru „o conducere globală” și o „societate durabilă”, ei caută finanțare automată și independentă a activităților lor din asemenea surse, cum ar fi „impozitul din tranzacțiile guvernamentale”. Ei insistă să li se acorde recunoaștere și putere în forurile internaționale „organizațiilor neguvernamentale” alese tot de către ei cu grijă, care nu trebuie să dea socoteală nici unui electorat. Următorul capitol examinează cu atenție aceste chestiuni.

CAPITOLUL IV

Ajutorul dat țărilor străine de Statele Unite și controlul populației

Nu încape în îndoială că anti-natalismul Statelor Unite – dintr-o mulțime de motive – a fost reflectat deschis mai mult în politica externă decât în cea internă. Oricine ar urmări audierile din Congresul american privind ajutorul extern ar fi surprins de profunzimea angajamentului oficial al SUA față de controlul populației în lume. Cerculile politice și oficialii SUA s-au lăsat impresionati de „bomba populației” a lui Paul Ehrlich și de „ciuma populației” a lui Kingsley Davis.¹

În mărturia sa din 1978 privind ajutorul extern, secretarul de stat Cyrus Vance a clasificat „planificarea populației” drept „al doilea obiectiv major de finanțare al Agenției Americane de Dezvoltare Internațională” (eng. *United States Agency for International Development, USAID*), după „problemele globale de foamete și malnutriție”², și a legat prima problemă atât de strâns de „presiunea populației”, încât i-a dat o importanță la fel de mare în reflectarea programelor de ajutor ale SUA, un punct de vedere întărit de alte caracteristici ale programului.

În perioada 1965-1985, SUA a contribuit mai mult la programele controlului populației decât toate țările luate la un loc și a făcut presiuni asupra altor țări și agenții internaționale să sprijine aceste programe.³ De atunci, Japonia și câteva țări din Europa Occidentală au devenit mari susținători ai astfel de programe, dar SUA a rămas jucătorul principal. Timothy Wirth, subsecretar de stat pentru „Afaceri Globale” în

¹ Kingsley Davis, «The Climax of Population Growth», *California Medicine* 113, nr.5 (noiembrie 1970): 33-39.

² Comisia pentru Relații Internaționale a Camerei Reprezentanților, *Hearing on Foreign Assistance Legislation for Fiscal Year 1979*, pct.I, p.13-14.

³ Conform Biroului de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response: 1965-1975 – A Decade of Global Action* (Washington D.C.: Biroul de Referințe în problemele Populației, aprilie 1976), p.226-227; Agenția de Dezvoltare Internațională, *Rationale for AID Support of Population Programs*, ianuarie 1982, p.24; Banca Mondială, *World Development Report 1984*, p.148, 180-181.

Administrația Clinton, a declarat că cooperarea Japoniei la controlul populației a încurajat negocierile în domeniul comerțului cu Statele Unite.⁴ Puțină presiune poate face minuni. În plus, la miliardele de dolari date explicit de USAID prin fondurile alocate „asistenței populației” către organizații, cum ar fi Fondul Națiunilor Unite pentru Activități privind Populația, Statele Unite au făcut donații către Banca Mondială și organizațiile Națiunilor Unite, inclusiv Organizația Mondială a Sănătății, Organizația pentru Agricultură și Alimentație, UNESCO, UNICEF și Organizația Internațională a Muncii. Aceste donații au fost folosite pentru controlul populației cu același entuziasm și consacrare egal cu cel al birocrăției din USAID.

La începutul anilor '70, birocrăția din Agenția Internațională de Dezvoltare a SUA și-a făcut clar planul de a stopa creșterea populației mondiale. Într-un document clasificat, pregătit în 1974 și care nu a fost declassificat decât în 1980, planificatorii ajutoarelor străine au pronunțat intenția lor de a stabili „o familie de doi copii în medie” în toată lumea, până în anul 2000.⁵ Planul presupunea anunțarea, „după o preparare adecvată”, a unui scop „aproape de stabilizare” a populației SUA.⁶ În ceea ce privește populația lumii, acest plan a prevăzut „un efort de departe mai mare, la nivel înalt” pentru a „ține sub control creșterea populației”⁷ și a numit țările pe care planificatorii trebuiau să-și concentreze eforturile: India, Bangladesh, Pakistan, Etiopia, Mexic, Indonezia, Brazilia, Filipine, Tailanda, Egipt, Turcia, Nigeria și Columbia.⁸ Planul sugerează măsuri specifice pentru a convinge oamenii să aibă familii mai mici și avertizează că ar putea fi necesare „măsuri obligatorii de control al populației”.⁹

Ca un pas înainte spre realizarea acestui plan, oficialii USAID au inițiat, iar Congresul a aprobat Secțiunea 104(d) a Legii privind Asistența Hranei și Dezvoltarea Internațională, în 1978, care prevedea ca ajutorul american

⁴ Conferință de presă a Departamentului de Stat, aprilie 1994, relatat în *Population Research Institute Review*, noiembrie/deceembrie 1996.

⁵ Document al Guvernului SUA, NSSM 200, „Implications of Worldwide Population Growth for U.S. Security and Overseas Interests, 10 decembrie 1974, declassificat la 31 decembrie 1980, p. 14.

⁶ *Ibid.*, p.19.

⁷ *Ibid.*, p.194.

⁸ *Ibid.*, p.15.

⁹ *Ibid.*, p.118-194.

pentru țările străine „trebuie administrat astfel încât să dea o atenție deosebită... impactului tuturor programelor, proiectelor și activităților privind creșterea populației. Toate... activitățile propuse pentru finanțare... trebuie concepute pentru a da motivații pentru familii mai mici... prin programe de educație... nutriție, controlul bolilor, servicii de sănătate maternă și a copilului, îmbunătățiri ale statutului și angajării femeilor în câmpul muncii, producție agricolă, dezvoltare rurală și asistență pentru săracii din orașe.”¹⁰

În secțiunea 102 despre „Politica de Asistență a Dezvoltării”, Legea din 1978 susține că ajutorul american se va „concentra” în țările care demonstrează „angajamentul și progresul” lor în ceea ce privește „controlul creșterii populației”, și va lua în calcul alte semne de intenție serioase.¹¹ O notă de subsol explicativă în Raportul privind Dezvoltarea și Asistența Populației al Comisiei pentru populație a Camerei Reprezentanților sublinia că „întregul efort al USAID pentru asistența dezvoltării” trebuia inclus în prevederile privind controlul populației din Secțiunea 104.¹²

Banca Mondială impune de asemenea condiții privind controlul populației în împrumuturi.¹³ Presa din țările mai puțin dezvoltate relatează despre aceasta.¹⁴ Urmând exemplul Băncii Mondiale, Banca de Dezvoltare a Asiei, care primește de asemenea fonduri de la guvernul Statelor Unite, „integrează” grija pentru populație în împrumutul către țările în curs de dezvoltare, accentuând „stimulentele și descurajarea stimulentei”.¹⁵

Astfel, deși (sau poate deoarece) controlorii nașterilor din Statele Unite au fost dezamăgiți de „absența cererii publicului larg [pentru mijloacele de control al populației]”¹⁶, lipsa de „sprijin clar și viguros”¹⁷

¹⁰ 22 U.S. Code, sec. 2151-I; 22 U.S. Code, sec.2151(b).

¹¹ *Ibid.*

¹² Comisia pe populație a Camerei Reprezentanților, Raport, *Population and Development Assistance*, Congr.95, sesiunea 2 (Washington, D.C., Biroul de tipărituri al Guvernului SUA, 1978), p.111.

¹³ Fred T. Sai și Lauren A. Chester, „The Role of the World Bank in Shaping Third World Population Policy”, în Godfrey Roberts, ed., *Education Policy: Contemporary Issues* (New York: Praeger, 1990).

¹⁴ „WB [World Bank] Condition Aid to Population Control”, *The New Nation*, Dakha, 7 septembrie 1994, p.I.

¹⁵ Banca de Dezvoltare a Asiei, *Population Policy: Framework for Bank Assistance to the Population Sector*, 1994.

¹⁶ Comisia Camerei Reprezentanților, *Population and Development Assistance*, p.55

¹⁷ *Ibid.*, p.59.

pentru controlul populației, din partea guvernelor străine, și o „subutilizare a... programelor de ajutoare”¹⁸, ca să nu mai menționăm faptul că „atitudinile bărbaților sunt în continuare anti-vasectomie”¹⁹, mașinăria a fost pusă în funcțiune. Declarațiile din partea birocrăției care gestionează ajutorul pentru străinătate arată zelul angajamentului ei. De exemplu, dr. Reimert T. Ravenholt, director al Biroului pentru Populație al USAID, de la înființarea acestuia, a fost citat într-un interviu din 1977, din publicația *St. Louis Post-Dispatch*, cerând sterilizarea unui sfert din femeile fertile ale lumii pentru a realiza scopurile SUA de control al populației și de a menține „funcționarea normală a intereselor comerciale ale SUA în lume”.²⁰ Conform relatărilor din mas-media, dr. Ravenholt consideră că doar asemenea măsuri extreme ar putea contracara „explozia demografică” ce, altfel, va reduce standardele de viață în asemenea măsură încât în lume vor apărea rebeliuni străine „împotriva prezenței comerciale puternice a SUA”. (Un om de știință povestea despre comportamentul dr. Ravenholt la un dineu dat pentru cercetătorii din domeniul populației: pentru amuzamentul și edificarea oaspeților, dr. Ravenholt se mișca prin cameră, gesticulând de parcă ar fi manipulat o pompă de aspirație, folosită în avorturi.)²¹

În același spirit, Robert McNamara, director executiv al Băncii Mondiale, organism care canalizează o mare parte a ajutorului american către țările străine, a prezis că o creștere continuă a populației va duce la „sărăcie, foamete, stres, aglomerație și frustrare”, ceea ce va amenința stabilitatea socială, economică și militară. Declarând că nu va fi „o situație pe care și-ar dori-o cineva”, într-un interviu publicat în *Christian Science Monitor*, la 5 iulie 1977, dl McNamara a avertizat că, dacă metodele de control al populației din prezent „vor eșua, iar presiunile populației vor deveni prea mari, țările vor avea tendința de a utiliza metode și mai coercitive”. Dl McNamara a vizitat India în plină campanie obligatorie de sterilizare, în 1976, pentru a felicita guvernul pentru „hotărârea și voința politică” în campanie.²²

John C. Gilligan, administrator al USAID, a descris în audierile din

¹⁸ *Ibid.*

¹⁹ *Ibid.*, p.55.

²⁰ *St. Louis Post-Dispatch*, 22 aprilie 1977, p.I.

²¹ Conversație particulară cu autorul.

²² Peter T. Bauer și Basil S.Yamey, „The Third World and the West: An Economic Perspective”, în W.Scott Thompson, ed., *The Third World: Premises of U.S. Policy* (San Francisco: Institute for Contemporary Studies, 1978), p.302.

Congresul american din 1978 modul în care Agenția „sublinia importanța impactului populației” în programele sale.²³ El a declarat, în fața Comisiei pentru populație a Camerei Reprezentanților, că pentru fiecare țară erau pregătite „Declarații privind strategia de dezvoltare a țării”, care trebuia să includă interesele americane privind populația în planurile de dezvoltare economică. El și-a exprimat speranța că proiectele de dezvoltare din Pakistan, El Salvador, țările din sudul deșertului Sahara (Senegal, Mauritania, Mali, Burkina Faso, Niger, Nigeria, Chad, Sudan și Eritrea), Maroc, Nepal, Nicaragua, Indonesia, India și Tanzania, fie vor contribui la reducerea fertilității direct, prin instruirea și angajarea femeilor în câmpul muncii, fie vor duce la descoperirea „determinanților fertilității”.²⁴

Cu câteva luni înainte ca Secțiunea 104 (d), ce includea proiectul cuprinzător pentru controlul populației în lume, să fie adoptată de Congresul american, devenind Legea privind ajutorul american către țările străine, oficiali impacientați de la USAID luau măsuri de implementare a legii, fără să țină seama că mai era nevoie de ștampila Congresului ca ea să fie pusă în aplicare. Într-o telegramă a USAID către misiunile sale străine, la începutul anului 1977, se descria modul în care intenționa agenția să încurajeze „instruirea” și „angajarea femeilor”, cum va sprijini „legi... pentru a crește vârsta mariajului”, cum va sprijini „serviciile de sănătate integrată, nutriție și planificare familială” și cum va încuraja „organizarea sătească compactă legată de structurile federale (cum este de exemplu în Indonesia)”. Această țară asiatică „a încurajat deschis planificarea familială”, prin „reducerea legăturii dintre părinți și copii în vederea sprijinului la bătrânețe” și prin „remunerarea directă a familiilor mai mici”, inclusiv oferirea de „premii pentru comunitățile sau indivizii care își limitează fertilitatea...”²⁵

Lista era șocantă nu numai din cauza gradului de intervenție americană în afacerile interne și personale ale cetățenilor străini, ci și din cauza declarației atașate care confirma că deja „majoritatea misiunilor includeau asemenea proiecte printre mulțimea de proiecte ulterioare”. Agenția întreba în telegrama sa: „De ce a inițiat agenția legea [Secțiunea 104(d)] acum? De ce, într-adevăr, când asemenea inițiative legislative, din câte se știe, nu se numără printre operațiunile necesare unei agenții?” Și tot USAID răspunde la această întrebare: „ca să demonstreze... că Agenția are

²³ Comisia Camerei Reprezentanților, *Hearings on Foreign Assistance*, p.210.

²⁴ Comisia Camerei Reprezentanților pe Populație, *Raport*, p.119-120.

²⁵ *Ibid.*, p.112-120.

printre prioritățile sale reducerea creșterii populației”²⁶

Declarațiile de politică externă ale Administrației Carter care au urmat nu au făcut decât să reafirme angajamentul față de controlul populației în lume, în ciuda „rezistenței” recunoscute, existentă în unele țări. În *Buletinul* Departamentului de Stat american din martie 1980, de exemplu, se vorbea despre opoziția din Africa la programele de control al populației.²⁷ Dar contraatacul a venit, împreună cu un avertisment din partea secretarului de Stat Cyrus Vance privind „tensiunea dintre creșterea vertiginoasă a populației globului și resursele finite”²⁸ și cu o promisiune din partea lui Thomas Ehrlich, directorul Agenției pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională a SUA, proaspăt create, că SUA vor lansa un „atac rapid” pe frontul controlului populației.²⁹ În luna mai 1980, noul secretar de Stat Edmund S. Muskie, cunoscut pentru sprijinul său dat „Clubului de la Roma, creșterii [populației] zero, perspectivei malthusiene”³⁰, a promis să facă „instrumentul ecologic” al Departamentului de Stat chiar „mai vizibil”.³¹

În discursul său de adio din 14 ianuarie 1981, președintele Jimmy Carter a reafirmat importanța primordială pe care administrația sa a acordat-o problemei „suprapopulației”. El a chemat la „curaj și previziune” pentru a face față acestei probleme grave.³² Iar la 1 aprilie 1981, dl Peter McPherson, administrator al USAID, a apărut în fața Comisiei de relații externe a Senatului SUA, pentru a cere Administrației Reagan 253 de milioane de dolari pentru „programe de planificare a populației” pentru anul fiscal 1982, ceea ce însemna o creștere cu 33% față de suma cheltuită în 1981. În cererea sa, dl McPherson a reiterat aceleași îngrijorări care nelinișteau și administrația precedentă: „Creșterea rapidă a populației din țările în curs de dezvoltare reprezintă unul dintre obstacolele majore în fața expansiunii producției de hrană, a reducerii [sic] și a malnutriției, și a bolilor cronice, precum și a epuizării resurselor finite.”³³

²⁶ *Ibid.*, p. 118.

²⁷ *Buletinul Departamentului de Stat* 80, nr. 2036 (martie 1980): 13.

²⁸ *Ibid.*, p. 40.

²⁹ *Ibid.*, p. 54.

³⁰ *Buletinul Departamentului de Stat* 80, nr. 2039 (iunie 1980): D.

³¹ *Ibid.*

³² Jimmy Carter, „Farewell Address: Major Issues Facing the Nation”, *Vital Speeches of the Day* 47, nr. 8 (1 februarie 1981): 227.

³³ Declarația dlui M. Peter McPherson, administrator, Agenția pentru Dezvoltare Internațională în fața Comisiei de relații internaționale a Senatului, 1 aprilie 1981.

Congresul i-a acordat lui McPherson mai puțin decât a cerut el pentru acel an, iar în anul următor, Administrația Reagan a sugerat la început să nu se dea nici un ban pentru asistența populației. Însă membrii ce susțineau lobby-ul pentru populație din Administrație și Congres au respins această propunere.³⁴

Deși Administrația Bush recunoștea deschis susținerea pentru „planificarea familială” internațională, entuziasmul său era mai potolit decât cerințele și bugetele au scăzut. Președintele Clinton și vicepreședintele Al Gore, ambii susținători dedicați ai controlului populației, au dat programului un nou impuls. La preluarea mandatului, președintele Clinton a anulat imediat politica Mexico City de interzicere a fondurilor SUA către organizațiile care ofereau avorturi. El a reluat donațiile către Fondul pentru Populație al Națiunilor Unite și Federația Internațională *Planned Parenthood*, cărora li se tăiaseră fondurile din cauza participării lor la programe coercitive de control al populației în China și cereau mai mulți bani pentru controlul populației. El a ordonat spitalelor militare să facă avorturi, a ordonat preoților din armată să nu încurajeze protestele împotriva avorturilor.

La Conferința Internațională pentru Populație și Dezvoltare din 1994, Gore a anunțat „o nouă urgență pentru abordarea chestiunilor populației lumii” și a chemat la „stabilizarea populației”.

Timothy Wirth, subsecretar de stat pentru „Afaceri Globale”, a proclamat hotărârea Administrației Clinton de a „stabiliza populația globală” și „de a pune aceste noi probleme pe făgașul politicii noastre externe”, ca „să demonstrăm că da, într-adevăr, ... 'diplomații adevărați' nu numai că pot să se ocupe de problema populației, ci chiar trebuie s-o facă. Până când nu-i vom implica pe cei mai buni și pe cei mai deștepți profesioniști ai serviciilor noastre externe nu vom putea să ne ocupăm de această chestiune în lume.”³⁵ La momentul discursului ambasadorului Wirth, rata fertilității și a creșterii populației se afla deja pe panta declinului în toată lumea, dar ce conta, Administrația Clinton a pus umărul la accelerarea acestei scăderi.

Flancat de către suporterii săi de la *Planned Parenthood*, Wirth a condus delegația SUA la Conferința pentru Populație și Dezvoltare de la Cairo. El a cerut delegaților să respingă cele două „polarități extreme” referitor la populație, care au cauzat atâta disensiune la conferința anterioară,

³⁴ Comisia pentru Criza Populației/Fondul Draper, *Raport de activități 1980-1981*, p.6.

³⁵ Timothy E. Wirth, textul discursului „Soap Summit II”, New York City, 7 septembrie 1996.

în loc să accepte „construirea conceptului de mijloc”, adică „creșterea populației este o parte a unei constelații de factori ce cauzează degradarea ecologică”. El a promis că Administrația Clinton își va asuma „rolul de lider în problemele globale de populație și mediu”, după cum a și făcut cu adevărat.³⁶

Președintele Clinton a avut sprijinul fidel și entuziast al soției sale. În 1997, dna Hillary Rodham Clinton l-a însoțit pe soțul său la o întâlnire de stat în Mexic, unde supraveghea un program de control al populației condus de către Mexfam, filială a *Planned Parenthood*. Ea i-a felicitat pe susținătorii planificării familiale pentru succesul obținut în oprirea ratei creșterii populației. Poliția a trebuit să alunge atunci câțiva protestatari.³⁷

Proiectele USAID ce includ strategii enumerate mai sus sunt descrise în toată literatura din domeniul dezvoltării. Predomină convingerea că, așa cum afirma USAID, în 1976, în documentul privind politica agenției cu privire la „Asistența SUA legată de Populație”, planificarea familială în sine „ar putea să nu fie suficientă” că să aducă rata natalității în lume la doi copii pe femeie. Or, așa cum s-a afirmat de la nivelul Consiliului Național de Securitate, instituție care a început să fie preocupată de acțiunea controlului populației, în primul Raport anual din 1976, „... doar serviciile de planificare familială și informarea nu vor putea aduce rata natalității la... o medie de un pic mai mult de doi copii pe familie.”³⁸

Potrivit opiniei care predomină, nu este destul să se ofere un cadru în care oamenii să aleagă voluntar numărul copiilor pe care doresc să-i aibă, în lumina costurilor și beneficiilor. Punctul de vedere oficial decreteează că guvernul SUA are dreptul și datoria de a stabili o țintă în lume a unei medii de doi copii pe familie și, în modul explicit al legii americane, să verse ajutoare în țările lumii astfel încât să „construiască o motivație pentru familii mai mici prin modificarea condițiilor economice și sociale care ar sprijini dorința pentru familii mai mari...”³⁹

Contractul din 1988 cu Costa Rica este un exemplu al acestei abordări.

³⁶ Timothy E. Wirth, „Beyond the Numbers”, în U.S. Information Agency, *Population, Development, and the Role of Women: In Search of Consensus* (Washington, D.C.: U.S. Information Agency, 1994).

³⁷ Bill Cormier pentru Associated Press, 7 mai 1997.

³⁸ Comisia Camerei Reprezentanților, *Population and Development Assistance*, p.100

³⁹ Legea privind Asistența în domeniul alimentației și dezvoltării internaționale din 1978, Secțiunea 104 (d); Codul SUA 22.

Agencia SUA pentru Dezvoltare Internațională oferea 12 milioane de dolari pentru Costa Rica în schimbul promisiunilor că această țară (1) va atinge o rată a prevalenței contraceptivelor de 70% [din cupluri] până în 1992”; (2) va realiza o „reducere a ratei brută a nașterilor de la 32 la 1.000, la 28 la 1.000; (3) va asigura că „planificarea familială” [este] inclusă în programele școlilor de medicină și asistență medicală”; și (4) va asigura că „educația sexuală [este] învățată în școli... [și] răspândită în rândul populației de vârstă școlară, neîncadrată în școli.”⁴⁰

Fiind conștienți de ostilitatea generată de asemenea activități, reprezentanții Administrației Clinton au renunțat în mod public la „țintele” privind controlul populației, dar angajamentul lor de a „stabiliza populația” e mai puternic decât oricând, după cum am arătat mai sus.

În bugetele federale ale Administrației Clinton s-a produs o schimbare a limbajului, nu a substanței. Fondurile pentru „asistența populației” nu mai apar în bugete. În locul acestora, Agenția pentru Dezvoltare internațională a Statelor Unite introduce „asistența dezvoltării durabile”. Textul încifrat vrea să însemne că „programul de asistență a dezvoltării durabile... promovează pe larg creștere economică auto-susținută, sprijină inițiative în scopul de a: *stabiliza populația*, proteja mediul și a stimula o creștere a participării democrate la dezvoltarea țărilor” (s.n.).⁴¹ Acești termeni acoperă toată baza: controlul populației, mediul înconjurător și obiectivul feminisților privind „participarea democratică”. Există chiar și „un program de asistență a dezvoltării durabile” pentru Irlanda.⁴²

Fie că fondurile sunt date pentru „asistența populației” sau „dezvoltare susținută/durabilă”, finanțarea de către guvern a controlului nașterilor este inevitabil în conflict cu alegerea liberă. Lucrătorii din planificarea familială trebuie plătiți, la fel ca și oricare lucrători, pentru productivitatea lor. Iar măsura productivității lor poate fi doar numărul persoanelor pe care-i conving să accepte utilizarea controlului nașterilor. Ei au stimulente pentru a crește numărul celor care acceptă acest lucru prin orice mijloace posibile. În plus, la aceste stimulente inerente, există o intenție deschisă declarată a ajutorului birocrăției internaționale de a realiza „stabilizarea populației”.

⁴⁰ Contract nr. 515-0168.02, *Family Planning Self-Reliance/Human Reproduction*, semnat la 27 mai 1988 de către Edgar Mohs Villalta de Salud, Guido Miranda Gutierrez, Presidente Ejecutivo, CCSS pentru Costa Rica, și Carl H. Leonard, director USAID.

⁴¹ *Bugetul SUA: Guvern, an fiscal, 1996.*

⁴² *Ibid.*

Situația, deci, este foarte diferită de ceea ce ar trebui să fie, dacă guvernele pur și simplu i-ar lăsa pe cetățenii lor să-și planifice familiile în conformitate cu propriile lor preferințe. Dacă alegerea liberă ar funcționa cu adevărat, ar fi probabil necesar ca un guvern să nu promoveze și să finanțeze controlul nașterilor, dar să se asigure că prestatorii de servicii nu-și păcălesc clienții în vânzarea produselor lor și nu ignoră drepturile altora afectați de decizie. După cum stau lucrurile, nu este surprinzător că există atât de multe raportări de „abuzuri”.

În campania sa de a schimba inimile și mințile oamenilor și de a limita mărimea familiei în lume pentru a-i mulțumi pe oficialii afacerilor externe din SUA, birocrăția care gestionează ajutoarele pentru străini din țările care primesc aceste ajutoare s-a bazat pe „sistemul controlului populației la sate”. Mult-trâmbițat de către fostul ambasador pentru Afacerile privind Populația din SUA, Marshall Green și de către alți oficiali,⁴³ acest sistem combină toate strategiile cunoscute de reducere a fertilității care intervin în intimitatea vieții oamenilor de la țară, care înseamnă aproape o jumătate din populația globului. Când satul este legat de o „structură federală” insistentă sau de un guvern central, rezultatele pot fi uimitor de eficiente.

USAID a fost eficient în dezvoltarea sistemului în Indonezia, unde guvernul central a susținut o rețea de aproximativ 30.000 de unități „de planificare familială” la sate.⁴⁴ Unitățile locale extrăgeau și transmiteau informația despre comportamentul contraceptiv al cuplurilor de la țară, ca în provincia Bali, unde, conform unui raport al Băncii Mondiale, adunarea lunară a consiliului din localitate „începea cu un apel, și fiecare dintre cei numiți trebuia să răspundă dacă el și soția sa utilizează contraceptive. Răspunsurile erau bifate pe o hartă a satului, afișată la loc vizibil.”⁴⁵ Lucrătorii locali din domeniul planificării familiei primeau bonusuri pentru „recrutarea” cetățenilor pentru servicii contraceptive, iar guvernul central stabilea „ținte” pentru un număr de „noi oameni care acceptau” contracepția și lansa „motivații”⁴⁶ speciale de recrutare. Guvernul oferea premii colective satelor

⁴³ Ambasadorul Marshall Green, coordonator pentru Afacerile privind Populația, Departamentul de Stat al SUA, „United States Perspectives on World Population Issues”, discurs rostit la Comisia Conferinței privind implicațiile și tendințele populației, Dallas, Tex., 3 martie 1977.

⁴⁴ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning* 9, nr.9 (septembrie 1978): 235-237.

⁴⁵ Banca Mondială, *World Development Report 1980* (Washington, D.C., 1980), p.80

⁴⁶ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning* 5, nr.5 (mai 1974): 148-151 și 7, nr.7 (iulie 1976): 188-196.

care atingeau aceste ținte. Aceste premii constau în suplimente crescute de alimente, servicii medicale și alte beneficii.⁴⁷

În general, instituția ajutorului pentru străinătate preferă stimulentele de grup deoarece astfel se evită impresia că sunt plătiți indivizii pentru utilizarea controlului nașterilor sau sterilizarea lor (care, deși este enumerată printre opțiunile din telegrama USAID nr.017208 și aflate în uz, atrage criticile). Și, în orice caz, aceasta încorporează chiar un stimul mai puternic al presiunii de grup. Femeia care acceptă voluntar dispozitivul intrauterin (DIU), în Indonezia, nu numai că se va bucura de un bonus pentru alimente, ci va câștiga și mulțumirile vecinilor săi cu care va împărți acest bonus. Dimpotrivă, cei care refuză aceste servicii vor priva vecinii, precum și pe ei înșiși de aceste bonusuri.⁴⁸ Programul indonezian intensifică importanța dată de planificatorii ajutorului extern „integrării” planificării familiale în programele alimentare și în alte servicii. Asemenea integrare realizează baza în crearea unei „motivații adecvate pentru familiile mai mici”.

Entuziasmul debordant a depășit reușita programului din Indonezia, făcând din această țară un „manual pentru ilustrarea a ceea ce poate fi făcut prin programe guvernamentale bine informate și viguroase”, conform discursului înfocat al lui John J. Gillian, administrator al USAID din Administrația Carter.⁴⁹ Observând o scădere cu 15% a fertilității în zonă, în perioada 1965-1976, Comisia Camerei Reprezentanților pe populație raporta cu o ironie inconștientă că, oarecum, aceste „îmbunătățiri au apărut în absența câștigurilor importante a condițiilor economice și sociale a marii majorități a indonezienilor.”⁵⁰ Dar această îngrijorare – dacă lucrurile se vor îmbunătăți vreodată pentru indonezieni – n-a părut să perturbe comisia. Obiectivul principal a fost, în definitiv, atins. Creșterea populației a fost limitată. Într-un discurs emoționant în fața comisiei, dr. Haryono Suyono, vicepreședinte, numărul trei în Comisia Națională de Coordonare a Planificării Familiale, a exprimat mulțumirile guvernului său aduse USAID pentru „sprijinul moral și spiritual de neprețuit în eforturile noastre”.⁵¹ Mai

⁴⁷ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning* (septembrie 1978); Comisia Camerei Reprezentanților, *Population and Development Assistance*, p.70.

⁴⁸ Vezi Robert M. Veatch, „Governmental Population Incentives: Ethical Issues at Stake”, *Studies in Family Planning* 8, nr.4 (aprilie 1977): 100-108.

⁴⁹ Comisia Camerei Reprezentanților, *Hearings on Foreign Assistance*, p.238.

⁵⁰ Comisia Camerei Reprezentanților, *Population and Development Assistance*, p.68.

⁵¹ *Ibid.*, p.71.

recent, se relatează că planificatorii familiei din Indonezia ar fi inserat dispozitive intrauterine „cu pistolul la tâmpla [pacientelor]”.⁵²

USAID și organizațiile cu care se însoțește au extins același sprijin „spiritual și moral” către alte programe pentru a induce controlul populației. Într-un alt caz, unor oameni dintr-un sat din India li s-au oferit bani cu condiția ca 75% din toți bărbații satului să fie supuși vasectomiei,⁵³ iar în alt sat indian, „100% din cuplurile alese” au acceptat planificarea familială, în special vasectomia, în schimbul unei noi fântâni pentru sat.⁵⁴ Deși următorul pas, campania obligatorie de sterilizare, le-a făcut planificatorilor indieni o reclamă proastă, cu trei milioane de oameni sterilizați în decursul a 3 luni, în 1976, în ciuda protestelor cu uciderea sau rănirea mai multor oameni,⁵⁵ principiul motivației stă neclintit în cercurile celor implicați în ajutorul extern. În 1994, o echipă de observatori relatau în detaliu despre sterilizarea la scară largă, în condiții mizere și lumină slabă, a femeilor indiene din Kerala, cărora li se promisese bani. Echipa de observatori a descris condițiile din Kerala „îngrozitoare”, dar „nu chiar așa de proaste ca în restul țării”.⁵⁶

În Singapore, guvernul percepea o taxă mai mare la nașterile la spital pentru fiecare copil în plus, a anulat concediul de maternitate plătit, a anulat prioritatea familiilor mari în alocarea caselor subvenționate și a anulat scutirea de impozit pe venit pentru al patrulea și următorii copii în familie.⁵⁷ Până în 1986, motivată de o dezvoltare economică rapidă, precum și de controlul populației de stat, fertilitatea a scăzut până la 1,4 copii pe femeie. Alarmat de perspectiva îmbătrânirii rapide și dispariția populației, guvernul a schimbat urgent direcția și a anunțat o „limită de trei copii pe familie”. Și a oferit reduceri de impozite în valoare de 20.000 de dolari pentru al doilea, al treilea și al patrulea copil. De asemenea, a înființat servicii matrimoniale

⁵² *Inside Indonesia*, martie 1992, citat în *Population Research Institute Review*, noiembrie-decembrie 1996, p.11; Vezi de asemenea Betsy Hartmann, *Reproductive Rights and Wrongs: The Global Politics of Population Control* (Boston: South End Press, 1995), p.79.

⁵³ Veatch, „Incentives”.

⁵⁴ *Ibid.*

⁵⁵ Biroul de Referințe în problemele Populației (eng. *Population Reference Bureau*), *Intercom* 4, nr.12 (decembrie 1976): 3.

⁵⁶ M. Ramanathan *et al.*, „Quality of Care in Laparoscopic Sterilisation Camps: Observations from Kerala, India”, *Reproduction Health Matters*, nr.6 (noiembrie 1995): 84-93, relatat în James A.Miller, „The Disassembly Lines”, *Population Research Institute Review*, iulie-august, 1997.

⁵⁷ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning* 7, nr.1 (ianuarie 1976): 31.

pentru a încuraja tinerii să se întâlnească și să se căsătorească.⁵⁸ Guvernul singaporez a distribuit o broșură la Conferința de la Cairo, pe copertă având o pereche fericită, înconjurată de trei copii. În 1996, Divizia ONU pentru Populație a raportat că, deși fertilitatea a scăzut, în perioada 1950-1980, în Singapore, de la peste șase copii pe femeie la mai puțin de doi copii, ea a crescut ușor, dar a rămas mult sub nivelul de înlocuire a populației, în 1995, sugerând că ar fi mai ușor să reduci fertilitatea decât să o crești.

În mod similar, în Coreea de Sud, în anii '60, guvernul, împreună cu rețeaua de planificare familială internațională, inclusiv USAID, UNFPA, UNICEF, Organizația Mondială a Sănătății (OMS), Consiliul pentru Populație, Fundația Rockefeller, Fundația Ford și lista poate continua la nesfârșit, a început un program aprofundat a ceea ce guvernul a numit „controlul populației”. Programul includea plăți către oamenii săraci care acceptau sterilizarea.

Nașterea de copii, într-adevăr, a scăzut. Până la sfârșitul anilor '80, o femeie coreeană avea în medie 1,6 copii, cifră, evident, prea mică pentru a înlocui populația existentă. În plus, „populația îmbătrânită care se dezvoltă rapid”, numită astfel de guvern, provoacă o îngrijorare presantă. Mai rău, în această țară s-a dezvoltat „o criză a mâinii de muncă”, așa încât Coreea este nevoită să importe forță de muncă.”⁵⁹

Ca reacție, Coreea a tăiat cheltuielile guvernamentale pentru controlul nașterilor, creând o nouă problemă a șomajului în industria planificării familiale. Pentru a-și rezolva problemele, Coreea a promis în raportul său de la Conferința din Cairo că va pregăti un nou „plan cuprinzător” pe viitor.⁶⁰

În Bangladesh, una dintre țările desemnate de documentul NSSM a i se acorda o atenție specială, în perioada 1972-1995, fertilitatea femeilor a scăzut de la 6,4 copii pe femeie, la 3,4 copii. Aceasta s-a datorat unui program viguros pentru controlul populației, sprijinit de ajutorul extern. Presa din Bangladesh pune această realizare pe seama „hotărârii tenace” a controlorilor străini ai nașterilor.⁶¹ Economia a arătat puține semne de

⁵⁸ Ministerul Sănătății, *Population and Development Issues: National Report for the International Conference on Population and Development in Cairo, 1994*, Singapore.

⁵⁹ Republica Coreea, *Country Report on Population for the International Conference on Population and Development, 1994*.

⁶⁰ *Ibid.*

⁶¹ Linda B. Boiido, „What Can't Happen Happens in Bangladesh”, *The Bangladesh Observer*, Dakha, 5 iunie 1994.

ameliorare, în această perioadă, guvernul promițând în mod fals că o creștere lentă a populației duce la îmbunătățirea economiei.

Prin generozitatea donatorilor, străini de obicei, Bangladesh a angajat 53.000 de lucrători pentru planificarea familiei, mulți dintre care merg din ușă în ușă, pentru a promova și oferi controlul nașterilor.⁶² Chiar și așa, oferta contraceptivelor importate depășește din plin cererea, iar pilulele „care costă milioane” expiră prin depozite, deoarece femeile se plâng de efectele lor adverse.⁶³

Pentru a stimula cererea metodelor de control al nașterii, USAID încurajează „integrarea” acestora cu servicii pentru mamă și copil.⁶⁴ De fapt, nu e nimic nou aici. În 1984, un proiect al USAID în Bangladesh, lega controlul nașterilor de tratamentul oral de rehidratare în cazurile de diaree la copii.⁶⁵ Ce alte „stimulente” de acceptare a controlului nașterilor ar putea exista pentru o mamă disperată cu un copil bolnav aproape fără speranță?

Presa a relatat că Banca Mondială este „îngrijorată de reducerea drastică a... sterilizării și... implantării steriletelor” în Bangladesh și a anticipat că „presiunea asupra Bangladeshului de a extinde sterilizarea și contracepția pe termen lung... este posibil să crească.”⁶⁶ Se pare că guvernul a făcut eforturi hotărâte, totuși, căci în fiecare an, în perioada 1986-1994, bugetul pentru planificare familială îl depășea pe cel al sănătății cu milioane în valuta națională, în timp ce sănătatea generală a populației se diminuea.⁶⁷

Guvernul le plătește oamenilor care acceptă contracepția pe termen lung și sterilizarea, precum și celor care fac operația de sterilizare și recrutează și pe alții pentru această operație. Sterilizarea se intensifică în luna de dinaintea recoltării orezului, când produsele alimentare sunt foarte puține. Oamenii care acceptau controlul nașterilor raportau „coerciție,

⁶² Syed Naquib Muslim, „Training for Population Control”, *The Independent*, Bangladesh, 2 noiembrie 1996.

⁶³ „Pills for Godown”, *The Bangladesh Observer*, 2 decembrie 1996.

⁶⁴ Ambasadorul american David N. Merrill, discurs relatat în *The Independent*, 11 decembrie 1996.

⁶⁵ James F. Phillips *et al.* „Integrating Health Service Components into a Comprehensive Family Planning and Basic MCH Programme: Lessons from MATLAB Family Planning Health Services Project”, prezentat la Consiliul Național pentru Conferința Internațională pentru Sănătate despre planificarea familială și sănătate la nivel internațional, Washington, D.C., 10-13 iunie 1984.

⁶⁶ Sabir Mustafa, „Countdown to Budget”, *The Financial Experts*, Bangladesh, 6 iunie 1994.

⁶⁷ *Ibid.*

santaj, abuz în plata proviziilor”. Aceste raportări „au fost recunoscute ca fiind probleme de către ministrul Sănătății”.⁶⁸ Presa locală a scris că unele clinici utilizau substanța quinacrine, (care, utilizată în experimente de laborator pe maimuțe, duceau la moartea acestora), pentru sterilizare, deși Organizația Mondială a Sănătății s-a pronunțat împotriva folosirii ei.⁶⁹

Premierul Zia, pregătindu-se să ia parte la Conferința Internațională pentru Populație și Dezvoltare de la Cairo din 1994, și-a anulat planurile, auzind că cetățenii au organizat un marș de protest în capitală.⁷⁰

Farida Akhter, o feministă din Bangladesh, a apărut în documentarul de televiziune din Marea Britanie, intitulat „The Human Laboratory”, cu un număr de femei cu grave dizabilități, care susțineau că li s-a refuzat îndepărtarea dispozitivelor contraceptive din organism, dispozitive care le-a traumatizat.⁷¹ Ea a participat la Conferința de la Cairo și a distribuit o broșură, susținând că „Politicile de control al populației reprezintă continuarea unui război mascat... destinat... să decimeze numărul negrilor, indigenilor, a oamenilor albi cu dizabilități și a săracilor”. În această broșură se mai sublinia faptul că „popoarele indigene din diverse țări... sunt supuse unor metode coercitive de control al fertilității, pentru a-și însuși pământul... [și] resursele lor.” „Noi respingem termenul «capacitatea potențială [a sistemului ecologic]», „respingem... ideea că «suprapopularea» [cauzează]... degradarea mediului.”⁷²

Un om de afaceri cunoscut a declarat că populația nu reprezenta o problemă pentru această țară. Salman F. Rahman, președintele Federației Camerelor de Comerț și Industrie din Bangladesh, a declarat că dacă oamenilor li s-ar oferi instruire, națiunea ar putea prospera. El a accentuat nevoia de „transparență” guvernamentală,⁷³ o marfă foarte deficitară în Bangladesh.

În ciuda tuturor acestor observații, Agenția Internațională de Dezvoltare a SUA, cu ajutorul Universității John Hopkins, a pornit o ofensivă

⁶⁸ Sabir Mustafa, „The Corruption of Incentives”, *The Financial Express*, Bangladesh, 21 octombrie 1994.

⁶⁹ „QP for Sterilization”, *The New Nation*, Bangladesh, 18 septembrie 1994.

⁷⁰ „Participation in Cairo Conference Protested”, *The Bangladesh Observer*, 6 septembrie 1994; „Dakha Team Attends Conference”, *The Daily Star*, 6 septembrie 1994.

⁷¹ „The Human Laboratory”, BBC Horizon, noiembrie 1995, descris în *Human Events*, 16 martie 1997, p.6.

⁷² *Declaration of People's Perspectives on „Population” Symposium*, Ubinig and Resistance Network, Bangladesh, decembrie 1993.

⁷³ „Population Is No Hurdle to Progress”, *The Independent*, Bangladesh, 8 decembrie 1996.

majoră, în toamna anului 1996, pentru „a crea cerere” pentru controlul nașterilor în Bangladesh. Reclame, bannere, muzică și discursuri ale ambasadorului SUA și ale altor demnitari, toate erau îndreptate spre a stârni entuziasmul local față de controlul nașterilor și față de prietenia față de Statele Unite.⁷⁴

India a fost mai mult timp laboratorul pentru experimentele în domeniul controlului populației, în care a fost implicat masiv USAID. După cum susține Joseph Califano, președintele american Johnson, „un susținător fervent al controlului nașterilor pe plan intern și extern”,

... în mod repetat a respins cererile unanime ale consilierilor săi – de la cea a secretarului de Stat Dean Rusk, până la cea a consilierului pentru Securitate Națională, Walt Rostow – de a furniza grâu indienilor înfometați în timpul foametei din 1966. El a cerut ca guvernul indian să accepte mai întâi declanșarea unui program masiv de control al populației. Indienii, în sfârșit, au răspuns și Johnson le-a eliberat grâu pe o perioadă destul de îndelungată pentru a fi sigur că programul de control al populației s-a mișcat din loc.⁷⁵

În cartea sa *How to Kill Population (Cum să omori populația)*, Edward Pohlman descrie stimulentele bănești pentru vasectomiile realizate în locuri publice, cum ar fi gări, adesea în împrejurări mizere, cu până la 20 de sterilizări pe oră.⁷⁶ Din experiența sa de „expert în domeniul populației”, susținut de SUA, în India, Pohlman a conceput noi moduri de îmbunătățire a controlului populației. Deoarece „India avea o problemă teribilă a șomajului”, Pohlman sugera ca „indienii șomeri educați și deștepți,” să fie instruiți ca specialiști în vasectomie.⁷⁷ El recunoaștea, totuși, că în ciuda presiunilor, a stimulentei și eficienței programului, „oamenii sunt cumva reticenți să facă această operație”.⁷⁸ Pohlman relatează, netulburat, că în multe părți ale Indiei bărbaților li s-a promis, în mod fals, că vasectomia este o operație „reversibilă în mod ușor și sigur”.⁷⁹

Pohlman de asemenea menționa „problemele teribile” create de sterilet sau dispozitivele intrauterine în India: modul în care femeile

⁷⁴ *The Bangladesh Times*, 25 septembrie 1996, prima pagină.

⁷⁵ Joseph Califano, *Governing America* (New York: Simon and Schuster, 1981), p.52.

⁷⁶ Edward Pohlman, *How to Kill Population* (Philadelphia: The Westminster Press, 1971), p.114.

⁷⁷ *Ibid.*, p.115.

⁷⁸ *Ibid.*, p.116.

⁷⁹ *Ibid.*, p.138.

indiene merg la moașele satului care „le smulg steriletele pentru 1 sau 2 rupii”.⁸⁰ Nu este surprinzător faptul că în India „există o anumită indignare față de America care poate interveni în afacerile indiene din cauza puterii sale financiare”,⁸¹ așa cum relatează Pohlman. De fapt, el mărturisește că unii indieni privesc acest control străin al populației ca o formă de „genocid”.⁸² Și nu ezită să recunoască faptul că localnicii adesea se obișnuiesc cu programele, nu pentru că au încredere în ele, ci deoarece le oferă venit și numeroase locuri de muncă pe plan local (la fel cum se întâmplă și în Statele Unite).⁸³ El sugerează ca stimulentele nebănești – hrana, îngrijirea sănătății și educația – pot fi mai eficiente decât banii și dau „o valoare importantă relațiilor publice”.⁸⁴

Unul dintre argumentele majore ale lui Pohlman în favoarea plăților stimulatorii către oamenii care acceptă sterilizarea este în esență de natură eugenică: deoarece banii sunt mai valoroși pentru săraci, „stimulentele pot avea cel mai mare impact asupra ratelor nașterii în clasele inferioare”.⁸⁵ Societatea, susține el, are „dreptul să forțeze limitele mărimii familiei”.⁸⁶ Este „doar o problemă de timp până când stimulentele masive încep să fie acceptate drept ca o necesitate în controlul populației”.⁸⁷

Concluzia răsunătoare a lui Pohlman este o chemare la „un război împotriva populației”,⁸⁸ finanțat de „programe masive de ajutoare străine cu stimulente în vederea controlului populației”⁸⁹ și la asigurarea că specialiștii USAID studiază în prezent (1971) „punctele de vedere economice”

⁸⁰ *Ibid.*, p.118.

⁸¹ *Ibid.*, p.135.

⁸² *Ibid.*, p.161.

⁸³ *Ibid.*, p.137.

⁸⁴ *Ibid.*, p.148. Rămâne de văzut dacă această „valoare a relațiilor publice” este pozitivă sau negativă pentru Statele Unite. Dr. Marie Mignon Mascarenhas, investigator din partea Organizației Mondiale a Sănătății în Bangalore, India, relatează că o ofertă sponsorizată de SUA a unui program nutrițional, în spitalul unde lucra ea, pentru femeile care acceptau avortul sau sterilizarea, a creat o mare dezamăgire. Vezi Marie Mignon Mascarenhas, „Aid for an Alternative Strategy to Population Control in India”, adresare sponsorizată de Institutul pentru Familie din Washington D.C., 3 iulie 1981.

⁸⁵ Edward Pohlman, *Incentives and Compensations in Birth Planning* (Chapel Hill: Carolina Population Center, monografia 11, 1971), p.5.

⁸⁶ *Ibid.*, p.7.

⁸⁷ *Ibid.*

⁸⁸ Pohlman, *How to Kill Population*, p.134.

⁸⁹ *Ibid.*, p.132.

implicate.⁹⁰ El avea dreptate: de atunci încolo, programele de stimulente consumă intens energia planificatorilor americani.

Unul dintre cei mai entuziaști susținători ai stimulentei a fost ambasadorul Richard Elliot Benedick, coordonator al Afacerilor pentru Populație din Departamentul de Stat, atât în Administrația Carter, cât și în timpul Administrației Clinton. Ambasadorul Benedick, care credea că „insistența asupra „dreptului” de înmulțire reprezintă, fără deosebire, o moralitate nelalocul ei”,⁹¹ a declarat că „ar fi inadecvat pentru SUA să apară în poziția de a încerca să impună altor guverne limitarea populației... [El] aş aproba din toată inima toate mijloacele, cu excepția unui angajament de ajutorare inflexibile.”⁹²

Stimulentele adecvate pot fi, desigur, folosite pentru a motiva guvernele care se împotrivesc. În Thailanda, de exemplu, o misiune a Băncii Mondiale, în 1958-1959, a dorit să impresioneze guvernul acestei țări, vorbindu-l despre „efectele adverse” ale creșterii populației. Guvernul thailandez a fost de neconvins, însă a dat voie Consiliului pentru Populație, o organizație privată americană, înființată de către John D. Rockefeller III, să intre în țară cu 1,5 milioane de dolari, în 1963, pentru a promova sprijinul pentru controlul populației în rândul conducerii țării. Până în 1968, guvernul thailandez a fost angajat în „planificarea familială” și primea 3,5 milioane de dolari împrumuturi de la USAID, în acest scop. Banca Mondială a urmat USAID, crescând împrumuturile – peste 700 milioane de dolari pentru anii 1969-1977 – și Thailanda a început să primească aproximativ 100 de milioane de dolari anual de la SUA, reprezentând asistența economică și militară, mult mai mare decât sumele de dinainte de 1969.⁹³

Guvernul thailandez, la rândul său, nu numai că s-a comportat exemplar în acest sens, ci a devenit și un model de cooperare. El a pus în funcțiune programe de instruire, nu numai a moașelor și a altor lucrători medicali, ci și a profesorilor și a poliției de patrulare, în tehnicile de

⁹⁰ *Ibid.*, p.134.

⁹¹ Declarația ambasadorului Richard Elliot Benedick, prezentată Subcomisiei pe probleme de politică economică internațională a Camerei Reprezentanților și Comisiei pe probleme de afaceri externe, 29 februarie 1980.

⁹² *Ibid.*

⁹³ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning* 4, nr.9 (septembrie 1973); Consiliul pentru Populație, „Thailanda”, *Country Profiles*, martie 1972; Banca Mondială, *Annual Reports; Statistical Abstracts of the United States*, 1975, p.319.

planificare familială.⁹⁴ Conform Consiliului pentru Populație, au fost folosite un număr de metode creative pentru a populariza metodele de control al nașterii în Thailanda, inclusiv „eforturi educaționale și motivaționale speciale”. Rezultatele n-au întârziat să apară: 43% din toate pacientele cu probleme obstetricale de la un spital au acceptat sterilizarea,⁹⁵ și în perioada 1965-1975, rata brută a natalității a scăzut cu 23%. În septembrie, 1978, guvernul thailandez relatează „accentul pus pe programul de intensificare a sterilizării”, ca semn al „îngrijorării privind oferirea celor mai eficiente mijloace de realizare a unui impact asupra ratei de creștere a populației țării”. Această motivație specială a rezultat într-un „răspuns încurajator pentru vasectomie”, care a insuflat o revizuire a „țintelor de realizare demografică” spre nivelele cel mai jos posibile ale populației.⁹⁶ Până în anii '90, fertilitatea din Thailanda a scăzut la 1,94 copii pe femeie, mai puțin decât suficient să înlocuiască populația existentă.⁹⁷

Thailandea a fost ajutată în programul său de planificare familială nu numai de USAID și de Banca Mondială, ci și de aproape toate organizațiile de competență internațională pentru controlul populației: UNICEF, UNFPA, Consiliul pentru Populație, Federația Internațională *Planned Parenthood*, Universitatea din Carolina de Nord, Fundația Rockefeller, Fundația Ford, World Education, Inc., Fondul *Pathfinder (Exploratorul)*, Serviciul Mondial Bisericesc.⁹⁸ Iar aceste organizații primesc sume solide, în unele cazuri în întregime sau aproape în întregime, pentru sprijinul lor, de la USAID.⁹⁹ Conform Comisiei pentru Populație a Camerei Reprezentanților, avantajele organizațiilor neguvernamentale constă în „flexibilitatea lor”, abilitatea lor de a „oferi o gamă largă de servicii”.¹⁰⁰ Unii critici au acuzat faptul că asemenea agenții încalcă restricțiile Congresului American privind finanțarea măsurilor coercitive pentru controlul populației și avortului. Dr.

⁹⁴ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning* 9, nr.9 (septembrie 1978): 251.

⁹⁵ Consiliul pentru Populație, „Thailandă”, p.10-11.

⁹⁶ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning*, septembrie 1978, p.251-252.

⁹⁷ Departamentul Națiunilor Unite pentru Informații sociale și economice și analiză politică, Divizia pentru Populație, *World Population Prospects: The 1996 Revision* (New York: United Nations, 1996).

⁹⁸ Consiliul pentru Populație, „Thailandă”, p. 16-17.

⁹⁹ Comisia Camerei Reprezentanților, *Population and Development Assistance*, p.22; Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p.228.

¹⁰⁰ Comisia Camerei Reprezentanților, *Population and Development Assistance*, p.23.

Daniel Weintraub, director al Asistenței Internaționale de Planificare Familială (una din structurile ideologice ale organizației *Planned Parenthood* și un „intermediar”, finanțat exclusiv de către USAID pentru a da subvenții organizațiilor care susțin aceleași idei), raporta Comisiei pentru Populație a Camerei Reprezentanților, că dacă organizațiile care primesc subvențiile vor fi supuse auditului guvernului american, „am pierde... abilitatea noastră de a opera efectiv”.¹⁰¹

Cei care ar putea fi tentați să creadă că planificarea familială câștigă prieteni pentru Statele Unite sau prevede „revolte sociale”, după cum susțin promotorii, trebuie să ia în considerare cazul Iranului. Cu sprijinul unui sistem de control – USAID, Federația Internațională *Planned Parenthood*, Fondul *Pathfinder*, Universitățile din Carolina de Nord și Chicago, precum și Fundația Ford –, șahul Iranului, împreună cu sora sa, au devenit susținători entuziaști ai planificării familiale, cerând altor țări mai puțin dezvoltate să le urmeze exemplul. Cheltuielile publice pe cap de locuitor pentru controlul nașterilor erau în Iran printre cele mai mari din țările în curs de dezvoltare, iar guvernul instruia mii de lucrători medicali foarte bine plătiți pentru a lucra ca medici, asistente și persoane care motivează planificarea familială. Ministerele Sănătății și al Educației au revizuit programele școlare, au rescris manualele, au constrâns mii de profesori să accentueze „educația despre populație” și educația sexuală.¹⁰²

„Proiectul de Planificare Familială Modelul Isfahan” a atras atenția întregii lumi pentru mobilizarea „activităților de recrutare și educaționale... a mass-mediei, a unităților mobile și a medicilor”.¹⁰³ Toate metodele de reducere a nașterilor au fost legalizate, inclusiv avortul și sterilizarea.

Noul guvern care i-a urmat, la preluarea puterii, a dat jos tot aparatul de planificare familială, a anulat toate legile care permiteau avortul și sterilizarea și, în scurt timp, a respins și prietenia Statelor Unite.¹⁰⁴ (Este interesant că rata natalității din Iran – una dintre cele mai mari din lume – a arătat semne abia perceptibile de scădere în timpul anilor planificării familiale.)¹⁰⁵

¹⁰¹ *Ibid.*, p.24.

¹⁰² Consiliul pentru Populație, „Iran”, octombrie 1972.

¹⁰³ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning* 7, nr.11 (noiembrie 1976): 308-321.

¹⁰⁴ Biroul de Referință pentru Populație, *Intercom* 7, nr.3 (martie 1979): 13.

¹⁰⁵ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning* 9, nr.4 (aprilie 1978): 77.

Ulterior, guvernul iranian a început din nou să descurajeze fertilitatea înaltă, însă avortul a continuat să fie interzis.¹⁰⁶ Reprezentantul Iranului la Conferința pentru Populație de la Cairo s-a alăturat majorității, care a refuzat să sprijine accesul mai ușor la avort, ca metodă de planificare familială. El a spus: „Drepturile copilului nenăscut [ar trebui]... să nu [fie] compromise de avort”. El de asemenea a denunțat un alt punct al Proiectului Programului Conferinței de la Cairo: oferirea de educație sexuală la copii și adolescenți „va duce la multe probleme sociale de nesuportat”.¹⁰⁷ Premierul Benazir Bhutto din Pakistan, a spus aceasta mai pe șleau: Rezultatul Conferinței nu trebuie văzut ca o carte universală care să impună educația sexuală și avortul asupra culturilor care se opun unor asemenea politici.”¹⁰⁸

Iranul nu este un caz izolat. Antagonismul față de conceptul de control al populației al SUA a ieșit la suprafață în numeroase țări.¹⁰⁹ Ambasadorul Richard Benedick, un susținător fidel al controlului populației în lume, a raportat sincer Congresului american despre „sensibilitatea” programelor,¹¹⁰ despre „lipsa de... angajamente”¹¹¹ și despre „opoziția”¹¹² la programe din partea oamenilor străini. USAID a recunoscut că „sensibilitatea programelor privind populația” este atât de mare în țările străine, încât „a fost mai acceptabil pentru multe țări să primească sprijin prin agenții multilaterale, cum ar fi UNFPA [Fondul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare] sau mari organizații private și voluntare” sprijinite de către USAID, mai degrabă decât de la USAID direct, și majoritatea programelor sunt finanțate și conduse în asemenea mod.¹¹³ (Una dintre primele acțiuni ale guvernului

¹⁰⁶ Națiunile Unite, Departamentul Națiunilor Unite pentru Informații sociale și economice și analiză politică, Divizia pentru Populație, *Abortion Policies: A Global Review* (New York: 1993).

¹⁰⁷ Conferința Internațională pe Populație și Dezvoltare, Cairo, a 7-a Ședință plenară, 8 septembrie 1994.

¹⁰⁸ *Ibid.*, I-a Ședință plenară, 5 septembrie 1994.

¹⁰⁹ Vezi, de exemplu, John C. Caldwell, „The Containment of World Population Growth”, *Studies in Family Planning* 6, nr.12 (decembrie 1975): 429-436; vezi de asemenea Paul Singer, textul adresării, Conferința pentru Populația Lumii, București, 1974, relatat în *Studies in Family Planning* 5, nr.12 (decembrie 1974): 368-369; vezi de asemenea National Reports of P.L.A.N. Protect of Life in All Nations, Inc., disponibil la American Life Lobby, Washington D.C.

¹¹⁰ Declarația ambasadorului Richard Elliot Benedick în fața Subcomisiei Camerei Reprezentanților pe probleme Internaționale de Politică Economică și Comerț.

¹¹¹ *Ibid.*

¹¹² *Ibid.*

¹¹³ Comunicat de Presă privind Populația al USAID la retragerea administratorului, 20 iunie 1981, p. 3-4.

sandinist din Nicaragua a fost să închidă clinicile de control al nașterii, finanțate de către USAID.)¹¹⁴ Un memorandum al USAID, din 1982, specifica clar că tot sprijinul pentru programele de control al populației în lume se va prăbuși dacă SUA va înceta să le mai finanțeze și să le folosească drept condiții pentru primirea ajutorului american.¹¹⁵

Concluzia inevitabilă este că programele de control al populației ale USAID creează antagonisme, acolo unde SUA are nevoie de prietenie, și cresc costurile de realizare a obiectivelor legitime ale politicii externe a SUA. Este inutil să spunem că atâta timp cât SUA vor dori să pompeze sute de milioane de dolari pentru controlul populației în lume, nu vor înceta să existe candidații doritori să aprovizioneze USAID cu „cerințe pentru asistența populației”, pe care apoi USAID să le folosească pentru a-și justifica bugetele.

La sfârșitul anilor '70, începutul anilor '80, au apărut tot mai multe raportări despre „stimulente”, precum și despre cazuri de coerciție directă în programele de control al populației. A existat, desigur, politica unui singur copil pe familie cu avort forțat, sterilizare și infanticid în Republica Populară Chineză. Agenția Internațională pentru Dezvoltare a negat directă implicare în program, deși contribuia major la bugetul Federației Internaționale *Planned Parenthood* și al Fondului Națiunilor Unite pentru Populație, ambele suplimentând programele chineze cu fonduri.¹¹⁶ China și Statele Unite au făcut schimb de cercetători pentru a studia politicile de populație.¹¹⁷

China era cu adevărat un domeniu de cercetare. Christopher Wren relatează în *New York Times* că mii de femei chineze au fost „adunate și forțate să facă avort”. El a scris despre femei „zăvorâte în celule de detenție sau care strigau în fața tuturor la marșurile de protest și care erau forțate să consimtă avortul.” A vorbit despre „membrii comitetelor de supraveghere, [care] răpeau femeile însărcinate de pe stradă și le trimiteau imediat, uneori cu cătușe la mâini sau legate, la clinicile de avort” și despre „copii avortați,... care plângeau când erau născuți/avortați.”¹¹⁸ Michele Vink scria în *Wall*

¹¹⁴ Biroul de Referință pentru Populație, *Intercom*, martie 1980, p.5.

¹¹⁵ Agenția de Dezvoltare Internațională, „Rationale for AID Support of Population Programs”, ianuarie 1982.

¹¹⁶ Federația Internațională *Planned Parenthood*, *Report to Donors, 1980, p.40*; Fondul Națiunilor Unite pentru Activitățile Populației, *Reports for 1980, 1981, 1982, 1983*.

¹¹⁷ Biroul de Referințe în problemele Populației, *Intercom*, iulie 1980, p.4.

¹¹⁸ Christopher Wren, „Chinese Region Showing Resistance to National Goals for Birth Control”, *New York Times*, 16 mai 1982.

Street Journal despre femei, care erau „încătușate, legate cu frânghii sau bagate în coșuri în care se țineau de obicei porcii”, în drumul lor spre clinicile de avort.¹¹⁹ Steven Mosher, observator direct de la publicația *The People's Republic Press*, vorbea deschis despre „bebelușii de sex feminin, omorâți, înecați și lăsați să moară”, precum și despre „maltratarea femeilor care au dat naștere la fete”.¹²⁰

În *Raportul de țară și respectarea drepturilor omului* pentru 1983, 1991 și 1992, Departamentul de Stat american relatează că în China se produceau cazuri de avort și sterilizări forțate. Deși China și planificatorii străini au negat aprig toate acuzațiile, legea chineză prevede avortul obligatoriu.¹²¹ Chinezoaicele însărcinate care își găsesc refugiu în afara țării vorbesc despre „poliția moașelor”, care le vânează pe femei ca să le spună despre reproducere, despre amenzi uriașe, despre pierderea locului de muncă și despre forța fizică utilizată la nivel oficial, pentru a reduce nașterea de copii. Steven Mosher, om de știință american, sociolog, care a studiat în China, a fotografiat și a scris despre asemenea evenimente.¹²² Ca să vedem cât de departe pot ajunge implicațiile mișcării controlului populației, Universitatea Stanford din California i-a refuzat lui Mosher gradul academic pentru care a făcut cercetări în China. Iar Administrația Clinton a ținut femeile refugiate din China încă trei ani [fără a le rezolva statutul de refugiat], după preluarea mandatului.¹²³

Cu adevărat înspăimântător este documentarul de televiziune *The Dying Rooms (Camerele morții)*, produs de canalul de televiziune *Channel Four* din Marea Britanie despre orfelinele din China, care funcționează ca niște lagăre ale morții pentru fetele abandonate. Dacă o familie chineză este forțată să aibă doar un singur copil, ea preferă un fiu, deoarece poate lucra pământul și poate avea grijă de părinți la bătrânețe. (Femeile servesc familia soțului atunci când se mărită). Efectele încep să apară în estimările

¹¹⁹ Michele Vink, „Abortion and Birth Control in Canton, China”, *Wall Street Journal*, 30 noiembrie 1981.

¹²⁰ Steven W. Mosher, „Why Are Baby Girls Being Killed in China?” *Wall Street Journal*, 25 iulie 1983; vezi de asemenea și Steven W. Mosher, *Broken Earth: The Rural Chinese* (New York: The Free Press, 1983); *A Mother's Ordeal: One Woman's Fight Against China's One-Child Policy* (New York: Harcourt Brace, 1993).

¹²¹ *Legea Republicii Populare Chineze despre protecția drepturilor și intereselor femeilor*, cap.7, art.42.

¹²² Vezi lucrările lui Steven Mosher, citate mai sus, la nota 120.

¹²³ *Population Research Institute Review*, noiembrie/decembrie 1996, p.9.

populației din China. În majoritatea țărilor, femeile, datorită longevității lor, depășesc numărul bărbaților. În America de Sud, de exemplu, există cu trei milioane de femei mai mult decât bărbați.¹²⁴ În China, în 1995, numărul bărbaților îl depășea pe cel al femeilor cu 37 de milioane.¹²⁵

Filiala chineză a Federației Internaționale *Planned Parenthood* (IPPF) este principalul jucător în programul unui singur copil pe familie. IPPF a relatat că filiala sa „înființează... o organizație de planificare familială, care va formula planul privind nașterile”,¹²⁶ iar „voluntarii săi uneori colectează amenzile, când un cuplu încalcă regulile planului de nașteri”.¹²⁷ Filiala chineză a IPPF, Asociația de Planificare Familială din China, raporta cu mândrie, la Conferința de la Cairo din 1994, că activiștii chinezi locali „monitorizează formarea și implementarea proiectelor locale de populație, participă și supraveghează ca politicile de recompensare și pedepsire legate de planificarea familială să fie executate adecvat.”¹²⁸

Pe tot parcursul campaniei oribile de control al nașterii, guvernul chinez și Asociația de Planificare Familială din China s-au bucurat de cele mai cordiale relații cu marile țări ale lumii și cu organizațiile internaționale. Lăudată de Banca Mondială și premiată de Națiunile Unite și de organizația *Better World Society* din Washington D.C., pentru programele sale pentru populație, China a fost aleasă ca loc al desfășurării celei de-a IV-a Conferințe Mondiale a Femeilor, în 1995. China a primit peste 22 miliarde de dolari împrumuturi de la Banca Mondială,¹²⁹ precum și milioane de dolari, anual, de la Fondul Națiunilor Unite pentru Populație și de la Federația Internațională *Planned Parenthood*,¹³⁰ toate pe cheltuiala contribuabililor din țările industrializate, care habar nu aveau despre asta.

Au existat rapoarte îngrijorătoare venite din unele țări, în care birocrăția ajutorului extern american a fost implicată în mod direct. O campanie

¹²⁴ Națiunile Unite *World Population Prospects: The 1996 Revision*.

¹²⁵ *Ibid.*; vezi de asemenea Hartmann, *Reproduction Rights*, p.157-170.

¹²⁶ International Planned Parenthood Federation, *IPPF in Action* (London: Typographic Press, 1982), p.20.

¹²⁷ *People* 16, nr.1 (1989): 7.

¹²⁸ '93 *China Family Planning Association*, material distribuit de Asociația de Planificare Familială din China la Conferința Internațională pe Populație și Dezvoltare de la Cairo, septembrie 1994, p.20.

¹²⁹ Bryan T. Johnson, „The World Bank and economic Growth: 50 Years of Failure” (Washington D.C.: The Heritage Foundation, 16 mai 1996), conform datelor Băncii Mondiale.

¹³⁰ Conform rapoartelor anuale ale ambelor organizații.

finanțată de USAID în El Salvador a utilizat sistemul contingentului (un sistem utilizat de americani, pentru imigranții fiecărei țări ce pot fi admiși Statele Unite – n. tr.), pentru a realiza peste 20.000 de sterilizări pe an, fără vreo prevedere adecvată a consimțământului voluntar.¹³¹

Episcopii catolici din Filipine și-au exprimat indignarea față de campania de sterilizare a familiilor cu un copil din această țară, campanie care se baza pe „presiunea” realizării scopurilor.¹³² Noua constituție a președintelui Aquino, aprobată majoritar de electorat, în 1987, a șters clauza din fosta constituție, care mandata planificarea familială de stat (sprijinită de USAID).¹³³ Guvernul succesor, al președintelui Ramos, totuși, a schimbat cursul evenimentelor. Acesta a raportat cu entuziasm, în timpul Conferinței de la Cairo, despre angajamentul său față de „dezvoltarea durabilă” și „reducerea creșterii populației”.¹³⁴ În 1996, Asociația Medicală Filipineză a raportat rezultatele unui studiu, care arăta că vaccinul antitetanos făcut femeilor conținea un medicament abortiv.¹³⁵ Sub auspiciile Organizației Mondiale a Sănătății, același vaccin a fost administrat de asemenea femeilor de vârstă reproductivă din Mexic și Nicaragua.¹³⁶

O organizație cetățenească din Mexic a acuzat Fondul Monetar Internațional că ar fi cerut Mexicului o reducere drastică a nașterilor în schimbul împrumuturilor acordate guvernului mexican și, în consecință, guvernul mexican promova o campanie masivă pentru controlul nașterilor cu o „hotărâre de neclintit”.¹³⁷ La începutul anului 1997, câteva femei mexicane au apărut într-o conferință de presă la Washington D.C., pentru a relata despre experiențele lor. Maria Graciela Hilario a declarat că un medic i-a implantat un dispozitiv intrauterin (DIU sau sterilet) împotriva

¹³¹ Chris Hedges, „U.S. Is Key Player in Controversial Birth Control Plan”, *Christian Science Monitor*, 13 ianuarie 1984, p.8.

¹³² Comisia Episcopală a Vietii de Familie, „The Phillippine Population Control Program”, 20 iulie 1984.

¹³³ Despre programul din Filipine, vezi Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p.96-98.

¹³⁴ Comisia pentru Populație, *Population Management toward Philippines 2000*, prezentată la Conferința de la Cairo, 1994.

¹³⁵ Scrisoarea Asociației Medicale Filipineze către ministrul Sănătății din Filipine, 16 septembrie 1996, relatat în *Population Research Institute Review*, noiembrie/decembrie 1996.

¹³⁶ James Miller, „Baby Killing Vaccine: Is It Being Stealth Tested?” *Human Life International Reports*, iunie/iulie 1995.

¹³⁷ Declarația organizației Comite Nacional Pro-Vida, A.C. 15 septembrie 1983.

voinței sale, după nașterea copilului, și i-a spus că implantarea steriletului era „autorizată de lege”. Cecilia Bram a declarat de asemenea că i-a fost implantat un sterilet împotriva dorinței sale, în perioada când a născut la Clinica de Securitate Socială nr. 76, în Uruapan, statul Michoacan. O femeie care nu și-a dat numele, preferând unul fictiv, a declarat că lucra la un spital mexican, unde a văzut implantări cu forța a DIU și o presiune nemaipomenită făcută asupra femeilor aflate în travaliu de a accepta sterilizarea. Ea a mai spus că erau femei cărora li se „refuza tratamentul medical, dacă nu acceptau să fie sterilizate”. Ea însăși a declarat că a trebuit să scoată un sterilet unei femei care avea dureri și sângerări abundente, după ce un medic a refuzat să facă acest lucru și chiar să o examineze. Ea a declarat că medicii care nu se implică în programele de control al nașterilor sunt demiși.¹³⁸

Un scandal de proporții a erupt în Peru, în 1997, referitor la sistemul contingentului folosit de guvernul Fujimori pentru sterilizări forțate, care a dus la un număr de decese în rândul femeilor. Abuzurile au devenit strigătoare la cer, încât USAID, aflată sub presiunea Congresului american, a anunțat că își retrage sprijinul financiar. Totuși, guvernul peruvian s-a angajat să continue programul, dar într-o formă schimbată.¹³⁹

Șeful unei companii de audit din Washington a prezentat dovezi, în 1984, că USAID contribuia, prin Federația Internațională *Planned Parenthood*, la programele din India și Coreea care impuneau penalități pentru depășirea cotei de nașteri, precum și la programele din Sri Lanka, Bangladesh, Nepal și Coreea, care plăteau o sumă de bani celor care doreau să fie sterilizați. El a prezentat de asemenea dovezi că USAID ignora legea americană, finanțând avorturile.¹⁴⁰

Simultan, organizațiile de control al populației, finanțate de SUA, sprijineau deschis acțiunile guvernamentale de a reduce fertilitatea, renunțând la imaginea lor de odinioară de a sprijini oamenii să atingă mărimea dorită a familiei. *Raportul de dezvoltare pe 1984* al Băncii Mondiale a introdus o lungă dezbatere despre „stimulente și efectele descurajante”, subliniind că asemenea măsuri „erau indispensabile” în acele cazuri în care „mai exista

¹³⁸ *Population Research Institute Review*, martie/aprilie 1997.

¹³⁹ David Morrison, „Cutting the Poor: Peruvian Sterilization Program Targets Society's Weakest”, *Population Research Institute Review*, martie/aprilie 1998; Alejandro Bermudez, „Sterilization without Consent”, *The Catholic World Report*, martie 1998.

¹⁴⁰ William M. O'Reilly, „U.S. Agency for International Development Funding of Abortion and Sterilization”, *ciornă*, 14 aprilie 1984.

un gol social-privat”, adică atunci când oamenii doresc mai mulți copii decât consideră guvernul că ar trebui să aibă.¹⁴¹ Această bancă ce primește cea mai mare parte a finanțărilor sale de la SUA raporta că, în peste 30 de țări, în 1984, existau programe de utilizare a stimulentei și descurajare a acestora.¹⁴² Banca a insistat că stimulentele „voluntare” „n-ar trebui să fie mai indezirabile decât orice alte impozite sau subvenții”¹⁴³ și descria programul chinez în detalii.¹⁴⁴ Alți membri ai instituției de control al populației recomandau programul chinez pentru „rata sa excepțională de implementare”¹⁴⁵, „angajarea sa fermă”¹⁴⁶ și conceptul excelent.¹⁴⁷

Pentru a limpezi foarte bine lucrurile, Banca Mondială enumera „etapele succesive ale politicii”, prin care țările trebuie să treacă, de la colectarea datelor prin recensământ și prevederea planificării familiale prin agenții private voluntare, până la programe și angajamente guvernamentale, care, la rândul lor, progresează de la servicii, la extinderea serviciilor, la stimulente și descurajarea stimulentei și, în final, până la cote ale nașterii.¹⁴⁸ La această scară, Banca Mondială dădea note diferitor țări pentru gradul lor de angajare față de controlul populației. China, Columbia, Mexic, Sri Lanka, Republica Coreea, Indonezia și Malaezia au fost țările cu „indicatorii cei mai buni” sau „foarte buni”, iar alte țări s-au clasat ca având indicatori „moderați” sau „slabi”.¹⁴⁹ Aparent, la momentul scrierii raportului respectiv, autorii săi nu primiseră încă vestea că, în 1984, guvernul Malaeziei a decis să abandoneze programul de 18 ani de control al populației.¹⁵⁰ Acest lucru a asigurat Malaeziei o creștere remarcabilă a economiei, pe măsură ce Malaezia a adoptat reformele pieței libere. Totuși, fertilitatea a scăzut la 3,6 copii pe femeie. Guvernul a raportat la Conferința de la Cairo

¹⁴¹ Banca Mondială, *World Development Report 1984*, p.160.

¹⁴² *Ibid.*, p.123.

¹⁴³ *Ibid.*, p.161.

¹⁴⁴ *Ibid.*, p.124, 160.

¹⁴⁵ Fondul Națiunilor Unite pentru Activitățile Populației, *1981 Report*, p.52

¹⁴⁶ *Ibid.*

¹⁴⁷ Biroul de Referințe în problemele Populației, *Intercom*, martie/aprilie 1983, p.7; Lester Brown, *Worldwatch Paper #53*; International Planned Parenthood Federation, *People 10*, nr.1 (1983): 24.

¹⁴⁸ Banca Mondială, *World Development*, p. 155-162.

¹⁴⁹ *Ibid.*, p.156.

¹⁵⁰ *The Wall Street Journal*, 10 aprilie 1984.

că „un public educat poate face alegerea proprie asupra mărimii familiei”, că „Malaezia poate susține o populație mai mare la un bun standard de viață” și că „o populație mai mare va oferi o bază a consumatorilor mai mare cu o putere mai mare de cumpărare”. Guvernul malaezian nu numai că nu încearcă să reducă sporirea populației, dimpotrivă scopul său este să „amelioreze calitatea vieții”.¹⁵¹

În timpul Administrației Reagan, anul 1984, s-a anunțat o slăbire a presiunilor frontului pentru controlul populației. În august, Administrația Reagan a emis un mesaj către Conferința Internațională pentru Populație, care s-a desfășurat în Mexic, în care sublinia că mărimea populației este departe de a constitui o cauză a tuturor problemelor economice și sociale, ci este mai degrabă „în sine, un fenomen natural. Ea nu este în mod necesar bună sau rea”. Recenta creșterea a populației lumii, se menționa în mesaj, este rezultatul realizărilor răspândite de salvare a vieții din sistemul medical și creșterea producției alimentare, care demonstrează „nu o planificare proastă... ci progres uman”. În mesaj se mai spunea că a existat „o supra-reacție din partea unora” la creșterea populației, dar cauza reală a sărăciei consta în „controlul de stat al economiilor, o evoluție care efectiv constrânge creșterea economică”. Mesajul acuza nivelele joase ale dezvoltării în cazul în care prețurile sunt fixate de către stat, în cazul impozitelor exorbitante și a distrugerii stimulentei economice de către planificatorii de stat și susținea că, în ultimii 3 ani, Administrația Reagan a încercat să anuleze politica „reacției exagerate la problemele demografice”.¹⁵²

Confirmând că trebuie evitate „încercările de a utiliza avortul, sterilizarea involuntară sau alte măsuri forțate în planificarea familială”, în mesaj se mai arăta că Statele Unite „nu vor mai contribui la sprijinul special acordat organizațiilor guvernamentale, care realizează sau promovează activ avortul ca metodă de planificare familială în alte țări”. Mesajul a fost citit la conferință de către un fost senator de New York, James L. Buckley, cunoscut ca un susținător ferm al punctelor de vedere enunțate.¹⁵³

Anunțul a provocat furie imediată în rândul susținătorilor controlului populației. Congresmanul James Scheuer a spus: „Nu acceptăm aceasta

¹⁵¹ Comisia Națională pentru Dezvoltarea Familiei și Populație, *National Report on Population and Development of Malaysia*, Cairo, septembrie 1994.

¹⁵² *Policy Statement of the United States of America at the United Nations International Conference on Population* (sesiunea a 2-a), Mexic, D.E. 6-13 august 1984.

¹⁵³ *National Review*, 10 august 1984, p.15-16.

deviere radicală de la o politică bipartizană, de lungă durată”.¹⁵⁴ Dna Patricia Schroeder, din Camera Reprezentanților a decis că Administrația Reagan „a mers prea departe”¹⁵⁵, iar foștii senatori Robert Taft jr. și Joseph D. Tydings au considerat că declarația „reprezintă adoptarea [punctelor de vedere ale] unui fundamentalist, care nu știe nimic despre filozofia politică”.¹⁵⁶ Publicația *The New York Times* a numit mesajul Administrației Reagan „ignorant” și „periculos”¹⁵⁷. Publicația *Christian Science Monitor* scria că acest mesaj „se află departe de o analiză cuprinzătoare a evenimentului”¹⁵⁸ și a dedicat o serie de articole speciale pe tema „valului uriaș al umanității”¹⁵⁹, care duce la „supraaglomerări ale populației”¹⁶⁰ și la probleme ce țin de „oameni, oameni, oameni”.¹⁶¹

Au existat urlete de protest din partea agențiilor pentru controlul populației finanțate direct sau indirect de către guvernul SUA. Peter Wilson de la Institutul Alan Guttmacher, instituția de „cercetare” a *Planned Parenthood*, finanțată de guvernul american, a avertizat că va căuta să „nesocotească Congresul”,¹⁶² iar Werner Fornos de la Institutul pentru Populație a numit mesajul Administrației Reagan „retorica anului electoral pe spatele femeilor sărace din toată lumea”¹⁶³. El a dat un dineu în cinstea delegaților din Republica Populară Chineză și membrilor simpatizanți ai politicii controlului populației din Congres.¹⁶⁴

Au mai existat reacții de protest în 1986 și 1987, când Administrația Reagan, răspunzând la Amendamentul Kemp/Kasten, care interzicea finanțarea de către guvernul SUA a programelor coercitive de control al populației, a redirecționat *grant*-ul anual de 25 de milioane de dolari de la Fondul Națiunilor Unite pentru activitățile Populației, către alte agenții pentru populație, deoarece UNFPA sprijinea programul chinez.

¹⁵⁴ „Delegates Slam Reagan’s Abortion Funds Policy”, *Rocky Mountain News*, 12 august 1984.

¹⁵⁵ „Schroeder Fighting Administration Rule on Family Planning”, *Rocky Mountain News*, 12 august 1984.

¹⁵⁶ Robert Taft jr. și Joseph D. Tydings, declarație comună, 6 iunie 1984.

¹⁵⁷ *The New York Times*, 21 iunie 1984.

¹⁵⁸ 9 august 1984, p.17.

¹⁵⁹ *Christian Science Monitor*, 6 august 1984.

¹⁶⁰ *Christian Science Monitor*, 8 august 1984.

¹⁶¹ *Christian Science Monitor*, 7 august 1984.

¹⁶² *Arhivele Congresului – Senat*, 18 iunie 1984.

¹⁶³ *Washington Times*, 3 august 1984.

¹⁶⁴ *Washington Times*, 10 august 1984.

Alegerea lui Bill Clinton ca președinte al SUA, în 1992, a schimbat direcția curentului Reagan-Bush. Până în 1994, în momentul Conferinței de la Cairo, se părea că toate lucrurile erau în favoarea lobby-ului pentru controlul populației – un președinte simpatizant al mișcării și vicepreședinte, la fel, o rețea de agenții internaționale și non-guvernamentale generos finanțată în toată lumea, ani buni de experiență în manipularea opiniei publice, o alianță solidă cu mișcarea populară puternică ecologistă și alta cu mișcarea la fel de puternică feministă, mijloacele de informare în masă gata să le promoveze mesajul și chiar o rețea de organizații religioase care îi sprijineau (dar despre acestea vom vorbi puțin mai încolo).

Într-o serie de „comisii preparatorii”, rețeaua a pregătit „Proiectul de program al Acțiunii”, pentru conferința de la Cairo. A urmat imediat o reacție de respingere. Dacă lobby-ul pentru controlul populației s-a organizat, la fel au făcut-o și ceilalți din New York și Washington, până la Dhaka și Cairo, de la Federația Poloneză a Mișcării pentru Viață, până la Ubinig și Al-Azhar. Netulburată, Administrația Clinton a trimis o telegramă către ambasadele sale, anunțând o „conducere reînnoită a SUA în politica internațională pe problema populației” și încrederea președintelui că „noi pur și simplu trebuie să încetăm creșterea explozivă a populației lumii”. În telegramă se afirma că sporirea populației și „sarcina neintenționată” sunt „amenințări la dezvoltare și sănătate... ce împovărează... ecosistemul supras stresat...”. SUA se angajau în cauza „stabilizării globale a populației”. În telegramă se accentua și se repeta nevoia pentru „accesul la planificarea familială de înaltă calitate... inclusiv la avortul sigur”. Și promiteau sute de milioane de dolari în sprijinul acestui efort în toată lumea.¹⁶⁵

Bufonada care a costat mai multe milioane de dolari s-a deschis la Cairo într-un palat de sticlă și stadioane construite din banii ajutoarelor externe, înconjurate de o poliție egipteană spilcuită în uniforme albe. Câteva țări islamice au boicotat evenimentul. Dr. Nafis Sadik, director executiv al Fondului Națiunilor Unite pentru Populație, a adoptat un ton conciliant. Ea nu a menționat „creșterea explozivă a populației” sau „terminarea sarcinii”, care s-au dovedit a fi teme sensibile în comisiile preparatorii. Scopurile, a spus ea cu tact, erau să se reducă mortalitatea în rândul femeilor și copiilor și să se atingă un nivel „universal al educației primare, în special pentru fete și acces universal la planificarea familială”. Ea a spus delegaților că de la ei se așteaptă să adopte „prin consens” Proiectul de Program și că „resursele

¹⁶⁵ Telegrama Departamentului de Stat american nr. 329332 2820312, octombrie 1993.

financiare suplimentare”, adică mai mult ajutor extern – mult mai mult – constituia principala grijă a conferinței.¹⁶⁶

Nemulțumirile au ieșit imediat la suprafață. La o prezentare a organizației *Planned Parenthood*, dr. Margaret Ogola, medic pediatru din Kenya, a pus la îndoială expresia „nevoi necorespunzătoare” pentru planificarea familială. Ea a afirmat că furnizorii de ajutoare externe făceau să plouă cu pilule, prezervative și sterilete în spitalele și clinicile din Kenya, însă medicamente simple pentru tratarea unor boli obișnuite ca malaria și pneumonia nu erau disponibile. Ea de asemenea s-a plâns că pilulele de controlul nașterilor, care se găseau peste tot, le produceau femeilor inflamații ale tractului genital, făcându-le vulnerabile la infecțiile cu SIDA.

Eminența Sa, marele Imam Șeic de la Universitatea Al-Azhar din Cairo, a transmis participanților la conferință o broșură, scrisă de Centrul Internațional Islamic pentru Studiarea Populației, în care se afirma că Proiectul de Program al Conferinței de la Cairo era „inconsecvent cu convingerile și politicile” musulmanilor. În broșură se mai menționa că „Islamul condamnă categoric avortul... cu excepția... salvării vieții mamei.” Mai mult decât atât, „mariajul dintre un bărbat și o femeie... constituie singura modalitate de a forma o familie”, și nu „pluralitatea de forme”, după cum se menționează în Proiect.¹⁶⁷

În plus, „resursele create de Dumnezeu în universul nostru nu sunt epuizabile” a fost răspunsul lui Al-Azhar la afirmația din Proiect precum că „resursele de bază de care depind generațiile viitoare... se epuizează”. În această privință, desigur, Al-Azhar a arătat o înțelegere mai bună a chimiei de bază decât autorii Proiectului de Program.¹⁶⁸

În continuare, se spune în această broșură, „Islamul nu poate fi de acord, în nici un caz, să dea tinerei generații libertatea de a face tot ce dorește” – lovitură grea pentru apelul din Proiect care cerea mai multă educație sexuală și „o îngrijire a sănătății sexuale” pentru adolescenți, fără supravegherea sau cunoștința părinților. Al-Azhar a găsit că Proiectul era „plin de expresii nedefinite, obscure și cuvinte inventate...”¹⁶⁹

¹⁶⁶ Ședința plenară din 5 septembrie 1994.

¹⁶⁷ *Al-Azhar Views on the Draft Programme of Action in the International Conference for Population and Development* (Cairo: International Islamic Center for Population Studies and Research, Al Azhar Univ., 1994)

¹⁶⁸ *Ibid.*

¹⁶⁹ *Ibid.*

Pe același ton, reprezentantul Slovaciei a declarat că Proiectul era scris „într-un limbaj nou”, având în vedere referirile frecvent nedefinite la „sănătatea reproducerii” și alte expresii dragi planificatorilor internaționali ai familiei.¹⁷⁰

Reprezentanții câtorva țări s-au arătat îngrijorați de scăderea populației din țările lor. Aproape toți au menționat că rata natalității scade, iar populația îmbătrânește, iar unii au declarat că ar fi de ajutor să importe mână de lucru din străinătate. Viceprim-ministrul Ucrainei a vorbit despre „criza demografică acută” din țara sa, aflată la cel mai jos nivel din istorie. Ungaria și-a exprimat îngrijorarea referitor la rata foarte scăzută a nașterii și a declinului populației. Slovenia a vorbit despre aceleași neliniști.¹⁷¹

Hoda Bordan, președintele Comisiei pentru Drepturile Copilului, a prezentat probabil cel mai înspăimântător raport, în care susținea: „Copiii... sunt exploatați în transplanturile de organe.”¹⁷²

Multe țări și-au exprimat nedorința de a oferi acces mai ușor la avort, acestea incluzând nu numai țările Americii Latine și musulmane, dar de asemenea, Elveția, Franța, Germania și Polonia. Câteva țări nu s-au lăsat convinse că controlul populației le-ar rezolva problemele economice. Vicepreședintele Keniei a spus: „O reducere a ratei creșterii populației nu este o condiție suficientă și nici măcar una necesară, ca dezvoltarea să se producă în țările mai puțin dezvoltate.” Purtătorul de cuvânt pentru Eritrea a afirmat: „sărăcia îngrozitoare și lipsurile care domină continentul nu se datorează desigur suprapopulației și aceste probleme nu vor fi eradicate de planificarea familială.” Prima doamnă a Ghanei a subliniat în mod corect că „Africa, în general, nu este suprapopulată”. (Densitatea populației în Africa este de 57 de persoane pe o milă pătrată, comparativ cu 266 în Europa).

Unele țări, inclusiv Ecuador, Uruguay, Bulgaria, Saint Vincent și Grenadines și-au exprimat dezamăgirea față de faptul că au realizat schimbările demografice susținute de Proiectul de Program, dar, totuși, starea economiei continuă să se degradeze și au rate înalte ale șomajului.¹⁷³

Un număr de delegați africani și-au exprimat nemulțumirea că în Proiectul de Program se vorbea atât de mult despre „suprapopulare” și atât de puțin despre dezvoltare. Într-adevăr în Proiect se menționează atât de

¹⁷⁰ Ședința plenară, 9 septembrie 1994.

¹⁷¹ Ședința plenară, 7 septembrie 1994.

¹⁷² *Ibid.*

¹⁷³ Ședința plenară, 9 septembrie 1994.

des despre „dezvoltarea durabilă”, „schimbarea globală a climei” și „epuizarea resurselor naturale”, încât a creat impresia că dezvoltarea economică chiar nu este binevenită. Zambia a comentat faptul că „barierele comerciale puse de țările dezvoltate țărilor în curs de dezvoltare le costă pe acestea din urmă de 10 ori mai mult pierderile din comerț, față de cât primesc prin asistența pentru dezvoltare.”¹⁷⁴

Prima doamnă a Ganei a mai spus: „Oamenii noștri au devenit foarte suspicioși la cruciadele controlului nașterilor... și se simt ca niște cobai pentru noile medicamente.”¹⁷⁵

Au fost schimburi aprinse de păreri privind referirea din Proiect la „drepturile reproductive și sexuale... a tuturor cuplurilor și indivizilor”. Egiptul dorea eliminarea „indvizilor”. Benin și Libia au fost de acord deoarece, pentru „ca să ai copii, trebuie să existe un cuplu”, iar Islamul nu permite uniuni în afara mariajului. Președintele în exercițiu al Olandei, Nicholas Biegan, și-a pierdut răbdarea. El a afirmat cu tărie că „acest limbaj este central întregului efort din ultimii 20 de ani privind populația” și el nu va fi schimbat! Republica Dominicană era neliniștită ca oferirea de drepturi sexuale și reproductive „indvizilor” va duce la apariția mai multor copii fără tată. Alții delegați au fost de acord, iar limbajul a rămas în documentul final.¹⁷⁶

Importante organizații ecologiste – inclusiv Societatea Audubon, Clubul Sierra și altele – au ajutat la organizarea conferinței și au distribuit materiale informative. (Nimeni nu a relatat ce suprafață de pădure a fost tăiată pentru hârtia necesară la acest eveniment). Clubul Sierra a relatat că lucrează pentru „a pune capăt cât mai curând creșterii populației” și pentru „reducerea modelelor de consum ale cetățenilor SUA”. Conform declarațiilor facute de reprezentanții acestei organizații, Clubul Sierra face estimări a „capacității potențiale a sistemului ecologic” a fiecărei comunități din SUA, care vor fi utilizate pentru a determina „capacitatea potențială” a țării, așa încât „țara noastră [să poată] adopta o politică pentru o populație durabilă... în limitele capacității potențiale...” Clubul a sugerat restricții severe ulterioare în industria prelucrării lemnului, minerit, industrie și agricultură.¹⁷⁷

¹⁷⁴ Ședința plenară, 9 septembrie 1994.

¹⁷⁵ Ședința plenară, 8 septembrie 1994.

¹⁷⁶ Comisia principală, 9 septembrie 1994.

¹⁷⁷ Clubul Sierra, *Population and Consumption: The Sierra Club Has a Vision for Both*, material distribuit la o conferință de presă, în timpul Conferinței pe Populație și Dezvoltare de la Cairo, 1994.

Problema finanțării tuturor acestor inițiative și a rețelei crescânde pe plan internațional a acestor agenții s-a pus în repetate rânduri. „Comisia pentru Conducerea Globală” a făcut o prezentare și a distribuit studiul „Vecinătatea noastră globală” (*Our Global Neighbourhood*). Înființată în 1992, cu bani de la Fundația Ford, de la Corporația Carnegie, de la guvernele scandinave și de la alte organizații, reprezentanții acestei Comisii au accentuat că nu promovează o conducere globală. Însă declarațiile lor arată de fapt că le-ar conveni foarte mult o conducere globală. D.I.G.Patel, care are o înțelegere profundă a ajutorului extern, ca guvernator al Băncii Rezervelor din India, a scris în studiul Comisiei: „Trebuie să se facă ceva ca să se ofere un element de automatism în... finanțarea ONU”. El a sugerat o „suprataxă pe biletele de avion... [și] transportul maritim,... taxe de parcare pentru sateliții geostaționari, taxe pentru utilizarea spectrului electromagnetic... etc.”¹⁷⁸

DI Patel a descris scopul nobil al Guvernării Globale și taxele pe care le va solicita pentru susținerea activităților și stilului de viață al altor persoane similar cu al său: fără productivitate și prosperitate pentru toți, ci „nivelarea”, forțarea celor bogați să fie mai puțin bogați, fie că acest lucru îi ajută sau nu pe cei săraci.¹⁷⁹ Desigur, el nu recunoaște că India, țara sa de baștină, este săracă deoarece oameni ca el au înăbușit productivitatea pentru mai multe generații, dând vina pe rezultatele mizerabile ale „suprapopulării” și apelând la ajutoare străine.

Majoritatea delegaților au aderat la „consens”, înțelegându-se prin aceasta că țările lor sunt libere să adopte sau nu orice parte din program. În proiectul final se spunea: „În nici un caz avortul nu va fi promovat ca metodă de planificare a familiei”. Chiar și așa, o mare parte din țările prezente și-au exprimat „rezervele”. Însă Administrația Clinton și aliații săi din blocul ecologist, feminist și pentru reducerea populației au emis o *declarație*, angajându-i pe cei care au semnat-o la „eforturi intensificate... în... activități de dezvoltare și privind populația, ținând cont că o contribuție crucială la stabilizarea populației lumii din vreme ne va duce spre... o dezvoltare durabilă”.

¹⁷⁸ Comisia pentru Conducere Globală, „Our Global Neighbourhood”, distribuită la conferința de presă, în timpul Conferinței pe Populație și Dezvoltare de la Cairo, 7 septembrie 1994; vezi de asemenea Comisia pentru Conducere Globală, *Our Global Neighbourhood*, (Oxford Univ. Press, 1994).

¹⁷⁹ *Ibid.*

Aceste eforturi vor preveni „degradarea ecologică”, vor oferi „autoritate” femeii, vor proteja „sănătatea reproductivă” (definită ca „o stare completă de bine fizică, mintală și socială”, așa încât „oamenii să fie capabili să aibă o viață sexuală satisfăcătoare și sigură”), vor oferi „educație privind problemele populației... la toate nivelele de educație formală și non-formală”, vor promova „parteneriatul între... guverne și organizațiile neguvernamentale” și vor oferi miliarde și miliarde de dolari în plus pentru ajutor extern în aceste scopuri.¹⁸⁰

Astfel, garnisit cu promisiuni pentru bani și sex, documentul a dat o rețetă detaliată pentru implicarea oficială în cele mai intime afaceri umane. Ulterior, conferințele internaționale din Copenhaga, Beijing, Istanbul, Roma și din orice altă parte a lumii au repetat aceste teme. Lobby-ul pentru populație nu a obținut tot ceea ce și-a dorit la Conferința de la Cairo. Dar atâta timp cât legea americană cere statelor care primesc ajutor american să controleze creșterea populației, și atâta timp cât președintele american poate lega comerțul puternicii economii a SUA de controlul populației, mișcarea va putea merge înainte.

„Binecuvântările” controlului populației nu se vor revărsa doar asupra beneficiarilor de ajutor american. Ele sunt rezervate și americanilor înșiși. După cum afirma congressmanul Richard Ottinger, în 1979, când a înaintat proiectul său de lege despre creșterea populației zero, în SUA: „Nu cerem nimic altceva decât ceea ce deja am recomandat țărilor dezvoltate...”¹⁸¹ Și, după cum a spus Timothy Wirth, în 1996, atunci când enumera problemele enorme cauzate de creșterea populației în Statele Unite și minunatul ajutor educațional oferit de „telenovelele” concepute pe același ton: „Din fericire, putem stabiliza populația, aplicând Planul de Acțiune de la Cairo în țara noastră...”¹⁸²

¹⁸⁰ *Programme for Action of the United Nations International Conference on Population and Development*, Cairo 1994.

¹⁸¹ Richard L. Ottinger, *Congressional Record*, 2 august 1979.

¹⁸² Timothy Wirth, discurs, „Soap Summit II”, New York, 7 septembrie 1996, telegrama Departamentului de Stat nr. 201454.

CAPITOLUL V

PROMOVAREA NOII FILOZOFII: MIȘCAREA PENTRU EDUCAȚIA SEXUALĂ

După cum dezvăluia William Ball în studiul său clasic despre controlul populației,¹ adoptarea unei asemenea politici agresive cere o metodă de propagandă care înseamnă nu mai puțin decât o nouă filozofie. Oamenii trebuie făcuți să creadă în obligația de a limita populația și să se închine restricțiilor și invaziilor în intimitatea lor. În acest scop, după cum subliniază Ball, imediat după ce guvernul SUA a inițiat programul său de planificare familială, în 1965, Departamentul Sănătății, Educației și Asigurării Sociale a emis un raport în care cerea introducerea educației sexuale în școli.² Deși președintele Johnson a cerut expres un program care doar va asigura că „toate familiile au acces la informare și servicii ce vor permite libertatea de a alege numărul și spațiul copiilor lor, așa cum le dictează conștiința individuală”,³ Departamentul a arătat clar că perspectivele sale mergeau mult mai departe de un simplu „acces”. Tinerii, prin educația sexuală finanțată de la bugetul federal, trebuie să perceapă „responsabilitățile” lor în domeniul controlului nașterilor.⁴

Revelația Departamentului, după cum observă Ball, a fost precedată de audierile din Congres⁵ și numeroase întruniri pe tema populației în toată țara, pentru răspândirea mesajului conform căruia criza populației a luat proporții atât de catastrofale, încât simplul acces la informații s-ar dovedi un lucru banal. Vorbitorii care luau parte la aceste ședințe subliniau

¹ William B. Ball, *Population Control* (Export, Penn.: U.S. Coalition for Life, retipărită cu acordul lui Donald A. Grannella, ed., *Religion and the Public Order*, nr.4, Cornell Univ. Press, 1968).

² *HEW Indicators, Family Planning: One Aspect of Freedom to Choose*, iunie 1966.

³ Citat de Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response: 1965-1975 – A Decade of Global Action* (Washington, D.C.: The Population Reference Bureau, aprilie 1976), p.184.

⁴ *HEW Indicators, Family Planning*.

⁵ Comisia Senatului pentru Operații Guvernamentale, Subcomisia pentru Cheltuieli Externe, *Hearings on S.1676*, Congresul 89, I sesiune, pct.1-5A (1966) (Washington, D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA.).

necesitatea motivației și chiar o posibilă coerciție.⁶ De atunci, campania finanțată de la bugetul federal pentru educația sexuală pentru a schimba vechile valori a fost pusă în mișcare, cu mici regrese.

În 1968, la trei ani de la inițierea programului federal de planificare familială, Mary Steichen Calderone, fondatoarea Consiliului de Educare și Informare Sexuală din SUA și fost director medical al Federației *Planned Parenthood*, scria:

Dacă omul, așa cum este, are vederi învechite, ce tip de om am vrea noi să producem în locul lui și cum să proiectăm noi linia noastră de producție? Aceasta este întrebarea reală cu care se confruntă... educația sexuală.⁷

Ea a continuat să susțină că procesul de producție va fi „proiectat în mod conștient” de către „cele mai bune minți”⁸ ale societății, care vor oferi „condiționarea” atitudinilor și comportamentului, după cum se consideră dezirabil de către, desigur, liderii mișcării.⁹

Dar ce atitudini și comportament ar presupune această „condiționare” – lucrul aceasta a fost lăsat în ceață în articol. Totuși, autoarea aruncă anumite expresii nebuloase: noul program va „elimina temerile și anxietățile” și va „dezvolta atitudini obiective și înțeleghătoare despre sex”, așa încât oamenii să-și poată „utiliza sexualitatea eficient”.¹⁰

Însă Calderone a fost mult mai exactă în prefața la *Manualul pentru planificare familială și practici contraceptive*:

Practica planificării familiale și contraceptive, după cum evoluează, poate fi folosită în prezent cu eficacitate totală în serviciul practicării [activităților pentru] populație... Necesitatea imperioasă vine din politica în domeniul populației, dezvoltată explicit și declarată de guvernul nostru și de către orice guvern din partea țării pe care o reprezintă, cât mai curând posibil (subliniere în original).

...controlul creșterii populației atât în țările în curs de dezvoltare, cât și în țările dezvoltate, este crucial pentru evoluția socio-economică și stabilitate și, prin urmare, pentru bunăstarea și pacea lumii.¹¹

⁶ Ball, *Population Control*.

⁷ Mary Steichen Calderone, „Sex Education and the Roles of School and Church”, *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 376 (martie 1968): 57.

⁸ *Ibid.*, p.59.

⁹ *Ibid.*, p.61.

¹⁰ *Ibid.*

¹¹ Mary Steichen Calderone, ed., *Manual of Family Planning and Contraceptive Practice*, ed.2-a (Baltimore: The Williams and Wilkins Co., 1970), prefață, p.vii-viii.

Prezicerile sumbre ale dnei Calderone apar din nou în volumul *The Family Book about Sexuality*, în care ea, împreună cu Eric Johnson, insistă că „dacă reproducerea umană nu este drastic redusă, pământul va avea mai mulți oameni decât spațiul pe care-l are și decât resursele care-i pot susține... Fertilitatea umană trebuie cumva redusă. În caz contrar, dezastrul este inevitabil...”¹²

Avem metode adecvate de control al nașterii, spuneau autorii, „pentru a ține în limitele dorite rata natalității în lume, populația lumii și numărul copiilor în orice familie, comunitate sau grup.” Dar problema este „să facem acest lucru cunoscut oamenilor care au nevoie de aceste metode într-un asemenea mod în care ei ar fi motivați să-l utilizeze constant.”¹³

Alți educatori cunoscuți din educația sexuală, la fel de obsedați de suprapopularea globului, au îmbrățișat metodele de propagandă din programele sexuale guvernamentale. În manualul utilizat pe larg, *Education for Human Sexuality (Educație privind Sexualitatea Umană)*, Burt și Meeks spuneau cititorilor că „explozia demografică” este „cea mai mare problemă din lumea de astăzi”, care, dacă nu va fi pusă sub control, va duce la foamete în masă, până în anul 2000.¹⁴ Iar în cartea *Implementing DHEW Policy on Family Planning*, Departamentul Sănătății, Educației și Bunăstării își lauda proiectele de educație sexuală îndreptate spre reducerea fertilității, în special în rândul minorităților.¹⁵

Lester Kirkendall, unul dintre fondatorii Consiliului de Educare și Informare Sexuală, scria în revista *Humanist*, în 1965, că „educația sexuală este... în mod clar legată, din punct de vedere social, de planificarea familială și politica de limitare a populației” și vorbea cu seninătate despre un tratament special necesar „familiilor din clasele inferioare” din cauza „ineficienței” practicilor contraceptive.¹⁶

Ghidurile pentru programele școlare locale de educație sexuală erau

¹² Mary Steichen Calderone și Eric W. Johnson, *The Family Book about Sexuality* (New York: Harper and Row, 1981), p.106.

¹³ *Ibid.*, p.83.

¹⁴ John T.Burt și Linda Brower Meeks, *Education for Sexuality: Concepts and Programs for Teaching* (Philadelphia: W.B. Saunders, 1975), p.408-409.

¹⁵ Dr. Oscar Harkavy, *Implementing DHEW Policy on Family Planning and Population* (Washington, D.C.: Department of Health, Education and Welfare, 1967), p.16a, suplimentul B.

¹⁶ Lester Kirkendall, „Sex Education: A Reappraisal”, *Humanist* 25 (primăvara 1965): 78.

împânzite de ororile suprapopulației. Într-un program tipic pentru clasele a VII și a VIII s-a încercat din răsuferință să se lege obiectivele planificării familiale de cele ale populației:

CONTRACEPȚIA ȘI STABILIZAREA POPULAȚIEI

A. Elevul va dezvolta cunoștințe, va conștientiza și va înțelege necesitatea deciziilor responsabile și mature privind stabilizarea populației prin utilizarea contracepției.

1. discutați efectele suprapopulării – pe termen lung și pe termen scurt

a. pericolul asupra vieții – locul de muncă, case supraaglomerate, lipsa terenurilor agricole.

b. pe termen lung – foamete și, eventual, moartea.

2. luați în considerare viitoarele generații și nevoia copiilor doriți – film și discuții.

3. contracepția – scopul este să fie capabili să decidă timpul cel mai potrivit pentru a avea un copil.

a. explicați și discutați ciclul menstrual și ovulația, utilizând hărți, accentuați importanța examinării pelviene, a examinării sânelui și a examenului Babeș-Papanicolau.

b. spuneți-le elevilor despre centrele unde sunt disponibile resurse pentru planificarea familială.

c. discutați metodele de control al nașterii – pilula, DIU (steriletul), diafragma, gelurile, prezervativul, spuma, dușul, coitus interruptus, metoda ritmului, arătându-le un film sau un kit de prezentare a acestora.

d. discutați despre metodele permanente ale controlului nașterilor – vasectomia și ligatura tubară.¹⁷

De-a lungul anilor, promotorii de frunte ai programelor guvernamentale de control al populației, cum ar fi *Planned Parenthood* și Asociația Americană de Sănătate Publică, au înțeles că educația sexuală este vitală pentru scopurile lor. În planul lor de 5 ani, pentru perioada 1976-1980, Federația *Planned Parenthood* din America, Inc. a chemat la „o rată zero de creștere naturală a populației”¹⁸, care trebuie să meargă mână în mână cu necesitatea stringentă

¹⁷ Reproduse din *Arcata School District Family Life Life/Sex Education Curriculum Guide* (Arcata, Calif., iunie 1976).

¹⁸ *Planned Parenthood Federation of America, A Five Year Plan : 1976-1980 for the Planned Parenthood Federation of America, Inc.*, aprobat de membrii PPFA la 22 octombrie 1975, Seattle, Wash., p. 3.

a educației sexuale pentru a „ridica nivelul de conștientizare în rândul tuturor persoanelor despre planificarea familială, sexualitatea umană, creșterea populației și sănătate în general”.¹⁹ Federația a făcut presiuni asupra filialelor sale ca acestea „să-și asume poziția de lider în dezvoltarea și promovarea programelor educaționale de sexualitate umană în clinici, școlile locale și alte organizații”.²⁰

În broșura *Declarația Federației de principii și scopuri: un document de planificare pentru 1979-1981, Planned Parenthood* cerea:

Educație și instruire [pentru a] încuraja, prin inițiativele de educare a populației, ideea că există o nevoie urgentă de a scădea creșterea populației și a conserva resursele în toată lumea, iar aceste considerații ar trebui să facă parte din procesul de alegere personală privind fertilitatea fiecăruia.²¹

și

Informarea publică și consilierea [pentru a] ridica nivelul de conștientizare, atât pe plan intern, cât și pe plan extern, a magnitudinii problemei populației, a rolului pe care trebuie să-l joace Statele Unite în realizarea acestora, a relației dintre creșterea populației și rolul femeilor, precum și a necesității pentru susținerea crescută a acestor programe.²²

Aceeași proclamație se regăsește și în documentul de planificare a organizației, numit *Til Victory Is Won: An Action Agenda for 1982-1984 (Până la câștigarea victoriei: O agendă de acțiune pentru 1982-1984)*.

În 1977, *Planned Parenthood* și alte organizații similare s-au unit în grupul „Creșterea Populației – Zero”, pentru a „făuri” o propunere detaliată pentru granturi federale masive conform Legii privind serviciile de sănătate publică, Legii asigurărilor sociale și Legii educației secundare (medii) și elementare (primare), pentru a finanța „controlul fertilității”.²³ Ulterior, finanțată de către Congres, această organizație nou-înființată oferea „programe educaționale pentru școli” și „instruirea personalului”²⁴, precum și o serie de alte activități „care să fie întreprinse... de către agențiile

¹⁹ *Ibid.*, p.9.

²⁰ *Ibid.*

²¹ Planned Federation of America, *Federation Declaration of Principles & Purposes: A Planning Document for 1979-1981*, p.13.

²² *Ibid.*

²³ Planned Parenthood Federation of America, *Planned Births, the Future of the Family and the Quality of American Life* (Planned Parenthood et al., iunie 1977), p.2-3.

²⁴ *Ibid.*, tabel 1, „Proposed 1979-1981 Program for Improving Fertility Regulation”.

de sănătate, organizațiile din comunitate și mass-media”.²⁵

Educația sexuală este vitală pentru programele de control al populației, finanțate de Agenția de Dezvoltare Internațională a Statelor Unite (USAID). Astfel a demonstrat programul-model, conceput pentru Iran și aplicat de către Șah și ministerele Educației și Sănătății din această țară, care au reformat programele școlare, au rescris manualele și au reinstruit mii de profesori care au scos în evidență educația sexuală și controlul populației.²⁶ În contractul încheiat între Costa Rica și USAID se cerea ca această țară să ofere educație sexuală în școli, după cum se arată în ultimul său capitol.

Banca Mondială – biciul controlului guvernamental al populației – accentuează că importanța potențialului educației constă în inculcarea unei viziuni „moderne” pentru planificare familială,²⁷ după cum consideră și Biroul de Referințe în problemele Populației atunci când descrie eficacitatea planificării familiale în toată lumea.²⁸ Până în 1978, existau atât de multe programe de educație sexuală pentru tineret în țările în curs de dezvoltare, încât Centrul pentru Opțiunile Populației a creat un birou special de cliring, în Washington D.C., pentru a le ține evidența.²⁹ În 1983, această agenție a publicat o listă ce cuprindea 102 asemenea programe, din care doar 11 erau operate de guvernele țărilor în care acestea funcționau,³⁰ sugerând antagonismul pe care-l aveau țările față de controlul populației, ținut de planificatorii populației. Federația Internațională *Planned Parenthood*, promotor de frunte al educației sexuale în lume, a derulat cel mai mare număr de programe.³¹

Insistența Statelor Unite că educația sexuală poate deveni disponibilă în școli în toată lumea a constituit unul dintre punctele de blocaj la Conferința pentru Populație și Dezvoltare de la Cairo din 1994. Acest lucru a stârnit mânia țărilor islamice, după cum a fost arătat în capitolul anterior. De asemenea, la foarte scurt timp după conferință, India, a doua țară cea mai populată din lume, „a dat o lovitură grea propunerii de a introduce educația sexuală în școli”, conform unui articol din presa asiatică. Problema

²⁵ *Ibid.*, p.26.

²⁶ The Population Council, „Iran”, *Country Profiles*, octombrie 1972, p.12.

²⁷ *World Development Report, 1980* (Washington, D.C.: The World Bank, august 1980), p.47.

²⁸ Population Reference Bureau, *World Population Growth and Response*, p.201, 203-223.

²⁹ International Clearing House on Adolescent Fertility/Center for Population Options, „An Analysis of the Nature and Level of Adolescent Fertility Programming in Developing Countries”, revizuit în octombrie 1983.

³⁰ *Ibid.*

³¹ *Ibid.*

a fost „aprig dezbătută în toată țara” și foarte multe lucruri s-au spus „în rubricile ziarelor și revistelor destinate corespondenței cititorilor” (după cum s-a întâmplat și în Statele Unite, atunci când mișcarea prindea contur). Însă ministrul Educației din India, dl S.V.Giri, a declarat: „Comunitatea academică consideră că nu este recomandabil...”, în ciuda tuturor presiunilor făcute la Cairo și a ajutorului extern promis în acest scop.³²

Fără urmă de scrupule, dacă ne putem închipui, educația sexuală este rareori promovată explicit publicului general ca metodă de control al populației. În mod obișnuit, controlul populației este ascuns sub fraze pompoase, cum ar fi „stare totală de bine din punct de vedere fizic, mintal și social”,³³ sau „o experiență de învățare treptată pentru a face din sexualitate o entitate în cadrul relațiilor interpersonale sănătoase”,³⁴ sau chiar un mod de a crea ființe umane ideale ale viitorului: „nu ascunse, exploatare, viclene, marcate de vină, apatice, pline de vicii, mohorâte... nu ca noi”, ci „doritoare, pasionate, grijulii, netemătoare, deschise, responsabile, exultante”.³⁵

Până la mijlocul anilor '70, în Statele Unite, vina „ignoranței sexuale” pentru ratele mari presupuse ale sarcinilor la adolescente a făcut să se vândă multe exemplare ale noilor programe de educație sexuală.³⁶

³² „India Drops Sex Education Plan”, *The New Nation*, Dhaka, 23 septembrie 1994.

³³ Ferndale Elementary School District and Ferndale Union High School District, *Family Sex Life/Sex Education Curriculum Guide: Kindergarten – Twelfth Grade* (Ferndale, Calif., iulie 1978), p. 2.

³⁴ *Ibid.*, un limbaj identic se regăsește de asemenea în „Overall Objectives”, *Arcata School District Family Life/Sex Education Curriculum Guide*.

³⁵ Mary Steichen Calderone, „The Challenge Ahead: In Search of Healthy Sexuality”, în Herbert A. Otto, ed., *The New Sex Education: The Sex Educator Resource Book* (Chicago: Follett Publishing Company, 1978), p.358.

³⁶ International Clearing House on Adolescent Fertility, „Adolescent Fertility Programming”; Departamentul Educației din statul California, *Education for Human Sexuality: A Resource Book and Instructional Guide to Sex Education for Kindergarten through Grade Twelve* (Sacramento, 1979), p.1. Departamentul Educației a distribuit manualul său câtorva mii de profesori din școlile locale, în timpul sesiunilor de instruire, ținute în tot statul, în perioada 1979-1980. Ca rezultat, au apărut o reacție de protest al publicului și mulți cetățeni indignați au intentat numeroase procese împotriva acestui minister privind utilizarea manualului. Educația sexuală a devenit o problemă în alegerea directorului de stat pentru Instrucție Publică, în 1982. Cel care deținuse acest post până atunci, Wilson Riles, a fost înfrânt în alegeri și înlocuit cu Bill Honig, care a promis să stabilească standarde mai mari pentru educația publică.

Anvergura promoțională a acestei teme a avut un ecou public atât de mare, încât Institutul Alan Guttmacher, „instrumentul ideologic” al *Planned Parenthood*, a publicat două broșuri distribuite pe larg asupra așa-numitei „epidemii” de sarcini la adolescente și a lansat o campanie de presă sub sloganul: „Un milion de adolescente devin însărcinate”.³⁷ Statisticile au arătat nu numai că toate adolescentele care frecventau consilierea de sarcină aveau cunoștințe despre contracepție, ci și că sarcinile la adolescente au crescut, de fapt, când au fost introduse noile programe de educație sexuală și mai ales în zonele în care cheltuielile în acest sens au fost cele mai generoase.³⁸ Cu toate acestea, programele de educație sexuală au fost lansate și funcționau din plin în toată țara, la sfârșitul anilor '70, începutul anilor '90. Mai recent, explozia cazurilor de SIDA a servit la justificarea educației sexuale, iarăși fără vreun suport factic.

Cu tot eșecul scopurilor declarate, programele concepute cu grijă au continuat să se deruleze neîncetat spre scopul real, scopul demografic. Insistând neîncetat asupra „clarificării valorilor”, promotorii acestor programe încercau din răspuțeri să implementeze „învățarea afectivă” (opusă termenului „învățare cognitivă”),³⁹ o metodă esențială pentru succesul lor. Era mereu accentuată acceptarea familiilor mici, atât din rațiuni individuale, cât și din rațiuni sociale. Un program tipic școlar le cerea copiilor să discute „problemele care ar putea dispărea, dacă ar fi unicul copil”⁴⁰ și să analizeze „ostilitățile” dintre frați și surori și „conflictele” de familie.⁴¹ Ghidul le cerea copiilor să decidă dacă constituiau „materie primară”⁴² și le oferea o listă de „motive pentru a avea copii”,

³⁷ Institutul Alan Guttmacher, *11 Million Teenagers: What Can Be Done about the Epidemic of Adolescent Pregnancies in the United States* (New York: Planned Parenthood Federation of America, 1976); *Teenage Pregnancy: The Problem That Hasn't Gone Away* (New York: The Alan Guttmacher Institute, 1981).

³⁸ Vezi mărturiile lui Susan Roylance, James H.Ford și Jacqueline Kasun prezentate Comisiei Senatului pe probleme de Muncă și Resurse Umane, 31 martie 1981.

³⁹ Departamentul Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.2-7. Educația trebuie văzută în mod primordial ca un procedeu de condiționare, nu ca un efort de a implementa cunoștințe și înțelegere – acest lucru a fost specificat de *Planned Parenthood*: „Învățământul public poate fi definit ca o răspândire a informației specifice, destinate unui public țință, cu scopul de a modifica atitudini, de a schimba comportamente sau deprinderi.” – *A Five Year Plan*, p.9.

⁴⁰ Ferndale Elementary School District, *Family Life*, p.69.

⁴¹ *Ibid.*, p.68-69.

⁴² *Ibid.*, p.290.

printre acestea se aflau: „a-ți dovedi feminitatea sau masculinitatea (O pot face!)”, „a-ți compensa propria copilărie nefericită”, „a te răzbuna pe părinți”⁴³ și alte motive, toate sugerând că persoanele care doresc copii probabil trebuie să fie cel puțin inadecvați din punct de vedere social și, mai probabil, dereglați psihic. Limbajul nu era folosit doar aici, el se regăsea și într-un număr de alte ghiduri pentru școlile locale. Pregătite, chipurile, a fi folosite pe plan local și finanțate de diverse subvenții de stat și federale, ghidurile școlare locale erau dublate, în conținut, în mare parte de alte ghiduri, cu secțiuni întregi fotocopyate dintr-o sursă comună.

Programele se concentrau asupra dificultății de a crește copii și asupra neatractivității acestora. „Bebelușii nu sunt *deloc* drăgălași. Fac pe ei, se murdăresc, se îmbolnăvesc și este foarte costisitor să ai grijă de ei”, se spunea într-o broșură a *Planned Parenthood*.⁴⁴ Și, în același stil, alte ghiduri avertizau: „Se estimează că astăzi, ca să crești un copil, e nevoie de 70.000-100.000 de dolari (neluând în considerare pierderea câștigului mamei)” și că „bebelușii au nevoie de atenție și îngrijire 24 de ore din 24”. De asemenea, se afirma că bebelușii strică căsătoriile, făcându-i pe tați „geloși” și pe mame „epuizate”.⁴⁵ „Bebelușii sunt zgomotoși, urât mirositori și costisitori. Atâta timp cât nu-i dorești,” se spunea într-o reclamă publicitară a *Planned Parenthood* într-un ziar.⁴⁶

„Strategiile de clarificare a valorilor” folosite pe larg la orele moderne de educație sexuală reprezentau subiectul principal. Următorul exercițiu apărea în manualul utilizat pe larg a lui Sidney Simon, *Meeting Yourself Halfway: 31 Values Clarification Strategies for Daily Living* (*Întâlnirea cu tine însuși la jumătatea drumului: 31 de strategii de clarificare a valorilor pentru viața de zi cu zi*):

Problema populației este foarte gravă și implică toate țările de pe planeta noastră. Ce măsuri ați încuraja pentru a ajuta la rezolvarea problemelor?

⁴³ *Ibid.*, p.321, aceasta se pare că este o fotocopie a unei pagini identice din documentul organizației *Planned Parenthood* – Comitatul Santa Cruz, *Sex Education: Teacher's Guide and Resource Manual* (Santa Cruz, Calif., 1979), p.148.

⁴⁴ Rocky Mountain *Planned Parenthood*, *The Perils of Puberty* (Denver, 1974), p.15, recomandată în volumul Departamentului Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.97.

⁴⁵ Ferndale Elementary School District, *Family Life*, p.321-322; de asemenea, în *Planned Parenthood* – Comitatul Santa Cruz, *Sex Education*, p.149.

⁴⁶ *Burnsville/Lakeville Sun Current*, Minnesota, 16 octombrie 1996.

... ați fi de acord să participați voluntar la centrele de informare pentru controlul nașterilor în toată țara;

... ați lua parte într-o organizație de lobby pro-avort;

... ați încuraja o limită de doi copii pe familie și i-ați steriliza pe părinți pentru a preveni sarcinile următoare.⁴⁷

Programele presupuneau vizite la ore, lecții și distribuire de literatură de către organizațiile antinataliste – *Planned Parenthood*,⁴⁸ Creșterea Populației – Zero⁴⁹ și Alianța Națională pentru Parentalitate Opțională,⁵⁰ fosta Organizație Națională a Ne-părinților. Programele de educație sexuală îi instruiău pe elevi referitor la toate metodele de blocare a fertilității – contracepție, sterilizare și avort. Ei îi învățau pe elevi să rețină numerele de telefon ale clinicilor de avort și control al nașterii și le explicau cum se putea ajunge acolo cu transportul public.⁵¹ Îi învățau pe copii că toate serviciile pentru blocarea fertilității sunt disponibile și „confidențiale” – adică nimeni nu le va spune părinților despre asta⁵² – și le spuneau cum să se „elibereze” din punct de vedere legal de părinții lor.⁵³ Copiilor li se solicita să aleagă dintr-un șir de opțiuni, în cazul unei sarcini neplanificate,⁵⁴ să decidă, dacă este mai bine să facă un avort sau să dea naștere unui copil nedorit.⁵⁵ Ei aveau în vedere una din aceste opțiuni, învățându-i porunca lui Sol Gordon: „Nimeni nu are dreptul să aducă pe lume un copil nedorit”.⁵⁶

Copii în vârstă de 12 ani mergeau în vizită la farmacie, unde puteau să se convingă de disponibilitatea produselor contraceptive⁵⁷ sau mergeau la

⁴⁷ Sidney B.Simon, *Meeting Yourself Halfway: Thirty-One Values Clarification Strategies for Daily Living* (Niles, Ill.: Argus Communications, 1974), p. 47, recomandată în volumul Departamentului Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.47, 82, 141.

⁴⁸ Departamentul Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.133.

⁴⁹ *Ibid.*, p.63.

⁵⁰ *Ibid.*, p.61.

⁵¹ *Ibid.*, p.125, 135.

⁵² *Ibid.*

⁵³ *Ibid.*

⁵⁴ *Ibid.*, p.143.

⁵⁵ Kathy McCoy și Charles Wibbelsman, *The Teenage Body Book* (New York: Simon and Schuster, 1978), p.190-196, recomandat de Departamentul Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.77.

⁵⁶ Sol Gordon, *You* (New York: Times Book, 1978), p.79, citat de Departamentul Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.80.

⁵⁷ Departamentul Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.123.

o clinică de control al nașterii, trecând prin tot procesul „de la început până la sfârșit”, care se încheia cu exersarea completării unui formular al pacientului.⁵⁸ În timpul acestor vizite, copiii puteau fi invitați să participe la o examinare în grup a organelor lor genitale, pentru a li se demonstra inserția unei diafragme.⁵⁹ Părinții și elevii au protestat când un medic pediatru a examinat organele genitale ale unei eleve de clasa a VI-a de la Școala zona East Stroudsborg, în 1996.⁶⁰

Programul școlar se extindea de asemenea și către alte aspecte ale agendei controlului populației. Se discuta în detaliu screening-ul și avortul selectiv al copiilor suspecți de sindromul Down sau de alte boli asemănătoare.⁶¹ Deși eutanasia nu era încă direct susținută, programul din California atrăgea atenția elevilor asupra „procesului de îmbătrânire”, prezentând următorul fond de discuții: „Uneori bunicul este bine, alteori, el își scoate pantalonii, își lasă fecalele pe jos – ce soluție aveți pentru bunicul...?”⁶²

Educatorii din domeniul educației sexuale s-au strecurat în viața copiilor la vârste foarte mici, începând cu cei de la grădiniță și, dacă e posibil, de la vârsta de 3 ani, fie prin grădinița de zi, fie prin părinții lor (instruiți adecvat, desigur, la orele moderne de „parentalitate”). Scopul acestor eforturi precoce era să-i obișnuiască pe copii să „se deschidă” la discuțiile deschise despre sex și să le încline atitudinile privind viața de familie și sexuală spre plăcere mai degrabă decât spre procreare, și să-i deprindă cu discuții despre identitatea lor de gen.⁶³

Începând cu „vizita la baie” a unui grup mixt la grădiniță sau creșă, procesul de desensibilizare începea prin numirea și explicarea părților genitale ale băieților și fetelor și a relației sexuale.⁶⁴ Procesul continua în copilărie și adolescență. Până când ajungeau în clasa a VII-a, ei știau ce înseamnă ovulația, actul sexual, fertilizarea, anatomia organelor genitale

⁵⁸ *Ibid.*, p.135.

⁵⁹ Ruth Bell *et al.*, *Changing Bodies, Changing Lives* (New York: Random House, 1980), p.175. Aici este descrisă o asemenea vizită la Centrul de Sănătate al Femeilor Feministe din Los Angeles.

⁶⁰ *National Monitor of Education*, mai 1996.

⁶¹ McCoy și Wibbelsman, *Teenage Body Book*, p.197.

⁶² Departamentul Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.115.

⁶³ Calderone și Johnson, *Family Book*, cap.1.

⁶⁴ Departamentul Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.93, 94, 99; vezi de asemenea și site-ul pe Internet al Federației *Planned Parenthood* din America, <http://www.igc.apc.org/ppfa/kids-pub.html>, iunie 1997.

(inclusiv ovarele, trompele uterine, uterul, vaginul, himenul, labiile, clitorisul, scrotul, penisul, testiculele, prostata, glanda Cowper (bulbouretrală), erecția, ejacularea, orgasmul, genetica, dezvoltarea embrionară, etapele nașterii, alăptatul, hrănirea artificială a sugarului și controlul nașterii.⁶⁵

În cazul în care intensitatea absolută a acestui program pare șocantă, amintiți-vă că educatorii din educația sexuală privesc sinele sexual ca pe un sine total. După cum se afla exprimat în lucrarea „SIECUS/Bazele fundamentale ale educației pentru sexualitate de la Universitatea New York”, „Conceptul de sexualitate al SIECUS se referă la totalitatea ființei ca persoană... ca funcție a personalității totale; se referă la variabilele biologice, psihologice, sociologice, spirituale și culturale ale vieții, care, prin efectele lor asupra dezvoltării personalității și relațiilor interpersonale pot afecta la rândul lor structura socială.”⁶⁶

Un program școlar local tipic spunea acest lucru mai simplu: „Sexualitatea Umană este ceea ce omul vede în SINE.”⁶⁷ Dacă ființa umană este domeniul propriu al instructorilor de educație sexuală, după cum insistă ei, ceea ce urmează e simplu, cum ziua vine după noapte.

În învățământul mediu, instruirea a devenit mai acaparatoare din punct de vedere personal. Elevii au fost învățați să lucreze în perechi, fete și băieți, completând „tabele cu definirea părților fiziologice”, în care defineau termeni ca „preludiu” [la actul sexual], „erecție, ejaculare” și alte asemenea intimități.⁶⁸ Ei discută dacă sunt mulțumiți de „mărimea organelor lor sexuale”⁶⁹ și participă în grupuri de lucru mixte pentru a „desena corpul”, activități în care desenează și numesc organele genitale: penisul, testiculele, scrotul, vaginul, clitorisul, vulva, labiile și altele.⁷⁰ Ei completează chestionare în care răspund la întrebări de genul, de câte ori s-au sărutat pătimaș, s-au

⁶⁵ Arcata School District *Family Life/Sex Education, Curriculum Guide*, Burt and Meeks, *Education for Sexuality*, p.337-403.

⁶⁶ „The SIECUS/New York University Principles Basic to Education for Sexuality”, retipărit în *The Journal of School Health* 51, nr.4 (aprilie 1981): 315.

⁶⁷ Ferndale Elementary School District, *Family Life*, p.44

⁶⁸ *Ibid.*, p.286, 303.

⁶⁹ *Ibid.*, p.293; acest exercițiu de clasă apare în volumul organizației *Planned Parenthood* – Comitatul Santa Cruz, *Sex Education*, p. 135.

⁷⁰ Ferndale Elementary School District, *Family Life*, p.285-286; Joan Helmich și Jane Loreen, *Sexuality Education and Training: Theory, Techniques and Resources*, a 2-a ed. (Planned Parenthood of Seattle/King Country), p.102; *Planned Parenthood* – Santa Cruz, *Sex Education*, p.206.

masturbat și au avut relații sexuale.⁷¹ Ei „jucau rolul” unor tineri care aveau relații sexuale „de mai mult timp”.⁷² Practicau îmbrăcarea prezervativelor pe castraveți.⁷³

Elevii de liceu vizionau imagini cu femei și bărbați homosexuali goi în ipostaza orgasmului.⁷⁴ O femeie, profesor de sociologie, a inițiat un „grup-țintă”, alcătuit numai din băieți, în care elevii discutau problema utilizării prezervativului, în „întâlnirile întâmplătoare”.⁷⁵ În 1998, Mindi Johnson, educator de „sexualitate umană” de la Universitatea de Stat Humboldt din Aracata, gestiona un magazin de produse erotice din Arcata. Conform unui ziar studentesc, magazinul doamnei educator oferea vibratoare „cu dubla stimulare”, „jocuri erotice” și „alte articole destinate îmbunătățirii vieții sexuale”.⁷⁶

Care era motivul invadării insistente a intimității personale a elevilor și studenților? Uneori, ei erau puși în situația de a vorbi despre dezvoltarea „încrederii și participării”, ca în exercițiile de desenare a părților corpului.⁷⁷ Sau, printre alte scopuri exaltate, era citată intenția de a „elimina temerile și anxietățile”⁷⁸ și de „a ilumina pe cei blocați în dogma întunecată antisex, care se bazează pe erori factice și condiții de viață care nu mai există”.⁷⁹ Oricare ar fi scopurile, rezultatul este sigur: dacă programele funcționează, ele probabil că dăruie orice rezervă personală față de chestiunile sexuale. Autoritățile nu mai trebuie să se neliniștească referitor la o populație care privește activitățile sexuale ca ceva intim. Pentru autorități nu mai există nici un secret în ceea ce privește comportamentul sexual al cetățenilor și sunt implicate adânc în consilierea foarte personală a cetățenilor. După cum se menționa într-un articol, instructorii de educație sexuală vor nici mai

⁷¹ Douglas Kirby, Judith Alter și Peter Scales, *An Analysis of Sex Education Programs and Evaluation Methods: Questionnaire Kit*, HEW Contract no.200-78-0804, iulie 1979.

⁷² Planned Parenthood – Santa Cruz County, *Sex Education*, p.256.

⁷³ Richard P.Barth, *Enhancing Skills to Prevent Pregnancy* (Santa Cruz: ETR Associates, 1988), proiect, p.95.

⁷⁴ William H. Gotwald, jr. și Gale Holtz Golden, *Sexuality: The Human Experience* (New York: Macmillan, 1981), p.411, 415.

⁷⁵ Janet Lever, „Bringing the Fundamentals of Gender Studies into Safer-Sex Education”, *Family Planning Perspectives* 27, nr.4 (iulie/august 1995): 172-174.

⁷⁶ Jenna Gold, „Sexuality Instructor Offers Erotic Goods”, *The Lumberjack*, 15 aprilie 1998.

⁷⁷ Ferndale Elementary School District, *Family Life*, p.286.

⁷⁸ Calderone, „Sex Education”, p.60.

⁷⁹ Calderone și Johnson, *Family Book*, p.172.

mult nici mai puțin decât să devină „cei mai buni prieteni din lumea adulților pentru mulți din acești tineri.”⁸⁰ Situația convenabilă pentru scopurile planificatorilor populației reprezintă o stimulare impetuoasă a celor însetați de putere.

În unele cazuri, ca răspuns la presiunile puternice din partea părinților, promotorii orelor de educație sexuală și-au modificat programele, mergând până acolo încât au inclus abstinerea sexuală ca metodă de prevenire a sarcinii.⁸¹ Accentul pe abstinerea sexuală s-a intensificat atunci când Congresul a autorizat, în 1996, 50 de milioane de dolari pe an pentru următorii cinci ani pentru promovarea abstinencei. Cu toate acestea, instituția educației sexuale s-a opus programelor bazate pe abținere, care nu promovează contraceptivele printre tineri. Când statul Florida a adoptat o lege care stabilea că abținerea este „standardul așteptat” a se preda în școlile publice, Școlile Comitatului Duval din Jacksonville au adoptat un program bazat pe abținere, realizat de către *Teen Aid of Spokane*, Washington. Reprezentantul legal al Federației *Planned Parenthood* din America a dat în judecată conducerea școlii; oamenii locali de la *Planned Parenthood* au făcut agitație pentru candidații liberali la posturile de conducere a școlilor, împotriva conservatorilor. Asaltul a durat 4 ani. În sfârșit, în 1996, Federația *Planned Parenthood* din America a anunțat „un final remarcabil” al bătăliei: noua conducere a școlii a adoptat un „program de educația sexuală cuprinzător și exact pentru clasele K-12”, acceptabil pentru *Planned Parenthood*.⁸²

Încurajat de acest succes, *Planned Parenthood* și *People for American Way* (Oamenii pentru calea americană) au lansat un atac similar asupra școlii din Hemet, California. Din nou, acuzația a fost că școala utilizează un program de educație sexuală bazat pe abținere și se făcea vinovată de „cenzura” de a nu-i învăța pe copii să utilizeze contracepția.⁸³ Pretextul rămâne: „suprapopularea” copleșește planeta, iar tinerii „responsabili” pot

⁸⁰ Edward A.Brann *et al.*, „Strategies for the Prevention of Pregnancy in Adolescents”, republicat de către Departamentul Sănătății, Educației și Asigurării Sociale, Serviciul pentru Sănătate Publică, în vol. *Advances in Planned Parenthood* 14, nr.2 (1979):75.

⁸¹ Arcata *Union*, 25 1984; Six Rivers *Planned Parenthood, Family Life /Sex Education: Curriculum Guide*, revizuit în octombrie 1996, p.5.

⁸² *Planned Parenthood Federation of America, Inc., 1995-1996 Annual Report*, p.23; *National Monitor of Education*, februarie 1996, p.5.

⁸³ *Ibid.*

răspunde la această amenințare, devenind mai „deschiși” în ceea ce privește sexualitatea lor și obținând servicii gratuite și confidențiale de control al nașterii, servicii prezentate la ore de către clinica *Planned Parenthood* cea mai apropiată, a cărei adresă se află în timpul orei.⁸⁴ O clinică obișnuită de tip *Planned Parenthood* își face publicitate la „programele sale comunitare de educație”, inclusiv instruirea în probleme de „populație a lumii”, prin „programele sale pentru tineri și elevi” la colegii și în alte locuri destinate studiului.⁸⁵

Cu toată publicitatea, copiii nu se îngrămădesc la ușa clinicilor. Iar profesorii încă se mai opun să le predea copiilor lecții despre sex. La acest lucru, promotorii educației sexuale răspund cu câteva trucuri. Unul dintre ele este să se ofere să predea ei înșiși aceste ore, cu propriile lor hărți, broșuri și jocuri. Ceea ce înseamnă că o clinică de tip *Planned Parenthood* va avea propriul personal format din „instructori profesioniști de educație sexuală”, care se răspândesc prin toate școlile și obțin o mare parte din subvențiile guvernamentale, destinate clinicilor. Acest fapt nu numai că aduce clinicilor bani, ci de asemenea, îi lasă pe profesori liberi, dându-le mai multă posibilitate să corecteze lucrări și să se pregătească pentru alte ore. În Raportul său anual, Federația *Planned Parenthood* din America enumeră „educația sexuală” ca una dintre activitățile sale majore.

O altă strategie a acestor clinici este să distribuie prezervative și alte contraceptive în școli, fie prin cabinetul medical al școlilor, fie printr-o clinică „de sănătate” de care aparține școala. Sute de asemenea clinici au funcționat ani de-a rândul în orașe de pe tot curpînsul Statelor Unite. Consiliul Educației al Orașului New York, în 1991, s-a angajat să distribuie prezervative de la elevii de liceu, până la cei mai mici elevi, ai căror părinți nu erau de acord cu acest serviciu. Acțiunea a dus la un proces intentat acestui consiliu. Reclamantii au adunat dovezi și din alte orașe, arătând că distribuirea de contraceptive elevilor nu a redus sarcina la adolescente.⁸⁶ Tribunalul a decis că școlile trebuie să-i lase pe părinți să decidă dacă să interzică sau nu copiilor acest serviciu.⁸⁷

⁸⁴ Six Rivers Planned Parenthood, *Family Life*.

⁸⁵ Six Rivers Planned Parenthood, „Speaking of Sexuality: Community Education Programs”, broșură distribuită în 1997.

⁸⁶ Jacqueline R. Kasun, Mărturie depusă la Curtea Supremă a statului New York, ianuarie 1982.

⁸⁷ *National Monitor of Education*, februarie 1994.

Asemenea clinici au proliferat în școli în statul Arkansas, unde „inventiva” doctoriță Jocelyn Elders a fost director la Sănătate pe vremea când guvernatorul acestui stat era Bill Clinton. Dr. Elders s-a remarcat prin următoarea afirmație: „Eu îi spun fiecărei fete care merge la întâlnire să-și pună și un prezervativ în buzunar”.⁸⁸ Sub conducerea sa, statul Arkansas a devenit lider al mișcării pentru educația sexuală și al creșterii ratei nașterilor în rândul adolescentelor (o creștere de 7%) – una dintre cele mai înalte din toate statele SUA.⁸⁹ Președintele Clinton a numit-o pe dna Elders în postul de Chirurg General, poziție din care a continuat să vorbească, să sprijine legalizarea medicamentelor din această zonă, printre multe alte lucruri. Observațiile ei o aduceau în prim-planul mass-media, punând în încurcătură chiar și Administrația Clinton, care, ulterior, a trebuit să-i ceară demisia.

Punctele de vedere despre viața de familie reprezintă o preocupare majoră a instructorilor de educație sexuală. Ei vorbesc despre apusul familiei tradiționale la fel ca despre moartea lui Mark Twain. Calderone și Johnson, de exemplu, prezintă un tabel, în care arată că așa-numita familie nucleară, practic, a dispărut. Ei se documentează pe baza unui simplu expedient, ce categorisește cuplurile căsătorite ai căror copii au plecat de acasă și cele cu bunici și alte rude, drept familii „non-nucleare” mai apropiate de „aranjamentele experimentale”, decât de formele tradiționale.⁹⁰ Alte programe propovăduiesc cu același pedantism că familia tradițională dispare.⁹¹ Cheia acestei metode este simplă: ignorezi faptele care nu-ți susțin punctele de vedere și inventezi altele care-ți convin. Nu se menționează niciodată faptul că peste două treimi din toți copiii americani locuiesc cu ambii părinți.⁹² Este o descreștere alarmantă, față de 85%, în anii '70, dar este limpede că, în mod obișnuit, copiii locuiesc cu ambii părinți.⁹³ Stabilind că familia tradițională a devenit o relicvă a istoriei, instructorii de educație sexuală îi provoacă pe copii să discute despre propriile lor alegeri privind diverse stiluri de viață – „comunități intenționale, familia extinsă, comune, mariaj de grup, cupluri care locuiesc împreună fără a fi căsătorite,

⁸⁸ Scrisoare de la *Focus on the Family*, ianuarie 1994, citată în *National Review*.

⁸⁹ Date de la Departamentul Sănătății al statului Arkansas.

⁹⁰ Calderone și Johnson, *Family Book*, p.133. Departamentul Educației din statul California, *Education for Human Sexuality*, p.27-28.

⁹¹ Departamentul Educației din statul California, *Education for Human Sexuality*, p.23-32.

⁹² *Statistical Abstract of the United States*, 1996, tabelul 81.

⁹³ *Ibid.*

familie monoparentală...”⁹⁴ Insistența Statelor Unite pe o varietate de forme care să fie văzute ca familii a constituit mărul discordiei la Conferința pentru Populație de la Cairo, după cum este arătat în ultimul capitol. Șeicul Al-Azhar a declarat: „Căsătoria dintre bărbat și femeie cu toate cerințele și normele constituie singurele mijloace de formare a unei familii”.⁹⁵

Programele de educație sexuală nu numai că încurajează tinerii să opteze pentru stiluri de viață complet diferite opuse mariajului tradițional monogam, dar acestea discreditează autoritatea și înțelepciunea părinților tinerilor. Pretextând că doresc să „îmbunătățească comunicarea dintre copii și părinți”,⁹⁶ instructorii de educație sexuală îi încurajează pe copii să raporteze problemele de familie, întrebându-i chiar pe copii în vârstă de 6 ani dacă părinții îi molestează sau sunt alcoolici.⁹⁷ Tinerii trebuie să-și destăinuie amărăciunea și sentimentele față de familiile lor la orele de educație sexuală.⁹⁸

Asaltul hotărât asupra familiei servește unui scop dublu: de diminuare a atractivității familiei și de discreditare a autorității morale a familiei. Problema familiilor este că ele produc și hrănesc copiii. După cum spune Kingsley Davis, „legătura dintre părinte și copil este în mod special strânsă” și „pentru un individ, a face copii înseamnă nu numai să creeze noi ființe umane, ci să-și creeze de asemenea legături durabile pentru el însuși”.⁹⁹

Cel mai eficient mod de a limita dorința neconvenabilă a familiilor pentru ceea ce Davis numește un număr excesiv de copii este să se „diminueze... identitatea copiilor cu părinții sau să se diminueze... posibilitatea ca aceasta identitate să fie satisfăcătoare”. Și el arată una dintre cele mai bune căi de a face acest lucru: „sistemul de învățământ, una din funcțiile căruia este să înstrăineze părinții de copii”.¹⁰⁰ El de asemenea sugerează că nașterea de copii ar fi descurajată „dacă bărbații ar fi eliberați de responsabilitatea

⁹⁴ Departamentul Educației din statul California, *Education for Human Sexuality*, p.27-28.

⁹⁵ *Al-Azhar Views on the Draft Programme of Action of the International Conference for Population and Development* (Cairo: International Islamic Center for Population Studies and Research, Al Azhar University, 1994), p.15.

⁹⁶ Departamentul Educației din statul California, *Education for Human Sexuality, Teacher Resource Kit*, Goal 4, Concept 4 (fără pagină).

⁹⁷ *Ibid.*, p.138-139.

⁹⁸ *Ibid.*, *Teacher Resource Kit*, Goal 6, Concept 6, p.20, 22, 26, 146.

⁹⁹ Kingsley Davis, „Population Policy and the Theory of Reproduction Motivation”, *Economic Development and Cultural Change*, 25 supliment (1977): 176.

¹⁰⁰ *Ibid.*, p.174.

copiilor și ar nega identificarea cu ei, căci, fără ajutorul zilnic al unui bărbat, puține femei ar putea naște și crește doi sau mai mulți copii.”¹⁰¹

Alte obstacole în calea nașterii, conform lui Davis, ar fi „ratele foarte înalte ale divorțului, pornografia și uniunile sexuale libere...”¹⁰² Davis își pune alte asemenea speranțe în „serviciile de asistență socială a copilului, care au început pe larg să înlocuiască tatăl ca pe un membru necesar al familiei și în serviciile de sănătate, care au șters autoritatea parentală în ceea ce privește contracepția și avortul”. El observă că aceste servicii publice au particularitatea de a scădea costul creșterii copiilor pentru părinții lor și, în același timp, „interpun alte autorități între copil și părinte, diluând astfel identitatea părinte-copil”.¹⁰³

Este limpede că, a slăbi sau a distruge familia tradițională, care nu numai că produce copii, dar rivalizează cu statul devorator modern ca sursă de sprijin și autoritate pentru indivizi, înseamnă a întări controlul populației. Calderone și Johnson pot anunța cu încredere că, din cauza declinului familiei, „am putea evolu într-o eră în care individul va înlocui din ce în ce mai mult familia ca unitate de bază a societății”.¹⁰⁴

Acest gând revigorează eforturile continue ale noilor instructori de educație sexuală de a accentua individualul și nu natura interpersonală a activității sexuale. Burt și Meeks, de exemplu, descriu actul sexual foarte pe scurt, dar înșiră pe câteva pagini „cele patru faze ale reacției sexuale” a indivizilor în parte. Ei compară reacția sexuală a unei persoane cu o „săritura în apă de la înălțime” și sugerează ca profesorii din învățământul mediu să discute în profunzime despre simțurile „persoanei”, nu a persoanelor, referitoare la excitarea sexuală și orgasm.¹⁰⁵

Avându-l în vizor pe individul izolat, instructorii educației sexuale recomandă insistent masturbarea ca o formă de exprimare sexuală. Cel mai evident, desigur, în acest caz, după cum recunosc cu ușurință instructorii de educație sexuală, sarcina este imposibilă.¹⁰⁶ Dar masturbarea mare are

¹⁰¹ *Ibid.*, p.178.

¹⁰² *Ibid.*

¹⁰³ *Ibid.*, p.174.

¹⁰⁴ Calderone și Johnson, *Family Book*, p.161.

¹⁰⁵ Burt și Meeks, *Education for Sexuality*, p.352-356.

¹⁰⁶ Eric W. Johnson, *Love and Sex in Plain Language*, ed. a 3-a (New York: Bantam Books, 1979), p.66, recomandată de Departamentul Educației din California, *Education for Human Sexuality*, p.79.

și alte beneficii. „Sexul este prea important pentru a te încurca cu sentimentele”, se spune într-o broșură a organizației *Planned Parenthood* pentru tineri. „Dacă ai *sex appeal*, pentru Dumnezeu, recunoaște acest lucru tu însuși. Dacă sentimentele și tensiunea te deranjează, te poți masturba. Masturbarea nu-ți va face nimic rău, dimpotrivă, te va face să te simți mai relaxat.”¹⁰⁷ Cunoscutul instructor de educație sexuală Peter Scales este de acord că „dacă am avea o atitudine un pic mai pozitivă față de masturbare, i-am ajuta pe foarte mulți oameni să se elibereze de tensiunea sexuală și i-am feri să intre într-o relație sexuală pe care ei nu o doresc și nu sunt gata să o gestioneze”.¹⁰⁸ Calderone și Johnson nu se lasă mai prejos și afirmă că „masturbarea pentru eliberarea tensiunii și experimentarea plăcerii se produce pe parcursul întregii vieți a majorității oamenilor și are doar efecte pozitive – atât timp cât oamenii nu se simt anxioși sau vinovați în legătură cu ea.”¹⁰⁹ O recomandă pentru bebeluși,¹¹⁰ copii, tineri și adulți „aflați în pragul bătrâneții”. Și, „uneori, în situații dureroase, cum ar fi boala partenerului sau separarea în cazul unei... călătorii, a decesului, a divorțului, dar, în general, ea face parte din viața noastră”.¹¹¹ Și, categoric, ea are foarte mare importanță „în dezvoltarea unui puternic simț al sinelui”.¹¹²

Instructorii de educație sexuală consideră că, spre deosebire de băieți, fetele nu-și descoperă spontan „organul plăcerii”. Și atunci acordă o atenție specială faptului ca fetițele să-și descopere clitorisul și-i critică pe părinții care nu dezvăluie această informație esențială fiicelor lor.¹¹³

Accentul pe sine se pune cu deosebire pe exercițiile predominante de „clarificare a valorilor”. „Cine sunt ceilalți? Și ce fac ei în viața mea?” se întreabă Sidney Simon în *Meeting Yourself Halfway: Thirty-One Clarification Strategies for Daily Living* (Întâlnire cu tine însuși la mijlocul drumului: 31

¹⁰⁷ Rocky Mountain Planned Parenthood, *Perils of Puberty*; vezi de asemenea și site-ul pe internet al Planned Parenthood Federation of America, 1997.

¹⁰⁸ Peter Scales, discurs, „Adolescent Sexuality Is More Than Sex”, sponsorizat de The Greater Pittsburgh Sexuality Council în cooperare cu Consiliul de Planificare Familială din Pennsylvania de Vest, Inc., 7-8 decembrie 1979.

¹⁰⁹ Calderone și Johnson, *Family Book*, p.21.

¹¹⁰ *Ibid.*

¹¹¹ *Ibid.*, p.26.

¹¹² *Ibid.*

¹¹³ Seminar despre „Sexualitatea adolescenților”, organizat de Departamentul de Sănătate al Comitatului Humboldt pentru profesorii Liceului Arcata, California, martie-aprilie 1978.

de strategii de clarificare a valorilor pentru viața de zi cu zi). O diagramă mă prezintă „pe Mine” în centrul paginii, înconjurat de „părintele-tutore”, de „liderul de aceeași vârstă”, de „profesorul important” și alții, (nu de frați și surori).¹¹⁴ Importanța regulilor „conceptelor sănătoase despre sine”, „autoevaluarea” și „auto-acceptarea” este primordială.¹¹⁵

Sinele ca locul „deprinderilor luării de decizie” primește o atenție concentrată. Copiii sunt învățați că trebuie să aleagă nu numai propriul lor comportament, ci și propriile lor valori, sub îndrumarea, desigur, a instructorilor lor de educație sexuală. Aceștia îi încurajează, la o vârstă mică, să critice standardele părinților lor, precum și cele ale unui sistem organizat religios.¹¹⁶

Instructorii de educație sexuală continuă să lucreze cu osârdie la standardele de adevăr și bunătate, insistând că acestea nu sunt constante și durabile și trebuie revizuite de cei „care sunt la curent cu faptele importante pe care le descoperă știința”.¹¹⁷ Calderone îl citează pe Mesthene, care spune: „Schimbarea este noua realitate... neschimbarea este ireală, constrângătoare, un scop fals.” Copiii trebuie să „devină familiari cu schimbarea, să se simtă confortabil cu ea, să o înțeleagă, să o stăpânească și s-o controleze”.¹¹⁸ Standardele umane – materialul uman în sine – trebuie alterat pentru a fi în acord cu schimbările tehnologice create de știință și este o obligație și un privilegiu măreț al instructorilor de educație sexuală, instruiți conform științei, ca reprezentanți ai „celor mai înalte minți” ale societății, să le furnizeze copiilor și părinților orice informație de care au ei nevoie ca să-și ajusteze valorile și standardele.¹¹⁹

O logică simplă ne face să ne gândim la instructorii de educație sexuală ca propovăduitorii unei noi religii. Nici un apel la o lege superioară nu este posibil pentru mase. Căci nu există o lege superioară pentru

¹¹⁴ Sidney Simon, *Meeting Yourself Halfway*, p.87.

¹¹⁵ Vezi Departamentul Educației din statul California, *Education for Human Sexuality*, p.38-50; vezi de asemenea, Sylvia S. Hacker, „It Isn't Sex Education Unless...”, *The Journal of School Health* 51, nr.4 (aprilie 1981): 208.

¹¹⁶ Departamentul Educației din statul California, *Education for Human Sexuality*, p.19, 33, 39, 45, 141-142; Sidney B. Simon et al., *Values Clarification: A Handbook of Practical Strategies for Teachers and Students* (New York: Hart Publishing, 1972), p.43, 51; Johnson, *Love and Sex*, p.65-66.

¹¹⁷ Calderone și Johnson, *Family Book*, p.1.

¹¹⁸ Calderone, „Sex Education”, *Family Book*, p.57.

¹¹⁹ *Ibid.*, p.57-59.

majoritatea faptelor aduse la zi de către știință. Dacă faptele anunțate astăzi diferă de cele de ieri, cu atât mai rău pentru ultimele. Schimbarea este unica realitate care contează. Adevărul este ceea ce Calderone și Johnson spun că este: „Acolo unde legile bisericești sau regulile privind sexul au fost făcute pe baza ignoranței faptelor cunoscute în prezent, legile și regulile trebuie reexaminare și remodelate pentru a fi în concordanță cu aceste fapte.”¹²⁰

Și nimeni altul decât cei împuterniciți să hotărască cele mai recente fapte nu vor controla acest flux constant al schimbării, indiferent de declarația optimistă a lui Mesthene. Nici copiii, nici părinții nu vor avea controlul. Datoria lor este să se supună unui canon despre care nu vor avea nimic de spus.

Procesul de evaluare, cu elementele sale de „alegere liberă”, este în consecință nu numai permis, ci propus cu insistență de către noua elită.¹²¹ Participanții, înarmați cu „fapte” adecvate și o listă de alegeri selectate de către liderii lor, se bucură de încrederea de a trage concluzia „înțelepciunii profunde a grupului”¹²², după cum este planificat dinainte de către autorități. Și ca să se asigure de două ori că nu vor exista greșeli, procedura de clarificare a valorilor face ca participanții săi „să-și afirme public” convingerile și opiniile, fără vot secret,¹²³ la vederea colegilor și liderilor.

Denigrarea religiei tradiționale este de importanță crucială în planurile noii instituții a educației sexuale și controlului populației. Toate autoritățile și loialitățile rivale trebuie să fie distruse, ca individul să fie eliberat pentru noul său rol față de stat și de elitele conducătoare. Unul din unghiurile de atac este să învinuiască religia că ar încuraja „disfuncția” sexuală.¹²⁴ Materialele instructive ale lor ridiculizează practicile și etica creștine, caracterizându-i pe creștini a fi drept proști, bigoți și, mai presus de toate, diferiți.¹²⁵ Unii oamenii mai luminați, susțin ei bucuroși, nu mai urmează orbi această învățătură antediluviană a Bisericii Catolice, ci au „decis să-și urmeze propriile lor conștiințe, fără să mai întrebe Biserica ce

¹²⁰ Calderone și Johnson, *Family Book*, p.171.

¹²¹ Simon, *Values Clarification*.

¹²² Calderone și Johnson, *Family Book*, p.213.

¹²³ Simon, *Values Clarification*, p.18-20.

¹²⁴ William H. Masters și Virginia E. Johnson, „The Role of Religion in Sexual Dysfunction”, în Mary S. Calderone, ed., *Sexuality and Human Values: The Personal Dimension of Sexual Experience* (New York: Association Press, volum al SIECUS, 1974), p.86-96.

¹²⁵ Judy Blume, *Are You There, God? It's Me, Margaret* (New York: Dell, 1970), p.128-134, recomandată în volumul Departamentului Educației din statul California, *Education for Human Sexuality*, p.73, 75.

să facă”.¹²⁶ Copiii, expuși exercițiilor de „clarificare a valorilor”, sunt întrebați dacă ar dori cu adevărat să „meargă în rai, dacă acest lucru ar însemna să cânte la harpă toată ziua”,¹²⁷ și „câți dintre voi s-ar supăra dacă religia organizată ar dispărea?”¹²⁸ Acești instructori seamănă îndoileli, sugerând că etica religioasă este plină de nesinceritate: „Cineva poate să trișeze statul și să nu-și plătească impozitele un an de zile, dar își poate dona toți banii... bisericii sale”.¹²⁹

Însă ei fac și excepții. Acei clerici sau alți oameni religioși, care se scuză pentru influența represivă din trecut a bisericilor și se alătură instructorilor de educație sexuală, cu cereri de a „reforma”, sunt primiți cu brațele deschise și mediatizați de mișcarea pentru educație sexuală.¹³⁰ Cuvintele lor nemuritoare sunt citate cu sfințenie. Ei devin consultanți și consilieri pentru întreaga rețea de promovare a educației sexuale.¹³¹

Preocuparea pentru „rolul sexelor” este ultima și cea mai importantă caracteristică a programelor lor. Pentru a submina sau distruge familia tradițională, și a o înlocui cu „sensul sinelui” – un truc pentru a reduce rata natalității și a crește influența statului – fetele și băieții trebuie să învețe să respingă viitoarele roluri de mamă și tată. În acest scop, programele le cer copiilor să-și pună întrebări asupra sexului lor și să se opună „presiunilor” și „așteptărilor” de la ei de a-și îndeplini „rolul sexelor”.¹³² Ei le spun întâmplări și le arată copiilor filme despre oameni care caută fericirea supremă în inversarea rolurilor lor de bărbat sau femeie și laudă oameni faimoși din istorie care au fost homosexuali.¹³³

¹²⁶ Johnson, *Love and Sex*, p.83.

¹²⁷ Simon, *Values Clarification*, p.43.

¹²⁸ *Ibid.*, p.51

¹²⁹ *Ibid.*, p.101.

¹³⁰ Calderone, „Sex Education”, p.54-60; William H. Genné, „The Churches and Sexuality”, SIECUS Newsletter 2, nr.3 (toamna 1996).

¹³¹ Advocates for Youth, *Annual Report, 1995-1996*, p.6; McCoy și Wibbelsman, *Teenage Body Book*, p.152.

¹³² Departamentul Educației din statul California, *Education for Human Sexuality*, p.73,75.

¹³³ J.Katz, *Gay American History – Lesbian and Gay Men in the U.S.A.* (New York: Avon Books, 1976), recomandat în volumul lui Sol Gordon, *Sex Education and The Library: A Basic Bibliography for the General Public with Special Resources for the Librarian*, ERIC Clearing House on Information Resources, Syracuse University., decembrie 1979, elaborat în baza NIE-HEW Contract nr. NIE-400-77-0015; vezi de asemenea Departamentul Educației din Statul California, *Education for Human Sexuality, Teacher Resource Kit*, Scop 3, Concept 3.

Educația sexuală accentuează normalitatea homosexualității și anormalitatea celor care o dezaprobă, etichetându-i drept „homofobi”.¹³⁴ Instructorii de educație sexuală îi învață pe copii tehnicile actelor homosexuale și cum să „iasă în față”, dacă se suspectează că ar fi homosexuali.¹³⁵ Ei subliniază că și în mariajele heterosexuale se schimbă rolurile¹³⁶ – mamele aleg cariera, iar tații devin casnici. Iar unii oameni întârzie sau renunță definitiv la a avea copii.¹³⁷

În ciuda tuturor acestor eforturi, o evaluare a educației sexuale în anii '90 a ajuns la concluzia că „din păcate,... mecanismul heterosexual este prezentat de cele mai multe ori...”¹³⁸ În contra acestei afirmații, un critic a declarat: „Desigur, există filialele *Planned Parenthood*, care au o viziune îngustă..., însă sunt multe care dețin rolul de lider în eforturile de educație sexuală, îndreptate înspre reducerea homofobie...”¹³⁹

Desigur multe dintre organizații mențin aceste eforturi active. Rețeaua Zonală Bay a Instructorilor Homosexuali și Lesbieni a ținut o conferință, în 1996, la Liceul James Logan, instituție de stat din Union City, California, pentru a discuta agenda homosexuală pentru școli. Vorbitorul principal, Delaine Eastin, director de stat pentru Instrucție, care a accentuat nevoia de a „sprijini” elevii homosexuali, a laudat „serviciile de sprijin pentru tinerii lesbiene/ homosexuali” din San Francisco și a cerut auditoriului să facă același lucru în școlile lor.¹⁴⁰

Președintele Consiliului de Inspectori Școlari din Comitatul Alameda, Gayle Steel, a denunțat „prejudecățile” și „furia explozivă” împotriva homosexualilor și nevoia de a „sfărâma barierele”. Conferința a premiat

¹³⁴ Calderone și Johnson, *Family Book*, p. 113-119; Johnson, *Love and Sex*, p.63-64; The Boston Women's Health Book Collective, *Our Bodies, Ourselves: A Book By and for Women*, ed. a 2-a (New York: Simon and Schuster, 1976), recomandat de Departamentul Educației din Statul California, *Education for Human Sexuality*, p. 104.

¹³⁵ The Boston Women's Health Book Collective, *Our Bodies*, cap.5; Bell, *Changing Bodies*, p.117-122; McCoy și Wibbelsman, *Teenage Body Book*, p.150-153.

¹³⁶ Calderone și Johnson, *Family Book*, p.134-135.

¹³⁷ *Ibid.*, p.12.

¹³⁸ James T. Sears, *Sexuality and the Curriculum: The Politics and Practices of Sexuality Education* (New York: Teachers College Press, 1992).

¹³⁹ Pamela M. Wilson, „Challenging the *Status Quo* in Sexuality Education”, *Family Planning Perspectives*, ianuarie/februarie 1993, p.41-42.

¹⁴⁰ *National Monitor of Education*, decembrie 1996.

Consiliul de Inspectori Școlari din Comitatul Alameda pentru că a cerut școlilor locale să organizeze conferințe, care să se adreseze nevoilor personalului și elevilor homosexuali, lesbiene, bisexuali și transsexuali. Conferința a mai dat un premiu Diocezei Catolice de Oakland deoarece două școli diocezane au stabilit legături cu Alianțele *Gay-Straight (Homosexuali-Heterosexuali)*¹⁴¹.

La seminarii se discută „problemele și plăcerea de a te travesti”, diferențele și similaritățile dintre travestiți, transsexuali și transgeni; se vorbește despre faptul că unii profesori de la Liceul din San Leandro au participat la Parada Homosexualilor din San Francisco și că alții ar putea să „creeze, de asemenea, schimbări”.¹⁴²

Învățătorii simpatizanți ai acestei cauze pun diagnostice unor copii de 9 ani ca fiind „homosexuali” și le oferă „sprijin” ca atare.¹⁴³ Un material cu interviuri despre „adolescenți homosexuali, lesbiene și transsexuali, cu părinții acestora și instructorii care oferă sprijin” – da, acei instructori, care oferă sprijin – despre „hărțuirea sexuală” pe care o îndură, precum și despre stresul la care sunt supuși a fost recent anunțat în avanpremieră pe un post de televiziune.¹⁴⁴ Mișcarea trece de hotarele orașelor San Francisco și New York, spre zonele rurale, ca Modesto, California, unde Consiliul de conducere al Școlii, sub presiunea Alianței Profesorilor Heterosexuali, Homosexuali și Lesbiene, a adoptat „un program de siguranță și toleranță în școală” agresiv pentru a-i proteja pe elevii și profesorii homosexuali de „hărțuire”. Consiliul Școlar a trimis profesorii la Conferința din Union City și a aprobat un material video, povestit de directorul Alianței Profesorilor Heterosexuali, Lesbiene și Homosexuali, care discută despre „prejudiciile/bigotismul împotriva oamenilor homosexuali și lesbiene” și întreabă: „Le ceri părinților sau familiei ajutor? În multe cazuri, să n-o faci, dacă ești un copil deștept.”¹⁴⁵

Consiliul pentru Informare Sexuală și Educație a Statelor Unite, unul

¹⁴¹ *Ibid.*

¹⁴² *Ibid.*

¹⁴³ Seminarul „The Challenge to Public Education by Religious Extremists”, California Teachers Association/National Education Association, 1 februarie 1997, relatat în *National Monitor of Education*, mai 1997.

¹⁴⁴ ETR Associates, 1997 *Comprehensive Health Catalog*, p.63.

¹⁴⁵ Gay, Lesbian, Straight Teacher's Alliance, „Teaching Respect for All”, material video discutat în revista *National Monitor of Education*, mai 1997.

dintre promotorii principali ai educației sexuale în școli, are un loc special pe site-ul lor pentru „Identitate și Orientare Sexuală”, în care proclamă că „orientarea sexuală a unui individ – fie că este bisexual, homosexual sau heterosexual – este o parte esențială a sănătății sale sexuale și a personalității sale” și apără „dreptul fiecărui individ de a accepta, recunoaște și trăi în conformitate cu orientarea sa.” Este denunțată „homofobia”, ca „ură și teamă irațională”.¹⁴⁶

În declarația despre „Sexualitatea umană: ce ar trebui să știe copiii...”, Federația de planificare familială din America *Planned Parenthood* insistă că, de la vârsta de 6-9 ani, copiii trebuie să „știe că identitatea sexuală include și orientarea sexuală: lesbiană, homosexuală, heterosexuală sau bisexuală”.¹⁴⁷ Începând cu 1970, „încurajarea homosexualității crescute” este una din „măsurile de a reduce fertilitatea în Statele Unite”, a recunoscut *Planned Parenthood*, atunci când a enumerat acest comportament într-o listă dată publicității.¹⁴⁸

Susținută de un adevărat zel, noua învățătură începe cu o sarcină mesianică: aceea de a schimba materialul uman. Printr-un proces constant, neobosit de interogare, informare și repetare, folosind toate tehnicile de presiune de grup, cunoscute psihologiei moderne, instructorii moderni ai educației sexuale își urmează scopul. Evident, nu încape în îndoială că se acordă câteva minute explicării reproducerii sexuale. În acest scop, programul trebuie „avizat”,¹⁴⁹ trebuie extins, de la „grădiniță, pe tot parcursul carierei persoanei”.¹⁵⁰

Căutând mereu un auditoriu captiv, instructorii de educație sexuală au lansat una din primele lor campanii îndreptate înspre tinerii aflați în custodia statului. Autoritatea pentru Tineri din California, responsabilă de delincvenții juvenili din închisoare, a dezvoltat un „Program de educație pentru viața de familie”, în 1972.¹⁵¹ Acesta era axat pe discuții coeducaționale

¹⁴⁶ <http://www.noah.cuny.edu:8080/sexuality/siecus/facts3.html>.

¹⁴⁷ Site-ul PPFA, iunie 1997.

¹⁴⁸ *Family Planning Perspectives*, supliment special, vol.2, nr.4 (octombrie 1970, și următoarele): 24.

¹⁴⁹ Joseph S. Darden jr., „Mandated Family Life Education: A Rose Is a Rose Is a Rose Is a Rose”, *The Journal of School Health* 51, nr.4 (aprilie 1981): 292-294.

¹⁵⁰ Hacker, „It Isn't Sex Education Unless”, p. 210.

¹⁵¹ Ruth Glick *et al.*, „Family Life Education Program” (San Francisco: California Youth Authority, 1972).

despre cum să faci amor, despre „argou”, controlul nașterilor, avort, masturbare, homosexualitate și prostituție. În cadrul programului erau prevăzute discuții despre „orgasmul multiplu la femei”, „limitele suportabilității erectile a bărbaților”, precum și „importanța regularității... în exprimarea sexuală activă”. Aceasta din urmă includea o secțiune despre problema impotenței. Și oferea materiale ajutătoare prin care se cerea „acceptarea” homosexualității.

În revizuirea experiențelor lor finanțate de guvern, atât în țară, cât și în străinătate, promotorii educației sexuale recunosc că tinerii nu vor veni în mod voluntar la clinicile de control al nașterii pentru informații și servicii.¹⁵² Promovarea este necesară, iar educația sexuală în clasă este o metodă evidentă de a le „veni într-ajutor”. O altă tehnică comună este „educarea de la egal la egal” și „consilierea de la egal la egal”, în care tinerii sunt angajați și instruiți să recruteze egalii lor pentru educație sexuală și controlul nașterilor.¹⁵³ Tinerilor li se oferă de asemenea „o gamă de activități”, inclusiv educație sexuală și controlul nașterii prin „centrele de servicii multiple”, care sunt dublate de multe alte servicii, cum ar fi instruire vocațională, recreare, instruire în artă, artizanat și distracții. Modelul pentru aceasta abordare, care este copiat în prezent și în alte țări, este *The Door (Ușa)* din New York.¹⁵⁴ În opinia promotorilor „managementului fertilității la adolescenți”, asemenea centre de servicii multiple oferă o „alternativă discretă [*sic*] și confidențială” la obișnuitele clinici de control al nașterilor, pe care adolescenții le evită.¹⁵⁵

Promotorii educației sexuale din Statele Unite și din străinătate îi ademenesc pe tineri prin distracții și amuzamente de tot felul, cum ar fi „concursuri de umflat prezervative”, „concursuri ale tinerilor pe tema planificării familiale (realizări de postere, scriere de slogane, concursuri de eseu)... sketch-uri, piese, producții muzicale”, precum și „scrisori la ziarele locale, show-uri mobile, emisiuni de radio și TV”.¹⁵⁶ Rubricile de ziar „Doar pentru adolescenți” asigurate de *Planned Parenthood* în Statele Unite au

¹⁵² International Clearinghouse on Adolescent Fertility, *Adolescent Fertility Programming*.

¹⁵³ *Ibid.*, p.5; The Center for Population Options, *Peer Education Programs* (Washington, D.C., 1983); Malcolm Goldsmith and Sherri T. Reynolds, „Step by Step to Peer Health Education Programs”, în ETR Associates, *1997 Comprehensive Health Catalog*, p.16.

¹⁵⁴ International Clearinghouse on Adolescent Fertility, *Adolescent Fertility Programming*, p.6.

¹⁵⁵ *Ibid.*, p.8.

¹⁵⁶ *Ibid.*, p.7.

explicat ce înseamnă sărutul „franțuzesc”,¹⁵⁷ „ce se întâmplă dacă uiți să-ți iei pilula de control al nașterii timp de 3-4 zile”¹⁵⁸ și „de ce... părinții cred că sexul este mizerabil”.¹⁵⁹ Organizația internațională *Clearinghouse on Adolescent Fertility* a relatat despre „impactul pozitiv asupra populației adolescente al unui hit din discotecă despre utilizarea prezervativului”.¹⁶⁰

Aceeași agenție a relatat de asemenea că în unele țări, în care „constrângerile legale” împiedică promotorii controlului nașterilor să distribuie deschis contraceptive minorilor, aceștia evită legea făcând publicitate „doar eforturilor educaționale”.¹⁶¹ Iar în multe localități din SUA, instructorii de educație sexuală distribuie contraceptive în școli.¹⁶² Este surprinzător că mulți părinți din Statele Unite au obiectat împotriva programelor, în unele cazuri, intentând procese împotriva lor, iar cetățenii din alte țări s-au plâns că instructorii de educație sexuală le corup tinerii.¹⁶³

Promovându-și programul, instructorii de educație sexuală au demonstrat că sunt maeștri ai unui sistem cunoscut planificatorilor în domeniul dezvoltării. *Grant*-urile publice inițiale date educației sexuale erau utilizate în scopul de a crea cerere pentru altele. În continuare, noua educație avea nevoie de profesori, iar profesorii aveau nevoie de o instruire specială la colegii și universități. Aceasta a creat nevoia de manuale, filme și alte materiale de instruire, pe lângă cărți, broșuri și filme pregătite pentru copii.

Instructorii de educație sexuală stăpânesc de asemenea arta „creării de coaliții”, stabilind relații de prietenie și proiecte de cooperare cu o grămadă de organizații, precum PTA, *Girl Scouts*, *Campfire*, *YWCA*, *4-H Clubs*, Asociația Medicală Americană, Asociația Națională a Educației, numeroase organizații bisericești și altele. Membrii personalului lor

¹⁵⁷ *Time Standard*, Eureka, Calif., 26 martie 1978.

¹⁵⁸ *Time Standard*, Eureka, Calif., 14 mai 1978.

¹⁵⁹ *Time Standard*, Eureka, Calif., 26 februarie 1978.

¹⁶⁰ International Clearing House on Adolescent Fertility, *Adolescent Fertility Programming*, p.9.

¹⁶¹ *Ibid.*, p.6.

¹⁶² Edward A. Brann *et al.*, „Strategies for the Prevention of Pregnancy in Adolescents”, reptipărit de Departamentul Sănătății, Educației și Asistenței Sociale al SUA, Serviciul de Sănătate Publică din volumul *Advances in Planned Parenthood* 14, nr.2 (1979); Ted Koppel, *ABC Nightline*, 4 noiembrie 1982, despre Programul Univ. John Hopkins de distribuire a contraceptivelor într-o școală din Baltimore.

¹⁶³ Declarația organizației Comite Nacional Pro-Vida, A.C. Mexic, fără dată (probabil 1984).

profesionist plătit de guvern oferă informații, publică buletine și organizează seminarii despre dezvoltarea sprijinului, despre modul de solicitare a subvențiilor guvernamentale și despre modul de neutralizare a oricărei opoziții.¹⁶⁴ Strategia este întotdeauna să se facă în așa fel încât lumea să creadă că părinții sunt cei care „cer educație pentru viața de familie” în școli pentru copiii lor. În broșura lor, *Creating a Climate of Support for Sex Education (Crearea unui climat de susținere pentru educația sexuală)*, organizația *Planned Parenthood* din Alameda, San Francisco, prezintă sumarul strategiei: „Umpleți sala de ședințe cu susținătorii dvs.... evitați întâlnirea în public... cu opoziția”. Programele speciale pentru părinți cu profesori de aceeași etnie pot de asemenea ajuta la crearea unui „climat de susținere”.¹⁶⁵ Rezultatul acestei planificări finanțate cu grijă din bugetul de stat și al formării de alianțe înseamnă, ca în orice război, să câștigi controlul înainte ca opoziția să poată organiza o defensivă.

Organizațiile care promovează educația sexuală au menținut o presiune constantă asupra profesorilor atât în școala primară, cât și în licee, precum și asupra liderilor din organizațiile de tineret religioase sau seculare, pentru a face instruire în „sexualitate”, oferind credite la colegiilor pentru cursurile lor. În 1980, o nouă lege a statului California solicita studenților din universități și colegii să se înscrie și la un curs de „integrare umană”, înainte de absolvire, ceea ce presupunea un curs de instruire în educație sexuală.¹⁶⁶ Cu ani înainte de adoptarea acestei legi, colegiile și universitățile începuseră să ofere cazare studenților în dormitoare co-educaționale, dându-le afară pe mamele cu copii și pe doamnele în vârstă și anulând ora stingerii. Au făcut acest lucru din inițiativă proprie, nu la

¹⁶⁴ Vezi *The Network Report*, publicat de două ori pe an de birourile *Planned Parenthood* – Regiunea Santa Cruz, utilizând fonduri de la Biroul de Planificare a Familiei din statul California. În 1981, agenția amintită s-a oferit să plătească districtelor școlare introducerea sau intensificarea educației sexuale printr-un program promoțional operat de ETR Associates din Santa Cruz sub auspiciile Fundației Universității statului San Diego. De asemenea, vezi *Preventing Adolescent Pregnancy: The Role of the Youth Serving Agency*, raportul unei conferințe co-sponsorizate de Centrul pentru Opțiunile Populației (Center for Population Options) și Centrul Populație și Sănătatea Familiei (Center for Population and Family Health), martie 1982.

¹⁶⁵ The Center for Population Option, *Sexuality Education and Resource Guide: Programs for Parents* (Washington D.C., 1983).

¹⁶⁶ Codul administrativ al statului California, Titlul V, Sec. 40405.2(e); Biroul Cancelarului, universitățile și colegiile statului California, ordin executiv nr. 338, 1 noiembrie 1980.

cererea studenților sau a părinților. Asigurarea de sănătate a studenților includea avortul, iar protestele sau intentarea de procese de către studenți n-au folosit la nimic. În anii '80 și '90, unii studenți se întrebau dacă nu cumva „pe vremuri” era mai bine.¹⁶⁷

O lege din 1976 din California a stimulat cererea, cerând tuturor persoanelor care apelau pentru licențe ca angajați ai clinicelor de asistență socială, consilieri în probleme conjugale și instructori în domenii asociate să facă și un curs de „sexualitate umană”.¹⁶⁸ În toată țara au fost făcute noi clasificări de profesii ce includeau și personalul industriei sexului finanțate de guvern. Pe lângă „sexologii” de nivel înalt, care își publicau unul altuia articolele în revistele despre sex, care s-au înmulțit rapid, care vorbeau la conferințele pe care le organizau și se recomandau unul pe altul pentru onorarii de grad înalt,¹⁶⁹ până în 1980, s-au format mii și mii de „instructori de sănătate”, care lucrau în școli și în clinicile de avort și făceau campanii pentru candidații la funcțiile publice care-i simpatizau. Acest lucru a dus la crearea de noi organizații profesionale și de lobby, cum ar fi Asociația Americană a Instructorilor, Consilierilor și Terapeuților de Educație Sexuală.

O dată începute, noile programe de educație sexuală cereau o „evaluare”, ceea ce a dat ocazia ieșirii altor milioane de dolari din fondurile publice. Evaluatorii, la rândul lor, au găsit că un efect principal al programelor este „să producă o schimbare de atitudine” și „să crească toleranța studenților la practicile sexuale ale altora”.¹⁷⁰ Asemenea schimbări de „cunoștințe și atitudini” considerau ei, ar trebui „să faciliteze o sexualitate mai pozitivă și mai împlinitoare”.¹⁷¹ O evaluare a Bisericii Falls a arătat că după audierea cursurilor de educație sexuală, mai mulți studenți considerau sexul înainte de căsătorie drept un lucru „ușor”.¹⁷² Două studii

¹⁶⁷ Conform ziarului studentesc *The Lumberjack*, apărut la Universitatea de stat Humboldt, diverse numere din 1980-1990; din convorbirile autoarei cu studenții.

¹⁶⁸ Codul profesiilor și afacerilor din California 22 (25).

¹⁶⁹ Vezi *Childhood and Sexuality: Proceedings of the International Symposium*, Études Vivantes 6700, Chemin Côte de Liesse, Saint-Laurent (Quebec), 1979.

¹⁷⁰ Douglas Kirby *et al.*, „An Analysis of U.S. Sex Education Programs and Evaluation Methods”, pentru Departamentul SUA al Sănătății, Educației și Asistenței Sociale, Raport nr. CDC-2021-79-DK-FR, iulie 1979, p.7.

¹⁷¹ *Ibid.*, p.18.

¹⁷² Susan Gustavus Philliber și Mary Lee Tatum, „The Impact of Sex Education on Students, Parents and Faculty: A Report from Falls Church”, noiembrie 1979, p.11.

publicate de către Institutul Guttmacher, în 1986, au descoperit că tinerii, care primeau educație sexuală aveau o probabilitate crescută de a se angaja într-o relație sexuală înainte de căsătorie, la o vârstă mică.¹⁷³ Nici o evaluare nu a tras concluzia că educația sexuală reduce sarcina la adolescente, deși câteva relatau că acolo unde programele școlare de educație sexuală includeau și acces rapid la avort, adolescentele aveau copii mai puțini.¹⁷⁴ Aproape toate studiile, desigur, au ajuns la concluzia că e nevoie de mai multe fonduri guvernamentale pentru cercetări următoare.

Deoarece contabilitatea este foarte laxă, nu este clar în ce mod mai multe sute de milioane de dolari cheltuite anual de către guvernul SUA pentru planificarea familială a țării sunt canalizate către educația sexuală. Comisia Camerei Reprezentanților pentru populație a raportat în 1978 că „în loc să fie predestinate vieții de familie și educației sexuale, finanțările sunt de obicei incluse în cadrul fondurilor pentru programe cu servicii multiple de sănătate, asistență socială și îngrijire maternală și a copiilor.” Comisia a mers mai departe, susținând că subvențiile federale pentru educația sexuală sunt date de Biroul pentru Educația Sănătății din cadrul Centrelor pentru Controlul Bolilor. O altă încrengătură de agenții, care „ar putea să dedice anumite fonduri educației sexuale” include Institutul Național de Sănătate Mintală, Biroul pentru Dezvoltarea Copilului, Biroul Educației pentru Handicapați (educația sexuală pentru handicapați este în prezent o afacere în dezvoltare, sprijinită de stat) și Biroul pentru Servicii de Sănătate a Indienilor.¹⁷⁵ După acel raport, a mai fost inclus în acea listă și Biroul Federal pentru Sarcina la Adolescente.

Sume suplimentare pentru educația sexuală sunt date de stat și fundații private. Iar companiile de medicamente, toate doritoare să-și vândă contraceptivele și accesoriile pentru avort, au pus umărul la această mișcare, făcând publicitate în revistele lor și oferind contribuții directe.¹⁷⁶

Operațiile noii educații sexuale au fost justificate de către amploarea

¹⁷³ William Marsiglio și Frank L. Moot, „The Impact of Sex Education on Sexual Activity...”, și Deborah Anne Dawson, „The Effects of Sex Education on Adolescent Behavior”, *Family Planning Perspectives* 18, nr.4 (iulie/august 1986).

¹⁷⁴ Brann, „Strategies”.

¹⁷⁵ Comisia pentru populație a Camerei Reprezentanților, Raport, *Fertility and Contraception in the United States*, Congresul 95, sesiunea a 2-a (Washington, D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, 1978), p.76-77.

¹⁷⁶ Calderone, „Sex Education”, p.56.

„cercetărilor” în cele mai intime aspecte ale comportamentului sexual uman. Cel mai cunoscut centru al unui asemenea tip de cercetare este Institutul Kinsey pentru Cercetarea Sexului, Genului, Reproduserii, Inc., de la Universitatea Indiana. Fondatorul Institutului, Alfred Kinsey, a devenit faimos prin descrierile sale minuțioase despre comportamentul sexual al bărbaților, femeilor și copiilor. Kinsey și co-autorii săi, inclusiv Wardell Pomeroy (autorul cărților despre sex pentru copii), au descris sute de reacții ale copiilor mici, unii dintre ei având sub un an, care au fost supuși unor game largi de stimulări sexuale. Kinsey a raportat că mulți dintre acești copii, au fost „supuși stimulării variate și repetate” pentru o perioadă de nu mai puțin de 24 de ore, și, în unele cazuri, se împotriveau, plâneau și intrau în convulsii. Experimentele au continuat până când Kinsey și co-autorii au strâns destul material ca să poată fi publicat în patru tabele statistice, în care au descris reacțiile sexuale detaliate ale copiilor mici la stimularea făcută de adulți, de băieți mai mari și de către autori înșiși.¹⁷⁷ Dr. Judith Reisman de la Universitatea Americană a investigat ulterior modul de cercetare și a publicat o carte despre aceasta. Concluzia dr. Reisman și a co-autorilor săi a fost:

Nici un bărbat din timpurile noastre nu a formulat atitudinile publice ale... sexualității umane mai mult decât Alfred C. Kinsey... fundamentul concluziilor-cheie ale sale, încă acceptate astăzi ca fapte științifice, îl constituie cercetarea făcută pe subiecți umani, în mod ilegal și împotriva dorinței lor...”¹⁷⁸

Reisman și co-autorii au dedicat cartea lor „câtorva sute de copii care au suferit inuman în experimentele ilegale sexuale care constituie baza unei importante părți a cărții doctorului Alfred Kinsey *Sexual Behavior in Human Male* (*Comportamentul sexual la populația masculină*).

Industria planificării familiei și educației sexuale se laudă în prezent că are mii de angajați, care, într-un fel sau altul, depind de finanțarea guvernamentală. Din motive economice, precum și ideologice, reprezentanții acestei industrii sunt foarte indignați de sugestiile privind „întărcarea” lor

¹⁷⁷ Alfred C. Kinsey, Wardell B. Pomeroy și Clyde E. Martin, *Sexual Behavior in Human Male* (Philadelphia: W.B. Saunders Company, 1948), p.161,-181, tabelele 31-34.

¹⁷⁸ Dr. Judith A. Reisman și Edward W. Eichel, *Kinsey, Sex and Fraud* (Lafayette, La.: Lochinvar, 1990), p.1.

de la bugetul public. După cum se exprimă veteranul burselor pentru educație sexuală, Peter Scales, cei care se opun noii educații sexuale în școli reprezintă „o mare amenințare pentru societatea democratică”, oameni care caută să impună „cenzura în școlile publice” și care amenință „libertățile din primul nostru Amendament, libertatea de exprimare și libertatea de a nu aparține vreunei religii”. El vedea un mare pericol în încercările unor organizații de a „îndepărta reglementările statale și federale impuse școlilor private” și era șocat de faptul că li s-a permis criticilor săi să cumpere timp ca un post de televiziune ca să-și prezinte cazul în fața publicului.¹⁷⁹

În 1996, organizația *Planned Parenthood* a denunțat „confiscarea celui de-al 104-lea Congres de către ideologia mărginită și infamă a extremei drepte”¹⁸⁰ și de către „extremiștii politici religioși”, asociați cu aceasta.¹⁸¹ *Planned Parenthood* a luptat împotriva finanțării de către Congres a „programelor de sexualitate bazate doar pe abținere”.¹⁸² Organizația a lansat „un proiect de participare a alegătorului național”.¹⁸³ Și, desigur, a continuat „promovarea familiilor mici”.¹⁸⁴

După cum am văzut, birocrăția care veghează populația lumii a promovat educația sexuală prin programele conferințelor internaționale din Cairo și din alte orașe. Netulburate de consternarea pe care au stârnit-o, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) și alte organizații au mers înainte, formând o „alianță” în octombrie 1996, pentru a promova educația sexuală în toată lumea. OMS a anunțat că lucrează împreună cu Consiliului Economic și Social al ONU (UNESCO), UNAIDS (o altă agenție birocratică a ONU, având misiunea clară de luptă împotriva SIDA) și Education International, un sindicat al profesorilor uniți sub aceeași umbrelă pe plan internațional. Intenția este de a utiliza școlile din toată lumea pentru a oferi „educație sexuală eficientă”. Pentru aceasta, syndicatele profesorilor vor avea nevoie să ofere „instruire în domeniul sexualității”, ademenind cu „subvenții financiare... pentru personalul din școli”, angajând „instruirea și

¹⁷⁹ Peter Scales, „The New Opposition to Sex Education: A Powerful Threat to a Democratic Society”, *The Journal of School Health* 51, nr.4 (aprilie 1981): 300-303.

¹⁸⁰ Federația *Planned Parenthood* din America, *1995-1996 Annual Report*, p.18.

¹⁸¹ *Ibid.*, p.1.

¹⁸² *Ibid.*, p.19.

¹⁸³ *Ibid.*, p.21.

¹⁸⁴ *Ibid.*, p.11.

introducerea în domeniu”, „jocuri pe roluri și teatru” și așa mai departe în argoul obișnuit al instructorilor de educație sexuală.¹⁸⁵

O broșură a UNESCO oferă câteva motive pentru interesul aprins al educației sexuale: nu numai de a preveni SIDA, dar de a promova dezvoltarea durabilă și a insufla elevilor „responsabilitatea”, așa încât oamenii să nu suprapopuleze planeta. Va fi necesar un „efort neobosit” și o „hotărâre reală din partea guvernelor”. Folosind termenul „clarificarea valorilor”, se vor depăși „stereotipurile tradiționale ale bărbatului și femeii”. Reproducând expresiile din materialele de educație sexuală aflate în uz în Statele Unite, în ultimele decenii, broșura subliniază faptul că această nouă „educație despre populație” va pătrunde în toate materiile școlare. Ea va „schimba obiceiurile și atitudinile mintale”, iar copiii vor devenii educatorii părinților lor, transmițându-le ceea ce au învățat la școală.¹⁸⁶

UNESCO se află într-o poziție excelentă de a-și îndeplini misiunea, având 60 de birouri în toată lumea, de la Moscova până la Pretoria și din Kinshasa, până la Phnom Penh, precum și o grămadă de aliați puternici.

Astfel forțele controlului populației și educației sexuale se adună la porțile fiecărei școli și fiecărei case din lume, asigurându-se că toți copiii lumii sunt bine îndoctrinați, negativști convinși, în spiritul vremii.

¹⁸⁵ Marguerite A. Peeters, Internet, Interactive Information Services, Report 60, 24 ianuarie 1997.

¹⁸⁶ Consiliul Social și economic al ONU, *The Teacher's Role in Implementing the Programme of Action of the International Conference on Population and Development*, octombrie 1996, raportat în Marguerite A. Peeters, Interactive Information Service, Report 61, 31 ianuarie 1997.

CAPITOLUL VI

SARCINA LA ADOLESCENTE: PLANIFICAREA FAMILIALĂ DE STAT PE FRONTUL DIN SUA

În anul 1978, în SUA, rata natalității printre adolescente se afla la cel mai jos nivel, din ultimii aproape 40 de ani. Cu toate acestea, îngrijorarea bine mediatizată privind așa-numita „epidemie de sarcini la adolescente” a crescut în deceniul care a urmat, culminând cu o legislație federală specială, de combatere a problemei.

În „Amendamentele privind Centrele și Serviciile de Sănătate din 1978” (Lege publică 95-626, Titlurile VI, VII și VIII), Congresul a ajuns la concluzia că „sarcina și nașterea la adolescente... adesea duce la consecințe adverse severe medicale, sociale și economice” și, prin urmare, „politica federală... ar trebui să încurajeze crearea de servicii de sănătate, educaționale și sociale,... pentru a preveni sarcinile devreme nedorite și repetate...” Legea a autorizat suma de 190 milioane de dolari pe o perioadă următoare de 3 ani, bani care să fie cheltuiți cu teste de sarcină, consiliere maternală, „servicii de referință”, „planificare familială”, „servicii educaționale în domeniul sexualității” și servicii asociate „adolescentelor” însărcinate sau nu.

Pentru aceste servicii, legea prevedea o rețea de agenții „publice sau private non-profit”, care să fie situate „în locații ușor accesibile” și sprijinite de subvenții federale. Sumele autorizate constituiau o suplimentare netă a altor câtorva sute de milioane de dolari deja autorizate pentru susținerea serviciilor de planificare familială disponibile tuturor grupelor de vârstă, inclusiv adolescenților.

Legea a ținut seama cu osebire de osârdia de ani de zile a unor organizații, cum ar fi Creșterea Populației Zero (*Zero Population Growth*), Consiliul pentru Populație (*Population Council*), Biroul de Referințe în problemele Populației (*Population Reference Bureau*), precum și Departamentul de Sănătate, Educație și Asistență Socială al SUA, pentru recunoașterea oficială a „epidemiei” atât de originale. Un val uriaș de broșuri, articole, comunicate de presă a venit dinspre aceste organizații în

anii următori, ca răspuns la publicitatea făcută „exploziei demografice”, în urmă cu un deceniu. În primăvara anului 1978, noua Comisie pentru populație din Congres a ținut audieri și a emis rapoarte privind „Populația lumii: mit și realitate”, „Populația și asistența pentru dezvoltare”, „Imigrarea legală și ilegală în Statele Unite” și „Fertilitatea și contracepția în America”, consacrand trei zile subiectului „Sarcina la adolescente și pre-adolescente”. Raportul Comisiei a ajuns la concluzia că fenomenul sarcinii în rândul adolescentelor era atât de „alarmant”, încât se impuneau acțiuni federale energice pentru stoparea sa.

Sarcina la adolescente a început să fie atent investigată încă din 1969, când Comisia privind Creșterea Populației și Viitorul Americii a președintelui Nixon a sponsorizat câteva *Rapoarte de cercetare* (*Research Reports*) pe această temă.¹ Rapoartele au pus în discuție tendințele statistice, „aspectele medicale”, „nașterile ilegite”, sarcinile „nedorite” și „implicațiile genetice”, dar nu au descoperit nici o problemă „specială” în legătură cu maternitatea adolescentelor în afară de venitul mic. De fapt, acolo unde nu existau diferențe de venit, mamele adolescente se dovedeau a avea o proporție mai mică de copii cu greutate scăzută, comparativ cu mamele de peste 20 de ani.² Una dintre cele mai interesante caracteristici ale raportului a fost concluzia că programele publice pentru controlul nașterilor nu reduc nașterile ilegite.³

Însă *Rapoartele de cercetare* aveau un scop mai stringent decât pur și simplu reducerea ilegimității nașterilor sau a numărului de copii cu greutate scăzută. După cum s-au grăbit să afirme autorii Rapoartelor, *mărimea populației ar putea fi redusă în mod semnificativ prin eliminarea tuturor nașterilor la adolescente*.⁴ *Corespunzător, Comisia „regreta* diversele consecințe ale sarcinii la adolescente” și recomanda „servicii și informare privind controlul nașterilor”, precum și educație sexuală publică pentru adolescenți⁵ și propunea eliminarea tuturor restricțiilor privind

¹ Comisia privind Creșterea Populației și Viitorul Americii, *Research Reports*, vol.1 (Washington D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, 1972).

² Jane A. Menken, „Teenage Childbearing: Its Medical Aspects and Implications for the United States Population”, Comisia privind creșterea populației și viitorul Americii, *Research Reports*, p.349.

³ Comisia privind Creșterea Populației, *Research Reports*, p.419-421.

⁴ *Ibid.*, p.350.

⁵ *Population and the American Future: The Report of the Commission on Population Growth and the American Future* (New York: New American Library, 1972), p.189-190.

sterilizarea voluntară,⁶ iar „avorturile... să se efectueze la cerere, pe cheltuială publică”.⁷

Ideea reducerii mărimii populației prin blocarea nașterilor la adolescente a reapărut în 1974, într-un studiu important scris de Dorothy Nortman și publicat de Consiliul pentru Populație (*Population Council*).⁸ În introducere se spune că conceptul vine de la Bernard Berelson, pe atunci președintele Consiliului pentru Populație, care a dedicat Raportul organizației pe 1971 temei „18-35 în loc de 15-45?”. Iar în paragrafele de final, Dorothy Nortman pune în discuție ideea creatoare a lui Berelson despre „Implicațiile demografice ale eliminării nașterilor la vârsta ineficienței reproductive”. Ea consideră că am putea să „presupunem, atunci, că femeile ar trebui să reproducă doar într-o perioadă de 15 ani, de la 20, până la 34 de ani”, și nu perioada de 30 de ani (15-45), cât durează în mod normal fertilitatea femeii. Folosind estimări din diverse țări ale numărului de nașteri după vârsta mamei, ea calculează că scurtarea perioadei de naștere a copiilor până la 15 ani va reduce creșterea ratei anuale a populației lumii de la nivelul din 1970 de 20 la mie, la aproape 13 la mie. „Impactul acestei descreșteri”, spunea ea, „poate fi văzut în faptul că la o rată de creștere de 20 la mie pe an, populația se dublează în 35 de ani, față de o rată de 13 la mie anual, care se dublează în 53 de ani”.⁹ Concluzia sa este că „mijloacele prin care putem reduce fertilitatea la vârsta 20-34 de ani nu fac parte din scopurile acestui studiu”, dar că un program reușit în acest sens „ar... aduce ușurare unei lumi ce copiază ratele de creștere care îngreuiază creșterea economică și amenință echilibrul ecologic al naturii”.¹⁰

La doi ani de la publicarea studiului lui Nortman, Institutul Alan Guttmacher – care este „Divizia de dezvoltare și cercetare” a organizației Federației *Planned Parenthood* din America – a lansat o campanie de media împotriva „epidemiei de sarcini la adolescente”. Momentul maxim l-a constituit publicarea unei broșuri de către acest institut intitulată: „11 milioane de

⁶ *Ibid.*, p.171.

⁷ *Ibid.*, p.178.

⁸ Dorothy Nortman, „Parental Age as a Factor in Pregnancy Outcome and Child Development”, *Reports on Population/Family Planning*, nr.16 (New York: The Population Council, august 1974).

⁹ *Ibid.*, p.49.

¹⁰ *Ibid.*

adolescenți: ce se poate face cu epidemia de sarcini la adolescentele din Statele Unite”.¹¹ Broșura, care a produs senzație prin ideea de epidemie a sarcinilor, a fost răspândită în toată țara și a fost citată de lideri din Congres, de mass-media, de organizațiile de părinți și profesori, biserici, organizații de tineret și de alți formatori de opinie publică. Mesajul ei este reprodus în totalitate în Audierile Comisiei pentru populație a Camerei Reprezentanților.¹² Multe din afirmațiile din această broșură și din titlurile sale stridente au fost preluate nu numai de Raportul final al Comisiei Camerei Reprezentanților, ci și de nenumărate scrisori către editor din ziare sau de rapoartele către comunitate ale diverselor organizații din toată țara. Ele includeau: „Ratele nașterii de copii la adolescentele din SUA sunt cele mai mari din lume”, „11 milioane de adolescenți sunt activi sexual”, „Un milion de adolescente rămân însărcinate în fiecare an” și multe de acest fel.

În anul următor, Institutul Guttmacher era gata să-și publice planul său de acțiune, *„Nașterile planificate, viitorul familiei și calitatea vieții americane: spre un program și o politică națională cuprinzătoare”* (*Planned Births, the Future of the Family and the Quality of American Life: Towards a Comprehensive National Policy and Program*). Sponsorii planului erau nu numai *Planned Parenthood*, ci, de asemenea, organizații ca *Zero Population Growth*, Secția pentru Populație a Asociației de Sănătate Publică Americană și alte organizații de „planificare familială”. Planul Institutului Guttmacher cerea „un program național de prioritate de servicii, educație și cercetare în legătură cu fertilitatea și o trecere în politicile publice spre o politică de sprijinire a reglării fertilității, ca serviciu universal, iar guvernul să fie pregătit să intervină să-i asiste pe cei care sunt dezavantajați din orice motive în obținerea de servicii, de care au nevoie și le doresc...” (subl. noastră).¹³

Planul a constituit o noutate în domeniu, cerând o abordare publică cu mai multă intruziune în „reglarea fertilității”¹⁴ și nu prevedea acest „serviciu universal” pentru utilizatorii voluntari. În acest plan erau

¹¹ Alan Guttmacher Institute, *11 Million Teenagers: What Can Be Done about the Epidemic of Adolescent Pregnancies in the United States* (New York: Planned Parenthood Federation of America, Inc., 1976).

¹² Comisia pe populație a Camerei Reprezentanților, *Hearings on Fertility and Contraception in America: Adolescent and Pre-Adolescent Pregnancy*, Congresul 95, sesiunea a 2-a, vol. 11 (Washington, D.C.: Biroul de tipărituri ale Guvernului SUA, 1978), p.553-613.

¹³ Planned Parenthood, *Planned Births, the Future of the Family and the Quality of American Life* (iunie 1977), p.2.

¹⁴ *Ibid.*, p.10-17.

exprimate îngrijorări speciale cu privire la sarcinile printre „femeile sub 20 de ani”, în baza afirmației proprii că aceste sarcini sunt în mare parte „neintenționate”.¹⁵ Pentru a „reduce... numărul sarcinilor neintenționate și a nașterilor printre adolescente”,¹⁶ acesta cerea „noi inițiative”, crearea unei „rețele naționale pentru detectarea precoce a sarcinii”, „programe de educație în școli”, „programe de sprijin și informare a comunității” și programe de „încurajare a spitalelor pentru a oferi servicii de avort”.¹⁷ Pentru a lansa un asemenea asalt asupra „fertilității neintenționate”,¹⁸ Planul cerea „atenție imediată din partea conducerii Administrației și Congresului”.¹⁹ și cheltuieli federale, în 1979, de 410 milioane de dolari pentru „planificarea familială” din SUA, care să crească la 783 de milioane de dolari până în 1981.²⁰

„Atenția imediată” urma, într-adevăr, să vină din partea unei administrații și a unui congres îngăduitor. Președintele Institutului Guttmacher a devenit martorul principal în Comisia pentru Populație a Camerei,²¹ și alți martori au fost de asemenea chemați să ia parte într-o rețea națională de „centre de detectare a sarcinii”²², pentru a preveni nu numai primele sarcini, ci, de asemenea, „recidivele”²³ (adică nașterile ulterioare), în rândul femeilor sub 20 de ani. Tendințele demografice ale Comisiei Camerei erau sugerate în întrebările sale: „Este dreptul părinților un drept absolut de a hotărî numărul copiilor lor? Este neetic să reduci mărimea populației prin acțiuni legislative? Ce înseamnă impunere?”²⁴ Câțiva martori au depășit limitele oricărei bunecuvințe referitor la amploarea demografică, ajungând până la epurarea eugenică în discursurile lor despre sarcina la adolescente. Dl Sargent Shriver, de exemplu, a vorbit despre „interesul Comisiei în îmbunătățirea calității vieții și ameliorarea produsului biologic al acestei societăți, mai degrabă decât pur și simplu controlul și limitarea nașterilor”.²⁵

¹⁵ *Ibid.*, p.8.

¹⁶ *Ibid.*, p.3.

¹⁷ *Ibid.*, tabel 1, p.18-19.

¹⁸ *Ibid.*, p.8.

¹⁹ *Ibid.*, p.30.

²⁰ *Ibid.*, p.26-28.

²¹ Comisia Camerei, *Hearings on Fertility*, p.170-177.

²² *Ibid.*, p. 169.

²³ *Ibid.*, p.163.

²⁴ Comisia pe populație a Camerei Reprezentanților, Raport, *World Population: Myths and Realities*, Congresul 95, sesiunea a 2-a (Washington, D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, 1978), p.7.

²⁵ Comisia Camerei Reprezentanților, *Hearings on Fertility*, p. 178.

Bazându-se pe toate acestea, în Scrisoarea de însoțire adresată *speaker*-ului Camerei Reprezentanților, comisia a declarat deschis că raportul său pe fertilitate și contracepție pur și simplu „revizuire metodele, mijloacele și serviciile disponibile de a ajuta bărbații și femeile americane în realizarea scopurilor privind mărimea familiei lor”.²⁶ Raportul enumera o serie de măsuri în sprijinul convingerilor Comisiei că guvernul are responsabilitatea de a influența acele „scopuri privind mărimea familiei”, în principal prin distribuirea „de mesaje de servicii publice privind... planificarea familială și avantajele sale medicale și socio-economice”,²⁷ prin „măsuri... de creștere a acceptării... contraceptivelor”,²⁸ prin cercetări ulterioare asupra motivației”,²⁹ prin „eforturi ulterioare... de a investiga într-un mod mai acceptabil... reglementarea fertilității pentru adolescenții de sex masculin și feminin... și pentru femeile de peste 35 de ani”,³⁰ prin îndreptarea mai multor resurse către „nevoia urgentă pentru serviciile contraceptive printre femeile din zona rurală”,³¹ prin sprijinirea „de activități de ajutorare de a atrage bărbații către aceste servicii [contraceptive]”.³² Iar prin evaluarea „reglementărilor de sterilizare să se protejeze indivizii de a suporta această procedură, fără o considerare minuțioasă, asigurându-se că reglementările nu împiedică accesul voluntar și informat la această operație”,³³ ș.a.m.d.

Pe scurt, Comisia a considerat că era obligația guvernului să intervină și să reglementeze fertilitatea individului. Comisia evident că a avut intenția ca greutatea politicii SUA să vină în contra nașterii de copii. A fost o răsturnare uluitoare a deferenței tradiționale în favoarea alegerii personale.

Tulburarea apelor a continuat și s-a extins în toată lumea. Programul de Acțiune al Conferinței Națiunilor Unite pentru Populație și Dezvoltare din Cairo din 1994 a decretat că „riscul decesului maternal” și „nivelele mai înalte ale... mortalității” printre copiii mamelor tinere, precum și reducerea „oportunităților educaționale și de angajare” [a mamelor tinere] dictează

²⁶ Comisia pe populației a Camerei Reprezentanților, Raport, *Fertility and Contraception in the United States*, Congresul 95, sesiunea a 2-a (Washington D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, 1978), p.iii.

²⁷ *Ibid.*, p.11.

²⁸ *Ibid.*, p.17.

²⁹ *Ibid.*

³⁰ *Ibid.*, p.16-17.

³¹ *Ibid.*, p.11.

³² *Ibid.*

³³ *Ibid.*

următorul obiectiv: „reducerea în mod substanțial a tuturor sarcinilor la adolescente”.³⁴ Conferința pentru femei de la Beijing, din 1995, a dezbătut aceleași teme.³⁵ Urmându-și angajamentele sale de la Beijing, Administrația Clinton a cerut „o nouă inițiativă de a reduce sarcina la adolescente”.³⁶

Dat fiind agitația neîntreruptă privind sarcina la adolescente, datele statistice au venit ca o surpriză. Exista, în primul rând, un declin foarte mare al fertilității (înainte de tot acest tam-tam), la această grupă de vârstă [a adolescentelor], după cum arată Diagrama 6-1. Declinul de 47% al fertilității la adolescente în perioada 1957-1985 a fost același ca și declinul la femeile de toate vârstele. După 1985, fertilitatea la adolescente a crescut relativ mai mult decât la toate femeile, cu toate că programele de control au funcționat ani în șir. Diagrama 6-2 arată tendința descrescătoare a fertilității la femeile din SUA de toate vârstele, din 1920. Din 1972, rata era sub cea de înlocuire, adică prea joasă pentru a înlocui populația existentă, în absența imigrării. Tabelul 6-1 de asemenea arată declinul mare al fertilității la adolescente până în 1985 și apoi creșterea sa, după această perioadă, care a coincis cu creșterea în intensitate a programelor publice descrise, în programul amintit în capitolul anterior, și cu contribuția generoasă a guvernului pentru mamele sărace. Din 1991, după cum arată diagrama, a existat un alt declin, care a coincis (accidental sau nu) cu creșterea insistenței părinților asupra programelor de abținere. Tabelul arată, de asemenea, că nașterile la adolescente se concentrează foarte mult la femeile de peste 18 ani. Mai puțin de 4 fete din 100 cu vârste cuprinse între 15 și 17 ani (și aproape o fată din 1.000 sub 15 ani) nasc de obicei anual.

Nu numai ratele natalității, ci și numărul nașterilor la femeile sub 20 de ani a scăzut. În perioada 1970-1996, a existat un declin de peste 150.000 de nașteri.

Deși mamele tinere au mai puțini copii, ele au un număr mai mare de copii în afara căsătoriei, după cum se arată în Tabelul 6-2.³⁷ Rata natalității în rândul adolescentelor necăsătorite a crescut de la 2 din 100, în 1970, la 4,

³⁴ *Programme of Action of the United Nations International Conference on Population and Development*, Cairo, 1994, 7.41, 7.44(b).

³⁵ *Draft of the Platform for Action*, 17 aprilie 1995, parag.75.

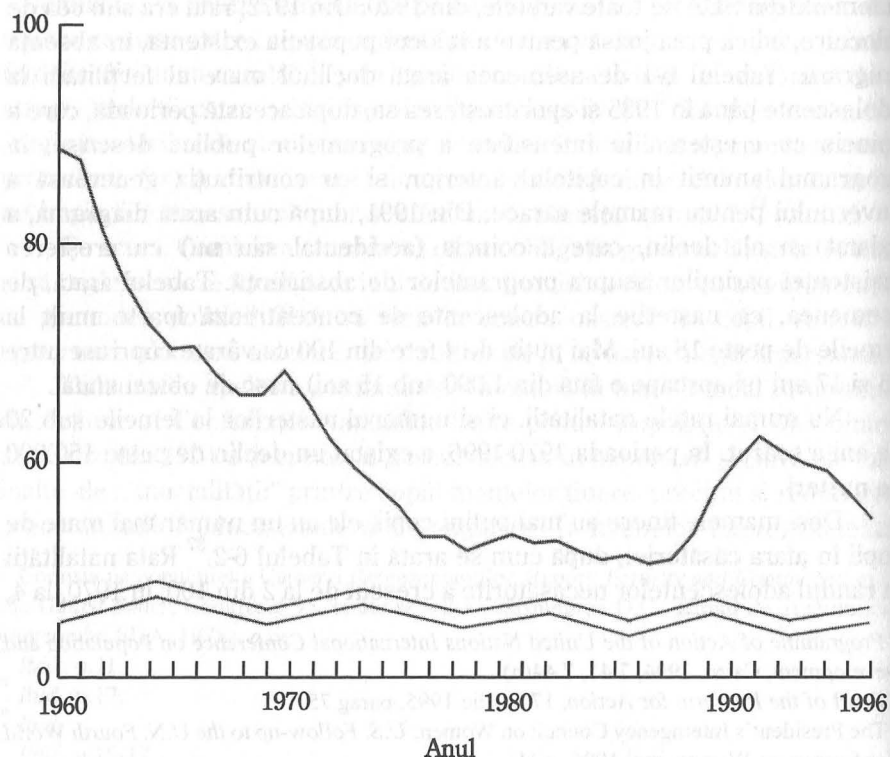
³⁶ The President's Interagency Council on Women, *U.S. Follow-up to the U.N. Fourth World Conference on Women*, mai 1996, p.11.

³⁷ Cifrele reprezintă estimări oficiale, nu date precise, deoarece câteva state, inclusiv California și New York, nu cer ca starea civilă a mamei să fie trecută în certificatul de naștere al copilului.

în 1995. Creșterea a fost similară cu cea înregistrată la femeile de toate vârstele, nici una dintre aceste situații nu reprezintă un motiv de bucurie. Dimpotrivă, este de plâns că *proporția* tuturor nașterilor în afara căsătoriei la adolescente a crescut de la mai puțin de 30%, în 1970, la peste 75%, în 1996. Acest lucru a mers în paralel cu situația femeilor de toate vârstele, însă proporția din rândul femeilor de toate vârstele este mult mai mică decât la adolescente. Cu toate acestea, *nu* este adevărat că majoritatea nașterilor în afara căsătoriei apar la adolescente. Șaptezeci la sută din nașterile în afara căsătoriei se produc la femeile de peste 20 de ani.

Diagrama 6-1

Nașteri la 1.000 de femei de 15-19 ani, 1960-1996

Sursa: Centrul Național pentru Statistici Medicale, *Vital Statistics of the United States*, anuar, și *Monthly Vital Statistics*.

Aceste tendințe nu numai că reflectă declinul căsătoriilor forțate, ci declinul căsătoriilor în general. Proporții tot mai mari de ambele sexe de toate vârstele nu se căsătoresc niciodată. Proporția populației totale care „nu s-a căsătorit niciodată” a crescut de la 14%, în 1970, la 23%, în 1996.³⁸

Tabel 6-1
Ratele nașterii, după vârsta mamei și
numărul nașterilor la femei de 15-19 ani, 1966-1996

An	(1) Nașteri la 1.000 de femei de 15-19 ani	(2) Numărul de nașteri la femei de 15-19 ani	(3) Nașteri la 1.000 de femei de 18-19 ani	(4) Nașteri la 1.000 de fete de 15-17 ani	(5) Nașteri la 1.000 de fete sub 15 ani
1966	70,6	621.426	121,2	35,8	0,9
1970	68,3	644.708	114,7	38,8	1,2
1985	51,3	467.485	80,8	31,1	1,2
1995	56,8	499.873	89,1	36,0	1,3
1996	54,4	491.577	86,0	33,8	1,2
Schimbarea procentului 1966-1985	-27,3%	-24,8%	-33,3%	-13,1%	+33,3%
Schimbarea procentului 1985-1996	+6,0%	+5,2%	+6,4%	+8,7%	+0,0%
Schimbarea procentului 1966-1996	-22,9%	-20,9%	-29,0%	-5,6%	+33,3%

Sursa: Preluat de la Centrul Național pentru Statistici Medicale, Monthly Vital Statistics Report și Vital Statistics of the United States.

Schimbarea este mai șocantă la tinere: de exemplu, în 1960, 76% din toate femeile de 18 ani nu au fost niciodată căsătorite. Până în 1996, această proporție a ajuns la 92%.³⁹ În același timp, numărul cuplurilor necăsătorite, care conviețuiau împreună a crescut de 6 ori începând cu 1970, mai mult de 1/3 dintre ele având copii sub 15 ani. Numărul cuplurilor căsătorite, totuși, depășea pe cel al cuplurilor necăsătorite, fiind de 14 la 1.⁴⁰

³⁸ *Statistical Abstract of the United States*, 1996 și 1997, Tabel 58.

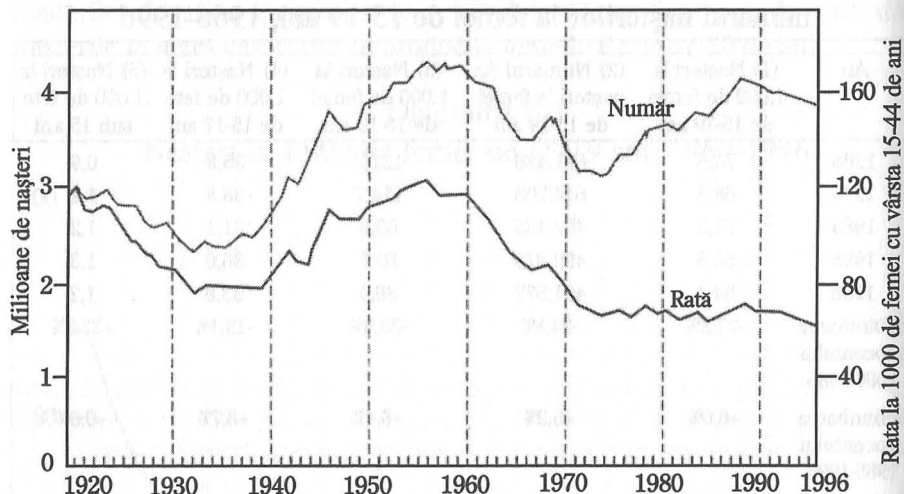
³⁹ *Statistical Abstract of the United States*, edițiile din 1985 și 1997.

⁴⁰ *Statistical Abstract of the United States*, 1996 și 1997, Tabelul 61 și 62.

Un alt simptom al sperietorii epidemiei de sarcini la adolescente, repetat iar și iar, a fost presupusa preponderență a cazurilor în Statele Unite, în comparație cu alte țări. Supoziția a apărut în broșura marca *Planned Parenthood*-Institutul Guttmacher, „11 milioane de adolescente”, repetat ca fapt și chiar prezentat drept mărturie în audierile din Congres.

Diagrama 6-2

Număr de nașteri și ratele fertilității, Statele Unite, 1920-1996

Sursa: Centrul Național pentru Statistici Medicale, *Monthly Vital Statistics Report*, pentru anii 1993, 1997 și 1998.

Declarația se baza pe un grafic,⁴¹ care compara nașterile la femeile sub 20 de ani în câteva țări, majoritatea din care aveau rate mai mari decât ale Statelor Unite. A existat, totuși, o ușoară omisiune. Statisticienii de la *Planned Parenthood* au lăsat doar 3 din cele peste 30 de țări care aveau rate mai mari decât ale Statelor Unite! De fapt, pe o scară a tuturor ratelor natalității la adolescente, cu estimările ONU disponibile în acea perioadă, Statele Unite se situau pe o poziție inferioară.⁴² Ca răspuns la critica bine-meritată, Institutul Alan Guttmacher a mai adăugat câteva țări la graficul său și l-a repus în circulație în publicația sa din 1981, *Teenage Pregnancy*:

⁴¹ Institutul Alan Guttmacher, *11 Million Teenagers*, p.7; vezi de asemenea *Hearings on Fertility*, p.556.

⁴² Conform datelor publicate în *Demographic Yearbook* a ONU, numerele pentru 1975 și 1981.

The Problem That Hasn't Gone Away (Sarcina la adolescente: o problemă de care nu scăpăm). Și din nou, făcând comparație cu țările atent selectate, care aveau fertilitatea scăzută, graficul arăta în mod eronat că Statele Unite are una dintre cele mai mari rate din lume la nașterea de copii printre adolescente. De fapt, în acea perioadă, rata nașterii de copii la adolescentele americane, se afla cam pe la mijloc pe o scară în comparație cu această rată în Europa.

Tabel 6-2

Nașterile vii estimate în afara căsătoriilor la 1.000 de femei necăsătorite și ca proporție din toate nașterile la femeile în vârstă de 15-19 și 15-44: 1970, 1985, 1995 și 1996.

An	Nașterile vii estimate în afara căsătoriilor la 1.000 de femei necăsătorite		Nașterile vii estimate în afara căsătoriilor ca procent din toate nașterile	
Vârsta	15-19	15-44	15-19	15-44
1970	22,4	26,4	29,5%	11,0%
1985	31,6	32,8	58,0%	22,0%
1995	44,4	45,1	75,2%	32,2%
1996	42,9	44,8	75,9%	32,4%

Sursa: Centrul Național de Statistici Medicale, *Monthly Vital Statistics Reports*.

Cu toate acestea, în momentul publicării *Cărții demografice a anului 1994 a Națiunilor Unite (Demographic Yearbook 1994)*, după aproape trei decenii de inginerie socială realizată de specialiștii în probleme de sarcină și sex la adolescenți, rata nașterii de copii la femeile sub 20 de ani din Statele Unite a depășit-o cu adevărat pe cea a majorității țărilor pentru care erau disponibile datele. În Europa, doar Bulgaria, Moldova și Ucraina aveau rate mai mari decât ale femeilor albe din SUA sub 20 de ani. Ratele erau raportate la doar 9 țări din Africa. Dintre acestea, Mali avea o rată mai înaltă decât cele ale femeilor de culoare sub 20 de ani din Statele Unite.⁴³ Datele sugerau că indiferent dacă nașterea de copii la adolescente reprezintă o amenințare pentru civilizație sau nu, programele guvernamentale nu fac nimic pentru a o reduce.

Întregul spectacol al *Planned Parenthood* privind fertilitatea „crescută” la adolescente scoate în evidență ceea ce William Ball a numit „lipsa de standarde” fundamentale ale efortului controlului populației.⁴⁴ Așa-numiții controlori din acest domeniu niciodată nu defineau ce însemna „mare”, înainte de a anunța că datele din Statele Unite erau „prea mari”. Evident,

⁴³ Națiunile Unite, *Demographic Yearbook*, 1994.

⁴⁴ William B. Ball, *Population Control* (Export, Penn.: U.S.: Coalition for Life, retipărit din volumul lui Donald A. Grannella, ed., *Religion and the Public Order* nr.4, Cornell Univ. Press, 1968).

lăsând calitativul „mare” în aer, este imposibil să decizi vreodată *a priori* când o anumită acțiune determinantă pe plan național va face să scadă nivelele nașterilor de la „prea mare”. Fără standarde obiective, nu putem decât să ne bazăm, în continuare, după cum suntem siliți s-o facem, pe judecata preînțeleaptă a consilierilor de planificare familială.

Promotorii planificării familiale de stat, și-au susținut cauza pentru fertilitatea redusă la adolescenți în fața publicului și a Congresului american, cu o mulțime de motive, asistați cu talent de prezentarea selectivă a statisticilor. De exemplu, scriind, în august 1980, pentru revista *New England Journal of Medicine*, medicii Hollingsworth și Kreutner, au relatat:

Sarcina la adolescente a devenit o apariție obișnuită în societatea americană. Deși a existat un declin al ratei naționale a natalității, proporția nașterilor la adolescente (de 11-18 ani) a crescut de la 17%, în 1966, la 19%, în 1975. Astăzi, 1 naștere din 5 apare la femei de 18 ani sau mai tinere.⁴⁵

Cititorul este făcut să creadă că sarcina și fertilitatea la adolescente au crescut. O citire atentă scoate la iveală faptul că nu este chiar așa cum au spus autorii, ci exact ceea ce au vrut ei să comunice. Pentru a crea deruta dorită, ei au accentuat creșterea proporției de nașteri la adolescente. Însă creșterea era mai mică decât indicau ei și avea o explicație pe care promotorii controlului nașterilor nu au reușit să o elucideze. Ca proporție din toate nașterile, cea referitoare la femeile în vârstă de 15-19 ani a crescut de la 14% în 1960, la 19% în perioada 1972-1975, apoi a scăzut la 13%, în 1994. Dar, așa cum am menționat, declinul fertilității la această grupă de vârstă era la fel de mare ca și declinul mediu pentru toate femeile. Explicația privind această proporție schimbătoare este că declinuri mai mari decât media au apărut în decursul anilor '60 și '70, printre femeile mai în vârstă și la cele care aveau trei, patru sau mai mulți copii. Perioada prevestea dispariția virtuală a familiei mari. Declinul proporției de nașteri de la 3 și mai mulți copii înseamnă, desigur, că proporția primei și celei de-a doua nașteri, la femeile mai tinere, ar fi trebuit să crească, chiar dacă fertilitatea la grupul de vârstă mai mică scădea. Diagramele 6-3 și 6-4 ilustrează acest lucru.

Este posibil, desigur, ca asemenea erori și distorsiuni, ca în articolul semnat de Hollingsworth/Kreutner, precum și altele să se datoreze neglijenței sau lipsei de familiaritate cu analiza statistică. Dar, dacă este așa,

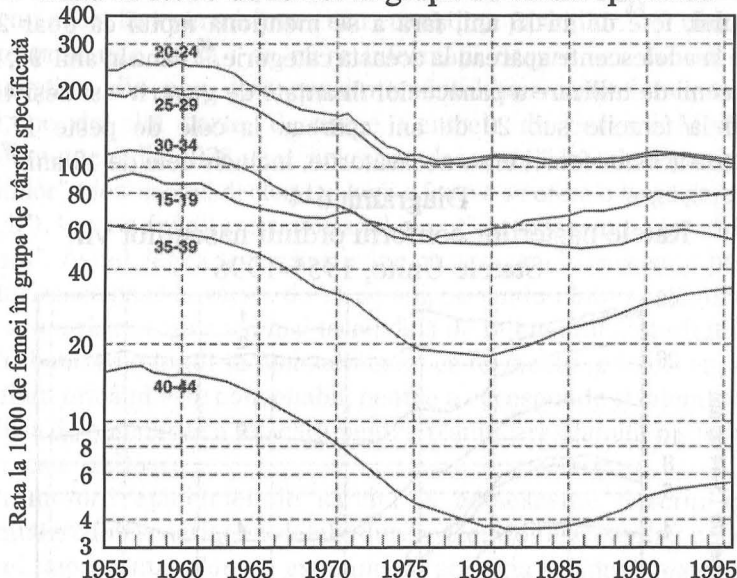
⁴⁵ Dorothy Reycroft Hollingsworth, M.D. și A.Karen Kessler Kreutner, M.D., „Teenage Pregnancy: Solutions Are Evolving”, *The New England Journal of Medicine* 303, nr.9 (28 august 1980): 516-518.

apare întrebarea – de ce toate erorile exagerează problema? Cu siguranță erorile întâmplătoare ar putea fi distribuite destul de egal între diminuarea și exagerarea cazului. Însă erorile merg constant prea departe în cazul sarcinilor la adolescente.

Diagrama 6-3

Ratele nașterilor după vârsta mamei: Statele Unite, 1955-1996

Rata la 1.000 de femei la grupa de vârstă specifică

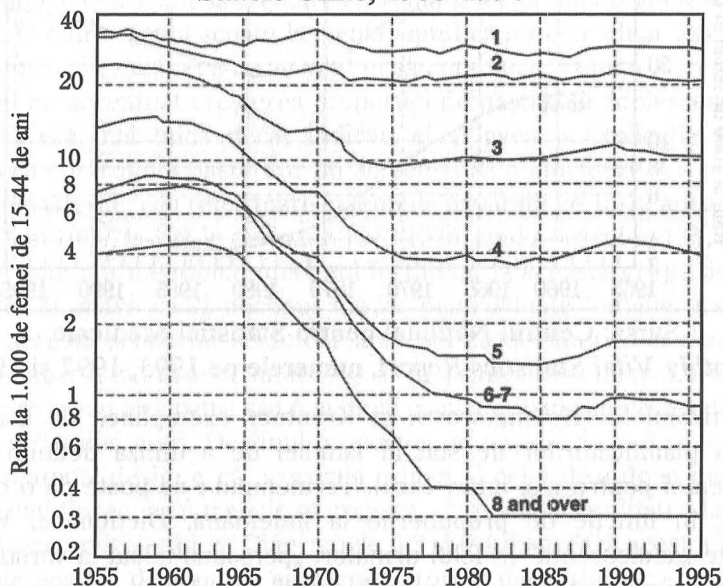
Sursa: Centrul Național pentru Statistici Medicale,
Monthly Vital Statistics Report, numerele pe 1993, 1997 și 1998.

Articolul lui Hollingsworth și Kreutner exemplifică de asemenea tendința planificatorilor de stat ai familiei de a utiliza definiții laxă a adolescenței pentru a-și întări cazul. Termenului i se poate da o definiție elastică, în funcție de propunerile la îndemână. Dicționarul Webster definește „adolescență” în felul următor: „persoană aflată la vârsta dintre pubertate și maturitate”, iar „un adolescent” este definit ca „o persoană la vârsta adolescenței”. În mod legal, indivizii din societatea noastră ating maturitatea la diverse vârste, în dependență de diverse scopuri, iar din punct de vedere fizic, se maturizează la diferite vârste.

Mai recent, literatura a lărgit termenul „sarcină la adolescente” ca să se refere la sarcina la femei înainte de 20 de ani. Termenul este relativ nou

pentru a se potrivi noii îngrijorări. Cu o generație în urmă, o tânără femeie căsătorită la 17, 18 sau 19 ani, care își întemeia o familie nu era privită ca motiv de consternare publică. Patru din 10 nașteri apăreau la femeile sub 20 de ani, la această categorie care consta din femei căsătorite la acea vârstă, în momentul când a început toată agitația. Dar despre aceasta se relata cu îngrijorare, ca parte a epidemiei adolescentelor. Și, discutând problemele închipuite, atenția se concentra asupra celor mai tineri membri ai grupului, fete de 11-15 ani, fără a se menționa faptul că doar 2% din sarcinile la adolescente apăreau la această categorie.⁴⁶ Până în anii '90, totuși, după decenii de utilizare a panaceelor finanțate de guvern – și deși 4/5 din nașterile la femeile sub 20 de ani apăreau la cele de peste 17 ani – majoritatea acestor femei erau necăsătorite, inclusiv cele de 19 ani.⁴⁷

Diagrama 6-4
Ratele nașterilor conform ordinii născuților vii:
Statele Unite, 1955-1996

Sursa: Centrul Național pentru Statistici de Sănătate, *Monthly Vital Statistics Report*, numere din 1993, 1997 și 1998.

⁴⁶ Hollingsworth și Kreutner, „Teenage Pregnancy”.

⁴⁷ Centrul Național pentru Statistici Medicale, *Monthly Vital Statistics Report* 44, nr.11, Supliment (24 iunie 1996).

Jucându-se cu definițiile, antinataliștii vor să modeleze adevărul astfel încât să le convină scopurilor lor. Sarcina la adolescente este descrisă ca având numeroase mari riscuri fizice, sociale și emoționale, și nu drept ceea ce este – un fenomen natural, deși în declin, ce apare la tinerele mame care ating vârsta maturității fizice. Guvernele federale și de stat manifestă aceeași tendință de a modela definiția pentru a se preta la diverse scopuri. Pe de o parte, tribunalele au decis că nici o fată nu este prea tânără ca să obțină un avort fără permisiunea sau cunoștința părinților.⁴⁸ Și nici un copil nu este prea mic ca să i se ofere informații despre sex sau să procure contraceptive, din nou, fără consimțământul sau cunoștința părinților.⁴⁹ Totuși, pe de altă parte, deoarece Centrele de Servicii Medicale și Amendamentele din 1978 n-au inclus „adolescentul” în cele 6 paragrafe ale „definițiilor” (deși scopul declarat al legii a fost să se ofere o largă gamă de noi „servicii”), legea a definit „părintele adolescent” ca să însemne „un părinte sub 21 de ani”. Astfel, legea federală susține că persoanele care sunt părinți nu se maturizează până la vârsta de 21 de ani, punându-i într-o categorie unică în alte scopuri, cu câțiva ani mai târziu față de momentul maturității legale.

Probabil este inutil să mai subliniem că termenul „adolescență” poate fi redefinit, oricând este convenabil, pentru a corespunde strategiilor. Încă o dată, lipsa de standarde a mișcării pentru planificarea familiei, susținute de guvern, este izbitoare.

Promotorii epidemiei de sarcini la adolescente descriu ravagiul maternității adolescente în detalii dureroase. Comisia pentru populație a Camerei Reprezentanților, de exemplu, în acuzația sa adusă maternității la vârstă tânără, a reiterat afirmația standard că „sarcina este singura și cea mai comună cauză de abandonare a școlii la tinerele fete”.⁵⁰ Acum, evident, că tipul de concluzie depinde de modul în care „motivele de abandon școlar” sunt înregistrate și clasificate. Sarcina va fi evidențiată ca o cauză mai mult sau mai puțin importantă de abandon școlar în măsura în care alte cauze sunt înfățișate mai mult sau mai puțin în detaliu. Cruda realitate este că la această comisie au fost depuse mărturii că 2/3 din fete abandonează școala din cu totul alte motive decât sarcina.⁵¹ Pentru a i se da crezare,

⁴⁸ *Planned Parenthood contra Danforth*, 428 U.S. 52, 1976; *Belotti contra Bird*, 47 LW 4969, 2 iulie 1979.

⁴⁹ Kathy McCoy și Charles Wibbelsman, M.D., *The Teenage Body Book* (New York: Simon and Schuster, 1978), p.173.

⁵⁰ Comisia pentru Populație a Camerei Reprezentanților, Raport, *Fertility and Contraception*, p.63.

⁵¹ Comisia Camerei Reprezentanților, *Hearings on Fertility*, p.34.

comisia a făcut tot ce a putut cu ce a avut la îndemână.

În același spirit, se presupune că adolescentele au rate ale mortalității materne mai înalte față de mamele mai mari. De exemplu, Departamentul de Educație al statului California a anunțat introducerea în noua sa programă de educație sexuală a următoarei afirmații: „ratele mortalității la mamele sub 20 de ani sunt cu 30% mai înalte decât cele din următoarele grupe mai mari de vârstă (20-24 de ani)”.⁵²

Tabel 6-3
Ratele mortalității materne,* după vârstă,
Statele Unite 1970, 1983 și 1996

Grupa de vârstă	Rata din 1979*	Rata din 1983*	Rata din 1992*	Rata din 1996*
Total	9,6	8,0	7,8	7,6
sub 20 de ani	6,2	5,4	7,1	...
20-24 ani	7,5	7,5	6,9	...
25-29 ani	7,6	6,6	4,8	...
30-34 ani	12,8	9,1	9,2	...
35-39 ani	33,3	20,0	15,1	...
40-44 ani	65,2	27,0	15,1	...
45 de ani și mai mult	414,9**	Date nedisponibile	Date nedisponibile	...

Sursa: Centrul Național pentru Statistici Medicale,

Vital Statistics of the United States; până în 1996, au existat doar 294 de decese maternale și nu existau date disponibile privind vârsta acestora.

* Ratele deceselor maternale la 100.000 de nașteri vii la grupă specifică de vârstă.

** Ratele calculate după decesele la femeile de 45 de ani și mai mari la nașterile vii la grupa de vârstă de 45-49 de ani.

Înșă Tabelul 6-3, care prezintă cele mai recente statistici oficiale disponibile (1998), arată că aceste afirmații nu sunt adevărate, deoarece mortalitatea maternă nu numai că era mai mică la mamele adolescente, ci ea creștea o dată cu vârsta mamei.

Departamentul de Educație al statului California mai pregătise și alte săgeți otrăvite pentru arcul său. „Decesele din cauza toxemiei sunt cu 50% mai mari la adolescente”, acuza acesta.⁵³ Dar era la fel de neadevărat atât

⁵² Departamentul de Educație al statului California, *Education for Human Sexuality: A Resource Book and Instructional Guide for Sex Education for Kindergarten through Grade Twelve*, 1979, p.1.

⁵³ *Ibid.*

pentru acea perioadă, cât și pentru mai recent.⁵⁴

Într-o altă încercare de răsturnare a datelor reale, acest departament pretindea că „copiii născuți din mame de 15-19 ani au un risc de 36% de a se naște prematur (conform greutății la naștere) față de [*sic*] copiii născuți de mamele peste 19 ani...”⁵⁵ Însă, cum am menționat anterior, Menken a ajuns la concluzia că diferențele de greutate la naștere sunt influențate de diferențele privind venitul, iar acolo unde asemenea diferențe nu există, mamele adolescente nasc mai puțini copii cu o greutate mică la naștere decât mamele de peste 20 de ani.⁵⁶ Centrul Național pentru Statistici Medicale a raportat că, în 1996, 9% din toți bebelușii născuți la femeile care aveau între 15-19 ani în Statele Unite, corespundeau definiției de greutate scăzută la naștere prin faptul că aveau o greutate mai mică de 2.500 g. Comparativ cu femeile de 20-24 de ani, acestea din urmă aveau 7% copii născuți cu greutate mică, care este același procentaj la toate femeile. Din toți copiii cu greutate mică la naștere născuți de adolescente, marea majoritate – peste 60% – cântăreau peste 2.100 grame.⁵⁷

O constatare care demolează teza că adolescentele au un risc de a naște copii cu greutate mică la naștere și probleme medicale asociate a făcut-o un studiu important pe 11.000 de mame adolescente și 28.000 de mame mai în vârstă. Acesta a descoperit că „mamele adolescente au de obicei o statură și o greutate mai mică... Mărimea mică a copiilor lor este proporțională cu mărimea lor mai mică și nu cu vârsta mică la concepție.”⁵⁸

Mai mult decât atât, până la vârsta de 7 ani, copiii din mame tinere nu erau mai mici decât cei din mame de vârstă mai mare.⁵⁹ În plus,

Consecințele sarcinilor nedorite nu sunt în mod necesar mai întâlnite în sarcinile la adolescente sau în sarcinile adolescentelor mai tinere... unele rezultate ale sarcinii nedorite sunt de fapt mai puțin frecvente la urmașii mamelor tinere.⁶⁰

O altă sprieitoare care face parte din metodele de a convinge publicul

⁵⁴ Centrul Național pentru Statistici Medicale, *Vital Statistics of the United States*.

⁵⁵ Departamentul de Educație din statul California, *Vital Statistics of the United States*.

⁵⁶ Menken, „Teenage Childbearing”, p.349.

⁵⁷ Centrul Național pentru Statistici Medicale, *Monthly Vital Statistics Report, Advance Report, Final Natality Statistics*, 1996, 30 iunie 1998.

⁵⁸ Stanley M.Garn și Audrey S. Petzold, „Characteristics of the Mother and Child in Teenage Pregnancy”, *American Journal of Diseases of Children* 137 (aprilie 1983): 365-368.

⁵⁹ *Ibid.*

⁶⁰ *Ibid.*

să sprijine tot mai mult tezele controlorilor nașterii este cea a ratei înalte a suicidului printre adolescenți. O dată cu introducerea programului specific de educație sexuală, Departamentul de Educație al statului California a relatat că „mamele adolescente au o rată de suicid mai înaltă de câteva ori față de populația generală”,⁶¹ fără să citeze vreo sursă. Statisticile naționale privind suicidul nu au o clasificare separată pentru „mamele adolescente”. F.Ivan Nye, de la Serviciul de Extensie Cooperativă de la Universitatea Statului Washington, a declarat că „numărul mamelor adolescente care încearcă să se sinucidă este de 7 ori mai mare decât rata adolescentelor fără copii”,⁶² citând articole scrise de Brien *et al.* și Gabrielson *et al.*

La rândul lor, Brie *et al.* a declarat că rata era de zece ori mai mare și îi cita pe Gabrielson și Otto.⁶³ Gabrielson *et al.* au relatat că ei au studiat 105 – doar 105 – de adolescente însărcinate și 14 din acestea au avut „tentative autodistructive sau *amenințări* de acest fel” (sublinierea noastră). Și atât. Nici un suicid specificat. Nu există nici o comparație cu alte grupuri.⁶⁴ Din partea sa, Otto a relatat că, în 1955-1959, a studiat un grup de femei din Suedia, sub vârsta de 21 de ani, care au încercat să se sinucidă și a descoperit că 6% din ele erau însărcinate.⁶⁵ Era aproape aceeași proporție cu a femeilor însărcinate în această grupă de vârstă, în Suedia, în aceea perioadă.⁶⁶ Și aici se termină studiul, fără vreo dovadă concludentă a pretențiilor alarmiste despre suicidul în rândul adolescentelor însărcinate. Promotorii acestei sperietori nu au retractat niciodată afirmațiile lor nefondate. Și, ca și cum afirmațiile lor neîntemeiate ar fi fapte recunoscute, discuții recente pe internet despre problemele adolescentelor, în toată lumea, pun laolaltă „sarcina la adolescente și suicidul”.

În lumea reală, pe de altă parte, medicii practicieni povestesc despre eforturile femeilor, inclusiv ale adolescentelor însărcinate, pe care le fac să-și salveze copiii nenăscuți. Un studiu a ajuns la concluzia că adolescentele

⁶¹ Departamentul de Educație al statului California, *Educația pentru Sexualitate Umană*, p.1

⁶² Extension Bulletin 667, Family Research Institute, Washington State Univ., fără dată.

⁶³ Bernard Braen și Janet Bell Forbush, „School Age Parenthood: A National Overview”, *The Journal of School Health* 45, nr.5 (mai 1975):256-262.

⁶⁴ Ira W. Gabrielson *et al.*, „Suicide Attempts in a Population Pregnant as Teenagers”, *American Journal of Public Health* 60, nr.12 (decembrie 1970) 2289-2301.

⁶⁵ U.Otto, „Suicidal Attempts Made by Pregnant Women under 21 Years”, *Acta Paedopsychiatrica* 32 (1965): 276-288.

⁶⁶ Conform nașterilor după vârstă în Suedia, în 1958, din *Cartea Demografică a anului a Națiunilor Unite*, 1960.

din mediul urban au eliminat sau redus fumatul, alcoolul și chiar drogurile în timpul sarcinii și după sarcină.⁶⁷

A existat de asemenea și panica produsă de mortalitatea infantilă în sarcinile la adolescente. Departamentul de Educație al statului California a afirmat că „există un risc cu 30% mai mare de mortalitate infantilă printre copiii născuți la mamele adolescente față de cei născuți la mamele de 20-24 de ani.”⁶⁸ Din nou, n-a existat nicăieri nici o dată publicată la nivel național. Acuzația provine probabil din studiul lui Nortman din 1974, menționat anterior, care compara mortalitatea infantilă după vârsta mamelor la grupe de diverse mărimi, în diverse locuri. Nortman a calculat coeficientul mediu între mortalitatea infantilă printre copiii născuți la mamele sub 20 de ani și al celor născuți la mamele mai mari pentru toate aceste grupe diferite. Coeficientul mediu a fost de 128%, însă au existat diferențe mari între grupe. Printre indienii din Arizona, în 1967, bebelușii la adolescente aveau o șansă de două ori mai mică de a muri față de copiii mamelor mai în vârstă. De asemenea, în Danemarca, copiii născuți la mamele adolescente aveau o rată de mortalitate mai scăzută decât cei născuți la mamele mai în vârstă. În New York, bebelușii adolescentelor aveau o mortalitate mai mare. Diferențele erau probabil legate de disponibilitatea diferită a îngrijirii medicale.

Cei care deplâng sarcina la adolescente mai pretind că mamele tinere își abuzează fizic copiii. De fapt, există foarte puține date privind abuzul copiilor și chiar definiții clare al acestuia. Date din studii anterioare au arătat că din acele cazuri confirmate de abuz doar o fracțiune se întâmplă în familii cu mamă și tată natural, față de alte tipuri de familii.⁶⁹ Legislația recentă a crescut posibilitatea de relatare a cazurilor suspecte și posibilitatea asociată de arestări false în unele cazuri. Un studiu foarte mediatizat analiza înregistrările din statul Illinois privind abuzul și neglijența copiilor pe perioada 1982-1988. Concluzia acestui studiu a fost că aproape 5 copii din 100 născuți din mame de toate vârstele erau supuși abuzului sau neglijenței în timpul primilor cinci ani de viață. Existau rate mai mari la mamele tinere – 10 din 100 de copii, la mamele de 18-19 ani și 12 din 100, la mamele sub 18 ani. Studiul nu a examinat relația dintre abuz

⁶⁷ L.D.Gilchrist *et al.*, "Drug Use among Adolescent Mothers: Pregnancy to 18 Months Postpartum", *Journal of Adolescent Health* 19 (1996): 337-344.

⁶⁸ Departamentul Educației al statului California, *Education for Human Sexuality*, p.1.

⁶⁹ *Morbidity and Mortality Weekly Report*, Centrul pentru Controlul Bolilor, 26 ianuarie 1979.

și starea civilă a părinților.⁷⁰

Dacă aceste statistici înseamnă ceva – iar statisticile au doar o capacitate limitată de a reda realitatea – 9 din 10 copii din mame sub 20 de ani sunt crescuți în acest fel, precum și 95% din toți copiii, în medie.

Contrar afirmațiilor făcute de acești alarmiști, studiile privind dezvoltarea mintală și socială a copiilor au arătat că nu există diferențe reale între aceștia și ceilalți copii. Un studiu important pe 375.000 de copii din SUA a concluzionat că primii arătau aptitudini mai slabe în școala medie, față de alți copii, însă această diferență tindea să dispară când au fost comparați copii cu aceeași situație de familie, adică dacă locuiau cu ambii părinți etc. Studiul a urmărit acești copii până la vârsta de 30 de ani, timp în care, deși au făcut mai puțină școală, ei câștigau la fel de bine ca și cei care proveneau din părinți mai în vârstă.⁷¹ Autoarea a tras concluzia că „existau consecințe prea mici privind viața viitoare a copiilor implicați”, în comparație cu studiile anterioare, care prevesteau un „impact enorm” în nașterea de copii la adolescente.⁷² Ar trebui să adăugăm, totuși, că deși există puține dovezi privind problemele cauzate în mod specific de sarcină la *adolescente*, mai multe surse arată că bebelușii crescuți în familii monoparentale (mame singure) au mai multe probleme sociale și de educație decât ceilalți copii.⁷³ Și o mare proporție, aflată în creștere, de mame adolescente sunt singure.

Există dovezi sigure că handicapul copiilor vine nu atât din sarcina adolescentelor, cât din faptul că acești copii cresc în familii monoparentale, conform unui studiu făcut de Furstenberg și Hughes. Ei au ajuns la concluzia că copiii din mamele adolescente, care creșteau și cu tații lor biologici acasă, aveau o posibilitate de 8 ori mai mare de a absolvi o școală medie, față de cei crescuți în familii monoparentale. Ei aveau o probabilitate de 4 ori mai mare de a-și găsi de lucru ca tineri adulți. Autorii au concluzionat: „Prezența taților biologici este strâns legată de rezultatele socio-economice”.⁷⁴ Din păcate,

⁷⁰ R.M. George și B.J.Lee, „Abuse and Neglect of Children”, în R.A. Maynard, ed., *Kids Having Kids: Economic Costs and Social Consequences of Teen Pregnancy* (Washington, D.C.: The Urban Institute Press, 1997), p.205-230.

⁷¹ Josefina J.Card, „Long-Term Consequences for Children of Teenage Parents”, *Demography*, 18, nr.2 (mai 1981): 137-156.

⁷² *Ibid.*, p.154.

⁷³ Vezi diverse numere din *The Family in America: New Research*, publicat de Institutul Rockford.

⁷⁴ Frank F. Furstenberg jr. și Mary Elizabeth Hughes, „Social Capital and Successful Development”, *Journal of Marriage and the Family* 57 (1995):580-592, citat în *The Family in America: New Research*, ianuarie 1996.

politicile publice din ultimele decenii au împiedicat familiile cu doi părinți.

Însă esența nașterii de copii la adolescente, mediatizată prin numeroase articole și studii, este că aceasta cauzează „costuri de asistență socială din ce în ce mai mari”. Articole senzaționale privind cheltuieli astronomice din bugetul public cu asistență socială implicate de sarcina la adolescente au copleșit întreaga țară. De fapt, programul guvernamental Ajutor către Familiile cu Copii Dependenți de Părinți, principalul program implicat în dependența socială la tinerele mame, este un program relativ mic de transfer public de bani, care în realitate făcea parte din cheltuielile totale ale guvernului de 2%, în anii '80, și care a scăzut la 1%, în anii '90. Transferurile de această natură, cu toate acestea, în special către Medicaid (Program guvernamental de asistență medicală gratuită sau privilegiată – n.tr.), au crescut. Cumulând plățile către Medicaid, la care se mai adaugă asistența de masă și cazare, toate costurile către părinții cu copii dependenți de ei și copii se ridicau la aproximativ 3-4% din cheltuielile guvernamentale totale, în 1994, ceea ce însemna 3-4 cenți dintr-un dolar în medie, din impozitul fiecărui american.⁷⁵ Este aceeași parte sau chiar o parte mai mică decât estimările date în prima ediție a acestei cărți.

Aceasta este o estimare a *tuturor* beneficiarilor de asistență a programului sus-menționat. Doar 5% din toate mamele beneficiare ale programului privind copiii dependenți de părinți sunt adolescente. Dacă acestea primesc doar 5% din sumele acestui program, ar trebui să primească între 3 și 4 miliarde de dolari pe an, ceea ce înseamnă considerabil mai puțin decât o jumătate dintr-un cent din dolarul pe care-l dăm noi ca impozit. Pe de altă parte, deoarece jumătate din părinții cu copii dependenți de ei au început nașterea și creșterea de copii când aveau mai puțin de 20 de ani, am putea spune, cum au spus-o și alții înaintea noastră, că nașterea și creșterea de bebeluși de către adolescente „cauzează” o jumătate din cheltuielile programului. În acest caz, ei costă bugetul public între 1,5 și 2 cenți din impozitul mediu al fiecăruia.

⁷⁵ 23 de miliarde de dolari plăți în numerar, 31 miliarde de dolari spre Medicaid, între 9 miliarde de dolari și 16 miliarde de dolari reprezentau cheltuieli cu asistență alimentară, și între 7 miliarde de dolari și 13 miliarde de dolari, cheltuieli cu cazarea. Deoarece nu există date publicate privind asistența alimentară și cazarea familiilor cu copii dependenți de părinți, estimările le împart în două categorii: (1) evaluare scăzută, contând pe aceeași parte din întreg, ca în cazul Medicaid și (2) evaluarea crescută, contând pe aceeași parte din întreg, ca și numărul celor care primesc tichete gratuite de masă. Conform datelor din *Social Security Bulletin, Annual Statistical Supplement, 1996*; Biroul de Recensământ, *Statistical Brief*, martie 1995, august 1995; *Statistical Abstract of the United States, 1996*.

Tabel 6-4

**Mamele din programul cu copii dependenți de părinți,
ca procent din toate mamele după grupa de vârstă, 1993**

Vârsta	Mamele din cadrul programului pentru copii dependenți de părinți ca procent din aceeași grupă de vârstă
15-44	10
15-19	26
20-24	25
25-29	15
30-34	11
35-39	7
40-44	4

Sursa: Conform Biroului de Recensământ, *Statistical Brief*, martie 1995.

Aproximativ ¾ din toate mamele adolescente nu primesc aceste ajutoare pentru părinții cu copii dependenți de ei, după cum se poate vedea din tabelul 6-4. Proportia care primește ajutoare în cadrul programului pentru copii dependenți de părinți scade o dată cu vârsta, după cum arată tabelul. Cele mai tinere mame din acest program au 1,4 copii, în medie.⁷⁶ Toți părinții incluși în acest program au un număr mediu de 2 copii.⁷⁷ Date recente nu sunt disponibile, însă studii din anii '80 au arătat că durata medie de încadrare în acest program era de aproximativ 2 ani.⁷⁸ Aceste fapte mai degrabă lumești contrastează abrupt cu calculele extinse și înspăimântătoare despre povara colosală pe care o presupune asistența socială a maternității la adolescente în special. Deoarece aproape 12% din toate familiile din Statele Unite se află sub nivelul sărăciei definite statistic, este uluitor că 10% din toate mamele sunt incluse în programul împotriva sărăciei destinat să le ajute.

Un studiu pe o perioadă de 10 ani a dependenței de asistența socială, realizat de Institutul pentru Cercetări Sociale la Universitatea din Michigan, a descoperit că jumătate din toți beneficiarii de asistență socială se aflau pe liste nu mai mult de 2 ani și doar 1 din 12 depindea strâns de acest tip de asistență mai mult de 7 ani.⁷⁹

O altă afirmație des întâlnită este că urmașii părinților adolescenți

⁷⁶ Biroul de Recensământ, *Statistical Brief*, martie 1995.

⁷⁷ *Social Security Bulletin, Annual Statistical Supplement*, 1996.

⁷⁸ Greg J. Duncan, *Years of Poverty, Years of Plenty* (Ann Arbor: Univ. of Michigan, Institute for Social Research, 1984), p.77, 90.

⁷⁹ *Ibid.*

„repetă ciclul” sărăciei și dependenței de asistență socială. Însă studiul lui Card a arătat că, până la vârsta de 30 de ani, copiii din părinți adolescenți câștigă venituri la fel de mari ca și cei născuți din părinți de vârstă mai mare.⁸⁰ Faptul sugerează că acești copii nu au o probabilitate mai mare de a fi dependenți de asistența publică decât orice alt grup. Întărind această concluzie, studiul de la Centrul de Cercetare a Sondajelor de la Universitatea din Michigan a descoperit că persoanele ale căror părinți au primit asistență socială nu sunt mai predispuse să devină dependente de aceste ajutoare decât alte persoane din alte grupuri.⁸¹ Autorii acestui studiu au continuat să respingă un număr de alte afirmații nefondate privind efectele dezastruoase ale sarcinii la adolescente:

Rezultatele noastre nu sprijină disputele dintre generații a teoriilor privind cultura sărăciei, păturile inferioare ale societății și dependența de asistență socială. Am observat o mare mobilitate a venitului de la o generație la alta, chiar și printre cele mai sărace gospodării. Legăturile circumstanțelor economice dintre părinți și copii există. Cu toate acestea, dependența pe termen lung a asistenței sociale la copii nu cauzează o dependență pe termen lung de asistență socială la fel ca la adulți, cel puțin aceasta se întâmplă în rândul populației de culoare. Atitudinile și valorile părinților au o influență redusă asupra rezultatelor economice și dependenței economice ulterioare ale copiilor.⁸²

Cercetări recente, totuși, au adus anumite dovezi că persoanele ai căror părinți primesc asistență publică au o probabilitate mai mare de a primi și ele astfel de ajutoare. Deși Rank și Cheng au constatat că majoritatea persoanelor care primesc ajutoare sociale *nu* au avut părinți dependenți de asistență socială, totuși, concluzia lor este că 16% dintre cei ai căror părinți au utilizat „frecvent” asistență socială au apelat și ei la acest tip de ajutor, în ultimul an. Comparativ, doar 4% din persoanele care au apelat la asistență socială aveau părinți care nu au utilizat niciodată acest tip de asistență.⁸³ Acest lucru, însă, este departe de impresia pe care o dau materialele din mass-media despre generații după generații aflate în grija statului. Nu este corect față de oamenii săraci care nu apelează la ele decât uneori.

⁸⁰ Card, „Long-Term Consequences”.

⁸¹ Martha S.Hill *et al.*, „Motivation and Economic Mobility of the Poor” (Ann Arbor: Univ. of Michigan Survey Research Center, 3 august 1983).

⁸² Martha S.Hill și Michael Ponza, „Poverty and Welfare Dependence across Generations”, *Economic Outlook USA* (Ann Arbor: Univ. of Michigan Survey Research Center) 10, nr.3 (vara 1983): 64.

⁸³ Mark R.Rank și Li-Chen Cheng, „Welfare Use across Generations: How Important Are the Ties That Bind”, *Journal of Marriage and the Family* 57 (1995): 673-684.

În seria de știri apocaliptice intră și informațiile despre costurile „uriae” ale sarcinii la adolescente. Totuși, descoperiri făcute de Fundația Robin Hood au adus informații destul de încurajatoare: mamele adolescente de obicei reușesc să facă aceiași ani de studii, la fel ca și mamele de 20-22 de ani, obținând certificate de absolvire a unei instituții de învățământ preuniversitar; mamele adolescente lucrează și câștigă 1/3 din venitul lor în primii 13 ani din momentul când au devenit părinți; 11% (nu 100%!) din veniturile lor provin din ajutoarele sociale și tichete de masă; 8% din ajutorul social constituie asistența medicală; familiile lor sunt cele care le furnizează restul de venituri.⁸⁴ Un fapt obișnuit care a scăpat celor care au pornit zgomotul în jurul „epidemiei” de sarcini la adolescente este realitatea că familiile de fapt își susțin membrii lor. Economistii au arătat că o mare parte din tinerele mame locuiesc cu părinții lor și că ajutorul de la părinți depășește ajutorul guvernamental.⁸⁵

Dar problema cea mai importantă, din punctul de vedere al editorului de la Robin Hood, este faptul că aceste femei sfârșesc prin a avea prea mulți copii – 2,6 în medie – și atât ele, cât și copiii lor, fac munci prost plătite. Acest lucru accentuează mai puțin nepotrivirea slujbelor pentru aceste tinere mame, și pune în evidență mai mult ignoranța și aroganța invincibilă a planificatorilor sociali. La ce ar folosi eliminarea muncitorilor „necalificați”, căci, în asemenea caz ar trebui să fie ei obligați să-și curățe birourile și sălile de conferință?

Cei care se lamentează în legătură cu „costurile mari ale sarcinii la adolescente” preferă să nu menționeze niciodată despre beneficiile generate de către copiii născuți de tinerele mame, care, la fel ca și alți copii, cresc și devin membri productivi ai societății. Deși este imposibil ca vreo ființă umană să determine valoarea adevărată a celui alt, este ușor de răspuns la o simplă întrebare. Anume, dacă *cheltuielile economice publice* ale acestor copii sunt mai mari sau mai mici decât *beneficiile economice publice* de pe urma lor. Acești copii cresc și devin producători de venituri și plătitori de impozite. În medie, un copil născut în Statele Unite, în 1996, va petrece cam 47 de ani în câmpul muncii în decursul vieții sale și va plăti cam 400.000 de dolari impozite la stat.⁸⁶

Simple calcule arată că plata acestor sume ca impozite depășește de multe ori cheltuielile de asistență publică. Tabelul 6-5 face o comparație între

⁸⁴ Rebecca A. Maynard, ed., *Kids Having Kids*, Robin Hood Foundation (1996?).

⁸⁵ M.R. Rosenzweig și K.I. Wolpin, „Parental and Public Transfers to Young Women and Their Children”, *The American Economic Review* 84, nr.5 (decembrie 1994): 1195-1212.

⁸⁶ Conform câștigurilor medii pentru anul 1996, relatat în *Monthly Labor Review*, februarie 1997.

cheltuielile publice pentru un copil al unei mame adolescente, care primește asistență prin programul părinților cu copii dependenți, aflat în asistență socială timp de 2 ani, și impozitele care se așteaptă să le plătească acest copil în viitor, în timpul vieții sale de adult. Din 1996, legea federală a redus ajutorul la 2 ani, care este egal cu durata medie existentă înainte de existența acestei legi). Datele sunt pentru anul 1994, cel mai recent an pentru care sunt disponibile date privind asistența socială. Valoarea din prezent scontată din impozitele viitoare constituie de 3,7 ori cheltuielile de asistență socială. Asta arată că sumele cheltuite pentru acești copii nu reprezintă doar o rețea de asigurare, ci o investiție publică foarte productivă în capitalul uman. În general, orice investiție publică având o proporție beneficiu-cost mai mare decât 1 este considerată acceptabilă, din moment ce rezultatele vor recupera pe deplin cheltuielile. În asemenea caz, câștigurile acoperă de 3,7 ori aceste cheltuieli. Nu multe investiții, private sau publice promet asemenea câștiguri mari. Banii ținuti în bănci oferă câștiguri mult mai mici ca acestea.

Tabel 6-5

Calculul beneficiu-cost public al unui copil provenind dintr-o mamă adolescentă, beneficiară a programului părinților cu copii dependenți, 1994

Beneficiile așteptate de la bugetul public		Costurile publice așteptate	
Media impozitului anual așteptat în perioada de maturitate	8.033 dolari	Costurile de asistență publică anuală, pe 1994, pentru mamă și copil	
Impozitele totale așteptate a fi plătite pe durata întregii vieți	378.000 dolari	Plata în numerar de la Programul pentru părinții cu copii dependenți	3.200 dolari
Valoarea prezentă scontată* în 1994 din impozitele totale	83.440 dolari	Asistență pentru produse alimentare	1.900
		Cheltuieli de sănătate, inclusiv nașterea	4.360
		Cheltuieli cu cazarea	2.000
		Costuri anuale totale	11.460 dolari
		Valoarea scontată* actuală din cheltuielile de naștere și asistența publică anuală timp de 2 ani.	22.480 dolari

Proporția Beneficiu = Valoarea prezentă din impozitele de plătit 83.400 \$ = 3,7
 Cost Valoarea prezentă a costurilor asistenței publice 22.480 \$

* Scontată la 4% din rata reală.

SURSA: Conform unei informații relatate în *Statistical Abstract of the United States, 1996, Social Security Bulletin, Annual Statistical Supplement, 1996, Monthly Labor Review*, februarie 1997, *Economic Report of the President, 1996*.

Trebuie să recunoaștem că, la fel ca în toate investițiile, există câteva riscuri implicate. Copilul poate muri, poate fi handicapat, poate fi șomer sau poate nimeri la închisoare. De fapt, mai puțin de 1% din populația aptă de muncă este în închisoare. Trei la sută sunt handicapați. Între 5 și 6 % din forța de muncă sunt șomeri.⁸⁷ Acești factori ar putea reduce câștigurile așteptate cu 10%. Ca rezultat, proporția beneficiu-cost se va diminua la 3,3, care este la fel o recuperare foarte bună. Chiar dacă copilul face parte din acea mică proporție, care petrece 8 sau 9 ani strâns dependent de asistența socială, impozitele sale viitoare vor acoperi toate cheltuielile. Chiar dacă presupunem că el este șomer o treime din timp și va sta în închisoare de trei ori mai mult decât media, după cum se sugerează în cele mai sumbre prognoze,⁸⁸ el tot reprezintă o bună investiție, plătind mai mult de 2 ori față de ceea ce s-a cheltuit pentru el.

Nu este locul să discutăm aici dacă asistența publică este ideală fie pentru beneficiarii săi sau pentru publicul plătitor de impozite. Așa cum a funcționat până la realizările reformei din 1996 și 1997, aceasta oferea femeilor sărace hrană, adăpost și bani, dacă nu se căsătoreau, nu aveau orice altă sursă de câștig și nu economiseau banii. Dat fiind acele indemnizații, este remarcabil că oricine din cei săraci putea duce o viață normală. Eforturile din prezent în scopul reformei asistenței sociale, chiar dacă n-au fost întotdeauna bine concepute, admit existența unei probleme reale.

Această problemă este mai profundă și este rareori discutată, din cauza că politicile economice și sociale ale ultimelor decenii au scos total din câmpul muncii milioane de adulți, așa încât aceștia să nu mai fie capabili să-și întrețină familiile. În 1970, majoritatea copiilor de culoare creșteau acasă împreună cu ambii părinți. Până în 1995, doar o treime locuiau cu ambii părinți. În această perioadă, proporția de nașteri în afara căsătoriei la femeile de culoare a crescut de la 38%, în 1970, la 70%, în 1995. Și tot în aceeași perioadă, proporția de bărbați de culoare de peste 20 de ani, care aveau slujbe, a scăzut de la 77%, în 1970, la 66% în 1995. Mai mult de o treime dintre bărbații adulți de culoare nu munceau într-un an de „prosperitate”! Aceleași tendințe, deși mai puțin pronunțate, s-au produs la nivelul întregii populații.

⁸⁷ Conform *Statistical Abstract of the U.S.*, 1996.

⁸⁸ Maynard, *Kids Having Kids*.

Ceea ce a stat la baza acestor schimbări au fost transformările profunde ale oportunităților de șomaj pentru adulți. Acțiunile pozitive ale programelor politice încurajau angajarea femeilor în câmpul muncii și înlocuirea bărbaților în anumite munci. Au existat scăderi ale cererii pentru muncitorii necalificați. Creșterea impozitelor pe statele de plată a crescut costul muncitorilor angajați și a scăzut salariul net. Acest lucru a descurajat angajatorii să mai angajeze și au redus indemnizațiile pentru muncitorii care acceptau slujbele. Creditele pentru impozitul pe investiții au redus costul mecanizării în raport cu costul crescut al forței de muncă. Agitația ecologistă a devastat industria forestieră occidentală. Creșterea salariului minim împiedica mulți tineri să aibă o șansă pe piața muncii.

Și situația a continuat. Multe afaceri s-au mutat spre locații mai ieftine și cu un impozit mic pe teren, în suburbii, lăsând forța de muncă din centrul orașelor fără locuri de muncă. Declinul transportului public i-a izolat pe locuitorii din centrele orașelor de locurile de muncă de la periferie. Unele orașe și administrații ale statelor americane s-au comportat ca niște țări din lumea a treia, împovărând afacerile și pe cei care se angajau pe cont propriu cu zeci de mii de norme, impozite și autorizații, așa încât munca independentă, de auto-susținere, cu excepția „eludării contabilității” sau cu încălcarea legilor, a devenit imposibilă pentru mulți. Legea federală David-Bacon impunea salarii atât de mari în contractele de stat încât angajatorii nu puteau să-și permită să angajeze muncitori necalificați. Acest lucru i-a împiedicat pe cei tineri să învețe o meserie.

Și mai e ceva. În generațiile anterioare, mulți oameni săraci și harnici au trecut în grupul celor de mijloc, construind locuințe pe care le dădeau cu chirie vecinilor lor. Locuințele oferite de stat, controlul chiriilor și normele restrictive de construcție au limitat această opțiune.

Dacă aceste lucruri ar fi fost îndreptate deliberat spre distrugerea familiilor și reducerea fertilității, ele nu ar fi fost concepute mai abil. Presa anunța triumfător rata „scăzută” a șomajului din 1997, deși aceasta este mai mare decât în 1970. Acest lucru produce confuzie deoarece „rata șomajului” este proporția dintre cei care își caută de muncă și forța de muncă totală care constă din angajați și cei care își caută de muncă. Pe de altă parte, proporția angajată din *populație* (mai degrabă decât din pur și simplu forța de muncă) reflectă acest lucru, iar declinul de durată al acestei proporții în rândul bărbaților angajați nu este o prognoză bună pentru familii. Și factorii

responsabili de acest lucru mai sunt încă prezenți. Până când politicile publice nu vor aborda unele din aceste aspecte, problemele familiilor monoparentale vor persista.

Se afirmă adesea sau se pretinde că avortul este „soluția economică” a sarcinii la adolescente. Într-un articol de o ignoranță crasă, un grup de autori de la Institutul Guttmacher pretindea că, pentru fiecare dolar din impozite cheltuiți pe avort, cetățenii economisesc între 2 și 9 dolari.⁸⁹ Sa nesocotești beneficiile potențiale ale vieților distruse și să calculezi doar costurile „economisite” prin eliminarea oamenilor, dacă e să urmărim această logică, este un bun motiv de a de anula toată viața umană și un motiv evident prostesc. Autorii eșuează tot pe mâna lor, în încercarea de a evalua viața umană în bani. Căci, dacă scădem din câștigurile viitoare ale unui copil obișnuit⁹⁰ cheltuielile de întreținere pe parcursul întregii vieți,⁹¹ și exprimăm dolarul în valoarea lui actuală, folosind o rată reală de actualizare de 4%, valoarea netă a vieții unui nou-născut în 1996 este de aproximativ 100.000 de dolari. Aceasta reprezintă valoarea în dolari a puterii de cumpărare din 1996, a contribuției pe toată durata vieții, pe care o va aduce un copil la bunăstarea societății. Există o măsură mai largă care include nu doar impozitele pe care le va plăti. Asta poate include toată productivitatea sa minus propria sa întreținere – valoarea impozitelor sale totale plus contribuțiile sale personale pentru bunăstarea familiei și a națiunii. Este valoarea netă din prezent a pierderii financiare cauzate de un avort. Aceasta poate fi înmulțită cu 1,4 milioane de avorturi făcute în fiecare an ca să ne dăm seama de pierderea financiară exorbitantă anuală. Situația, oricât de adevărată, încă nu prezintă tabloul integral și problema reală a acestor operații financiare. Problema adevărată este că societatea nu câștigă nimic prin eforturile de a reduce sau elimina generațiile viitoare. Acest fapt evident odinioară este ocultat în prezent.

Cât despre efectul avortului asupra mărimii populației, oamenii nu fac alegeri privind mărimea familiilor lor complete. Dacă ei împiedică o naștere prin avort sau contracepție, înainte de a fi atins mărimea dorită a familiei, ei

⁸⁹ Aida Torres *et al.*, „Public Benefits and Costs of Government Funding for Abortion”, *Family Planning Perspectives*, mai/iunie 1986.

⁹⁰ Luând în calcul câștigurile săptămânale medii din 1996. Deoarece această prognoză nu ia în calcul viitoare creșteri ale productivității medii a mâinii de muncă, probabil că au fost *subestimate* atât câștigurile viitoare, cât și impozitele ce urmează a fi plătite în viitor.

⁹¹ Conform pragurilor venitului evaluate în *Statistical Abstracts of the U.S.*, 1996, Tabel 473.

vor încerca o altă naștere mai târziu. Adică, nu este o măsură precisă a efectului acestei practici asupra mărimii populației. Cu toate acestea, susținătorii avortului pretind deschis că practica avortului este necesară pentru controlul mărimii populației. Este de asemenea adevărat că o naștere „amânată” poate fi o naștere pierdută pentru totdeauna din cel puțin două motive: fertilitatea unei femei scade rapid o dată cu vârsta și cercetări importante certifică faptul că avortul reduce fertilitatea ulterioară și are efecte adverse asupra nașterii de copii ulterioare, despre care vom vorbi mai încolo.

Cei care mediatizează pe larg epidemia de sarcini la adolescente împing cazul avortului în față în scopul intervenției guvernamentale, cuplându-l cu un amestec de selecție atentă, aranjare și prezentare a datelor și presupunerilor. O bună parte a cazului lor se bazează pe comportamentul obstetrical conform vârstei, de multă vreme cunoscut specialiștilor în domeniu. Manualele mai vechi de obstetrică aminteau de obicei, de exemplu, că mortalitatea maternă crește o dată cu vârsta mamei,⁹² precum și riscul privind sindromul Down la copil,⁹³ deși riscurile sunt surprinzător de mici la orice vârstă, în ciuda agitației recente stârnită de acest subiect. După cum a fost arătat în Tabelul 6-3, rata mortalității materne în 1992, la femeile cu vârste cuprinse între 35 și 39 era de 2 ori mai mare decât la femeile sub 20 de ani. Riscul sindromului Down era mai mare de 4 ori la copiii mamelor de 30-34 de ani, față de cei cu mame sub 20 de ani, în 1995.⁹⁴ Se știe de asemenea foarte bine că incidența cancerului mamar este cea mai scăzută la femeile care au un copil sub vârsta de 20 de ani.⁹⁵

Datele arată exact contrariul și sunt departe de a arăta riscul deosebit de crescut al avortului la tinerele mame. După cum observa Nortman, „... până la vârsta de 18 sau 19 ani, femeile pot fi sau sunt foarte aproape de condiția lor fizică optimă de reproducere.”⁹⁶ Autoarea presupune totuși – dar n-a dovedit, desigur, niciodată acest lucru – că riscurile ar fi mai mari pentru femeile sub 18 ani. Alți cercetători au păreri diferite. Medicii Semmens și

⁹² Louis M. Hellman *et al.*, *Williams Obstetrics*, 14th ed. (New York: Appleton-Century-Crofts, 1971), p.5.

⁹³ *Ibid.*, p.1064.

⁹⁴ *Monthly Vital Statistics Report* 45, nr.11(s) (iunie 10,1997)

⁹⁵ W.P.D.Logan, „Cancer of the Female Breast – International Mortality Trends”, *World Health Statistics Report* 28:232-252, Organizația Mondială a Sănătății, 1975.

⁹⁶ Nortman, p.1064.

Lamers au studiat un mare număr de sarcini la adolescente și au ajuns la concluzia că „complicațiile sunt rare” și că incidența decesului prenatal al copilului era doar un pic mai mare decât la populația generală”.⁹⁷ Prin Proiectul Maternității Adolescente Rochester s-au studiat în special adolescentele de culoare, din cartierele celor de culoare, cu vârsta medie de 16 ani la naștere. Adică a fost studiat un grup care, conform noilor teze, ar fi susceptibil de a avea o rată mare de probleme multiple. Însă cercetătorii nu au găsit mai multe probleme de riscuri obstetricale sau neonatale printre acestea față de femeile de 20 de ani.⁹⁸ Un studiu de la Universitatea John Hopkins, conform unei relatări din *Ob.Gyn. News*, a constatat că „dacă există o îngrijire optimă, rezultatul unei sarcini adolescente poate fi la fel de reușit ca al unei sarcini la neadolescente”.⁹⁹

Câțiva cercetători consideră că dificultățile economice și accesul limitat la îngrijirea medicală erau responsabile, în principal, de problemele maternale în trecut. După cum observa Hollingsworth, „singurul și cel mai important factor care determină favorabil sau nefavorabil rezultatul sarcinii este nivelul economic al pacientei și al familiei sale”.¹⁰⁰

Adeptii epidemiei de sarcini la adolescente nu numai că și-au continuat netulburăți eforturile, ci, se pare că, într-un număr de cazuri, s-au lăsat duși de valul propriilor știri. Dr. Jane Hodgson, într-o discuție despre sarcina la adolescente, la o conferință a Federației Naționale a Avortului din Washington D.C., în 1980, a cerut de fapt avort obligatoriu pentru adolescentele însărcinate.¹⁰¹ Federația de planificare familială *Planned Parenthood* din America i-a oferit dr. Hodgson Premiul Margaret Sanger, în 1995, prezentând-o ca pe „un medic care face muncă de pionerat în statul Minnesota și [care] a ajutat la acțiunea de a face avorturile accesibile femeilor americane, chiar înainte ca avorturile să devină legale”. Ea a

⁹⁷ Dr. James P.Semmens și dr. William M.Lamer, jr., *Teen-Age Pregnancy* (Springfield, Ill.: Charles C.Thomas, 1968), p.93, 86.

⁹⁸ Dr.Elizabeth R. McAnarney *et al.*, „Obstetric, Neonatal and Psychosocial Outcome of Pregnant Adolescents”, manuscris antepublicare, prezentat parțial la întrunirile Asociației Americane de Sănătate Publică, Miami, Florida, 21 octombrie 1976.

⁹⁹ „Pregnant Teens Needn't Bear Low Birth-Weight Infants”, *Ob. Gyn. News* 14, nr.24 (15 decembrie 1979).

¹⁰⁰ Dr.A. Karen Kreutner și dr. Dorothy Reycroft Hollingsworth ed., *Adolescent Obstetrics and Gynaecology* (Chicago: Yearbook Medical Publishers, Inc. 1978), p.121.

¹⁰¹ *MCCL News*, iunie 1980.

intentat primele procese împotriva unui stat,¹⁰² a cărui lege cerea consimțământul parental în cazul avorturilor la minore.¹⁰³

Preocupările eugenice ale antinataliștilor n-au fost niciodată mai evidente. Apelul lui Sargent Shriver pentru „îmbunătățirea calității vieții și ameliorarea produsului biologic al societății” este un caz cunoscut.¹⁰⁴ Încă o dată, sare în ochi lipsa de standarde ale mișcării pentru controlul populației. Ce înseamnă „ameliorare”? Cum poate fi „îmbunătățită” „calitatea vieții”? Accentul lui Shriver pe „ameliorarea produsului biologic” este revelator și tipic pentru această mișcare. Oamenii de diferite vârste consideră că virtutea morală sau spirituală este binele dorit, iar liderii planificării familiale de stat pun la zid această idee, dând prioritate perfecțiunii fizice, oricât de vag ar fi definită. Când toți suntem la fel, nimeni nu dorește să se mai nască copii cu o singură mână. Însă, problema perfecțiunii fizice, nu în ultimul rând definirea conceptului și a acțiunilor permise în acest sens, comportă mari pericole. *Planned Parenthood* subliniază importanța crucială a „screening”-ului genetic, a „amniocentezei și diagnosticului prenatal” și, desigur, a avortului, prin „Programul de Îmbunătățire a Reglării Fertilității”.¹⁰⁵ Scopul acestor activități, spun ei, este să „reducă incidența retardului și a dizabilității la copii”.¹⁰⁶ Însă această organizație nu reușește să definească nici „retardul”, nici „dizabilitatea”, deși acest lucru presupune fonduri publice enorme de detectare și distrugere a copiilor țintiți.

Punctul de vedere opus, adică punctul de vedere moral susține că acești copii nu pot fi omorâți, căci sunt membri ai rase umane cu drepturi depline pe care le posedă toate persoanele. Însă punctele de vedere eugenice ale unor asemenea organizații, cum este *Planned Parenthood*, insistă asupra faptului că ființele umane îndeplinesc anumite standarde de calitate, și trebuie să ia testul, înainte să pretindă la drepturile lor umane. Punctul de vedere exprimat în țara noastră de către Thomas Jefferson în Declarația de Independență este că ființele umane sunt *înzestrate* cu drepturi în virtutea propriei lor umanități, nu pe baza unor standarde insidioase stabilite de

¹⁰² *Hodgson vs. Minnesota* (1990).

¹⁰³ Planned Parenthood Federation of America, *Annual Report 1995-1996*, p.25.

¹⁰⁴ Declarația lui Sargent Shriver, președintele Consiliului Consultativ Internațional, Institutul Joseph și Rose pentru Studiul Reproduserii Umane și Bioetică, Universitatea Georgetown, în Comisia Camerei Reprezentanților, *Hearings on Fertility*, p.178.

¹⁰⁵ Planned Parenthood, *Planned Births*, tabel 1.

¹⁰⁶ *Ibid.*

alții. Aceste drepturi reprezintă un dar inalienabil de la Creatorul Divin, pentru care toți oamenii au o valoare egală, inestimabilă. Adică, valoarea unei ființe umane este intrinsecă, nu condiționată, iar îndreptățirea sa la drepturile umane nu depinde de normele eugenice ale oricărui alt om.

Din moment ce este adoptată doctrina conform căreia noi ar trebui „să ne îmbunătățim produsul biologic” prin reglarea fertilității și distrugerea ființelor umane cu „dizabilități”, apar o groază de alte probleme enorme, chiar de natură practică. De exemplu, care este testul care trebuie să se facă? Cine îl face? Cine decide care este nivelul de trecere a testului? Atunci când etica tradițională este atacată și distrusă, cineva trebuie și chiar impune o nouă ortodoxie. Dacă valorile tradiționale sunt abandonate în numele „progresului” sau al „libertății”, locul gol trebuie umplut cu ceva, și, așa cum arată istoria, acest lucru e făcut cu brutalitate.

Energia eugenică a planificatorilor familiei nu se epuizează, din nefericire, cu căutarea perfecțiunii fizice. Literatura despre sarcina la adolescente mustește de îngrijorări privind fertilitatea claselor „inferioare”¹⁰⁷ și a grupurilor „inferioare din punct de vedere socio-economic”.¹⁰⁸ Revistele populare și broșurile abundă în fotografii cu tinere femei de culoare, evident sărace, și de regulă însărcinate.

Frederick S. Jaffe și Joy G. Dryfoos de la Institutul Guttmacher au descris aceasta în felul următor: „O dată cu declinul fertilității totale din Statele Unite, îngrijorarea a trecut de la numărul nașterilor la asigurarea ca acei copii care se nasc să aibă cât mai puține handicapuri fizice, sociale și economice.”¹⁰⁹ Jaffe și Dryfoos nu dau definiții acestor „handicapuri”, însă se mulțumesc să se refere vag la „rezultate adverse medicale, economice, sociale și emoționale” ale sarcinii la adolescente.¹¹⁰ Este foarte greu să-ți dai seama dacă ei consideră „handicapul” ca ceva nedefinit cu un risc mare de a apărea la o mamă sub 20 de ani sau este un handicap în sine să fii născut de o mamă sub 20 de ani. Autorii comentează de asemenea și asupra

¹⁰⁷ Frank F. Furstenberg, jr., „The Social Consequence of Teenage Parenthood”, în Catherine S. Chilman, *Adolescent Pregnancy and Childbearing: Finding from Research*, Departamentul SUA de Sănătate și Servicii Medicale, Publicația NIH nr.81-2077 (decembrie 1980), p.269, 275.

¹⁰⁸ Gilbert Y. Steiner, *The Futility of Family Policy* (Washington, D.C.: The Brookings Institution, 1981), p.71-88.

¹⁰⁹ Alan Guttmacher Institute, *Teenage Pregnancy: The Problem That Hasn't Gone Away* (New York: Alan Guttmacher Institute, 1981), p.30.

¹¹⁰ *Ibid.*

„atitudinilor și practicilor pentru controlul fertilității la cei cu venit redus și... asupra atitudinilor oamenilor de culoare față de avort”,¹¹¹ care întotdeauna au dejucat planurile celor de la planificarea familială guvernamentală. Obscuritatea ne copleșește din nou. Chiar cred ei că aceste condiții cresc posibilitatea handicapului? Sunt acești oameni înșiși un handicap? Aceste lucruri nici nu pot fi considerate sofisme – ele privesc direct ceea ce poate fi tolerat sau nu în politica noastră publică.

E o diferență enormă dacă autoritățile susțin că există tendința ca tinerii, săracii, oamenii de culoare să fie dezavantajați în societate sau dacă susțin că tinerii, săracii, oamenii de culoare reprezintă în sine un dezavantaj, o inferioritate. O politică de ajutorare a tinerelor femei cu dificultăți în maternitate este total diferită de una de ștanțare a copiilor mamelor tinere. Este o distanță de la cer la pământ între o politică de ajutorare a depășirii handicapurilor celor care sunt și săraci sau/și de culoare, pe deasupra, și o politică de exterminare a nașterilor în rândul celor săraci și de culoare.

Jaffe și Dryfoos, împreună cu planificatorii guvernamentali ai familiei, în general, susțin că obiectul programelor lor este să prevină sarcinile „neintenționate”, oferind „acces” potrivit la controlul fertilității. Aici iarăși apare problema evidentă a definițiilor. Ce înseamnă o sarcină „neintenționată”? Pe tot parcursul discuțiilor privind populația, cuvinte ca „nedorit”, „neplanificat”, „neintenționat”, „născut în afara căsătoriei” și chiar „conceput în afara căsătoriei” au fost folosite frecvent de-a lungul anilor, fără a fi definite și în ciuda protestelor repetate.¹¹² O sarcină neintenționată duce rar la nașterea unui copil nedorit, chiar dacă sarcina a fost concepută în afara căsătoriei. Faptul că 98% din mamele necăsătorite păstrează copiii, în ciuda cererii mari de adopție a copiilor, arată limpede că puțini copii sunt nedoriți.

Mai mult decât atât, încercarea de a găsi efecte dezastruoase ce provin din aceste sarcini „nedorite” sau „neintenționate” a constituit un eșec total, așa cum recunoaște Pohlman¹¹³ și cum observă Ford.¹¹⁴ Regula stă invers

¹¹¹ *Ibid.*, p.148

¹¹² Juan Ryan, declarație dată în fața Comisiei Camerei Reprezentanților privind Comerțul Exterior și Interstat, Subcomisia pe Sănătatea Publică și Asistență Socială, *Hearing on Family Planning Services*, Congresul 91, sesiunea a 2-a, nr.ser. 91-70 (Washington, D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, 1970), p.332.

¹¹³ E.H.Pohlman, *Psychology of Birth Planning* (Cambridge, Mass.: Schenkman Publishing, 1969), p.332.

¹¹⁴ Dr.James Ford, mărturie depusă la Comisia de Muncă și Resurse Umane a Senatului, 31 martie 1981.

de altfel – majoritatea nașterilor sunt rezultatul sarcinilor neintenționate.¹¹⁵

Problema „accesului” la controlul fertilității este de asemenea echivocă. După cum am subliniat deja, literatura din prezent și practica planificării familiale guvernamentale resping orice afirmație că a face disponibile mijloacele pentru controlul fertilității nu este adecvat și normal, cum n-a fost niciodată. „Motivația” este noul cuvânt operațional și el denotă o generozitate ulterioară din partea guvernului. Noile programe de educație sexuală, pe lângă faptul că le spun tinerilor de unde pot să se asigure cu mijloace de protecție și servicii, urmăresc ca tinerele însărcinate „să-și dea seama în ce stare se găsesc”, printr-o consiliere „intensivă, față în față”. Aceste programe servesc pe deplin scopului lor – fertilitatea a cedat locul unui nivel crescut al avortului.¹¹⁶ William Ball a arătat clar, încă cu un deceniu în urmă, că programele publice de planificare familială nu dădeau nici o garanție împotriva impunerilor,¹¹⁷ și, așa cum atestă acțiunile de atunci încoace, supravegherea în aceste programe nu a rămas în urmă, ci chiar a fost inclusă în concept.

Poate guvernul „soluționa” sarcina la adolescente? Firul roșu care unește toate dezbaterile din prezent asupra sarcinii la adolescente s-a dovedit a fi o afirmație moderată că guvernul are responsabilitatea să soluționeze cumva sau să amelioreze ceea ce un anumit grup de interese a decis că reprezintă un pericol. Chiar și atunci când este recunoscută natura discutabilă a datelor statistice, există unii care insistă că problema „copiilor... care au copii” (orice ar însemna acest lucru) este că „ar fi iresponsabil să se ignore sarcina la adolescente” și, prin urmare, acțiunea guvernului este justificabilă.¹¹⁸ O singură întrebare nu numai că este lăsată fără răspuns, ci nici nu se pune măcar – poate guvernul îmbunătăți situația, chiar presupunând că sarcina la adolescente este o problemă?

Datele sunt departe de a confirma aceasta. În perioada dintre sfârșitul anilor '60 și începutul anilor '80, efortul subvenționat de guvern de planificare familială și educație sexuală s-a extins fără precedent. Institutul

¹¹⁵ Ford, mărturie, partea 2, p.5.

¹¹⁶ Edward A. Brann *et al.*, „Strategies for the Prevention of Pregnancy in Adolescents”, retipărit de către Departamentul de Sănătate, Educație și Asistență Socială, Serviciul de Sănătate Publică al SUA, din volumul *Advances in Planned Parenthood* 14, nr.2 (1979).

¹¹⁷ Ball, *Population Control*.

¹¹⁸ Gilbert Y.Steiner, *The Futility of Family policy* (Washington, D.C.: The Brookings Institution, 1981), p.71-88.

Guttmacher, ale căror cifre privind cheltuielile guvernamentale sunt adesea mai reale decât cele ale guvernului (probabil, deoarece primește atât de multe fonduri), relatează că cheltuielile au ajuns la cifra de 13,5 milioane de dolari, în 1968. Ele au crescut până la 279 milioane de dolari, în 10 ani, ceea ce înseamnă o creștere de 19 ori. Ca răspuns, înscrierile adolescenților la clinicile de planificare familială au crescut de 7 ori, în perioada 1970-1979.¹¹⁹ Frederick Jaffe, președintele institutului, estima, în 1978, că din 11 milioane de adolescenți ne-virgini din Statele Unite, doar 2 milioane sau mai puțin de o cincime nu aveau „acces” la serviciile de planificare familială.¹²⁰ Deoarece la vremea aceea contraceptivele erau disponibile în farmacii, în magazine și toaletele publice și dat fiind extinderea enormă a programelor de educație, este greu de crezut că orice adolescent să nu fi avut „acces” la ele.

În ciuda acelei saturații ale pieței, programele și cheltuielile pentru aceste produse și servicii au continuat să crească neîncetat cu o inerție nestăvilită din partea guvernului. Până în anii '90, sute de școli, pe tot cuprinsul Statelor Unite, 24 dintre ele numai în statul Arkansas, distribuiau prezervative și alte contraceptive copiilor. Educația sexuală a devenit atât de răspândită, încât era imposibil să compari rezultatele la cei care aveau acces la ea cu „ceilalți” care nu aveau acces, pentru simplul fapt că „ceilalți” nu existau.

Până în 1981, cheltuielile statale și federale pentru contraceptive se ridicau la 377,5 milioane de dolari;¹²¹ în 1994, cheltuielile au sărit la peste 700 milioane de dolari sau aproape un miliard de dolari, dacă includem aici cheltuielile pentru avorturi și sterilizare.¹²² Cheltuielile în dolari s-au dublat în perioada 1980-1994, și, dacă se ia în calcul schimbarea prețurilor, creșterea reală se ridică cu 14%. Aceasta în timpul colapsului „exploziei de bebeluși”, când populația-țintă, cei între 15 și 24 de ani, de fapt scăzuse cu 6,5 milioane sau cu 15%! Pentru anul fiscal 1998, Congresul a aprobat o altă creștere de 35% peste nivelul anului 1994, ca parte a programului Titlul X.

Programele care se extindeau ținteau către tinerii necăsătoriți. Două treimi din clienții clinicilor publice erau celibatari. Peste 60% aveau între 15 și 24 de ani, adică erau elevi de liceu și studenți și aproape trei pătrimi dintre

¹¹⁹ *Family Planning Perspectives* 13, nr.3 (mai/iunie 1981): 108.

¹²⁰ Frederick S.Jaffe, mărturie depusă în fața Comisiei Camerei Reprezentanților, *Hearings on Fertility*, p.537-550.

¹²¹ Alan Guttmacher Institute, *Informing Social Change* (New York: Alan Guttmacher Institute, 1980), p.7; *Family Planning Perspectives* 14, nr.4 (iulie/august 1982): 200.

¹²² *Family Planning Perspectives* 28, nr.4 (iulie/august 1996): 166-173.

ei erau albi.¹²³ Treizeci la sută dintre ei aveau sub 30 de ani.¹²⁴ Serviciile de avort și contracepție erau „confidențiale” – adică nimeni nu anunța părinții tinerilor. O tânără se califica pentru servicii gratuite, chiar dacă ea depindea de părinții săi, era întreținută de ei, indiferent de cât de înstăriți erau aceștia. Aceste clinici funcționau în școli sau pe teritoriul acestora. Ce se putea oare face mai mult pentru a-i încuraja pe tineri să experimenteze relațiile sexuale?

Și care a fost rezultatul acestei extinderi fără precedent a serviciilor publice de control al populației la tineri? Semne de deteriorare a situației au apărut destul de devreme. După cum am menționat – indiferent dacă se considera bine sau rău – fertilitatea în rândul femeilor sub 20 de ani a început să scadă din 1957. Totuși, existau semne clare că ceva nu era în regulă. Sondajele de opinie scoteau la iveală creșterea activității sexuale printre tinerii necăsătoriți. Zelnik și Kantner relatau:

Proporția femeilor adolescente din Statele Unite care locuiau în marile orașe, care aveau o experiență sexuală premaritală, a crescut de la 30%, în 1971, la 43%, în 1976, și la 50%, în 1979... Proporția tuturor femeilor adolescente, care au rămas însărcinate înainte de căsătorie, a crescut de la 9%, în 1971, la 13%, în 1976, și până la 16%, în 1979...¹²⁵

Ei relatau mai multe știri sumbre – deși utilizarea contraceptivelor, precum și a avortului crescuse, rata sarcinii la femeile necăsătorite a crescut și ea chiar mai rapid decât creșterea nivelului activității sexuale premaritale, și a existat chiar „o creștere în perioada 1976-1979 a proporției de sarcini premaritale în rândul femeilor, care au declarat că au folosit o metodă contraceptivă...”¹²⁶ Desigur, exact acest lucru s-a dorit a fi corectat de către planificarea familială promovată de guvern. Tendința a continuat. Într-un sondaj făcut pe 10.904 elevi de liceu, în 1995, Centrele pentru Controlul Bolilor au descoperit că peste 66% din elevii de clasele a XII-a avuseseră relații sexuale.¹²⁷

¹²³ J.D.Forester și S.Singh, „Public Sector Savings Resulting from Expenditures for Contraceptive Services”, *Family Planning Perspectives*, ianuarie/februarie 1990, p.6-15.

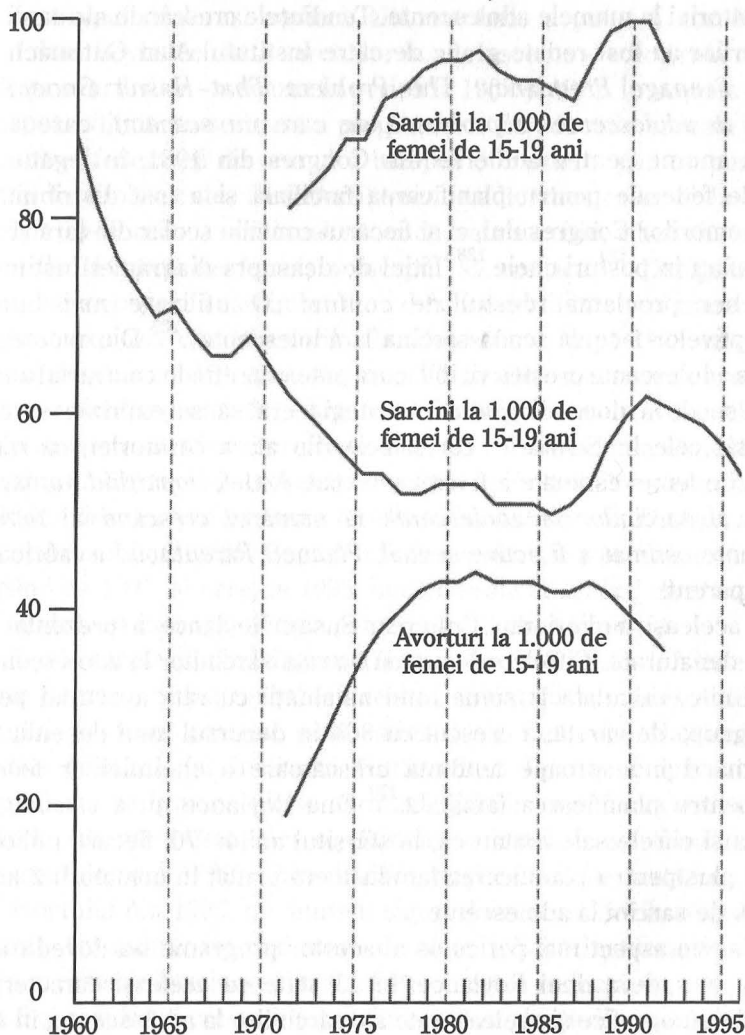
¹²⁴ *Family Planning Perspectives*, ianuarie/februarie 1997, p.8.

¹²⁵ Melvin Zelnik și John E. Kantner, „Sexual Activity, Contraceptive Use and Pregnancy among Metropolitan-Area Teenagers: 1971-1979”, *Family Perspective* 12, nr.5 (septembrie/octombrie 1980): 230.

¹²⁶ *Ibid.*

¹²⁷ „CDC, Youth Risk Behavior Surveillance – United States, 1995”, *Morbidity and Mortality Weekly Report* 45, nr. SS-4 (1996): 1-86.

Diagrama 6-5
Ratele nașterii, avortului și sarcinii,
Femei din SUA de 15-19, 1960-1995

SURSA: Conform datelor publicate de Centrul Național pentru Statistici Medicale și Institutul Alan Guttmacher (ratele avortului și sarcinii disponibile doar pe anul 1992).

Diagrama 6-5 arată o creștere a sarcinii și avortului la adolescente, în paralel cu declinul ratelor natalității, în decursul anilor '70. Exista, mai mult, după cum s-a afirmat mai sus, o creștere bruscă a proporției nașterilor în afara căsătoriei la mamele adolescente. Tendințele crescânde ale sarcinilor și avorturilor au fost redată grafic de către Institutul Alan Guttmacher în broșura *Teenage Pregnancy: The Problem That Hasn't Gone Away* (*Sarcina la adolescente: o problemă de care nu scăpăm*), care a fost pregătită anume pentru audierile din Congres din 1981, în legătură cu finanțările federale pentru planificarea familială și a fost distribuită nu numai membrilor Congresului, ci și fiecărui consiliu școlar din țară și altor oameni aflați în posturi-cheie.¹²⁸ Titlul de deasupra diagramei Institutului Guttmacher proclama, destul de confuz: „O utilizare mai bună a contraceptivelor face să scadă sarcina la adolescente”.¹²⁹ Din moment ce sarcina la adolescente creștea vizibil, cum puteau pretinde contrariul autorii, ajutându-se de a doua diagramă? Strategia era să se exprime sarcinile totale, atât cele în căsătorie, cât și cele din afara căsătoriei, ca rată la numărul de femei estimate a fi active sexual. Astfel, *împărțind numărul în creștere al sarcinilor la adolescente la numărul crescând al femeilor adolescente estimat a fi active sexual*, *Planned Parenthood* a fabricat un succes aparent!

La aceleași audieri din Congres, Susan Roylance a prezentat alte statistici denaturate. Cifrele sale arătau că rata sarcinilor la adolescente în Statele Unite, calculată la suma ratei natalității cu rata avortului pentru această grupă de vârstă, a crescut cu 36% în decursul unui deceniu (anii '70), urmând îndeaproape tendința crescătoare a cheltuielilor federale anuale pentru planificarea familială.¹³⁰ Dna Roylance nu a calculat, dar diagrama și cifrele sale arătau că, la sfârșitul anilor '70, fiecare milion de dolari în plus pentru planificarea familială era urmat în următorii 2 ani de alte 2.000 de sarcini la adolescente.

Chiar un aspect mai periculos al acestor programe s-a dovedit a fi o altă demonstrație a dnei Roylance: în 15 state cu aceleași caracteristici sociale și demografice și aceleași rate ale sarcinilor la adolescente, în 1970,

¹²⁸ Alan Guttmacher Institute, *Teenage Pregnancy*, p.18-19.

¹²⁹ *Ibid.*, p.19.

¹³⁰ Susan Roylance, mărturie depusă în fața Comisiei de muncă și resurse umane a Senatului, 31 martie 1981.

statele cu cele mai mari cheltuieli pentru planificare familială aveau și cele mai mari creșteri ale avortului și ale nașterilor ilegite în rândul adolescentelor, în perioada 1970-1979.¹³¹

În timpul acelorași audieri, altă mărturie a putut fi coroborată cu datele dnei Roylance. Rata sarcinilor la adolescente – adică rata nașterilor plus rata avorturilor – a scăzut în perioada 1957 și 1971. În această perioadă a început extinderea serioasă a programelor de educație sexuală finanțate de la nivel federal și de atunci a început o creștere, pas cu pas, a ratei sarcinii la adolescente. Deși fertilitatea – adică nașterile vii la 1.000 de femei de 15-19 ani – a continuat să scadă, rata sarcinii, adică nașterile plus avorturile la 1.000 de femei, a început să crească.¹³² Desigur, motivul pentru care creșterea sarcinilor nu a dus la o fertilitate mai mare a fost că a crescut exploziv rata avorturilor la adolescente, după 1972, așa încât, la sfârșitul deceniului, 45% din toate sarcinile la adolescente erau avortate. Și, așa cum arată Diagrama 6-5, chiar aceste nivele înalte ale avorturilor pur și simplu au contracarat creșterea spectaculoasă a sarcinilor la adolescente așa încât, *după 1976, în ciuda creșterilor masive ale cheltuielilor guvernamentale, a existat o descreștere minoră a fertilității la adolescente. De fapt, aceasta a crescut brusc după 1986.* După 5 ani de creștere, s-a produs un alt declin începând cu 1991, și care, în 1995, indica o rată la *același nivel cum era în 1974, înainte să înceapă agitația pentru planificarea familială.*

Ratele natalității din Diagrama 6-5 provin din Statisticile Vitale Oficiale și, prin urmare, redau un tablou real al fertilității la adolescente. Ratele avortului, cu toate acestea, sunt estimări ale Centrului Național pentru Statistici Medicale și Institutul Guttmacher. Pentru a apăra industria avortului, nu se impune nici o cerință legală în raportarea numărului de avorturi. (Și nu există nici o estimare a ratelor avortului în rândul adolescentelor din 1992). Prin urmare, deși estimările arată un declin al ratei avortului din 1985, nu suntem siguri dacă acest declin s-a produs cu adevărat. Un număr tot mai mare de state solicită înștiințarea părinților pentru avorturile la minore, iar declinul ar putea reflecta și acest lucru. Ar putea fi și rezultatul creșterii tot mai mari al implanturilor contraceptive pe termen lung și al „contracepției de urgență” în loc de avort chirurgical. Rata

¹³¹ *Ibid.*

¹³² Jacqueline Kasun, mărturie în fața Comisiei pentru muncă și resurse umane a Senatului, 31 martie 1981.

sarcinii este suma dintre rata natalității și rata estimată a avorturilor.¹³³

Este sigur, totuși, așa cum se arată în Diagrama 6-5, că, în 1995, după ani buni de eforturi guvernamentale de a reduce fertilitatea adolescentelor, ea era mai mare decât în urmă cu 20 de ani. Și rata estimată a sarcinii la adolescente era mai mare decât în urmă cu 20 de ani. Un observator detașat, având aceste date, ar fi mai degrabă înclinat să susțină programele guvernului privind sarcinile la adolescente. Oamenii de bună credință, însă, înțeleg că aici e vorba de mai multe eforturi și, mai mult decât atât, aici sunt implicați mai mulți bani de la guvern. Oamenilor practici s-ar putea să nu le convină acest lucru.

Nu numai că sarcina la adolescente a crescut când guvernul a încercat s-o controleze, ci s-a observat ulterior că sarcina la adolescente *scădea* când scădea și numărul vizitelor la cabinetele de planificare familială finanțate de guvern. În 1980, statul Utah a dat o lege care cerea consimțământul parental pentru contraceptivele date minorilor. În anii următori, s-a înregistrat un declin al vizitelor la clinici de către adolescenți, iar rata sarcinii, care era în creștere în rândul tinerelor de 15-17 ani, a scăzut la această grupă de vârstă, la fel ca și în cazul ratelor avortului și natalității.¹³⁴

Există mai multe dovezi că „accesul” liber la planificarea familială guvernamentală tinde să crească chiar problemele pe care își propune să le corecteze, iar restricțiile în această chestiune funcționează cu adevărat. Motivul este limpede: oamenii răspund la stimulente. Dacă tinerilor li se oferă discuții prelungi despre sex și sunt în permanență asigurați că prezervativele și pilulele îi fac mai „protejați”, unii dintre ei își vor asuma riscurile sexuale, pe care, altfel, le-ar evita. Dacă, pe de altă parte, ei nu ar avea această încurajare, dacă nu ar avea „acces” liber la avort și controlul nașterilor, majoritatea dintre ei s-ar purta mai circumspect.

Aceste dovezi sunt abundente. Lundberg și Plotnick au descoperit că probabilitatea unei prime nașteri premaritale din partea tinerelor femei

¹³³ Institutul Alan Guttmacher ia în considerare și pierderile de sarcină, atunci când estimează ratele sarcinilor, ceea ce crește estimarea ratei sarcinii cu 13-15% deasupra nivelului din Diagrama 6-5. Tot acest fapt diminuează estimările *coeficientului* avortului, proporția sarcinilor care se termină cu avort. Deoarece nu există date oficiale în ceea ce privește pierderile de sarcină, prezenta carte nu urmează estimările Institutului Guttmacher.

¹³⁴ Comunicat de presă al United Families of America, 8 martie 1983, care citează date de la Departamentul de Sănătate al statului Utah.

albe este mai mare în statele care oferă un acces liber la contraceptive, avort și asistență socială pentru părinții cu copii dependenți de ei.¹³⁵ Singh a constatat că statele care oferă acces ușor la avort au nivele mai mari de dependență de asistența socială.¹³⁶

Când statele Ohio și Georgia au încetat să mai dea bani pentru avorturi, în 1977, nu numai avorturile, ci și nașterile și sarcinile au scăzut în rândul femeilor care îndeplineau criteriile programului Medicaid.¹³⁷

Marsiglio și Mott au descoperit că tinerii care au primit educație contraceptivă aveau o înclinație mai mare de a se angaja în activitate sexuală la o vârstă mai tânără decât cei care nu primiseră acest tip de cunoștințe.¹³⁸ Dawson a relatat concluzii similare.¹³⁹

Au existat afirmații exagerate de succes al clinicilor din școli care ofereau servicii de control al nașterilor, însă analize mai cumpătate au arătat că aceste clinici fie nu aveau nici un efect, fie de fapt creșteau fertilitatea la adolescente. Douglas Kirby și colaboratorii au studiat 6 clinici din Texas, California, Indiana, Michigan, Mississippi și Florida și au ajuns la concluzia că ele nu reduc sarcina la adolescente.¹⁴⁰ Kirby de asemenea a studiat faimoasa Clinică „Sf. Paul”, care era mediatizată pentru controlul „reușit” al fertilității la adolescente. Kirby concluzionează că o creștere semnificativă a mediei ratei natalității a apărut în timpul funcționării acestei clinici.¹⁴¹

Subiectele de presă și televiziune despre programul clinicilor școlare din Baltimore relatau despre „succesul” răsunător al acestora în prevenirea

¹³⁵ S.Lundberg și R.D. Plotnick, „Effects of State Welfare, Abortion and Family Planning Policies on Premarital Childbearing among White Adolescents”, *Family Planning Perspectives*, noiembrie/decembrie 1990, p.246-251, 275.

¹³⁶ S.Singh, „Adolescent Pregnancy in the United States: An Interstate Analysis”, *Family Planning Perspectives*, septembrie/octombrie 1986, p.210-220.

¹³⁷ Jacqueline Kasun, „Cutoff of Abortion Funds Doesn't Deliver Welfare Babies”, *Wall Street Journal*, 30 decembrie 1986, conform datelor publicate de Institutul Alan Guttmacher.

¹³⁸ W.Marsiglio și F.L.Mott, „The Impact of Sex Education on Sexual Activity, Contraceptive Use and Premarital Pregnancy”, *Family Planning Perspectives*, iulie/august 1986, p.151-162.

¹³⁹ D.A. Dawson, „The Effects of Sex Education on Sexual Activity on Adolescent Behavior”, *Family Planning Perspectives*, iulie/august 1986, p.162-170.

¹⁴⁰ D.Kirby et al., „Six School-Based Clinics: Their Reproductive Health Services and Impact on Sexual Behavior”, *Family Planning Perspectives*, ianuarie/februarie 1986, p.6-16.

¹⁴¹ D.Kirby et al., „The Effects of School-Based Health Clinics in St. Paul on School-Wide Birthrates”, *Family Planning Perspectives*, ianuarie/februarie 1993, p.12-16.

sarcinii și activității sexuale. Totuși, personalul clinicii a relatat despre rezultatul a doar 96 de fete din 1033, care au mers până la capăt în acest program. Ei au omis elevele din clasele a XII-a din unele calcule proprii, pe motiv că aceste tinere femei nu erau suficient de „motivate” sau „avansate”, indiferent ce ar fi însemnat aceste aprecieri. Ei au dat publicității date care arătau că activitatea sexuală a crescut în timpul funcționării programului, apoi au negat că acest lucru ar fi ceea ce voiau cifrele să reprezinte.¹⁴²

În perioada 1987-1991, perioadă intensă a promovării prezervativelor și clinicilor de către dr. Jocelyn Elders, ca director al Sănătății Publice din Arkansas, rata natalității la adolescente a crescut cu 14%, în acest stat.¹⁴³ O analiză a 7 studii publicate despre controlul nașterii pentru adolescente în școli a arătat că nici unul nu dădea dovezi valabile despre reducerea sarcinii. Unele aduceau dovezi despre creșterea sarcinilor, iar 6 din 7 conțineau dovezi despre creșteri ale activității sexuale.¹⁴⁴ Barbara Dafoe Whitehead a descris pe larg „Eșecul educației sexuale”, în revista *The Atlantic Monthly*, în octombrie 1994.

S. DuBose Ravenal, medic pediatru din Carolina de Nord, a studiat în profunzime promovarea și performanța clinicilor de servicii de control al nașterilor din școli. El observa rolul important pe care îl joacă Fundația „Robert Wood Johnson” în promovarea acestor clinici și a strategiilor aplicate pentru a tăia activitățile lor de control al nașterilor, precum și fabricarea „dovezilor” lor despre reușită. Concluzia sa a fost că aceste clinici „ar putea contribui la o implicație crescută a adolescenților în activitatea sexuală, iar ratele sarcinii nu au fost influențate deloc sau au crescut, în rândul clienților acestor clinici.”¹⁴⁵ Un studiu efectuat în toate cele 50 de state, în perioada anilor '80, a constatat că statele care ofereau avorturi gratuite aveau o rată mai mare a sarcinii la adolescente, iar statele care cheltuiau sume mai mari pe cap de locuitor pentru controlul nașterilor aveau o rată mai mare a sarcinii la adolescente, o proporție mai mare de nașteri ilegite și rate mai mari de dependență de asistența socială.

¹⁴² Laurie S.Zabin *et al.*, „Adolescent Pregnancy-Prevention Program: A Model for Research and Evaluation”, *Journal of Adolescent Health Care*, martie 1986, p.77-87.

¹⁴³ Conform datelor publicate de Departamentul de Sănătate al statului Arkansas.

¹⁴⁴ Jacqueline Kasun, Mărturie depusă sub jurământ la Curtea Supremă a Statului New York, 2 ianuarie 1992.

¹⁴⁵ S.D.Ravenal, „School-Based Clinics: An Analysis”, manuscris, 22 februarie 1997; S.D.Ravenal, „Studies Indicates Sex Ed Failure”, *High Point Enterprise*, 5 decembrie, 1994.

Studiul a concluzionat de asemenea că statele cu rate mai mari de bărbați șomeri aveau rate mai mari de dependență de asistență socială, ceea ce confirmă încă o dată importanța piețelor muncii în problema dependenței de acest tip de ajutor.¹⁴⁶

O comparație între Statele Unite de la începutul anilor '70 și două regiuni în care planificarea familială era promovată cu entuziasm – California și districtul Humboldt – este revelatorie. În perioada 1970-1976, fertilitatea adolescentelor a scăzut în toată țara, inclusiv și în cele două regiuni, până la 50-55 nașteri la 1.000 femei de 15-19 ani. Însă în California, rata sarcinii, la acest grup de vârstă, a crescut de 20 de ori față de nivelul întregii țări. Iar în districtul Humboldt, a fost o creștere de 40 de ori. În ambele zone, sarcinile în exces erau avortate, la o rată de aproape 2 ori mai mare față de restul țării, iar rezultatul era că fertilitatea, în 1976, era aceeași peste tot.¹⁴⁷

Acest studiu nu poate fi adus la zi deoarece datele privind avortul nu mai sunt publicate. Dovezile arată că ceea ce guvernul a promis, în principal, a fost să influențeze mijloacele prin care să se producă o reducere a fertilității și acest lucru chiar s-a întâmplat. Dar el s-ar fi întâmplat oricum. Guvernul statului California, spre deosebire de alte state, oferă avorturi gratuite la adolescente, fără consimțământul sau știrea părinților. O lege din 1987 cerea înștiințarea părinților, însă aplicarea sa a fost împiedicată de procesele juridice frecvent intentate de opozanții acestei legi. Acest tip de acces rapid la avort a putut încuraja un comportament sexual riscant, care, altfel, nu ar fi existat.

Începând cu 1980, un număr de state au pus în aplicare legi care solicită înștiințarea părinților sau consimțământul lor pentru avorturile la minore. În 1981, statul Minnesota a dat o lege care cerea notificarea părinților în cazul avortului la minore. Aceasta a condus la reduceri drastice ale avorturilor, nașterilor și sarcinilor la adolescente. Rata avortului la adolescente a scăzut cu 20% în perioada 1980-1983. Rata sarcinii a scăzut cu 16%, iar rata fertilității a scăzut cu 13%.¹⁴⁸

¹⁴⁶ Jacqueline R.Kasun, „Government Family Planning: Effects and Incentives”, *Review of Austrian Economics* 10, nr.2 (1997):47-75.

¹⁴⁷ Conform datelor publicate de Departamentul de Sănătate al statului California, Centrul pentru Controlul Bolilor și Institutul Alan Guttmacher.

¹⁴⁸ Comisia Camerei Reprezentanților pentru copii, tineret și familii, Raport, *Teen Pregnancy: What Is Being Done? A State-by-State Look*, Congresul 99, I sesiune (Washington D.C.: Biroul pentru Tipărituri al Guvernului SUA, 1986), p.196-199, 380.

Până în 1994, 34 de state au adoptat asemenea legi, însă *Planned Parenthood* și alți susținători ai industriei planificării familiale au intentat o serie de procese împotriva lor, încât doar 23 asemenea legi au putut fi puse în aplicare. Unii cercetători au pretins că noile legi le-ar fi făcut pe tinerele fete să „plece în alte state”¹⁴⁹ sau ar fi dus la creșterea nașterilor nedorite.¹⁵⁰ O privire atentă, totuși, arată că ratele natalității și ale avortului *au scăzut* în statele cu asemenea legi și atât rata avortului, cât și rata natalității, *au crescut* în statele fără asemenea legi, în perioada 1980-1988.¹⁵¹

Într-un studiu despre „ratele de tranziție” de la statutul de virgină la cel de nevirgină, făcut în rândul elevelor de clasele a VII-a, a VIII-a și a X-a, în decursul unui an, după ce au primit diverse tipuri de educație sexuală, Stan Weed a ajuns la concluzia că tinerii care nu au primit informații despre controlul nașterilor aveau o probabilitate de două ori mai mică de a se angaja în relații sexuale față de cei care au primit „mai multe” astfel de informații.¹⁵²

Au început să fie încurajate rapoarte privind efectele programelor de educație sexuală care puneau accentul pe abstenență, cum ar fi *Respectul față de Sex*¹⁵³ (eng. *Sex Respect*) și *Ajutor pentru Adolescenți*¹⁵⁴ (eng. *Teen Aid*).¹⁵⁵ S-a dovedit că mulți tineri și tinere doreau să învețe moduri în care să refuze avansurile sexuale „fără a răni sentimentele celui alt”. Chiar și producătorii unora dintre cele mai întrebuintate manuale de educație sexuală au început să vândă materiale despre abstenență.¹⁵⁶ Congresul a încurajat această mișcare, în 1996, cu un sprijin financiar pentru educația sexuală bazată pe abstenență. Susținătorii educației sexuale – organizațiile *Planned Parenthood* și Consiliul de Informare și Educare Sexuală din SUA

¹⁴⁹ V.G. Cartfoot și L.V. Klerman, „Parental Consent for Abortion: Impact of the Massachusetts Law”, *American Journal of Public Health*, aprilie 1986, p.394-400.

¹⁵⁰ R.L.Ohsfeldt și S.F. Gohmann, „Do Parental Involvement Laws Reduce Adolescent Abortion Rates?” *Contemporary Economic Policy*, aprilie 1994, p.65-76.

¹⁵¹ Kasun, „Government Family Planning”.

¹⁵² Sten E.Weed *et al.*, „Predicting and Changing Teen Sexual Activity Rates: A Comparison of Three Title XX Programs”, pentru Biroul Programelor Sarcinii la Adolescente, Departamentul de Sănătate și Servicii Umane, Washington D.C., decembrie 1992.

¹⁵³ Probus de Respect, Inc., P.O.Box 349, Bradley, IL 60915.

¹⁵⁴ Probus de Teen-Aid, Inc., N.1330 Calispel, Spokane, WA99201.

¹⁵⁵ Vezi, de ex., Weed, „Predicting”; vezi de asemenea Dinah Richard, *Has Sex Education Failed Our Teenagers? A Research Report* (Colorado Springs: Focus on the Family, 1990).

¹⁵⁶ Vezi ETR Associates, *Sex Can Wait* (Santa Cruz, Calif., 1994).

(eng. SIECUS) – au continuat să insiste că avortul este sigur și legal, că trebuie să fie disponibil copiilor, fără consimțământul părinților lor, și copiii trebuie învățați cum să utilizeze contraceptivele.¹⁵⁷

Eșecul programelor pentru controlul nașterilor de a reduce fie sarcina la adolescente, fie ratele nașterilor nu a dus lipsă de acțiuni hotărâte. Cât de departe au vrut să ajungă susținătorii controlului nașterii ne arată un articol semnat de Jacqueline Forrest și John Ross, în care au descris efectele unor strategii ca oferirea sau retragerea de alimente și slujbe, ca stimulente pentru respectarea numărului de copii prescris oficial.¹⁵⁸

În același ton, articolul menționat anterior, de Hollingsworth și Kreutner, vorbea favorabil despre programele publice, care oferă consiliere „intensivă, față în față, și în orice loc”, pentru tinerele femei însărcinate ca o soluție eficientă la fertilitate. Ei au descris în amănunt programul de la Clinica „Sf. Paul”, Minnesota, și pe cel din San Bernardino, California, programe prin care Departamentele de Sănătate ofereau „ședințe de consiliere față în față, pentru adolescenții care veneau la Departament pentru teste de sarcină”. „Accesul ușor la avort” combinat cu „implicarea activă a consilierului” – a se înțelege „promovarea agresivă a avortului” – își făceau treaba.¹⁵⁹ O organizație locală a făcut o cerere pentru fonduri în scopul de a trimite lucrători sociali, cu propriile lor mașini, pentru a strânge tinerele femei însărcinate pentru „consiliere” intensivă¹⁶⁰ - din nou, a se citi „avort”.

Un articol de Brann *et al.*, din 1979, descria metoda utilizată în diverse asemenea „programe-model”, ca (din nou) cel de la „Sf. Paul”, unde o clinică de avort și planificare familială finanțată de la bugetul federal a funcționat din 1973, în cadrul Liceului de Juniori și Seniori de Arte Mecanice, precum și din alte licee. În articol se relatează că „studenții care nu mergeau la vizitele programate, erau chemați la clinică”, iar „personalul clinicii... contacta majoritatea elevilor în clasă, în timpul anului”. Se mai

¹⁵⁷ Consiliul de Informare și Educare Sexuală din SUA (SIECUS), *Guidelines for Comprehensive Sexuality Education*, ed.2-a (New York, 1996); vezi, de asemenea, site-ul *Planned Parenthood* <http://www.igc.apc.org/ppfa>.

¹⁵⁸ Jacqueline Darroch Forrest și John A. Ross, „Fertility Effects of Family Planning Programs: A Methodological Review”, *Social Biology* 25 (vara 1978): 145-163.

¹⁵⁹ Hollingsworth și Kreutner, „Teenage Pregnancy”.

¹⁶⁰ Humboldt-Del Norte Departamentul de Sănătate, cerere de fonduri pentru „Adolescent Parenting Project”, nr.13.975, 11 martie 1980, p.2, 16, 18, 58.

spunea că aici s-ar fi produs o reducere însemnată a nașterilor.¹⁶¹ După cum am notat mai sus, totuși, Douglas Kirby și colegii săi au arătat că, la Liceul de Arte Mecanice, precum și la alte școli, a avut loc o *creștere* a nașterilor.¹⁶²

Brann de asemenea lauda programul de la San Bernardino, în articolul său, unde „patru lucrători sociali, angajați cu o normă întreagă,... conduceau ședințe de consiliere față în față, și consiliere succesivă în cadrul școlii cu adolescentele care veneau la Departamentul de Sănătate pentru test de sarcină”. Metodele sunt denumite „active”, adică „în decursul vizitelor existente într-o săptămână la Departamentul de Sănătate, elevii sunt contactați la școală, ca să efectueze o vizită de rutină și la asistentă sau la personalul de consiliere”. Aproape nici una dintre fetele „contactate” astfel nu a refuzat să „participe”, în mod special din moment ce lucrătorii sociali au stabilit o medie „de 3-4 vizite pe elev”.¹⁶³ În localitatea Hackensack, New Jersey, *Planned Parenthood* și alți planificatori ai familiei se laudau cu o rată de 74% de avorturi la adolescentele însărcinate. Această „Operație de curățire”, finanțată în chip uimitor de la bugetul federal, a fost executată, conform articolului lui Brann, prin mijloacele de „susținere” ale unui program extrem de energic care coordona presiuni asupra școlilor din partea Departamentului de Sănătate și a câtorva clinici de avort și planificare familială”.¹⁶⁴

Metodele controlorilor sunt cât se poate de „active”. Adolescența însărcinată, pusă în fața somațiilor repetate de la autoritățile școlii și ședințele de consiliere cu oficialii Departamentului de Sănătate, este cel puțin intimidată, dacă nu constrânsă. Chiar și tinerele femei măritate au fost supuse unor presiuni intense de a alege avortul.¹⁶⁵ Dar din moment ce metodele se consideră a fi „reușite”, etica lor dubioasă este ignorată.

Această pretenție de „reușită”, desigur, pare foarte îndoielnică în lumina dovezilor recente. Declinul fertilității, începând cu 1960, la femeile sub 20 de ani a fost probabil rezultatul acelorași factori responsabili de mariajele amânate. Că acest „declin” a stopat în timpul funcționării din plin a programelor de control al nașterii nu înseamnă deloc că a fost o „reușită”.

¹⁶¹ Brann, „Strategies”.

¹⁶² Kirby, „Effects of School-Based Health Clinics”.

¹⁶³ Brann, „Strategies”.

¹⁶⁴ *Ibid.*, p.75.

¹⁶⁵ Interviu personal cu autorul.

Însă oferă, cel puțin din punctul de vedere al entuziaștilor guvernamentali ai controlului nașterilor o demonstrație a „nevoii” pentru mai mulți bani de la buget.

Susținătorii planificatorilor de stat ai familiei insistă că, de la vârste mici, copiii ar trebui să primească educație sexuală explicită și atotcuprinzătoare și că, până la pubertate, ei ar trebui să încheie cunoștințele despre avort și controlul nașterilor, inclusiv informații privind unele servicii, despre utilizarea cărora părinții ar putea să nu știe nimic.¹⁶⁶ Instructorii de educație sexuală știu – și ei recunosc acest lucru în scris – că asemenea educație explicită este incitatoare.¹⁶⁷ Ei trebuie de asemenea să știe – deși nu recunosc – că rezultatul firesc al acestor cunoștințe este o creștere a activității sexuale, pe care ei o raportează adecvat și propun să o neutralizeze prin contracepție, sterilizare și avort.

Nu există nici o dovadă apoi, nici chiar vreun semn cert, că infuzia de bani de la guvern ar cauza un declin al fertilității la adolescenți. Efectele principale ale programelor guvernamentale pot fi îndreptate spre încurajarea avorturilor în scopul de a avorta sarcinile, care rezultă din nivele prea mari ale activității sexuale, incitate de înseși aceste programe. Este cert că programele pentru controlul nașterilor cresc vânzările de contraceptive și avorturi, precum și oportunitățile de angajare în aceste industrii. Și acesta ar putea fi unul din scopurile majore, în paralel cu intenția de a reduce fertilitatea. Fiecare studiu a arătat că tinerii, care primesc cunoștințe despre utilizarea dispozitivelor pentru controlul nașterilor, le folosesc din ce în ce mai mult.¹⁶⁸ Însă tinerii, de obicei, nu folosesc mijloacele de control al nașterii eficiente și atunci prezervativele și celelalte dispozitive pot eșua. Controlorii nașterilor înșiși recunosc că prezervativele eșuează în proporție de 16%.¹⁶⁹ Avorturile sunt specifice acestor contingente.

În 1973, primul an de avort legalizat la cerere în Statele Unite, mai puțin de 28% din sarcinile la adolescente au fost avortate. Proporția a fost de

¹⁶⁶ Institutul Alan Guttmacher, *Teenage Pregnancy*, p.64-68.

¹⁶⁷ Robert Crooks și Karla Baur, *Our Sexuality* (Menlo Park, Calif.: The Benjamin/Cummings Publishing Co., 1980), p.204-206.

¹⁶⁸ Vezi, de ex., Marsiglio și Mott, „Impact”.

¹⁶⁹ W.D.Mosher și Christine A. Bachrach, „Understanding U.S.Fertility: Continuity and Change in the National Survey of Family Growth, 1988-1995”, *Family Planning Perspectives*, ianuarie/februarie 1996, p.6.

aproape 60% în California, unde guvernul plătește pentru avorturi.¹⁷⁰ Nu au existat schimbări în aceste proporții până în 1988. Iar până în 1992, estimările au scăzut, după cum s-a arătat mai sus, în Diagrama 6-5, dar se aflau totuși bine deasupra anului 1976.

Deși controlorii sarcinilor la adolescente au raportat neobosit despre falsele pericole ale maternității la tinere, ei au fost foarte optimiști referitor la efectele avortului. Ei nu ezită, de fapt, să proclame frecvent că avortul este mai sigur decât nașterea de copii,¹⁷¹ chiar dacă există un corp masiv de date statistice și literatură medicală care atestă că avortul are efecte fizice și psihice grave, probabil, în special, asupra femeilor mai tinere. Acestea încep cu rănirea și chiar moartea în timpul procedurii de avort. Un medic de avorturi cunoscut din California a fost foarte deschis despre riscurile avorturilor, când a depus mărturie în timpul audierii legislative într-un stat, în cazul unei schimbări propuse în subvenționarea avorturilor de la bugetul public. Dr. Kenneth Wright, angajat al câtorva unități mari de avort, a enumerat următoarele pericole: „perforarea uterului, ruperea cervixului, vătămarea intestinelor, vătămarea vezicii, hemoragie, infecții... lucruri pe care le știți cu toții foarte bine.” El a afirmat:

Alte lucruri pe care s-ar putea să nu le știți este că cervixul trebuie tratat cu delicatețe și grijă deoarece în timpul în care o femeie poate avea un avort terapeutic și se poate simți bine, capacitățile de naștere a următorului copil pot fi împiedicate de micro-lacerări (rupturi) ale cervixului... Dacă cervixul este vătămat, ar putea exista probleme în timpul nașterilor ulterioare. Femeia ar putea avea avorturi spontane repetate din cauza incompetenței istmicocervicale.¹⁷²

El a continuat să descrie procedura la tinerele fete: „... cervixul este infantil de multe ori. Este foarte închis. Din punct de vedere fiziologic, nu este gata de dilatație.” El a mai declarat că avortul unui copil după săptămâna a 16-a de gestație este în special dificil:

¹⁷⁰ Institutul Alan Guttmacher, *Teenage Pregnancy*, Factbook, p.31. După cum s-a observat mai sus, Institutul Guttmacher include în rata sarcinii și estimarea pierderilor de sarcini. Acest lucru are drept efect scăderea avorturilor ca proporție de sarcini. Datele din această carte, totuși, estimează sarcina ca o simplă sumă a numărului avorturilor cu cel al nașterilor.

¹⁷¹ Vezi, de exemplu, site-ul organizației *Planned Parenthood*.

(<http://www.igc.apc.org/ppfa/aborp06.html>) în 1997.

¹⁷² Dr. Kenneth Wright, mărturie, Transcriere oficială a audierilor publice privind Reglementările, Departamentul Serviciilor Medicale din statul California, 25 martie 1980, p. 110-115.

Unele dintre acestea sunt îngrozitoare, dar adevărul este că membrele copilului sunt mari și sunt grele... Există instrumente mari de apucare, care trebuie utilizate pentru îndepărtarea membrilor... Iarăși, noi nici nu știm măcar dacă producem acestor femei o stare care s-ar putea manifesta mai târziu, cauzându-le avorturi spontane repetate.¹⁷³

El a observat că procedura de avort cu soluție salină, folosită în avorturile tardive, este „periculoasă și potențial letală”. Mărturia medicului Wright, bazată pe ceea ce a constituit experiența sa profesională cu „practic, sute de mii de femei” este, așa cum vom vedea, în contrast cu concluziile date de cercetările finanțate de guvern ale specialiștilor în planificare familială.

În timpul aceleiași audieri, Alison Lohnberg, administratorul unei clinici de avort, a menționat, de asemenea, „riscul perforării uterului, vătămarea intestinelor și posibile hemoragii”, mai ales în cazul avorturilor efectuate în trimestrul al doilea. Ea a adăugat că femeile care fac avorturi „au reacții comune de vină, depresie, supărare și teamă... care, fără consiliere, există [*sic*] riscul să nu dispară niciodată. O femeie poate rămâne cu posibile cicatrice pentru tot restul vieții...”¹⁷⁴ Împreună cu dr. Wright, dna Lohnberg se pare că a fost prea mult preocupată de practica dintr-o mare clinică de avorturi, pentru a ține pasul cu absolvirea de păcate dată de statisticienii finanțați de la bugetul federal.

Luând în serios mărturia lui Wright și Lohnberg, Christopher Tietze de la Consiliul pentru Populație estima că, la începutul anilor '70, în Statele Unite, peste 12% din toate pacientele care făceau avort aveau complicații. Ratele variau de la mai puțin de 10% din femeile cu avorturi, în primul trimestru, la mai mult de o treime din cele cu avorturi tardive ale sarcinii. Aproape 6,5% dintre femei au avut complicații de dificultate crescută – stop cardiac, convulsii, șoc endotoxinic, hemoragie, vătămarea vezicii, a uretrei sau a intestinelor, embolism pulmonar, tromboflebită, deces.¹⁷⁵

¹⁷³ *Ibid.*

¹⁷⁴ Alison Lohnberg, mărturie, Transcriere oficială a audierilor publice privind Reglementările, Departamentul Serviciilor Medicale din statul California, 25 martie 1980, p. 110-115.

¹⁷⁵ Christopher Tietze, *Induced Abortion*: 1979, ed.3-a (New York, The Population Council, 1979), p.79-81.

Metoda abominabilă a avortului cu naștere parțială a devenit un subiect de dezbateri în anii '90. Prin această metodă, medicul care face avortul apucă picioarele copilului, mai întâi, prin canalul nașterii, și le scoate afară. Introduce o pereche de foarfeci la baza scalpului copilului, deschide scalpul, îi absoarbe creierul, după care scoate copilul mort. A fost o metodă la alegere pentru avorturile tardive, pentru copiii mari, prea mari ca să poată fi avortați, prin metoda absorbției. Era legală deoarece capul copilului se afla încă în interiorul mamei când copilul era ucis. Doi medici, Martin Haskell și James McMahon, au devenit cunoscuți pentru practicarea acestei metode.¹⁷⁶

Congresul american a votat pentru interzicerea acestei metode, în 1996, și apoi, în 1997, iar președintele Clinton a respins de fiecare dată această lege. La fel ca și industria de avort, mass-media aproape niciodată nu a abordat acest subiect, referindu-se la el ca la „o procedură rar utilizată”, rezervată doar „urgențelor medicale”. Acesta a venit în atenția întregii țări, în momentul în care Ron Fitzsimmons, de la Coaliția Națională a Prestatorilor de Servicii de Avort, a recunoscut în show-ul de televiziune, intitulat *Nightline*, în februarie 1997, că mii de asemenea operații se fac anual, pe mame sănătoase și copii sănătoși și că anterior, „a mințit pe față” în ceea ce privește extinderea practicii.¹⁷⁷ Când Congresul s-a mobilizat din nou, în 1997, pentru interzicerea acestei practici, Asociația Medicală Americană a sprijinit propunerea și câteva state chiar au aplicat interzicerea. Din nou, organizația *Planned Parenthood* a acuzat violent „mașinațiile extremei drepte”.

Efectele pe termen lung ale avortului au fost cercetate pe larg. S-a constatat că femeile care au avut avorturi au riscul de a aduce pe lume ulterior copii prematuri.¹⁷⁸ În diverse grupuri de studiu, proporția copiilor născuți prematur varia de la peste 40% până la o cifră de 3 ori mai mare în rândul mamelor care avuseseră avort anterior, în comparație cu femeile care

¹⁷⁶ *National Right to Life News*, 9 octombrie 1996, 24 martie 1997, 23 mai 1997.

¹⁷⁷ *Ibid.*

¹⁷⁸ Dr. Leslie Iffy, *et al.*, „Perinatal Statistics: The Effect Internationally of Liberalized Abortion”, în dr. Thomas W. Hilgers, *et al.*, *New Perspectives on Human Abortion* (Frederick, Md.: University Publications of America, 1981), p.92-127; S.Harlap și A.M.Davies, „Late Sequelae of Induced Abortion: Complications and Outcome of Pregnancy and Labor”, *American Journal of Epidemiology* 102, nr.3 (septembrie 1975): 217-224.

nu au avut avort.¹⁷⁹ Rezultatele pun în pericol lozinca după care avorturile masive făcute adolescentelor vor îmbunătăți „produsul biologic”. Nașterea prematură (de obicei, dată de greutatea mică la naștere) este cunoscută a fi asociată semnificativ cu retardul mintal și alte probleme de sănătate¹⁸⁰ și este, de fapt, unul dintre cele mai întâlnite argumente împotriva maternității la adolescente.¹⁸¹ O mai mare apariție a nașterilor premature la femeile care au făcut un avort ar trebui, cel puțin din motive materiale, să submineze ideea că avortul poate fi un tratament practic pentru sarcina adolescentelor.

Nesurprinzător, statisticile implicate, deși relatate în numeroase studii, au fost disputate. Chung și Steinhoff au relatat că nu au găsit nici o tendință de naștere a copiilor prematuri la femeile care au făcut un avort anterior.¹⁸² Daling și Emanuel, care relatau despre rezultatele studiului lor finanțat de guvernul federal, la Universitatea din Washington, puneau la îndoială faptul că existau nivele înalte de copii prematuri în rândul celor născuți din mame cu avorturi anterioare, față de copiii născuți la alte femei. De fapt, cercetarea lor i-a făcut să „sugereze posibilitatea” că, la femeile sub 20 de ani, „avortul are un efect mai mic de pericolozitate decât prima naștere naturală dusă la termen”.¹⁸³

Într-un studiu mai mare, Harlap și Davies, având intenția de a respinge datele menționate anterior și folosind metoda regresiei multiple pentru a controla factorii demografici și de sănătate, care ar putea influența rezultatele, au constatat că greutatea mică la naștere este asociată semnificativ cu avorturile anterior provocate.¹⁸⁴

¹⁷⁹ Iffy, „Perinatal Statistics”, John A. Richardson și Geoffrey Dixon, „Effects of Legal Termination of Subsequent Pregnancy”, *British Medical Journal*, 1976, I, p.1303-1304; Biroul Central Ungar de Statistici, „The Effect of the Number of Abortions on Premature Births and Perinatal Mortality in Hungary” (Budapesta, 1972); *Marriage and Family Newsletter*, 4, nr.2, 3, 4 (februarie, martie, aprilie 1973).

¹⁸⁰ Alan Guttmacher Institute, *Teenage Pregnancy*, p. 29.

¹⁸¹ *Ibid.*

¹⁸² Chin Sik Chung, Patricia G.Steinhoff *et al.*, „The Effects of Induced Abortion on Subsequent Reproductive Function and Pregnancy Outcome: Hawaii”, studiu nr. 86, (Honolulu: The East West Population Institute, iunie 1983).

¹⁸³ Janet R.Daling și Irvin Emanuel, „Induced Abortion and Subsequent Outcome of Pregnancy in a Series of American Women”, *The New England Journal of Medicine* 297, nr.23 (8 decembrie 1977): 1241-1245.

¹⁸⁴ Harlap și Davies, „Late Sequelae”.

În mod similar, una din cele mai mari investigații ale efectelor avortului provocat, un studiu succesiv, timp de 6 ani, pe 20.000 de femei din New York, care au făcut avorturi, în perioada 1970-1971, a arătat că aceste femei, ulterior, au născut un procentaj mai mare de copii prematuri - cu 61% mai mult – decât femeile din grupul de control, aflate la prima naștere, ai căror copii s-au născut vii.¹⁸⁵ Studiul a mers mai departe pentru a descoperi alte consecințe dezastruoase ale avortului. Femeile care au făcut avort aveau rate ale complicațiilor în timpul sarcinilor ulterioare de câteva ori mai mari decât femeile care nu au avut.¹⁸⁶ A existat o incidență mai mare cu 53% de decese fetale în cadrul grupului, care avusese avorturi.¹⁸⁷ A fost o incidență cu 25% mai mare de mortalitate neonatală în rândul femeilor cu avorturi anterioare și o incidență cu 26% mai mare de malformații congenitale, deși autorii n-au considerat ultimele date importante din punct de vedere statistic.¹⁸⁸

Studiul extins, făcut de Harlap și Davies, a arătat de asemenea că avorturile anterioare erau asociate nu numai cu rate ale prematurității foarte înalte, ci și cu decese neonatale neobișnuit de înalte și malformații ale copiilor născuți ulterior. Alte studii au arătat probleme în mod similar asociate unui avort anterior.¹⁸⁹ Un studiu publicat în 1998 de revista *American Journal of Public Health* a descoperit un risc crescut cu 50% a sacrinilor ectopice printre femeile care făcuseră avort. Sarcina ectopică (sau tubară) este una dintre cele mai importante cauze ale deceselor materne în timpul primului trimestru.¹⁹⁰

¹⁸⁵ Vito M. Logrillo *et al.*, *Effect of Induced Abortion on Subsequent Reproductive Function, Final Report*, New York State Department of Health, Office of Biostatistics, 18 aprilie 1980, Contract nr.N01-HD-6-2802, Institutul Național al Sănătății Copilului și Dezvoltare Umană, tabel 43. Datele prezentate se referă la femeile albe. Calcule separate pentru femeile de culoare nu erau importante din punct de vedere statistic, din cauza unui număr mic de observații.

¹⁸⁶ *Ibid.*, Tabel 49.

¹⁸⁷ *Ibid.*, Tabel 58.

¹⁸⁸ *Ibid.*, Tabel 52 și Tabel 61.

¹⁸⁹ Vezi, de exemplu, Ann Aschengrau Levin *et al.*, „Association of Induced Abortion with Subsequent Pregnancy Loss”, *Journal of the American Medical Association* 243, nr.24 (27 iunie 1980): 2495-2499; de asemenea, Richardson și Dixon, „Effects”.

¹⁹⁰ C.Tharoux-Deneux, „Risk of Ectopic Pregnancy and Previous Induced Abortion”, *American Journal of Public Health*, martie 1998, p.401-405, citat de *National Right to Life News*, 14 aprilie 1998.

Cu toate acestea, controlorii sarcinilor la adolescente insistă cu încăpățănare că avortul este mai bun pentru o femeie decât nașterea de copii. Un medic de la *Planned Parenthood* a declarat că „din moment ce avortul este mult mai sigur decât nașterea de copii, din punct de vedere strict medical, fiecare sarcină trebuie avortată”.¹⁹¹

La fel ca și noua dogmă, programele de educație sexuală accentuează faptul că avortul este „o procedură relativ sigură, necomplicată”,¹⁹² în timp ce nașterea de copii implică „riscul morții” sau al sarcinii unui copil cu retard mintal sau cu paralizie cerebrală, epilepsie sau cu o serie de alte maladii „îngrozitoare”.¹⁹³

Unul dintre susținătorii cei mai înverșunați ai doctrinei a fost Willard Cates jr., fost șef al filialei de supraveghere a avortului de la Centrul pentru Controlul Bolilor din SUA. Dr.Cates a relatat că mortalitatea în rândul adolescentelor care făceau avorturi este de cinci ori mai mare decât în rândul celor care făceau avorturi.¹⁹⁴ Afirmatia a fost contrazisă de un studiu statistic atent făcut de Thomas Hilger și Dennis O'Hare, care au comparat mortalitatea în rândul femeilor care au făcut avorturi în diverse stadii ale sarcinii și a celor care au născut copii. Autorii au concluzionat că sarcina naturală este mai sigură decât avortul provocat în orice stadiu al ei.¹⁹⁵ Un studiu ulterior făcut de James Miller a ajuns la aceleași concluzii. Miller a constatat că Centrul pentru Controlul Bolilor, agenția federală responsabilă de estimarea deceselor din avort, omitea numeroase decese, în unele cazuri atribuindu-le altor cauze.¹⁹⁶

Apoi există și show-ul groazei, săptămânal, eveniment pe care principalele mijloace de mass-media nu-l comentează aproape niciodată. Aflăm astfel că un medic de avorturi din Manhattan, Young Ho Kwon, fără

¹⁹¹ Dr. Lise Fortier, discurs în fața Asociației Medicilor de la *Planned Parenthood*, 1980, relatat în *Ob Gyn News*, 1 decembrie 1980.

¹⁹² *Planned Parenthood – Santa Cruz County, Family Life Education: Teacher's Guide*, 1979, elaborat conform Contractului cu Departamentul de Sănătate, Educație și Asistență Socială al SUA, Fond nr. 09-H-00260-08-0 FT-H70, p.163.

¹⁹³ *Ibid.*, p.167.

¹⁹⁴ Relatât în *Family Practice News* 10, nr.2.

¹⁹⁵ dr.Thomas W.Hilgers, Dennis O'Hare, „Abortion Related Maternal Mortality: An In-Depth Analysis”, în Hilgers, *New Perspectives*, p.69-91.

¹⁹⁶ James A. Miller, „Legal Abortion Deaths: Unreported, Misreported and Covered Up”, *HLI Reports*, octombrie 1995.

vreo licență în obstetrică sau ginecologie, făcea avorturi la femeile care nu erau însărcinate, utilizând instrumente nesterilizate și un cabinet mizerabil. El administra anestezice fără ajutorul vreunui asistent profesionist.¹⁹⁷ Scott Barrett, medic de avorturi din Missouri, și-a pierdut licența în medicină, după ce o femeie a murit în cabinetul său, el injectându-i o doză mult prea mare de anestezic. Alte trei femei au fost grav afectate în timpul avortului. Unei femei i-a fost făcută o tăietură în uter de 6-7 cm.¹⁹⁸ Abu Hayat, un medic de avorturi din orașul New York, a încercat să facă un avort tardiv unei tinere, dar n-a reușit decât să taie un braț bebelușului de sex feminin, acesta născându-se viu. Povestea a fost relatată în timpul emisiunii de televiziune *Donahue*. Kansas City ABC a refuzat retransmiterea acesteia, până în momentul când cetățenii indignați au pichetat sediul acestui post de televiziune.¹⁹⁹ Fred H. Pulver, directorul medical de la *Planned Parenthood* și medic de avorturi la Schenectady, New York, a încercat să facă un avort unei femei, gravidă în 27 de săptămâni. După ce a trimis femeia acasă, această a născut un copil viu de 1300 g.²⁰⁰

Un studiu pe 29.000 de femei din Iowa a arătat că femeile cu avorturi provocate aveau un risc de 2,5 ori mai mare de a face cancer al endometrului.²⁰¹

Asupra unui singur aspect există un acord general – femeile care au avut avorturi provocate nasc mai puțini copii după avort, decât alte femei. Institutul Alan Guttmacher a relatat, în 1981, că doar 10% dintre adolescentele a căror sarcină a sfârșit într-un avort au rămas însărcinate din nou, în decurs de un an, comparativ cu 17,5% din a căror primă sarcină a rezultat într-o naștere vie.²⁰² Institutul Guttmacher a atribuit asta „cel puțin în parte” disponibilității ușoare la contraceptive a celor care au avortat.²⁰³ Dar timp de mai mulți ani, cercetătorii au relatat despre infertilitatea comparativă a celor care au avortat.²⁰⁴

¹⁹⁷ *National Right to Life News*, 21 iunie 1994, p.10.

¹⁹⁸ *National Right to Life News*, 25 august 1992, p.20.

¹⁹⁹ *National Right to Life News*, 4 februarie 1992, p.7.

²⁰⁰ *Ibid.*

²⁰¹ C.P.McPherson *et al.*, „Reproductive Factors and Risk of Endometrial Cancer: The Iowa Women's Health Study”, *American Journal of Epidemiology* 143 (1996): 1195-1202.

²⁰² Institutul Alan Guttmacher, *Teenage Pregnancy*, p.21.

²⁰³ *Ibid.*

²⁰⁴ Christopher Tietze și Marjorie Cooper Murstein, *Induced Abortion: 1975 Factbook* (New York: Population Council, 1975), p.50.

În paralel cu aceasta, vine și descoperirea că, în comparație cu toate femeile, o proporție de câteva ori mai mare a femeilor tratate de infertilitate au avut avorturi provocate.²⁰⁵ Studiul extins de la New York, menționat anterior, a tras concluzia că femeile care avortaseră aveau cu 37% mai puține sarcini și mai puțin de jumătate nașteri vii, în următorii 6 ani, decât femeile care nu au avortat.²⁰⁶ Cercetări ulterioare au sugerat consecințele creșterii ratelor avorturilor la adolescente. Cercetarea Națională a Creșterii Familiei condusă de Centrul Național pentru Statistici Medicale a descoperit că rata infertilității în rândul femeilor căsătorite americane de 20-24 de ani aproape că s-a triplat, în perioada 1965-1982, și că infertilitatea a crescut în special printre femeile căsătorite de culoare.²⁰⁷ Aceste proporții nu s-au schimbat foarte mult până în 1988.²⁰⁸ Pentru cei care vehiculează ideea suprapopulării beneficiile sunt reale: avortul este o armă cu două tăișuri – el nu numai că reduce fertilitatea în mod direct, ci promite un impact advers asupra fertilității ulterioare. Nu e de mirare că *Planned Parenthood* și asociatul său, Institutul Alan Guttmacher, cer ca guvernul să ofere acces gratuit la avort la cerere.²⁰⁹

Legătura dintre avort și cancerul mamar a devenit o problemă în anii '90. În 1996, Asociația Medicală Britanică a publicat o analiză a 23 de studii din toată lumea, care arătau o creștere de 30% a riscului de cancer mamar, atribuit avortului provocat.²¹⁰ Un studiu efectuat în Olanda a descoperit un risc de 90% la femeile cu avorturi provocate.²¹¹ Daling *et al.* au găsit o creștere cu 50% a riscului de cancer mamar la femeile cu avorturi provocate.²¹²

S-ar putea crede că greutatea dovezilor ar limpezi acest lucru odată și

²⁰⁵ D. Trichopoulos *et al.*, „Induced Abortion and Secondary Infertility”, *British Journal of Obstetrics and Gynaecology* 83 (august 1976): 645-650.

²⁰⁶ Logrillo, *Effect of Induced Abortion*, p.10.

²⁰⁷ William F. Pratt *et al.*, „Understanding U.S. Fertility: Findings from the National Survey of Family Growth, Cycle III”, *Population Bulletin* 39 nr.5 (decembrie 1984): 27-28, publicat de Biroul de Referință pentru Populație. Studiul definește infertilitatea ca incapacitate de a concepe după un an de relații sexuale, fără contracepție.

²⁰⁸ *Family Planning Perspectives*, iulie/august 1991.

²⁰⁹ Alan Guttmacher Institute, *Teenage Pregnancy*, p.64-71.

²¹⁰ Joel Brind *et al.*, „Induced Abortion as an Independent Risk Factor for Breast Cancer: A Comprehensive Review and Meta-Analysis”, *Journal of Epidemiology and Community Health*, 1996, p.481-496.

²¹¹ *Journal of the National Cancer Institute*, decembrie 1996.

²¹² Janet Daling, *Journal of the National Cancer Institute* 86:1584-1592.

pentru totdeauna, dar nu este așa. Institutul Național de Cancer a subestimat aceste descoperiri,²¹³ iar revista *New England Journal of Medicine* a publicat un studiu danez, cu scopul de a demonstra că nu există nici o legătură între avort și cancerul mamar.²¹⁴ Studiul danez, însă, a omis toate femeile – 60.000 în total – care au avut avorturi înainte de 1973. Avortul a fost legalizat în Danemarca în 1939. Studiul a inclus de asemenea peste 350.000 de femei sub 25 de ani, care făcuseră avort, dar nu avuseseră timp să dezvolte această boală. Acest studiu, și-a ajustat cifrele astfel încât să „corecteze” creșterea generală a incidenței cancerului mamar, care acompania creșterea generală a avorturilor.²¹⁵ Site-ul organizației *Planned Parenthood* a continuat să insiste că „avortul este de aproape 2 ori mai sigur decât o operație de amigdalită”.

Nu numai avortul, ci și pilulele contraceptive, contraceptivele injectabile s-a descoperit că sunt asociate cu riscuri crescute de cancer mamar.²¹⁶

Un studiu unguresc a concluzionat că femeile care au folosit contraceptive orale în ultimele 2 luni înainte de concepție, aveau un risc de 70% mai mare de a duce la nașterea unui copil cu membre anormale, față de alte mame.²¹⁷

„Utilizarea de contraceptive orale poate crește posibilitatea unei femei de a face anumite forme de cancer cervical”, relatează P.Donovan și M.Klitsch, în *Family Planning Perspectives*. Un studiu efectuat în Los Angeles a descoperit că utilizarea de contraceptive orale dublează riscul cancerului cervical. Alt studiu efectuat în Quebec, pe de o parte, și Organizația Mondială a Sănătății, pe de altă parte, au ajuns la aceleași concluzii, anume

²¹³ Joel Brind, „Abortion and Breast Cancer”, *National Right to Life News*, 23 mai 1997.

²¹⁴ M.Melbye et al., „Induced Abortion and the Risk of Breast Cancer”, *New England Journal of Medicine* 336 (1997): 81-85.

²¹⁵ Brind, „Abortion and Breast Cancer”, vezi de asemenea *Abortion-Breast Cancer Quarterly Update*, P.O.Box 33127, Poughkeepsie, NY 12603.

²¹⁶ L.A. Brinton et al., „Oral Contraceptives and Breast Cancer Risk among Younger Women”, *Journal of the National Cancer Institute* 87 (1995):827-835; D.C.G. Skegg et al., „Depot Medroxyprogesterone Acetate and Breast Cancer: A Pooled Analysis of the World Health Organisation and New Zealand Studies”, *Journal of the American Medical Association* 273 (1995): 799-804.

²¹⁷ A.E. Czeizel și I.Kodaj, „A Changing Pattern in the Association of Oral Contraceptives and the Different Groups of Congenital Limb Deficiencies”, *Contraception* 51 (1995): 19-24, relatat în *Family Planning Perspectives*, mai/iunie 1995, p.98.

că riscul era cel mai pronunțat printre utilizatoarele acestor pilule pe termen lung.²¹⁸ Contraceptivele orale sunt disponibile „în mod universal” la toate agențiile de planificare familială finanțate de la bugetul public.²¹⁹

În reclamele sale, *Planned Parenthood* recunoaște că „pilula” crește riscul tensiunii mari, trombozelor, atacului de cord și accidentelor vasculare cerebrale.²²⁰

Creșterea nivelului activității sexuale extramaritale a generat transmiterea bolilor venerice. Centrul pentru Control Bolilor, care a dat alarma întotdeauna în ceea ce privește consecințele permisivității sexuale, relatează acum că există un declin al cazurilor de gonoree și sifilis, începând cu anul 1970 și chiar al cazurilor de SIDA. Deși acestea sunt de 9 ori mai mari decât în 1985, au scăzut din 1993.²²¹ Totuși, nu reprezintă tabloul integru. Un autor de la Institutul Guttmacher relatează, în 1997, despre „epidemia ascunsă” de boli cu transmitere sexuală. Deși remarcile sale, bazate pe un raport al „Institutului de Medicină” din Washington D.C., poate reflectau speranța pentru „creșterea finanțărilor private și publice” de a combate epidemia, ele puneau probleme grave. Patricia Donovan susține:

Un număr estimat de 12 milioane de americani contactează o boală cu transmitere sexuală (BTS) în fiecare an... Peste 55 de milioane... de americani se consideră că sunt infectați cu o boală virală incurabilă, cum ar fi herpesul genital sau virusul uman papiloma. O dată infectați, indivizii au mereu riscul de a transmite această boală partenerilor sexuali.

Femeile au o probabilitate mai mare de a se infecta decât bărbații... Cancerul cervical... care este legat într-o anumită măsură de virusul uman papiloma, omoară peste 4.500 de femei în fiecare an. Cel puțin un milion de femei pe an au... inflamația organelor pelviene, o complicație dată de chlamidia sau gonoree, care poate duce la infertilitate sau la sarcină ectopică ce pune în pericol viața. În plus, multe boli cu transmitere sexuală pot fi transmise copilului în timpul sarcinii sau nașterii... Trei milioane de adolescenți contactează o BTS în fiecare an... multe din consecințele grave ale BTS asupra sănătății, care apar la adulți... sunt rezultatul... comportamentului început în adolescență sau la începutul perioadei de maturitate...²²²

²¹⁸ *Family Planning Perspectives*, mai/iunie 1995, în material se făcea referire la articolele publicate în *Lancet* 344 (1994), *American Journal of Epidemiology* 140 (1994) și *International Journal of Epidemiology* 24 (1995).

²¹⁹ *Family Planning Perspectives*, ianuarie/februarie 1997, p.8.

²²⁰ „Smoking or the Pill”, broșură, Federația Planned Parenthood din America, 1994.

²²¹ *Statistical Abstract of the United States*, 1996, Tabel 215.

²²² Patricia Donovan, „Confronting a Hidden Epidemic: The Institute of Medicine's Report on Sexually Transmitted Diseases”, *Family Planning Perspectives*, martie/aprilie 1997, p.87-89.

Din moment ce acest dezastru a apărut în timpul perioadei înfloritoare a programelor de planificare familială și educație sexuală guvernamentală, este firesc să ne așteptăm ca autoarea cel puțin să sugereze niște căi de a domoli aceste activități. Însă nici pomeneală de așa ceva. Problema este, spune autoarea, că americanii suferă de „reticență în a discuta problemele de natură sexuală...” (Am vorbit noi oare despre altceva în ultimii 30 de ani?) Iar soluția este, desigur, să se cheltuie mai mulți bani, să se facă mai multe cercetări, să se ofere mai multă „educație pentru sănătate”, „să se promoveze utilizarea prezervativului”, inclusiv prezervativele prin clinicile școlare, fără consimțământul parental și, doar, așa, ca un gând întârziat, se poate menționa că „amânarea debutului relațiilor sexuale” ar putea ajuta.

Deși contracepția și avortul liber sunt favorizate deschis de către planificatorii familiei finanțați de guvern, sterilizarea este cea mai utilizată metodă de control al nașterilor, alegerea a 39% din utilizatorii controlului nașterilor.²²³ Legile statelor permit sterilizarea adolescenților și chiar prevăd sterilizare obligatorie în unele cazuri.²²⁴ În California, precum și în alte state, tinerii pot consimți în mod legal la propria lor sterilizare de la vârsta de 18 ani.²²⁵ Programele de educație sexuală, începând cu școala primară, ridică în slăvi avantajele sterilizării,²²⁶ iar serviciile publice gratuite de vasectomie și ligatură tubară sunt mediatizate pe larg în comunitățile cu concentrații mari de oameni tineri.²²⁷

Guvernele statelor americane, precum și guvernul federal au cheltuit 148 de milioane de dolari pentru sterilizările săracilor în 1994. (Planificatorii familiei îi definesc pe tinerii dependenți de părinții lor drept „săraci”,

²²³ Daniel Daley și Rachel Benson Gold, „Public Funding for Contraceptive, Sterilization and Abortion Services”, an fiscal 1992, *Family Planning Perspectives*, noiembrie/decembrie 1993, p.249.

²²⁴ Christian S.White IV, *Situation Report: Sterilization in the United States* (Stafford, Va.: The American Life Lobby, 1981).

²²⁵ California Civil Code 25.1, 34.5.

²²⁶ *Arcata School District Family Life/Sex Education Curriculum Guide* (Arcata, Calif., iunie 1976); *Guidelines for Comprehensive Sexuality Education*, ed. a 2-a (Sexuality Information and Education Council of the U.S., 1996).

²²⁷ „How Men Can Help with Birth Control”, broșură distribuită de Centrul Everyman's studenților de la Universitatea de Stat Humboldt; „Planned Parenthood's Tubal Ligation and Vasectomy Services”, broșură, Six Rivers Planned Parenthood, Eureka, Calif., distribuită în 1997.

indiferent de cât de înstăriți le sunt părinții).²²⁸ Reglementările federale restricționează finanțarea federală pentru sterilizarea pacienților care au cel puțin 21 de ani, care și-au dat consimțământul informat. Însă cei care încalcă aceste reguli, dacă sunt găsiți, nu trebuie decât să întoarcă înapoi fondurile federale. O organizație de consiliere a consumatorului relatează, în 1979, că 7 din 10 spitale, în care au fost conduse investigații, încălcau recomandările guvernamentale, sterilizând persoane sub 21 de ani, fără să aibă consimțământul lor informat, și chiar smulgând consimțământul de la femeile aflate în travaliu sau sub pretexte false.²²⁹

Un audit al sterilizărilor finanțate de la bugetul federal realizat în 9 state, în perioada 1979-1980, a dat la iveală numeroase cazuri în care legea federală era încălcată. Celor 9 state li s-a cerut să întoarcă aproape 1 milion de dolari bugetului federal.²³⁰

Uitându-ne înapoi, este greu să credem ce ar fi putut face mai mult generația mai în vârstă ca să încurajeze comportamentul necugetat al tinerilor. A fost o generație de părinți și profesori care au dorit cu tot dinadinsul să-și arate „deschiderea” lor, manipulată de mașinăria informațională finanțată de guvern, sub comanda unui grup de interese determinat de reducerea populației și de „ameliorarea calității” populației. Scopul a fost să se elimine cam 15% din nașterile care apăreau la femeile sub 20 de ani. Campania avea scopul să transforme imaginea publică a sarcinii la femeile sub 20 de ani dintr-un fenomen natural, într-o plagă.

Cu ajutorul a milioane de dolari din bugetul federal, o instituție de cercetare politizată, care funcționează în sălile consacrate ale marilor universități, a adunat și a mediatizat dovezi false care condamnă „sarcina la adolescente” ca pe o nenorocire. Cuprins de panică, Congresul american a înființat o industrie a sexului, finanțată de la buget, pentru a-i educa pe tineri, a le forma valori, ca ei să se descurce cu rezultatele vieții lor sexuale.

Concentrarea asupra tinerilor a fost esențială scopurilor mișcării. Pentru a câpăta încrederea publicului că guvernul trebuie să limiteze populația și pentru a crea o toleranță la orice ar fi însemnat această metodă,

²²⁸ Terry Solom *et al.*, „Public Funding for Contraceptive, Sterilization and Abortion Services, 1994”, *Family Planning Perspectives*, iulie/august 1996, p.171.

²²⁹ *Family Planning Perspectives* 11, nr.6 (noiembrie/decembrie 1979): 366-367.

²³⁰ Departamentul de Sănătate și Servicii Umane al SUA, *State Assessment Guide: Abortion, Sterilization and Family Planning*, 1979 și 1980.

modul eficient a fost să se înceapă cu copiii în anii lor de formare, ale căror atitudini și vieți reproductive pot fi modelate, iar ei pot transmite noua doctrină celor care vin, noilor generații, din ce în ce mai restrânse. Educația publică a încăput pe mâna unui nou tip de îndoctrinare.

Nu este un tablou emoțional irosirea evidentă a banilor pe programele finanțate de guvern pentru a corecta probleme create chiar de aceste programe. Și nici faptul că guvernul unei societăți libere este devotat manevrării inimilor, minților și trupurilor oamenilor săi într-o direcție dictată de către un grup de interese speciale.

Roadele acestor eforturi sunt amare. Avem din ce în ce mai multe familii monoparentale, mai multe avorturi, o epidemie tot mai mare de boli venerice, rate tot mai mari ale cancerului mamar, tot mai multe tinere femei cu accidente vasculare cerebrale și atac de cord, ca rezultat al utilizării pilulei.

Poate cea mai dureroasă este ideea că aceasta nu ar fi trebuit să se întâmple. Când, în final, tinerii au fost întrebați ce vor, ei înșiși au spus că ar vrea să știe „cum să spună «Nu»”. Poate ar fi trebuit să-i întrebăm mai devreme!

CAPITOLUL VII

MIȘCAREA - ISTORIA ȘI LIDERII SĂI

În 1900, firma Krupps a sponsorizat un concurs de eseuri cu premii despre darwinismul social, iar oamenii de știință au venit cu o abundență de idei despre descoperirile științifice ale sec. XIX și implicațiile lor în organizarea societății. Bazându-și ideile pe teoriile lui Darwin, Spencer, Sumner, Galton, Pearson și alții, ei au postulat că progresul constituia tema centrală a istoriei.

Acest punct de vedere susține că omul și societatea se dezvoltă continuu spre un viitor mai bun, printr-un proces natural, care, oricum, cere condiții optime ca să funcționeze propice. Problema statului modern, susțin gânditorii, este că el se agață de idei învechite care oferă un precedent drepturilor înnăscute ale individului în ceea ce privește utilitatea sa pentru societate. Ca societatea să nu fie împovărată fără speranțe, chiar mutilată, de grija pentru cei săraci, ea trebuie să se debaraseze de cei inadecvați din punct de vedere social, să reimpună echivalentul procesului de selecție naturală și să se asigure, prin legislație socială, că „produsul său biologic” este îmbunătățit, nu degradat.¹

Secolul al XIX-lea a cunoscut o revoluție în gândirea socială și științifică, cu reverberații inevitabile asupra conceptului despre populație. Thomas Robert Malthus (1766-1834) a urzit pentru prima dată ideea că numărul mare al populației face presiuni asupra limitelor rezervelor de hrană din cauza obiceiului de înmulțire a „claselor inferioare ale societății”. Malthus n-a ezitat deloc să susțină că statul trebuie să adopte o politică antinatalistă: „A-l lăsa pe fiecare om la alegerea sa liberă și responsabilă numai în fața lui Dumnezeu pentru răul pe care-l face, în orice fel, este lucrul asupra căruia stăruie; nu așa face, în nici un caz, mai mult...”² El credea că refuzându-le săracilor caritatea – publică sau privată – ei ar simți pe deplin atât costurile, cât și beneficiile deciziilor lor reproductive și-și vor

¹ Helmut Krausnick, “Social Darwinism”, în Helmut Krausnick *et al.*, *Anatomy of the SS State* (New York: Walker and Co., 1968), p.10-19.

² Thomas Robert Malthus, *An Essay on the Principle of Population*, în Leonard Dalton Abbott, ed., *Masterworks of Economics*, 3 vol., (New York: McGraw-Hill, 1973), I:228.

pune în acord mariajul și nașterea de copii conform abilităților lor de a-și câștiga existența.³ Înainte de sfârșitul vieții sale, Malthus și-a modificat opiniile, însă s-a aflat sub influența lucrărilor sale de început, în special din teama de creșterea excesivă a populației.

Charles Darwin (1809-1882) recunoștea că a fost inspirat de Malthus⁴ în studiul său despre „lupta pentru existență” și procesul prin care „schimbările favorabile... tind să fie conservate, iar cele nefavorabile să fie distruse”.⁵ Însă el nu a aplicat teoriile sale biologice în viața socială și politică a omului și, din câte se pare, nu i-a înțeles pe cei care au făcut-o. El i-a scris unui darwinist social din Germania că nu i-a trecut prin cap că teoriile sale biologice ar fi aplicabile la problemele sociale.⁶ Alții au continuat să caute în teoriile darwiniste ceea ce erau dispuși să găsească, adesea cu rezultate aparent contradictorii. Nu numai susținătorii concursului neregulamentar, instituit de o firmă de afaceri, l-au admirat pe Darwin, ci însuși Karl Marx a vrut să-i dedice traducerea în limba engleză a volumului *Das Kapital*. (Darwin a refuzat această onoare). Himmelfarb a sugerat că ceea ce aveau acești susținători în comun era afinitatea pentru ideea de luptă neconținută prin criticarea virulentă a eticii și religiei tradiționale, care duce la progresul uman.⁷ Această justificare aparentă pentru aruncarea la coș a constrângerilor etice și religioase consfințite de vreme a făcut apel la mulți oameni de afaceri magnafi, la socialiști revoluționari, la oameni de știință, care jinduiau după mai multă libertate pentru experimente, precum și la alți planificatori sociali.

Herbert Spencer (1820-1903) a fost cel care a inventat expresia „supraviețuirea celui mai apt”,⁸ iar în lucrarea sa *Statica Socială*, a descris procesul competiției prin care sistemele sociale se dezvoltă optim. Beneficiile provenite din procesul de competiție, adică înlăturarea celor inapți, l-a făcut să se opună oricărei intervenții de stat care ar împiedica acest proces.⁹ Spencer, în ideile sale, i-a inspirat foarte mult pe magnafii

³ Ibid.

⁴ Abbott, *Masterworks*, p.185.

⁵ Ibid.

⁶ Gertrude Himmelfarb, *Darwin and the Darwinian Revolution* (New York: Doubleday Anchor Books, 1959), p.390.

⁷ Ibid., cap.19.

⁸ Herbert Spencer, *The Man versus the State*, în *The Works of Herbert Spencer* (Osnabruck: Otto Zeller, 1966), vol.11.

⁹ Herbert Spencer, *Social Statics*, în *The Works*, vol.11.

vremii, cum ar fi John D. Rockefeller, senior.¹⁰

William Graham Sumner, autorul lucrării *Folkways* (*Obiceiuri populare*) și al altor lucrări,¹¹ avea idei similare cu ale lui Spencer, care lua în considerare beneficiile competiției. Ambii autori ilustrează plecarea radicală a darwinismului social de la conceptul de competiție a lui Adam Smith. *Competiția este bună deoarece ea face ca oamenii să servească unul altuia*, indiferent de intenția lor, susținea Adam Smith. Iar Spencer și Sumner considerau competiția bună deoarece ea îi elimina pe cei „inapți”, cu intenție precisă. Teoria darwinismului social a fost îmbrățișată de către monopolurile de afaceri, care se nășteau și care doreau să evite reglementările guvernamentale, dar nu și subvențiile guvernamentale. Viziunea lui Smith era necruțătoare cu privire la marele business, în special cu privire la mariajul marilor guverne cu marele business, înțelegând că marile combinații dintre puterea publică și privată puneau în pericol interesul social.

Crucială pentru teoria darwinismului social a fost punctul de vedere asupra ființelor umane. Potrivit acestei teorii, oamenii nu erau considerați drept creaturi înzestrate cu demnitate și valoare intrinsecă, indiferent de condiția lor absolută, ci drept factori pe o scară de valori socială. Fără ezitare sau jenă, darwinismul social a determinat chiar această scară și s-a apucat să evalueze oamenii corespunzător. Nu este deloc surprinzător că cei care împart atributele economice și sociale se află cel mai sus pe această scară.

Ideea selecției naturale a încurajat studiul eredității și legile statistice ale probabilității care o guvernează. Statisticianul Sir Francis Galton (1822-1911) a fost fondatorul științei eugeniei sau a „nașterii bune”. După cum susține Chase, în monumentală sa istorie a rasismului științific, Galton spera, prin cercetările sale, să ofere „raselor umane mai apte o șansă mai bună de a domina rapid asupra celor mai puțin apți”.¹² El credea că negrii sunt inferiori din punct de vedere genetic,¹³ că evreii

¹⁰ Allan Chase, *The Legacy of Malthus: The Social Costs of the New Scientific Racism* (New York: Alfred A. Knopf, 1977), p.8.

¹¹ William Graham Sumner, *Folkways: A Study of the Sociological Importance of Usages, Manners, Customs, Mores, and Morals* (Boston: Guinn and Co., 1906).

¹² Francis Galton, *Inquiries into Human Faculty* (London: Macmillan, 1883), p.24-25, citat de Chase, *Malthus*, p.13.

¹³ Francis Galton, *Hereditary Genius: An Inquiry into Its Laws and Consequences* (New York: Horizon Press, 1952), p.326-328.

erau „paraziți”¹⁴ și că sărăcia se transmite prin gene.¹⁵

Karl Pearson (1857-1936), un alt statistician și discipol al lui Galton, a discutat despre „sterilizarea acelor segmente din comunitate care au o valoare civică neînsemnată”.¹⁶

Ideea că progresul este realizat prin procesul de eugenie al înlăturării celor inapți a luat avânt rapid, iar, în 1907, după cum povestește Chase, statul american Indiana a adoptat prima lege de sterilizare obligatorie din lume, îndreptată spre „criminali condamnați, idioți, violatori și imbecili”. Treizeci de state americane și Puerto Rico au făcut la fel, bazându-se în principal pe Modelul Legii Eugenică scrisă de Harry Laughlin,¹⁷ care a fost acuzat că ar fi inspirat legile de sterilizare obligatorie naziste.¹⁸

În 1912, primul Congres Internațional de Eugenie a fost ținut la Universitatea din Londra. Vicepreședinții săi îi includeau pe Winston Churchill, Charles Eliot (rector emerit al Universității Harvard), David Starr Jordan (rector al Universității Stanford) și alte persoane notabile. Scopul aceluia congres a fost: „prevenirea propagării celor inapți”.¹⁹

Congresele ulterioare au fost ținute în 1921 și 1932 și au atras din nou multe din somitățile vremii. Cel de-al 3-lea congres, din 1932, a făcut apel la sterilizarea a 14 milioane de americani care aveau rezultate scăzute ale testelor de inteligență.²⁰

Unul dintre cei mai energici și entuziaști eugeniști ai vremii a fost Margaret Sanger (1883-1966), fondatoarea organizației *Planned Parenthood*. Numită de H.G. Wells „cea mai mare femeie a lumii”,²¹ Sanger a asimilat punctele de vedere predominante ale epocii privind importanța „nașterii bune”. La începutul carierei sale de răspândire a informațiilor despre controlul nașterilor și servicii pentru săraci, Sanger a concluzionat că cel

¹⁴ Karl Pearson, *Life, Letters and Labours of Eugenics of Francis Galton*, 4 vols. (Cambridge, England: Cambridge Univ. Press, 1914-1940), 2:209, citat în Chase, *Malthus*, p.14.

¹⁵ Chase, *Malthus*, p.100-104.

¹⁶ Pearson, *Galton*, 3:218-320, citat de Chase, *Malthus*, p.15.

¹⁷ Chase, *Malthus*, p.15-16.

¹⁸ Elasaș Drogin, „Margaret Sanger: Founder of Modern Society”, republicat din *International Review of Natural Family Planning* 3, nr.2 (vara 1979).

¹⁹ Chase, *Malthus*, p.19.

²⁰ *Ibid.*, p.20.

²¹ Miriam Allen de Ford, „The Woman Rebel”, *Humanist*, ediție specială, primăvara 1965, p.96.

mai mare handicap al lor era moștenirea lor biologică, după cum arată Drogin în biografia sa atentă.

În 1919, Sanger scria în revista sa, *Birth Control Review* (*Revista Controlului Nașterii*), „Mai mulți copii de la cei apti și mai puțini copii de la cei inapți – aceasta este principala problemă a controlului nașterii”.²² În 1922, ea și-a concentrat atacul asupra îngrijirii maternale gratuite pentru forțele sărace „mai sănătoase și mai multe segmente normale ale lumii care duc povara... fecundității necugetate și promiscue a altora, care reprezintă... o țară, deșeuri umane...”²³ Prejudicata din prezent a organizației *Planned Parenthood* împotriva ajutorării mamelor adolescente și preferința ca ele să avorteze și să utilizeze contraceptivele se sprijină pe această tradiție.²⁴

În declarațiile sale de mai târziu, M. Sanger și-a clarificat cu precizie punctele sale de vedere. În 1932, revista sa *Birth Control Review* a ordonat „o politică aspră și fermă de sterilizare și segregare” a acelor persoane „deja întinate” prin ereditatea lor. Unor asemenea oameni, susținea ea, trebuie să li se ofere pensii în schimbul consimțământului lor de a fi sterilizați, iar dacă refuză, ar trebui să fie segregati de populația generală așa încât moștenirea lor „întinată” să nu infecteze generațiile viitoare. Cei afectați trebuie trimiși pe toată perioada vieții, la „ferme și gospodării”, unde „să fie învățați să muncească sub îndrumarea unor instructori competenți”,²⁵ condamnând la acest exil „15-20 de milioane de oameni din rândul populației noastre”.²⁶

În 1933, revista sa *Birth Control Review* a avansat mult spre sterilizarea eugenică. Într-un articol de fond, „Sterilizarea eugenică: o necesitate urgentă”, profesor dr. Ernst Rudin, membru în Consiliul de conducere al Institutului Kaiser Wilhelm pentru Antropologie, Genetică Umană și Eugenie, a cerut intensificarea acțiunii de „a preveni înmulțirea unor neamuri proaste” și de a împiedica „creșterea natalității la populația medie sănătoasă”.²⁷

²² *Birth Control Review*, mai 1919, citat în Chase, *Malthus*, p.55.

²³ Margaret Sanger, *Pivot of Civilization* (New York: Brentano's, 1922), p.177, citat de Drogin, „Sanger”.

²⁴ Vezi Frederick S. Jaffe, mărturie în fața Comisiei pentru populație a Camerei Reprezentanților, *Hearings on Fertility and Contraception in America: Adolescent and Pre-Adolescent Pregnancy*, Congresul 95, sesiunea 2-a, vol.11 (Washington, D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, 1978), p. 538-550.

²⁵ *Birth Control Review* 16, nr.4 (aprilie 1932): 107, citat în Drogin, „Sanger”.

²⁶ *Ibid.*

²⁷ *Birth Control Review* 17, nr.4 (aprilie 1933): 102, citat în Drogin, „Sanger”.

Sanger însăși a calculat justificarea cost-beneficiu pentru controlul nașterilor, promovată de către *Planned Parenthood*. Ea a cerut discipolilor săi să „ceară guvernului să... ia povara oamenilor bolnavi mintal și fragili de pe spatele vostru. Soluția pentru aceștia este sterilizarea.”²⁸ Ea acuza procesul democratic, prin care „votul moronilor [este] la fel de bun ca votul unui geniu”²⁹ și „fondurile care trebuie folosite pentru creșterea standardului civilizației noastre sunt deturnate pentru a menține pe cei care nu ar fi trebuit să se nască niciodată.”³⁰

Sanger a corespondat cu Clarence Gamble, un alt prim lider al mișcării pentru controlul populației și fondatorul organizației *Pathfinder Fund* (*Fondul exploratorului*) și i-a împărtășit planul său de a-i convinge pe oamenii de culoare din America să consimtă la controlul nașterilor. Strategia sa era să folosească organizații ale oamenilor de culoare „cu personalități angajate” pentru a conduce mișcarea și astfel să neutralizeze opoziția din partea negrilor.³¹

Sanger era prieten apropiat cu Havelock Ellis, marele sexolog, care se crede că ar fi influențat-o să-și schimbe accentul inițial de pe cantitate, în eforturile sale pentru controlul nașterilor, pe eugenie.³² Era una dintre persoanele cele mai influente ale vremii și se număra printre prietenii cei mai buni și asociați ai celor mai bogate și mai puternice personaje ale vremii. În 1916, și-a înființat prima clinică de control al nașterii sub auspiciile Ligii Naționale pentru Controlul Nașterilor iar, în 1921, ea a înființat Liga Americană pentru Controlul Nașterilor, care, în 1939, s-a transformat în Federația pentru Controlul Nașterilor, părintele de astăzi al organizației *Planned Parenthood*.³³

În timpul celui de-al II-lea război mondial și câțiva ani după aceea,

²⁸ *Birth Control Review*, octombrie 1926, citat în Drogin, „Sanger”.

²⁹ *Birth Control Review*, aprilie 1925, citat în Drogin, „Sanger”.

³⁰ Sanger, *Pivot of Civilization*, p.279, citat în Drogin, „Sanger”.

³¹ Linda Gordon, *Woman's Body, Woman's Right: A Social History of Birth Control* (New York: Grossman Publishing Co., 1976), p.332-333, citat în Drogin, „Sanger”.

³² Chase, *Malthus*, p.294.

³³ Alan E.Guttmacher, „The Planned Parenthood Federation of America, Inc., General Program”, în volumul lui Mary Steichen Calderone, ed., *Manual of Family Planning and Contraceptive Practice*, ed.2-a (Baltimore: Williams and Wilkins, 1970), p.91-96; și *Encyclopedia Britannica*, ediția din 1953.

delirul controlului nașterilor și eugeniei a fost redus la tăcere în țările aliate, după ce peste ororile eugeniei – încercările de a îmbunătăți produsul biologic prin experimentele naziste de rasism științific – s-a așternut un lințoliu. Însă eoul eugeniei nu s-a stins pe deplin. În 1945, de exemplu, eugenistul Guy Irving Burch, fondatorul Biroului de Referințe în problemele Populației (eng. *Population Reference Bureau, Inc. PRB*), a publicat o carte intitulată *Population Roads to Peace and War (Căile populației spre pace și război)*, pe care a oferit-o drept ghid pentru negocierile de pace. Cartea recomanda sterilizarea obligatorie a „tuturor persoanelor care nu sunt potrivite, fie biologic sau social”, și cerea negociatorilor de pace să „recomande” asemenea legi „tuturor țărilor”, insistând asupra unor asemenea legi în țările ocupate.³⁴ Până când astfel de legi nu vor fi adoptate, avertiza Burch, vor urma dezastre fără sfârșit, iar noua pace va fi „tranzitorie, la fel ca și rezultatele Tratatului de la Versailles”.³⁵

Burch și compatrioții săi au lucrat de-a lungul anilor '50, regroupând și renumind organizațiile, formând altele noi și, mai presus de toate intrând sub umbrela unor consilii de putere. La începutul anilor '60, mișcarea a reapărut sub denumirea de „Campania de verificare a exploziei demografice” și, dând semnalul de alarmă cu privire la „bomba demografică”, a captat interesul și și-a făcut imagine prin mass-media.

Exagerarea fricii față de bomba demografică, conform istoricilor mișcării, a fost în mare opera unui singur om. Elisabeth Moore și Lawrence Lader își amintesc cum Hugh Moore, magnat al industriei alimentare (inventatorul paharelor de hârtie), a rămas convins de pericolul suprapopulării globului, după ce a citit cartea lui William Vogt, fost oficial al organizației *Planned Parenthood*. De atunci încolo, Moore și-a dedicat o mare parte din averea, energia și sprijinul său total în scopul mediatizării „bombei demografice”. În 1954, el a trimis o broșură, intitulată *Bomba demografică*, către o mie de lideri din afaceri și de sindicat,³⁶ iar ulterior către alte 1,5 milioane de persoane, și i-a dat permisiunea lui Paul Ehrlich de a folosi titlul broșurii pentru cartea sa, publicată în 1968.

³⁴ Guy Irving Burch și Elmer Pendell, *Population Roads to Peace or War* (Washington, D.C.: Population Reference Bureau, 1945), p.103.

³⁵ *Ibid.*, p.130.

³⁶ Elizabeth Moore, „How American Big Business Sold Us the Population Bomb”, *The Uncertified Human*, august 1978, p.3-6.

Ca președinte al Biroului de Referințe în problemele Populației, Moore a lucrat intens pentru a angaja guvernul federal american în controlul populației în lume. Prietenia sa cu generalul William Draper jr., care împărtășea aceleași idei, a dat roade în 1958, când președintele Americii Eisenhower l-a numit pe Draper președinte al Comisiei de investigare a impactului ajutorului extern dat de americani țărilor străine pentru dezvoltare economică. Draper a asigurat comisia respectivă cu materialele lui Moore despre populație, publicate de Biroul de Referințe în problemele Populației și Fondul Hugh Moore. Comisia a emis, în 1959, Raportul Draper, „primul raport oficial al guvernului, care a luat poziție față de controlul nașterilor”.³⁷

În 1960, Moore a început Campania de Urgență privind Populația Mondială, care a strâns sume fabuloase de bani și s-a unit cu Federația *Planned Parenthood* din America, în 1961, pentru a fonda o altă organizație, *Planned Parenthood-World Population*.³⁸

În 1961, Fondul „Hugh Moore” a început o campanie de publicitate pe o pagină întreagă în ziarele *The New York Times*, *The Washington Post*, *Wall Street Journal* și revista *Time*. O mulțime de oameni cu influență au semnat aceste reclame – Thurman Arnold, Frank Abrams, Joseph Wood Krutch, Reinold Niebuhr, Mark Van Doren, Jonas Salk, Draper și Moore înșiși și mulți alții.³⁹ Moore a mai fost președintele Asociației pentru Sterilizare Voluntară și a înființat Comisia de Criză a Populației, încurajându-i pe cei bogați, cei puternici și ambițioși să facă lobby la Washington. El lucra neconținut. A creat Campania de verificare a exploziei demografice pentru a implica oameni din relațiile publice și publicitate, iar, în 1970, și-a depus tot zelul pentru susținerea „Zilei Pământului”, distribuind demonstranților cam 300.000 de fluturași despre bomba demografică și o casetă gratuită cu înregistrări din discursurile lui Paul Ehrlich și ale ecologistului David Brower, ținute la posturile de radio. Ziarele colegilor lui au publicat benzi desenate pe această temă, iar reclamele din ziare subliniau că poluarea este produsă în primul rând de prea mulți oameni.⁴⁰

³⁷ *Ibid.*

³⁸ *Ibid.*

³⁹ Reproducerea acestor pagini de reclamă s-a făcut în volumul lui Chase, *Malthus*, p.384-385

⁴⁰ Moore, „How American Big Business”.

Dar până în 1970, când Moore a impus tinerilor iubitori de natură sloganul „Oamenii poluează”, de Ziua Pământului, el și grupul său de susținători au câștigat încrederea guvernului american. Întorcându-ne puțin înapoi, la mijlocul anilor '60, ca răspuns la presiunile intense, Congresul american a votat oferirea de servicii pentru controlul nașterilor în SUA și în lume. În mesajul său privind sănătatea și educația din 1966, președintele american Johnson a declarat că „este esențial ca toate familiile să aibă acces la informare și servicii care le vor permite libertatea de a alege numărul și spațiarea copiilor lor, după cum le dictează conștiința individuală.”⁴¹

În anul precedent, ca parte a programului Războiul împotriva sărăciei, Biroul pentru Oportunitate Economică a început să acorde subvenții pentru planificarea familială agențiilor de acțiune pentru comunitate.⁴² În 1967, Congresul a modificat Legea asigurării sociale de acordare a fondurilor pentru planificare familială în programele de sănătate destinate mamei și copilului. Titlurile V, XIX și XX ale legii au devenit principalele vehicule de finanțare federală a planificării familiale. În același an, Congresul a schimbat Legea ajutorului pentru străinătate în scopul de a finanța planificarea familială și programele de control al populației în țările care primeau ajutor american. Titlul X al legii amintite constituia principalul instrument folosit în acest scop.

Și tăvălugul a mers mai departe. În 1968, președintele Johnson a numit o Comisie pentru populație și planificare familială. După cum era de așteptat, aceasta a recomandat nivele și mai mari de cheltuieli interne și externe în domeniul controlului nașterilor, precum și înființarea unui program public important de cercetare a comportamentului și biomedicală, pentru a sprijini conceptele federale referitoare la controlul nașterilor.⁴³

Richard Nixon a fost primul președinte american care a trimis un mesaj direct Congresului, cerând o mai mare finanțare a programelor pentru populație.⁴⁴ Iar în 1970, el a deschis noi perspective în domeniu, prin

⁴¹ Citat în Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response: 1965-1975- A Decade of Global Action* (Washington, D.C.: The Population Reference Bureau, aprilie 1976), p.184.

⁴² *Ibid.*

⁴³ *Ibid.*, p.185.

⁴⁴ *Ibid.*

numirea faimoasei Comisii privind creșterea Populației și Viitorul Americii, sub conducerea lui John D. Rockefeller III, fondatorul Consiliului pentru Populație și membru dedicat al mișcării antinataliste. Această comisie, ai căror membri și personal făceau parte din aceeași tagmă, a început să vehiculeze cu toată puterea numeroase sperietori în legătura cu populația. Acestea trebuiau combătute prin: avortul la cerere, educația sexuală, sterilizarea voluntară mai facilă și încurajarea publică a adolescenților să accepte contraceptivele.⁴⁵ În scrisoarea de prezentare a Raportului adresată Congresului, Rockefeller susținea că, deoarece creșterea populației nu va promova interesele naționale fundamentale, ca „vitalitate a afacerilor”, mai bine să fie stopată.⁴⁶

Președintele Nixon a primit raportul cu „rezerve”, după cum s-au exprimat reprezentanții Institutului Guttmacher. Președintele, de fapt, și-a reafirmat opoziția sa față de avort și de oferirea de contraceptive minorilor și a ignorat celelalte recomandări ale raportului.⁴⁷

Dar, în același an, 1970, fără a mai aștepta raportul Comisiei, Congresul american, nerăbdător, a adoptat Legea cercetării demografice și serviciilor de planificare familială, schimbând Titlul X al Legii Serviciilor de Sănătate Publică și autorizând 383 de milioane de dolari pentru un program de 3 ani. Acesta a devenit vehiculul principal al finanțării federale în continuare a controlului nașterilor.

Printr-un ansamblu de legi, Congresul a prevăzut cel mai mare program al controlului nașterilor din lume, finanțat de la buget, atât pe plan intern, cât și pe plan extern, și a întreprins 90% din cercetările pe plan mondial în domeniul demografiei și al planificării familiale.⁴⁸

Forța legislației, împreună cu discursurile care sprijineau această politică, se baza pe materialele furnizate președintelui și Congresului de

⁴⁵ *Population and the American Future: The Report of the Commission on Population Growth and the American Future* (New York: New American Library, 1972), p.137, 171, 178, 189-190.

⁴⁶ John D. Rockefeller III, Scrisoare către Președinte și Congres, la transmiterea *Raportului final al Comisiei pentru Creșterea Populației și Viitorul Americii*, 27 martie 1972.

⁴⁷ Institutul Alan Guttmacher, *Informing Social Change* (New York: Alan Guttmacher Institute, 1980), p.19.

⁴⁸ Biroul de Referințe în problemele Populație, *World Population Growth and Response*, p.187.

către organizația *Planned Parenthood* și instrumentul său de cercetare, Institutul Alan Guttmacher.⁴⁹ Deși programul din SUA trebuia administrat de un Birou pentru Afacerile Populației din Departamentul de Sănătate, Educație și Asistență Socială, cu un birou corespondent pentru programele externe în cadrul Departamentului de Stat, aceste programe au crescut atât de mult, au devenit atât de complexe și atât de răspândite în atât de multe locuri ale birocrăției federale, încât se pare că nici o agenție nu știe ce se întâmplă și cât de mulți bani sunt implicați. Anumite estimări arată că, în 1994, guvernele federal, statale și locale din SUA au cheltuit 953 milioane de dolari, pe plan intern, pentru contraceptive, sterilizare și avorturi (vezi Tabelul 7-1). Aceste sume nu le includeau și pe cele cheltuite pentru cercetarea populației, educația demografică, educația sexuală sau controlul populației în lume.⁵⁰

Oricare ar fi mărimea cheltuielilor, programul a ajuns în încrengătura agențiilor publice și are un impact de pătrundere peste tot. Deoarece atât de multe alte cheltuieli guvernamentale comportă condiții subordonate, într-un fel sau altul, planificării familiale, forța mișcării înseamnă mult mai mult decât cei deja implicați. O lege federală, de exemplu, cere ca tuturor persoanelor incluse în programele de asistență socială de la bugetul federal, „inclusiv minorilor care pot fi considerați activi sexual”, trebuie să li se ofere servicii de planificare familială.⁵¹ Declarațiile personale făcute de către cei care au primit ajutoare arată că mulți cred că trebuie să practice controlul nașterilor pentru a primi asistență socială, chiar dacă legile federale stipulează că acceptarea trebuie să fie „voluntară... și... nu... o condiție necesară pentru eligibilitate... pentru orice alt serviciu.”⁵²

Pe lângă acest ansamblu de legi, legea federală cere organizațiilor de îngrijire a sănătății să ofere servicii de planificare familială, iar legile statelor sunt înțesate de proiecte de planificare familială, care variază între educație sexuală în școli, sterilizare, avort și „screening genetic”.

⁴⁹ Institutul Alan Guttmacher, *Informing Social Change*, p.17.

⁵⁰ Terry Solom *et al.*, „Public Funding for Contraceptive, Sterilization and Abortion Services, 1994”, *Family Planning Perspectives* 28, nr.4 (iulie-august 1996): 166-173.

⁵¹ Codul 42 al SUA, Sec. 602(a).

⁵² *Ibid.*

Tabel 7-1
Cheltuielile publice ale SUA privind anumite tipuri de control al populației și cercetarea a populației pe 1982, 1985 și 1994
(în milioane de dolari)

Cheltuielile guvernamentale federale pentru contraceptive	1982	1985	1994
Titlul X, Legea serviciilor pentru sănătate publică	118	133	151
Titlul XIX, programul Medicaid	94	137	332
Subvenții în bloc pentru servicii sociale și alte cheltuieli federale	46	40	36
Subvenții în bloc pentru sănătatea maternală și a copilului	17	23	34
Cheltuielile statelor pentru contraceptive	53	64	162
Cheltuielile guvernului federal pentru sterilizări	50*	60	144
Cheltuielile statelor pentru sterilizări	5**	4	4
Cheltuielile guvernului federal pentru avorturi	1	–	–
Cheltuielile statelor pentru avorturi	67	66	90
Totalul cheltuielilor pentru controlul populației pe plan intern	451	527	953
Cheltuielile federale pentru cercetări demografice	150	198	Nedisponibil
USAID : Cheltuieli pentru controlul populației pe plan extern și cheltuieli „afere”	211	290	1.205***
Totalul cheltuielilor interne și externe pentru controlul și cercetări demografice	812	1.015	2.158

SURSE: Cheltuielile pentru contraceptive, sterilizări și avorturi din *Family Planning Perspectives*, numerele mai/iunie 1984, noiembrie/decembrie 1986 și iulie/august 1996; cheltuielile pentru cercetare de la Departamentul de Sănătate și Servicii Umane al SUA, *Institutele Naționale de Sănătate, Inventory and Analysis of Federal Population Research*, an fiscal 1983 și 1985; cheltuieli pentru SIDA din *Budget of the US Government*, an fiscal 1984 și 1987 și „U.S: International Population Policy and Programs”, 18 noiembrie 1996, <http://www.state.gov>.

* Medicaid.

**Cheltuieli publice altele decât Medicaid.

***Nu pot fi strict comparabile cu cifrele pentru anii anteriori. Include 474,3 milioane de dolari pentru „populație”, 40 de milioane de dolari pentru Fondul ONU pentru Populație și 690,5 milioane de dolari pentru „alte fonduri asociate”, în total, 1.205 milioane dolari pentru „populație și finanțarea dezvoltării legate de aceasta”. Cifra s-a ridicat la 1.295 milioane de dolari, în 1995.

Biroul de Referințe în problemele Populației relatează că, până în 1974, scopurile planificării familiale asistate de la bugetul federal, după cum a declarat inițial președintele Johnson, au fost în mod esențial realizate. În acel an, 95% din toate regiunile SUA au finanțat servicii publice de planificare familială. Restul de 5 regiuni erau puțin populate și aveau puține femei cu venit redus.⁵³

Congresul, însă, reacționând din nou la presiunile antinataliste insistente, a continuat extinderea și finanțarea acestor programe, în special în timpul Administrației Carter. Accesul liber la controlul nașterilor nu mai era suficient, guvernul trebuia să „prevină sarcinile nedorite precoce și repetate...”. În Legea privind sarcina la adolescente din 1978,⁵⁴ printr-o formulare inspirată de Institutul Guttmacher, Congresul a considerat că „sarcina și nașterea în rândul adolescentelor... adesea duce la consecințe adverse de sănătate, sociale și economice” și că politica federală trebuie să accelereze prevenirea unor asemenea sarcini. Acum legea nu mai cerea pur și simplu „clinici de planificare familială”, ci folosirea „în limita maximă reală” a „centrelor de îngrijire a sănătății... a centrelor de copii și tineret, a centrelor de sănătate maternală și pentru sugari, a unităților de sănătate regionale rurale, a programelor școlare și a altor programe educaționale, a programelor de nutriție, a programelor de recreere...” – pe scurt, mobilizarea întregii structuri de educație, sănătate, asistență socială și recreare a țării pentru a preveni sarcina la adolescente.

Dar această lege n-a satisfăcut Congresul și, în același an, a adoptat și Legea educației demografice,⁵⁵ autorizând fonduri federale pentru dezvoltare și oferind educație demografică în școlile primare și medii. Educația demografică trebuia injectată într-o „gamă largă de domenii cum ar fi geografie, istorie, știință, biologie, studii sociale și economia casnică”. Alte subvenții au fost autorizate pentru dezvoltarea de programe, instruirea profesorilor și pentru un „centru național de culegere și prelucrare a informațiilor” privind educația demografică în cadrul Institutului Național de Educație.⁵⁶ Aceasta a dat încredere suplimentară unor organizații cum ar fi *Planned Parenthood* de a-și implanta ideologia suprapopulării globului în

⁵³ Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p.188.

⁵⁴ PL 95-626, Codul 42 al SUA, sec. 300a-21 - 300a-41

⁵⁵ PL 89-10, Codul 20 al SUA, sec. 3061-3062.

⁵⁶ *Ibid.*

școli. Biroul era acum în poziția fericită de a primi *grant-uri* pentru a produce materiale pe care școlile urmau să le plătească pentru a le putea folosi.

Programele de control al populației operate de către SUA în afara țării sunt chiar mai deschis antinataliste decât corespondentele lor de pe plan intern. Conform condițiilor din Secțiunile 102 și 104(d) din Legea asistenței pentru hrană și dezvoltare internațională din 1978, întregul program de ajutor extern trebuie accelerat pentru încurajarea familiilor mai mici în toate țările care primesc ajutor american.⁵⁷ Acordările de fonduri explicit destinate asistenței externe pentru populație se ridicau la 185 milioane de dolari în anul fiscal 1980, crescând până la 290 de milioane de dolari, în 1985, și la 575 milioane de dolari, în 1995, plus alte 745,2 milioane dolari mergând pentru alte utilizări „asociate”. Aceasta înseamnă un total de 1,3 miliarde de dolari.⁵⁸ În 1996 și 1997, Congresul a încercat să împiedice Administrația Clinton ca să mai dea bani pentru avorturi sau programe coercitive, restricționând anumite cheltuieli. În ciuda restricțiilor, 420 de milioane de dolari erau disponibili în 1997 pentru cheltuieli directe pentru controlul demografic, ca să nu mai vorbim despre programele „asociate”.⁵⁹ Implicit, desigur, suma totală pentru afacerile internaționale - 15 miliarde de dolari - a fost cheltuită de ideologia antinatalistă în 1997⁶⁰.

În paralel cu succesul din Statele Unite, din timpul anilor '60 și '70, activiștii americani antipopulație au făcut un pas mare spre Națiunile Unite și Banca Mondială. Fondul Națiunilor Unite pentru Activități ale Populației (acum numit Fondul Națiunilor Unite pentru Populație), Fondul ONU pentru Copii (UNICEF), Organizația pentru Agricultură și Alimentație și Organizația Mondială a Sănătății și-au unit forțele pentru a reduce fertilitatea în lume, concentrându-se asupra țărilor mai puțin dezvoltate.⁶¹ Banca Mondială, sub conducerea lui Robert S. McNamara, s-a angajat fervent în susținerea cauzei controlului de stat al populației. Împreună, agențiile sus-numite au cheltuit sute de milioane de dolari, în principal furnizate de guvernul SUA, pentru a reduce populația lumii.

⁵⁷ Codul 22 al SUA, Secțiunea 2151-51; Codul 22 al SUA, Secțiunea 2151 (b).

⁵⁸ „U.S. International Population Policy and Programs”, Date informative ale Departamentului de Stat SUA, 18 noiembrie 1996.

⁵⁹ Declarația congresmanului Mark Edward Souder, *Congressional Digest*, aprilie 1997, p.117-119.

⁶⁰ *Economic Report of the President*, 1997, p.392.

⁶¹ Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p. 197-202.

În 1973, Națiunile Unite și-au anunțat intențiile de a celebra „Anul Mondial al Populației – 1974”. Gala de mediatizare a evenimentului de mai multe milioane de dolari a fost stimulată de numeroase conferințe de țară. O mare de comunicate de presă și *Buletinele* anului difuzate de *World Population* anunțau evenimente speciale, pavând drumul spre marele eveniment: filme și broșuri, „întâlniri cu presa”⁶² și multe postere strălucitoare ce proclamau că „O familie mică este o familie fericită”.⁶³ Un Grup Consultativ Ad Hoc pentru Tineret s-a întrunit pentru a discuta despre populație⁶⁴ fiind organizate un concurs de eseuri pentru tineri⁶⁵ și unul de desene pentru copii.⁶⁶ Au fost expoziții speciale despre „Pământul ca navă spațială”⁶⁷ și un articol scris anume cu această ocazie, intitulat „Opriți-vă la doi (copii)!”⁶⁸ Și, din exces de zel, în Republica Coreea, a fost lansată Campania anului fără sarcini.⁶⁹

Starurile mișcării antipopulație din America au făcut tot ce le-a stat în puteri pentru organizarea conferinței și promovarea acceptării în lume a Planului de Proiect, pregătit cu mult timp înainte. Publicații, conferințe și multe alte evenimente au fost produse și de către *Planned Parenthood*, Consiliul pentru Populație, Biroul de Referințe în problemele Populației și chiar de organizația Fetuselor-Cercetași.⁷⁰ Decanul de vârstă al activiștilor americani, John D. Rockefeller III, s-a adresat delegaților întruniți, accentuând că „planificarea populației” trebuie inclusă în toate planurile de dezvoltare economică. „Planificarea familială”, ca să-l cităm, „trebuie să constituie fundamentul și partea integrală al oricărui program modern de dezvoltare, recunoscut ca atare de către conducerea națională și trebuie pe deplin sprijinit.”⁷¹

⁶² Centrul Națiunilor Unite pentru Informații Economice și Sociale, OPI/CESI NOTE POP/32/Rev.1, 22 iulie 1974.

⁶³ Grupul Operativ pentru Populație al Națiunilor Unite, CESI-WPY-11, 73-14555.

⁶⁴ *WPY Bulletin*, nr.5 (septembrie 1973).

⁶⁵ *WPY Bulletin*, nr.11 (martie-aprilie 1974).

⁶⁶ *WPY Bulletin*, nr.13 (iunie 1974).

⁶⁷ *WPY Bulletin*, nr.7 (noiembrie 1973).

⁶⁸ Alsatir Matheson, «Stop at Two! Mauritius Takes Family Planning Action» (Fondul ONU pentru Copii, Anul Populației Mondiale 1974).

⁶⁹ *WPY Bulletin*, nr.13 (iunie 1974).

⁷⁰ *WPY Bulletin*, nr.6 (octombrie 1973).

⁷¹ Consiliul pentru Populație, *Studies in Family Planning* 5, nr12 (decembrie 1974), „A Report on Bucharest”, p.369.

Statutul de star al lui Rockefeller a fost recunoscut în *Buletinul Anului Mondial al Populației*, în care a fost publicat discursul său pe prima pagină:

„Dacă oricine ar fi spus acest lucru, ar fi fost un discurs pur ordinar. Însă el este liderul opiniei despre populație...” „El” este John D. Rockefeller al III-lea, vorbind audienței de la Tribuna Populației din București...”⁷²

Cu toate dezbaterile critice și cu eliminarea tuturor mențiunilor despre „tintele” lumii din Planul de Proiect antinatalist, denumit „Planul de acțiune al populației lumii”, adoptat oficial, Conferința a pregătit câte ceva pentru fiecare. Acest plan lăsa politica populației la discreția guvernelor naționale, care ar fi dorit să „influențeze fertilitatea”,⁷³ dar, simultan, trebuiau să „respecte... dreptul persoanelor de a hotărî... numărul și spațiarea copiilor lor”.⁷⁴ Planul nu dădea nici o rezolvare pentru recomandările paradoxale.

Unul dintre cele mai interesante rezultate ale conferinței a fost lumina aruncată asupra diferențelor profunde dintre entuziasmul delegației SUA pentru controlul de stat al fertilității și resentimentul produs de aceasta în alte țări.⁷⁵ Consiliul pentru Populație creat de Rockefeller a criticat eșecul planificării conferinței: „Organizatorii... nu au anticipat problemele politice... Ei au consultat specialiști pe probleme tehnice și de știință în pregătirea Planului de Proiect, însă n-au reușit să... identifice sursele posibile de controverse politice.”⁷⁶

Conferința de la București, totuși, nu a însemnat nicidecum un regres pentru antinataliști, deoarece a adus ideologia populației pe scena internațională. Aceasta a dus la un Plan Mondial de Acțiune, dedicat „îmbunătățirii calității vieții”, care s-a tradus în imprimarea în țările participante a diverse metode de reducere a creșterii populației – angajarea a cât mai multe femei în câmpul muncii, ajustarea vârstei mariajului și adesea aplicarea unor scheme de stimulente și piedici la stimulente.”⁷⁷

⁷² WPY Bulletin, nr.16(septembrie-octombrie 1974).

⁷³ World Population Plan of Action, (c) (i) (c) (31), reprodus în „Report on Bucharest”, Consiliul pentru Populație.

⁷⁴ Ibid., (c) (i) (c) (29) (a).

⁷⁵ Consiliul pentru Populație, „Report on Bucharest”.

⁷⁶ Ibid., p.379.

⁷⁷ World Population Plan of Action, (c)(i)(c).

Iar în 1984, la Conferința Internațională pentru Populație din Mexic, au existat diferențe importante între pozițiile Statelor Unite și ale altor delegații. În acest timp, însă, nu au existat ezitări în planificarea în avans a conferinței. După două decenii de finanțări publice intense și presiuni interguvernamentale, în special din partea Agenției de Dezvoltare Internațională a SUA, rețeaua organizațiilor care se preocupă de problemele populației mondiale a fost organizată impecabil, ca o piramidă de agenții guvernamentale și fundații private active, dedicate cauzei controlului populației la nivel mondial. Pregătirile prealabile au început cu doi ani și jumătate înainte de conferință. Au existat întâlniri pregătitoare, conferințe internaționale, rapoarte ale experților, consultări cu organizația *Planned Parenthood* și alte „ONG-uri”, publicații, postere și un film produs special în acest scop. Conferința în sine a atras peste 1.000 de delegați oficiali din 136 de țări, 367 de reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale și, ca să reflecte marea importanță a răspândirii mesajului despre populație, 800 de reprezentanți ai presei. Evenimentul a costat peste 2 milioane de dolari, ca să nu mai vorbim de costurile procedurilor preparative.⁷⁸

Cu câteva săptămâni înainte de conferință, totuși, au existat opinii că delegația SUA ar putea să nu exprime aceleași puncte de vedere antinataliste ca în trecut. Senatorul Jeremiah Denton a inserat în Înregistrările Congresului din 18 iunie, așa-numitul Proiect al declarației Casei Albe, împreună cu 2 declarații rivale propuse – una pregătită de Agenția de Dezvoltare Internațională a SUA, iar alta de către Departamentul de Stat – și critica adusă Proiectului declarației Casei Albe de către Institutul Alan Guttmacher, instrumentul de cercetare al organizației *Planned Parenthood*. Deși pleda pentru sprijin continuu pentru programele demografice în plan extern, proiectul Casei Albe conținea declarații care în mod sigur intenționau să stârnească mânia membrilor rețelei pentru populație. În el se spunea: „creșterea populației” „... este un fenomen neutru... nu neapărat bun sau rău... Mai mulți oameni nu înseamnă în mod necesar mai puțină dezvoltare”. În declarație se mai spunea că a existat o „reacție exagerată din partea unora” la creșterea populației. Mai mult, se sublinia un fapt care a pus sare pe rana controlorilor populației, anume: „controlul economiilor de către guverne” a

⁷⁸ Rafael M.Salas, „Report on the International Conference on Population”, Seria de discursuri nr.117, Fondul Națiunilor Unite pentru Activitățile Populației, 30 octombrie 1984.

„deteriorat”, dacă nu chiar a „mutilat” creșterea economică. De asemenea, era acuzată „fixarea prețurilor de către guvern” și „impozitele împovărătoare”, în scopul distrugerii stimulentei pentru producție și creștere – „agricultura a fost devastată”, iar crearea de locuri de muncă în industrie a fost „împiedicată” de către aceste politici prost concepute. Mai mult decât atât, „prea multe guverne au urmat măsuri pentru controlul populației... și nu politici economice sănătoase, care creează creșterea standardelor de viață, asociate din punct de vedere istoric cu declinul fertilității...”. Și, ca și cum asta nu ar fi fost de ajuns, în declarație era respins avortul și se afirma că banii Statelor Unite nu vor fi folosiți pentru avort, pentru sterilizare voluntară sau pentru „activități ale populației care implică coerciția”.

Răspunsul a venit imediat și a fost unul furios. Foști senatori și activiști în problemele populației de mai multă vreme, ca Robert Taft jr. și Joseph Tydings, au emis o declarație oficială în care spuneau că proiectul Casei Albe reprezenta „o întoarcere cu 180 de grade... a politicii pentru populație a Statelor Unite, desfășurate pe parcursul a 20 de ani” și reprezenta „o potențială jenă a politicii externe de proporții grave”.

Ei au fost în special iritați de declarațiile anti-avort. Ziarul *The New York Times* a acuzat administrația americană de „ignorantă în noua politică a controlului populației”,⁷⁹ iar *Los Angeles Times* a numit această declarație „o cruciadă iresponsabilă”.⁸⁰ Comisia pentru Criza Demografică prognoza că declarația Casei Albe va „distorsiona eforturile de asistență ale SUA”.⁸¹ Subcomisia Camerei Reprezentanților pentru recensământ și populație a organizat audieri. Delegațiile care reprezentau puncte de vedere conflictuale au năvălit asupra Casei Albe. Iar Evans și Novak au relatat că Richard Benedick, coordonatorul Departamentului american de Stat al Afacerilor pentru Populație, a ales doar antinataliști în componența delegației.⁸²

În final, totuși, declarația Casei Albe, cu doar câteva modificări ușoare, a fost trimisă la Conferința de la Mexic. Fostul senator James Buckley, care împărtășea aceleași puncte de vedere ca cele exprimate în declarație, a

⁷⁹ „Free Market as Contraceptive”, *New York Times*, 21 iunie, 1984, p. A22.

⁸⁰ „An Irresponsible Crusade”, *Los Angeles Times*, 17 iulie 1984.

⁸¹ „End Urged to Aiding Population Control”, *Washington Post*, 14 iunie 1984.

⁸² „The Population Policy Battle”, *Washington Post*, 13 iunie 1984.

condus delegația SUA, care era compusă, în principal, din persoane cu puncte de vedere similare lui Buckley.⁸³ Indignarea creștea: dl Benedick, care nu a fost ales printre delegați, a cerut și i s-a aprobat schimbarea din funcție.⁸⁴ Șase kongresmeni antinataliști furioși au decis să participe la conferință, pentru a contrazice mesajul oficial al SUA.⁸⁵ A.W.Clausen, președintele de acum al Băncii Mondiale, a emis un avertisment pătimaș despre creșterea populației, care ar putea „aduce țările la haos”.⁸⁶ Robert McNamara, fost șef al Băncii Mondiale, a prezis că Statele Unite „se vor face de răs la conferință”.⁸⁷ Werner Fornos de la Institutul pentru Populație a numit declarația Casei Albe „retorică în conflict cu legea SUA, pe care Kongresul nu o va duce la îndeplinire”.⁸⁸ Ziarul *The Washington Post* specula că organizația *International Planned Parenthood* ar putea pierde 12 milioane de dolari din sprijinul dat de SUA, ca rezultat al interzicerii finanțării avortului,⁸⁹ iar delegații la conferință din partea Uniunii Sovietice,⁹⁰ Marii Britanii,⁹¹ Australiei⁹² și Chinei au criticat declarația Casei Albe.⁹³

Furia din partea planificatorilor populației și agențiilor care primeau banii de la SUA pentru controlul populației nu a scăzut nici când dl Buckley i-a asigurat că sprijinul SUA pentru programele externe privind populația va continua și va crește.⁹⁴ Sharon Camp, de la Comisia pentru Criza Demografică, a numit poziția Statelor Unite „demografie în stil *voodoo*”.⁹⁵

Dar, de reținut că delegații la conferință nu au răs de Statele Unite. De

⁸³ Biroul de Referințe în problemele Populației, *Population Today*, octombrie 1984, p.2.

⁸⁴ *Ibid.*

⁸⁵ „Politics Crowd in on Population Talks”, *Christian Science Monitor*, 13 august, 6 august 1984.

⁸⁶ Associated Press, *Time Standard* (Eureka), 11 august 1984.

⁸⁷ „U.S. Population Control Stance Called Laughable”, *Rocky Mountain News*, 6 august 1984.

⁸⁸ David K. Willis, „People vs. Resources”, *Christian Science Monitor*, 8 august 1984.

⁸⁹ „U.S. Flips Policy on Population”, *Washington Post*, 5 august 1984.

⁹⁰ „U.S. Policy on Population Causes Outcry at Mexico Conference”, *Times* (Londra), 10 august 1984.

⁹¹ *Ibid.*

⁹² „U.S. Abortion Fund Cuts Attacked”, *Guardian* (Manchester), 8 august 1984.

⁹³ „Delegates to U.N. Population Talks Defend Family Planning Programs”, *International Herald Tribune* (Franța), 11 august 1984.

⁹⁴ „Population Conference Hears New U.S. Policy Banning Abortion Funds”, *Washington Times*, 10 august 1984.

⁹⁵ „U.S. Stands Firm on Population Control”, *Guardian* (Manchester), 10 august 1984.

fapt, ei au votat ca guvernele să „ia măsuri adecvate ca să ajute femeile să evite avortul”.⁹⁶ Chiar au mers până acolo încât au recomandat ca țările să „încurajeze... acolo unde este adecvat, inițiative antreprenoriale”,⁹⁷ deși asta s-a întâmplat la finalul unei lungi liste de strategii de dezvoltare, pe care planificatorii de stat puteau să le utilizeze. Statele Unite, totuși, nu au reușit să aducă la cunoștința delegaților la conferință că la rădăcina unor probleme ar putea sta mai degrabă erorile planificării de stat și nu „suprapopularea”. După cum scria mai târziu James Buckley, „ca să se reușească acest lucru, se cerea ca un număr important dintre delegați să recunoască responsabilitatea propriilor lor guverne pentru marea parte din mizeria pe care o trăiau oamenii”.⁹⁸ Încă o dată, sare în ochi importanța suprapopulării ca alibi pentru erorile planificării de stat.

Conferința a afirmat de asemenea „dreptul fundamental al tuturor cuplurilor și indivizilor de a decide liber și responsabil numărul și spațierea copiilor lor”.⁹⁹ Delegații la conferință au fost de acord cu aceasta, afirmând că „cuplurile și indivizii, în exercitarea dreptului lor trebuie să aibă în vedere nevoile copiilor lor și ale viitorilor copii și responsabilitățile lor față de comunitate”,¹⁰⁰ că „guvernele... trebuie să facă disponibile... toate metodele aprobate și adecvate de planificare familială”,¹⁰¹ că „guvernele trebuie să ofere mai mulți bani pentru planificarea familială”,¹⁰² că guvernele ar putea să folosească „stimulente și descurajarea stimulenteilor” pentru atingerea scopurilor populației, dar că acestea nu ar trebui să fie „coercitive” sau „discriminatorii”¹⁰³ și că guvernele trebuie să se asigure că toți adolescenții primesc educație sexuală.¹⁰⁴

Astfel, la fel ca și altă dată, în recomandările finale, a existat ceva

⁹⁶ Conferința Internațională pentru Populație, „Recommendations for the Further Implementation of the World Population Plan of Action”, Recomandarea 18 (e), în Report of the International Conference on Population, 1984 (New York: United Nations, 1984).

⁹⁷ *Ibid.*, Recomandarea 3.

⁹⁸ James L. Buckley, „All Alone at the U.N.”, *National Review* 36, nr.24 (14 decembrie 1984): 25-28.

⁹⁹ Conferința Internațională pentru Populație, „Recomandări”, Secțiunea 3(25).

¹⁰⁰ *Ibid.*, Recomandarea 30.

¹⁰¹ *Ibid.*, Recomandarea 25.

¹⁰² *Ibid.*, Recomandarea 27 și 82.

¹⁰³ *Ibid.*, Recomandarea 31.

¹⁰⁴ *Ibid.*, Recomandarea 29.

pentru fiecare. În plus, revista Institutului pentru Populație *Popline* relatează cu satisfacție că Raphael Salas, șeful Fondului Națiunilor Unite pentru Activitățile Populației, a cerut o stabilizare a populației globului la nivele de fertilitate nu mai mari de 2,1 copii pe femeie „într-o perioadă cât mai scurt posibilă, înainte de sfârșitul secolului”.¹⁰⁵ Conferința nu a mers chiar până într-acolo, în mod oficial, deși afirmația care stătea la baza tuturor recomandărilor, la fel ca și în cazul declarației din 1974, era clară: creșterea populației nu era bună.

În afară de delegația SUA cu declarația sa detractoare, au existat puține delegații la conferință care să devieze de la ideologia dominant antinatalistă. Unele țări, ca de pildă Kuweit, Costa Rica, Bolivia, Bhutan, Chile, Iran, Republica Central Africană, Liga Națiunilor Arabe și alte țări, considerau creșterea populației un bun și o necesitate pentru dezvoltarea economică.¹⁰⁶ Iar mii de femei au demonstrat afară împotriva avortului, în locul unde se desfășura conferința.¹⁰⁷

Cu toate acestea, în ciuda poziției Administrației Reagan și a nedorinței veșnice a celor săraci de a fi sterilizați, situația s-a schimbat în favoarea controlorilor nașterilor. Nu numai că rețeaua de organizații ale Națiunilor Unite, ci rândurile „organizațiilor neguvernamentale” (multe dintre ele finanțate de guvern) s-au îngroșat și au format alianțe strategice. În 1981, un grup puternic de organizații ecologiste s-au aliat oficial cu mișcarea pentru controlul populației. Conduse de Societatea Națională Audubon, care cuprindea și cunoscutul Club Sierra, 59 de organizații ecologiste și organizații pentru controlul populației s-au unit pentru a cere o politică publică „coordonată în scopul stabilizării populației”. Ele cereau audieri pe baza unei legi federale propuse, pentru a declara scopul național al SUA drept cel de stabilizare a creșterii populației.¹⁰⁸

A urmat un deceniu plin de activitate, în care organizațiile ecologiste au jucat un rol din ce în ce mai mare în politicile naționale și în conferințele Națiunilor Unite. Herman Daly, economist de la Banca Mondială și adept de mai multă vreme al ideii autorizațiilor de naștere în controlul nașterilor, a publicat un proiect pentru noul paradis de „dezvoltare durabilă,” în 1990. Împreună cu co-autorul proiectului, John Cobb, teolog, ei cereau controlul

¹⁰⁵ Institutul pentru Populație, *Popline* 6, nr.8 (august 1984):1.

¹⁰⁶ *Ibid.*, *Report of the International Conference on Population*, p.54, par.56.

¹⁰⁷ „Population Conference Divided”, *Times* (Londra) 13 august 1984.

¹⁰⁸ *Intercom* 9, nr.2 (februarie 1981).

complet al populației, care să atingă nivele staționare sau, mai degrabă, de declin, cu nașteri limitate de autorizații emise de stat.¹⁰⁹

El a cerut abolirea proprietății de terenuri private,¹¹⁰ controlul guvernului pentru a reduce produsele la „limite biofizice durabile”,¹¹¹ transformarea „unei jumătăți sau mai mult” din pământurile Statelor Unite în habitate nelocuite, redade sălbăciei, inclusiv populate cu animale sălbatice,¹¹² strămutarea masivă a oamenilor,¹¹³ abolirea majorității alegerilor,¹¹⁴ o reducere masivă în forță a comerțului și o schimbare a auto-suficienței, atât la nivel național, cât și la nivel local.¹¹⁵ Pentru a aduce populația la limita necesară „unei nișe umane”, Daly și Cobb au recomandat ca oamenii să fie învățați să adopte „o viziune biosferică”¹¹⁶ în spiritul „ecologiei profunde”, care vede necesitatea unei „descreșteri substanțiale a populației umane” în scopul promovării „înfloririi vieții neumane”.¹¹⁷

Conform lui Daly, religia bazată pe „texte religioase vechi” (cum ar fi Biblia) ar trebui abandonată.¹¹⁸ Noua mișcare ecologică și feministă vor ajuta la reajustarea atitudinilor religioase.¹¹⁹ Identificând rațiunea logică, în special din economie, ca fiind răul suprem, Daly și colegul său chemau la o „îndepărtare conștientă” de aceasta.¹²⁰ La fel ca și alți lideri ai mișcării de masă, ei și-au dat seama că rațiunea independentă le permite oamenilor simpli să discearnă adevărul sau falsitatea pretențiilor liderilor lor și să amenințe puterea elitelor. Dacă Daly și simpatizanzii săi mulți ar face după bunul plac, ființele umane ar fi mult mai puțin numeroase, disperat de sărace și private chiar de fundamentul lor filozofic pentru a-i putea numi pe conducătorii lor nebuni.

¹⁰⁹ Herman E. Daly și John B. Cobb jr., *For the Common Good: Redirecting the Economy toward Community, the Environment, and a Sustainable Future* (Londra: Merlin Press [Green Print], 1990), p. 244, 246.

¹¹⁰ *Ibid.*, p.246-259.

¹¹¹ *Ibid.*, p.143.

¹¹² *Ibid.*, p.255.

¹¹³ *Ibid.*, p.264, 311.

¹¹⁴ *Ibid.*, p.177.

¹¹⁵ *Ibid.*, p.229-235, 269-272.

¹¹⁶ *Ibid.*, p.376.

¹¹⁷ *Ibid.*, p.377.

¹¹⁸ *Ibid.*, p.250.

¹¹⁹ *Ibid.*, p.377.

¹²⁰ *Ibid.*, p.359.

Controlorii ecologiști ai populației au atins momentul lor de glorie la Conferința de Mediu și Dezvoltare a ONU, cunoscută în mod obișnuit ca Summit-ul Pământului, condusă de neobositul Maurice Strong, în 1992, la Rio de Janeiro. Puternicul, multi-milionarul industriaș, nu numai că a condus Summit-ul Pământului, ci s-a aflat în fruntea Programului Ecologic al ONU, iar mai târziu a devenit asistent-șef la Națiunile Unite. Summit-ul a produs un „Cadru al Convenției pentru Schimbare Climaterică”, obligând națiunile să „reducă ... emisiile de gaze cu efect de seră”, o „Declarație” și o „Convenție pentru Biodiversitate”, precum și faimoasa „Agendă 21”, pe care Programul Ecologic al ONU a numit-o „cadrul activității în secolul XXI”.¹²¹

Agenda 21 a contribuit la elaborarea a 40 de capitole voluminoase din avalanșa de hârtie scrisă, dufuzată la Summit-ul de la Rio, și care a însemnat suprafețe întregi de pădure. Dând curs apelului pentru „dezvoltarea durabilă” – sintagmă niciodată definită, dar repetată de mii de ori – Agenda stipula că „creșterea populației lumii” este cauza „creșterii severe a stresului capacităților de menținere a vieții pe planeta noastră”. Aceasta chema la „măsuri de reducere a tranziției demografice”, adică de reducere a nașterilor. De asemenea, Agenda cerea „autoritate pentru femei”, ca parte esențială a „programelor de populație și ecologice”, recunoscând astfel un alt aliat, feminismul radical, în război împotriva copiilor.¹²² Atenția se concentra, desigur pe anularea tendinței nefericite a femeilor de a produce prea mulți urmași și a nevoii lor de ajutor de la stat.

Recunoscând importanța strategică a mișcării feministe radicale, la acest Summit, Maurice Strong i-a acordat un loc special Organizației de Dezvoltare și Mediu a Femeilor, condusă de Bella Abzug. Această organizație, cunoscută după acornimul ei englezesc WEDO (Women's Environment and Development Movement), a promovat cu vervă „sănătatea reproducerii” (adică avort, contracepție și educație sexuală nelimitată) și alte strategii ale ONU de a reduce nașterile, nu numai la Rio, ci și la alte conferințe ale ONU, care au urmat.¹²³

Adoratorii conceptului Gaia sau fanaticii verzi s-au alăturat ecologiștilor și feminisților în asaltul asupra populației. Referindu-ne la religiile antice despre zei și despre venerarea naturii, știm că Gaia însemna pentru grecii

¹²¹ Programul Ecologic al Națiunilor Unite, „About Agenda 21”, www.unep.org

¹²² Agenda 21, cap.5.

¹²³ „Maurice Strong: New Guy in Your Future!” *eco-logic*, ianuarie-februarie 1997, p.4-7.

antici zeița naturii. Gaia însemna planeta pământ, „un organism viu... un sistem făcut din toate lucrurile vii și mediul lor”, după cum susține James Lovelock, care a scris prima carte despre conceptul Gaia. Această carte a fost produsă de Programul Fondului de Carte din Commonwealth al Memorialului Centrului pentru Cancer Sloan-Kettering.¹²⁴ Lovelock susține că a fost educat să creadă în spiritul vrăjitorilor și „al puterii ocultismului”.¹²⁵ Ocultismul, strict interzis iudeilor și creștinilor¹²⁶, joacă un rol important în cercul ecologiștilor.¹²⁷

Una dintre trăsăturile cel mai puțin atractive ale adepților venerării zeităților antice era sacrificiul uman.¹²⁸ Atât venerarea naturii, cât și sacrificiul uman au fost interzise evreilor,¹²⁹ căci în legile lor stă scris să aibă grijă de pământ, să-l „păstreze” și să fie buni cu animalele.¹³⁰ Vechii iudei iubeau natura (dar n-o venerau) și acest lucru este clar din Psalmi. Unii văd în alianța modernă a ecologiștilor cu avortul o repunere în scenă a practicilor păgâne vechi.

Mesa Pământului (sau a Gaiei) este celebrată la Catedrala Episcopală „Sfântul Ioan Teologul” din orașul New York, unde Lovelock face această celebrare, dar și în alte biserici pe tot întinsul Statelor Unite. Apelul Unit al Religiei și Științei pentru Mediu, semnat de vicepreședintele american Al Gore, de ambasadorul Tim Wirth și de alții, are sediul la catedrala amintită. Mesa Pământului este finanțată de mari fundații, și apeluri ca cel amintit mai sus au fost trimise către alte 53.000 de biserici. În acest apel sunt recomandate cărți scrise de autori precum Herman Daly, Paul Ehrlich și alți promotori ai limitelor severe ale nașterilor.

Catedrala mai adăpostește, de asemenea, Asociația Lindesfarne și Templul Înțelegerii, organizații importante religioase ale curentului

¹²⁴ James Lovelock, *The Ages of Gaia: A Biography of Our Living Earth* (New York: W.W.Norton and Co., 1988), p.40.

¹²⁵ *Ibid.*, p.204.

¹²⁶ Leviticul, 20:6; Deuteronomul, 18:10-12; Apocalipsa, 21:8.

¹²⁷ Samantha Smith, *Goddess Earth: Exposing the Pagan Agenda of the Environmental Movement* (Lafayette, La.: Huntington House Publishers, 1994); Berit Kjos, *Under the Spell of Mother Earth*, (Victor Books, 1992).

¹²⁸ Deuteronomul, 18:9-12; 2 Regi 16:2-4; Samantha Smith și Brenda Scott, *Trojan Horse: How the New Age Movement Infiltrates the Church* (Lafayette, La.: Huntington House Publishers, 1993), p.50-54.

¹²⁹ Ieșirea, 20:3-6; Deuteronomul, 17:2-5; Iov, 21:34; Facerea, 22:10-13.

¹³⁰ Facerea, 2:15; Deuteronomul, 25:4.

modern *New Age*.¹³¹ Vicepreședintele american Al Gore participă la celebrările verziilor care au loc la Catedrală.¹³² Cei care ajung întâmplător aici nu vor să mai revină. Chase descrie că aici se simte umbra lungă și sumbră a ecologismului de tip nazist – venerarea naturii, a ruralului și a misticismului ecologic. El rezistă tentației de a numi „ecologia profundă” modernă „fascistă”, dar spune că „legătura cu ecologia de tip nazist este profund îngrijorătoare”.¹³³

În același an cu cel al Summit-ului Pământului, în 1992, axa ecologisto-feminist-cultică a emis „Declarația Prioritară despre Populație”, pretinzând că „o creștere a populației și a consumului resurselor reprezintă cauzele principale de suferință umană și degradare ecologică” și cerea „un nou angajament pentru programele demografice”. Organizația „Creșterea Populației – Zero” a răspândit această declarație, iar zecile de semnături includeau nu numai grupuri ca Clubul Sierra, Societatea Națională Audubon, Fondul pentru Apărarea Ecologică, Consiliul pentru Apărarea Resurselor Naturale, Federația Națională a Vieții Sălbătice, Fondul Mondial al Vieții Sălbătice, *Planned Parenthood* și alte organizații binecunoscute, ci și reprezentanți ai Partidului Verde din California, ai Federației Americane pentru Reforma Legii Imigrării, Molly Yard de la Organizația Națională a Femeilor, Prietenii Animalelor, Fondul pentru Majoritatea Feministă, reverendul Jay Lintner de la Biserica Unită a lui Hristos, Consiliul Național al Femeilor Evreice, Episcopul M. Tuell de la Biserica Metodistă Unită și Abigail Van Buren.¹³⁴

Maurice Strong, proprietarul unui așezământ de cult *New Age*, pentru adepții verzi în Colorado, și-a extins influența în afacerile mondiale privind mediul. El, împreună cu fostul președinte sovietic Mihail Gorbaciov, au fost co-fondatori ai Crucii Verzi, una din noile organizații ecologist-religioase, care a emis recent „Carta Pământului”. În această carte ecologism-ul este așezat pe o bază religioasă, iar reprezentanții săi cheamă la o „reproducere...

¹³¹ Vezi Smith și Scott, *Trojan Horse*, p.97-98; Berit Kjos, „Istanbul: Habitat II – Final Report”, *eco-logic*, iulie-august 1996, p. 24-28; Joint Appeal by Religion and Science for the Environment, *A Directory of Environmental Activities and Resources in the North American Religious Community* (Kutztown, Pa.: Kutztown Publishing, 1992).

¹³² Smith, *Goddess Earth*, p.192.

¹³³ Alston Chase, *In a Dark Wood: The Fight over Forests and the Rising Tyranny of Ecology* (Boston: Houghton Mifflin, 1995), p.125, cap.10.

¹³⁴ „Priority Statement on Population”, august 1992, distribuit de Zero Population Growth.

durabilă”, „sănătate reproductivă și sexuală” – termeni codificați cunoscuți din domeniul controlului populației.¹³⁵

Până în momentul Conferinței ONU pentru Populație și Dezvoltare din Cairo, în 1994, totul a mers ca pe roate pentru axa antipopulație-ecologism. Administrația Clinton-Gore era la putere la Washington, dispunând de bani, locuri de muncă și libertate de acțiune pentru controlorii populației și planificatorii de mediu. Națiunile Unite au promovat frecvent controlul populației și Agenda 21. Ted Turner, mogulul media, miliardar și tată a cinci copii, a lansat o avalanșă de spoturi de televiziune, promovând viața simplă, sensibilitatea la natură și nașteri cât mai puține.¹³⁶

Bufonada extravagantă, care a costat mai multe milioane de dolari, oferită de Fondul ONU pentru Populație (UNFPA, în mod ciudat) a întrecut orice măsură. Sute de oameni au participat la ședințele din sala mare a palatului de sticlă – centrul conferinței (cu adevărat, ajutoarele externe au făcut minuni!) și sute de alți oameni au umplut alte încăperi de-a dreptul regești. S-au ținut conferințe de presă, întruniri de comisii, sesiuni plenare, sute de expoziții, încăperi pline de materiale tipărite (produse pe seama sacrificării mai multor suprafețe de păduri devastate, dar despre asta nu s-a suflat un cuvânt), poliție egipteană la patru ace și gardieni ai ONU peste tot, șiruri peste șiruri de autobuze strălucitoare, plimbându-i pe delegați înspre și de la hotelurile de 5 stele.¹³⁷

„Stabilizarea populației lumii” a fost scopul Conferinței impus de Administrația Clinton, împreună cu „accesul la avortul sigur”. Dar, deși ambasadorul SUA, Tim Wirth, flancat de „camarazii săi de arme”, reprezentanți ai organizației *Planned Parenthood*, au dus o campanie aprigă, deși Bella Abzug și WEDO au repetat insistent sloganurile binecunoscute și deși Nafis Sadik și Nicholaas Biegmann de la ONU erau simpatizanți pe față ai controlului populației, promițând miliarde de dolari în plus drept ajutoare externe țărilor care cooperau, nemulțumirile au izbucnit de peste tot. Unii delegați americani au criticat „imoralitatea” documentului conferinței, alți delegați din alte țări au relatat că ei au redus creșterea populației, dar nu au simțit vreun beneficiu economic. De asemenea,

¹³⁵ „The Earth Charter”, Proiect inițial, 18 martie 1997, reprodus din *eco-logic*, mai-iunie 1997, p.11.

¹³⁶ Robert Vandervoort, „One Donor’s Intent: Ted Turner and the Turner Foundation”, *Foundation Watch* 2, nr.6 (iunie 1977), Capital Research Center, p.1-6.

¹³⁷ Jacqueline R. Kasun, „Cairo: A Second Opinion”, *Culture Wars*, mai 1995, p.23-41.

au existat și delegați, care și-au exprimat nemulțumirea față de intruziunea Vestului în afacerile lor interne.¹³⁸ În final, în document se stipula că, „în nici un caz avortul nu trebuie promovat ca o metodă de planificare familială”, iar țările erau libere să adopte sau nu, orice parte a programului.

S-au organizat conferințe ulterioare ale ONU, cu scopuri aparent diferite – „Summit-ul social” de la Copenhaga, din 1995; conferința femeilor de la Beijing, din același an; conferința despre „Habitat” din 1996, de la Istanbul; Conferința mondială de la Roma privind alimentația, din 1996, precum și pregătirile fără de număr ale conferințelor „succesive” ale tuturor acestor evenimente. Ele au ținut companiile aviatice internaționale ocupate, au stimulat afacerile cu hoteluri luxoase și au repetat aceleași teme. În toate documentele se face apel la „sănătatea reproducerii”, care presupune programe guvernamentale de contracepție, sterilizare, avort și educație sexuală în scopul reducerii creșterii populației.

Guvernul SUA a contribuit cu milioane de dolari la creșterea organizațiilor ecologice, ca și la creșterea celor de control al populației, după cum a făcut-o cu mai mulți ani în urmă.¹³⁹ Beneficiari direcți sau indirecti ai generozității americane includeau nu numai organizații ecologiste binecunoscute, ci și Catedrala Episcopală Sf. Ioan Teologul și Proiectul Gaia pentru Lideri, cunoscut pentru venerația adusă „Mamei-Natură”.¹⁴⁰

Structura de putere a controlului populației a devenit masivă și amplă. Infuziile de bani de la guvernul Statelor Unite, umflate recent de state din Europa și de Japonia, au pus în mișcare rețeaua pentru controlul populației din întreaga lume. Banii fundațiilor au netezit calea mișcării. Organizațiile – „non-guvernamentale” numai cu numele, căci în fapt erau sprijinite de guvern și „private” numai în sensul că nu dau socoteală nici unui electorat, multe dintre ele create de agenții guvernamentale – fac agenda în Congresul american, la Națiunile Unite (unde formează ceea ce ONU numește „societatea civilă” sprijinitoare), împreună cu candidații politici și funcționarii de stat. Ei impun și cer, inundă Congresul, mass-media și publicul cu statistici în momente strategice din punct de vedere politic. Cele mai active dintre aceste organizații sunt descrise pe scurt, în cele ce urmează.

¹³⁸ *Ibid.*

¹³⁹ „Following the Money (Again)”, *eco-logic*, septembrie-octombrie 1995, p.21-25.

¹⁴⁰ *Ibid.*

Avocații tinerilor (eng. *Advocates for Youth*), (fostul Centru pentru Opțiuni în domeniul Populației), 1025 Vermont Avenue N.W., Washington DC 20005.

Înființat în 1984, cu scopul de a promova educația sexuală și accesul deplin la toate tipurile de control al nașterilor pentru tineri, în special prin intermediul școlilor, acest grup organizează conferințe și sesiuni de formare pentru liderii „agențiilor care servesc tinerilor”, cum ar fi Armata Salvării, Foc de Tabără, Fetele-Cercetași, Frații mai mari/Surorile mai mari, Fondul de Apărare a Copiilor, Y.W.C.A. și biserici. Scopul acestor conferințe este să demonstreze beneficiile includerii educației sexuale și consilierii privind controlului populației în programele lor.¹⁴¹ Agenția îi povătuiește pe liderii-cheie care se „confruntă cu opoziția”, atât la nivel național, cât și local, în vederea serviciilor și informării din domeniul sexualității.¹⁴²

Insistând că „niciodată nu e prea devreme să vorbești cu copiii despre sexualitate”, organizația cheamă la o „educație comprehensivă despre sexualitate, începând cu copiii de la grădiniță și terminând cu cei din facultate”.¹⁴³ Agenția se bucură de încrederea mai multor organizații, cum ar fi Cluburile Fetelor din America, Biserica Unită a lui Hristos și alte agenții de tineret, pe care le-a „mobilizat” cu succes pentru a se opune cerinței ca agențiile finanțate de la bugetul federal să-i anunțe pe părinții fetelor cărora le sunt oferite contraceptive.¹⁴⁴ „Avocații tinerilor” a impus posturilor de televiziune și radio „publicitate precisă și bine aleasă pentru contraceptive” pentru „a crește conștientizarea nevoii practicării contracepției la adolescenți”.¹⁴⁵ și are propriul Proiect de media la Los Angeles, pentru a-și atinge scopurile.¹⁴⁶

Organizația are un Centru de Sprijin pentru clinicile de control al nașterilor în școli și îl numără pe președintele Bill Clinton printre susținătorii săi.¹⁴⁷ Venitul său anual de aproape 3 milioane de dolari vine de la bugetul

¹⁴¹ Centrul pentru Opțiuni în domeniul Populației, *Annual Report 1983-1984; Preventing Adolescent Pregnancy: The Role of the Youth Serving Agency*, Raportul unei conferințe sponsorizate de Centrul pentru Opțiuni în domeniul Populației și Centrul pentru Populație și Sănătatea Familiei, Colegiul Medicilor și Chirurgicalor, Universitatea Columbia, 2 martie 1982.

¹⁴² *Preventing Adolescent Pregnancy*, p.3.

¹⁴³ *Advocates for Youth, Annual Report 1995-1996*, p.3.

¹⁴⁴ CPO, *Annual Report 1983-1984*, p.8.

¹⁴⁵ *Ibid.*, pag.9.

¹⁴⁶ *Advocates for Youth, Annual Report 1995-1996*, p.14.

¹⁴⁷ *Ibid.*, p.6.

federal, de la bugetul districtual Los Angeles, de la fundații ca Ford, Hewlett, Kellogg, MacArthur etc. Consiliul de Administrație îi are în componența sa pe Jane Fonda, pe vestita doctoară Joycelin Elders, pe Nafis Sadik, de la Fondul ONU pentru Populație și pe alte personalități de vază.¹⁴⁸

Institutul Alan Guttmacher (IAG), 120 Wall Street, New York, NY 10005; 1120 Connecticut Avenue N.W., Suite 460, Washington D.C. 20036; <http://www.agi-usa.org>.

Institutul a fost înființat ca instrument de cercetare al organizației *Planned Parenthood*, în 1968, când a primit finanțare de la Biroul pentru Oportunitate Economică, cu scopul de a depista, în toate cele 3.073 de districte ale SUA, femeile „sărace, fecunde și active sexual, care nu-și doresc sarcini și care au nevoie de servicii de planificare familială subvenționate”.¹⁴⁹

Repetată periodic de atunci, această cercetare abia recent, în 1990, a ajuns să devină, conform Institutului, „principalul program de planificare și un ghid de stabilire a priorităților pentru agențiile federale, de stat și locale publice și private.”¹⁵⁰ Institutul publică revista intitulată *Family Planning Perspectives*, răspândită pe larg, pentru a face cunoscute cercetările agenției și pentru a promova punctele de vedere privind politicile sale. Această publicație oferă publicitate companiilor de medicamente, care își promovează aici tehnicile de control al nașterilor.

Bisăptămânalul Institutului Guttmacher, *Washington Memo*, „ia pulsul politic de la Washington”, raportând electoratului, la nivel național, „cine și ce poziții deține și în ce domeniu” și „cum reacționează kongresmenii în mod individual pe chestiuni particulare”, în domeniul controlului nașterilor și populației.¹⁵¹ Revista *State Reproductive Health Monitor* face același lucru pentru fiecare stat în parte.

Institutul a câștigat încrederea oamenilor prin faptul că a însemnat „o sursă majoră de materiale despre populație, incorporate în mesajul către Congres al președintelui Nixon din 1969”, „o sursă de inspirație” pentru Serviciile de planificare familială, precum și pentru Legea privind

¹⁴⁸ *Ibid.*, p.15-17.

¹⁴⁹ Alan Guttmacher Institute, *Informing Social Change*, p.13.

¹⁵⁰ *Ibid.*, vezi și Stanley K. Henshaw și Jacqueline Darroch Forrest, *Women at Risk of Unintended Pregnancy, 1990 Estimates: The Need for Family Planning Services, Each State and County* (Alan Guttmacher Institute, 1993).

¹⁵¹ *Ibid.* p.22.

cercetările demografice din 1970, care a urmat. Din proprie inițiativă, unii „legiuitori în poziții cheie” au folosit materialele Institutului pentru legislația din 1970, iar anumiți martori specialiști s-au bazat pe sursele Institutului pentru a depune mărturie în cazul unor legi propuse, legi adoptate cu o majoritate covârșitoare în Congres.¹⁵² Institutul Guttmacher a conceput 6 documente majore de planificare, care au fost înaintate Congresului sub formă de „rapoarte” de către ministrul Departamentului de Sănătate, Educație și Asistență Socială, pe care s-au bazat fondurile alocate de Congres planificării familiale, în următorul deceniu. Ele au format ceea ce institutul a numit „planul național de extindere ordinară a serviciilor...”¹⁵³ Institutul a pregătit de asemenea mult-pomenitele studii „cost-beneficiu”, prin care arătau cât de multe economii din impozite se pot face prin subvențiile acordate pentru planificare familială. Aceste studii au fost foarte eficiente în creșterea fluxului de fonduri din partea Congresului.¹⁵⁴ Publicațiile Institutului Alan Guttmacher folosesc metode statistice îndoielnice și raționamente, care să justifice eliminarea aproape a tuturor nașterilor din majoritatea țărilor.

IAG a pregătit „studii de necesitate și servicii” pentru fiecare din cele 50 de state americane, care servesc ca ghiduri pentru planurile publice de control al nașterii, precum și ca manuale de instruire pentru serviciile de planificare familială înființate.

Institutul Alan Guttmacher lucrează neobosit pentru promovarea avortului la cerere, legalizat și finanțat de la bugetul public.¹⁵⁵ Această organizație „a dovedit”, cel puțin discipolilor săi, că avortul este „sigur” și l-a autorizat pe președintele Fundației Rockefeller să ceară efectuarea de rutină a avortului în spitalele publice.¹⁵⁶ A insistat că „restricționarea avorturilor comportă riscuri pentru femei și pentru sănătatea publică”.¹⁵⁷

IAG a creat două broșuri – „11 milioane de adolescenți: ce se poate face în privința epidemiei de sarcini la adolescente în Statele Unite” (1976) și „Sarcina la adolescente: o problemă care nu va dispărea” (1981) – care au

¹⁵² *Ibid.* p.15.

¹⁵³ *Ibid.* p.17.

¹⁵⁴ *Ibid.* p.19.

¹⁵⁵ *Ibid.* p.23-29.

¹⁵⁶ *Ibid.* p.23.

¹⁵⁷ Broșura IAG din 1997, care făcea publicitate lui Rachel Benson Gold, *Abortions and Womens's Health: A Turning Point for America?* (1990).

accelerat tendința federală de a împiedica sarcina la adolescente. Materialele IAG au servit drept surse majore pentru Comisia pentru populație a Camerei Reprezentanților, care a reprodus broșura „11 milioane...” în întregime în audierile pe care le-a organizat.¹⁵⁸

Ca „expert” și promotor al planificării familiale, IAG a promovat neobosit educația sexuală obligatorie în școlile publice (de stat), completată cu contraceptive și avorturi gratuite pentru minore, fără consimțământul părinților.¹⁵⁹ Alarmat și indignat de creșterea numărului statelor care adoptau cerințe pentru implicarea părinților în avorturile la minore, institutul a publicat o broșură, prin care avertiza că legile statelor care obligă implicarea parentală ar putea de fapt servi la creșterea riscurilor de sănătate pentru femeile adolescente”, reiterând faptul că „nașterea de copii este considerabil mai periculoasă decât avortul”.¹⁶⁰ Organizația nu a încetat niciodată să ceară sectorului public și privat să pompeze fonduri pentru „cercetarea” reproductivă, pe lângă faptul că a lucrat neconținut pentru a înființa „o coaliție a cetățenilor”, „a părinților, a liderilor religioși, a celor din sănătate, a profesioniștilor din serviciile de asistență socială și a tinerilor”,¹⁶¹ care să facă presiuni în scopul atingerii obiectivelor lor.¹⁶²

Institutul Alan Guttmacher a pus la cale manipularea publică a reproducerii în Statele Unite, promovând avortul, sterilizarea, amniocenteza și screening-ul genetic, precum și controlul populației în alte țări.¹⁶³ În 1981, alarmat de puterea opoziției și intruziunile guvernului, institutul a montat o campanie aprigă pentru „mobilizarea opoziției” împotriva susținătorilor *pentru viață* (eng. *pro-life*). Împreună cu 40 de organizații aliate, IAG a distribuit avertismente legislative miilor de funcționari în poziții-cheie, a ținut nenumărate conferințe și a depus mărturie în fața Congresului. Institutul a reușit să împiedice includerea Titlului X din Legea serviciilor de sănătate publică într-un set de subvenții în bloc, în ciuda cererii speciale în acest scop din partea Administrației Reagan.¹⁶⁴ Deși

¹⁵⁸ Comisia Camerei Reprezentanților, *Hearings on Fertility*, p.553-613.

¹⁵⁹ Alan Guttmacher Institute, *Informing Social Change*, p.23, 33.

¹⁶⁰ Patricia Donovan, *Our Daughters' Decision: The Conflict in State Law on Abortion and Other Issues* (Alan Guttmacher Institute, 1992), p.20.

¹⁶¹ *Ibid.*, p.35.

¹⁶² Alan Guttmacher Institute, *Informing Social Change*, p.33.

¹⁶³ *Ibid.*, p.41-43.

¹⁶⁴ Alan Guttmacher Institute, *Annual Report 1981*.

în 1992, institutul s-a bucurat de „girul” Administrației Clinton, doi ani mai târziu a considerat că „agenda pozitivă și promițătoare”, creată de conferința pentru populație de la Cairo și cea pentru femei de la Beijing, „nu se afla pe mâini bune” în Congresul SUA. Acest lucru, desigur, a făcut ca institutul să-și „redubleze eforturile”, pentru a aduce „binecuvântarea” „sănătății reproducerii” oamenilor din toată lumea.¹⁶⁵

Fiind scutit de impozite, venitul anual al institutului s-a dublat în perioada 1982-1995, ajungând la 6 milioane de dolari, care proveneau de la Banca Mondială, guvernul SUA, *Planned Parenthood* (susținută de asemenea de către guvernul SUA), de la o mulțime de fundații, cum ar fi Ford, Rockefeller, Turner, Kaiser, Pew, Hewlett, Mott, Packard, Mellon, printre altele, și de la diverși donatori privați.¹⁶⁶ În 1996, președintele său era Jeannie Rosoff. În Consiliul Director se afla și cunoscutul Robin Chandler Duke, fost președinte și colector de fonduri pentru Liga Națională de Acțiune pentru Drepturi la Avort și consilier pe probleme de populație în timpul Administrației Carter, la Națiunile Unite. În prezent, Chandler Duke este președintele organizației Acțiunea Internațională pentru Populație. Din același consiliu de directori mai face parte și Kenneth C. Edelin, condamnat, în 1975, pentru uciderea unui copil într-un avort nereușit.¹⁶⁷ Alte staruri s-au alăturat: Malcolm Potts, autor a numeroase lucrări care justifică avortul, considerate esențiale pentru controlul populației mondiale, Fred T.Sai, fost consilier pentru populație la Banca Mondială, președinte al Federației Internaționale *Planned Parenthood*, președinte al Conferinței pentru Populație de la Cairo, din 1994.

Asociația Americană pentru Progresul Științei (AAPS), (eng. *American Association for the Advancement of Science - AAAS*), 1200 New York Avenue N.W., Washington D.C. 2005.

Această organizație profesională a publicat câteva studii pe cont propriu despre populație și lucrează în legătură strânsă cu Academia Națională de Științe. Publică revista *Science (Știința)*, care include articole despre „creșterea excesivă a populației” și soluțiile la aceasta – autorizații pentru naștere, impozite pentru familiile cu copii care depășesc numărul legal admis, sterilizare obligatorie și agenți de control al fertilității în apa

¹⁶⁵ Alan Guttmacher Institute, *Annual Report 1996*, p.3.

¹⁶⁶ *Ibid.*, p.8-14.

¹⁶⁷ Seth Mydans, „When Is an Abortion Not an Abortion?” *The Atlantic Monthly*, mai 1975.

potabilă.¹⁶⁸ În timpul pregătirilor pentru Anul Populației, în 1974, AAPS a încheiat un contract federal de 1,2 milioane de dolari, „pentru a oferi strategilor informații despre consecințele creșterii rapide a populației” și pentru a ajuta administratorii să „identifice și să modifice factorii culturali asociați extinderii și îmbunătățirii sistemelor de oferire a planificării familiale”. Volumul care a rezultat, *Schimbarea populației și culturii (Culture and Population Change)*, a dus la concluzia falsă că „populația depășește resursele imediat disponibile”¹⁶⁹ și că, pentru a îndrepta acest lucru, „trebuie să ne debarasăm de ideea că reglementarea populației ar fi un lucru nou”.¹⁷⁰ Volumul relatează despre utilizarea în trecut a avortului, infanticidului și contracepției,¹⁷¹ și recomandă ca guvernele să „premieză oamenii de la sate sau alte grupuri pentru fertilitate redusă”,¹⁷² propunere care a fost în scurt timp adoptată cu entuziasm de către Agenția de Dezvoltare Internațională a SUA.

În 1996, Directoratul Internațional al AAPS a avut „o întâlnire de pomină cu premierul chinez Li Peng”,¹⁷³ iar Programul său despre populație și dezvoltare durabilă examinează „cum să conservăm lumea animală și viața plantelor în parcurile naționale și alte locuri de patrimoniu ecologic”.¹⁷⁴ Venitul AAPS în acel an se ridica la peste 50 de milioane de dolari, atât din surse guvernamentale, cât și din surse private.¹⁷⁵

Asociația Americană pentru Economie Casnică (AAEI), (eng. *American Home Economics Association – AHEA*), 1555 King Street, Alexandria, VA 22314. Asociația a început să primească subvenții federale pentru activitățile sale de planificare familială, în 1971. Ea a organizat în toată lumea ateliere și conferințe despre femei pentru a intensifica conștientizarea suprapopulării globului și a „rolului” femeii. Integrarea

¹⁶⁸ Bernard Berelson, „Beyond Family Planning”, *Science* 163 (7 februarie 1969): 533-543; vezi de asemenea Priscilla Reining și Irene Tinker, ed., *Population: Dynamics, Ethics and Policy* (Washington D.C.: American Association for the Advancement of Science, 1975).

¹⁶⁹ Irene Tinker et al., *Culture and Population Change: A Document from the Office of International Science, AAS, Prepared Under the Direction of Its Advisory Committee on Cultural Factors in Population Programs* (Washington D.C., 1974), p.6.

¹⁷⁰ *Ibid.*, p.8.

¹⁷¹ *Ibid.*, secțiunea IV.

¹⁷² *Ibid.*, p.9.

¹⁷³ American Association for the Advancement of Science, *1996 Annual Report*, p.12.

¹⁷⁴ *Ibid.*, p.13.

¹⁷⁵ *Ibid.*, p.31-40.

controlului nașterii în cadrul orelor de economie casnică la toate nivelele școlare a constituit preocuparea centrală a acestei organizații, care a cooperat în acest scop cu alte organizații de control al populației.

AAEI s-a numărat printre primele organizații care au căutat să redefească familia pentru a include și „forme opționale”, care nu se bazează neapărat pe căsătoriile heterosexuale, relații de sânge sau adopție.¹⁷⁶ Cu un buget anual de mai puțin de 500.000 de dolari, asociația nu se mai numără printre principalii actori pe scena controlului populației.¹⁷⁷

Asociația Umanistă Americană (AUA), (eng. *The American Humanist Association - AHA*) 7 Harwood Drive, Amherst, NY 14226.

Asociația Umanistă Americană promovează punctul de vedere conform căruia „creșterea excesivă a populației trebuie verificată printr-un acord internațional”.¹⁷⁸ Fiind foarte influentă, asociația include printre semnatarii celor trei „manifeste” ale sale scriitori binecunoscuți (Isaac Asimov), profesori (B.F.Skinner) și lideri politici. Asociația e dedicată dogmei potrivit căreia „credința în existența supranaturalului... este fie fără sens, fie irelevantă, în problema supraviețuirii și împlinirea rasei umane”.¹⁷⁹ Ea pledează pentru „planificarea cooperativă” privind utilizarea resurselor, care se epuizează rapid” (sublinierea în original), „deplânge divizarea omenirii din motive naționaliste”¹⁸⁰ și recomandă etica „situațională”, precum avortul, suicidul, eutanasia și toate formele de comportament sexual între adulți de vârstă consimțământului.¹⁸¹

AUA încearcă să impună educația sexuală la toate nivelele societății. Punctele sale de vedere sunt răspândite prin publicația *The Humanist*, o revistă găsită frecvent în librăriile universitare, ce abundă în manifeste

¹⁷⁶ Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p.231-233; Onalee McGraw, *The Family, Feminism and the Therapeutic State* (Washington, D.C.: The Heritage Foundation, 1980), p.5. AAEI respinge definiția familiei folosită de către Biroul pentru Recensământ al SUA: „un grup de 2 sau mai mulți oameni, legați prin legături de sânge, căsătorie sau adopție și care locuiesc împreună, într-o gospodărie” (vezi *Statistical Abstracts of the United States*, 1980, p.3, de asemenea, în 1997, p.6).

¹⁷⁷ Population Action International, „Nongovernmental Organizations in International Population and Family Planning”, distribuit în 1997.

¹⁷⁸ *Humanist Manifesto II*, 1973, publicat în *The Humanist*, septembrie-octombrie 1973.

¹⁷⁹ *Ibid.*

¹⁸⁰ *Ibid.*

¹⁸¹ *Ibid.*; Lester A. Kirkendall, „A New Bill of Sexual Rights and Responsibilities”, *The Humanist*, ianuarie-februarie 1976, site-ul AUA

antinataliste, care cer „angajamente” pentru controlul populației de stat și cer ca Statele Unite să „depășească” viziunile Bisericii Romano-Catolice.¹⁸² Asociația l-a numit pe Carl Sagan „Umanistul anului”, în 1981, ca o recunoaștere a cruciadelor sale împotriva suprapopulării, încălzirii globale și dispariției stratului de ozon și pentru „drepturile la avort”.¹⁸³ Dr. Jack Kevorkian, condamnat pentru asistare în suicid, a primit, în 1994, Premiul „Eroul umanist”.¹⁸⁴

Asociația Sănătății Publice Americane (ASPAA), (eng. *The American Public Health Association - APHA*), 1015 15 Street N.W: Washington DC 20005.

Înființată în 1872, asociația a fost una dintre primele organizații din afara domeniului strict orientat spre populație, care a promovat antinatalismul. În 1959, organizația a început să se manifeste oficial pentru „organizațiile de sănătate publică la toate nivelele guvernării, care trebuie să acorde o atenție sporită impactului schimbărilor populației în ceea ce privește sănătatea”. În declarație se spunea că „cercetarea științifică” privind determinanții fertilității ar trebui să se „extindă pe larg”, că „toate grupurile de populație” ar trebui să aibă „libertate deplină” și acces la „metode pentru reglementarea mărimei familiei” și că „programele private și publice legate de creșterea populației și mărimea familiei ar trebui să fie parte integrantă a programului de sănătate...”¹⁸⁵ Pentru urmărirea acestui scop, organizația a creat Comisia pentru Controlul Populației, Secțiunea Sănătății Mamei și Copilului, care s-a numit mai târziu Comisia pentru Planificarea Familiei și Populației. În 1967, Fundația Ford a finanțat personalul din planificarea familială din cadrul ASPA.¹⁸⁶ Agenția pentru Dezvoltare Internațională a SUA a angajat Asociația Sănătății Publice Americane pentru auditul activităților realizate de Asistență Internațională de Planificare Familială (instrumentul internațional al *Planned Parenthood*). Cel puțin pentru o perioadă, ASPA a descoperit că *Planned Parenthood* a meritat banii de la guvern, iar în 1982, Asociația de Sănătate a beneficiat de

¹⁸² Vezi *The Humanist*, diverse numere, în special Steven Mumford, „Population Growth and Global Security: Toward an American Strategic Commitment”, *The Humanist* 41, nr.1 (ianuarie-februarie 1981): 6-25.

¹⁸³ <http://infidels.org/org/aha/>.

¹⁸⁴ *Ibid.*

¹⁸⁵ Donald Harting și Leslie Corsa, „Americans Public Health Association”, în Calderone, *Manual for Family Planning*, p.87-88.

¹⁸⁶ *Ibid.*, p.88.

contracte și subvenții guvernamentale în valoare de 4 milioane de dolari, care au însemnat în mare parte venitul acestei organizații.¹⁸⁷

În 1990, totuși, ASPA nu mai era o organizație care trăia din mila guvernului; bugetul său anual era sub 500.000 de dolari.¹⁸⁸

ACVS Internațional sau Acces Internațional la Contracepție Voluntară și Sigură (fosta Asociație pentru Sterilizare Voluntară), (eng. *AVSC International/Access to Voluntary and Safe Contraception*), 79 Madison Avenue, New York, NY 10016.

Înființată în 1943 pentru a promova la scară internațională sterilizarea bărbaților și femeilor, asociația a primit fonduri de la Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională, în 1972, pentru a-și pune la punct proiectul său internațional. Organizația a cheltuit 15 milioane de dolari, 91% din care au venit direct de la guvernul american, în perioada 1985-1986, pentru promovarea sterilizării și instruirea lucrătorilor săi în acest scop, în 60 de țări. În perioada 1972 și 1983, asociația a primit 69 de milioane de dolari de la Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională.¹⁸⁹ Până în 1995, AVSC avea un buget anual de peste 24 de milioane de dolari, aproape în întregime provenit din Agenția Americană pentru Dezvoltare Internațională și avea birouri în Bangladesh, India, Egipt, Filipine, Mexic și în alte țări în curs de dezvoltare de pe tot cuprinsul globului, inclusiv în Rusia. Banii veneau de asemenea de la Fondul ONU pentru Populație, Fundația Turner, Fundația Clubul Sierra și alți donatori.¹⁹⁰

În Raportul său anual din 1983 către USAID, ACVS a descris utilitatea sa în controlul populației în felul următor:

În multe țări, sterilizarea voluntară mai este controversată și organizațiile de planificare familială înființate nu doresc să riște ceea ce au câștigat cu mare greutate, avansând sterilizarea. ACVS și organizațiile cu care colaborează nu au nimic de pierdut și pot să reziste la orice.¹⁹¹

¹⁸⁷ Comisia pentru Criza Demografică, „Private Organizations and the Population Field”, *Population*, nr.10 (septembrie 1979): 1; Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională, Date privind activitatea, an fiscal 1984; Forum 990, Return of Organization Exempt from Income Tax, American Public Health Association, 1982.

¹⁸⁸ Acțiunea Internațională pentru Populație, „Nongovernmental Organizations”.

¹⁸⁹ Comisia pentru Criza Demografică, „Private Organizations”, p.2; Asociația pentru Sterilizare Voluntară, *1983 Annual Report*; Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională, Date privind activitatea, an fiscal 1984.

¹⁹⁰ AVSC International, Inc., *Annual Report, 1994-1995*.

¹⁹¹ Asociația pentru Sterilizare Voluntară, *1983 Annual Report*, p.11.

Îngrijire (eng. *Care*), 151 Ellis Street N.E., Atlanta, GA 30303

Organizația Îngrijire s-a transformat dintr-o organizație care distribuia pachete cu mâncare europenilor înfometati, după cel de-al II-lea război mondial, într-o agenție internațională care oferă „acces la planificarea familială”. „Accesul la planificarea familială” constituie unul din „programele sale importante”. Organizația consideră activitatea sa de distribuire a hrăni ca pe un „răspuns pe termen scurt”, pe timp de război, de genocid și de migrare umană în masă. Totuși, părerea reprezentanților săi este că „oamenii sunt săraci din cauza creșterii populației și a epuizării resurselor naturale” (ceea ce înseamnă „distrugerea pădurilor tropicale” și „încălzirea globală/reducerea stratului de ozon”), precum și „guvernare proastă”; „îngrijire medicală proastă” („120 de milioane de femei” fără „acces la planificarea familială”), educație inadecvată și discriminare pe bază de rasă, etnie și gen.¹⁹² Lista acestor nenorociri parcă a fost copiată de la vicepreședintele Al Gore sau ambasadorul Tim Wirth.

În mod natural, agenția se simte obligată să se adreseze acestor probleme pe termen lung și, prin urmare, să ofere servicii de control al nașterii la 1,2 milioane de oameni anual.¹⁹³ Această politică de a spune și a face ceea ce este „corect politic” la Washington a fost răsplătită: organizația primește peste 200 milioane de dolari pe an de la guvernul SUA și 12 milioane de dolari de la ONU.¹⁹⁴ Din această sumă, 85 de milioane de dolari se cheltuiesc anual pe salarii, plus 11 milioane de dolari pe an, cheltuite pe „bonusuri și premii”,¹⁹⁵ ceea ce dă posibilitate agenției să distribuie servicii de control al sarcinii, hrană și alte mărfuri oamenilor din 63 de țări.¹⁹⁶

Centrul pentru Populație din Carolina (eng. *Carolina Population Center*) Universitatea Carolina de Nord, Chapel Hill, NC 275 16.

În timpul deceniului fructuos pentru controlul demografic, 1965-1975, când guvernul federal alimenta infrastructura organizațiilor de control al populației din sectorul privat, Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională a plătit peste 100 de milioane de dolari universităților pentru proiecte demografice.¹⁹⁷ Centrul pentru Populație Carolina din Chapel Hill

¹⁹² Care, *New Challenges, New Directions: Annual Report, 1996*; p.4-14.

¹⁹³ *Ibid.*, p.52.

¹⁹⁴ *Ibid.*, p.42-43.

¹⁹⁵ *Ibid.*, p.11.

¹⁹⁶ *Ibid.*, p.52-53.

¹⁹⁷ Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p.228.

a primit o sumă estimată la 11 milioane de dolari, iar restul a fost împărțit la alte 34 de universități, printre care Universitatea John Hopkins, Universitatea George Washington, Universitatea din California, Universitatea din Michigan și Universitatea Columbia.¹⁹⁸

Pe lângă ajutorul de la Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională, alte agenții federale au oferit subvenții de cercetare – în special Departamentul de Sănătate și Servicii Umane. Până în 1985, ajutoarele ajungeau la o sumă anuală de 198 de milioane de dolari.¹⁹⁹ Valul de finanțări încuraja o relație amicală între antinataliștii din guvernul federal și comunitatea științifică, ai căror oameni de știință apăreau pe lista „Domeniilor cu probleme de cercetare”, publicată de către Comisia federală interagenții privind cercetarea demografică. Celor care respingeau ideile prescrise – adică amenințarea creșterii populației mondiale – li se refuza sprijinul,²⁰⁰ permițându-se domnia nestingherită a punctelor de vedere predominante.

Centrul pentru Populație din Carolina a condus cercetările privind „nevoile” celor săraci de a-și limita numărul membrilor familiei. Organizația a cercetat „convingerile și atitudinile”²⁰¹ lor, „consecințele socio-economice de reducere a fertilității planificate”²⁰² și „implementarea politicii de planificare familială prin asistență socială publică”.²⁰³ Pe lângă sprijinirea „managementului sarcinii la adolescente” (a se citi: avort gratuit),²⁰⁴ Centrul a sponsorizat cercetarea lui Edward Pohlman, privind plata unor sume de bani acordată săracilor ca aceștia să accepte să fie sterilizați,²⁰⁵ precum și publicarea cărții sale, *Cum să omori populația (How to Kill Population)*.²⁰⁶

¹⁹⁸ *Pro Life Reporter*, 5, nr.14 (vara 1977): 11-12.

¹⁹⁹ Departamentul SUA pentru Sănătate și Servicii Umane, NIH, PHS, *Inventory and Analysis of Federal Population Research*, an fiscal 1985.

²⁰⁰ Julian L.Simon, *The Economics of Population Growth* (Princeton: Princeton Univ. Press, 1977), p.xxvi.

²⁰¹ Robert R. Blake et al., *Beliefs and Attitudes about Contraception among the Poor*, monografie 5, Carolina Population Center.

²⁰² A.S. David și R.S.S. Sarma, *Potential Socioeconomic Consequences of Planned Family Reduction: North Carolina – Case Study*, monografie 10, Carolina Population Center.

²⁰³ Patricia B.Gustaveson, *Implementation of Family Planning Policy by Public Welfare*, monografie 8, Carolina Population Center.

²⁰⁴ James E. Allen în colaborare cu Deborah Bender, *Managing Teenage Pregnancy: Access to Abortion, Contraception and Sex Education* (New York: Praeger, 1980).

²⁰⁵ Edward Pohlman, *Incentives and Compensations in Birth Planning*, monografie 11, Carolina Population Center.

²⁰⁶ Edward Pohlman, *How to Kill Population* (Philadelphia: Westminster Press, 1971).

În 1996, Centrul mai era încă puternic, beneficiind de subvențiile guvernului SUA, ce asigurau „sprijinul... pentru secolul următor”. Revista Centrului își delecta cititorii cu amintiri despre „zilele amețitoare ale anilor '60 și '70”, despre directorul lor care era în aceleași timp „consilier al mai multor fundații, al USAID, al Băncii Mondiale și al agențiilor internaționale”, precum și cu amintiri despre glumele cu prezervative pe care obișnuia directorul să le spună.²⁰⁷ Acest centru avea 48 de stipendiați-cercetători și zeci de studenți și profesori invitați. Avea 110 proiecte de cercetare curente sau recente, finanțate de USAID, Fundația Națională pentru Știință a guvernului SUA, alte agenții ale guvernului SUA, Banca Mondială, Banca de Dezvoltare Asiatică, Fondul pentru Populație al ONU, Fundația Rockefeller etc., etc.

Centrul pentru Dezvoltare și Activități privind Populația (eng. *Center for Development and Population Activities*), 1717 Massachusetts Avenue N.W. Washington, DC 20036.

Agencia pentru Dezvoltare Internațională utilizează această organizație pentru a instrui oameni pentru programele de planificare familială în țările în curs de dezvoltare. Este înregistrată ca „Organizație voluntară privată cu Birou de Cooperare Voluntară și Privată pe lângă Agenția SUA de Dezvoltare Internațională”.²⁰⁸ Bugetul său anual, la începutul anilor '80, se ridica la 1-2 milioane de dolari, în principal, proveniți din sursele guvernului SUA.²⁰⁹ Cheltuielile sale au ajuns la cifra de peste 10 milioane de dolari, în 1985, proveniți la fel, de la USAID, precum și de la Banca Mondială, UNICEF, UNFPA, fundațiile Turner, Rockefeller, MacArthur, Federația Națională pentru Viața Sălbatică și Fondul Copiilor Creștini, printre multe altele.²¹⁰ În misiunea sa de a „conferi autoritate femeilor”, accentuând „instruirea în domeniul genului și dezvoltării”, această organizație a lucrat împreună cu „Avocații pentru tineri”, Cluburile de Fete și Băieți din Greater Washington, Liga Națională de Acțiune a Drepturilor pentru Avort și Reproductive, Organizația Națională a Femeilor și altele.²¹¹

²⁰⁷ *Carolina Population Center Review 1996*, p.1-2.

²⁰⁸ Centrul pentru Dezvoltare și Activități privind Populația, *Building for Impact: Annual Report 1995*, p.17

²⁰⁹ Comisia pentru Criza Demografică, „Private Organizations”, p.2; Centrul pentru Dezvoltare și Activități privind Populația, *Annual Reports 1980, 1982, 1983, 1986*.

²¹⁰ Comisia pentru Criza Demografică, „Private Organizations”, p.13-17.

²¹¹ *Ibid.*, p.1, 2, 5.

Centrul pentru sănătatea familiei și populației (eng. *Center for Population and Family Health*) Universitatea Columbia, 60 Haven Avenue, New York, NY 10032.

Acesta este unul dintre numeroasele centre universitare susținut din greu cu bani de la bugetul federal în scopuri de cercetare, predare și practică în probleme de populație și sexualitate. Centrul a fost înființat inițial (1966), cu o subvenție de la Fundația Ford, sub denumirea Institutul Internațional pentru Studiul Reproduserii Umane. Reorganizat în 1975, el dezvoltă în prezent cercetări internaționale, oferă, prin intermediul Spitalului Prezbiterian, „îngrijire a sănătății sexuale” pentru femeile din zona orașului New York, realizează cercetări în domeniul sexualității adolescenților și oferă masterate și doctorate în sănătatea familiei și populației. Sub conducerea lui Alan Rosenfield, doctor în medicină, activist binecunoscut în domeniul populației, scopul centrului a fost să „contribuie la soluții” pentru „tragerea unui semnal de alarmă privind rata fără precedent” a creșterii populației, într-o „lume ale cărei resurse limitate sunt amenințate [și] în care majoritatea oamenilor se culcă flămânzi...”.²¹² Centrul se specializează în programe „de sprijin” inovatoare, prin care-i plătesc pe adolescenți să caute alți tineri „prin parcuri, la bazinele de înot și la centre de recreere” pentru „consiliere de la egal la egal” în controlul nașterilor.²¹³

Bugetul anual al Centrului se ridică la 8 milioane de dolari, în 1986-1987, crescând la 10 milioane de dolari în 1990. Majoritatea acestor bani provin de la guvernul american, inclusiv USAID, Departamentul de Sănătate și Servicii Umane și Institutele de Sănătate. Centrul primește contribuții, de asemenea, de la agenții finanțate de guvernul SUA – Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, Banca Mondială și Fondul Exploratorului, precum și de la fundații ca: Mellon, Ford, Kaiser, Noyes, Scherman și Comisia pentru Criza Demografică. În perioada 1976-1982, Centrul a împărțit, cu alte câteva agenții pentru populație, suma de 26 de milioane de dolari, bani oferiți de USAID „pentru inițierea și testarea cost-beneficiu a sistemelor de oferire a asistenței medicale de bază și planificării familiale”.²¹⁴

²¹² Centrul pentru Populație și Sănătatea Familiei, *1977-1978 Annual Report*.

²¹³ Centrul pentru Populație și Sănătatea Familiei, „Reaching Out to a Teenager in Washington Heights”, retipărit din *The Journal of the College of Physicians and Surgeons*, fără dată.

²¹⁴ USAID, Date privind activitatea, an fiscal 1984; Centrul pentru Sănătatea Familiei și Populației, *Annual Report, 1986-1987*, Population Action International, „Nongovernmental Organisations”.

Centrul pentru Opțiuni privind Populația (eng. *The Center for Population Options*): vezi *Avocații tinerilor*.

Serviciul Mondial al Bisericii (*Church World Service*) 475 Riverside Drive, New York, NY 10115.

Conform Biroului de Referințe în problemele Populației și Comisiei pentru Criza Demografică (numită în prezent Acțiunea Internațională pentru Populație/eng. *Population Action International*), *Serviciul Mondial al Bisericii* și-a început acțiunea de planificare familială încă din 1965, distribuind contraceptive și susținând clinicile de planificare familială în țările în curs de dezvoltare, accentuând programele „multidisciplinare” – planificarea familială integrată în servicii de tip programe pentru sănătatea copilului și sănătatea maternală. Aceste organizații mai arată că *Serviciul Mondial al Bisericii* a lucrat în strânsă cooperare cu organizația *Asistența Internațională de Planificare Familială* (divizia internațională a organizației *Planned Parenthood*), folosind, printr-o stratagemă reușită, spitalele religioase pentru a depăși „opoziția locală la planificarea familială”. Asemenea programe bazate pe biserică, sprijinite de fondurile guvernului SUA, au avut rezultate notorii în India, Brazilia, Filipine, Indonezia, Egipt și alte țări.²¹⁵

În anii '90, totuși, această organizație n-a mai apărut menționată în lista „Organizațiilor neguvernamentale internaționale pentru populație și planificare familială”, publicată de Acțiunea Internațională pentru Populație. Organizația n-a menționat nimic în Raportul său anual pe 1995 despre planificarea familială, iar în 1997, purtătorul lor de cuvânt a declarat, ca răspuns la o cerere, că *Serviciul Mondial al Bisericii* nu oferă planificare familială.

Centrul Est-Vest (eng. *East-West Center*), 1601 East-West Road, Honolulu, HI 96848-1601.

Congresul Statelor Unite a creat această agenție în 1960, „pentru a genera înțelegere și cooperare mutuală între guverne și oameni din regiunea Asia și Pacific”, oferindu-i finanțare prin USAID. Deși înființată și sprijinită cu ajutorul guvernului SUA, Centrul este „o agenție privată și non-profit”, care primește sprijin de la guvernele asiatice, precum și contribuții private. Prin programele sale demografice, Centrul se ocupă de cercetare și instruire, organizare de ateliere și publicarea de numeroase „analize” pe

²¹⁵ Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p.238; Comisia pentru Criza Demografică, „Private Organizations”, p.2.

temele binecunoscute: planificare familială, sexualitatea adolescenților, probleme de mediu și altele.

Un articol distribuit, în 1994, pune următoarea întrebare: „Încalcă oare programele demografice drepturile fundamentale ale femeii?” Răspunsul era, da, într-adevăr, unele programe folosesc „presiunea țințelor și grupurilor pentru a face cuplurile să-și limiteze mărimea familiei”. În articol se recunoștea că, în Indonezia, „metoda contraceptivă folosită de fiecare cuplu și data fiecărei ultime menstruații ale femeii erau notate pe un afiș mare la vedere, în *Banjar*” și că „pentru vestici, *Banjar* ar putea însemna o măsură coercitivă...”. (*Banjar* se numesc comunitățile tradiționale din Indonezia care cooperează reciproc, ajutându-se fizic și spiritual. A fi membru al unui *banjar* este obligatoriu pentru toți oamenii căsătoriți, iar nedorința de a participa în aceste comunități atrage penalități și dezaprobare din partea comunității – n.tr.). Dar de ce să ne îngrijorăm, indonezienii sunt obișnuiți cu ele și totul se face pentru o cauză nobilă: „încetinirea creșterii... populației”. Iar injecțiile și implanturile, care îmbolnăvesc atâtea femei, sunt, oricum, mult mai sigure decât nașterea de copii, după cum consideră antinataliștii. „Anumite aspecte ce privesc abuzuri ale drepturilor omului trebuie cercetate”.²¹⁶ (Nu stopate, ci „cercetate”!)

În ultimul raport, Centrul Est-Vest cheltuia pentru programul demografic peste 4 milioane de dolari pe an, bani pentru personal, cercetare, angajați interni etc.²¹⁷

Sănătatea Familiei Internațional (eng. *Family Health International*), fostul Program de Cercetare a Fertilității în plan Internațional, Research Triangle Park, NC 27709.

Este o altă mare organizație din Carolina de Nord care se ocupă de problemele populației. A publicat numeroase cercetări bazate pe experiența clinică din 47 de țări. Directorul său a fost timp îndelungat Malcolm Potts, fost director medical al Federației Internaționale *Planned Parenthood*.²¹⁸ Potts este binecunoscut cercurilor din domeniul populației ca autor al numeroase lucrări ce justifică avortul ca factor esențial pentru controlul populației în lume. După cum spune chiar el, „într-un sens, atât sarcina, cât

²¹⁶ Karen Oppenheim Mason, „Do Population Programs Violate Women’s Human Rights?”, *Asia Pacific Issues, Analysis from the East-West Center*, nr.15, august 1994.

²¹⁷ Population Action International, „Nongovernmental Organizations”.

²¹⁸ *Family Health International Corporate Report*, 1983, p.9.

și gonoreea, pot fi văzute ca o răceală obișnuită, ca „boli cu transmitere sexuală”.²¹⁹ El a fost preocupat de „efectele erozive ale creșterii populației”²²⁰ și a imaginat „o situație ipotetică în care un serviciu global de avort este destinat să aducă populația la rata de creștere zero”.²²¹ Studiile făcute de agenția condusă de Potts au concluzionat că „lucrătorii din domeniu, cu doar câteva zile de instruire” și „cu o supraveghere medicală minimă” pot distribui pilule de control al nașterilor și alte contraceptive, cum se face adesea în programele pentru controlul populației în țările mai puțin dezvoltate.²²² *Family Health International* testează dispozitive contraceptive și de sterilizare, experimentându-le pe oameni din țările mai puțin dezvoltate.²²³ Femeile se plâng că atunci când aceste dispozitive le fac rău, cercetătorii refuză să le scoată.²²⁴

USAID asigură aproape tot venitul acestei organizației și a vărsat milioane și milioane de dolari în contul ei, începând cu 1971. Până în 1995, organizația a primit 63 de milioane de dolari anual de la USAID. Alte sume mai mici au venit de la Institutele Naționale de Sănătate, Banca Mondială, Banca de Dezvoltare Asiatică, UNICEF, Fondul Națiunilor pentru Populație, Organizația Mondială a Sănătății și de la multe alte fundații și companii farmaceutice.²²⁵

Asistența Internațională de Planificare Familială (eng. *Family Planning International Assistance - FPIA*), 810 Seventh Avenue, New York, NY 10019.

Înființată în 1971, această divizie a Federației Internaționale *Planned Parenthood* din America, deși a fost adăpostită de-a lungul timpului de organizația-mamă și a fost sprijinită de guvernul SUA, primește subvenții federale separate. Ea oferă produse obișnuite de control al nașterii și asistență prin programele de planificare familială din țările în curs de dezvoltare. Având un angajament de „sprijin” și „motivație” în utilizarea controlului nașterii, își îndreaptă atenția, în special, spre avort și promovarea

²¹⁹ Malcolm Potts *et al.*, *Abortion* (Cambridge, England: Cambridge University Press, 1977), p.530.

²²⁰ *Ibid.*, p.547.

²²¹ *Ibid.*, p.530.

²²² Family Health International, *Annual Report*, 1983, p.9.

²²³ FHI Corporate Report, p. 4-17.

²²⁴ „The Human Laboratory”, documentar al Televiziunii BBC Horizon, noiembrie 1995, descris în *Human Events*, 16 mai 1997, p.6.

²²⁵ FHI, *Annual Report*, 1983; FHI Corporate Report, p.21-24.

„drepturilor” la avort. Prin acordarea subvențiilor provenite de la guvern altor agenții locale din țările străine, FPIA evită să dezvăluie unele dintre activitățile pe care le finanțează. Cheltuielile sale de aproximativ 18 milioane de dolari anual, în perioada anilor '80, au fost susținute în întregime de USAID. În momentele în care FPIA a fost audiată, USAID a aranjat ca audierile să fie conduse de susținătorii acestei organizații - USAID și Asociația de Sănătate Publică Americană.²²⁶ Datorită implicării sale mari în avort, FPIA a pierdut o parte din banii săi de la guvernul american, după 1984, când prin măsura legislativă *Mexico City policy*, Administrația Reagan a retras fondurile agențiilor care ofereau și promovau avortul. Contractele cu USAID, totuși au fost făcute pentru mai mulți ani și, prin urmare, FPIA nu a simțit presiuni financiare până în 1990. Iar în 1993, Administrația Clinton a reluat plățile către organizațiile de avort.²²⁷

Fundația Ford, 320 East 43 Str., New York, NY 10017.

Multe din marile fundații americane au jucat un rol crucial în etichetarea „suprapopulației” ca maladie particulară a sec. XX, care trebuie oprită de către guverne. Lista include Fundațiile Ford, Fundația Rockefeller, Fundația Airline, Fundația Kellogg, Fundația Serviciului General, Fundația Andrew Mellon, Fundația Sunnen, Fundația Tinker și altele.²²⁸ Deși mai puțin generoase decât guvernul SUA, fundațiile private au deschis noi căi și au adoptat activități care nu se bucurau de susținere publică. Fundația Ford poate pretinde statutul de star în domeniul populației. Activă din 1952, numele său a apărut cu precădere printre organizațiile care au sponsorizat literatura din domeniul controlului populației.²²⁹ Fundația Ford, dar și alte fundații, au furnizat majoritatea venitului pe 1982 al organizației *Catholicii pentru alegere liberă* (eng. *Catholics for a Free Choice*).²³⁰ Alte fundații au

²²⁶ USAID, Date privind activitatea, FY (an fiscal) 1984; FPIA, *Annual Report*, noiembrie 1982; Comisia pentru Populație a Camerei Reprezentanților, Raport, *Population and Development Assistance*, Congresul 95, Sesiunea 2-a. (Washington D.C.: Brioul pentru Tipărituri al Guvernului SUA, 1978), p.24.

²²⁷ <http://www.ppfa.org/ppfa/fpia>.

²²⁸ Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p.231-263.

²²⁹ Fundația Ford, *Annual Report 1980* și *Annual Report 1981*; Comisia pentru Criza Demografică, „Private Organizations”, p.3.

²³⁰ Mary Meehan, „Funding the Abortion Pros”, *National Catholic Register*, raport special, pct.2, 1984.

contribuit din greu la formarea Coaliției Religioase pentru Drepturile la Avort, care face lobby pentru avortul nelimitat pe cheltuiala publică.²³¹ În 1995, Fundația Ford a oferit 21 de milioane de dolari pe proiecte pentru „sănătatea reproducerii și populație”, inclusiv subvenții pentru Catolicii pentru alegere liberă, Consiliul American pentru Educare și Informare privind Sexualitatea, Consultanți în problema Genului din Zimbabwe și Fundația Uniunea pentru Libertățile Civile Americane.²³²

Serviciile de Asistență a Proiectelor Internaționale (eng. *International Projects Assistance Services – IPAS*), P.O.Box 100, Carrboro, NC 27510.

Este instrumentul de promovare a avortului și sterilizării din întreg complexul populației din Carolina de Nord. IPAS sponsorizează clinici în țările în curs de dezvoltare și instruieste lucrători din domeniul sănătății pe plan local în aceste proceduri. În anii '90, această organizație instruia oamenii pe plan local pentru efectuarea avorturilor cu pompe manuale de aspirație.²³³ În 1984, IPAS raporta că a ajutat 5 milioane de femei să facă avort în 120 de țări, în ultimii 10 ani, și vorbea despre „9 organizații renumite private”, care contribuie la acțiunile IPAS. (Nici nu-și pune problema că avortul era ilegal în majoritatea țărilor în acea perioadă). Donațiile care se fac către IPAS sunt deductibile din impozite.²³⁴

Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii - Uniunea pentru Conservarea Lumii (eng. *International Union for Conservation of Nature, IUCN – The World Conservation Union*), Rue Mauverney 28, CH-1196 Gland, Geneva, Switzerland.

Este una dintre cele mai influente „organizații neguvernamentale” din lume, având statut de organizație „consultativă” pe lângă Națiunile Unite, cu „acreditate” pe lângă 6 agenții ale ONU. Membrii săi includ 53 de alte organizații „neguvernamentale”, 550 organizații neguvernamentale naționale, 100 de agenții guvernamentale și 68 de țări suverane. Este considerată sursa principală pentru „Agenda 21”, Planul de acțiune adoptat în 1982, la Conferința ONU pentru Mediu și Dezvoltare de la Rio de Janeiro, sub conducerea lui Maurice Strong.²³⁵ După cum am amintit mai sus,

²³¹ *Ibid.*

²³² Fundația Ford, *Annual Report 1995*.

²³³ Population Action International, „Nongovernmental Organizations”.

²³⁴ International Projects Assistance Service *Annual Report 1984*.

²³⁵ „How NGOs Are Changing the World”, *eco-logic*, ianuarie-februarie 1997, p.13-15; Henry Lamb, „Global Organizational Structure”, *eco-logic*, martie-aprilie 1996.

„Agenda 21” conținea o componentă axată pronunțat pe problemele demografice. Ea chema la o „integrare deplină a problemelor populației în planificarea, politica și luarea de decizii pe plan național”,²³⁶ „evaluarea... capacității populației naționale în contextul... dezvoltării durabile”,²³⁷ „măsurile de a realiza o tranziție demografică”,²³⁸ „politica națională privind populația... în concordanță cu... planurile pentru durabilitate”,²³⁹ și multe altele.

Organizația lucrează activ pentru instituirea unei „guvernări globale” sprijinită de impozite globale.²⁴⁰ Lucrează în strânsă colaborare cu Institutul pentru Resursele Mondiale și Fondul Mondial pentru Viață Sălbatică, despre care vom vorbi mai jos. Primește subvenții în valoare de mai multe milioane de dolari de la Națiunile Unite și Statele Unite.²⁴¹

Programul John Hopkins pentru Educație Internațională în Sănătate Reproductivă (fost „pentru Educație în Ginecologie și Obstetrică”), (eng. *John Hopkins Program for International Education in Reproductive Health – JHPIEGO*), Brown’s Wharf, 1615 Thames Street, Suite 200, Baltimore, MD 21231.

Este un program demografic al unei universități prestigioase, care instruieste și oferă oamenilor informații pentru a promova și furniza controlul nașterilor, a implanta Norplant și a insera dispozitive intrauterine (DIU), precum și a oferi așa-numita „îngrijire post-avort”, pentru complicațiile „avorturilor incomplete, spontane sau septice”.²⁴² Majoritatea banilor săi provin de la Agenția de Dezvoltare internațională a SUA.²⁴³ Sub conducerea ingenioasă a directorului acestei Agenții, Brian Atwood, Programul John Hopkins a lansat „cursurile nelimitate”, în care este implicată Școala de Medicină, o instituție americană a oamenilor de culoare, pentru a instrui africanii ca să ofere „sănătate reproductivă”.²⁴⁴ JHPIEGO a cheltuit 16 milioane de dolari pe activitățile sale din 1995. A

²³⁶ Agenda 21, 5.17.

²³⁷ *Ibid.*, 5.23.

²³⁸ *Ibid.*, 5.16.

²³⁹ *Ibid.*, 5.31.

²⁴⁰ „How NGOs”.

²⁴¹ Lamb, „Global Organizational Structure”.

²⁴² *JHPIEGO Annual Report, 1995*.

²⁴³ Population Action International, „Nongovernmental Organisations”.

²⁴⁴ *JHPIEGO Annual Report, 1995*, p.30.

raportat despre progresele făcute în țări precum Guatemala, în ciuda „sensibilității politice existente”, în această țară.²⁴⁵

În zelul său neobosit de a reduce nașterile în lume, pe cheltuiala contribuabililor americani, Universitatea John Hopkins a pus în funcțiune și alte programe. Centrul său de Programe Comunicaționale a ajutat la deschiderea Galei „Umbrela Verde” din 1996 din Bangladesh, în care mii de lucrători guvernamentali au participat la marșuri, purtând bannere și pancarte, în acordurile muzicii, promovând controlul nașterilor. Iar ambasadorul SUA i-a încurajat cu mult entuziasm.²⁴⁶ Universitatea are un departament care se ocupă cu dinamica populației.

Liga Națională pentru Acțiunea Drepturilor Reproductive și Avort (eng. *National Abortion and Reproductive Rights Abortion League, NARAL*), fosta Ligă Națională pentru Drepturi la Avort, 1156 15th Street N.W., Suite 700, Washington, DC 20005.

NARAL lucrează, din 1969, pentru promovarea și menținerea libertății accesului la avort. Sub conducerea lui Kate Michelman, a fost numită una dintre cele mai eficiente trei organizații de lobby de pe Dealul Capitoliului.²⁴⁷ Comitetul său de Acțiune Politică oferă bani și eforturi active în alegeri în susținerea candidaților pro-avort și în contracararea candidaților anti-avort. Fundația sa organizează „campanii de educație publică”. Participă împreună cu alți activiști de inițiere a proceselor juridice, cum ar fi Federația Națională pentru Avort a prestatorilor de servicii de avort și Centrul pentru Politici și Legi Reproductive, în contracararea legilor și politicilor care restricționează avortul. NARAL se pretinde a fi „o forță importantă”, care s-a aflat în spatele ordinelor președintelui Clinton de anulare a interzicerii finanțării pentru organizațiile ce oferă avort în alte țări ale lumii, de anulare a interzicerii utilizării țesutului fetal în cercetare, precum și de anulare a interzicerii avorturilor în spitalele militare.²⁴⁸

Academia Națională de Științe, 2101 Constitution Avenue N.W. Washington, DC 20418.

Academia Națională de Științe răspândește publicații despre pretinsa criză demografică, începând din 1965. A publicat cărți și broșuri despre

²⁴⁵ Ibid.

²⁴⁶ *The Bangladesh Times*, 25 septembrie 1996, prima pagină.

²⁴⁷ <http://www.naral.org>

²⁴⁸ Ibid.

creșterea populației, avortul legalizat și alte probleme relevante politicilor demografice. În 1969, cartea *Resursele și omul* (*Resources and Man*) recomanda că „eforturile de a limita creșterea populației în țară și în lume să fie intensificate prin orice mijloace posibil practicabile, în scopul atingerii unei rate de creștere a populației egală cu zero, până la sfârșitul secolului”.²⁴⁹ Autorii cărții au mers atât de departe încât au chemat la un „control real al populației, atât în America de Nord, cât și în toată lumea” (subl. în original), susținând că „în final, aceasta presupune ca întreaga comunitate și societatea în general, nu numai părinții, să aibă un cuvânt de spus despre numărul copiilor pe care un cuplu ar putea să-i aibă”.²⁵⁰

În anii '90, Academia Națională de Științe s-a preocupat de problemele în vogă – „dezvoltare durabilă”, „sarcini nedorite”, „educare și fertilitate în țările în curs de dezvoltare”, „epuizarea resurselor”, „speciile în pericol”. Deși mai puțin stridente față de retorica de început a Academiei și chiar recunoscând o „tranziție demografică globală în desfășurare în prezent”, declarațiile sale recente au accentuat, totuși, pericolele puse de „creșterea fizică necontrolată a populației umane” etc.²⁵¹

Ca și majoritatea altor organizații din această listă, Academia Națională de Științe este o organizație privată care depinde enorm de finanțarea guvernamentală. Ea primește milioane de dolari de la USAID, în scopuri specifice de dezvoltare „a politicilor și programelor guvernamentale... care să încurajeze o fertilitate scăzută”.²⁵² Întrebarea dificilă, desigur, este: pot evita subvențiile guvernamentale științele care se politizează? Care vor fi consecințele pentru știința adevărată, dacă subvențiile guvernamentale ar fi reduse sau eliminate?

Alianța Națională pentru Parentalitate Opțională (eng. *National Alliance for Optional Parenthood, NAOP*), 2010 Massachusetts Avenue N.W., Washington, DC 20036.

Înainte de desființarea sa, în 1982, scopul organizației a fost să „atragă atenția asupra presiunilor... care încurajau oamenii să devină părinți” și să înzestreze oamenii cu „oportunități mai bune... de a face alegeri

²⁴⁹ Comisia pentru Resurse și Om a Diviziei pentru Științele Pământului, Academia Națională de Științe - Consiliul Național de Cercetare *Resources and Man* (San Francisco: W.H. Freeman și Co., 1969), p.11.

²⁵⁰ *Ibid.*

²⁵¹ <http://www2.nas.edu/bsd/2192.html>.

²⁵² USAID, Raport de activitate, an fiscal 1984.

informate”.²⁵³ A publicat numeroase broșuri, printre care binecunoscuta „Sunt oare materie primă?”, care a fost distribuită pe larg în școlile de stat și în care descria marile dezavantaje de a avea copii. Ca parte a programului său de „sprijin”, *Planned Parenthood* a distribuit multe din broșurile NAOP, inclusiv broșura „Pronatalismul: Un „mijloc ascuns de convingere”, care limitează drepturile personale”, criticând o vedetă de televiziune, Gloria, din show-ul „All in the Family” („Toți în familie”), pentru că a rămas însărcinată. De asemenea, a supus unor critici aspre reclamele Gerber pentru mâncarea de bebeluși și revistele pentru femei pentru că prezentau bebelușii și mamele într-o lumină favorabilă. La fel, a repudiat familiile pentru că „exercitau presiuni” asupra tinerilor, care ar fi preferat să rămână „liberi de grija copiilor”.

NAOP, numită în trecut Organizația Națională a Ne-părinților (National Organization of Non-Parents), a funcționat ca birou al activiștilor antinataliști, conducea „cercetări”, activități „de relații cu mass-media” și distribuia cantități mari de materiale pentru consiliere „clinică”. Influența NAOP a depășit mult scurta sa perioadă de funcționare, prin distribuirea extinsă a produselor sale. Consiliul său de directori și consiliul consultativ includea activiști din domeniul populației, ca Paul Ehrlich, Stewart R. Mott, filantropul milionar al mișcării antinataliste, și Edward Pohlman, autorul lucrării *Cum să omori populația (How to Kill Population)*.²⁵⁴

Asociația Națională pentru Sănătate Reproductivă și Planificare Familială (eng. *National Family Planning and Reproductive Health Association*), 122 C Street N.W., Washington, DC 20001.

Este unul din grupurile de consiliere, finanțat de guvernul SUA. Monitorizează acțiunile administrative publice și legislative privind controlul populației și raportează membrilor săi (agențiile publice și private de planificare familială), așa încât să poată face lobby mai eficient pentru programele lor.²⁵⁵

Exploratorul Internațional (eng. *Pathfinder International*), 9 Galen Street, Watertown, MA 02172.

²⁵³ National Alliance for Optional Parenthood, Scrisoarea „Dear Friend”, nedată, distribuită în 1981.

²⁵⁴ *Ibid.*; Population Crisis Committee, „Private Organizations”, p.4.

²⁵⁵ Population Crisis Committee, „Private Organizations”, p.5; Population Action International, „Nongovernmental Organizations”.

Fondul Exploratorului a fost înființat în anul 1957 de către bogatul activist Clarence Gamble, al cărui istorie, ca lucrător în promovarea controlului nașterilor în rândul săracilor, trimite la 1929. Donația lui Gamble către Departamentul de Sănătate a statului Carolina de Nord a contribuit la înființarea primului program finanțat de stat pentru controlul nașterilor.²⁵⁶ Compania Procter & Gamble a continuat să dezvolte interesul familiei pentru controlul nașterilor; în 1998, filiala sa din China a oferit 843 de mii de dolari pentru un program național de educație sexuală în China, începând cu clasele a V-a.²⁵⁷

Exploratorul Internațional este unul dintre cele mai militante, bine-finanțate și persuasive grupuri, concentrat pe țările în curs de dezvoltare, cu programe de limitare a populației în peste 20 de țări din Africa, America Latină și Orientul Apropiat. Fiind organizație de consiliere, acționează ca „un furnizor și mediator... pentru dezvoltarea de preocupări locale în problemele populației”²⁵⁸ și găsește că „populațiile de adolescenți sunt grupuri avantajoase cu care se poate lucra, deoarece atitudinile lor nu sunt încă așa de bine conturate...”²⁵⁹ Organizația oferă fonduri pentru contraceptive și sterilizări, instruieste lucrători în aceste scopuri și chiar a pus în funcțiune propriul program pentru satele din Indonezia, unde sistemul rural de organizare poate exercita o puternică presiune, direct, de la om la om.²⁶⁰ A fost implicat masiv în programul controversat și agresiv din Iran, dar și în Nicaragua (înainte de revoluție).²⁶¹ De asemenea, a promovat agresiv programe în Africa, în ciuda „rezistenței” recunoscute pe acest continent.²⁶² În 1967, Fondul Exploratorului a început să primească subvenții de la guvernul federal, iar până în 1983, guvernul american îi finanța 90% din activitățile sale.²⁶³ Deoarece se află în strânsă legătură cu

²⁵⁶ Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p.251.

²⁵⁷ Zhu Baoxia, „Programme Set to Help Youth Enter Pubescence”, *China Daily*, 14 aprilie 1998, p.3.

²⁵⁸ The Pathfinder Fund, *Annual Report*, an fiscal 1980, p.6.

²⁵⁹ *Ibid.*, p.5

²⁶⁰ *Ibid.*, p.97; The Pathfinder Fund, broșura oficială de organizare, 1980; Pathfinder, Venitul organizației scutite de impozitul pe venit pentru anii 1974-1978.

²⁶¹ Biroul de Referințe în problemele Populației, *World Population Growth and Response*, p.170, 151.

²⁶² The Pathfinder Fund, *Annual Report*, an fiscal 1980, p.26.

²⁶³ USAID, Raport de activitate, an fiscal 1984; The Pathfinder Fund, *Annual Report*, an fiscal 1983.

USAID, se pare că mulți cetățeni și guverne străine o considerau ca fiind o agenție a guvernului american. Ca și alte agenții pentru populație, *Exploratorul Internațional* combină controlul nașterilor – care întâmpină indiferență sau rezistență în unele țări – cu alte servicii, cum ar fi îngrijirea copilului și vaccinurile pentru copii, servicii de care țările mai puțin dezvoltate duc lipsă. Deoarece oferirea acestor servicii combinate atrage mai mulți clienți, ceea ce ușurează acceptarea controlului nașterilor, opoziții acestor politici acuză că asemenea practici ar putea duce la o coerciție subtilă (sau chiar mai puțin subtilă).²⁶⁴

„Până la sfârșitul anului fiscal 1996”, relatează organizația pe site-ul său, „*Exploratorul Internațional* a avut un buget anual de aproape 52 de milioane de dolari, 95% din care proveneau de la USAID”.²⁶⁵ Aceasta însemna un buget de 4 ori mai mare decât în perioada 1967-1983, ceea ce sugerează că USAID putea acoperi pierderile organizației din restricțiile de avort incluse în politica *Mexico City*. Avortul constituise, anterior, unul din „serviciile” oferite de *Fondul Exploratorului*. Organizația comentează, totuși, „complexitatea... crescută” a acordării subvențiilor de către USAID, însă susține că subvențiile sale de la fundații și persoane private îi acordă „flexibilitate”. Fondul Exploratorului se află de asemenea pe lista de donații a Băncii Mondiale, Uniunii Europene și Fondului ONU pentru Populație.

Planificarea Familială (eng. *Planned Parenthood*).

Este cea mai veche și mai mare organizație pentru controlul populației. Ea are câteva filiale și sedii, inclusiv Asistența Internațională de Planificare Familială (eng. *Family Planning International Assistance*) (vezi mai sus).

Federația Internațională Planned Parenthood din America- FIPP (eng. *Planned Parenthood Federation of America, PPFA*), 810 Seventh Avenue, New York, New York 10019.

FIPP a fost succesoarea Ligii Naționale pentru Controlul Nașterilor (*National Birth Control League*), prin intermediul căreia Margaret Sanger a organizat prima sa clinică pentru controlul nașterilor, în 1916,²⁶⁶ și a contribuit la înființarea Institutului Alan Guttmacher, despre care am discutat mai sus. În prezent, FIPP este o federație națională de „filiale” locale, în

²⁶⁴ Robert G. Marshall, „AID's Carrot Is a Big Stick”, *A.L.L. About Issues*, septembrie 1984; p.6-9.

²⁶⁵ <http://pathfind.org>

²⁶⁶ Guttmacher, „Planned Parenthood Federation”.

cadrul cărora funcționează aproape 1.000 de clinici din Statele Unite. De asemenea, FIPP oferă servicii și funcționează ca grup consultativ.

Clinicile *Planned Parenthood* oferă contraceptive, avorturi, sterilizări, instruire pentru medici și alte asemenea activități. Însă scopul său primordial a fost promovarea informațiilor privind controlul populației, prin organizațiile de sănătate publică și asistență socială, la toate nivelele guvernului. În scopul păstrării tradiției sale, interesul principal al organizației este concentrat pe grupurile „cu venituri mici”, adică tinerii și cei pe care îi aleg „pentru consiliere genetică”.²⁶⁷

Organizația a pledat pentru „susținerea pe termen lung a tendinței de scădere a ratei natalității până la o rată de creștere naturală a populației egală cu zero”, iar, în acest scop, a acționat „ca agentul numărul unu al națiunii de schimbare socială în domeniul sănătății reproductive”.²⁶⁸ Este una dintre organizațiile principale de consiliere pentru controlul nașterilor și avort, finanțată de guvern, care se mândrește cu „capacitatea sa de a lua decizii hotărâtoare în organisme care decid la nivel național”,²⁶⁹ fiind la curent cu toate informațiile politice și angajând numeroși profesioniști pentru lobby.

FIPP se află în topul organizațiilor care asigură controlul nașterilor finanțat de guvern pentru copiii de școală, avort la cerere, fără știrea soțului sau a părinților și acces gratuit la sterilizare, pentru care face uz de lobby-ul politic, relații cu publicul și procese juridice frecvente. Ea a condus în bătăliile din tribunale în 1982 și 1983, ca să împiedice guvernul să ceară clinicilor finanțate de stat să înștiințeze părinții, când minorelor li se prescriau contraceptive.²⁷⁰

Politica *Planned Parenthood* susține că încălcarea legii este un mod

²⁶⁷ *Planned Parenthood, Planned Births, the Future of the Family and the Quality of American Life* (iunie 1977), table 1, “Proposed 1979-1981 Program for Improving Fertility Regulation”.

²⁶⁸ *Planned Parenthood, A Five Year Plan: 1976-1980 for the Planned Parenthood Federation of America, Inc.*, aprobat de membrii PPFA, 22 octombrie 1975, Seattle, Washington (retipărit de U.S. Coalition for Life), p.3,4.

²⁶⁹ *Ibid.*, p.4.

²⁷⁰ *Planned Parenthood Federation of America, Federation Declaration of Principles & Purposes: A Planning Document for 1979-1981; Planned Parenthood vs. Danforth*, 428 U.S. 52, 1976; *Planned Parenthood Association of Utah v. Schweiker*, nr. 82-2334, opinii preliminare (D.C. Cir., 18 februarie 1983).

adecvat și eficient de a provoca anumite schimbări sociale care se doresc. După cum se arată într-o declarație recentă privind politica sa,

Asociațiile de planificare familială și alte organizații neguvernamentale nu trebuie să considere absența legii sau existența unei legi nefavorabile drept o scuză pentru lipsa lor de activitate; acțiunea în afara legii și chiar încălcarea ei fac parte din procesul de stimulare a schimbării.²⁷¹

În decursul anilor, liderii organizației au devenit maestri în „construirea de coaliții” pentru promovarea reglementării fertilității publice.²⁷² De exemplu, în perioada 1954-1964, Comisia Națională Medicală a *Planned Parenthood*, sub directoratul lui Mary S. Calderone (mai târziu fondatoarea și directoarea Consiliului de Educare și Informare Sexuală din SUA, eng. *Sex Information and Education Council U.S., Inc., SIECUS*), a făcut presiuni asupra Asociației Medicale Americane (AMA) ca aceasta să adopte o politică față de controlul populației. Deși AMA s-a arătat „puțin interesată” de problemă, Calderone a convins Consiliul de conducere al AMA să numească o „comisie privind reproducerea umană”, ea însăși făcând parte din comisia care a pus pe tapet „politica privind controlul populației”. Această politică a fost acceptată de către Camera Delegaților AMA, la convenția sa din 1964. Prin această politică se avea în vedere „o recunoaștere inteligentă a problemelor asociate reproducerii umane, inclusiv a nevoii controlului populației, care înseamnă mai mult decât o problemă de parentalitate responsabilă; este o problemă de practică medicală responsabilă.”²⁷³

Timp de mai mulți ani, unul dintre cei mai dedicați membri de conducere ai *Planned Parenthood* a fost Frederick S. Jaffe, care a apărut în mod regulat în fața comisiilor Congresului pentru a pleda pentru planificarea familială de stat. În 1970, revista *Family Planning Perspectives* a publicat lista lui Jaffe a celor 33 de „Măsuri propuse pentru a reduce fertilitatea în SUA”, printre care se numărau: introducerea „agenților de control al fertilității în rezervele de apă”, măsuri de „încurajare a

²⁷¹ *The Human Right to Family Planning*, Raport al Grupului de Lucru pentru Promovarea Planificării Familiale ca Drept Fundamental al Omului, ținut în fața Membrilor Adunării Consiliului Central al Federației Internaționale Planned Parenthood (IPPF, 1984), p.28-29.

²⁷² *Planned Parenthood, A Five Year Plan*, p.9.

²⁷³ Mary S. Calderone, „The National Medical Committee in the Decade 1954 to 1964”, în Calderone, *Manual of Family Planning*, p.96-106.

homosexualității”, o „taxă substanțială pe mariaj”, „descurajarea deținerii private a unei case”, „permise pentru copii”, „avortul obligatoriu” și „sterilizarea obligatorie a tuturor celor care aveau deja 2 copii”.²⁷⁴

Planned Parenthood aspiră la titlul de campion în educația sexuală în școlile publice și privește deschis școlile ca agenți de trimitere [a clienților] către clinicile sale.²⁷⁵ Avându-i pe școlari drept țintă, membrii acestor organizații au scos cărți și filme explicite despre sex – cum ar fi *Despre sex*, care prezintă scene directe de sex – și broșuri de tipul *Eva care avortează*, în care era înfățișată Fecioara Maria însărcinată, cu fața lui Alfred E. Newman, care spunea: „Ce? Eu, să mă îngrijorez...?”²⁷⁶

Organizația apelează la alegerea adolescenților în calitate de colaboratori, angajându-i ca agenți de relații publice și consiliere pe probleme sexuale în școli.²⁷⁷ Ea intenționează procese după procese împotriva programelor de abținere sexuală și a solicitărilor de avertizare a părinților în cazul avortului la minore,²⁷⁸ impuse de statele americane.

Cei care critică această organizație sunt rapid stigmatizați ca fiind „fanatici religioși”, care urmăresc o „alianță între politică și religie”, ce trage cu ochiul la o „dictatură religioasă”, fapt care amenință ca țara să se

²⁷⁴ *Family Planning Perspectives*, Supliment Special – U.S. Population Growth and Family Planning: A review of the Literature, 2, nr.4 (octombrie 1970): 24.

²⁷⁵ Vezi contractul Departamentului de Educație al Statului California pentru pregătirea volumului *Education for Human Sexuality: A Resource Book and Instructional Guide to Sex Education for Kindergarten through Grade Twelve*, Contract nr.9968, Acord nr.8853, dd. 1 septembrie 1979, încheiat între Consiliul Regional Los Angeles de Planificare Familială și Departamentul pentru Educație. În acest contract s-a specificat faptul că un scop important al educației sexuale din școli era încurajarea „proceselor de trimitere [medicală] adecvată” pentru stabilirea de „legături” între școli și programele și agențiile de „sănătate” (adică controlul nașterilor). Programa școlară, care a fost făcută, ținându-se cont de acest contract, prevedea o cooperare strânsă între școli și clinicile locale ale Planned Parenthood, după cum am arătat și în Cap. 5. Consiliul Regional Los Angeles de Planificare Familială este o agenție-umbrelă a Planned Parenthood și a altor organizații prestatoare de servicii pentru controlul nașterilor.

²⁷⁶ Planned Parenthood Federation of America, Inc., „Getting It Together: On Stage Teen Counseling”, vol.8, nr.1 (octombrie 1977); Comisia Senatului pentru Muncă și Relații Umane, *Audiere*, 31 martie 1981; Planned Parenthood – Regiunea Santa Cruz, *Sex Education: Teacher's Guide and Resource Manual*, 1979.

²⁷⁷ Planned Parenthood Federation of America, Inc., „Getting It Together”.

²⁷⁸ Planned Parenthood Federation of America, Inc., *Annual Report 1995-1996*, p.20, 23.

întoarce la „Evul Mediu... și Inchiziție”.²⁷⁹

Iritați de victoria republicanilor din 1994, agenția a acuzat „preluarea electorală a Congresului 104 de către o ideologie josnică, îngustă a extremei drepte”.²⁸⁰

O mică armată de delegați de la *Planned Parenthood* s-a înghesuit la Conferința pentru Populație de la Cairo din 1994, ținând întâlniri și conferințe de presă, ajutându-l pe ambasadorul Wirth în conferințele de presă și în general, susținându-și fervent cauza. Și, apoi, la conferințele ONU din Copenhaga, Beijing și Istanbul, și la toate ședințele comitetelor preparatorii și succesive, *Planned Parenthood* a fost umăr la umăr cu alte „organizații ale femeilor” finanțate de guvern, luptând în numele femeilor din întreaga lume.

Venitul federației, în 1995-1996, a ajuns la peste 500 de milioane de dolari, de la suma de 200 de milioane de dolari, în 1983. Majoritatea banilor proveneau din subvențiile guvernamentale și venitul clinicilor (ce se baza în majoritate pe subvențiile guvernamentale pentru sănătate prevăzute pentru oamenii cu venituri mici).²⁸¹ De-a lungul anilor, *Planned Parenthood* a beneficiat de generozitatea fără margini a unui număr de binefăcători. Stewart R. Mott, moștenitorul Companiei General Motors, donator generos, a oferit milioane de dolari unor organizații ca *Planned Parenthood*, Consiliul pentru Populație, Comisia pentru Criza Demografică, Biroul de Referințe în problemele Populației și altor organizații,²⁸² și a fost director al unora dintre ele, inclusiv al *Planned Parenthood*. Fundația Turner, deținută de Ted Turner și soția acestuia Jane Fonda, a oferit sute de mii de dolari pentru *Planned Parenthood* și organizațiile sale afiliate, cum ar fi Institutul Guttmacher și *International Planned Parenthood*.²⁸³ *Planned Parenthood* are de asemenea privilegiul de a fi una dintre agențiile căreia Oficiul pentru Managementul de Personal al SUA îi permite să solicite contribuții la locul de muncă de la angajații guvernului federal al SUA și de la personalul militar.²⁸⁴

²⁷⁹ Planned Parenthood Federation of America, Inc., scrisoare pentru strângere de fonduri, semnată de Faye Wattleton, președinte, nedată, trimisă în 1981.

²⁸⁰ Planned Parenthood Federation of America, *One Vision, Many Voices: Annual Report 1995-1996*, p.18.

²⁸¹ Planned Parenthood Federation of America, *Annual Report 1995-1996*.

²⁸² *Washington Post*, 10 august 1975.

²⁸³ Vandervoort, „One Donor's Intent”.

²⁸⁴ Planned Parenthood Federation of America, Inc., *Strengthening America through Individual Choice: Financial Information*, 1980.

Federația Internațională Planned Parenthood (eng. *International Planned Parenthood Federation - IPPF*), Regent's College, Inner Circle, Regent's Park, Londra NW1 4NS, Anglia.

După cum arată numele său, este federația internațională de parentalitate planificată (eng. *Planned Parenthood*), cu alte cuvinte, de planificare familială. Ea reprezintă, pe plan internațional, alte organizații pentru controlul nașterilor din aproximativ 150 de țări. Creată în 1952, federația este specializată în controlul nașterilor la nivel rural, angajând oamenii de la sate pe post de agenți și distribuitori de servicii. Marea parte din venitul IPPF este asigurată de guvernele mai multor țări. Statele Unite au constituit donatorul principal până în 1985, când guvernul american și-a retras sprijinul de la filialele IPPF din cauza activităților de avort. Unele filiale ale IPPF au promis să respecte politica instituită de administrațiile Reagan-Bush și au continuat să primească ajutor american. În 1993, Administrația Clinton a anulat această politică.²⁸⁵ Venitul IPPF în 1986 era de 13 milioane de dolari,²⁸⁶ iar în 1996 s-a ridicat la 106 milioane de dolari, Japonia fiind pe primul loc printre donatori cu 21 de milioane de dolari, urmată de Danemarca și Suedia (11 milioane de dolari), Marea Britanie (9 milioane de dolari), Germania (6 milioane de dolari) și Statele Unite (5 milioane de dolari).²⁸⁷ Din 1980, organizația a oferit bani Chinei pentru programul său energetic de control al populației,²⁸⁸ care includea avorturi forțate.²⁸⁹ După cum am arătat în Capitolul 4, Federația pentru Planificare Familială din China, filială a IPPF, este forța conducătoare în controlul populației din China.

International Planned Parenthood Federation/Western Hemisphere Regional Office (IPPF/WHR), 120 Wall Street, 9th Floor, New York, NY 10005.

²⁸⁵ „The International 'Gag Rule', pe site-ul Federației Planned Parenthood din America, <http://www.ppfa.org/ppfa/intlgag.html>

²⁸⁶ The Population Crisis Committee, „Private Organizations”, p.3; International Planned Parenthood Federation, *Report to Donors: 1980: Programme Development and Financial Statements, 1979-1981* (Londra: octombrie 1980), p.30-64; International Planned Parenthood Federation, *Annual Report*, 1986.

²⁸⁷ International Planned Parenthood Federation, *Annual Report, 1996-1997*, p.30.

²⁸⁸ *Ibid.*

²⁸⁹ Departamentul de Stat al SUA, *Country Report on Human Rights Practices for 1983*, raport prezentat Comisiei pentru Afaceri Externe a Camerei Reprezentanților pentru Afaceri Externe și Comisiei Senatului pentru Relații Externe, Congresul 98, sesiunea a II-a, Copie a Comisiei Unite (februarie 1984), p.746.

Este instrumentul Planned Parenthood numit Emisfera de Vest, organizație înființată în 1953, cu ajutor generos din partea lui Hugh Moore, în scopul promovării controlului populației în America Latină și regiunea Caraibelor și are mai multe avanposturi în peste 40 de țări.²⁹⁰ Trei pătrimi din veniturile sale de 10 milioane de dolari, din 1986, proveneau de la USAID.²⁹¹ În 1992, USAID a oferit IPPF/WHR 68 de milioane de dolari.²⁹²

IPPF are și alte sedii în Africa, Orientul Mijlociu și Asia de Sud.²⁹³

Ațiunea Internațională pentru Populație (eng. *Population Action International - PAI*), (fostă Comisia pentru Criza Demografică (eng. *Population Crisis Committee (PCC)* și Fondul Draper), 1120 19th Street N.W., Washington DC 20036.

Înființată în 1965 de către Hugh Moore și generalul William Draper, această organizație este una dintre cele mai mari de consiliere privind controlul populației și a reușit să includă controlul populației în programele de ajutor pentru dezvoltare, puse în aplicare în toată lumea de către Statele Unite și Națiunile Unite. Campaniile sale generoase de publicitate, în care apăreau cetățeni de vază americani, au difuzat mesajul crizei demografice, în anii '60, și au câștigat sprijinul majorității mass-mediei. Prin contactele prietenoase și intime cu diplomați influenți și strategii la nivel înalt, de la ONU sau din multe alte țări membre, reprezentanții organizației și-au continuat urmărirea scopurilor, pe care le protejează prin monitorizare de legislații și politici.

Grațiile influenței sale pot fi recunoscute din raportul Comisiei pentru Criza Demografică, din 1982, în care vorbește despre

Contacte personale la nivel înalt între liderii Comisiei pentru Criza Demografică și oficialii de la vârful Administrației – contacte care includeau în 1980 și 1981 pe vicepreședinte [George Bush], asistenți superiori prezidențiali, Secretarul de Stat, Secretarul Apărării și consilierii lor cheie, directorul Agenției Centrale de Informații (CIA), Consilierul Național cu probleme de Securitate și o grămadă de nominalizați prezidențiali în funcții mai mici, dar care ar putea influența atitudinile noii Administrații [Reagan] față de programele internaționale de populație.²⁹⁴

²⁹⁰ International Planned Parenthood Federation – Western Hemisphere Region, Inc., *Annual Report 1983*.

²⁹¹ International Planned Parenthood Federation, *Annual Report*, 1986.

²⁹² IPPF/WHR, *Annual Report*, 1995.

²⁹³ Population Organizations: Finder's Guide, 21 noiembrie 1996,

gopher://cde2.ssc.wisc.edu:70/00/addazlis

²⁹⁴ The Population Crisis Committee – Draper Fund, *Report of Activities 1980-1981*, p.6.

Raportul continua cu o descriere a atacului său reușit asupra eforturilor Administrației Reagan de a elimina finanțarea pentru controlul populației:

Importanța acestor contacte a fost ilustrată în decembrie 1981, când o propunere a Direcției Administrative și de Buget de a elimina fondurile de asistență pentru populație din bugetul federal pe 1983 (încurajată de câteva persoane individuale de la Casa Albă și Departamentul de Stat) a fost respinsă de opoziția unită și activă a celor mai înalți oficiali din Administrație, inclusiv a vicepreședintelui. Comisia pentru Criza Demografică a mobilizat sprijinul populației pe tot cuprinsul țării... iar oficialii din Administrație au dat credit oficialilor de la vârful Casei Albe și din Departamentul de Stat, eliminând propunerea potențial dezastruoasă.²⁹⁵

Organizația a continuat să-și ducă înainte campania sa, care avea un scop bine stabilit: „stabilizarea populației lumii la un nivel în echilibru cu resursele naturale finite ale pământului”.²⁹⁶ (Acest scop, care apare frecvent în declarațiile privind controlul populației din anii '90, este, desigur, destul de flexibil ca să însemne creșterea populației zero sau chiar o creștere negativă majoră, în dependență de cum estimează controlorii „resursele naturale finite”.) Sub conducerea liderului său devotat, cunoscutul Robin Chandler Duke, PAI difuzează cantități impresionante de materiale despre pretinsa criză cauzată de creșterea populației – „criza apei” și „lipsa apei”,²⁹⁷ „dispariția pescărilor”,²⁹⁸ „dispariția pădurilor tropicale”,²⁹⁹ „competiția pentru locurile de muncă”,³⁰⁰ „presiunile migrației”,³⁰¹ „acumularea de gaze cu efect de seră”,³⁰² „dispariția... speciilor”, „renunțarea la... habitatul sălbatic”³⁰³ și tot așa mai departe, o litanie fără sfârșit.

În 1995, a cheltuit 3,2 milioane de dolari pentru activitățile sale.³⁰⁴ Printre liderii săi s-au numărat foști directori ai Băncii Mondiale, senatori,

²⁹⁵ Ibid.

²⁹⁶ Population Action International, *1995 Annual Report*.

²⁹⁷ PAI, *Sustaining Water: Population and the Future of Renewable Water Supplies*, 1993; *Sustaining Water: An Update*, 1995.

²⁹⁸ PAI, *Catching the Limit: Population and the Decline of Fisheries*, 1995.

²⁹⁹ PAI, *Challenging the Planet: Connections between Population and the Environment*, 1993.

³⁰⁰ PAI, *1995 Annual Report*, p.6.

³⁰¹ Ibid.

³⁰² Ibid., p.7.

³⁰³ Ibid.

³⁰⁴ Ibid.

lideri ai altor organizații pentru controlul populației, și alți oameni bogați și faimoși cu influență în consiliile de putere.³⁰⁵

Consiliul pentru Populație (eng. *The Population Council*), One Dag Hammarskjöld Plaza, NY 10017.

Înființat în 1952 de către John D. Rockefeller III, un activist dedicat problemelor populației, Consiliul pentru Populație a jucat un rol hotărâtor în istoria mișcării. El a fost lider în elaborarea de programe pentru controlul populației în aproape toate țările unde astfel de programe există.³⁰⁶ Un număr de programe, de exemplu cele din India și Indonezia, sunt cunoscute pentru forța cu care au fost aplicate. Unele dintre ele – cum ar fi cele din Iran și Nicaragua – au devenit atât de controversate încât s-a presupus că ar fi constituit factorii declanșatori ai fervorii ulterioare anti-SUA.³⁰⁷

Consiliul pentru Populație finanțează din plin cercetarea din universități și publică broșuri, cărți și reviste, cum ar fi *Studies in Family Planning* și *Population Development Review*, care se preocupă de experimente în controlul populației în toată lumea. Consiliul a condus timp de mai mulți ani cercetări privind efectele stimulentei în controlul populației. O subvenție de la USAID pentru perioada 1979-1988 a finanțat cercetările „care au dus la dezvoltarea de politici și programe guvernamentale... care vor încuraja o fertilitate scăzută”.³⁰⁸

Consiliul pentru Populație a activat timp de mai mulți ani în țări ca Bangladesh, unde oamenii primesc sume de bani pentru sterilizare.³⁰⁹ Un observator local sublinia: „Sterilizările cresc brusc în... octombrie [luna de dinaintea strângerii recoltei]... când nu există mâncare”.³¹⁰ Într-o referire indirectă la țintele stimulentei folosite în India, unde s-au folosit o perioadă foarte lungă, Consiliul relatează în 1995 că a lucrat în India cu guvernul pentru a „reformula” politica pentru populație.³¹¹ În ciuda acestui angajament nou pentru o „abordare sensibilă a genului, concentrată pe

³⁰⁵ *Ibid.*; Population Crisis Committee – Draper World Population Fund, Form 990, Return of Organization Exempt from Income Tax, 1982;

³⁰⁶ Population Reference Bureau, *World Population Growth and Response*.

³⁰⁷ Vezi discuțiile din Capitolul 4. De asemenea, vezi *Inrtercom* 8, nr.3 (martie 1980): 5.

³⁰⁸ USAID, Raport de activitate 1984.

³⁰⁹ Population Council, *1995 Annual Report*, p.23.

³¹⁰ Sabir Mustafa, „The Corruption of Incentives”, *The Financial Express* (Bangladesh), 21 octombrie 1994.

³¹¹ Population Council, *1995 Annual Report*, p.22.

satisfacerea nevoilor de sănătate reproductivă a clienților”,³¹² Consiliul mai este convins de necesitatea „încetării creșterii populației”³¹³ și este mai hotărât ca niciodată să-și atingă scopul. Organizația lucrează în scopul perfecționării medicamentelor abortive (RU 486, Mifepristone – acestea au constituit proiectul lor), dar și a dispozitivelor intrauterine, vaccinurilor împotriva fertilității, implanturilor subdermice pentru bărbați și femei, inelelor vaginale și multe, multe altele.³¹⁴

Finanțarea principală a Consiliului pentru Populație a venit timp de mai multe decenii de la guvernul SUA. În 1995, jumătate din venitul său de 47,2 de milioane de dolari venea direct din această sursă, iar alte 8% proveneau de la organizații internaționale, sponsorizate la rândul lor de guvernul american. Organizații neguvernamentale sponsorizate de guvernul american de asemenea au contribuit la finanțarea Consiliului pentru Populație.³¹⁵

Institutul pentru Populație (eng. *Population Institute*), 107 Second Street N.E., Washington, DC 20002.

Institutul pentru Populație a promovat agresiv ideea că „suprapopulația este o bombă cu ceas, care amenință viitorul tuturor”, iar oamenii și liderii lumii trebuie convinși prin „cele mai sofisticate mijloace de comunicare în masă, educaționale și motivaționale” să „dezamorseze bomba demografică”.³¹⁶ Organizația promovează mesajul său prin televiziune, radio, scrisori directe adresate cetățenilor, turnee de discursuri și contraeditoriale semnate de Werner Fornos (președintele său), prin publicația sa *Popline* și numeroase broșuri. Organizația duce activități de lobby hotărâte pentru a primi mai multe sponsorizări de la guvern pentru programele străine de populație. Institutul pentru Populație a pledat pentru „crearea unui mediu în care bărbații și femeile își percep diferit rolurile lor tradiționale”.³¹⁷ A creat un „Program pentru educatorii cărora le pasă”, care le cere profesorilor să li se alăture pentru a „lucra împreună în rezolvarea crizei demografice mondiale”, pentru „a include discuțiile despre suprapopularea lumii în materialul de clasă”, „care să-i motiveze pe elevi să facă cercetări asupra

³¹² *Ibid.*

³¹³ *Ibid.*, p.17.

³¹⁴ *Ibid.*, p.4.

³¹⁵ *Ibid.*, p.62-63.

³¹⁶ The Population Institute, „Decade of Hope”, Raport pentru 1981, p.1-2.

³¹⁷ *Ibid.*, introducere.

populării lumii”. Programul le cere, de asemenea, profesorilor să facă lobby la kongresmeni, să scrie „scrisori către editorii ziarelor” și să-i îndemne pe alții „să se implice” în luptă.³¹⁸ Materialele distribuite în cadrul programului „Educatori cărora le pasă” sunt furnizate de Biroul de Referințe în problemele Populației, sponsorizat de guvernul american.³¹⁹

În pregătirea Conferinței Internaționale pentru Populație din 1984 din Mexic, Institutul pentru Populație a participat la toate ședințele preparatorii, a informat 5.000 de „lideri de media” asupra pericolelor suprapopulației și a instruit 35 de studenți în jurnalism ca să „relateze despre problemele populației”.³²⁰ A oferit premiul de excelență în relatarea jurnalistică despre problemele populație pentru *Los Angeles Times*, *Christian Science Monitor*, *The Chicago Tribune* și altor ziare.³²¹ Directorul său, Werner Fornos, a protestat hotărât împotriva declarației Administrației Reagan la conferință, iar Institutul pentru Populație a oferit un dineu de 963 de dolari în onoarea delegaților chinezi la conferință. Alți invitați la dineu au relatat că chinezii au discutat despre metodele lor de impunere a politicii unui singur copil.³²²

Fornos a avut o relație de prietenie de lungă durată cu controlorii populației din China. Înainte să ajungă la Institutul pentru Populație, a lucrat în Bangladesh, Mexico și Filipine, precum și în alte țări, și a fost consultant la USAID.³²³

Fornos și Institutul său au participat la Conferința pentru Populație din 1994 de la Cairo, trimițând la acest eveniment și 160 de membri ai unei „echipe de cercetare”, printre care 10 studenți câștigători ai Competiției de Jurnalism Academic inițiată de Institut. Scopul concursului pentru tinerii jurnaliști a fost să „motiveze... viitorii lideri din țara noastră să devină activiști în domeniul crizei demografice”.³²⁴ Nu contează informațiile, fiți activiști.

³¹⁸ Population Action Council, „The Educators Who Care Program”, p.1981.

³¹⁹ *Intercom*, martie 1982.

³²⁰ „The Cutting Edge”, The Population Institute Annual Report, 1983-1984; The Population Institute, „Dear Friend” Scrisoare nedată, 1984.

³²¹ Population Institute, „Cutting Edge”, p.10-11.

³²² „Pro Choice?” *The Washington Times*, 10 august 1984; reprezentantul John E. Porter, scrisoare către editor; *The Washington Times*, 23 august 1984.

³²³ The Population Institute, *Global Population: Gaining People, Losing Ground*, broșură distribuită în 1990.

³²⁴ The Population Institute, *Renewing Our Commitment: 1994 Annual Report*.

Fornos însuși a fost unul dintre cei 5 conducători de organizații neguvernamentale, care au vorbit în sesiunea plenară a conferinței.³²⁵ Premiile sale către jurnaliștii profesioniști au devenit „Premii pentru Media Globală” și au fost decernate la o ceremonie din Cairo, prezidată de către premierul egiptean. Premiile au mers la jurnaliștii „care au contribuit la conștientizarea problemelor populației”.³²⁶ Au fost premiate ziarul *The Washington Post* și *Turner Broadcasting*.

Institutul pentru Populație organizează o Săptămână de Conștientizare a Problemelor Populației Mondiale cu declarații din partea Congresului și a mai multor guvernatori de state. Co-sponsorii au fost Liga Femeilor Alegătoare, Sierra Club, Biserica Metodistă Unită, Societatea Națională Audubon și, desigur, *Planned Parenthood*.³²⁷ A acordat premiile „Legiutorul lunii” senatorilor Alan K. Simpson și Jeff Bingaman, printre alții.³²⁸

Pentru a-și finanța apostolatul în domeniul mass-media și al opiniei publice, Institutul pentru Populație avea, în 1994, un venit de 1,6 milioane de dolari. A fost întotdeauna scutit de impozite de către guvernul SUA și un veșnic primitor „pomeni” de la ONU.³²⁹ Printre consilierii săi de frunte s-au numărat personalități ca: Isaac Asimov, Norman Borlaug, Paul Ehrlich, John Galbraith, Robert S. McNamara, Gunnar Myrdal, Linus Pauling și Rafael Salas (fost director al Fondului ONU pentru Populație).³³⁰

Biroul de Referințe în problemele Populației (eng. *Population Reference Bureau, Inc., PRB*) 777 14th Street N.W. Washington DC 20005.

Înființat de către Guy Irving Burch în 1929, Biroul este una dintre cele mai vechi agenții pentru populație. Burch, fiul unui fermier bogat, a devenit pasionat de tânăra de problemele suprapopulației create de săraci. Devotat cauzei antinataliste, Burch a fost unul dintre primii și cei mai fervenți participanți la mișcarea pentru eugenie. El credea, predica și scria că lumea avea nevoie de „o revoluție vitală, o schimbare de atitudine față de cantitatea și calitatea oamenilor înșiși”.³³¹ Lucrător neobosit și scriitor prolific, el

³²⁵ *Ibid.*

³²⁶ *Ibid.*

³²⁷ *Ibid.*

³²⁸ *Ibid.*

³²⁹ *Ibid.*; Fondul ONU pentru Activitățile Populației, *1981 Report and Summary of Allocations*, 1984; Population Institute, „Decade of Hope”, raport pentru 1981, p.1-2.

³³⁰ Population Institute, „Cutting Edge”.

³³¹ Population Reference Bureau, Inc., *Annual Report for the Year Ended December 31 1978*, p.3.

semna o rubrică în revista *Eugenics* și contribuia la revista lui Margaret Sanger *Birth Control Review*, precum și la alte reviste.³³² Printre activitățile sale numeroase se numără și realizarea unui studiu, în comun cu Clarence Gamble, privind fertilitatea în rândul absolvenților de facultate, ambii autori fiind neliniștiți de faptul că „oamenii cu studii nu lasă urmași care să-i înlocuiască”.³³³

Chiar și în perioada Recesiunii economice, când ratele mici ale nașterii prevesteau o adevărată „depopulare”, Burch avertiza asupra „presiunilor populației”.³³⁴ În această perioadă, datorită dificultăților financiare, Burch a făcut lobby pentru organizația din care a provenit *Planned Parenthood*.³³⁵ În timpul negocierilor de pace în cel de-al doilea război mondial, Burch și-a prezentat planul său de rezolvare a problemelor mondiale, în care propunea sterilizarea obligatorie a „tuturor celor inadecvați, fie din punct de vedere biologic, fie din punct de vedere social”. Biroul său s-a bucurat de sprijin guvernamental de la bun început, primind un spațiu din partea Bibliotecii Congresului, în anii '30.³³⁶ Astăzi, Biorul își mediatizează „poziția sa de neutralitate”, însă a rămas în istorie cu sintagma „explozia demografică”.³³⁷ Publică revistă bilunară *Population Bulletin*, *Population Today* (fost *Intercom*), un buletin informativ lunar, un raport anual *World Population Data Sheet*, cu date din țări și regiuni ale lumii și alte materiale. Organizează ateliere pentru profesori și le oferă materiale de bibliotecă despre urgența problemei populației.

Materialele pe care le difuzează Biroul în școli conțin aceleași sintagme otrăvite: „presiunile făcute de populație asupra producției de hrană”,³³⁸ „rezervele reduse de minerale ale lumii”³³⁹ și „șocurile” produse planetei de toți oamenii din lume.³⁴⁰ Împreună cu Institutul pentru Populație, a conceput un joc pentru copiii de școală în care simulează din punct de

³³² *Ibid.*, p.9.

³³³ *Ibid.*, p.3.

³³⁴ *Ibid.*, p.9.

³³⁵ *Ibid.*

³³⁶ *Ibid.*

³³⁷ *Ibid.*, p.33, 11.

³³⁸ Population Reference Bureau, „Population and Resources: What about Tomorrow?”, nedat, distribuit la sfârșitul anilor '70.

³³⁹ *Ibid.*

³⁴⁰ Population Reference Bureau, *Interchange* 9, nr.1 (mai 1980).

vedere fizic „suprapopularea” și lipsa hranei, produsă de „creșterea exponențială” a populației.³⁴¹ Ei doreau să se asigure că copiii înțeleg că „degradarea mediului și sărăcia” sunt „probleme legate de populație”.³⁴²

Timothy Wirth, omul cheie pentru Administrația Clinton pe probleme demografice a adus laude Biroului, în pachetul său de informații despre „populația globală”, arătând prin „legăturile dintre populație, dezvoltare și mediu”, modul în care „guvernele și organizațiile simple... reacționează la creșterea rapidă a populației” și felul în care „mediul... și comunitățile religioase din Statele Unite privesc toate acestea.”³⁴³

Făcând tot ce i-a stat în puteri în campaniile sale finanțate de guvern și îndreptate asupra școlilor, în anii '90, Biroul s-a îndreptat spre profesorii de economie din învățământul liceal, un domeniu care se extindea în învățământul preuniversitar, precum și spre personalul preparator din universități, care lucra cu studenții viitori profesori, oferindu-le materiale și seminarii.³⁴⁴

Biroul lucrează activ ca să primească în continuare finanțare federală pentru „educația demografică” în școala primară și în învățământul mediu, care, desigur, stimulează cererea de materiale. Dacă o generație de copii din SUA a fost îndoctrinită cu ideea că lumea întreagă și natura vor dispărea din cauza creșterii populației, la aceasta și-a adus contribuția din plin „transparentul” (după cum preferă să-și spună) Birou de Referințe în problemele Populației.

Departamentul de Programe Internaționale al Biroului, finanțat de USAID furnizează strategiilor și jurnaliștilor din țările în curs de dezvoltare materiale privind populația și planificarea familială. În timpul pregătirilor pentru conferințele de la Cairo, a trimis 15.000 de scrisori organizațiilor din țările în curs de dezvoltare.³⁴⁵

În 1993, bugetul PRB se ridica la 3,3 milioane de dolari, aproape jumătate din care veneau direct de la guvernul SUA.³⁴⁶

³⁴¹ Carol C. Fletcher, „Food for Thought” („Hrană pentru minte”), reipărită din ediția din iulie a revistei *Intercom*, publicată de Population Reference Bureau. Food for Thought” a fost produsă în comun de către PRB și Institutul pentru Populație.

³⁴² Joseph A. McFalls, jr., *Population: A Lively Introduction*, ediție revăzută, Population Reference Bureau, 1995.

³⁴³ PRB, *Publication Catalog*, primăvara-vara 1997, p.3.

³⁴⁴ PRB, *1993 Annual Report*, p.7.

³⁴⁵ PRB, *1993 Annual Report*, p.8-9.

³⁴⁶ *Ibid.*, p.18.

Servicii Internaționale pentru Populație (eng. *Population Services International - PSI*) 1120 19th Street N.W. Washington, DC 20036.

Publicațiile instituțiilor pentru controlul populației abundă în referințe privind „neutilizarea suficientă” a serviciilor pe care încearcă să le furnizeze săracilor din țările în curs de dezvoltare. Prezervativele și pilulele umplu depozitele, femeile evită clinicile, iar tinerii stau departe de „centrele prietenoase” destinate numai lor.³⁴⁷ Iar atât de mult-discutata „nesatisfacere a nevoilor” – adică diferența dintre controlul nașterilor utilizat cu adevărat de oameni și ceea ce controlorii nașterilor consideră că ar trebui să se utilizeze – continuă să se manifeste. PSI și USAID au un răspuns din ce în ce mai concret la această problemă.

PSI este o agenție „privată” de marketing, finanțată de guvern, care, prin intermediul unor strategii inventive promoționale, îndreptate spre persoanele cu venituri mici, încearcă să stimuleze atât cererea, cât și oferta pe piața controlului nașterilor. Din ofertă, fac parte prezervativele, pilulele, dispozitivele pentru controlul nașterilor, și „alte servicii” la prețuri mult sub cele reale oferite micilor vânzători locali, farmaciști, distribuitori, vânzători en gros și clinici. Organizația, de asemenea, oferă și articole de mare căutare, precum kituri de rehidratare pentru bebelușii cu diaree în stare critică și plase pentru țânțari tratate cu insecticid pentru oamenii amenințați de recidiva malariei, în urma interzicerii substanței DDT (diclor-difenil-triclorețan). PSI practică ceea ce se numește „subsidiu încrucișat”, deși nu spune că, în limbajul afacerilor, aceasta înseamnă că atunci când un cumpărător achiziționează plase de țânțari, primește gratis și prezervative. În acest scop, PSI face un apel special la proprietarii de mici afaceri private.³⁴⁸

În ceea ce privește cererea, PSI organizează meciuri de fotbal american (jucătorii din fotografiile din Raportul său Anual arătau destul de jenați în tricourile cu emblema prezervativelor), raliuri, evenimente muzicale, camioane cu imagini video, show-uri de marionete, echipe de vânzare pe biciclete, povestitori ambulanți, curse de elefanți, telenovele și multe altele. Toate aceste acțiuni generează venituri pentru oamenii pe plan local (și probabil li se dau prezervative ca bonus).

³⁴⁷ Population Service International, *1995/1996 Annual Report*, p.6; The Population Council, *1995 Annual Report*, p.21-22, 32; International Planned Parenthood Federation, *Annual Report 1996-1997*, p.15.

³⁴⁸ Population Services International, *1995/1996 Annual Report*.

PSI susține că vinde cantități imense de dispozitive pentru controlul nașterilor – de exemplu, 161 de milioane de prezervative și 13,5 milioane de folii de pilule în 1995, în Bangladesh, unde ziarele au relatat că pilulele costă „miliarde” și expiră în depozite.³⁴⁹

Deși agenția pretinde că „vinde” mijloacele pentru controlul nașterilor clienților care abia așteaptă să le cumpere, rapoartele sale financiare nu menționează nimic despre veniturile sale din vânzări. Venitul său de 33,4 milioane de dolari (care era de 3 milioane în 1983)³⁵⁰ provine aproape în întregime de la USAID, de la guverne străine, de la Națiunile Unite și de la diverse fundații. Raportul anual pentru 1995-1996 menționează suma de 67 de mii de dolari – adică, 0,2% din venitul total – la „alte venituri” ceea ce ar putea însemna vânzări (de plase de țânțar?).

Fundația Rockefeller, 1133 Avenue of the Americas, New York, NY 10036.

Este una dintre cele mai active fundații private din domeniul populației, care reflectă devotamentul familiei Rockefeller pentru mișcarea antinatalistă mondială și față de obsesiva întrebare: „De ce au săracii atât de mulți copii?”³⁵¹

Oferind milioane de dolari anual acestei cauze, Fundația a finanțat cercetări, publicații și servicii de control al nașterii din cadrul universităților și organizațiilor „neguvernamentale” din toată lumea. Organizația sprijină tehnologia contraceptivă, biologia reproductivă și factorii socio-economici care influențează reproducerea umană. A oferit finanțare organizației *Sănătatea Internațională a Familiei* (eng. *Family Health International*) cunoscută pentru experimentele sale pe femeile din țările lumii a treia.³⁵² Oferă bani Centrului Chinez de Cercetare și Informare pentru Populație de la Beijing.³⁵³ A oferit fonduri Institutului de Cercetare a Sexualității al lui Alfred Kinsey, care a efectuat experimente sexuale pe copii foarte mici, descrise în Capitolul 5.³⁵⁴

³⁴⁹ „Pills for the Godown”, *The Bangladesh Observer*, 2 decembrie 1996.

³⁵⁰ PSI, 1995/1996 *Annual Report*; PSI, *Annual Report – Charitable Organization*, Departamentul de Stat (statul New York), sfârșitul anului 1983.

³⁵¹ *RF Illustrated* 2, nr.2 (martie 1975).

³⁵² Family Health International, *Corporate Report*, 1996.

³⁵³ *The Foundation Grants Index* 1997.

³⁵⁴ Dr. Judith A. Reisman și Edward W. Eichel, *Kinsey, Sex and Fraud* (Lafayette, La.: Lochinvar 1990), p.82; Rene A. Wormser, *Foundations: Their Power and Influence* (Sevierville, Tenn.: Covenant House Books, 1993), p.100.

Fundația Rockefeller ajută la sprijinirea Institutului Alan Guttmacher, Biroului de Referințe în problemele Populației, Consiliului de Acțiune pentru Populație, Consiliului pentru Populație și Fundației *Earth Times* (editorul ziarului *The Earth Times* la Conferința pentru Populație din Cairo), printre altele. S-a implicat în „studii despre genuri”, „studii despre lesbiene și homosexuali”, „educație despre mediu” și „dezvoltare durabilă” - noul val de probleme puse de controlorii populației. Fundația Rockefeller sprijină eforturile de schimbare a programelor școlare și din licee pentru a corespunde acelor probleme „corecte politic”.³⁵⁵

Clubul Sierra, 730 Polk Street, San Francisco, CA 94109.

Împreună cu alte organizații de mediu, Clubul Sierra a dus timp de ani de zile o politică antinatalistă în rândul publicului și în Congres. *Buletinul* informativ al Clubului accentuează permanent problema populației. Lucrează cu Biroul de Referințe în problemele Populației pentru a include educația despre populație în școli, organizează seminarii pentru profesori și jocuri de simulare pentru copii despre problema „supraaglomerării” și foametea mondială.³⁵⁶

În ianuarie 1981, sub conducerea Societății Naționale Audubon, Clubul Sierra s-a alăturat altor 59 de organizații - majoritatea fiind organizații de mediu și câteva pentru populație - care cereau o politică publică de „planificare coordonată spre stabilizarea populației” și audieri privind proiectul de lege propus de Richard L. Ottinger, H.R. 907. Acest proiect a fost anterior înaintat sub numele de H.R. 5062, prin care se cerea declararea stabilizării populației ca unul din scopurile politicii naționale americane.³⁵⁷ Printre participanți se aflau Acțiunea pentru Mediu (eng. *Environmental Action*), Fondul pentru Mediu (eng. *Environmental Fund*), Asociația pentru Conservare (eng. *Conservation Association*), Parcurile Naționale (eng. *National Parks*), Federația Națională pentru apărarea Vieții Sălbatică (eng. *National Wildlife Federation*), Consiliul Național pentru Apărarea Resurselor (eng. *National Resources Defense Council*), Societatea Națională Audubon (eng. *National Society Audubon*), Apărătorii Vieții

³⁵⁵ *The Foundation Grants Index 1997*; Evan Gahr, „Paymasters of the PC Brigades”, *The Wall Street Journal*, 27 ianuarie 1995.

³⁵⁶ Sierra Club, „Dear Teacher”, Scrisoare datată 13 aprilie 1977 și anexele.

³⁵⁷ *Intercom* 9, nr.2 (februarie 1981); Zero Population Growth, „Action Alert”, 31 iulie 1980, 2 februarie 1981.

Sălbatică (eng. *Defenders of Wildlife*), Liga Izaak Walton (eng. *Izaak Walton League*), Creșterea Populației – Zero (eng. *Zero Population Growth*), Comisia pentru Criza Demografică (eng. *Population Crisis Committee*), acum Acțiunea Internațională pentru Populație (eng. *Population Action International*), Biroul de Referințe în problemele Populației (eng. *Population Reference Bureau*), Asociația de Sănătate Publică Americană (eng. *American Public Health Association*), Consiliul Regional Los Angeles pentru Planificarea Familiei (eng. *Los Angeles Regional Planning Council*), Alianța Națională pentru Parentalitate Opțională (eng. *The National Alliance for Optional Parenthood*), Asociația Națională pentru Planificare Familială și Sănătate Reproductivă (eng. *National Family Planning and Reproductive Health Association*) și multe altele.

La Conferința de la Cairo, Clubul Sierra a înaintat „viziunea” sa despre consum și populație – nici mai mult, nici mai puțin. Prin aceasta se stipula că „o limitare rapidă a creșterii populației... este o parte esențială a oricărui efort de a proteja mediul”. S-a anunțat atunci că „activiștii locali ai Clubului Sierra” lucrează în Statele Unite pentru a determina „capacitățile locale” [de a susține populația] – adică „pragul impactului combinat al populației și consumului asupra ecoregiunilor și economiei”. Ei nu specificau ce anume vor face activiștii locali, dacă vor descoperi că comunitățile depășesc „capacitatea de susținere”, dar chemau la „reducerea modelelor de consum date de cetățenii americani”. Aceasta ar include utilizarea mai puțină a energiei, „reducerea deșeurilor”, reducerea tăierilor de păduri, „zero emisii” ale poluanților în atmosferă (nu scuipați în lac) și alte schimbări ale stilului de viață personal”.³⁵⁸

O anticipare a ceea ce ar putea însemna acest lucru se vede din ceea ce s-a întâmplat în vastele păduri din nord-vestul Pacificului (păduri care cresc foarte repede). În această zonă, Clubul Sierra a fost un jucător important în distrugerea industriei lemnului.³⁵⁹

Clubul Sierra nu numai că se opune anumitor activități umane, cum ar fi tăierea copacilor, ci, la un moment dat, a încercat să împiedice Liga Mică să utilizeze o pășune ca stadion de baseball în Regiunea Humboldt din nordul Californiei.

³⁵⁸ Sierra Club, „Population and Consumption: The Sierra Club Has a Vision for Both”, broșură distribuită la Conferința Internațională pentru Populație și Dezvoltare, Cairo 1994.

³⁵⁹ Chase, *In a Dark Wood*.

Clubul Sierra a publicat faimoasa prognoză a lui Paul Ehrlich, intitulată „Bomba demografică”.³⁶⁰

Răspunzând așteptărilor, Fundația Clubul Sierra a donat organizației AVSC Internațional, după cum am arătat mai sus, fonduri pentru sterilizarea oamenilor din întreaga lume. Prin intentarea de procese privind bufnița pătată, Fondul de Apărare Legală al Clubului Sierra a tras milioane de dolari din surse guvernamentale.³⁶¹ Clubul Sierra nu este singurul care se bucurat de aceste fonduri. Alte organizații ecologiste au primit milioane de dolari din trezoreria SUA.³⁶²

Comisia Trilaterală, 345 East 46th Street, New York, NY 10017.

Comisia Trilaterală a fost înființată de către David Rockefeller, în 1973, pentru a analiza problemele cu care se confrunta America de Nord, Europa Occidentală și Japonia. Printre membrii din trecut și din prezent ai acestei Comisii se numărau: președintele Bill Clinton, Secretarul pentru Servicii Umane și Sănătate Dona Shalala, senatoarea Dianne Feinstein, fostul președinte Jimmy Carter și mai mulți oameni din administrația sa, vicepreședintele Walter Mondale, Secretarul de Stat Cyrus Vance, Secretarul Apărării Harold Brown, Asistentul prezidențial Zbigniew Brzezinski, vicesecretarul de Stat Warren Christopher și alții.

În rapoartele Comisiei exista punctul de vedere conform căruia „oficialii economici... ai celor mai mari țări trebuie să înceapă să gândească în termeni de gestionare a unei singure economii *mondiale*, pe lângă gestionarea relațiilor economice *internaționale* dintre țări”³⁶³ (subl. în original). Având în vedere predilecția acestei organizații pentru o conducere centralizată, nu este surprinzător că „planificarea populației” pentru ea „ar trebui să fie parte integrantă din dezvoltarea economică și socială”.³⁶⁴ Comisia era deranjată de problemele atribuite „creșterii rapide a populației” și a cerut țărilor dezvoltate să mărească „substanțial” ajutorul,

³⁶⁰ Paul R. Ehrlich, *The Population Bomb* (San Francisco: Sierra Club Books, 1968).

³⁶¹ Chase, *In a Dark Wood*, p.288-289.

³⁶² „Following the Money (Again)”, *eco·logic*, septembrie-octombrie 1995, p.21.

³⁶³ *The Reform of International Institutions: A Report of the Trilateral Task Force on International Institutions to the Trilateral Commission* (New York: The Trilateral Commission, 1976), p.22.

³⁶⁴ *Reducing Malnutrition in Developing Countries: Increasing Rice Production in South and Southeast Asia: Report of the Trilateral North-South Food Task Force to the Trilateral Commission* (New York: Trilateral Commission, 1978), p.xi.

inclusiv, desigur, pentru „planificarea familială”, către țările mai puțin dezvoltate.³⁶⁵ Comisia sugera că „subvențiile pot fi condiționate de atingerea obiectivelor lor declarate” și „țările, suveranitatea cărora este lezată de aceste condiții, pot refuza ajutorul străin”.³⁶⁶ Aceste condiții, după cum am văzut, au fost deja impuse în Secțiunile 102 și 104 (d) ale Legii SUA pentru Asistență Internațională pentru Alimentație și Dezvoltare, adică țările care primesc ajutor american trebuie să ia măsuri ca să micșoreze curba creșterii populației. Mesajul din timpul ședințelor era că problemele puse de „creșterea rapidă a populației” „nu se negociază”.³⁶⁷ (Atunci de ce mai trebuie discutate?)

Institutul pentru Resursele Mondiale (IRM), (eng. World Resources Institute), 1709 New York Avenue N.W., Washington, DC 20006.

Liderii Uniunii Internaționale a Conservării Naturii și ai Fondului Mondial pentru salvarea Vieții Sălbatice au creat această organizație în 1982. IRM produce munți de materiale de cercetare prin care arată că lumea are nevoie de o campanie globală pentru controlul mediului și al populației, control care se face în prezent sub auspiciile ONU. Citat pe larg de mass-media și de organizații precum Biroul de Referințe în problemele Populației, IRM răspândește aceleași toxine – creșterea populației, dispariția pădurilor și speciilor, schimbare climaterică globală, creșterea poluării. Această organizație avertizează că „o creștere rapidă a populației face presiuni enorme asupra resurselor naturale, infrastructurii și serviciilor urbane și asupra guvernelor la toate nivelele.”³⁶⁸

IRM, împreună cu organizațiile afiliate, exercită o influență enormă la nivel internațional și o canalizează spre obiective bine alese. Maurice Strong, subsecretarul General al Națiunilor Unite și consilier-șef la Banca Mondială, este președintele Consiliului de Directori al IRM. James Gustave Speth, administrator al Programului de Dezvoltare al ONU, face parte din Consiliul de Directori. Organizația nu dezvăluie veniturile sale, dar are angajați 4 contabili și alte 11 persoane care-i coordonează. Banii vin de la o serie de agenții și fundații: USAID, Agenția de Protecție a Mediului din SUA

³⁶⁵ *Towards a Renovated International System: A Report of the Trilateral Integrators Task Force to the Trilateral Commission* (New York: Trilateral Commission, 1977), p.28.

³⁶⁶ *Ibid.*

³⁶⁷ Toshio Komoto, discurs în ședința Comisiei Trilaterale, Tokyo, 4-6 aprilie 1982.

³⁶⁸ World Resources Institute et al., *World Resources 1996-1997*, Executive Summary.

și alte agenții guvernamentale; Banca Mondială, cinci agenții ale ONU, inclusiv Programul de Mediu al ONU și Programul de Dezvoltare al ONU, aproape 70 de fundații, inclusiv Fondul Gaia, precum și fundațiile omniprezente Rockefeller, Ford și Kellogg, numeroase corporații și multe alte companii și societăți, inclusiv Societatea *National Geographic* și Fundația Națională pentru ocrotirea Vieții Sălbatică și Peștilor.³⁶⁹

IRM a publicat 7 volume ale seriilor de rapoarte despre Resursele Mondiale. *Resursele mondiale 1996-1997* au apărut sub auspiciile IRM, Banca Mondială, Programului de Mediu al ONU și Programului de Dezvoltare al ONU.

Institutul Worldwatch, 1776 Massachusetts Avenue N.W., Washington, DC 20036.

Institutul a fost creat de către Fondul Fraților Rockefeller pentru a „concepe strategii și a alerta publicul general referitor la tendințele globale care apar în ceea ce privește disponibilitatea și managementul resurselor – atât umane cât și naturale”.³⁷⁰ Sub conducerea proeminentului activist antinatalist Lester R. Brown, *Worldwatch* a îndreptat atenția presei asupra „crizei” demografice, prin publicarea anuală a 10-12 studii intitulate *Worldwatch Papers*, și 1 sau 2 volume care anunță iminența diverselor calamități provocate de populație. „Studiul” a fost susținut de către Națiunile Unite, Fondul Fraților Rockefeller, Fundația Ford și alte agenții.³⁷¹

În 1997, publicațiile Institutului avertizau că „lipsa hrănilor apare ca o problemă definitorie a acestei ere”³⁷² și că eșecul posibilității de a hrăni China „ar putea constitui semnalul de alarmă care ne avertizează că... ne apropiem de incapacitatea pământului de a ne hrăni.”³⁷³ Acest lucru se afirmă într-o perioadă în care datele ONU arată că producția de hrană a Chinei pe cap de locuitor a crescut cu peste 40%, față de perioada 1979-1981, și se ridică la peste 2.700 de calorii de persoană,³⁷⁴ crescând ca și producția de hrană a lumii, așa cum am văzut în Capitolul 2. Cel mai descurajator

³⁶⁹ Conform site-ului IRM: <http://www.wri.org>

³⁷⁰ *Worldwatch Institute*, broșură informativă, distribuită în 1981.

³⁷¹ *Ibid.*; Population Crisis Committee, „Private Organizations”, p.8.

³⁷² *Worldwatch Publications*, 1997, mediatizarea materialului: *Tough Choices: Facing the Challenge of Food Scarcity*.

³⁷³ *Worldwatch Publications*, 1997, mediatizarea materialului: *Who Will Feed China? Wake-up Call for a Small Planet*.

³⁷⁴ Programul de Dezvoltare al ONU, *Human Development Report*, 1995, Tabel 9.

lucru referitor la aceste falsuri nu este faptul că Lester Brown și Institutul Worldwatch publică materiale de propagandă confuză, ci faptul că agențiile de știri din toată lumea redau cu seninătate toate aceste minciuni.

Fondul pentru ocrotirea Vieții Sălbatică (eng. *World Wildlife Fund*), CH-1196 Gland, Elveția.

Condus de Ducele de Edinburgh, WWF este cunoscut în lume ca Fondul Mondial pentru Natură și este una dintre cele trei organizații ecologiste, care lucrează cu Programul de Mediu al ONU, pentru a realiza o „comunitate durabilă” în toată lumea. Celelalte organizații sunt: Uniunea Internațională a Conservării Naturii și Institutul pentru Resursele Naturale, despre care am vorbit mai sus. Sarcina acestor organizații este să pună în aplicare „Agenda 21”, produsă la Summit-ul Pământului de la Rio de Janeiro, care a proiectat un control complet asupra utilizării pământului și activității sociale și economice umane. Finanțat de către guverne, persoane private, Națiunile Unite, fundații și sprijinit de Consiliul pentru o Dezvoltare Durabilă de pe lângă președintele SUA, acest fond lucrează cu organizații locale activiste pentru a elabora planuri pentru „dezvoltarea durabilă”.³⁷⁵ Fondul are reprezentanți sau organizații reprezentative în peste 50 de țări din toată lumea.

A luat parte la Conferința Națiunilor Unite pentru Populație din Cairo, în 1994, și a susținut cu căldură Planul Proiectului de Acțiune, însă a avut obiecții față de următoarea frază din proiect: „Oamenii sunt cele mai importante și mai prețioase resurse...” Respingând această formulare, reprezentanții Fondului au declarat: „Toate speciile sunt importante... Spunând că oamenii sunt cei mai importanți... intrăm într-o dezbatere filozofică, ce nu este adecvată...” (Fondul nu a reușit să se impună în acest sens, dar, fără îndoială, că va încerca să revină.) Organizația a dat exemplu despre cum deja „încorporează factorii populației în dezvoltarea durabilă”. De pildă, Madagascar, prin intermediul „unei componente a populației adecvate conservării Fondului pe plan local lucrează... cu ajutorul unui furnizor local de servicii de sănătate.” Activiștii fondului au fost preocupați de problemele din Kenya, unde au întâmpinat „sensibilități locale la problema populației”, și de problemele din Insulele Solomon.³⁷⁶

³⁷⁵ „How NGOs”, p.13-15.

³⁷⁶ WWF, „Suggested Changes and Comments to the Draft Final Document”, UN International Conference on Population and Development, Cairo, 1994.

Fondul pentru ocrotirea Vieții Sălbatice și organizațiile sale apropiate au administrat sute de milioane de dolari din subvențiile pentru încălzirea globală din 1996.³⁷⁷ În perioada 1993-1995, Fondul a primit 260.000 de dolari de la Departamentul de Interne al SUA.³⁷⁸ În 1996, organizația a raportat un venit de 72 de milioane de dolari.³⁷⁹

Creșterea Populației - Zero (CPZ), (eng. *Zero Population Growth*) 1400 16th Street N.W., Suite 320, Washington, DC 20036.

CPZ este înregistrată ca o organizație de lobby angajată în oprirea creșterii populației din Statele Unite și din toată lumea prin implementarea de politici guvernamentale comprehensive. Fundația sa cu impozitele deductibile, Fundația CPZ, face munca de distribuire în școli, de la grădiniță, până la facultate, a materialelor „educaționale” pentru controlul populației. Organizația oferă filme atractive și ieftine, cărți, seturi de materiale pentru activități practice, „activități de matematică despre populație”, programe soft, chiar și un pachet de „învățare a limbii spaniole” și seminarii pentru profesori în scopul de a transmite gravitatea „suprapopulației globale”.³⁸⁰ Reprezentanții acestui fond susțin că pământul se confruntă cu o catastrofă de mediu – epuizarea energiei, poluarea, scăderea stratului de ozon, despădiririle, dispariția speciilor etc., etc. – toate din cauza creșterii populației. Organizația propune măsuri corective – contracepție, avort, sterilizare, educație sexuală, și „eliminarea subvențiilor... pentru... procreare”.³⁸¹

CPZ lucrează împreună cu *Planned Parenthood* și organizațiile de mediu pentru politicile de stabilizare a populației și finanțarea acestor organizații atât la nivel național, cât și de la nivelul Națiunilor Unite.³⁸² La ședințele sale nu se discută doar despre starea disperată a biosferei, ci și despre religie și populație, de asemenea. Administrația Clinton l-a numit pe președintele CPZ în Consiliul președintelui SUA pentru Dezvoltarea Durabilă, care recomanda stabilizarea populației SUA.³⁸³

³⁷⁷ „How NGOs”.

³⁷⁸ „Following the Money (Again)”, *eco·logic*, septembrie-octombrie 1995, p.21.

³⁷⁹ <http://www.wwf.org>

³⁸⁰ *The ZPG Catalog of Population Teaching Materials*, distribuit în 1997.

³⁸¹ Zero Population Growth, „Statement of Policy”, 11 noiembrie 1990.

³⁸² Population Crisis Committee, „Private Organisations”, p.8; *Planned Parenthood, Planned Births; The ZPG Reporter*, iulie-august 1996.

³⁸³ *The ZPG Reporter*.

Președintele onorific al CPZ, în 1996, era Paul Ehrlich, care, pe lângă multe declarații ale sale, a cerut ca populația mondială să fie redusă „poate” la o cincime din mărimea actuală.³⁸⁴ Organizația raporta un număr de 49.000 de membri și un venit de 3 milioane de dolari, proveniți de la fundațiile private și membrii săi.

Pe lângă organizația Creșterea Populației Zero, există de asemenea și grupul Creșterea Negativă a Populației (CNP), înființat în 1972 de către liderii CPZ, Clubul Sierra, Prietenii Pământului și Asociația pentru Sterilizare Voluntară. Acest grup se laudă că ar avea 17.000 de membri și un venit anual de aproape 1 milion de dolari. Reprezentanții săi insistă că „toate eforturile de a menține mediul... [vor] eșua în final, dacă populația SUA și a lumii... nu va... fi stăvilită și diminuată”. Ei spun: „Unul dintre... programele noastre cele mai importante... este să convingem organizațiile de mediu să adopte politici explicite cu privire la populație...căci pur și simplu punând capăt creșterii populației nu este suficient. Chemăm organizațiile de mediu să accepte provocarea și să articuleze propuneri specifice privind fertilitatea și imigrarea...” Noul birou al CNP din Washington D.C., îl face „mai eficient în munca cu legiuitorii”.³⁸⁵

Emblema grupului CNP este litera *n*, curbata, care „reprezintă curba de creștere a populației pe care o recomandă”.³⁸⁶ Declinul pe care îl arată aceasta este de aproape 4/5. (Aici apare o întrebare inevitabilă: Într-o lume normală, asemenea oameni ar ține conferințe, ar publica articole și ar consilia șefi de stat? Sau ar purta cămașă de forță?) Unul dintre consilierii și fondatorii CNP a fost Julian Huxley, biologul de origine britanică, fondatorul Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii, numită în prezent Uniunea pentru Conservarea Lumii, care deține un statut „consultativ” pe lângă Națiunile Unite și primește 1 milion de dolari anual de la Departamentul de Stat al SUA.³⁸⁷

Oricât de lungă ar părea această listă nu este nici pe departe completă. Ghidul Universității Wisconsin, Centrul Madison pentru Demografie și Ecologie, în 1997, conținea 99 de pagini și fiecare pagină avea aproape 8

³⁸⁴ Paul R. Ehrlich, „Our Earth Is Past the Point of No Return”, *Newsday*, 6 februarie 1989.

³⁸⁵ NPG, Inc., 210 The Plaza, Teaneck, NJ 07666, 1666 Connecticut Avenue N.W. Suite 420, Washington, DC 20009, *Annual Report for 1995*.

³⁸⁶ NPG, Inc., *Annual Report for 1995*, p.3.

³⁸⁷ Lamb, „Global Organizational Structure”.

organizații care se ocupă de probleme de demografie, inclusiv cele pomenite aici și multe altele.³⁸⁸ Treizeci și două de fundații susțin doar una dintre aceste organizații, Consiliul pentru Populație.³⁸⁹ Ghidul de asemenea enumeră 18 agenții ale guvernului SUA și 35 ale ONU. Tabelul 7-1 include câteva categorii de cheltuieli ale guvernului SUA pentru controlul populației, pentru anii 1982, 1985 și 1994, dar desigur că nu pe toate. Tabelul exclude unele categorii importante de cheltuieli, cum ar fi sumele cheltuite pentru educația populației și educația sexuală, pentru care nu sunt disponibile nici un fel de evaluări.

Printre agențiile internaționale care promovează controlul populației, nici una nu este atât de importantă ca Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA). Era cunoscut în trecut ca Fondul Națiunilor Unite pentru Activitățile Populației. Directorului său dedicat, Nafis Sadik, a numit, la un moment dat, programul sălbatic aplicat în China „voluntar în totalitate”.³⁹⁰ Documentul clasificat multă vreme, intitulat NSSM 200, dezvăluie faptul că Departamentul de Stat american și Agenția de Dezvoltare Internațională „au jucat un rol important în înființarea Fondului Națiunilor Unite pentru Activitățile Populației, care să conducă un efort multilateral privind populația, ca element complementar al acțiunii bilaterale a USAID și al altor țări donatoare.”³⁹¹ Creat în 1967, acest fond a crescut constant. Cu cheltuieli de 122,7 milioane de dolari în 1983, programul UNFPA era cel de-al doilea de acest fel, după USAID.³⁹² Cu o pătrime din fonduri care provin direct de la Statele Unite, iar restul de la alte țări, ca răspuns la presiunile americane, conform declarațiilor USAID,³⁹³ UNFPA a ajutat aproape 2000 de proiecte destinate inversării curbei creșterii populației pe toate continentele. Până în 1995, UNFPA avea un venit de 312,6 milioane de dolari.³⁹⁴

³⁸⁸ [Gopher://cde2.ssc.wisc.edu:70/00/addazlis](http://cde2.ssc.wisc.edu:70/00/addazlis)

³⁸⁹ The Population Council, *1995 Annual Report*.

³⁹⁰ John S. Aird, „Family Planning, Human Rights and the Population Establishment”, *Population Research Institute Review*, septembrie-octombrie 1993.

³⁹¹ U.S. Government Document NSSM 200, „Implications of Worldwide Population Growth for U.S. Security and Overseas Interests”, 10 decembrie 1974, declassificat la 31 decembrie 1980, p.121.

³⁹² UN Fund for Population Activities, *1983 Report*.

³⁹³ USAID, „Rationale for AID Support of Population Programs”, ianuarie 1982, p.24.

³⁹⁴ UN Fund for Population Activities, *Report 1995*.

Din 1979, UNFPA a asistat un program agresiv de control al populației în China. Până la sfârșitul anului 1984, organizația a pompat 54 de milioane de dolari în programul chinez, fără să mai vorbim de partea chineză pentru proiectele regionale ale UNFPA în Asia.³⁹⁵ În timp ce existau rapoarte clare despre răspândirea realităților dure ale programului unui singur copil pe familie – adică avort obligatoriu și infanticid³⁹⁶ - *Raportul pe 1981* al UNFPA nu mai înceta să laude acest program: „o rată excepțional de înaltă de implementare”, „angajament ferm, raportare financiară remarcabil de eficientă”.³⁹⁷ Aprobarea laudativă a avut un ecou general în rețeaua antinatalistă: Patricia Harris, Secretarul Administrației de Sănătate și Servicii Umane din Administrația Carter, a semnat un acord de cercetare în planificare familială cu reprezentanții guvernului chinez.³⁹⁸ Biroul de Referințe în problemele Populației a numit programul chinez drept un exemplu de „program de planificare familială bine conceput”.³⁹⁹ Lester Brown de la Worldwatch, în articolul „Politici pentru populație într-o nouă eră economică” („Population Policies for a New Economic Era”), a găsit că este un model promițător.⁴⁰⁰ *Planned Parenthood International* se întreba dacă acesta nu ar putea servi ca model pentru „țările din lumea a treia”,⁴⁰¹ iar Federația *Planned Parenthood* din Coreea a lansat propria sa campanie a unui singur copil pe familie.⁴⁰² În final, totuși, Statele Unite și-au retras sprijinul acordat UNFPA, în 1986 și 1987, însă Administrația Clinton l-a reluat și, în 1995, a contribuit cu 35 de milioane de dolari.⁴⁰³ În 1995,

³⁹⁵ UN Fund for Population Activities, *Report 1980, 1981, 1982, 1983 și Summary of Allocations*, 1984.

³⁹⁶ Christopher S. Wren, „Chinese Region Showing Resistance to National Goals for Birth Control”, *New York Times*, 16 mai 1982, p.29; Michael Vink, „Abortion and Birth Control in Canton, China”, *Wall Street Journal*, 30 noiembrie 1981; Henry P. David, „China's Population Policy: Glimpses and a „Minisurvey”, *Intercom*, septembrie-octombrie 1982, p.3-4. Departamentul American de Stat a confirmat în mod oficial relatările despre avorturile forțate în ultimele luni de sarcină, la pag. 743 din *Raportul de țară privind practica drepturilor omului pentru 1983*, prezentat Comisiei pentru afaceri externe a Camerei Reprezentanților și Comisiei pentru relații externe a Senatului, februarie 1984.

³⁹⁷ UN Fund for Population Activities, *1981 Report*, p.52.

³⁹⁸ Relatat în *Intercom*, ilie 1980, p.4.

³⁹⁹ *Intercom*, martie-aprilie 1983, p.7.

⁴⁰⁰ Lester Brown, *Worldwatch Paper* nr.53.

⁴⁰¹ International Planned Parenthood Federation, *People* 10, nr.1 (1983):24.

⁴⁰² *Ibid.*, nr.2 (1983): 28.

⁴⁰³ UN Fund for Population Activities, *Report 1995*.

UNFPA a desemnat China drept „țară prioritară” și a contribuit cu 8 milioane de dolari la controlul populației din această țară.⁴⁰⁴

Fondul Națiunilor Unite pentru Activitățile Populației ilustrează în mod excelent legăturile financiare labirintice ale rețelei populaționiste din lume. Trăgându-și veniturile de la guvernele lumii, acest fond oferă sprijin pentru numeroase „organizații neguvernamentale”, inclusiv Consiliul pentru Populație, Institutul pentru Populație, Institutul Alan Guttmacher, Uniunea pentru Conservarea Lumii (marea organizație neguvernamentală internațională de mediu) și altele.⁴⁰⁵ Aceste organizații oferă sponsorizări una alteia, precum și altor organizații.

Fondul Națiunilor Unite pentru Populație lucrează îndeaproape pe proiecte pentru populație cu alte organizații ale ONU, cum ar fi Organizația Mondială a Sănătății (OMS), Organizația pentru Agricultură și Alimentație, Biroul de Statistici al ONU și Organizația Internațională a Muncii.⁴⁰⁶ (Suntem, cumva, înconjurați?) În 1997, UNFPA și OMS căutau fonduri pentru proceduri de avort destinate femeilor din taberele de refugiați, nu numai pentru cele care au fost violate, ci și pentru cele care ar fi avut relații sexuale „neplanificate”. Nu se ținea cont de lipsa de igienă, de lipsa de penicilină, de lipsa de medici, chiar de lipsa de apă și mâncare. Nu. În primul și în primul rând, acestor femei le trebuia avort. Documentul stipula că „Instruirea în procedura de avort trebuie să fie... obligatorie” pentru persoanele care oferă îngrijire medicală nu numai în tabere de refugiați, ci și în „toate centrele de îngrijire primară” pentru săraci, fie că avortul este legal sau nu în țările respective.⁴⁰⁷

Implicarea intensă a Băncii Mondiale și impunerea condițiilor de control al populației pentru împrumuturile sale a fost subliniată în capitolele anterioare. Banca relatează că a cheltuit 2 miliarde de dolari direct pentru activități pentru populație, în perioada 1970-1996. Date fiind condițiile pe care banca le impune pentru împrumuturile sale, întreaga sumă de 20 de miliarde de dolari din plățile anticipate anuale⁴⁰⁸ poate fi considerată ca parte a efortului de control al populației.

⁴⁰⁴ Ibid.

⁴⁰⁵ Ibid.

⁴⁰⁶ Ibid.

⁴⁰⁷ Declarația lui Christopher Smith, președinte, Subcomisia Camerei Reprezentanților pentru Operațiuni Internaționale și Drepturile Omului, 29 septembrie 1997, relatat în *Dave's Digest 1997*, nr16, 102375.2017@compuserve.com

⁴⁰⁸ *World Bank Annual Report*, <http://gopher.worldbank.org>

Cât de mult se cheltuie pe plan mondial pentru controlul populației nu este ușor de calculat. Documentele de la Cairo nu spun direct, însă au reclamat suma de 5,7 miliarde de dolari care trebuiau să provină din „țările donatoare”, în 2000, la care se mai adăuga o sumă dublă acesteia provenită din țările dezvoltate, ca să însumeze un total de 17 miliarde de dolari.⁴⁰⁹ Această sumă trebuie să crească, până în 2015, la 21,7 miliarde de dolari, iar sume suplimentare nespecificate vor fi necesare pentru probleme de tipul: „conferirea de autoritate femeilor”, „probleme de mediu, inclusiv modele nedurabile de producție și consum”, „îngrijire obstetrică de urgență” (avort?), „distribuție echilibrată a populației” (strămutări, ca în planul lui Herman Daly și Cambodia) și așa mai departe.⁴¹⁰ Această viziune atotcuprinzătoare arată ce anume fac adevărații nebuni pentru umanitate și ce speră ei să facă (fără rețineri) în viitor. UNFPA prezintă o diagramă care arată nevoia de 5,7 miliarde de dolari din „țările donatoare”, în anul 2000, și de alte sume mai mari după aceea, comparativ cu 1,3 miliarde de dolari în 1995. Dar această ultimă cifră este cu siguranță prea mică deoarece numai Statele Unite acordă peste 1 miliard de dolari în fiecare an, după cum este arătat în Tabelul 7-1. De când Europa și Japonia au devenit mari donatori pentru populație, se pare că totalul pentru întreaga lume se ridică la cel puțin 2,5 miliarde de dolari.

Dar aceasta este doar o parte din tabloul întreg. Statele Unite, Europa și Japonia nu numai că acordă „asistență pentru populație”, ci oferă ajutor străin și domină comerțul mondial. Ele se află în poziția de a influența politica internă din multe țări. Influența enormă a controlorilor nașterilor din cadrul politicii interne americane și al Departamentului de Stat american asigură ca punctele lor de vedere să se reflecte în comerț și în politica de ajutor. Lucrul acesta se vede foarte clar în legile discutate în paginile anterioare, care cer țărilor ce primesc ajutor american să încurajeze rate mici ale nașterilor. Evident că simplii cetățeni din Mexic, Costa Rica, Burkina Faso și China n-au cerut guvernelor controlul populației. Însă guvernele lor au înțeles beneficiile economice enorme în menținerea relațiilor cordiale cu țările dezvoltate. Cu alte cuvinte, controlorii s-au găsit singuri în poziția de a exercita măsuri de constrângere.

⁴⁰⁹ *Programme of Action of the United Nations International Conference on Population and Development*, 1994, parag.13.15-13.20.

⁴¹⁰ *Ibid.*

Stimulați pentru „productivitatea” lor și, uneori, cum s-a întâmplat în China și în alte părți, pedepsiți pentru „eșecuri”, controlorii guvernamentali ai nașterilor, în mod direct, au căutat să ademenească, să mituiască, să facă presiuni și să-i forțeze pe clienți să se conformeze.

Și nu numai aceasta. Planificatorii populației au arătat clar că au luat în vizor țările în curs de dezvoltare. Și Statele Unite se află printre țările-țintă, așa cum a fost timp de ani de zile. Europa și Japonia se află pe panta declinului și chiar în Statele Unite fertilitatea se află sub nivelul de înlocuire. Dar aceasta nu este destul, din punctul de vedere al planificatorilor și susținătorilor sarcinilor planificate. Ceea ce contează este viziunea asupra biosferei, cum susține Administrația Clinton. Ambasadorul Tim Wirth a declarat că sporirea populației reprezintă „o problemă” în Statele Unite și această problemă va „exercita o presiune și mai mare asupra abilității noastre de a crește prosperitatea, a ne educa tinerii, a elimina poluarea, a decongestiona șoselele, a gestiona extinderea orașelor și a reduce consumul total de resurse”. El a continuat: „Din fericire, putem stabiliza populația prin aplicarea chiar în țara noastră a Planului de Acțiune de la Cairo.”

În mod caracteristic, dl Wirth nu a specificat la ce nivel ar trebui să fie „stabilizată” populația americană, dar a făcut clar că un efort și mai mare va fi necesar pe acest front.

Istoria mișcării pentru controlul populației – începuturile, organizațiile și liderii – este o istorie a creșterii și desfășurării unor mari puteri. Sunt implicate aici sume uriașe de bani și influență politică majoră. Din 1990, această mișcare a devenit mai organizată ca oricând, lucrând sub o pleoră de agenții ale Națiunilor Unite, susținută de o multitudine de „organizații neguvernamentale”, care, de fapt, sunt grupuri de presiune private neselectate și finanțate de guverne, stimulate de industria de cercetare pentru populație cu mii de lucrători la nivel universitar. Având scopul unei „guvernări globale”, dedicate „dezvoltării durabile”, ei lucrează prin „programe”, „acorduri” și „tratate” internaționale pentru a-și impune ideologia și voința lor asupra oamenilor din întreaga lume, atât din țările dezvoltate, cât și din cele mai puțin dezvoltate, fără a mai participa la alegeri.

CAPITOLUL VIII

PLANIFICAREA FAMILIALĂ DE STAT ÎN PREZENT ȘI ÎN VIITOR

Președintele Jimmy Carter cerea Statelor Unite, în discursul său de adio, să continue „abordarea... cu curaj și înțelepciune” a problemei „suprapopulării”,¹ referindu-se la convingerea care domina politica Statelor Unite, acum un deceniu și jumătate, mai precis în timpul administrației sale. După o anumită pauză, lui Carter i-a venit un succesor destoinic – Bill Clinton. Debordând de zel, Administrația Clinton a dus mai departe torța suprapopulației, până la sfârșitul secolului.

Invazia statului în procesul reproductiv – domeniul cel mai intim al alegerii private – a ajuns cu adevărat prea departe. Dacă acest sumar l-aș fi scris fără să am în spate dovezile și documentele la care am făcut referire, cititorului i-ar fi fost greu să creadă.

Însă realitatea rămâne: rădăcinile planificării familiale de stat au mers adânc, având o întregă încrengătură încurcată în programele publice. Complexul sinuos de bani și putere, alimentat cu sute de milioane de dolari din subvenții federale, nu numai că sprijină programele de populație, ci finanțează și presiunile politice, care le asigură continuitatea. O grămadă de studii și cercetări, ele însele rezultate ale presiunii, cer cu insistență subvenții, subvenții și iar subvenții.

Solicitarea originală a președintelui Johnson – ca toate familiile să aibă „acces” la controlul nașterilor ca să se informeze asupra deciziilor libere – a fost demult „înlocuită” de o agendă a „motivației” pentru mai puțini copii, un eufemism pentru presiunile psihologice și economice atât de dure încât să se ajungă la *coerciție*. Cuvântul este aspru și supărător pentru urechile sensibile ale democrațiilor, totuși, este cuvântul onest pentru a descrie „sistemul rural” îmbrățișat de Agenția de Dezvoltare Internațională a SUA. Este cuvântul onest pentru a descrie educația sexuală, care se face în școli, și programele de sarcină la adolescente, adoptate de Departamentul Serviciilor Umane și de Sănătate din SUA.

¹ Jimmy Carter, „Farewell Address: Major Issues Facing the Nation”, *Vital Speeches of the Day* 47, nr.8 (1 februarie 1981): 227.

Justificarea pentru măsura implicării guvernului în deciziile reproductive se sprijină pe disputa că severitatea suprapopulării pe o planetă supraaglomerată cere ca oamenii, în special oamenii săraci, să fie educați să-și controleze fertilitatea. Această învățătură vorbește metaforic despre pământul ca o „navă spațială” sau ca „o barcă de salvare”. Noi „dăm pe afară”, și o creștere a numărului oamenilor va scufunda această barcă. Dacă facem această poveste puțin mai dramatică și confuză, până când intră în acțiune guvernul, încercările omenesti de a atinge pacea, prosperitatea și justiția vor fi sortite pieirii.

Consilierii guvernamentali în domeniul planificării familiale au propriul lor complex de justificări, abil deghizate, pentru a evita creșterea rezistenței la controlul populației. Educația sexuală, spre exemplu, va depăși „ignoranța”, „temerile și anxietățile”, iar programele de sarcină la adolescente vor reduce, la rândul lor, „sarcinile la adolescente și vor preveni avortul”. Deși adevăratul scop nu se afirmă pe prima pagină, el este recunoscut cu franchețe în emisiuni: reducerea populației. Dar ceea ce lipsește de pe prima pagină a publicațiilor sunt rezultatele programelor guvernamentale – nici o îmbunătățire în sănătatea psihică și fizică a tinerilor, nici pomeneală de reducerea sarcinilor sau a avorturilor. În mod ironic, în aceste știri și emisiuni nu există nici o dovadă că aceste programe ar fi scăzut fertilitatea. Ceea ce au reușit să facă aceste programe, chiar într-o măsură înspăimântătoare, a fost să crească puterea și influența unei clii care recomandă planificare familială de stat, ceea ce înseamnă bineînțeles un pas intermediar esențial spre un control general al populației.²

Planificatorii populației încep cu o judecată categorică, după care ființele umane, în special săracii și minoritățile, sunt incapabile de a procrea în mod rațional. Reiese de aici că administratorii programelor guvernamentale își asumă puteri ieșite din comun. Programele de „sprijin” și „motivație” sunt prevăzute în mod ideal pentru educație sexuală și demografică. Ele

² Rezumatul unei Comisii de Cercetare Republicane (Fact Sheet, 1981) relatează că relațiile dintre organizațiile private susținute de guvernul federal, cum ar fi Planned Parenthood și administrația federală au devenit atât de intime încât agențiile administrative federale promovau programele organizațiilor private prin emiterea de reglementări de planificare familială federale cu directă încălcare a legii adoptate de Congres. Vezi Comisia de Cercetare Republicană, Fact Sheet, „Family Planning Reauthorization: Block Grant or Categorical?” (Washington, D.C.: U.S. House of Representatives, 1981).

sunt adaptate, până la urmă, să ajungă la tinerii în formare, la cele mai fragede vârste, instruindu-i să se teamă de ceva numit „suprapopulație” și să caute plăcerea senzuală în mod non-procreator – căsătorie amânată, căsătorie fără urmași, necăsătorire. Pentru adolescenți, consilierii plătiți de guvern sunt, ca să ne exprimăm chiar cu cuvintele lor, „implicați activ” în extinderea serviciilor de contracepție, avort și sterilizare, fără a lua în considerare părerea părinților, a soțului sau chiar un consimțământ informat.

Detaliile descrise în capitolele trecute – asaltul educației sexuale și serviciile de limitare a vieții asupra oamenilor noștri și asupra celor din străinătate – reprezintă, conform oficialilor americani din înalte și influente funcții, doar un preludiu. În viitor, se așteaptă să „fie nevoie” de măsuri coercitive.

Pe cât de înspăimântător este să privim statul pus asiduu pe reducerea numărului de oameni, pe atât de mare este pericolul care stă în spatele aspirației sincere și explicate de a „îmbunătăți calitatea produsului biologic”. „Screening-ul genetic” și „consilierea genetică”, însoțite de avort selectiv și sterilizare câștigă teren, și reprezintă, fără îndoială, o amintire istorică coșmarească.

În ceea ce privește pretențiile economice ale controlorilor demografici, ele dispar la o examinare atentă (împreună cu metafora „bărcii de salvare”). Resursele, departe de a fi limitate, abundă. Nu mai mult de 1-3% din suprafața pământului neacoperită cu gheață este ocupată de ființele umane, mai puțin de 1/9 din suprafața pământului este ocupată de terenuri agricole. Populația mondială din prezent se poate susține pe sine – și chiar dacă ar fi de 8 până la 22 de ori mai mare – cu actualul standard de viață, utilizând tehnologia din prezent. Chiar și așa ar lăsa o jumătate din suprafața pământului pentru zone de viață sălbatică și conservare. Un vizitator ubicuu și surmenat de pe Marte ar fi uimit să descopere că oamenii de pe Pământ, cu resursele lor abia atinse, sunt cuprinși de panica suprapopulării.

Poluarea și degradarea ecologică, puse pe seama ravagiilor populației, sunt mai ușor de crezut din cauza unei lipse de voință politică. Aproape o treime din suprafața pământului este acoperită de păduri, la fel ca și în 1950, când ONU a început publicarea estimărilor sale. Pădurile acoperă o treime din suprafața Statelor Unite și cresc mai rapid decât se taie. Sistemul Național de Conservare a Sălbăciei a crescut de la 9 milioane de acri, în 1964, la 104 milioane de acri, în 1994, suprafață de două ori mai mare decât

statele New England și New Jersey.³ Da, copacii au fost tăiați, dar ei cresc la loc, la fel cum s-a întâmplat în toată istoria planetei.

Panica „încălzirii globale” a luat locul sperietorii „epocii de gheață” și se bucură exact de aceeași încredere în rândul oamenilor de știință serioși. Gaura de ozon se pare că va fi o mină de aur pentru companiile care produc substituenți de freon. Iar politicienii care politizează clima, atrag atenția asupra tabloului de coșmar, „edificând” copii de mici și băgând spaima în ei și în părinții lor ca să accepte o „guvernare globală”.

Da, Podul Oakland Bay și Șoseaua Ramona din Los Angeles sunt sufocate de trafic și poluare, mulțumită presiunilor politice ale industriei de automobile asupra Administrației Federale a Șoselelor. Dar nu a existat o explozie demografică, ci o explozie mult mai mare provocată de proiectele guvernamentale de construcție și altele destinate vehiculelor motorizate, care au urât California, dar și restul lumii. Este una din ironiile vieții că moștenitorii acelor averi din automobile își dedică acum energia reducerii procreării clienților lor.

Dar ideea este că nu suprapopulația produce aglomerările din trafic, ci că planificarea economică de stat, care înseamnă aproape întotdeauna un grup de presiune privat de planificare, nu funcționează. Când guvernul a distrus traseele sistemului privat de troleibuze, care deservea orașul Los Angeles, pentru a construi „șosele” pentru Forduri și Chevrolet-uri, a pus în mișcare un scenariu de dezvoltare urbană care poate fi anulat numai cu mari costuri.

Astăzi avem birocrăția de la Națiunile Unite, precum și birocrății de la Washington, care continuă la nesfârșit să amintească lumii, chiar și atunci când nu e la putere Administrația Clinton, care îi sunt problemele și căile de salvare.

Atât modelele teoretice, cât și studiile empirice nu au produs nici o dovadă reală că problemele economice ar putea fi puse pe seama creșterii populației. La urma urmei, ideea cultivată cu grijă și avansată de către programatorii demografici – despre o umanitate nefericită, ieșită de sub control, care se înmulțește în mizerie – este departe de a fi adevărată.

³ Alston Chase, *In a Dark Wood: The Fight over Forests and the Rising Tyranny of Ecology* (Boston: Houghton Mifflin, 1995), p.1-2, pe baza datelor de la Biroul General de Contabilitate și Serviciul Pădurilor din SUA; „National Wilderness Preservation System: Fact Sheet”, 1994, nps.gov/partner/nwpsacre.html

Familiile, pe tot cuprinsul lumii, și-au echilibrat nașterea de copii în funcție de circumstanțele lor economice. Ele au cele mai bune motive să o facă, pentru că ele plătesc costurile greșelilor lor.

Ideea că săracii nu au „acces” la serviciile de planificare familială este la fel de vulnerabilă. Dacă nu au „acces” la aceste servicii și doresc mai mult controlul nașterilor, de ce exercită programele de stat asemenea presiuni enorme asupra lor? De ce atâtea programe de „sprijin” și „motivație”? De ce se duce o asemenea muncă asiduă de a depăși ceea ce chiar planificatorii înșiși descriu ca fiind „rezistență” la servicii? De ce există depozite pline de pilule în Bangladesh, care nu interesează pe nimeni?

Dacă, de fapt, problema reală ar fi incapacitatea săracilor de a-și cumpăra servicii de planificare familială, există la îndemână o soluție economică eficientă și voluntară. Cei care doresc ca săracii să aibă mai multe mijloace de control al nașterilor, decât ar dori sau decât ar putea să cumpere, ar putea să le acorde ajutor prin clinicile de control al nașterilor, care ar funcționa ca societăți de binefacere. Aceasta ar asigura libertatea fiecăruia de a alege – a celor care plătesc pentru servicii și a celor care le cumpără. Astfel s-ar putea evita măsurile de coerciție – asupra contribuabilului, care este neutru față de programe sau dezgustat de ele, sau asupra recipientului, care opune rezistență, dar este „dus” de dependența sa de asistența socială publică.

Cei care insistă asupra intruziunii statului au reacționat atât de dur la această opțiune liberă, încât au sugerat că, printre alte dovezi, ei au în vedere, din start, o idee mult mai bună decât „accesul” la controlul nașterilor. De fapt, ei au în vedere ceva vag la care fac referire și care se numesc „nevoi”, ce înghit anual sute de milioane de dolari din bugetul public. Iar insistența lor simultană pe sprijin și motivație sugerează că nevoile nesatisfăcute nu sunt cele ale săracilor care se opun controlului nașterilor, ci ale lor proprii pentru mai mult control în viețile oamenilor.

Planificatorii de stat ai familiei aspiră nu numai la exercitarea unui control mai mare asupra celor pe care îi servesc, după toate aparențele – tinerii, săracii și minoritățile –, ci și asupra celor pe care îi forțează să le sprijine programele prin impozite. Ca exemplu, puțin mai mult de o cincime din venitul organizației *Planned Parenthood*, cel mai mare operator privat de clinici de control al nașterilor, provine din contribuțiile private voluntare și o parte cam egală din deducerile din salariile bugetarilor (funcționari publici și personal militar). Cu alte cuvinte, reiese că antinataliștii din

guvern au ajuns în punctul de a-și impune îndoctrinarea și serviciile asupra unor grupuri-țintă de cetățeni, percependu-le și impozite pentru acest „privilegiu”.

Apoi există argumentul că nevoile individului sunt secundare nevoilor societății, care trebuie protejată de nașterile excesive ale unor grupuri anume. Dar acest argument se clatină în fața faptelor – a existat evident o nedorință voluntară de a susține eforturile. Și dacă se afirmă că controlul de stat al nașterilor este un bun public, acest lucru nu se poate susține pe baza teoriei economice. Spre deosebire de apărarea militară și alte activități recunoscute a fi bunuri publice, controlul nașterilor nu poate fi un bun consumat în mod colectiv (cel puțin nu încă, în ciuda unei sugestii a unui oficial de la *Planned Parenthood* de a pune agenți de control al fertilității în apa potabilă).⁴ Mai mult decât atât, acest argument contrazice o altă idee – anume, controlul nașterilor este o „problemă privată”. Și, dacă este așa, iese din discuție posibilitatea de a fi un bun public. Singurul fundament posibil în economie este că reproducerea privată are efecte externe asupra a terțe părți, un argument foarte vechi, utilizat divers și în diferite timpuri pentru a justifica acțiunea publică de a influența alegerea reproductivă privată. Și, în mod ironic, ea a servit adesea politicilor pronataliste (sau cel puțin declarațiilor de politici) ale guvernelor care se temeau de un viitor fără destui copii care să crească și să servească interesului public.

Nu putem pune în discuție, desigur – și, oricum, nu aici, în aceste pagini – că deciziile reproductive private afectează terța parte, și numai dacă rezultatele se dovedesc a fi negative ar putea să se justifice o politică publică antinatalistă. Un corp considerabil de dovezi sugerează că părinții, în special în societatea modernă industrială, experimentează asemenea costuri economice mari și atât de puține beneficii din creșterea copiilor, încât sfârșesc prin a avea prea puțini copii pentru binele societății. Tendința este accentuată prin programe moderne sociale, care transferă, după cât se pare, o parte din costurile creșterii copiilor societății. De fapt, aceste programe îi separă pe copii de părinți și îi încarcă pe părinți cu suportarea cheltuielilor unei birocrații publice în creștere. Declinul rapid al fertilității dovedește că sperietoarea creșterii populației nu e decât o aventură în iraționalitate. Populația se află sub nivelul de înlocuire deja de ani de zile în țările înalt

⁴ Frederick S. Jaffe, Memorandum către Bernard Berelson, *Family Planning Perspectives*, supliment special, 2, nr.4 (octombrie 1970): 24.

industrializate, iar în Statele Unite, populația școlară a scăzut cu 3,7 milioane, echivalentul populației orașului Los Angeles, în perioada 1970-1995. Problema reală demografică a sec. XXI se pare că este scăderea dramatică a proporției de oameni tineri față de cei în vârstă, ceea ce va crea presiuni asupra sistemelor de asigurare socială și va cauza multe alte probleme.

Creșterea remarcabilă a bunăstării sociale din secolul XX arată că copiii au crescut și au adus o contribuție pozitivă societății, nicidecum negativă. Și aceasta – nu luați în calcul prejudecățile antinataliste împotriva lor – include și urmașii săracilor și pe cei ai minorităților. Un principiu binecunoscut al teoriei economice susține că productivitatea oricărui agent economic este îmbunătățită prin cantitățile mai mari ale altor agenți productivi, adică un număr mai mare de lucrători simpli dau posibilitate celor calificați să producă la nivele mai înalte.

O altă afirmație dragă controlorilor demografici este cea legată de costurile asistenței sociale acordate săracilor. Costurile, să o spunem de la început, au fost exagerate enorm, după cum s-au exagerat și laudele „economiiilor” făcute prin programele de planificare a familiei. Nu este limpede – pe baza unor calcule reale și în ciuda tuturor presiunilor care se fac – dacă programele de planificare familială au redus fertilitatea. Fertilitatea a fost în declin rapid pentru o perioadă și – dacă motivele actuale privind aceste chestiuni sunt corecte – va continua să scadă ca rezultat al forțelor economice și sociale, indiferent de programele de control al nașterilor guvernamentale.

Dar inspirația reconfortantă pentru controlul guvernamental al nașterilor este – și întotdeauna a fost – eugenia. Broșurile profesioniste și abile de tipul celor realizate de *Planned Parenthood* și Institutul Guttmacher sunt ilustrate din belșug cu imagini cu femei burduhănoase, negricioase, însoțite de horde de copii, în preajma unor colibe, în SUA sau în străinătate. Pentru a explora rațiunea mișcării eugeniei – rasismul științific – am putea umple paginile unei alte cărți. Pe scurt, politicile eugenice nu rezolvă problemele sociale. Ele elimină oamenii. Atât istoria, cât și rațiunea dezvăluie faptul că manipularea eugenică – redefinirea scopului social și redistribuirea puterii – nu înseamnă nimic altceva decât o revoluție. Și cuvântul „revoluție” este exact cuvântul articulat de către activiștii populației.

Direcția mișcării eugenice depinde, desigur, de fondul liderilor. Dacă, să spunem, săracii și minoritățile se află pe agenda lor, cine ar fi ținta, în

primul rând? Speculația este îndreptată spre faptul că eugenia are nevoie de oameni – lideri politici și sociali – care să enunțe judecăți despre valoarea altor oameni și, chiar mai important, care să refuze să-i investească pe alții cu drepturi fundamentale ale omului, dacă aceștia nu se încadrează în calificările enunțate tot de anumiți oameni. Într-un cuvânt, eugenia cere oamenilor să dea un test. Liderii care conduc, aleși sau auto-numiți, elaborează testul, îl administrează și decid cine îl trece. Punctul de vedere este total opus documentelor fundamentale ale Statelor Unite, care consideră toți oamenii de egală valoare în ochii Creatorului Divin, care îi înzestrează cu drepturi, cum ar fi Darul Său inalienabil.

Programele de planificare familială de stat, implicit, dar în mod fundamental și necesar, presupun că guvernul poate, în înțelepciunea sa, să corecteze „greșelile” acțiunilor private – o presupunere greșită de la cap la coadă. Familiile individuale s-au confruntat întotdeauna cu costurile reale legate de comportamentul lor, inclusiv reproducerea, spre deosebire de planificatorii de stat care nu-și riscă propriile lor resurse în proiectele pe care le fac, dar transferă cheltuielile greșelilor lor către alții. Iar ideologia controlului demografic este în mod special versatilă în justificarea eșecurilor politicii economice ale guvernelor moderne. De la șomajul urban până la creșterea lentă a degradării ecologice, planificatorii guvernamentali pot da vina nu pe planurile lor eșuate, ci pe „suprapopulare”.

Și, chiar dacă planurile lor ar funcționa, este în natura economiei planificate să-și extindă scopurile. Intervenția publică din procesul de piață, activitatea naturală a schimbului modifică atât prețurile cât și cantitățile care sunt schimbate. Aceste modificări, la rândul lor, afectează alte piețe – cele care furnizează intrările pe piețele în care au avut loc schimbările inițiale și cele care iau produsul, precum și piețele pe care bunurile complementare și cele substitutive sunt schimbate. Planificatorii, de exemplu, încercând să controleze „criza de energie” sau un preț la un produs agricol, se găsesc, vrând-nevrând, intervenind într-o altă rețea, chiar mai largă, de schimb al relațiilor legate de schimbul inițial și cel mai adesea în detrimentul său. Chiar și cei care încearcă doar o intruziune limitată se găsesc atrași tot mai adânc și mai adânc într-o încurcătură de controale.

De exemplu, când Congresul american a pus în aplicare pentru prima dată salariul minim, probabil că nu mai prevedea și alte controale publice asupra procesului pieței. Dar când, inevitabil, s-a format un surplus de mână de muncă din cauza prețurilor, care au crescut artificial, au venit

presiuni ca șomerilor să li ofere mână de muncă, în sectorul public, ceea ce însemna noi taxe, care, la rândul lor, au generat reducerea puterii de cumpărare a consumatorului și, prin urmare, cerere în alte sectoare ale economiei. Șomajul care a rezultat în aceste sectoare a creat presiuni și mai mari asupra locurilor de muncă oferite de guvern prin creșterea stocului de bani. Din moment ce producția și desfacerea nu creștea, ci doar era transferată din sectorul privat în cel public, surplusul de bani genera inflație. Inflația, la rândul ei, stimula creșteri și mai mari ale salariilor stabilite prin lege – și așa mai departe, într-o repetiție fără sfârșit. Evident, multe alte forțe economice se aflau în joc. Nu putem da vina exclusiv pe salariul minim pentru șomaj și inflație, însă dorim să arătăm că viața economică este un complex încurcat de activități umane legate între ele, care se influențează și comunică prin niște sinapse, cunoscute ca prețuri, inclusiv prețul mânăii de muncă, cunoscut ca salariu. (Incidental, directorii economiilor general planificate, ca cea din fosta Uniune Sovietică, înțelegeau aceste relații foarte bine, străduindu-se să stabilească un preț al muncii atât de mic, încât să genereze criză de mână de muncă, care era inefficientă, la fel, dar care le aducea planificatorilor beneficii sigure).

Deoarece practica legală a ținerii unor salarii destul de ridicate care generează șomaj a continuat, la fel a făcut și șomajul, care, în mod special, a afectat tinerii din rândul minorităților din localitățile suburbane. Familiile s-ar putea bucura de un venit confortabil, dacă membrii lor mai tineri ar putea munci, dar li se refuză acest lucru. Tinerii sunt refuzați din cauză că nu au experiență, și atunci ei își amână căsătoria și de aici o creștere a numărului de nașteri ilegite. În acest caz, din nou, cresc presiunile asupra asistenței publice și asupra altor programe sociale, ceea ce face guvernul să intervină mai mult, influențând profund subvențiile din muncă și stabilitatea familiei. Fiecare nouă încercare de corectare a rezultatelor intervențiilor anterioare adâncește mlaștina intervențiilor.

Având în vedere frustrarea determinată de intervenția statului – șomajul continuu din suburbii –, a fost destul de surprinzător să descoperim că economiștii Administrației Carter priveau senin către timpurile în care vor fi mai puțini oameni, în grupurile cele mai afectate de consecințele salariului minim.⁵ Controlul nașterilor este în prezent soluția

⁵ *Economic Report of the President, 1980* (Washington, D.C.: Biroul de Tipărituri al Guvernului SUA, 1980), p.134-136.

finală pentru sărăcie. Și aceasta se întâmplă din cauza miopiei inerente a planificatorilor, care nu pot vedea eșecurile propriilor planuri. Prin urmare, vina cade asupra oamenilor care sunt de fapt victimele acelor eșecuri. Planificatorii nu pot decât să bâjbâie, ca niște uriași neîndemânatici, în rețeaua de comunicare a pieței, complicată la infinit și meșteșugită în cele mai mici detalii, așa încât falsifică mesajele și rup contactul în punctele esențiale. Încercările neîndemânatică de a repara aceste contacte după aceea nu fac decât să accentueze paguba.

În mod inexorabil, planificatorii vor considera, mai devreme sau mai târziu, controlul populației „necesar” ca să-și corecteze propriile lor greșeli: să reducă numărul tinerilor care stau fără treabă la colțurile străzilor din Watts, să reducă valul de migranți creat de programele guvernamentale eșuate din agricultură sau să reducă numărul candidaților la programele de asistență socială tot mai umflate?

În afară de aceasta, este în interesul lor propriu de a optimiza scopul programelor lor. Am fi naivi să ne închipuim că administratorii statului nu au interese în propriile lor venituri, prestigiu și carieră. Iar toate acestea cresc în conformitate cu mărirea proiectelor lor. Planificatorii nu fac profituri din reducerea costurilor legate de vânzările către cumpărătorii voluntari, ci primesc venituri proporțional cu costurile care reies din procesul de producție a bunurilor, pe care apoi le distribuie „gratuit” „recipientilor”, pe care tot ei îi aleg. Din moment ce controlul nașterilor se află în prezent în sfera de competență a guvernului, este evident în interesul superior al industriei de control al nașterilor subvenționată de guvern să ofere cât mai multă contracepție, sterilizare, avorturi și „consiliere”. Să ne așteptăm ca planificatorii să acționeze altfel înseamnă să ne așteptăm ca ei să acționeze împotriva propriilor lor interese economice. Chiar și cei care cred că acționează din motive pur „altruiste” își imaginează, în mod uman și firesc, că ceea ce fac este important și necesar.

Inevitabil, deci, un guvern care își propune să nu facă nimic altceva decât să ofere acces liber și voluntar la servicii de planificare familială nu face decât să toarne gaz peste foc. Faptul că clinicile *Planned Parenthood* primesc subvenții publice, bazate pe mărirea încărcării clienților lor, garantează că ele vor optimiza încărcătura prin toate mijloacele posibile, căutând intrare în școli, pentru a-și recruta clienții, și acces la toți cei dependenți de asistență economică de stat – mamele asistate social, invalizii, cei care sunt în sistemul special de educație – într-un cuvânt, toți

cei care au statutul de client al sistemului de asistență socială de stat, care se așteaptă, deci, să coopereze. Campaniile acompaniază creșterea serviciilor, promițând „economii” extraordinare la bugetul public. Programele de control al nașterii funcționează exact după cum prevede teoria economică a unui program cost plus plăți pentru producători: optimizează costul și volumul desfacerii serviciilor, indiferent de preferințele consumatorilor.

Problema reală a planificării familiale de stat nu este una a familiilor ieșite de sub control, ci a planificatorilor ieșiți de sub control.

Mișcarea controlurilor demografice este alimentată de o filozofie socială, care susține că nu există un standard universal și neschimbat de bunătate, adevăr și justiție. Mai degrabă, mișcarea îmbrățișează punctul de vedere că valorile trebuie să se schimbe pentru a se acomoda tehnologiei și „nevoilor” în schimbare ale societății. Schimbarea, așa cum este interpretată de către câțiva discipoli, care o înțeleg, reprezintă unica realitate. Mișcarea controlului demografic oferă privilegii speciale elitei sale, în contrast cu punctul de vedere filozofic care impune, deopotrivă, același standarde tradiționale recunoscute de valoare și comportament asupra conducătorilor și asupra celor conduși, protejându-l pe cel slab împotriva capriciului celui puternic. Liderii controlului populației sunt cei care interpretează înțelesul schimbărilor sociale și tehnologice; sunt cei câțiva „luminați”, care dictează ce schimbări în credință și comportament sunt mai potrivite noilor condiții și reprezintă ierarhia care impune noile standarde subiecților lor. Ei sunt, după cum se exprimă reprezentanții *Planned Parenthood*, „agenții schimbării”, avangarda tranziției societății spre un nou viitor.

Acești conducători sunt fundamental diferiți față de cei din societățile care aderă la credința în standarde eterne. În acestea din urmă, indiferent dacă oamenii au sau nu libertăți democratice, ei împărtășesc un standard de comun înțeles, prin care îi judecă pe conducători, ca fiind dreți sau nedreți. Dar în noua societate, care respinge însăși ideea de standarde eterne, nu poate exista nici o judecată. Oamenii nu numai că nu au putere, ei nu au măcar un singur reper pentru a condamna tirania liderilor lor. Este o societate în care „cele mai bune minți” pot proclama noile valori, iar inginerii sociali pot concepe procesele de condiționare a implementării lor. Deși oamenii ar putea fi invitați să participe în „clarificarea valorilor” sau în procesul de „vizionare”, ei nu au un standard independent după care să măsoare rezultatul lor, altul decât cel prescris de „cele mai bune minți”, un

tembelism de tip *Catch-22*. (E vorba de un roman satiric istoric scris de autorul american Joseph Heller, publicat în 1961. Printre altele, *Catch-22* este o critică generală a acțiunii și gândirii birocratice. Expresia „*catch-22*”, conform utilizării ei specifice din roman, înseamnă o situație „fără câștig”. Este o regulă militară care se autocontrazice în logica circulară și care împiedică personajele să evite misiunile de luptă. – n. tr.). „Vizionarea” și „clarificarea valorilor” sunt practic aceleași lături și, din alt punct de vedere, ele ajută la procesul de condiționare prin adăugarea presiunii de la om la om asupra populației, pentru a impune valorile prescrise de elite.

Începând cu era socialismului, sec. XX a demonstrat, în toată splendoarea, eșecul și, desigur, imposibilitatea visului socialist. Nu este nimic rău sau naiv să speri într-o justiție socială și economică. Problema este că aceste idealuri eterne nu pot fi îndeplinite de programe guvernamentale și intervenții în relațiile personale și economice umane. Guvernul poate proteja viața, libertatea și proprietatea – oricât de mică – a cetățenilor. Astfel protejați, oamenii pot și vor asigura existența pentru ei și pentru familiile lor.

S-ar putea discuta aici că nu este real să aștepti ca familiile să aibă grijă de ele însele. Dar acest lucru este exact ceea ce familiile au făcut de-a lungul istoriei lumii. Și, sub guvernele moderne de astăzi, familiile care muncesc pot să aibă grijă atât de ele, cât și de birocratiile conducătoare și clienții selecți ai acestor birocratii. Contrar punctelor de vedere ale controlorilor renumiți, guvernul nu sprijină oamenii. Oamenii muncesc în mod necesar și plătesc taxe și impozite pentru a susține guvernul și pe ei înșiși.

În mod caracteristic, datele oficiale nu reflectă grija pe care familiile însele și-o acordă, iar politica oficială descurajează sau distruge mult din această grijă. După cum am arătat în Capitolul 6, multe mame tinere locuiesc cu părinții lor, iar ajutorul de la părinți depășește cu mult ajutorul guvernului. *Planned Parenthood* definește elevele de școală care sunt sprijinite de părinți drept „sărace” și le asigură acestora, fără ca părinții să știe, contraceptive și avorturi, pe care părinții le plătesc prin impozite. Acest lucru continuă. Elevii și studenții primesc educație plătită de către părinții lor prin impozite, iar părinții nu au aproape deloc de ales.

Informația despre „inegalitate” oferită în mod dramatic de către presă nu relatează că milioane de oameni „bogați” sunt muncitori îmbătrâniți, iar cei „săraci” sunt tinerii și că părinții „bogați” împart totul cu copiii sau

nepoții lor „săraci”.⁶ Eforturile guvernului la „redistribuire” includ, între originile și destinațiile darurilor (adică a impozitelor), o birocrație, totdeauna foarte bine plătită, bazată pe creșterea impozitelor pentru mărirea cheltuielilor statului.

Ideea este că birocrația guvernatoare crește în putere nu atât din cauză că umanitatea nefericită ar avea nevoie de asta, ci deoarece birocrația își dă seama de acest lucru atunci când are puterea în mână. Asta nu înseamnă că negăm faptul că există cazuri de adevărată nevoie pe care piețele și familiile nu le pot acoperi, dar cel puțin de două mii de ani, caritatea voluntară și-a făcut treaba. Iar atunci când oamenii trebuie să plătească impozite grele ca să sprijine programele sociale guvernamentale, nu pot oferi atât de mult carității private voluntare.

Colapsul societăților socialiste în sec.XX a arătat că statul nu poate face economia să funcționeze. Și statul nu poate aplica nici controlul nașterilor, fără să calce în picioare drepturile și demnitatea oamenilor. În ambele cazuri, sistemul cade deoarece subvențiile planificatorilor intră în conflict cu nevoile consumatorilor, spre deosebire de piața liberă, unde remunerările producătorilor și vânzătorilor depind de succesul lor în satisfacerea clienților. Însă satisfacerea clienților nu a fost niciodată scopul primordial al controlorilor populației. Obiectivul lor a fost din totdeauna reducerea populației. Prin urmare, nu este surprinzător că ei caută să-și îndeplinească agenda prin birocrația de la Națiunile Unite, care este și mai departe de procesul democratic decât guvernele naționale. Evitarea responsabilității este cuvântul de ordine.

Poluarea evidentă care apare în multe locuri – cea mai dramatică în economiile planificate – a încurajat creșterea mișcării ecologiste, care, oricum, așa cum am arătat în capitolele precedente, are o agendă ce merge mult mai departe de curățenie și înfrumusețare, mult mai departe de salvagardarea naturii. Mișcarea ecologistă se călăuzește de tradiția religioasă ancestrală. Îmbrățișând „viziunea biosferică”, în „spiritul ecologiei profunde”, mișcarea, de partea Naturii zeificate, vede în ființa umană dușmanul principal. Mișcarea ecologistă, deci, este vehiculul perfect pentru controlul populației. Este populară – oamenii iubesc copacii, animalele și peisajele frumoase – și este neechivocă în hotărârea sa de a reduce

⁶ Vezi, de exemplu, Thomas Sowell, „Millions of Workers Are among «The Rich»”, *Human Events*, 5 septembrie 1997.

numărul oamenilor. Agențiile de mediu ale Națiunilor Unite, cu planurile lor detaliate care îți dau fiori, privind „tranziția demografică” și o „dezvoltare durabilă”, planuri nedefinite și fără standarde, dar total controlate, combină fervoarea adorației naturii cu lipsa de responsabilitate a unei birocrății nealese, internaționale.

Sursele oficiale și cele private subvenționate de stat emit neîncetat scenarii terifiante ale unor catastrofe globale de mediu. Ele susțin cauza unei „comunități durabile”, care să fie realizat printr-un comportament „responsabil” uman, într-o rețea sufocantă de controale naționale și internaționale. Aceste controale trebuie impuse nu printr-un proces electoral, ci prin „consens”, după cât se pare, la nivel local, dar, de fapt, prin acțiuni concertate ale rețelei-mamut de organizații „independente, voluntare”, existente la nivel internațional, precum și de agenții naționale și supranaționale. În mod ironic, secolul XX, care a ilustrat atât de evident prăbușirea controlului de stat, sfârșește cu cele mai complete controale imaginate.

Se pare că această cauză a controlului populației se preface rapid într-o campanie neobosită îndreptată împotriva numărului populației și împotriva oricărei activități umane necontrolate.

Mișcarea a prins curaj în centrele de putere; ea a captat atenția sistemelor de cercetare și educaționale politizate și subvenționate de stat, cu a sa raționalizare a activităților umane pe care o propune. Ea are propriile mijloace de distribuție și publicitate și a câștigat o finanțare publică generoasă și sprijin politic reciproc. Ideea că problemele privind reproducerea țin de domeniul public a fost răspândită la nivelul tuturor birocrățiilor naționale și internaționale. În epitoma dublei gândiri a mișcării, luarea sub control a domeniului public a născut un slogan numit *alegere personală*.

Chiar dacă avortul ar fi acum recunoscut ca un act de omucidere, după cum era în Statele Unite înainte de 1973, și, prin urmare, restricționat, mișcarea controlului demografic abia dacă ar simți efectele. Ideea intruziunii publice în alegerea privată reproductivă a ajuns prea departe și s-a înrădăcinat prea adânc ca să fie anulată printr-un singur act legislativ sau constituțional, indiferent de gravitatea problemei.

Dacă nu este interzis, avortul va deveni de fapt, prin lege sau nu, tot mai obligatoriu în numeroase cazuri în care elita birocratică își impune judecata – prea tânăr, prea sărac, nepotrivit să ducă mai departe rasa... Sterilizarea va fi promovată chiar mai agresiv, în special, dacă încercările de

limitare a avortului vor avea succes, iar „screening”-ul genetic va asigura că, împreună, sterilizarea și avortul, își ating grupurile țintă.⁷ În 1997, Agenția *Associated Press* a publicat detalii necunoscute și tulburătoare despre sterilizarea involuntară din Suedia, Belgia și Finlanda.⁸

Infanticidul, o dată eliminat practic în Asia, s-a reîntors acum și va continua să se strecoare în tot mai multe așa-numite societăți occidentale, nu numai în cazul unor boli cum ar fi sindromul Down și *spina bifida*, ci de asemenea va fi impus din motive economice și sociale.⁹

Ca planificarea populației să fie completă, ca să satisfacă pe deplin dorințele propunătorilor ei, controlul nu se poate limita la cifre sau chiar calitate, el trebuie să se extindă către structura de vârstă. Controlul deceselor va urma controlului nașterilor, așa cum ziua vine după noapte. Grijă pentru bolnavii „terminali” din sanatorii și alte case de bătrâni alunecă ușor de la ameliorarea disconfortului la accelerarea morții „din milă”.¹⁰

Mișcarea de încurajare și asistare a suicidului, deja în progres, va câștiga momentul propice,¹¹ și uciderea legalizată a copiilor „imperfecți” și a adulților invalizi, prin retragerea de la hrana și hidratarea artificială, frecvent întâlnite în perioada '80-'90, se vor accelera. Tratamentele ciudate, de tipul transferului de organe pentru progresul științelor medicale (și a reputației medicale), vor fi justificate pe bază de cost-beneficiu, similar modului în care se face acum avortul. Cei importanți – în virtutea veniturilor lor, a legăturilor politice sau a valorii pentru cercetare – vor fi tratați. Cei care nu sunt importanți – cei săraci, cei neînsemnați din punct de vedere politic, cazurile medicale de rutină – vor fi clasificați ca „terminali” și trimiși la sanatorii pentru terapie expeditivă.

În paralel cu strategia sa reușită de promovare a scopurilor antinataliste, birocrăția își va defini limbajul, cum ar fi „terminal”, pentru a-și aduce la îndeplinire planurile. Deoarece este imposibil să prevedem timpul unui

⁷ „Eugenics”, *Communique*, 3 octombrie 1997, p.2.

⁸ Associated Press, „Sterilization Scandal Sweeps Europe”, 27 august 1997.

⁹ Dennis J. Horan *et al.*, *Death, Dying and Euthanasia* (Chicago: Americans United for Life, 1980); Mary Tedeschi, „Infanticide and Its Apologists”, *Commentary* 78, nr.5 (noiembrie 1984): 31-35; „Infanticide”, *Communique*, 20 decembrie 1996, p.2.

¹⁰ „Eugenics”, *Communique*, diverse numere, în special 2 mai 1997.

¹¹ În 1997, pe Internet au apărut 10 societăți pentru dreptul de a muri, existente în Statele Unite, cea mai cunoscută dintre ele fiind mult-discutata Societate Hemlock, înființată de către Derek Humphrey, autor a două cărți despre eutanasiu.

deces cu exactitate, decizia de a eticheta un pacient drept „terminal” va fi în mod necesar lăsată la discreția medicului. Tendințele curente spre instrucțiuni și consiliere privind moartea se vor accelera, făcând aceste noi „servicii” publice obișnuite, la fel ca și controlul nașterilor și cu aceeași justificare oficială – pentru a „înlătura ignoranța și miturile” – de data aceasta în legătură cu moartea.¹²

Puterea mare și discreționară exercitată de birocrăția publică este evidentă. Nu așa de evident este faptul că – în natura tuturor sistemelor de planificare economică și socială – aceste puteri sunt orientate spre producător. Economia de piață a liberului schimb, prin natura sa, este orientată spre consumator – vânzătorii trebuie să mulțumească consumatorii ca să facă vânzări și profituri. În economia planificată, pe de altă parte, planurile caută să ușureze fluxul producției – prin garantarea disponibilității intrărilor și oferirea pentru alocarea de-a gata a desfacerii. Producătorii își fac planurile lor cu un ochi spre remunerare și spre nevoile procesului productiv, așa cum îl înțeleg.

Controlul populației, care acompaniază planificarea socială și economică, nu se poate să nu fie proclamat, din punctul de vedere al planificatorilor, căci ei îl percep a fi în interesul superior al populației, despre care au convingeri ferme. Este exact acest simț al dreptății, lipsa de îndoială asupra propriilor păreri, ceea ce face practic imposibil ca ei să conceapă o altă poziție decât cea a lor proprie și își cimentează guvernarea prin reguli opresive și rigide. Mentalitatea mesianică nestrămutată pentru o umanitate mai bună nu ține cont de valoarea individului și impune cele mai intolerante și mai intolerabile tiranii.

În contrast, participanții la economia de piață, nu-și fac iluzii despre bunăvoința lor proprie. Ei lucrează pentru a avea o viață mai bună pentru ei și pentru familiile lor. Ei suferă atitudinea care îi urmărește pretutindeni, nu de satisfacție de sine, ci de vina pentru propriul lor „egoism”. Acest lucru stimulează punctul de vedere că raționalizările economiei de piață nu sunt neinspirate în comparație cu ideologiile multlăudate ale socialismului.

Însă vina născută din propria căutare, esențială pentru economia de piață, are beneficiile ei – o umilință salutară, de exemplu. Ea descurajează iluziile grandorii endemice printre cei care cred că au o misiune de acțiune pentru binele altora. Această umilință îi reține să copleșească oamenii cu opresiuni oribile ale regimurilor colectiviste încețoșate de

¹² „Abortion Scrap Over: Now It's Euthanasia”, *Hemlock Quarterly*, nr.14 (ianuarie 1984):1.

expresii de tipul „pentru binele societății”, „pentru binele generațiilor viitoare”. Conștientizarea vinovată a egoismului, caracteristică participanților la economia de piață, alimentează de asemenea caritatea, o dorință compensatorie de a împărți cu celălalt, de a-l ajuta pe cel nefericit. Planificarea colectivistă, pe de altă parte, descurajează caritatea, ceea ce, la urma urmelor ar admite că planurile sunt supuse erorilor. Sistemul însuși cade, ceea ce este intolerabil. Cei care trăiesc în nevoi în socialism sunt, în ochii planificatorilor, nu nefericiți și amărâți, ci care merită să fie judecați și criticați: ei trebuie reformați, nu ajutați. Nu întâmplător planificatorii de stat ai familiei spun vorbe mari când discută despre asistarea clienților lor pentru îndeplinirea scopurilor, făcându-i „responsabili” de faptele lor.

Dacă acest tablou al adevărului pare improbabil, aduceți-vă aminte cât de mult din el este vizibil. Discursul despre „faptele” privind „explozia” demografică în lume este universal acceptat. Ideea datoriei de a „ne opri la 2” (copii) sau mai bine chiar la un copil sau să nu ai nici unul atrage admirația tuturor. Dreptul și datoria statului de a se băga în alegerea reproductivă este acceptat ca un dat. Toate metodele de limitare a nașterilor - contracepție, sterilizare și avort - sunt legale, practicate și acceptate pe larg. Infanticidul câștigă teren în baza unui copil nenăscut „defectuos”. Suicidul devine permisibil și uneori chiar încurajat. Ecologismul, care venerază natura și consideră oamenii ca niște specii care și-au depășit numărul, capătă o influență tot mai mare. Pe deasupra, ideea că viața umană are înțeles doar atât cât contribuie la bunăstarea societății a câștigat întâietate asupra semnificației eterne a vieții umane a individului, care este în mod esențial religioasă la origine.

În ciuda a toate aceste previziuni sumbre, pentru controlorii nașterilor plătiți din bugetul statului au apărut câțiva nori la orizont. Unii feminisți au ripostat energic la controlul nașterilor, după cum am subliniat în capitolele anterioare.¹³ Guvernele unor țări în curs de dezvoltare au criticat interferența în afacerile lor interne, chiar dacă documentele Națiunilor Unite și-au îmbrăcat planurile în sintagme de genul „acordarea de autoritate femeii”, „dezvoltare durabilă”, „maternitate sigură” și „sănătate reproductivă”, nedeazăluindu-și agenda lor reală. Unele state americane au interzis avorturile la minore, fără consimțământul sau cunoștința părinților. Congresul Statelor Unite a interzis cheltuirea banilor pentru controlul impus populației și pentru

¹³ Vezi Betsy Hartmann, *Reproductive Rights and Wrongs* (Boston: South End Press, 1995).

avort. Și, totuși, kongresmenii americani care au sprijinit restricțiile acestor fonduri au considerat că este înțelept să-și afirme sprijinul lor loial față de „planificarea familială”. Prin urmare, oamenii încă nu înțeleg foarte bine că planificarea familială de stat este prin natura sa coercitivă.

Ironia sortii, așa cum am arătat în capitolele anterioare, populația lumii se află pe drumul stabilizării și probabil al declinului, destul de independent de eforturile controlorilor populației. Creșterile mondiale ale productivității agricole au produs o mișcare dinspre sat spre oraș, care crește costurile familiilor mari. Femeile care lucrează în fabrici și birouri nu mai pot avea grijă de copii la fel de ușor cum o putea face o femeie de la țară. Campania uriașă internațională de a reduce fertilitatea este un efort de a face ceva care deja se întâmplă oricum. Iar costurile impuse asupra bărbaților și femeilor, sterilizați împotriva dorinței lor sau din cauza că sunt flămânzi, femeile care se îmbolnăvesc din cauza implanturilor cu contraceptive, cele care merg să avorteze forțat, copiii corupți prin educație sexuală inadecvată și bebelușii de sex feminin abandonați sunt evident fapte nejustificate, chiar după criteriile controlorilor populației.

Dar cei care încearcă să controleze viețile altor oameni nu răspund în nici un fel pentru aceste costuri și-și vor continua eforturile de control. Din 1950, în scopul de a-și promova agenda, ei au prevestit calamități una după alta, raționalizare după raționalizare: foametea mondială, epuizarea resurselor, schimbarea climei, gaura de ozon, ploile acide, criza gazului metan, dispariția copacilor și a speciilor și așa mai departe. Când cineva își pierde credibilitatea, aduce în loc alte povești senzaționale, toate subvenționate de instituții științifice, transmise prin școli și mijloacele media către cei sceptici și cel puțin rezistenți la controale. În acest veac teribil, alte atacuri asupra libertății au utilizat strategii similare.

Numai o repudiare radicală a filozofiei planificării sociale ar putea să respingă acest curent. Iar dezavuarea trebuie să fie totală, cuprinzând gândirea religioasă, politică, socială și economică ce a devastat valorile și tradițiile noastre. Dezavuarea trebuie să respingă dogmele sec. XIX, care neagă creația divină și scopurile divine în legătură cu viața umană. Dezavuarea trebuie să clatine convingerea că ființele umane, când sunt bine iluminate și conduse, pot crea raiul pe pământ, fie prin „progresul” tehnologic, fie „întorcându-se din nou la Natură”. Trebuie să respingem punctul de vedere modern al individului și societății, în care individul „are sens” numai dacă „contribuie” la societate, după cum consideră liderii.

Trebuie să eradicăm presupunerea autocratică conform căreia conducerea elitelor poate cunoaște interesele individului mai bine decât individul însuși. Trebuie să respingem ideea că o birocrație dezinteresată este infailibilă în corectarea „abuzurilor” din sectorul privat. Și trebuie să renunțăm la convingerea că binele suprem poate fi atins doar prin perfecțiunea fizică și plăcerea senzuală.

Mai întâi de toate, trebuie să respingem dogma care neagă un bine absolut, neschimbat, înțeles și cinstit de toți, dogma care înlocuiește acest bine cu progresul schimbării valorilor adaptate „nevoilor” zilei de o clică socială. Trebuie să respingem ideea falsă că deși nu există standarde fixe ale binelui și răului, o conducere luminată poate discerne calea spre o viață mai bună. Dacă nu ar exista standarde fixe, așa cum aceste „cele mai bune minți” din prezent insistă, atunci nu ar exista nici un mod de a ne spune ce ar fi „mai bine” și „mai rău” pentru noi, altceva decât propriile lor preferințe arbitrare. Anume acest arbitrar trebuie recunoscut și respins ca o amenințare profundă la demnitatea și libertatea umană. Trebuie să oprim statul să mai subvenționeze, iar sistemul educațional să mai îndocctrineze oamenii cu toate aceste dogme, în special prin campanii de provocare a vinii și terorii ecologice în rândul tinerilor și a celor neinformați.

Este o lungă listă de acuzații a noii ideologii care a cuprins toată umanitatea într-o mișcare în spirală spre un control social și economic complet. Realizarea primordială a noii ideologii este controlul populației, care este foarte puternic, pentru că nu este verificat, nu este criticat și nu este înțeles pe larg. Sprijinul sistematic primit de la mass-media, educație și cercetare este atât de abil manipulat, încât dominația sa este greu perceptibilă, ceea ce îl face și mai eficient.

Cei care cred în aceste deziderate ar trebui să se bucure că ele s-au întâmplat cu o asemenea rapiditate și cu atât de puțină opoziție, fără ca cineva să-și dea seama. Cei care cred că omul se creează pe sine, se „reactualizează”, în sfârșit, eliberându-se de superstițiile învechite, care nu se mai aplică erei tehnologice moderne, au toate motivele să se bucure. Ei stau pe creasta unui val puternic, stârnit cu mai mult de un secol în urmă, o dată cu ideile lui Malthus, Darwin, Marx, Spencer, Galton și Pearson.

Cei care, totuși, mai cred în adevărul etern nu trebuie să dispere. La fel ca și slujitorul lui Elisei, să se uite sus spre munte, deasupra orașului înconjurat. Ei ar putea vedea, la fel, că muntele este plin de cai și care de foc.

Editura „PROVITA MEDIA” (www.provita.ro)
vă oferă următoarele cărți:

- **“O viziune asupra vieții”,** *Larisa Ciochină,*
Constantin Iftime, București 2003, 196 p.

Autorii prezintă fenomenul avortului din România, utilizând informații din literatura de specialitate și din presă. Pentru a surprinde modul în care instituțiile guvernamentale și neguvernamentale românești reacționează la stăvilirea noilor mentalități generate de ideologia scientiștă și a liberalismului sexual, autorii au efectuat anchete jurnalistice, ce au fost redactate sintetic în această carte. Cartea subliniază câteva realități evidente astăzi: industria avortului decimează populația României, adolescenții și tinerii sunt „educați” să apeleze cât mai devreme la relații sexuale, șubrezindu-și trupul și sufletul, bolile cu transmitere sexuală, inclusiv HIV/SIDA, au scăpat de sub control iar numărul femeilor bolnave de cancer de sân și de col uterin a crescut vertiginos.

- **„Avortul. Întrebări și răspunsuri. Să-i iubim pe amândoi”,** *dr. John C. Willke și Barbara H. Willke,*
București, 2007, 424 p.

Cartea autorilor americani dr. John C. Willke și Barbara H. Willke, tradusă în peste 20 de limbi, constituie o sursă de informații și argumente despre consecințele nefaste ale avortului. Informațiile pe care ni le oferă autorii, formulate simplu, după modelul întrebare-răspuns, provin din publicații notorii și lucrări științifice. Argumentele acestei cărți pot limpezi mințile multor oameni, care nu au putut să dezlege dramele în care au intrat, și pe care le presimt, dacă nu le trăiesc în mod conștient, după ce au participat direct sau indirect la un avort. Citită cu răbdare, până la capăt, cartea oferă cititorului un adevăr fundamental. El poate înțelege pe această cale valoarea inestimabilă a vieții omului.

- **„Educație sexuală sau îndoctrinare?”**, *Valerie Riches*, București 2008, 96 p.

La începutul anilor '70, o rețea alcătuită din organizații și grupuri de presiune, finanțate de guvernul britanic, a început punerea în practică a unei agende cuprinzătoare, ce includea teme ca: eugenia, controlul populației, reforma legislației familiei și a moravurilor sexuale, educația sexuală și pentru sănătate și drepturile copiilor. Ținta acestei campanii era de fapt separarea activității sexuale de creșterea copiilor și căsătorie. Educația sexuală din școli a devenit un câmp de bătaie ideologic, în care războiul se duce pentru câștigarea inimilor și minților copiilor. Cartea prezintă pe scurt această dispută dintre instituțiile guvernamentale și părinți, istorie care a mutilat, sufletește și fizic, câteva generații de adolescenți și tineri din Marea Britanie.

- **„Războiul împotriva populației”**, *Jacqueline Kasun*, București 2008, 336 p.

„Cartea bine documentată a dr. Jacqueline Kasun oferă o prezentare șocantă a mișcării controlului populației, care se folosește de miliarde de dolari pentru a impune controlul populației la nivel global”, spune Tom Bethell, de la Universitatea Stanford. Dr. Jacqueline Kasun este profesor de economie la Universitatea de Stat Humboldt din Arcata, California (SUA). Scrierile sale au apărut în publicații precum *The Wall Street Journal*, *Public Interest*, *The American Spectator*, *The Christian Science Monitor* și în alte publicații, inclusiv în reviste de specialitate.

Ideea că lumea se înmulțește într-un ritm accelerat și chiar într-unul înspăimântător de mare este una din falsele dogme ale timpurilor noastre. Din această idee izvorăște și convingerea acceptată pe larg că, dacă mărirea populației nu va fi imediat înfrânată, prin orice mijloace guvernamentale sau prin orice măsuri imaginate de grupuri private, omenirea se va confrunta cu un dezastru iminent. Aceste idei stau la baza unei industrii enorme, care asigură controlul internațional al populației și care se folosește de miliarde de dolari de la bugetul public, precum și de eforturi mari ale instituțiilor filantropice private. În agenda lor este încorporat și un soi de planificare socială, care, de fapt, legitimează un control draconic al familiilor, bisericilor și al altor instituții voluntare pe tot cuprinsul globului.

Punct cu punct, dr. Kasun zgâlțâie din temelii dogmele controlurilor populației – principii care pur și simplu se dezintegrează la o privire și o comparație atentă cu o avalanșă de date, cu care controlorii refuză să se confrunte. Aceasta este o carte fascinantă, un adevărat tur de forță pentru readucerea la realitate a unei teme puse în mișcare de o întreagă ideologie.

„Este ca o revelație. Materialul pe care îl prezintă Jacqueline Kasun este valoros ca referință și ne este pus la dispoziție într-o formă accesibilă și bine scrisă”.

Julian Simon, din „Cuvânt înainte”

„Această carte trebuie citită urgent de toți părinții, în particular, și de toți cetățenii, în general. Ea expune cu grijă două din fraudele majore de astăzi – isteria «suprapopulației» lumii și falsa pretenție a «educației sexuale»”.

Thomas Sowell, autorul lucrării „A Conflict of Visions”

„Unul dintre cele mai bine păstrate secrete din lume este natura răului pe care-l impune mișcarea pentru controlul populației. Cartea lui Jacqueline Kasun este cea mai bună și mai importantă carte scrisă pe această temă.”

Charles E. Rice, profesor de drept, Universitatea Notre Dame

„O carte de care avem urgent nevoie, care arată măiestria lui Jacqueline Kasun atât în domeniul economiei, cât și în cel al filozofiei morale.”

George Gilder, autorul cărții „Men and Marriage”

Dr. Jacqueline Kasun este profesor de economie la Universitatea de Stat Humboldt din Arcata, California (SUA). Scrierile sale au apărut în reviste precum *The Wall Street Journal*, *Public Interest*, *The American Spectator*, *The Christian Science Monitor* și în alte publicații, inclusiv în reviste de specialitate.